

PJ5259 .M57
Chrestomathia targumica,

Princeton Theological Seminary-Speer Library

1 1012 00027 6008

Digitized by the Internet Archive
in 2019 with funding from
Princeton Theological Seminary Library

PORTA
LINGUARUM ORIENTALIUM

INCHOAVIT

J. H. PETERMANN

CONTINUAVIT

HERM. L. STRACK.

ELEMENTA LINGUARUM

HEBRAICAE	AETHIOPICAE
BIBLICO-ARAMAICAE	ASSYRIACAE
TARGUMICAE	PERSICAE
SAMARITANAE	TURCICAE
SYRIACAE	AEGYPTIACAE
ARABICAE	COPTICAE

STUDIIS ACADEMICIS ACCOMMODAVERUNT

J. H. PETERMANN, H. L. STRACK, E. NESTLE,
A. SOCIN, F. PRAETORIUS, AD. MERX, FR. DELITZSCH,
AD. ERMAN, G. STEINDORFF, ALII.

PARS VIII.

CHRESTOMATHIA TARGUMICA

EDIDIT

AD. MERX.

BERLIN,

H. REUTHER'S VERLAGSBUCHHANDLUNG

LONDON

NEW YORK

PARIS

WILLIAMS & NORGATE
14, HENRIETTA STREET
COVENT GARDEN.

B. WESTERMANN & Co.
833, BROADWAY

MAISONNEUVE
& CH. LECLERC
25, QUAI VOLTAIRE.

1888.

CHRESTOMATHIA TARGUMICA

QUAM

COLLATIS LIBRIS MANU SCRIPTIS
ANTIQUISSIMIS TIBERIENSIBUS EDITIONIBUSQUE IMPRESSIS
CELEBERRIMIS

AD CODICES VOCALIBUS BABYLONICIS
INSTRUCTOS

EDIDIT

ADNOTATIONE CRITICA ET GLOSSARIO INSTRUXIT

ADALBERTUS MERX.

BERLIN,

H. REUTHER'S VERLAGSBUCHHANDLUNG

LONDON

NEW YORK

PARIS

WILLIAMS & NORGATE
14, HENRIETTA STREET,
COVENT GARDEN.

B. WESTERMANN & Co.
838, BROADWAY.

MAISONNEUVE
& CH. LECLERC
25, QUAI VOLTAIRE.

1888.

IOANNI GILDEMEISTER

IN MEMORIAM LECTIONUM
QUIBUS ANTE HOS TRIGINTA ANNOS
LITTERIS RABBINICIS EDITOREM
INSTITUIT

PROLEGOMENA.

I.

Δός μοι ποῦ στῶ.

Haud pauca de libri, quem manibus teris, consilio et fine dicenda haberem, si longus esse vellem et res singulas suis argumentis munire; at temporis angustia, crescentisque voluminis ambitus me impediunt, quominus multa verba faciam in re, quae quavis hujus libri pagina satis superque illustratur. Itaque sine ullo argumento theses propono, ex quibus intellegitur, quid haec chrestomathia targumica sibi velit et quorumnam usui sit destinata.

Textuum targumicorum in libris manu scriptis ea est condicio, ut consonantes quidem satis bene sint traditae, vocales vero adeo fluctuent, ut in punctis incredibilis prope inconstantia scribendi cernatur. Ex talibus libris Targumi editi sunt saeculis XV et XVI, et hae editiones deinde sunt repetitae ita, ut editores pro suo ingenio mutarent et corrigerent sive analogiam grammaticae syriacae secuti, sive vocalismum biblicum in libris Danielis et Ezrae traditum. Buxtorffii ratio, qui librorum biblicorum analogiam commendavit, ex excerptis commentationis, cui inscripsit *Babylonia*, cognoscitur, quae in hoc libro et in Hilgenfeldi *Zeitschrift für wissenschaftliche Theologie* 1887, P. 280 sq. a me sunt

edita. Buxtorfius in libris biblicis fundamentum emendandi vocalismi Targumorum positum esse censens ante omnia id agere debebat, ut libros biblicos secundum manuscriptos codices antiquos recenseret, quod non fecit. At si credebat in editionibus impressis omnia cum codicibus conspirare erravit, quod J. D. Michaelis in excerptis ex codice Casselano (Gram. chaldaica Gottingae 1771, P. 105) docuit et comprobavit. Libros manu scriptos ad emendandum vocalismum Targumorum nemo adhibuit; si quis adhibuisset, oleum et operam perdidisset, nam adeo inter sese diversi sunt, ut nemo dicere possit, quid sit sanum et rectum, neque quisquam ex hac confusione elicere potuisset textum emendatum. Qui tale opus suscepisset, ei eodem modo irridendum fuisset, quo Rogerus Baco monachis irrisit correctoria biblica ex libris pessimis studio magno iudicio nullo concinnantibus. Felici igitur casu factum est, ut nemo inde a saeculo XVI ad hunc diem textum Targumorum ex manuscriptis libris instaurare conatus sit, nullo pacto enim res ei bene cessisset.

Grammaticae et lexica linguae aramaeae Judaeorum ex veteribus editionibus excerpta innumeris mendis non scatere non poterant, aqua limpida ex fonte turbido non hauritur. Grammaticam ex textibus qui aderant componi non posse jam Elias Levita intellexit. Berliner Targ. Onkelos II 185.

Desperandum erat de instaurandis textibus, de scribenda grammatica, de concinnando lexico, sordibus cujusdam Suburrae non inquinato. At mutata est haec rerum condicio Londinium allatis ex Arabia meridionali codicibus, qui non signis tiberiensibus infra lineam positis sed signis babyloniciis supra lineam pictis instructi sunt. Vocales in libris tiberiensibus picti ex libris babyloniciis haustae sunt, tiberienses sunt rivuli, babylonici fontes. Vocalismus babylon-

nicorum librorum in Arabia saec. XII scriptorum in rebus gravissimis cum vocalismo syriaco edesseno convenit, ubi recedit, semper et eodem modo recedit, qua re comprobatur proprias esse has pronuntiandi consuetudines dialecto Targumicae, quae in his rebus suam sequitur legem. Exempli causa affero vocalismum particularum ברול. Habemus in libris babylonis descriptam pronuntiationem linguae aramaeae, qualis erat Saec. VII.

Ad emendandum textum Targumorum ante omnia in censum vocandi sunt libri babylonici; editio multorum laude celebrata, quae anno 1557 Sabbionetae — quod ita scribendum esse docuit Lagardius Götting. Gel. Anz. 1. Nov. 1886, P. 864 — publici juris est facta, nihil est nisi textus in quo vocales babylonicae haud accurate tiberiensibus signis sunt expressae. Qua in re quanta diffidentia opus sit, P. 55 sq. libri hujus demonstrant.

Itaque ex libris Londiniensibus, quorum catalogum ab Hoerningio compositum infra exhibemus, — et si qui alii sunt libri babylonici — Targum est edendum, quod quum opus sit arduum, partes selegi, e quibus disceretur, quinam sit usus horum librorum ad emendandum vocalismum Targumorum, ut tali modo ad editionem omnium Targumorum via müniretur. Et quia textus Londinienses tam boni sunt, ut omnes quosquos vidi emendato et puro vocalismo antecellant, librum ita adornavi, ut etiam discentibus utilissimus sit et commendatus. Locos selegi ex Targumo Pentateuchi et Prophetarum; ex Hagiographis totum Canticum Canticorum chrestomathiae inserere volui, at nimio volumine impeditus Somnium Mordechai tanquam dialecti Palaestinensis specimen ejus loco suffeci. Jam igitur Canticum Canticorum seorsum editurus sum ex quatuor codicibus, binis Babylonicis,

et tiberiensibus, accedente varia lectione bibliorum regionum et bombergianorum.

Ut vero legentibus pateat, qualis sit vocalismus librorum tiberiensium et quae ratio intercedat inter vocalismum utriusque codicum generis, contuli codices tiberienses antiquissimos. Et hi sunt codices tiberienses e quibus excerpti lectiones in adnotatione critica propositas:

1. R = Codex Reuchlinianus seu Durlacensis de quo conferendus est Lagardius in *Prophetis chaldaice Lipsiae* 1872, P. II. — Scriptus anno 1105. De ejus vocalibus v. P. 104—110 hujus libri. Codex Caroliruhae asservatus pertinet ad bibliothecam aulicam Friderici I Magni Badarum Ducis.
2. K = Codex Kissingensis scriptus anno 1189, de quo videas A. Berliner *Targum Onkelos* II 247. — Codicem summa liberalitate mihi commodavit vir illustrissimus Bamberger, regionis Kissingensis Rabbinus primarius, cui hoc loco maximas gratias ago ob beneficium misso codice in me collatum.
3. M = Codex Rhedigeranus, quondam in Bibliotheca Gymnasii Stae Magdalenae nunc in bibliotheca urbana Vratislaviensi asservatus, scriptus anno 1238.

Codicis usum in Bibliotheca Heidelbergensi intercedente Bibliothecario urbico S. Marquardsen, Dr. phil., mihi concessit Senatus Vratislaviensis, cui debitam reddo gratiam. De codice vide Levy *Chald. Wörterbuch* II, P. IV.

4. V = Codex Bibliothecae Seminarii Frankeliani, quod est Vratislaviae, scriptus anno 1285. Viri doctissimi Henricus Graetz et Zuckermannus, qui codicem in Bibliotheca Heidelbergensi in usum meum deponendum cura-

verunt, hoc loco omni laude mihi sunt commemorandi. Codicem descripsit Levy l. l. P. I.

5. Codex de Rossianus 12, scr. anno 1311, e quo Deutr. 32, 16--26 in usum meum exscripsit clarissimus Petrus Perreau. Vide P. 55.¹⁾

Praeter hos codices usus sum editionibus typis vulgatis, Bononiensi anni 1482, Ulyssiponensi anni 1491, Sabbionetensi anni 1557 in repetitione Berliner, Antverpiensi anni 1572, Bombergiana 1547, Stephani 1556.

Variam lectionem igitur horum codicum Tiberiensium et harum editionum adjeci ad textus e codicibus babilonicis haustos, quorum duo genera sunt distinguenda:

1. Textus babilonici antiqui, in quibus signa vocalium composita praeter $\overset{\sim}{\text{}}$, quod adhibetur in קָֿפֿ , non exstant. Uno loco Num. 21, 11 habes מִמֶּדְרָה ²⁾, in textu impresso vero lineola super puncto omissa est, qua addita adnotatio ad vocabulum adjecta recte demum intellegitur. — Signum $\overset{\sim}{\text{}}$ quo Hāṭef Qameš exprimitur in קָֿרֿ his codicibus proprium est, in altero enim codicum genere nunquam Hāṭef Qameš designare potest, sed potius Qameš ante Dageš. Ad hunc codicum ordinem pertinent Codd. Musei Britannici hi: Or. 1467, Or. 2228, Or. 2363, Or. 1470, Or. 2210, Or. 2211 e quibus textum meum selegi, item Or. 1476, e quo Canticum Canticorum editurus sum. A quibus diversum et me judice recentius est genus alterum, quo continentur

2. Textus babilonici recentiores, in quibus signa vocalium composita adhibentur. Exstant in codicibus Petro-

---

¹⁾ In libro ipso annos codicum aliquoties memoriter scribens haud recte notavi. Itaque moneo annos in praefatione hac traditos veros esse, falsos vero eos, qui a numeris hic prolatis recedunt.

politani 132 et 133,¹⁾ e quibus rogante viro amicissimo D. Chwolsohn in usum meum locos Deut. 32, 16—28, Jon. 1—4, Mich. 6, 3—8; 7, 14—20 — nihil enim praeter haec fragmenta ex Micha servatum est — exscripsit vir illustrissimus Israelsohn, cujus opus improbi laboris plenum grato animo accepi. V. P. 44. Vocalium signa eadem sunt, quae e codice babylonico Prophetarum Petropolitano innotuerunt, eaque ab antiquioribus diversa, quod in $\bar{\text{z}}$ supra adnotavimus.

Ex his igitur fontibus chrestomathiam excerpti, ita ut jam omnes suis oculis possint videre et judicare de textuum condicione. Scripturam codicum perraro mutavi; ubi mutavi, lectionem codicis in adnotatione adscripsi, et eo cautius hoc in negotio agendum est, quo magis intellegitur lectiones miras et primo obtutu nulla analogia comprobandas re vera non in hisce codicibus solis haberi, sed etiam in aliis codicibus — ipsis quidem latentibus latere. Exempla praebent, quae in glossario sub רום et ידא sunt proposita, et miram ad scripturam $\text{הוֹשַׁבְהֲתִי, סְפֹרֹתִי}$ 111¹³, קָרְמוֹתִי Deutr. 32, 16 analogiam e codice Casselano Dan. 7, 7 exscripsit J. D. Michaelis אַמְתָּי terribilis. Gram. chald. P. 117. Hujusmodi lectiones qui ope Masorae jugulandas putant, rem judicandam judicatam censent. Testis est codex Reuchlinianus, Erfurtensis, Kissingensis, Casselanus, qui omnes a Masora recedunt, i. e. a schola illa, quae textuum scripturam fraeno imposito cohibere conata est, ita ut intellegatur non omnes se fraenari passos esse. Inconstantia quaedam scribendi in statu constructo aliquoties observatur, cujus vocalis contra

1) De codicibus conferendus est Catalogus a Strack et Harkavy editus.

usum Aramaismi more hebraeo corripitur e. c. פורקן נפְּטִירָה pro פֹּרְקָן 93, al.

Quod attinet ad lectiones לְסוּרָאִי et לְנַהַרְדְּעָאִי, quas Berliner recensuit Massora zum T. On. P. 62, codices babilonici plerumque cum סוּרָאִי faciunt, at Gen. 49, 9 legitur בְּסוּפָא pro לֵס, 49, 13, בְּסַפְרֵיָךְ pro וֵס, quod l. l. Nehardeensibus tribuitur, ita ut aut codices sint in textu titubantes, aut Masorae notae fide indignae.

Librum etiam in usum discentium destinatum sine glossario edere non potui, non solum quia lexica majora nimio pretio constant, verum etiam quia formae grammaticae in lexicis erroribus permultis foedantur. Itaque in elaborando glossario id imprimis egi, ut omnes formas grammaticas colligerem et summam codicum in rebus grammaticis constantiam uno conspectu oculis proponerem. In glossario igitur habes thesaurum grammaticum linguae aramaeae secundum traditionem codicum babilonicorum. Haec ubi cum Syrorum lingua edessena contuleris, iudicare poteris de praestantia vocalismi in codicibus babilonicis, quibus innumeri errores veterum lexicorum emendantur. Praeterea quamvis semper brevitatis studiosissimus locos difficiliore in glossario explicui, ita ut simul commentarii vices gereret. Deinde ad dialectorum differentias animum adverti, et quantum fieri potuit constitui, num vocabulum omnibus Aramaeis esset usitatum an uni alterive dialecto proprium. Porro in variis nominum statibus recensendis accuratissimus fui, quia haec res hucusque neglecta ad recte aestimandam linguam targumicam est gravissima. Denique quam brevissime indicavi et quaenam vocabula ex lingua technica Theologorum et Jureconsultorum iudaicorum in linguam aramaeam immigraverint et quaenam vocabula aramaea deinde in Arabum

libros pervenerint. Numeri minimi ad adnotationem criticam remittunt, in qua scripturae tiberienses propositae sunt, iisdem vero numeris simul usus sum, ut vocabulorum, quae in glossario citantur, locum in paginis singulis accuratius definirem, ita ut hi numeri oculis quaerentibus quasi indices locorum facti sint. Nomina propria alphabetice recensentur.

Praeter eos viros, quorum in hunc librum merita supra grato animo commemoravi, in fine Reinhardum Hoerningium in Museo Britannico codicum orientalium custodem nescio quomodo digne collaudem, qui indefesso amore ad tot quaestiones et quaestiunculas iterum iterumque codices evolvens mihi respondit, et sine cuius auxilio totum opus vix potuissem ad finem ducere. Scribam sub finem, qui mecum codices descripsit J. Spiram (שפירא) Judaeum Londiniensem, iis commendatum velim, qui opus habent calligrapho in legendis libris manuscriptis hebr. et chald. exercitato, semperque ad describendos codices in Museo Britannico paratissimo.

Drugulini institutum typographicum, in quo hujus libri causa vocales babilonicae accuratissime paratae sunt, et typothetae Guil. Kuehnii artem nitidus paginarum aspectus celebrat.

Sed jam praefandi finem facio; volumen, quod manuteras, parvum tibi videbitur, lector benevole, mihi vero opus fuit immensi laboris plenum taedii et curarum, ita ut opus difficilius et intricatius me nunquam suscepisse confirmem. Omnia e fundamentis nova erant facienda, neminem habui, qui mihi viam munivisset, et quum hisce mecum utaris, a quibus laetiora studii Targumorum incrementa auguror, rogo ut quae peccavi ignoscas, quae emendare potis eris mecum communices.

Dedi Athenis die XXVI mensis Septembris anni MDCCCLXXXVII.

ADALBERTUS MERX.

II.

CATALOGUS CODICUM BABYLONICORUM
IN MUSEO BRITANNICO ASSERVATORUM QUEM
CONCINNAVIT REINHARDUS HÆRNING.

I. HEBREW TEXT.

1. MS. Orient. 2366. XVth cent. Vellum. Genesis and Exodus.
2. MS. Orient. 1477. XIVth cent. Paper. Psalms, Ecclesiastes, Canticles, Lamentations I 1—17.
3. MS. Orient. 2373. XIII—XIVth cent. Vellum. Ruth, Psalms, Job, Proverbs, Ecclesiastes, Canticles.
4. MS. Orient. 2374. XV—XVIth cent. Vellum. Psalms, Job, Proverbs, Lamentations, Daniel, Esther, Ezra-Nehemiah, Chronicles.

II. HEBREW TEXT AND TARGUM.

1. MS. Orient. 2363. XIIth cent. Vellum. Pentateuch.
2. MS. Orient. 1467. XIIth cent. Vellum. Leviticus, Numbers, Deuteronomy. [See the Palaeographical Society's Oriental series, pl. LIV.]
3. MS. Orient. 2703. XVth cent. Vellum. Fragment of Genesis.
4. MS. Orient. 2368. XIV—XVth cent. Vellum. Exodus.
5. MS. Orient. 1469, fol. 103. XVI—XVIIth cent. Vellum. Numbers XVIII, 23—XIX, 19.
6. MS. Orient. 2704. XIVth and XVth cent. Vellum. Fragments of Numbers; Deuteronomy III, 3—IV, 46.
7. MS. Orient. 1473. XV—XVIth cent. Vellum. Jeremiah and Ezekiel.

III. TARGUM.

1. MSS. Orient. 2228, 2229, 2230. XVIIth cent. Paper. Pentateuch.
2. MS. Orient. 2367. XVII—XVIIIth cent. Paper. Genesis and Exodus.
3. MS. Orient. 2375, f. 316. XII—XIIIth cent. Vellum. Leviticus XV, 19—XVI, 8.

4. MS. Orient. 2210. A. D. 1469. Paper. Former Prophets.
5. MS. Orient. 1471. XVIIth cent. Paper. Former Prophets.
6. MS. Orient. 2371. XVIIth cent. Paper. Former Prophets.
7. MS. Orient. 1472. A. D. 1512—13. Vellum. Samuel and Kings.
8. MS. Orient. 2211. A. D. 1475. Paper. Latter Prophets.
9. MS. Orient. 1474. XVIIth cent. Paper. Latter Prophets.
10. MS. Orient. 1470. A. D. 1484. Vellum. Haftaroht. [See the Pal. Soc., Oriental series, pl. XCI.]
11. MS. Orient. 2364. XVth cent. Paper. Haftaroht.
12. MS. Orient. 2375. XVth cent. Paper. Five Megilloth.
13. MS. Orient. 1476. XV—XVIth cent. Paper. Canticles, Lamentations, Esther.
14. MS. Orient. 2377. XIVth cent. Paper. Lamentations, Ecclesiastes, Megillath Antiochus, Esther.
15. MS. Orient. 2212. A. D. 1586. Paper. Megillath Antiochus.

III.

CONSPECTUS VOCALIUM BABYLONICORUM.

1. Vocales antiquae: $\bar{\aleph}$ $\check{a}$ et $\check{ä}$, quod signum $\check{ä}$ interdum legendum esse suadent formae syriace per $\overset{\frown}{\text{—}}$ scriptae.

$\bar{\aleph}$ $\bar{a}$ et $\check{o}$ in כָּלֹּל , כְּמֹרִי .

$\bar{\aleph}$ i, $\check{\aleph}$ e, $\check{\aleph}$ u, $\check{\aleph}$ o, $\check{\aleph} = \check{\aleph}$.

2. Accedunt vocales recentiores codicum Petropolitanorum, in quibus tamen non omnia certe constitui possunt propter chartae et atramenti condicionem.

a) ante Dages: $\bar{\aleph}$ a, $\check{\aleph}$ $\bar{a}$, $\check{\aleph}$ i.

b) in syllaba clausa et simul loco hebraei Hataf: $\check{\aleph}$ a, $\check{\aleph}$ i, $\check{\aleph}$ e, $\check{\aleph}$ u. Alias vocalium cum lineola infra posita compositiones non legi. Fortasse alii codices etiam o compositum praebebunt.

c) vocales ad gutturalem accedentes scribuntur: $\check{\aleph}$ $\check{o}$ = $\check{\aleph}$, $\check{\aleph}$ $\check{e}$ = $\check{\aleph}$, $\check{\aleph}$ $\check{i}$ = $\check{\aleph}$ in $\text{זְחֹלִי} = \text{זְחֹלִי}$.

d) concurrentes duo $\check{a}$ habes in $\text{טַפְחַת} = \text{טַפְחַת}$, $\text{אַיְדֹר} = \text{אַיְדֹר}$.

I. Leviticus IX, 1—XI, 47

ex supplemento recenti Codicis Mus. Brit. Or. 1467.

¹ הָהָה בַּיּוֹמָא תְּמִינָאָה קָרָא מִשָּׁה לְאַהֲרֹן וְלַבְנוֹתָי
² וְלִסְבִּי יִשְׂרָאֵל וְאָמַר לְאַהֲרֹן סֹב לְךָ עֲגָל בָּר תְּחַרִּי

Adnotatio critica. Textui accedunt lectiones editionis Bononiensis anno 1482 excusae = B, quae solas consonantes praebet, deinde lectiones Antverpiensis regiae = A et Sabionetensis anno 1557 impressae et ab A. Berlinerо 1884 Berolini repetitae = S.

A et S etiam vocales habent, utraque editio ex recensione Babylonica fluxit, quod de S Berlinerus probavit. A vero ex eodem fonte derivatum esse ex usu vocalium vocis פֶּל = פֵּל, פֶּל = פֵּל sequitur in Levit. XI obvio. Nam loco 11, 12 excepto, ubicunque Londinensis liber habet פֶּל, S praebet פֵּל, ubi Londinensis praebet פֶּל, exhibet פֵּל a quo A bis recedit. Quod quum casu factum esse nequeat, sequitur A S et librum Londinensem ejusdem esse familiae. Primum igitur critices negotium est restituere archetypon hujus familiae, quae vocalismum purum et antiquum exhibet. A et S quum vocalismus signis Tiberiensibus exprimeretur, mutationes perpressae sunt, fundamentum firmum in libro Londinensi habemus. Quae ex Levitico dedimus ad supplementum recens codicis Londinensis pertinent, quod chartae papyraceae inscriptum est manu haud exercitata, quae signa vocalium babylica pingere non consueverat. Textus hebraeus vocalibus Tiberiensibus hoc in supplemento instructus est. — In selegenda varia lectione minima, uti i = e, ā = ǣ, non curavi, ea tantum adjeci quae alicujus momenti videbantur, uti viros doctos de editionum vocalismo edocerem, tirones vero ad dijudicandas formas grammaticas adducerem, in editionibus saepissime corruptas.

1 Cod. לְאַהֲרֹן.

3 לַהֲטֹתָ וּדְבַר לְעֹלֹתָא שְׁלָמִין ² וְקָרִיב קָרָן [ם] ³ יְיָ וְעַם
 בְּנֵי יִשְׂרָאֵל תִּמְלִיל לְמִימְרֵי סִבּוֹ צִפּוּר בָּר ⁴ עֲזִי לַהֲטֹתָא
 4 וְעָגַל וְאָמַר בְּנֵי שָׁנָא שְׁלָמִין לְעֹלֹתָא יְיָ וְחֹר וּדְבַר לַנְּסֹתָ
 קֹדְשֵׁיָא לְדַבְּחָא קָדָם יְיָ וּמִנְחָתָא דְפִילֵיא בְּמִשְׁחָא אֲרִי יוֹמָא
 5 דִּין יִקְרָא דִי מִתְגַּלִּי לִזְנוּן יְיָ וְקָרִיבוּ יְת ⁵ דְּפָקִיד מִשְׁחָא
 6 לְקָדָם מִשְׁכָּן זִמְנָא וְקָרִיבוּ כָל כּוֹשֵׁתָא וְקָמוּ קָדָם יְיָ
 6 וְאָמַר מִשְׁחָא דִּין פִּתְגָמָא ⁷ דְּפָקִיד יְיָ הָעֲבֹדוֹן דִּיתְגַּלִּי לִזְנוּן
 7 יִקְרָא דִי יְיָ וְאָמַר מִשְׁחָא לְאַהֲרֹן קָרִב לְמִדְבַּחָא ⁸ וְעֵבִיד
 יְת ⁹ הָטֹתְךָ דִּית עֲלֶיךָ וְכָפַר עֲלֶיךָ וְעַל עֲמָא וְעֵבִיד יְת
 8 קָרִבְךָ עֲמָא וְכָפַר עֲלֵיהֶן כִּמְא דְפָקִיד יְיָ ¹⁰ וְקָרִיב אֲהֲרֹן
 9 לְמִדְבַּחָא וְנָכַס יְת עֲגֵלֵיא דְהָטֹתָא ¹¹ דִּילֵיהֶּי וְקָרִיבוּ
 בְּנֵי אֲהֲרֹן יְת דִּמָּא לֵיה וְטָבַל ¹² אֶצְבְּעֵיהּ בְּדָמָא וַיִּהָב עַל
 10 ¹³ קָרְנֹת מִדְבַּחָא דִּית דִּמָּא ¹⁴ אֲרִיק לִיסוּדָא דְמִדְבַּחָא יְת
 תִּרְבָּא דִּית כּוֹלֵיתָא דִּית ¹⁵ חֲצֵרָא מִן כְּבֹדָא מִן ¹⁶ הָטֹתָא אֲסִיק
 11 לְמִדְבַּחָא כִּמְא ¹⁷ דְּפָקִיד יְיָ יְת מִשְׁחָא יְת ¹⁸ בְּסִיא דִּית
 12 ¹⁹ מִשְׁכָּא אֹקִיד בְּנוֹרָא ²⁰ מִבְּרָא לְמִשְׁוִיתָא וְנָכַס יְת

1 Sab. semper לְעֹלֹתָא. 2 Bon. וקרב. 3 Ita codex. In sequentibus simplex יְיָ ponetur. 4 B A S עזון. A תטאתא et sic porro. 5 B דפקר. A S דפפיקר. 6 Vocalis in ל non est dubia, neque legendum est ל. A לקדם S לקדם. 7 B דפקר et sic porro; A S פקיד hic et deinde. 8 B ועיבד, A וועיבד, S וועיבד et sic porro. 9 B A תטאתך, S ut cod. sine א. 10 B וקרב. 11 B ליה. 12 S אצב. 13 S קרנית. 14 S אריק hebraizat. 15 S חיצרא. 16 B A תטאתא et sic porro, S vero sine א. 17 Ita codex. Legas פקיד = פִּקֵּי uti antea. 18 B A בשרא Hebraismus. 19 A משכא. 20 A S מברא semper.

עֲלֹתָא ¹ וְאִמְטִיאוּ בְנֵי אֹהֶן לַיהוָה יֵת דְמָא וְזִרְקִיה עַל
 13 מְדַבְּהָא סְהוּר סְהוּרִי וְיֵת ² עֲלֹתָא אִמְטִיאוּ לַיהוָה ³ לְאַבְרָהָא
 14 וְיֵת רִישָׁא וְאַסִּיק עַל מְדַבְּהָאִי וְהֶלִיל יֵת גְּזָא וְיֵת
 15 כְּרִיעִיא וְאַסִּיק ⁴ עַל [עֲלֹתָא] לְמְדַבְּהָאִי ⁵ וְקָרִיב יֵת קְרָבָן
 16 עֲמָא ⁶ וְנָסִיב יֵת צְפִירָא דְהֶטְתָּא ⁷ וְלַעֲמָא וְנָכְסִיה וְכֶצֶר
 17 בְדַמִּיה כְּקְדַמְאָהִי וְקָרִיב יֵת (!) עֲלֹתָא ⁸ וְעֵבְרָה ⁹ כְּדַחֲזִי
 18 וְקָרִיב יֵת מִנְהֵתָא וְמִלֵּא יֵדִיה ¹⁰ מִפְּנֵה ¹¹ וְאַסִּיק עַל
 19 מְדַבְּהָא בְּרִי ¹² מְעֵלָת ¹³ צְפִירָאִי וְנָכְס יֵת תּוֹרָא וְיֵת
 20 זְכִירָא ¹⁴ וְנָכְסֵת קְדֻשָׁיא ¹⁵ וְלַעֲמָא וְאִמְטִיאוּ בְנֵי אֹהֶן יֵת
 21 דְמָא לַיהוָה וְזִרְקִיה עַל מְדַבְּהָא סְהוּר סְהוּרִי וְיֵת תְּרִבִּיא
 22 מִן תּוֹרָא וְמִן זְכִירָא ¹⁶ אֲלֵדָתָא וְהֶפִי גְזָא ¹⁷ וְכֹלִיתָא ¹⁸ וְהֶצֶר
 23 כְּבֹרָאִי וְשׁוּיָאוּ יֵת תְּרִבִּיא ¹⁹ עַל הַדּוֹתָא ²⁰ וְאַסִּיק תְּרִבִּיא
 21 לְמְדַבְּהָאִי וְיֵת הַדּוֹתָא וְיֵת ²¹ שְׁקָא דִימִינָא ²² אֲרִים
 22 אֹהֶן ²³ אֲרִמָא קד[ם] י' כְּמָא דִּפְקִיד מִשָּׁהִי וְאֲרִים אֹהֶן
 23 יֵת יְזוּהִי לַעֲמָא ²⁴ וְבִינְנוֹן ²⁵ וְנָהֵתִי מִלְּמַעְבַּד הֶטְתָּא
 23 וְעֲלֹתָא וְנָכְסֵת קְדֻשָׁיאִי ²⁶ וְעַל מִשָּׁה וְאֹהֶן לְמִשְׁכָּן

1 A וְאִמְטִיאוּ et sic porro. 2 Cod. עֲלֹתָא. 3 A לְאַבְרָהָא, S לְאַבְרָהָא. 4 B A S 'עֲלֹתָא לְמְדַבְּהָא' Cod. om. עֲלֹתָא. 5 B וְקָרִיב et sic porro. 6 B וְנָכְסִיב. 7 A 'הֶלִיל'. 8 S !! וְעֵבְרָה. 9 B בְּדַחֲזִי, S בְּדַחֲזִי, A כְּדַחֲזִי, B כְּדַחֲזִי. 10 S !! מִפְּנֵה. 11 B וְאַסִּיק. 12 S מְעֵלָת. 13 B לְצְפִירָא. 14 S לְנָכְסֵת. 15 B A דִּי לַעֲמָא. 16 S אֲלֵדָתָא. 17 S וְכֹלִי'. 18 S וְהֶצֶר. 19 Cod. עַל, deinde A תְּרִבִּיא S תְּרִבִּיא et sic porro. 20 B וְאַסִּיק. 21 A שְׁקָא hebraizat. 22 B אֲרִים et sic deinde. S אֲרִים. A אֲרִים et sic semper. 23 S אֲרִמָא male A אֲרִי. 24 B A בְּרִינְנוֹן. 25 Ita cod. leg. וְנָהֵתִי. Deinde A מִלְּמַעְבַּד S מִלְּמַעְבַּד. 26 Sic codex cum vocali longa, S וְעַל.

זמנא¹ ונפקו וברוּיכו ית עמא ואתגלי יקרא די לכל
 עמא²⁴ ונפקת² אישתא מן קד[ם] י³ ואכלת על מדבהא
 ית עלתא וית תרביא⁴ והוא כל עמא ושבו ונפלו
 על אפיהון.

X. ונסיבו בני אהון⁵ נדב ואביהוא גבר מהחיתיה
 ויהבו⁶ בהון⁷ אישתא ושויאו עליה⁸ קטרות בסמין וקריבו
 קדם י⁹ אישתא נכריהא דלא פקיד יתהון⁹ ונפקת
 אישתא מן קדם י¹⁰ ואכלת יתהון ומיתו קדם י¹¹ ואמר
 משה לאהון הוא¹⁰ דמליל י¹² למימר בקריבי אתקדש
 ועל אפי כל עמא¹¹ אתקדש ושתיק אהון וקרא משה
 למישאל ולאליצפן בני עזראל¹³ אהבוהי דאהון ואמר
 להון¹⁴ קרובו טולו ית אחיכון מן קדם קדשא למברא
 למשוייתא וקריבו¹⁶ ונטלונין¹⁷ בכיתוניהון למברא
 למשוייתא כמא דמליל משה ואמר משה לאהון
 ולאליצור ולאיתמר בנוהי רישיכון לא תרבו פירוע
 ולבושיכון לא תבזעון ולא תמותון ועל כל כנשתא יהי
 הגוא¹⁸ ואחיכון כל בית ישראל יבכון ית¹⁹ יקידתא

1 S נפקו. 2 B אשתא et sic deinde. 3 A ואכלת et hunc
 in modum praecedens ונפקת. S ואכלת. 4 A וחזו. 5 S נדב.
 6 S בהון. 7 A אישקא ושויאו. אישקא etiam in sequentibus. 8 S
 וקטרות. 9 A ונפקת et ואכלת. 10 B דמליל et sic porro.
 11 Cod. עמא. 12 B A S אתיקר. 13 B אה אבוהי, S ut codex
 noster, A אהבוהי. 14 A B S קרובו male. 15 A קדם אפי ק.
 16 Ita codex. B ונטלונין A S ונטלונין. 17 B A בכיתונ.
 18 S hic ונאח, alibi recte ut codex. 19 B וקידתא דאוקר.

דְּאוֹקִיד י' וּמִתָּרַע מִשְׁכָּן זִמְנָא לֹא תִפְקֹן דְּלִמָּא 7
 תְּמוֹתוֹן אֲרֵי מִשָּׁה 1 רַבּוּתָא דִּי עַלְיִכּוֹן 2 וְעִבְדוּ כִפְתוּגְמָא
 דְּמִשָּׁה וּמְלִיל י' 3 עִם אֲהִיִן 4 לְמִימְרֵי הִמְר וּמְרוּי 8
 לֹא תִשְׁתִּי אֶת וּבִנְךָ עִמְךָ 5 בְּמִיעֲלִכּוֹן לְמִשְׁכָּן זִמְנָא וְלֹא
 תְּמוֹתוֹן 6 קָיִם 7 עֲלָם לְהִיכּוֹן וְלֹא פִרְשָׁא בֵּין קֹדֶשָׁא 10
 וּבֵין הוּלָא וּבֵין 8 מְסֵאבָא וּבֵין 9 דְּכִיָּא וְלֹא לִפְּא יֵת 11
 בְּנֵי יִשְׂרָאֵל יֵת כֹּל קִימִיָּא דְּמְלִיל י' לְהִיִן בִּידָא דְּמִשָּׁה י'
 וּמְלִיל מִשָּׁה עִם אֲהִיִן וְעִם אֲלַעְזֹר וְעִם אִיתְמֹר בְּנוּהֵי 12
 דְּאִשְׁתְּאֲרוּ סָבוּ יֵת מִנְהֵתָא 10 דְּאִשְׁתְּאֲרֵת מִקְרַבְנִיָּא דִּי
 11 דְּאִכְלוּהָא פְּטִיר בַּסֵּטֶר מְדַבְּהָא אֲרֵי 12 קֹדֶשׁ קֹדֶשִׁין 13 הוּא י'
 דְּתִיכְלוֹן 14 יֵתָּה בְּאֲתֵר קֹדִישׁ אֲרֵי 15 הוּלָקֵךְ וְהוּלָק בְּנֵךְ 13
 16 הוּא מִקְרַבְנִיָּא דִּי אֲרֵי בֵּין אֲתִפְקֹדִיתִי דִּית הִדִּיָּא 14
 17 דְּאֲרִמּוּתָא דִּית 18 שְׁקָא דְּאֲפִרְשׁוּתָא תִיכְלוֹן 19 בְּאֲתֵר דְּכִי
 אֶת וּבִנְךָ וּבִנְתֶךָ עִמְךָ אֲרֵי הוּלָקֵךְ וְהוּלָק בְּנֵךְ אֲתִדְּוִיבוּ
 מִנְכֶסֶת קֹדֶשִׁיא וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל שְׁקָא דְּאֲפִרְשׁוּתָא וְהִדִּיָּא 15
 דְּאֲרִמּוּתָא עַל קְרַבְנֵי חֲרָבִיָּא 20 יִתִּיתוֹן לְאֲרִמָּא אֲרִמָּא קָרָם

1 A רבובת קדשא דר'. 2 S וְעִבְדוּ! 3 S לֹא ה'. 4 B לממר.
 5 B S במעלכון. 6 B קיים. A קיים עֲלָם. 7 Ita codex leg.
 8 S מְסֵאבָא et sic semper. S קיים עֲלָם! 9 S uti vs. 15.
 10 A דְּאִשְׁתְּאֲרֵת. S דְּאִשְׁתְּאֲרֵת uti antea et deinde
 11 B A וְאִכְלוּהָ hebr. 12 S קודש. 13 A הוּא.
 14 S יֵתָּה bene. 15 B חולקך וחלקך sed A S חולקך וחולקך et sic
 16 A הוּא. 17 S דְּאֲרִמּוּתָא
 18 A שוקא uti porro. 19 S בְּאֲתֵר ut deinde.
 20 A יִתִּיתוֹן S יִתִּיתוֹן. Cod. om. דְּכִי.

י ויהי לך ולבנך עמך לקים¹ עלים כמא² דפקיד י.
 16 רית צפירא דהטתא³ מתבע תבעיה משה והא אתוקד
 4 ורגז על אלעזר ועל איתמר בני אהרן דאשתארו למימר.
 17 מדין לא אכלתון ית הטתא באתר⁶ קושא ארי⁷ קדש
 קדשין⁸ היא ריחה יהב לזון לסלהא על חובי כנשתא
 18 לכפרא עליהון קדם י. היא לא⁹ אתעל מדמה לבית
 קדשא גואה מיכל¹⁰ תיכלון יתה בקדשא כמא דפקידות.
 19 ומליל אהרן עם משה הוא יומא דין קויבו ית¹¹ הטותהון
 רית¹² עלותהון קדם י.¹³ דערעא יתי עקן כאלין¹⁴ דאלו
 20 פון¹⁵ אכלית הטתא יומא דין התקין קדם י. ושמע משה
 ושפר בעינוהי.

XI. ומליל י עם משה¹⁶ ולאהרן למימר להון.
 2 מלילין עם בני ישראל למימר דא היתה דתיכלון מכל
 3 בעירא דעל ארעא.¹⁷ כל וסדיקא¹⁸ פרסתא¹⁹ ומטלפן
 4 טלפין פרסתה מסקא פשרא בבעירא יתה תיכלון. ברם
 ית דין לא תיכלון ממשקי פשרא ומסדיקי²¹ פרסתא ית

1 S עלם. 2 Leg. דפק. 3 Sic Cod. sed A מבצא S מהבצ.
 4 B ורגז. 5 B מה דין, sed A S ut Cod. 6 B A S קדש recte.
 7 Sic Codex. Hebraismus. A קדש S קדש. 8 A הוא. 9 A
 אהעל. S ut codex. 10 Cod. תיכלון. 11 A חטאתהון ונת עלתהון.
 S חטותהון. 12 B עלותהון S עקנה. 13 A וקדשא S עקנה.
 14 B A ואלופון S ואלופון sine ו. 15 A אכלית. 16 B A ועם
 אה. Lectio cod. dogmatica! 17 S כל, A כל. 18 A פרסתא.
 S פרסתא. 19 B ומטלפא, A ומטילפא. 20 Cod. טלפין at cf. ظلف
 et neosyr. ظلف palpebra, proprie fissio. B טלפין חרהרן פרסתא.
 21 A iterum פרסתא et sic porro.

גְּמֵלִיא אֲרִי מְסִיק פִּשְׁרָא הוּא וּפְרִסְתִּיה לֹא סוֹדִיקָא מִסְּאָב
 5 הוּא לִכּוּן. 1 דִּית 2 טְבֹאָא אֲרִי 3 מְסִיק פִּשְׁרָא הוּא
 6 וּפְרִסְתִּיה לֹא סוֹדִיקָא מִסְּאָב הוּא לִכּוּן. דִּית אֲרִנְבָא
 אֲרִי מְסִיקָא פִּשְׁרָא הוּא 4 וּפְרִסְתִּיה לֹא סוֹדִיקָא מִסְּאָב הוּא
 7 לִכּוּן. דִּית הַזִּירָא אֲרִי סוֹדִיק פְּרִסְתִּיה הוּא 5 וּמְטִלְפִין
 שְׁלִפִין פְּרִסְתִּיה וְהוּא פִּשְׁרָא לֹא פִּשְׁר מִסְּאָב הוּא לִכּוּן.
 8 6 מְבִסְרִהוּן לֹא תִיכְלִין 7 וּבְנִי־תְהוּן לֹא תִקְרְבוּן
 9 מִסְּאָבִין אֲנוּן לִכּוּן. ית דִּין תִּיכְלִין 8 מְכַל דְּבַמִּיא כָּל
 דְּלִיה צִיצִין וְקִלְפִין בְּמִיא בִּימְמִיא וּבְנַח־לִיא יתְהוּן
 10 תִּיכְלִין. 9 וְכָל דְּלִית לִיה צִיצִין 10 וְקִלְפִין בִּימְמִיא וּבְנַח־לִיא
 11 מְכַל רִחְשָׁא דְמִיא 12 וּמְכַל 13 נְפִשָׁא הִיתָא 14 דְּבַמִּיא שְׁקִצָא
 11 אֲנוּן לִכּוּן. וְשְׁקִצָא יתְהוּן לִכּוּן מְבִסְרִהוּן לֹא 15 תִיכְלִין
 12 דִּית נְבִיל־תְהוּן תִּשְׁקִצוּן. 16 כָּל דְּלִית לִיה צִיצִין
 13 וְקִלְפִין בְּמִיא שְׁקִצָא הוּא לִכּוּן. דִּית אֲלִין תִּשְׁקִצוּן מִן
 עוֹפָא לֹא יתְאֲכִלִין שְׁקִצָא אֲנוּן נִשְׂרָא 17 דְּעַר דְּעוֹזִיא.
 14 דְּדִיתָא 18 וְטִרְפִיתָא 19 לִזְנָה. דִּית בֵּת 20 נְעַמִּיתָא וְצִיצָא
 16

1 Ita cod.   2 B A טפוא. S טבוא.   3 B מסק.   4 A
 פִּרְסְתָא.   5 B ומטלה A ומטילפא S מטלפן.   6 B et
 sic deinde. Hebraismus. A hic et postea   7 B ובנבל'
 et sic porro, A בנבלתהוון et sic posthac. S בנבלתהוון ut deinde.
 8 Sic cod. et A S כל per Holem!   9 Sic cod. et AS iterum כל!!
 10 Sic cod. sed antea קלפין A S קלפין.   11 A S iterum כל!!!
 12 A S iterum כל.   13 B נפשחא.   14 A די במיא.   15 Cod.
 תיכלין.   16 A S hic כל.   17 A ער ועוזא S ער ועוזא.   18 S A
 ut edidi sed forte טרפיהא in Cod. legendum est.   19 B S A post
 addunt versiculum omissum ויה כל ערבה לזניה A ויה כל
 ערבה [ערבא] S לזניה.   20 S נעמיתהא A נעמיתהא.

17 וְצִפֹּר שְׁחָפָא¹ וְנָצָא לְזָנוּהִי וְקָדְיָא² דְּשִׁילִינוּנָא
 18 וְקִפּוּפָא³ וְבוּתָא וְקָתָא וִירְקִרְיָקָא⁴ דְּהֶאֱוִיָתָא דְאֲבו
 19 לְזָנָהּ דְנָגֵר טוּרָא⁵ וְעֵט־לִיפָא⁶ כֹּל רַחֲשָׁא דְעוּפָא
 20 דְמִהֶלֶיךָ עַל אַרְבַּע שְׁקֵצָא הוּא לִכּוּן בָּרַם ית דִּין
 21 תִּיכְלִין⁷ מִכֹּל רַחֲשָׁא דְעוּפָא דְמִהֶלֶיךָ עַל אַרְבַּע⁸ דְּלִיָּה
 22 קָרְסוּלִין מַעֲלָוִי רְגִלוֹהִי לְקַפְצָא בְּהוּן עַל אֲרֵעָא⁹ ית
 23 אֲלִין מִנְהוּן תִּיכְלִין ית גּוּבָא¹⁰ לְזָנִיָּה דִּית רְשׁוּנָא לְזָנוּהִי
 24 דִּית¹¹ הֶהָגְלָא לְזָנוּהִי דִּית¹² הֶגְבָּא לְזָנוּהִי¹³ וְכֹל
 25 רַחֲשָׁא דְעוּפָא דְלִיָּה אַרְבַּע¹⁴ רְגִלִין שְׁקֵצָא הוּא לִכּוּן
 26 וְלֹא־לִין¹⁵ תְּסַתְּאֲבוּן כֹּל דִּיקָרֵב בְּנִבְי־לְתַהוּן יְהִי מִסְּאָב
 27 עַד רְמִשָּׂא וְכֹל דִּישׁוּל מִנְבִּי־לְתַהוּן יִצְבַּע לְבוּשׁוֹהִי
 28 וִיהִי מִסְּאָב עַד רְמִשָּׂא¹⁶ לֹלֵל בְּעִירָא הֵוִיא סְדִיקָא
 17 פְּרִסְתָּהּ וְטַלְפִין¹⁷ לִי־תָהּא מְטִלְפָא וּפְשָׂרָא לִי־תָהּא מְסַקָּא
 18 מִסְּאָבִין אֲנוּן לִכּוּן כֹּל דִּיקָרֵב¹⁸ בְּהוּן יְהִי מִסְּאָב¹⁹ וְכֹל
 19 דְמִהֶלֶיךָ עַל יְדוּהִי בְכֹל הִיָּתָא²⁰ דְּמִהֶלְכָּא עַל אַרְבַּע
 20 מִסְּאָבִין אֲנוּן לִכּוּן כֹּל דִּיקָרֵב בְּנִבְי־לְתַהוּן יְהִי מִסְּאָב עַד
 21 רְמִשָּׂא וְדִישׁוּל ית²¹ נְבִי־לְתַהוּן יִצְבַּע לְבוּשׁוֹהִי וִיהִי
 22

1 A וְנָצָא. 2 B וְקִפּוּפָא וְבוּתָא וְקָתָא וִירְקִרְיָקָא. A וְשִׁילִינוּנָא.
 3 A וְבוּתָא. 4 S A וְתַרְגְּמָא. A אִירְבּוּ. 5 B וְעֵט־לִיפָא.
 6 A כֹּל, S כֹּל. 7 B תִּיכְלִין. 8 A S מִכֹּל. 9 B דִּי לִיָּה.
 10 S ית. 11 B לְזָנוּהִי. 12 A תְּרַגְּלָא S תְּרַגְּלָא. 13 A תְּגַבָּא. 14 S רְגִלִין ut antea.
 15 S תְּסַתְּאֲבוּן. 16 S Ita codex et A S. 17 BA פְּרִסְתָּהּ, S ut cod. 18 BAS לִי־תָהּא et sic
 deinde. A מְטִלְפָא ut antea. S מְטִלְפָא. 20 A בְּנִבְי־לְתַהוּן pro בְּהוּן,
 exegesis praebet. 21 A S וְכֹל!! 22 B דְּמִהֶלְכָּא. 23 B נְבִלְתָהּוּ.

29 מִסֵּאֵב עַד רְמֵשָׁא מִסֵּאֲבִין אֲנוֹן לִכּוֹן. ¹ לִכּוֹן
 זִמְסֵאֵב בִּרְחֵשָׁא ² דִּרְחֵישׁ עַל אֲרֵעָא הַלְדָּא וְעַכְבָּרָא ³ דְּצַבָּא
 לִזְנוּהִי. דִּילָא ⁴ וְכוּהָא ⁵ וְהִלְסֵתָא וְהוּמְטָא וְאֲשׁוּתָא.
 31 אֲלִין זִמְסֵאֲבִין לִכּוֹן בְּכָל רְחֵשָׁא לָל דִּיקָרַב בְּהוֹן
 32 בְּמוֹתְהוֹן יְהִי מִסֵּאֵב עַד רְמֵשָׁא. ⁶ וְכָל ⁷ דִּיפּוּל עַלְוֵהִי
 מִנְהוֹן בְּמוֹתְהוֹן יְהִי מִסֵּאֵב מִכָּל מִן דְּאֵע אֹו לִבוֹשׁ אֹו
 מִשֶּׁךְ אֹו ⁸ סֶק כָּל ⁹ מִן דִּיחַעְבִּיד ¹⁰ עֲבִידְתָּא בְּהוֹן בְּמִיא
 33 יִתְעַל וְיְהִי מִסֵּאֵב עַד רְמֵשָׁא וְיִדְכִי. וְכָל מִן דְּהִסֶּם
 34 ¹² דִּיפּוּל מִנְהוֹן לִגְוִיהַ כָּל ¹³ זִבְגְוִיהַ יְהִי מִסֵּאֵב וְיִתִּיהַ
 תְּתַבְרוֹן. מִכָּל ¹⁴ מִיכָל דִּמְתַאֲכִיל ¹⁵ דִּייעֵלֹן עַלְוֵהִי
 מִיא יְהִי מִסֵּאֵב וְכָל ¹⁶ מִשְׁקִיא דִּישַׁתְּחִי בְּכָל מִן יְהִי מִסֵּאֵב.
 35 וְכָל דִּיפּוּל ¹⁷ מִנְבִּילִתְהוֹן עַלְוֵהִי יְהִי מִסֵּאֵב תְּנוּר וְנִירִים
 36 יִתְרַעֹן מִסֵּאֲבִין אֲנוֹן וּמִסֵּאֲבִין יְהוֹן לִכּוֹן. בְּרַם מְעֵן
 אֲגוּב בֵּית ¹⁹ כְּנִישַׁת מִיא יְהִי דְכִי וְדִיקָרַב בְּנִבִילִתְהוֹן יְהִי
 37 מִסֵּאֵב. וְאֲרִי יפּוּל מִנְבִּילִתְהוֹן עַל כָּל בְּר דְרַע ²⁰ זִירוּעַ
 38 דִּיזְדְרַע דְכִי הוּא. וְאֲרִי יתְהַבּוֹן מִיא עַל בְּר זְרַעַ

1 B לכו. 2 B רחש. 3 A וְצָבָא. Sic et וְקָלָא vs 30.

4 B כחא. 5 B S תְּקַטְקַתָּא. S om. וחומטא. B וחמטא. B אשות.

6 A S וְכָל. 7 A S דִּיפּוּל recte, Cod. hebraizat. 8 B A S שֶׁק.

9 B מאן et sic deinde. 10 A S עֲבִידְתָּא. B עֲבִידְתָּא. B עֲבִידְתָּא.

11 A יִתְעַל. S יִתְעַל. 12 A S iterum דִּיפּוּל et sic deinde.

13 A יְהִי בְג', deinde cum S B וְסִתְתָּא pro 'מ' יְהִי. 14 A מִיכָל.

Deinde B דִּיפּוּל et דִּיפּוּל. 15 A דִּייעֵלֹן S דִּייעֵלֹן. 16 A מִשְׁקִיא.

egregie! S מִשְׁקִיא! B משקה. 17 B נבל' et sic deinde. 18 A S

יִתְרַעֹן. 19 A כְּנִישַׁת, S ut cod. B כְּנִישַׁת. 20 B זרוע.

39 דִּיפּוֹל מִנְבִיל־תְּהוֹן עַל־וְהִי מִסְאֵב הוּא לִכּוֹן. ¹ וְאֲרִי
 2 יָמוֹת מִן בַּעִירָא דְהִיא לִכּוֹן ³ לְמִיכָל דִּיקָרָב ⁴ בְּנִבִיל־תָּה
 40 יְהִי מִסְאֵב עַד רְמֵשָׁא. ⁵ וְדִי־יִכּוֹל מִנְבִיל־תָּה יִצְבַּע
 לְבוֹשׁוֹהִי וְיְהִי מִסְאֵב עַד רְמֵשָׁא וְדִי־טוֹל יֵת נְבִיל־תָּה יִצְבַּע
 41 לְבוֹשׁוֹהִי וְיְהִי מִסְאֵב עַד רְמֵשָׁא. וְכָל רְחֵשָׁא דְרְחִישׁ
 42 עַל אֲרֻעָא שְׂקֻצָא הוּא לֹא ⁶ וְתֵאֱכִיל. ⁷ כָּל זִמְהֵלִיק
 עַל מַעוּדֵי ⁸ וְכָל זִמְהֵלִיק עַל אֲרַבַּע עַד כָּל ⁹ סְגִיּוֹת רְגִלִין
 לְכָל רְחֵשָׁא ¹⁰ דְרְחִישׁ עַל אֲרֻעָא לֹא ¹¹ תִיכְלֹלוּנוֹן אֲרִי
 43 שְׂקֻצָא אֲנוֹן. לֹא תִשְׂקֻצוּן יֵת ¹² נְפִשְׁתְּכוֹן בְּכָל רְחֵשָׁא
 44 דְרְחִישׁ וְלֹא תִסְתְּאֲבוֹן בְּהוֹן ¹³ וְתִסְתְּאֲבוֹן פּוֹן בְּהוֹן. אֲרִי
 אֲנָא י' אֵל־הֵכוֹן וְתִתְקַדְּשׁוֹן וְתִהוֹן קְדִישִין אֲרִי קְדִישׁ אֲנָא
 וְלֹא תִסְאֲבוֹן יֵת נְפִשְׁתְּכוֹן בְּכָל רְחֵשָׁא דְרְחִישׁ עַל אֲרֻעָא.
 45 אֲרִי אֲנָא י' ¹⁴ דְאֵסִיק יֵתְכוֹן מֵאֲרֻעָא דְמִצְרִים לְמַהוּי
 46 לִכּוֹן ¹⁵ לֹא־לָהּ וְתִהוֹן קְדִישִין אֲרִי קְדִישׁ אֲנָא. דֹּא
 אֲוִרִיתָא דְבַעִירָא וְדַעוּפָא ¹⁶ וְלִכָּל נְפִשָׁא חֵיתָא דְרְחֵשָׁא בְמִיָּא
 47 ¹⁷ וְדָכַל נְפִשָׁא דְרְחֵשָׁא עַל אֲרֻעָא. לֹא־אֲפִרְשָׁא ¹⁸ בֵין

1 B וארי.

2 S יומות.

3 A S לְמִיכָל at est Infinitivus.

In B est dittographia כל דיקרב.

4 A ut cod. בְּנִבִיל־תָּה.

B בנבלתיה.

5 Leg. וְדִי־יִכּוֹל, S ut cod. B ודיכול.

6 B ותאכל.

deinde דמהלך.

7 A S כל.

8 A S וכל.

9 Leg. סְגִיּוֹת, B A

סְגִיּוֹת. S סְגִיּוֹת.

10 S male דְרְחִישׁ et sic deinde.

11 A תִיכְלֹלוּנוֹן,

B תיכללנון.

12 A נְפִשְׁתְּכוֹן hebr. et sic deinde.

13 B

invertit פון ותסחאבון.

14 A דְאֵסִיקוּת, B דְאֵסִיקוּת recte, B propter

insequens יֵת excidit. S ut cod.

15 S לֹא־לָהּ sic!

16 A B

! וְדָכַל, S וְדָכַל

17 A וְדָכַל, B S וְדָכַל.

18 S per totum caput

מְסֻאָבִין, מְסֻאָבִין.

מִסֵּבָא וּבִין ¹ דְּכִיָּא וּבִין הֵיִתָּא ² דְּמִתְאַכְלֵיָּא וּבִין הֵיִתָּא
דְּלֵיָּא מִתְאַכְלֵיָּא ·

צֵא פִּיסוּקִים סִימָן מִיְכוּחֵי ·

II. Numerorum capita XX, 12—XXV, 9
ex parte antiqua codicis Or. 1467. Saec. XII.

Accedit varia lectio codicis Kissingensis anno 1189 scripti = K.
ex quo selegimus quae necessaria videbantur.

- 12 וְאָמַר ³ ⁴ לְמִשָּׁה וּלְאַהֲרֹן ⁵ הֵלֶלְךָ דְּלֵיָּא ⁶ הַיּוֹמִינְתוֹן בְּמִיָּמֵי
לְקֹדְשׁוֹתַי לְעֵינַי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּכִין לֵיָּא ⁷ תְּעֲלוֹן ית קְהֵלֵיָּא
13 הַדִּין לְאַרְעָ ⁸ דִּיהֵבִית לְהוֹן · אֲנוֹן מִי מִצֻּחְתָּא וּנְצִיר בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל קֹדָם ⁹ וְאַתְקֹדֶשׁ בְּהוֹן ·
14 וּשְׁלַח מִשָּׁה אֲזַגְדִּין ¹⁰ מִיִּדְקָם לֹות מְלֻכָּא ¹¹ דְּאַדּוּם
דִּנְן אָמַר ¹² אֲחֹךְ יִשְׂרָאֵל אֵת יִדְעַת ית כָּל עֲקֹתָא

1 A S דְּכִיָּא. 2 B די מהאכ' sed די in fine lineae est positum.
3 In codice semper exstat דְּכִיָּא, cujus vocales a manu posteriore additae
sunt. Scripto prima דְּכִיָּא videtur fuisse. 4 B S תְּעֲלוֹן לֵיָּא, A תְּעֲלוֹן
תְּעֲלוֹן, K תְּעֲלוֹן לֵיָּא. 5 A הַיּוֹמִינְ. 6 B S K תְּעֲלוֹן, A תְּעֲלוֹן, quod
ex nostri codicis orthographia processit. K deinde עֲמָא pro עֲמָא.
7 A B S K לְאַרְעָ. 8 A דִּיהֵבִית = דִּיהֵבִית. K דִּיהֵבִית saepe.
9 B S מִיִּדְקָם, K A מִיִּדְקָם. 10 S דְּאַדּוּם, K A ut cod. דְּאַדּוּם, nam
דְּאַדּוּם restituendum est, K A deinde אֲדוּמָא, S אֲדוּ. K antea מְלֻכָּא
pro לֹות. 11 S אֲחֹךְ, A ut cod. אֲחֹךְ, restitue אֲחֹךְ = אֲחֹךְ, K, et
disce — ut syriace Pethaha pro Hāṭef pat. poni. 12 K S A עֲקָ.

15 ¹ דָּאֲשֶׁכַּחֲתָנָא וְנָחְתוּ אֲבֹהֵתָנָא לְמִצְרַיִם וַיְתִיבְנָא בְּמִצְרַיִם
 16 יוֹמִין ² סְגִיאִין ³ דְּאֲבֹאֲיִשׁוּ לָנָא מִצְרַאֲי וְלֹאֲבֹהֵתָנָא וְצִלִּינָא
 קָדָם י' ⁴ וְקָבִיל צִלּוֹתָנָא וְשִׁלַּח ⁵ מְלֹאֲכָא ⁶ וְאֶפְקַנָּא מִמִּצְרַיִם
 17 וְהָא אֲנַתָּנָא בְּרָקָם קָרְתָּא ⁷ דְּבִסְטָר תְּחוּמְךָ ⁸ נַעֲבֵר כַּעֲךָן
 בְּאַרְעֶךָ לֹא נַעֲבֵר בְּחֻקְלָךְ ⁹ וְזִכְרָם וְלֹא נִשְׁתִּי מִי גּוֹב
 18 ¹⁰ בְּאוֹרַח מְלֹכָא נִיזִיל לֹא נִסְטִי [K נְסִי-] לִימִינָא ¹¹ וְלִסְמֵלָא
 עַד דְּנִיעֵבֵר תְּחוּמְךָ וְאֹמַר לִיה אֲרוּמָאָה לֹא תַעֲבֵר
 בְּתוּמֵי דְלִמָּא בְּדִקְסֵלִין בְּהֶרְבָּא ¹² אֶפּוֹק ¹³ לְקִדְמוּתְךָ
 19 וְאֹמַרוּ לִיה בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּאוֹרַח כְּבִישָׂא נִסְק דָּאִם מִיֶּךָ נִשְׁתִּי
 אֲנָא וְבִעִירִי [K וְבִעִירִי] ¹⁴ וְאֶתִּין דְּמִידְהוֹן לְאִחּוּד לִית פְּתַגְם
 20 בִישׁ ¹⁵ בְּרִגְלֵי ¹⁶ אַעֲבֵרִי וְאֹמַר לֹא תַעֲבֵר וְנִפְק אֲרוּמָאָה

1 S אֲשֶׁכַּחֲתָנָא, sic A אֲשׁ. Suff. primae personae Plur. babylonice
 semper est נָא — in verbis uti in nominibus. Quod hic dixisse
 sufficit. K A S נָא — ponunt. K אֲשֶׁכַּחֲתָנָא. 2 Cod. סְגִיאִין.
 3 Prima manus אֲבֹאֲיִשׁוּ, ex quo manus secunda fecit אֲבֹאֲיִשׁוּ.
 Signum tegitur signo, quo facto nova et inusitata forma exoritur,
 quae jam e esse videtur. Manus secunda correctrix seu potius
 corruptrix ita per codicem grassata est, ut in sequentibus saepis-
 sime haec adnotatio repetenda esset, nisi praestaret hoc uno loco
 dixisse quae ad rem faciunt. Itaque in textu lectionem antiquam
 posituri, in adnotatione quid fecerit m. s. = manus secunda, addemus.
 K אֲבֹאֲיִשׁוּ. 4 M. s. קָבִיל, K קָבִיל. 5 S A מְלֹאֲכָא. 6 Consona
 a correctore addita. 7 K בְּסִטָּר om. ד. 8 S נַעֲבֵרֵר deinde
 vel נַעֲבֵרֵר, A נַעֲבֵרֵר deinde vel נַעֲבֵרֵר, נַעֲבֵרֵר et נַעֲבֵרֵר in Pausa,
 נַעֲבֵרֵר, K נַעֲבֵרֵר et נַעֲבֵרֵר, נַעֲבֵרֵר etc. 9 Vocales incertae.
 K A S בְּרָקָם propter Zaqef. 10 B בארוח semper. 11 A B
 עֶשְׂמִי hebr. 12 M. s. אֶפּוֹק, A אֶפּוֹק, S אֶפּוֹק, K אֶפּוֹק. 13 A
 לְקִדְמוּתְךָ. 14 M. s. וְאֶתִּין, A וְאֶתִּין, K sine Dag. 15 S בְּרִגְלֵי, K om. בִישׁ.
 16 M. s. אַעֲבֵרֵר. S אַעֲבֵרֵר Pausa.

- 21 לַקְדֹּמוֹתֶיהָ בַּחֵיל י' רָב וּבִיד תְּקִיפָא² וְסָרִיב אֲדוּמָאָה
 22 [למ]שָׁבַק ית ישראל למעבר בתהומיה וסטא ישראל
 23 מִלְּאֲתִיהָ וְנִטְלוּ מִיֶּדְקָם יוֹאֲתוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל⁶ כָּל כְּנַשְׁתָּא
 24 לַהֲזוּר טוֹרָא וְאָמַר י' לַמֶּשֶׁה וְלֹאֲהֲרֹן בַּהֲזוּר טוֹרָא עַל
 25 תְּהוֹם אר[עא] דְּאָדוּם לְמִימְרֵי ית כְּנִיש אה[רן] לְעַמִּיהָ
 26 אָרִי לֹא יִיעוּל לְאֲרַעָא דִּיהַבִּית לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל עַל דְּסָרִיבְתוֹן
 27 עַל מִימְרֵי לְמִי מְצוֹתָא דְבַר ית אֲהֲרֹן וְיִת אֲלַעְזָר בְּרִיהָ
 28 וְאָסִיק יתְהוֹן לַהֲזוּר טוֹרָא וְאָשְׁלִיחַ ית אהרן ית לבושוהי
 29 וְתַלְבִּישִׁינוֹן ית אֲלַעְזָר בְּרִיהָ וְאֲהֲרֹן ית כְּנִיש⁸ וְיִמּוֹת תָּמָן
 30 וְעֵבֶד מֶשֶׁה כְּמָא¹⁰ דְּפִקִּיד י' וְסִלְיָקוּ לַהֲזוּר טוֹרָא לְעֵינֵי
 31 כָּל כְּנַשְׁתָּא וְאָשְׁלִיחַ מֶשֶׁה ית אֲהֲרֹן ית לבושוהי
 32 וְאֲלַבֵּשׁ יתְהוֹן ית אֲלַעְזָר בְּרִיהָ וּמִית אֲהֲרֹן תָּמָן בְּרִישׁ
 33 טוֹרָא וְנָחַת מֶשֶׁה וְאֲלַעְזָר מִן טוֹרָא וְחָזוּ כָּל כְּנַשְׁתָּא¹³ אָרִי
 34 מִית אֲהֲרֹן וּבְכוּ ית אֲהֲרֹן תְּלִיתִין יוֹמִין¹⁴ כָּל בֵּית יִשְׂרָאֵל
 XXI. וְשָׁמַע כְּנַעַנָּאָה מַלְכָּא דְעָרָד יִתִּיב דְּדוּמָא אָרִי¹

1 B K וּבִאֲרַעָא תְּקִיפָא קָב A K ceterum בִּידָא. Lectio mala propter statum et genus. 2 M. s. סָרִיב ut K. 3 In cod. deest [למ] K S שָׁבַק קָא. 4 Punctum super מ deest in cod. 5 S וְאֲתוּ, A וְאֲתוּ. 6 M. s. כָּל ut S A, K כָּל saepe. 7 Cod. וְלֹאֲהֲרֹן. 8 S וְיִמּוֹת sic! K וְיִמּוֹת. 9 S וְעֵבֶד, A וְעֵבֶד. 10 M. s. דְּפִקִּיד B דְּפִקִּיד. 11 M. s. כָּל, K כָּל, S A כָּל. 12 M. s. אֲלַבֵּשׁ S. אֲלַבֵּשׁ A. 13 A דְּמִית. K initium versus habet hunc וְאֲתִתְּוִיאוּ כָּל כְּנִיש דְּהָא מִית אֲהֲרֹן; in margine אָרִי et דְּהָא וְחָזוּ et וְאֲתִתְּוִיאוּ correctum est in וְחָזוּ, et דְּהָא correctum in אָרִי. 14 S A כָּל.

1 אֵתָא יִשְׂרָאֵל אֲוֹרָח 2 מֵאֵלֵּלִיָּא וְאֶגִּיָּה קָרְבָּא בִּישְׂרָאֵל וְשָׂבָא
 3 2 מְנִיָּה שְׂבִיָּא וְקִיָּים יִשְׂרָאֵל קִים קָדָם י' וְאֹמַר אִם
 4 מְמַסֵּר תְּמַסֵּר ית עֲמָא הֲדִין בִּיָּדִי 5 וְאִיגְמַר ית קְרוּיָהוּן י'
 3 וְקָבִיל י' צְלוּתִיה דִּישְׂרָאֵל וְמַסֵּר ית כְּנַעֲנָאָה דְגַמַּר יתְהוּן
 4 דִּית קְרוּיָהוּן וְקָרָא 6 שְׁמִיָּה דְאֵתִיא חֲרָמְתִי וְנִטְלוּ מִהוּר
 טוֹרָא אֲוֹרָח יִמָּא דְסוּף לְאֶקְפָּא ית אר[עא] דְאָדוּם וְעֶקֶת
 5 נְפִשָּׂא דְעֲמָא בְּאוּרָהָא 8 וְאַתְרַעַם עֲמָא 9 קָדָם י' דַּעַם מִשָּׂה
 נָצוּ לִימָא אֲסִיקְתוּנָא מִמְצָרִים 10 לְמַמַּת בְּמַדְבְּרָא אֲרִי לִית
 [K לִית] לְחַמָּא דְלִית מִיָּא וְנִפְשָׁנָא 11 עֶקֶת בְּמַנָּא הֲדִין
 6 12 דְמִיכְלִיָּה קְלִילִי וְגִי י' בְּעֲמָא ית חוּן 13 קָלָן דְנִכְיָתוּ
 7 ית עֲמָא וְנִמִּית עָם 14 סְגִי מִישְׂרָאֵלִי וְאֵתָא עֲמָא לִית מִשָּׂה
 וְאֹמַרוּ הִבְנָא [K תְּבָנָא] אֲרִי 15 אֲתַרְעַמְנָא קָדָם י' וְעַמְךָ
 16 נְצִינָא 17 צְלִי קָדָם י' 18 וְיַעֲדִי מִנָּנָא ית 19 חִיּוּיָא וְצְלִי
 8 מִשָּׂה עַל עֲמָאִי וְאֹמַר יתָּהּ לְמִשָּׂה עֲבִיד לְךָ קְלִיָּא
 [K קְלִיָּא] 20 וְשׂוּ יתִיה עַל אֵת וִיהִי כָּל דִּיתְנַלִּית [K דְּמַתְנִי]

1 Rectum est אֵתָא, S אָתָא, K in textu עַל in margine אֵתָא.
 2 S A מֵאֵלֵּלִיָּא, deinde S וְאֶגִּיָּה, BA וְאֶתָּא et sic deinde. K וְאֶגִּיָּה.
 3 A מְנִיָּהוּן. 4 Sic cum â. S A מִימְסֵר, K מִימְסֵר. 5 B A K
 וְאִיגְמַר bene. 6 B S A שְׁמָא, K שְׁמָה. 7 B S וְעֶקֶת לְנִפְשָׂא,
 K A וְעֶקֶת נִ'. 8 S K וְאַתְרַעַם, A וְאַתְרַעַם. 9 B S בְּמִימְרָא דִּי
 pro י' קָדָם, A ut cod. 10 A לְמַמַּת, K S לְמַמַּת. 11 S עֶקֶת, K A
 עֶקֶת. 12 A דְּמִיכְלִיָּה. B דִּי מִכְ. 13 A S קָלָן, A praebet חִיּוּן,
 A K וְנִכְיָתוּ, K חִיּוּן קָלָן; antea B חוּן. 14 S A סְגִיָּא. 15 S
 נְצִינָא A אֲתַרְעַמְנָא cf. vs 5. 16 B נְצִינָא. 17 K S A צְלִי.
 18 S וְיַעֲדִי. 19 S חִיּוּיָא, A חִיּוּיָא, vs 9 vero in Sing. et
 חִיּוּיָא, B K חִיּוּיָא. 20 Sic וְשׂוּ. Nescio an י' exciderit ante יתִיה,
 sed conferatur Grammatica mea syriaca I 338. K B S וְשׂוּ A וְשׂוּי.

9 רִיחֵזִי יְתִידָהּ וְיִתְקַיִּים וְעֵבֶד מֹשֶׁה חוּיָא דְנִהְשָׁא וְשִׂרְיָה
 עַל אֵת וְהָזִי כַד נִכְיִת [K נְכִיִת] חוּיָא יֵת גְּבֻרָא וּמִסְתְּכָל
 10 בַחוּיָא דְנִהְשָׁא וּמִתְקַיִּים וּנְטָלוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל וְשִׁרוּ
 11 בְּאֵבְתֵי וּנְטָלוּ מֵאֵבְתֵי וְשִׁרוּ¹ בְּמִגְזֵת עֲבָרָי בְּמִדְבָּרָא דְעַל
 12 אֲפִי מוֹאָב² מִמְדִּנְחָ שְׁמֵשָׁא מִתְמָן נְטָלוּ וְשִׁרוּ בְּנַח לֵיא
 13 דְהָרְדִי מִתְמָן נְטָלוּ וְשִׁרוּ מִעֲבָרָא דְאַרְנוֹן³ דְּבְמִדְבָּרָא דְנַפְיִק
 מִתְחֹום⁴ אֲמוֹרָאֵה אֲרֵי אֲרְנוֹן תְּחֹום מוֹאָב בֵּין מוֹאָב וּבֵין
 14 אֲמוֹרָאֵהי עַל כֵּין⁵ יִתְאַמֵּר בְּסַפְרָא קָרְבִין⁶ עֵבֶד י' עַל יָמָא
 15 דְסוֹף וּגְבוּרָן עַל נַחֲלֵי אֲרְנוֹן⁷ וְשִׁפּוֹךְ לֵנַח לֵיא דְמִדְבָּרִין
 16 לְקַבִּיל⁸ לֵהִיִת וּמִסְתַּמִּיק לְתְחֹום מוֹאָב וּמִתְמָן אֵת־הַיְבֵית
 לַחֹן בִּירָא⁹ הִיא בִירָא דְאַמֵּר י' לֵמֶשֶׁה כְּנוֹשׁ יֵת עֲמָא
 17 וְאַתִּין לַחֹן מֵיאֵי בְכִין שְׁבַח יִשְׂרָאֵל יֵת תּוֹשִׁבְחָתָא הִדָּא
 18¹¹ סְקִי בִירָא¹² שְׁבַחוּ לֵהי בִירָא¹³ דְהַפְּלוּהָא רַבְרָבִיא
¹⁴ כְּלוּהָא רִישֵׁי עֲמָא סְפָרִיא בְּהוֹטְרִיהוֹן¹⁵ וּמִמְדְּבָרָא

1 S במגזת, A במגזת עבראי, K במגזת עב' 2 Signa vocalium
 in textibus aramaicis Codicis 1467 cum signo Sewa conjuncta non
 vidi praeter hoc, quod ea utitur forma, quae in textibus hebraeis
 ante Dages usurpatur. In textibus sequentibus haec signa com-
 posita adhibebuntur. S ממדנת A ממדנת, K ממד'. 3 K B A במ'.
 4 S אמור' et sic porro, K A אמר' semper. 5 S יתאמר A יתאמר.
 6 K B A יעבד. 7 A ושפוק נחליא, B שפוק נחליא. 8 S לתקבל
 sic et K A sine Dag. sed vs. 28 ut cod. hic K תיידת. 9 K היא.
 10 S ואתין K A B ואתין. 11 S K סקי, A סקי. 12 S A שבתו.
 13 B S דתפרוהא A דתפרוהא K תפרוהא sine ה. 14 A כרוה, B
 כרוה, K ut cod. 15 S A ממדברא. K antea pro בחטריהון quod in mar-
 gine est, praebet בקלמסיהון.

19 אַתְּיִיבַת לַחֹן וּמִדְּאֲתִיִּיבַת לַחֹן ¹ נִחַתָּא עִמָּהוֹן
 20 לִנְחֻלָּיָא וּמִנְחֻלָּיָא ² סְלָקָא עִמָּהוֹן לִרְמַתָּא ³ וּמִרְמַתָּא
⁴ לִהֲלָיָא דְּבַהֲקָלִי מוֹאֵב רִישׁ ⁵ רְמַתָּא וּמִסְתְּכִיָּא עַל אֲפִי
 21 בֵּית יִשְׁמִין וּשְׁלַח יִשְׂרָאֵל אֲזַגְדִּין לֹאֵת סִיחֹן ⁶ מְלָכָא
 22 אֲמִוּרָאָה לְמִימְרֵי אִיעֵבֵר בְּאַרְעֵךְ לֹא נִסְטִי בְּחָקֶל ⁷ וּבְכֹרִם
 לֹא נִשְׁתִּי מִי גֹב בְּאוּרַח מְלָכָא נִיזִיל עַד דְּנִיעֵבֵר תְּהוּמִין
 23 וְלֹא שִׁבַּק סִיחֹן יֵת יִשְׂרָאֵל ⁸ לְמַעֲבָר בְּתַהוּמִיָּה וּכְנָשׁ
 סִיחֹן יֵת כָּל עֲמִיָּה וְנִפְקַן לְקִדְמוֹת יִשְׂרָאֵל ⁹ לְמַדְבְּרָא וְאַתָּא
 24 לִיְהִי ¹⁰ וְאַגִּיָּה קָרְבָּא בִּישְׂרָאֵל וּמִהֲוֵי יִשְׂרָאֵל ¹¹ לְפִתְגָם
 דְּהָרֵב ¹² וַיְרִית יֵת אֲרַעִיָּה מֵאַרְנוֹנָא עַד ¹³ יוּבְקָא עַד בְּנֵי
 25 עֲמוֹן אֲרֵי תִקֻּם תְּהוּמָא דְּבְנֵי עֲמוֹן ¹⁴ וְנִסַּב יִשְׂרָאֵל יֵת כָּל
 קְרִיָּא הָאֵלִין וַיִּתִּיב יִשְׂרָאֵל בְּכָל קְרוּי אֲמִוּרָאָה ¹⁵ בַּחֲשִׁבוֹן

1 S A נַחְתָּא, K ut cod. 2 S סְלָקָא K A סְלִי. 3 S וּמִרְמַתָּא.
 A hic et antea רְמַתָּא nomen profert. 4 A לְחִילָהָא. 5 S
 רְמַתָּא, A רְמַתָּא, K vario modo ter. 6 K A מְלִי דְּאֲמִוּרָאָה. 7 K S A
 וּבְכֹרִם cf. cp. 20, 17. Zaqef! 8 S לְמַעֲבָר K לְמִיִּיעֵבֵר. 9 Attendas
 ad vocalem longam ā uti etiam vs 24 חָרֵב et 25, 8 עַל. Usus hic
 promiscue ā et ǎ scribendi in codice Reuchliniano saepissime oc-
 currit cf. dissertatio mea Bemerkungen über die Vocalisation der
 Targume in Actis congressus Orientalistarum. Berolini 1882 I
 p. 181. In K S ā et ǎ saepe a nostro codice recedunt, quod semper
 adnotari non potest. Hic e. c. S habet מְרֵב, vs 24 vero חָרֵב et
 מְחִתָּי. A hic praebet רְחִין חָרֵב propter Ittnáhtá; K לְמַדְבְּרָא hebraizat.
 10 B A וְאַגִּיָּה. Legendum est וְאַגִּיָּה rad. גוּחַ, vs 26 אֲגִיָּה est אֲגִיָּה. A radicem
 נגח sequitur. K וְאַגִּיָּה. 11 K לְפִתְגָם דְּתַרְבָּא. 12 A וַיְרִיתוּ.
 13 K יוּבְקָא; et alibi pro ú, וְ ponit וְ e gr. כְּמִרְבָּא vs 28 pro כּוּמֵ
 et שְׁלִטָּן vs 30 pro שׁוּלֵי. 14 K A וּכְבֵּשׁ. 15 A בְּחֻשְׁבֹן, S בְּחֻשְׁבוֹן
 et sic deinde.

26 ובכל כפרנָהָא • אָרִי הַשְּׁבוּן קָרְתָּא דְסִיחֹון מְלַכָּא ¹ אַמּוּרָאָה
 הוּא וְהוּא אַנְיָה קָרְבָּא בַּמְלַכָּא דְמוּאָב קְדַמְאָה וְנָסִיב יָת
 27 כָּל אַרְעֵיהָ ² מִנִּיהָ עַד אֲרִנֹון • עַל כֵּן יִימָרוּן ³ מִתְּלֵיאָה
 28 עוּלוּ לְהַשְּׁבוּן תַּחְבְּנִי. וְחַשְׁתְּכִלְל קָרְתָּא דְסִיחֹון • אָרִי
 29 ⁴קְרוּם תְּקִיף כְּאִישָׁא נַפֶּק מִהַשְּׁבוּן עַבְדֵי קָרְבָּא ⁵ כְּשִׁלְהִיבִיתָא
 מִקָּרְתָּא דְסִיחֹון ⁶ קְטָלוּ עֲמָא ⁷ וְשָׂרוּ בַלְהִיַת מוּאָב לְוּמְרִיא
 30 דְפְלִחִין בֵּית דְחָלָת ⁸ רַמְתָּא דְאַרְנֹון • ⁹ וְיִי לִכּוֹן מוּאָבֵיא
 אַבְדִּיתוּן עֲמָא דְפְלִחִין לְכַמוּשׁ מַסָּר בְּנוּדֵי צִיּוּן וּבִנְתִיהָ
 31 בַשְּׁבִיא לְמַלְכָּא ¹⁰ אַמּוּרָאָה סִיחֹון • ¹¹ פֶּסְקַת מְלַכּוּ מִהַשְּׁבוּן
 32 ¹² עֲדָא שׁוּלְטָן מוּדִיבָן ¹³ וְצִיּוּן עַד ¹⁴ נֶפֶח וְסַמִּיךְ ¹⁵ עַד מִידְבָּא •
 31 וְיַחֲבִיב יִשְׂרָאֵל ¹⁶ בְּאַרְעֵ אַמּוּרָאָה • וְשִׁלַּח מִשֶּׁה לְאַלְלֵיא
 32 יָת יַעֲזֹר וְכַבְּשׁוּ ¹⁷ כְּפַרְנָהָא ¹⁸ וְתָרִיךְ יָת אַמּוּרָאָה דְתַמְנִי
 33 וְאַתְפַּנְיָאוּ וְסִלְקוּ לְאַוּרָח ¹⁹ מִתַּנָּן וְנַפֶּק עוּג מְלַכָּא דְמִתַּנָּן
 לְקִדְמוּתְהוֹן הוּא וְכָל עַמֵּיהָ ²⁰ לְאַגְהָא קָרְבָּא ²¹ לְאַדְרַעֵי •

1 B A K דְאַמֵּר. 2 B S A K מִיְהִיָּה. 3 S מְהַלְנָא, K A
 מְהַלְנָא, A רִאמְרוּן. 4 Punctum inferius in קָ dubium. Legendum
 fortasse קְרוּם. K S A קְרוּם. 5 S כְּשִׁלְהִיבִיתָא, B A כְּשִׁלְהִיבִיתָא,
 K כְּשִׁלְהִיבִי. 6 Dubium num קְטָלוּ an קְטָלוּ B S A, K
 קְטָלוּ. 7 S דְשָׂרוּ בַלְהִיַת. A דְשָׂרוּ בַלְהִיַת. 8 S רַמְתָּא. A
 רַמְתָּא. K רַמְתָּא. 9 B וְיִי S וְיִי A וְיִי לִכּוֹן. Cf. syr.
 10 A דְאַמֵּר. 11 A K פֶּסְקַת. 12 S עֲדָא,
 A עֲדָא, K עֲדָא leg. עֲדָא. 13 A וְצִיּוּן B וְצִיּוּן. 14
 14 Corrige נֶפֶח. 15 S K עַל recte. B A עַד. 16 S אַגְהָא
 אַגְהָא. 17 K hic et antea כְּפַרְנָהָא. 18 Man. prima תָּרִיךְ,
 m. s. uti S K. 19 A S מִתַּנָּן semper. K תְּ cum Raphael
 20 S A לְאַגְהָא, K לְאַגְהָא. 21 S לְאַדְרַעֵי, A לְאַדְרַעֵי. Leg. לְאַדְרַעֵי.

34 וְאָמַר י' לַמֶּשֶׁה לֹא תִדְחַל מִנִּיה אֲרֵי בִידֶךָ 1 מִסּוּיִת יִתִּיה
 דִּית עֲמִיה דִּית אֲרֵיָה וְתַעֲבִיד לִיה כִּמָּא 2 דְּעַבְדָּתָא
 35 לַסִּיחֹן מְלֹכָא אֲמֹרָאָה 3 דִּיתִיב 4 בַּחֲשֹׁבֹן וּמַחוּ יִתִּיה
 דִּית בְּנוּהֵי דִּית לָל עֲמִיה עֵד דִּלֹּא אֲשַׁתָּאָר 5 לִיה מְשִׁיזִיב
 וַיְרִיתוּ יֵת אֲרֵיָהִי

XXII. 1 וְנִשְׁלוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל וּשְׁחוּ 6 בְּמִישְׁרֵיָא דְּמוֹאָב
 2 מִעֲבָרָא לִיְרֵדְנָא וַיְרִיחוּ וְהָזָא בְּלֹק בָּר צְפֹר יֵת לָל
 3 דְּעַבְדֵי יִשְׂר[אֵל] לֹאֲמֹרָאָהִי 7 וְדָחַל 8 מֹאֲבָאָה מִן קָדָם
 עֲמָא לֹאֲחֻדָּא אֲרֵי סְגִי הוּא 9 וְעַקְתָּ לֹאֲמֹבָאָה מִן קָדָם בְּנֵי
 4 יִשְׂרָאֵל וְאָמַר 10 מֹאֲבָאָה לֹאֲסִיבֵי מִדִּין כַּעַן יִשְׁיָצֹן 11 קְהָלָא
 יֵת לָל 12 סְחָרְנָנָא כִּמָּא זְמַלְחִיךְ תּוֹרָא יֵת 13 יְזֻקָא דְּהַקְלָא
 5 וְבְלֹק בָּר צְפֹר מְלֹכָא 14 לְמוֹאָב בַּעֲדָנָא הָהוּא וּשְׁלַח
 15 לֹאֲת בַלְעָם בָּר בַּעֲוֹר לַפְתּוֹר אֲרִים דַּעַל 16 פְּרָת
 אֲרַע בְּנֵי עֲמִיָה לְמִקְרֵי לִיה לְמִימָר הָא עֲמָא נַפֶּק מִמְצֻרִים
 הָא חָפָא יֵת עֵין שִׁמְשָׁא דֹאר[עֵא] וְהוּא 17 שְׂרֵי מִלְּקַבְלֵיִי
 6 וְכַעַן 18 אֵיִתָּא כַּעַן 19 לֹאֲט לִי יֵת עֲמָא הָדִין אֲרֵי תִקִּים הוּא

1 A מְסוּיִת 2 B A דְּעַבְדָּתָא. 3 Fortasse דִּיתִיב vel דִּיתִיב.
 S A דִּיתִיב. 4 Cod. בַּחֲשֹׁבֹן. 5 Cod. לִיה. K A antea אֲשַׁתָּאָר.
 6 B מְשִׁרֵיָא. 7 Manus prima וְדָחַל manus secunda וְדָחַל. B A S
 וְדָחַל, K וְדָחַל. 8 S מֹאֲבָאָה et sic semper, B מוֹאָב. 9 K S A
 וְעַקְתָּ Cf. הַבִּית 22, 34. 10 B A מוֹאָב. 11 Cod. fortasse קְהָלָא, sed
 et vocalis exstincta sunt. 12 A סְחָרְנָנָא, K דִּי בְּסִחָן. 13 Cod.
 יְרִי. 14 A לְמוֹאֲבָאָה. 15 K לְבַלְעָם. 16 K S פְּרָת A per
 Games. 17 S שְׂרֵי, K A שְׂרֵי. 18 K אֵיִתָּא A אֵיִתָּא.
 19 K A לֹאֲט.

מני ¹מֵא אִם ²אֲפֹל לֹאֲגָהָא בִּיה קָרַב וְאֶתְרַכִּינִיה מִן
 אר[עא] אֲרִי יִדְעֵנָא יֵת ³דו תְּבָרִיךְ מִבְּרַךְ ⁴וְהַתְּלוֹט
 לַיִשִּׁי ⁵וְאֶזְלוֹ סְבִי מוֹאֲב וְסְבִי מִדִּין ⁶וְקִסְמִיא בִּידִיהוֹן ⁷
 וְאֶתּוֹ לֹאֲת בִּלְעָם וּמְלוּלוֹ עֲמִיה ⁷פְּתַגְמִי בְּלֹקִי וְאֶמֶר ⁸
 לַהּוֹן בִּיתּוֹ הֵכָא בְּלִילִיא ⁸וְאֶתִּיב יֵתְכוֹן פְּתַגְמֵא כִּמֵּא
⁹דִּימְלִיל יֵ עֲמִי וְאוּרִילוֹ רְבֵרְבִי מוֹאֲב עִם בִּלְעָם יֵ וְאֶתָּא ⁹
 מִימֵר מִן ק[דָם] יֵ ¹⁰לֹאֲת בִּלְעָם וְאֶמֶר מִן ¹¹גְּבִרִיא הֵאֲלִין
¹²דְּעֲמֵךְ יֵ וְאֶמֶר בִּלְעָם קד[ם] יֵ בְּלֹק בְּרַ צְפוּר מְלִכָּא
 דְּמוֹאֲב שְׁלַח לֹאֲתִי הֵא עֲמֵא ¹³נֶפֶק מִמַּצ[רִים] וְחֵפֵא
 יֵת עֵין שִׁמְשֵׁא דאר[עא] כֶּעֶן [K וְכַעֲן] ¹⁴אִיָּהָא לֹאֲת לֵי
 יֵתִיה ¹⁵מֵאֲמִם אֲכֹל לֹאֲגָהָא בִּיה ¹⁶קָרַב [K קָרְבָּא]
 וְאֶתְרַכִּינִיה יֵ וְאֶמֶר יֵ לְבִלְעָם לֹא תִיזִיל עִמְהוֹן לֹא
¹⁷תְּלוֹט יֵת עֲמֵא אֲרִי בְּרִיךְ הוּא יֵ וְקָם בִּלְעָם בְּצַפְרָא וְאֶמֶר
¹⁸לְרַבְרָבִי בְּלֹק ¹⁸אִיזִילוֹ ¹⁹לְאַרְעֻכוֹן אֲרִי רְעוּא קָדָם יֵ

1 B מאם. 2 Dages punctator adposuisse videtur, S אַפֹּל
 K אֲפֹל לֹאֲגָהָא. 3 S A om. דו, habent בְּתֵת בְּתָבְרִיךְ. B וְתֵת וְתָבְרִיךְ !!
 K וְתֵת בְּתָבְרִיךְ et quidem יֵת in margine. 4 S וְהַתְּלוֹט errore typographi.
 Vocalem O S semper habet in Impf. 5 S וְאֶזְלוֹ. 6 A וְקִסְמִיא et בְּיַדִּיהוֹן, K וְקִסְמִיא. 7 A וְאֶמֶר. 8 S A וְאֶתִּיב.
 9 A דִּימְלִיל B דִּימְלִיל ut K, in quo correctum דִּימְלִיל. 10 K לְבִלְעָם. 11 A מִן גְּבִרִיא, B מִן גְּבִירָא.
 12 K om. ד. 13 S A נֶפֶק, cod. vult Participium נֶפֶק, sed K דִּנְפֶק. 14 S אִיָּהָא K אִיָּהָא cf. vs 18.
 A אִיָּהָא et לֹאֲת semper. 15 S K dispescunt voces B A conjungunt
 מֵא et A אֲפֹל. 16 S A קָרַב. 17 S תְּלוֹט per o semper. 18 Fortasse אִיזִילוֹ, puncta extincta sunt, at cum punctum ser-
 vatum non super media littera positum sit, sed a parte sinistra e
 videtur insigniri. B S אִיזִילוֹ A אִיזִילוֹ, K אִיזִילוֹ. 19 K S A לְאַרְעֻכוֹן.

14 ¹דלא למשבקי למיזל עמכון. וקמו רברבי מואב ואתו
 15 לות בלק ואמרו ²סריב בלעם למיחי ענינא. ואוסיה
 16 עוד בלק ³שלה רברבין סניאין ויקידין מאלין. ואתו
 לות בלעם ואמרו ליה ⁴כדנן אמר בלק בר צפור לא כען
 17 חתמנע מלמיחי לוחי. ארי יקרא איקדינך להרא ⁵וכל
 דתימר לי ⁶אעביד ואיתא כען לוס לי יח עמא הדין.
 18 ואתיב בלעם ואמר לעבדי בלק אם יתין לי בלק מלי.
 ביתיה כסף ⁸ודהב לית לי רשו למיעבר על גזירת
 19 בימרא די ⁹אלהי ¹⁰למעבר דעירתא או רבתא. וכען
 אוריכו כען הכא אף אחון בליליא ואדע מא יוסף י
 20 למלא לא עניי. ואתא מימר מן קדם י לות בלעם
 בליליא ואמר ליה אם למקרי ¹¹לך אתו ¹²גבריא קום
 איזיל ¹³עניהון וברם [K וליחוד] ית פתגמא דאמליל עמך
 21 יתיה תעביד. וקם בלעם בצפרא ¹⁴דזריז ית ¹⁵אתניה
 22 ואזל עם רברבי מואב. ותקום רוגזא די ארי ¹⁶אזיל הוא

1 A om. דלא et in praecedente ארי לות דעוא. 2 Fortasse
 סריב, sed ל majorem habet speciem veritatis. A S 3 B A
 למשלח, K שפח, 4 A S כדנן semper, at K כדנן. 5 S A
 וכל. 6 S אעביד, A אעביד quod solum ex imitatione vocalium
 babylonicarum explicatur. 7 K semper כען. 8 K S A
 ודהב propter Ittnâhtâ. 9 K אלהי. 10 Cod. sic juxta מעבר S
 למעבר. A למעבר. 11 Vocalis non satis certa. A deinde
 אתו. 12 A גבריא. 13 Vocalis non satis certa. S A
 עניהון. 14 Manus prima זריז, manus sec. cum K S A זריז. 15 S
 אתניה et sic semper, A את semper. K אתניה. 16 Lectio certissima est.

1 וְאַתְּעֵתֶד מְלֹאכָא דִּי בְּאוּרֵהָא 2 לֹסְטֵן לִיה וְהוּא
 23 רְכִיב עַל אֶתְנִיה וְתִיִן 4 עוֹלִימוֹדוֹ עֲמִיהִי 5 וְחֹזֵת אֶתְנָא
 יֵת מְלֹאכָא דִּי מְעֵתֶד בְּאוּרֵהָא 6 וְהָרְבִיחַ שְׁלִיפָא בִּידֵיהָ
 7 לֹסְטֵת אֶתְנָא מִן אוּרֵהָא 8 וְאֶזְלֵת בְּהַקְלָא וּמֵהָא בִלְעָם יֵת
 24 אֶתְנָא לֹאֶסְטִיזְתָּה לְאוּרֵהָאִי וְקָם 9 מְלֹאכָא דִּי בִשְׁבִיל
 25 כְּרַמְיָא אֶתְיָא דְגְדִירָא 11 מִיכָא וְגְדִירָא מִיכָאִי וְחֹזֵת
 אֶתְנָא יֵת מְלֹאכָא דִּי 12 וְאֶדְהִיקֵת [K וְאַקְתָּקֵת] עִם כּוֹתְלָא
 וְדִהֲקֵת [K וְדִהֲקֵת] יֵת 13 וְגִלָּא דְבִלְעָם בְּכוֹתְלָא וְאוֹסִיף
 26 לְמִמְהָהִי וְאוֹסִיף מְלֹאכָא דִּי 15 עֶבֶר וְקָם בְּאַתְרֵי עֵק
 27 דְלִית אוּרָה 16 לְמִסְטֵי לְיִמִּינָא וְלִסְמֵלָאִי וְחֹזֵת אֶתְנָא
 יֵת מְלֹאכָא דִּי וְרִבְעֵת תְּחֹות בִלְעָם 17 וְתִקִּיף לְוַגְזָא דְבִלְעָם
 28 וּמֵהָא יֵת אֶתְנָא בְּהוֹטְרָאִי וּפְתַח יֵת פּוֹמָא דְאֶתְנָא
 18 וְאֶמְרַת לְבִלְעָם מָא 19 עֲבָדִית לֶךְ אִיִּי 20 מִחוּתְנִי דִנָּן
 29 תְּלִית זְמַנִּין וְאֶמַר בִלְעָם 21 לְאֶתְנָא אִיִּי הִיִּיכַת בִּי אֱלִין

1 S A וְאַתְּעֵתֶד; S מְלֹאכָא semper, A vero מְלֹאכָא 2 A לֹסְטֵן
 B למססן, K לֹסְטֵן, idem deinde iterum אֶתְנִיהָ 3 S רְכִיב, K רִכַּב, A ut cod.
 4 B עוֹלִמִּי, K עֲלִימִי. 5 K וְחֹזֵת, m. s. וְחֹזֵת. 6 B יֵתְרָבָא.
 7 S K סְטָתָא, A סְטָתָא. 8 A וְאֶזְלֵת, K וְאֶזְלֵת. 9 K מְלֹאכָא, deinde שְׁבִיל.
 10 Ita cod. nihilominus כְּרַמְיָא legendum est ut S A K. 11 A post מִכָּא habet דְגְדִירָא וְחֹזֵת,
 B S ut cod., K praebet גְדִירָא. 12 B A וְאֶדְהִיקֵת, deinde וְאֶדְהִיקֵת;
 B וְדִהֲקֵת et לְכוֹתְלָא. 13 Sic S K, Cod. alibi רְגִלָּא, A רְגִלָּא. 14 Sic
 cum codex. A S habent ā. 15 A לְמִעְבֵּרָא. B לְמִעְבֵּרָא. 16 A
 לְמִסְטֵי. K deinde וְסְמֵלָא וְיִמִּינָא. 17 Manus prima וְתִקִּיף, manus
 secunda וְתִקִּיף cum A S; B וְתִקִּיף. 18 K A וְאֶמְרַת, S וְאֶמְרַת. 19 S עֲבָדִית A עֲבָדִית K עֲבָדִית. 20 S מִחוּתְנִי, B A מִחוּתְנִי. 21 Ita
 codex per S, male.

30 פֹּון אִית הָרְבָא בִידֵי אַרְי כַּעַן קַטְלִיתְךָ וְאַמַּרְתָּ אֵתְנָא
 לְבַלְעֵם הָלֵא אֵנָא אֵתְנִךְ¹ דְּרַכִּיבַת עָלַי מִדְּאִיתְךָ עַד יוֹבֵא
 31 וְהָדִין² הַמִּילָף אֵלֵיפְנָא לְמַעַבְד לֶךְ כְּדִין וְאַמַּר לֵא
 וְגַלְא יֵ יֵת עֵינֵי בַלְעֵם וְחֹזָא יֵת³ מְלֹאכָא דֵי מַעַתְד
 בְּאֹרְחָא דְהָרְבִיזָה שְׁלִיפָא בִידֵיהּ וְכֹרַע וְסָגִיד⁴ לְאַפְוָהֵי
 32 וְאַמַּר לֵיהּ מְלֹאכָא דֵי עַל מָא מַחִיתָא יֵת אֵתְנִךְ⁵ דְּנֶן תֵּלִית
 זְמַנִּין הָא אֵנָא⁶ נַפְקִית לְסַטָן אַרְי גַּלְי קְדָמֵי⁷ דְּאֵת רַעֵי
 33 לְמִיזֵל בְּאֹרְחָא⁸ לְקַבְלֵי⁹ וְחֹזְתֵי אֵתְנָא וְסַטָת נֶן
 קְדָמֵי דְנֶן תֵּלִית זְמַנִּין¹⁰ אֵלוֹ פֹּון לֵא סַטָת¹¹ מֶן קְדָמֵי אַרְי
 34 כַּעַן אָף יֵתְךָ קַטְלִית דִּיתָה קִינִימִיתֵי וְאַמַּר בַּלְעֵם
 לְמֹלֹאכָא דֵי¹² הַבִּית אַרְי לֵא¹³ יִדְעֵנָא דְאֵת מַעַתְד
 35 לְקְדָמוֹתֵי בְּאֹרְחָא וְכַעַן אִם בִּישׁ¹⁴ בְּעִינְךָ אִיתּוּב לֵי וְאַמַּר
 מְלֹאכָא דֵי לְבַלְעֵם¹⁵ אִיזִיל עִם¹⁶ גְּבָרָא¹⁷ וְבָרַם¹⁸ יֵת שְׁתַּגְבִּיא

1 B S Hebraismus, A דְּרַכִּיבַתָּה K דְּרַכִּיבַתָּה. 2 B דִּין
 pro הָדִין. 3 S דְּהַמִּילָף אֵלֵיפְנָא. Leg. cum אֵינִי לֶךְ A in quo
 deinde אֵלֵיפְנָא, K דְּהַמִּילָף. 4 Ita cod. 5 K עַל אַפֵּי. 6 S
 et sic deinde, A ut cod. 7 A לְמַסְבֵּן. 8 Dagesch
 in ת erasum est K B דְּאֵתְרֵי A רַעֵי 9 K לְקַבְלֵי. 10 K S A וְחֹזְתֵי
 deinde A אֵתְנָא ut K. 11 B A contraxit in unam vocem. 12 K
 deinde מִקְדָּמֵי קַטְלִית. 13 S K רַכִּיבַת recte, A רַכִּיבַת. 14 Sic
 cod. exspectatur דְּעֵנָא S וְדַעֲרֵי, K ut cod., A וְדַעֲרֵי. Deinde A B
 דְּאֵת אַרְי pro דְּאֵת. 15 A בְּעִינְךָ pro בְּעִינְךָ. 16 A אִיזִיל.
 17 A גְּבָרָא. 18 Pro hoc וְבָרַם (K וְבָרַם) quod in textu extinctum
 est, legi jubet circulus criticus super ם positus, qui ad lec-
 tionem in margine positam nos remittit, ubi scriptum est. In textu hebraeo legitur וְאִם, cujus in Targumo duplex exstat
 interpretatio, quarum altera est וְבָרַם, altera וְלַחֲוֹד. A וְלַחֲוֹד, B S
 וְבָרַם.

דָּאֲמַלְיִל עִמָּךְ יִתִּיחַ תַּמְלִיל וְאֶזְל בִּלְעָם עִם רַבְרָבִי בְּלֹקִי
 36 וְשִׁמְעַ בְּלֹק אֲדִי ¹ אֵתָא בִלְעָם וְנִפְקַ לְקַדְמוּתִיהּ לִקְרִיתָא
 37 דְּמוּאָב דְּעַל תַּחוּם אֲרִנּוֹן דְּבַסְטָר תַּחוּמָאִי וְאִמְר בְּלֹק
 לְבִלְעָם הֵלֵא ² מִשְׁלַח שְׁלַחִית לֹאֲתָךְ לִמְקוּרֵי לֹךְ לֵמָא
 לֵא אֵתִיתָא לֹאֲתִי הֵבְקוּשְׁטָא הֵוִיתָא ³ אִמְר לִית אֲנָא יָכִיל
 38 לִיקְרוּתְךָ וְאִמְר בִּלְעָם לְבְּלֹק הֵא אֵתִיתִי לֹאֲתָךְ כְּעָן
 4 ⁴ הַמִּיכָל יָכִילנָא לְמַלְלָא מִדְּעָם פְּתִגְמָא ⁵ דִּישׁוּרֵי י' בְּפוּמֵי
 יִתִּיחַ אֲמַלְיִלִי וְאֶזְל בִּלְעָם עִם בְּלֹק ⁶ וְאֶעֱלִיחַ לִקְרִית
 40 מִחוּזוּהֵי יִנְכַס בְּלֹק תּוּרִין וְעָן ⁸ וְשְׁלַח לְבַל[עָם]
 41 וְלִרְבִּיבֵיא דְעַמִּיחַ וְהִוָּה בְּצַפְרָא וְדַבֵּר בְּלֹק ית בִּלְעָם
 וְאֶסְקִיחַ ⁹ לְרַמַּת דְּהַלְתִּיחַ וְחִזָּא מִתַּמָּן ¹⁰ קָצַת מִן עֲבָאִי
 1 XXIII. וְאִמְר בִּלְעָם לְבְּלֹק ¹¹ בְּנֵי לִי הֵכָא ¹² שְׁבַעָה
 2 מְדַבְּחִין וְאֶתְקִין לִי הֵכָא שְׁבַעָה תּוּרִין וְשְׁבַעָה דְכּוּרִין ¹³ וְעֵבֶד
 בְּלֹק כְּמָא ¹⁴ דְּמַלְלַל בִּלְעָם ¹⁵ וְאֶסְקַ בְּלֹק וְבִלְעָם תּוּר וְדַכֵּר
 3 עַל כָּל ¹⁶ מְדַבְּחֵי וְאִמְר בִּלְעָם לְבְּלֹק אֶתְעַתְדַ עַל עֲלֹתְךָ

1 S hic אָתָא ut A. 2 S A מִשְׁלַח, A deinde שְׁלַחִית. 3 A
 אִמְר, K אָמִיר. 4 K S ut codex מִיכָל. A מיכָל. 5 A דִּישׁוּרֵי.
 6 A וְאֶתִּיחַ pro וְאֶעֱלִיחַ in S. 7 S וְנִפְקִיס, K A וְנִפְקִיס. 8 K וְשְׁפַר.
 9 S A רַמַּת, K ut cod. 10 K S A קָצַת deinde דְּחֵלְתִיחַ. 11 Glossa
 masorethica in K jubet: כָּל לִישׁוּרֵי בְּנִיין כַּת' כֵּן [הַ] וְכָל לִישׁוּרֵי
 אֶרְמִי' א' כַּת' בַּר מִן ב' בַּהַר'. 12 S K שְׁבַעָה semper, A שְׁב' K deinde
 מְדַבְּחִין, sed alibi מְדַבְּחֵי. 13 S וְעֵבֶד. 14 Ita codex cum signo
 illo super ל quod exortum est ex — manus primae et — manus
 secundae. Quaeritur num legendum sit דְּמַלְלַל an דְּמַלְלִל. S A
 דְּמַלְלִל, K דְּמַלְלִל. 15 Sec. m. וְאֶסְקַ ut A K S אֶסְקַ. 16 K
 מְדַבְּחֵי.

וְאֵהָךְ אִמָּא אִם יֵעָרַע מִי מָר מִן קָדָם י' לֹא קִדְמוֹתַי וַפְתַלְמָא
 2 4 דִּיחֲזִינֵנִי 3 וְאֵהוּי לִךְ וְאֵזֶל 4 יְהוּדֵי 5 וְאֵרַע מִימָר מִן קָדָם
 6 7 בַּבְלָעָם וְאֵמָר קִדְמוֹתַי יֵת שְׁבַעָה מְדַבְחִין סְרוּיִת וְאֵסִיקִית
 5 תּוֹר וְדָכַר עַל כָּל 7 מְדַבְחָי וְשׁוּי י' פְתַלְמָא 8 בַּפּוּמָא דְבַלְעָם
 6 וְאֵמָר חֹב לֹחַת בְּלֹק וְכֻדִין תַּמְלִילִי וְתַב לֹחֲתִיהָ הָיָא
 7 מַעְתָּד עַל עֲלֹחֲתִיהָ הוּא וְכָל רַבְרָבֵי מוֹאָבִי וְנָטַל מִתְלִיָּה
 וְאֵמָר מִן אָרָם 9 דְּבִרְנִי בְּלֹק מְלַכָּא דְמוֹאָב מִטּוֹרֵי 10 מְדַנְהָא
 8 11 אֵיחָא לֹוט לִי יַעֲקֹב וְאֵיחָא חֲרִיק לִי יִשְׂרָאֵלִי מֵה
 12 אֱלֹוֹשִׁיָּה 13 דְלֹא לֵטִיָּה אֵל 14 וְמָא אֲחֲרַנִּיהָ דְלֹא חֲרַנִּיהָ
 9 15 אֵי מֵרִישׁ טוֹרִיאָ הֵזִיתִיהָ 15 וְמִירְמָתָא סְכִיחִיָּה הָיָא
 עֲבָמָא בְּלַחְוֵי־הוֹן עֲתִידִין דִּיחֲסֻנּוֹן 16 עֲלֵמָא וְכַעֲמֵמִיא לֹא
 10 17 יִרְדְּנוֹן גַּמִּירָאִי מִן יָכוֹל לִנְמֵנִי 18 דְעֻדְקִיא דְבֵית יַעֲקֹב
 דְאֵמִיר עֲלִי־הוֹן 19 דִּיסְנוֹן כַּעֲפֵרָא דְאֵרְעָא אִו 20 הָדָא מֵאֲרַבַּע
 21 מְשִׁרִיתָא דִּישְׂרָאֵל חַמּוֹת נַפְשֵׁי מוֹתָא דְקָשִׁיטוֹהוּי 22 וְיִהְיֶה

1 B מאם in unam voc. contr. 2 Prima manus דִּיחֲ secunda
 דִּיחֲ. In suffixo legendum est לִי pro לִי. S A דִּיחֲזִינֵנִי. 3 S A
 וְאֵהוּי ut antea וְאֵהוּי, K vero וְאֵהוּי et וְאֵהוּי. 4 S K וְיִהְיֶה, A
 ut cod. 5 B A S K וְיֵרַע. 6 A לֹחַת בְּלֹק, deinde לֹחַת pro
 קדמוהי. 7 A מְדַבְחָא male. 8 A בַּפּוּמָא בְּלֹק. 9 S וְבִרְנֵי
 ut cod. 10 B A מְדַנְהָא, S מְדַנְהָא recte, K מְדַנְהָא. 11 S
 לֹוט אֵיחָא, A אֵיחָא, deinde לֹוט, K ut plerumque אֵיחָא et לֹוט.
 12 Fortasse אֱלֹוֹשִׁיָּה, sed lectio אֵל majorem speciem veritatis habet.
 K A אֵלִי S אֵלִי. 13 A om. ד. 14 K וְמָא. 15 S A
 וְמִירְמָתָא et תּוֹחֲתִיהָ וְמִירְמָתָא, K וְמִירְמָתָא, וְמִירְמָתָא
 B S A וְבַעֲמֵמִיא. 17 B S A וְיִרְדְּנוֹן, K וְיִרְדְּנוֹן. Num ה pro ה le-
 gendum? 18 S A דְעֻדְקִיא. 19 B A om. ד. 20 B חַד.
 21 Utrumque ā incertum. A deinde חַמּוֹת, K מְשִׁרֵּתָא. 22 K וְיִהְיֶה.

11 סוּפֵי כֹתֵהוּןִי וְאָמַר בְּלֹק לִבְלַעַם מֵא עֲבֹדֹת [K עֲבֹדֹת] לִי¹ לְמַלְט [K לְמַלְט] סְנַאֲי² דְּבִרְתֶּךָ [K דְּבִרְתֶּךָ] וְהִיא
 12 בְּרַכָּא³ מִבְּרַכַת לִהוּןִי⁴ וְאֵתָב וְאָמַר הֲלֵא יֵת⁵ דִּישׁוּיִי י'
 13 בְּפֹמֵי יֵתִיה⁶ אֲשֶׁר לְמַלְלֵאֵי וְאָמַר לִיִּה בְלֹק אֵיחָא
 14 כְּעָן עֲמִי לְאַחַר אוֹחֶרֶן יִדְחַחֲזִינִיה מִתְּמָן לִחוּד⁸ קְצֵתִיה
 14 תַּחֲזִי⁹ וְכֹלִיִּיה לֹא תַחֲזִי וְתִלְוִשִׁיה¹⁰ לִי מִתְּמָן וְדַבְרִיה
 14 לְחַקֵּל סְכוּחָא לְדִישׁ¹¹ וְרַמָּתָא וּבְנָא¹² שְׁבַעָה מְדַבְחִין
 15 וְאֵסִיק תּוּר¹³ וְדָכַר עַל כָּל מְדַבְּחֵי וְאָמַר לְבְלֹק אַחְעָתָד
 16 הֵכָא עַל¹⁴ עֲלִיתְךָ וְאַנָּא¹⁵ אוֹחַמְטֵי עַד כָּאֵי¹⁶ וְאַרְעֵי מִימַר
 16 מִן קָדָם י' ¹⁷ בְּבַלַּעַם וְשׁוּי פַתְגָמָא בְּפֹמִיִּיה וְאָמַר תּוּב
 17 לֹאֹת בְּלֹק וְכִדִּין תְּמַלִּילִי וְאַתָּא לֹאֹתִיה¹⁸ וְהוּא מַעְתָּד
 17 עַל עֲלִיתִיה וְדַבְרֵי מִוְאָב עֲמִיִּיה וְאָמַר לִיִּה בְלֹק מֵא
 18 ¹⁹מִלִּיל י' וְנִשְׁל²⁰ מִתְּלִיִּיה וְאָמַר קוּם בְּלֹק וְשָׁמַע²¹ אֲצִית
 19 לְמִימֹיִי בַר צְפוּרִי לֹא כִמְלִיִּי בְנֵי אַנְשָׁא מִימַר אֵלֵהָא

1 A למַלְט. 2 B דְּבִרְתֶּךָ. 3 A בְּרַכָּתָא, K מְבַרְכָתָא. וְאֵתָב K A וְאֵתָב S. 4 Prima manus וְאֵתָב, secunda manus וְאֵתָב. 5 B דִּישׁוּיִי, at דִּישׁוּיִי in fine lineae. K דִּישׁוּיִי. 6 Man. pr. אֲשֶׁר, man. sec. אֲשֶׁר, S A אֲשֶׁר. K אֲשֶׁר. 7 S דְּחַחֲזִינִיה!! A דְּחַחֲזִינִיה!! 8 A קְצֵתִיה. B דִּישׁוּיִי. 9 S וְכֹלִיִּיה!! A וְכֹלִיִּיה!! K וְכֹלִיִּיה!! Omnes uno loco scriptionem plenam habent. 10 B om. לִי. K לִי cum Dag. 11 S K hoc loco רַמָּתָא, A רַמָּתָא. 12 K S iterum שְׁבַעָה, K iterum מְדַבְּחֵי. 13 K hic et antea וְדָכַר cf. דְּחַב 22, 18. 14 K hic et antea עֲלִיתְךָ. 15 Prima manus אֵתָבִי, secunda manus אֵתָבִי. K B S A אֵתָבִי. 16 K B A S וְעַד. 17 A לְבַלִּי. 18 B A וְהִיא. 19 Sic! Vocalis e in לִי in codice lineola oblita est, sed facile legitur, K S A מִלִּיל. Antea B מֵא. 20 Cod. A S מִתְּלִי. 21 Manus prima אֲצִית, secunda אֲצִית ut S A K אֲצִית.

בְּנֵי אֲנָשָׁא אֲמֹרִין ומְדַבֵּין וְאֵם לֹא ¹ כְּעוֹבְדֵי [K עֲבָדֵי]
 בְּנֵי ² בַּסְרָא דְאֲנוּן גְּזוּרִין לְמַעַבְדַּד חֵיבִין וּמִתְמַלְכִין ³ הוּא
 אֲבִיר דְעֵבִיר ⁴ וְכָל מִימְרֵיהּ מִתְקָיִים. הוּא בִרְכָן קְבִילִית ²⁰
 אֲיִבְרַחֲנִינִיהּ לְיִשְׂרָאֵל וְלֹא אֲתִיב בִּרְכָתִי ⁶ מִנִּיהּ. אִסְחַכְלִית ²¹
 דְלִית פְּלִהִי גְלוּלִין בְּדַבִּית יַעֲקֹב וְאֵם לֹא עֲבָדֵי לְיִאֹת ⁷
 שְׁקָר בְּיִשְׂרָאֵל מִיבְרָא ⁹ דִּי אֵלֵהֶון ¹⁰ בַּסְעָדָהֶון וּשְׂכִינַת ⁸
 מְלַכְהֶון בִּינִיהֶון. ¹² אֵל דְאֶפְקִינֶון ¹³ מִמְצָרִים ¹⁴ חֹקְפָא ²²
 וְרוּבִיא דִילִיָּהּ. אֲרִי לֹא ¹⁵ נְהָשִׂיא ¹⁶ צָבָן דִּיִּטֵּב ¹⁷ לְדַבִּית ²³
 יַעֲקֹב וְאֵם לֹא קְסַמְיָא רַעָן ¹⁸ בְּרַבּוּת בֵּית יִשְׂרָאֵל כְּעֶון
 יִתְאַמֵּר לְיַעֲקֹב וּלְיִשְׂרָאֵל מָא עֲבָד אֵלֵהֶא. הוּא עֲמָא ²⁴
 כְּלִיָּהּ ¹⁹ שְׂרִי וּכְאֲרִיא יִתְנַטֵּל לֹא יִשְׂרִי בְּאַרְעִיהּ עַד
 דִּיקְטוּל ²⁰ קְטוּל וְנַכְסֵי עֲמַמְיָא יִירַתִּי. וְאֲמַר בְּלֹק לְבַלְעִם ²⁵
 אֵם ²¹ מַלֵּט לֹא ²² תְּלוּטִינוּן אֵם בְּרַכָּא לֹא תִבְרַחֲנִינוּן.
 וְאַתָּב בַּלְעִם וְאֲמַר לְבֹלֹק הֵלֹא מְלִילִית עִמָּךְ [K לְוָתְךָ] ²⁶

1 SA פְּעוֹבְדֵי. 2 K BA בְּשָׂרָא. 3 A וְלֹא נְעַבְדֵי. 4 SA hic וְכָל, K om. 5 Vocalis e in אִיבְ lineola est oblita cf. antea p. 25, Not 19. B A וְאַבְרָכִי; K om. 6 SA in praecedente קְבִיר bene. 7 דְּפִלְתִּי K, omisso לִית, A. 8 B A מִנְהֶון, K מִנִּיהּ. 9 B om. 10 S בַּסְעָדָהֶון, A בַּסְעָדִי. 11 A מְלַכְהֶון. 12 B A אֶלְהֶא. 13 K S A ut cod. !!! propter Ittnáhtá. 14 B A חֹקְפָא et deinde דְּלִיָּהּ. K חֹקְפָא. 15 KA נְהָשִׂיא, S נְחָשִׂיא; sic et K A deinde קְסַמְיָא S vero קְסַמִּי. 16 S צָבָן uti codex et S in רַעָן, KA צָבָן et רַעָן. 17 B בְּרַבּוּת. 18 B בְּרַבּוּת. 19 S eadem litterae e eodem atramento quo antea vocalis e bis lineolâ superductâ mutata est, hic in — mutatum. Hinc S שְׂרִי, A K שְׂרִי. 20 K קְטוּל. 21 B A K מִיִּלֵּט et תְּלוּטִינִיהּ. 22 B תְּלוּטִינוּן et תְּלוּטִינִיהּ. 23 Vocalis e in תִּי atramento pallido in — mutata.

27 לַמִּימָר ¹ כָּל דַּיְמֵי־לַיִל י' יִתִּיחַ אֲעֵבִידִי וְאָמַר בְּלֹק
 לַבִּלְעָם ² אֵתָּה כִּעֵן אֲדַבְרִינֶךָ ³ לְאַחַר אוֹהֲרֵן ⁴ מֵא אִם
 תְּהִי רָעוֹא מִן [om. K] מִן קֹדֶם י' וְתִלְוֹטִיהָ לִי מִחֲמִין.
 28 וְדַבֵּר בְּלֹק יֵת בִּלְעָם לִרְיֵשׁ ⁵ רִמְתָּא דַּמִּסְתַּכְּלִיא עַל אֲפִי
 29 בֵּית יִשְׁמִין וְאָמַר בִּלְעָם לְבֹלֵק ⁶ בְּנֵי לִי הִנֵּא שְׁבַעָה
 מִדְּבַחִין וְאַתְקִין לִי הִנֵּא שְׁבַעָה תּוֹרִין וְשְׁבַעָה זְכוּרִין
 30 רָעֵבֵד בְּלֹק כִּמְא דְאָמַר בִּלְעָם ⁷ רֵאֲסִיק תּוֹר וְדַכֵּר עַל ⁸ כָּל
 מִדְּבָחִי

XXIV. וְחֹזָא בִּלְעָם אֲרִי ⁹ תִּקֵּין קֹדֶם י' לְבִרְכָא יֵת
 יִשְׂר[אֵל] וְלֹא ¹⁰ הֵלִיךְ כְּזִמֵּן בְּזִמֵּן אֲלֵהִיִן לְקִדְמוֹת
 11 נְהַשְׂיָא וְשׁוּי ¹² לְמִדְּבָרָא אֲפוּהִי וְזָקַק בִּלְעָם יֵת עֵינֹוהִי
 וְחֹזָא יֵת יִשְׂרָאֵל ¹³ שָׂרִי לְשִׁבְטֹוהִי וְשָׂרֵת עַל־וְהִי רוּחַ
 3 נְבוֹאָה מִן קֹדֶם י' וְנִשְׁלַ מִתְּלִיהָ וְאָמַר ¹⁴ אִימַר בִּלְעָם בָּר
 4 בְּעוֹר וְאִיבּוֹר גְּבִרָא ¹⁵ דְּשִׁפִּיר הָזִי אִימַר דְּשִׁמַּע מִימַר מִן

1 S A hic בל, K בל! A deinde דר ומליל
 2 Ita cod. A אָהָא.
 3 A male. לְאַתְרָא אוֹהֲרֵן מְאִים יְהִי A.
 4 B מאם.
 5 A רְמֵתָא.
 6 B בנה ut antea.
 7 Uti vs 26 sic et hic
 e in ם mutatum est in — atramento pallido.
 8 Atramento
 pallido corr. in כל, ideo S A כל K כל.
 9 S תִּקֵּין, A קָב, K תִּקֵּין.
 10 Atramento pallido הֵלִיךְ mutatum in הֵלִיךְ, S A תִּפְיָה. K in
 textu אול, in margine הלך.
 11 A S נְהַשְׂיָא K נְהַשְׂיָא.
 12 Cod.
 ושׁוּי לקבל B. ושׁוּי לְעִגְלָא הַשְׁבֵּרוּ וְשָׂרָאֵל בְּמִדְּבָרָא. A addit
 וְשׁוּי לקבל B. ושׁוּי לְעִגְלָא הַשְׁבֵּרוּ וְשָׂרָאֵל בְּמִדְּבָרָא אֲפוּהִי.
 K post שׁוּי in margine inserit
 וְשׁוּי לקבל B. ושׁוּי לְעִגְלָא הַשְׁבֵּרוּ וְשָׂרָאֵל בְּמִדְּבָרָא אֲפוּהִי.
 13 atramento pallido in ם mutatum.
 A שָׂרֵת sed לשבט ut cod., K שָׂרִי.
 14 B A אָמַר = אָמַר. Sic et
 vs 15, ubi etiam וְאָמַר.
 15 Dubium num 'שִׁפ' an 'שִׁפ'. S A 'שִׁפ'.

קָדָם ¹ אֵל דִּחְיוּ ² מִן קָדָם שְׂדֵי הָיִי שְׂכִיב וּמַתְגַּלִּי לַיהוָה.
⁵ ³ מֵאָה ⁶ טָבָא אֲרַעֲךָ יַעֲקֹב בֵּית ⁴ מִשְׁרָךְ יִשְׂרָאֵל כִּנְחָלִין
 דְּמַדְבָּרִין כִּנְנַח ⁵ שְׁקִיא ⁶ עַל פֶּרֶחַ כְּבוֹסֵי מֵיא דְנִשְׁבַּב
⁷ כְּאֲרוּזִין דְּנַצִּיבִין עַל מֵיא יוֹסְגֵי מַלְכָּא ⁸ דִּיתְרַבָּא מִבְּנוּהֵי
 דִּישְׁלוּט בְּעַמְמִין סְגִיאִין ⁹ דִּיתְקָם מֵאֲגַג מַלְכִּיהָ ¹⁰ דִּתְנַשֵּׁל
⁸ מַלְכוּתִיהָ. ¹¹ אֵל דְּאֲפִיקִינוּן מִמִּצְרַיִם תּוֹקֶפָא דְרוּמָא ¹² דִּילִיהָ
 יִכְלִין בֵּית [K בני] יִשְׂרָאֵל נִכְסֵי עַמְמֵיא ¹³ סְנְאִיהוּן ¹⁴ לְבַבְזַת
⁹ מַלְכוּתִיהוּן יִתְפַּנְקוּן ¹⁵ דְּאֲרַעְתַּהוּן ¹⁶ יִתְסַנּוּן ¹⁷ דִּילְוָהּ יִשְׂרָאֵל
 בְּתַקּוּף כְּאֲרִיא ¹⁸ וְכִלְיָתָא לִית דִּיקִימִינִיהָ ¹⁹ בְּרִיכְךָ יְהוּן
¹⁰ בְּרִיכְךָ וְלִיטְךָ יְהוּן לִיטְךָ ²⁰ וְתַקּוּף רּוּגְזָא דְבִלְק
 בַּבְלַעַם ²¹ וְשַׁקְפִינוּן לִיחֻדְוֵי וְאֲמַר בִּלְק לַבְלַעַם לַמַּלְאֲכַי
²² סְנְאִי ²³ קְרִיִתְךָ וְהָא בִּיכָא מְבַרְכַת לַיהוּן דִּנְן תְּלִית זְמַנִּין.

1 K hoc loco הָיִי pro אֵל. 2 A om. מִן, B praebet. 3 A B מה hebr. 4 K S מִשְׁרָךְ; A מִשְׁרָךְ; B מוֹתָבָה. 5 A שְׁקִיא, B שְׁקִיא; K שְׁקִיא. 6 K B S A הָעַל. Quodsi hoc loco pro עלי נהר positum est על פרת de origine babylonica hujus interpretationis cogitandum est. 7 A B הַנְּצִיב Nonne נְצִיב in Participio? 8 S A דְּתַרְבָּא. 9 K וְתַקּוּף S A וְתַקּוּף, A מֵאֲגַג. 10 A וְתַנַּשֵּׁל K וְתַנַּשֵּׁל. 11 A B אֵלְהָא. 12 Man. sec. mutavit in et ד atramento pallido in unam litteram conjungens. דִּילִיהָ. 13 B שְׁנֵיא. 14 A וְבִבְרִיזַת. 15 S וְיִנְנִיחַ S B דִּילִי. 16 S A וְתַסְנּוּן. 17 S B וְתַסְנּוּן. 18 Duplex lectio indicatur לִיתָא et לִיתָא quibus conjunctis oritur vocalis forma — in codice. A S וְכִלְיָתָא. Deinde A מְלָכֵי וְכִלְיָתָא. 19 Sic codex cum בְּרִיכְךָ יְהוּן et בְּרִיכְךָ יְהוּן. 20 Man. sec. ut וְתַקּוּף S K pro בְּרִיכְךָ. Sic et לִיטְךָ ut S K. 21 K in textu וְשַׁקְפִינוּן, in margine וְשַׁקְפִינוּן B S וְשַׁקְפִינוּן. 22 A לַבְלַעַם וְשַׁקְפִינוּן. 23 A דְּבִרְתִּיךָ, B קְרִיִתְךָ. 22 B שְׁנֵיא. 23 A דְּבִרְתִּיךָ, B קְרִיִתְךָ.

11 וּכְעַן ¹ אֵיזֵיל לֶךְ לְאַחֲרֶיךָ אֲמֹרִית יִקְרָא ² אֵיִקְרִינֶךָ וְהָא
 12 מִנְעֶךָ י' מִן יִקְרִי וְאָמַר בִּלְעָם לַבִּלְק הֲלֹא ³ אָף עִם
 13 אֲזַגְדֶּךָ ⁴ וְשִׁלַּחְתָּא לְאוֹתֵי מְלִילִית לְמִימְרֵי אִם יִתִּין לִי
 בִלְק מְלִי בִיתִיהָ כִסֶּף ⁵ וְדַהֲב לִית לִי רֶשֶׁן לְמַעְבָּר עַל
 גְּזִירַת מִימְרָא דִי' ⁶ לְמַעְבָּד טַבְתָּא אִוּ בִשְׂתָא מִרְעוּתֵי
 14 דִּימְלִיל י' יִתִּיה אֲמַלִּיל וּכְעַן ⁸ הָאֲנָא אֵזֵיל לְעֵנִי אֵיתָא
 15 ⁹ אֲמַלְכִינֶךָ מָא דְחַעְבִּיד ¹⁰ וְאֶהְיֵי לֶךְ ¹¹ מָא דִיעְבִּיד עֲבִיא
 16 הַדִּין לְעֵינֶךָ בְּסוֹף יוֹמֵי־אִי וְנִטְל מִתְלִיָּה וְאָמַר אֵימֵר
 17 בִלְעָם בָּר בְּעוֹר וְאֵימֵר גְּבִרָא דְשִׁפּוּר הָזִי אֵימֵר דְשִׁמְע
 מִימְרֵי מִן קָדָם אֵל דִּידַע מִדַּע מִן קָדָם עֲלֵאָה ¹² הֵיוּ מִן
 18 קָדָם שְׂדֵי הָזִי שְׂכִיב וּנְתַגְלִי לִיָּהּ הַזִּיתִיה וְלֹא כְעַן
 19 סְכִיתִיה ¹³ וְלִיתְהוּוּ קָרִיב כַּד יָקוּם מְלַכָּא ¹⁴ מִיַּעֲקֹב ¹⁵ דִּיחֲרַבָּא
 מְשִׁיחָא ¹⁶ מִיִּשְׂרָאֵל ¹⁷ וְיִקְטִיל רַבְרָבֵי מוֹאָב ¹⁸ דִּיִּשְׁלֹט ¹⁹ בְּכָל
 20 בְּנֵי אַנְשָׁאֵי וִיהִי ²⁰ אֲדוּם יְרוּתָא וִיהִי יְרוּתָא שְׁעִיר
 21 לְבַעֲלֵי דְבַבְהוּי דִּיִּשְׂרָאֵל ²¹ יִצְלַח בְּנַכְסִין ²² דִּיִּיהוּת הָד

1 S אֵזֵיל A אֵזֵיל K אֵזֵיל. 2 Manu alia correctum in אֵיִקְרִי, K A אֵיִקְרִי. 3 K אִם pro אָף. 4 B S הַשְּׁלַחְתָּה A הַשְּׁלַחְתָּה. 5 K S A iterum הַדָּבּ propter Segolta. 6 Ita cod. S inde לְמַעְבָּד, cod. alibi מַעְבָּד, K A hic לְמַעְבָּד, deinde A אוּ בִרְשָׁא. 7 Ita cod., A דִּימְלִיל, B דִּימְלִיל, K דִּימְלִיל. 8 K S A B הָאֲנָא. 9 Man. sec. mutavit in אֲמַלְכִינֶךָ, K אֲמַלְכִינֶךָ, S אֲמַלְכִינֶךָ, A אֲמַלְכִינֶךָ et אֲמַלְכִינֶךָ. 10 K גְּבִירָא. 11 A om. מָא. 12 A B הֵיוּ מִן קָדָם. 13 S אֵל, K A B אֵל. 14 A מִיַּעֲקֹב. 15 S A וְיִקְטִיל. 16 A מִיִּשְׂרָאֵל. 17 S K om. וְיִקְטִיל. 18 K B וְיִקְטִיל. 19 Sec. man. בְּכָל, ita et S A. 20 A אֲדוּם. 21 K S A יִצְלַח. 22 K וְיִיהוּת.

20 מִדְּבֵית יַעֲקֹב יִרְוֹבִיד מְשִׁיזִיב מִקְרִית עַמְמִיאִי וְחָזָא
 ית 2 עַמְּלִקָּה וְנָטַל מִתְּלִיה וְאָמַר רִישׁ קָרְבִּיא דִּישׁוּר [אל]
 21 3 הוּהָ עַמְּלִיק וְסוּפִיה לַעֲלִמָּא יִיבְדִי וְחָזָא ית 4 שְׁלִמָּה
 וְנָטַל מִתְּלִיה וְאָמַר חֲקִיק בֵּית מוֹתְבֶךְ 5 וְשׁוּ בְנִיךְ תְּקִיק
 22 מְדוּרְךְ אֲרִי אִם יְהִי לְשִׁצָּה שְׁלִמָּה 6 עַד מָא
 23 אֲתוּרָאָה יִשְׁבִּינְךְ וְנָטַל מִתְּלִיה וְאָמַר 7 יְיָ לְהִיבְיָא
 24 8 דִּיחֻוֹן כֹּד יַעֲבִיד אֱלֹהָא ית אֲלִיךְ 9 וְסִיעֵן 10 וְצִטְרֵהֶן
 11 מִיְרוּמָאֵי וְיַעֲזֹן לְאֲתוּר וְיִשְׁעֲבֹדוּן לְעִיבֵי פִּרְת וְאָם
 25 [K וְאָם] אֲלוֹן לַעֲלִמָּא יִיבֹוּן וְקָם בְּלַעַם וְאָזַל וְחָב
 לְאֲתִיָּה וְאָם בְּלִיק אָזַל 12 לְאֹרְחִיהָ

XXV. 1 וְיִתִּיב יִשְׂרָאֵל 13 בְּשִׁטִּין וְשָׂרִי עַמְּא לְמִטְעִי
 2 [K לְמִטְעִי] בְּתַר בְּנַח מוּאָבִי 14 וְקִרְאָה לַעֲמָא לְזִבְחֵי
 3 15 טְעוֹתְהוֹן וְאֲכַל עַמְּא וְסִגְדוּ לְטְעוֹתְהוֹן וְאֲתַחֲבֵר יִשְׁוּר [אל]
 4 16 לְבַעֲלָא פִּעוּר 17 וְתַקִּיק וְנִגְזָא דִּי בִּישְׂרָאֵל וְאָמַר יְיָ
 לְמֹשֶׁה דַּבֵּר ית כָּל רִישֵׁי עַמְּא וְדוֹן וְקִטְוֹל דְּהִיִּיב 18 קִטְוֹל

1 A וְיִאֲבִד male. 2 K S A עַמְּלִקָּה. 3 Sic per ה S A !!
 4 K A שְׁלִמָּה semper, S שְׁלִמָּה semper. 5 K A B שָׂרִי. 6 K A
 om. עד מה B. עד מה B. 7 K וְיָי, B וְאִי, S A וְיָי.
 8 K A דִּיחֻוֹן.
 9 A וְצִיִּעֵן = *et naves in interpretatione latina*. 10 S וְצִיִּרְהֶן,
 A וְצִיִּרְהֶן. — *Cuinam temporibus tribuenda est haec interpretatio
 apocalyptica?* 11 A מִן ר'. 12 B לְאֹרְחִיהָ. 13 K A בְּשִׁטִּים
 14 A ut cod., S וְקִרְאָה, B וְקִרְיָאָה, K וְקִרְיָאָן. 15 S טְעוֹתְהוֹן et sic
 deinde. A טְעוֹתְהוֹן semper, K טְעוֹתְהוֹן ubique. 16 B A לְפִלְחֵי
 וְאִם et sic deinde. K לְבַעֲלָא פ'. 17 Man. sec. וְתַקִּיק ut S A.
 K וְתַקִּיק. 18 K קִטְוֹל.

קָדָם י' ¹ לַקָּבִיל שִׁמְשָׁא וּיְחֹב תְּקוּם לְוַזָּא דִּי מִיִּשְׂרָאֵל.
 5 וְאָמַר מֹשֶׁה לְדִיָּנֵי יִשְׂרָאֵל קָטְלוּ גֹבַר ² גְּבוּרֹהֵי דְאַתְחַבְּיוּ
 6 לְבַעַל־פְּעוּרֵי. וְהָא גְּבֵרָא מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל אַתָּא וְקָרִיב
 לְוַת אֶחְוָהֵי יֵת ⁴ מְדִיָּתֵי־הָא לְעֵינֵי מֹשֶׁה וְלְעֵינֵי ⁵ כָּל כְּנַשְׁתָּא
 7 דְּבְנֵי יִשְׂרָאֵל דְּאֵלֹנִן ⁶ בְּכֵן בְּתַרְעֵי מְשִׁכָן זִמְנָא וְחָזָא
 פְּנֵהֶם בְּרֵי אֲלַעְזָר בְּרֵי אֶהֱרֹן ⁸ כְּהֵנָּא וְקָם מִגֹּו כְּנַשְׁתָּא ⁹ וְנִסְיַב
 8 לְוַמְחָא בִּידֵיהִי: ¹⁰ וְעַל בְּתַר גְּבֵרָא בְּרֵי יִשְׂרָאֵל לְקוּבְתָא
 וְבֹזַע יֵת ¹¹ תְּרוּיְהוֹן יֵת גְּבֵרָא בְּרֵי יִשְׂרָאֵל וְיֵת אִיתְתָּא
 9 ¹² בְּמַעְהָא דְאַתְכַּלֵּי מוֹתָנָא מְעַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. וְהוּוּ דְמִיתוּ
 בְּמוֹתָנָא ¹³ עֲשָׂרִין וְאַרְבַּעַת אֲלַפִּין. פִּרְשָׁה

- 1 Man. sec. לַקָּבִיל cf. *למס*. S לקב' K A לקבל 2 K
 גִּבְרֹהֵי. 3 Sic in unam vocem contraxit scriba. Cf. *بَعْلَبُك*.
 S A dispescunt, K B פ' בעלא בעל. 4 S A מְדִיָּתֵי B מִדִּיָּתֵי,
 K מְדִיָּתֵי. 5 Man. sec. כָּל. Hinc S A כל. 6 S A בְּכֵן K בְּקֵן.
 7 K מְשִׁכָן. 8 K S A בְּהֵנָּא. 9 Man. sec. וְנִסְיַב. Ita et
 K S A. Deinde K pro more suo קָמָא. 10 S A וְעַל K וְעַל.
 11 In cod. deest תְּרוּיְהוֹן, sed יֵת bis legitur. 12 S A בְּמַעְהָא
 K ut videtur בְּמַעְהָא. 13 B S עֲשָׂרִין K A עֲשָׂרֵי. Ad modum
 aramaicum כְּסָרִין scribendum fuisset, quod in codice non legitur.

Comparatio codicum et editionum haec docet:

1. Ex כוליה 23, 13 sequitur, K et codicem Londinensem, utrumque Saec. XII, ad eandem pertinere familiam. —
2. Secunda manus in Cod. Lond. ita scripsit uti S A solent exhibere. —
3. Usus scribendi כל et כל sequitur normam textus hebraei, quod scholae masorethicae tribuendum. —
4. Particula די ubique delenda est, propter accentus artificioso modo adhibita est. —
5. Accentus in K S A e. c. 22, 18 vocales producant, quod in cod. Lond. raro locum habet. —
6. Omnes redeunt ad exemplar unum primarium, in quo tamen variae lectiones exstabant cf. ברם et לחור 22, 35.

Deuteronomium capita XXVI, 1—XXIX, 8

e codice Mus. Brit. Or. 1467. Saec. XII.

XXVI. ויהי אִי תִעוֹל לֹא־[עא] דִּי אֱלֹהִיךָ יְהוִה 1
 לְךָ אֲהַסְנָא וְתִירְתָהּ וְתִיחִיב בָּהּ. וְתִסַּב מְרִישׁ כָּל אֲבֹא 2
 דֹא־[עא] דִּי הִתְעִיל מֵאֲרַפְךָ דִּי אֱלֹהִיךָ יְהוִה לְךָ וְתִשׁוּי 3
 בְּסֵלֵא וְתִהְךָ לֹא־חֵרָא דִּיתְרֵי יֵ אֱלֹהִיךָ לֹא־שִׁרְאָה שְׁלִינְתִּיה 4
 תְּמִין. וְתִיחִי לֹא־תִ כְּהֵנָּא וְיִהִי בְיוֹמֵיָא הָאֵלִינוּן וְתִימַר לִי 5
 הָיִיתִי יוֹמָא דִּין קָדָם יֵ אֱלֹהִיךָ אִי 3 עֲלִית לֹא־רְעָא דִּקְוִים 6
 יֵ לֹא־בְהֵתָנָא לְמַתָּן לֹא־נָא. וְיִסַּב כְּהֵנָּא סֵלֵא מִן יָדְךָ 7
 וְיִהִי־תִינִיה קָדָם בְּדוּבְהָא דִּי אֱלֹהִיךָ. וְתִחִיב וְתִימַר קָדָם 8
 יֵ אֱלֹהִיךָ לִבְנֵן אֲרַמְלָה בְּעָא 5 לֹא־בְדוּא יִת אֲבָא 6 וְנִהַת 9
 לְמִצְרַיִם וְדָר תְּמִין בְּעָם זְעִיר וְהוּוּה תְּמִין לֹא־עָם רַב תְּקוּף 10
 וְסַגִּי 7 וְאֲבִיאִשׁוּ לֹא־ מִצְרַיִם וְעֵנִינָא וְיִהְיוּ עֲלֵינָא 11
 פְּלִהֵנָּא קְשִׁיָּא. 8 וְעֲלֵינָא קָדָם יֵ אֱלֹהִיךָ דֹא־בְהֵתָנָא 9 וְקָבִיל 12
 יֵ עֲלֵינָא וְגַלִּי קְדֻמוֹהִי עֲמֵלֹנָא וְלִיֹּא־תָנָא 10 וְדוּחַקָנָא 11
 וְאֲפַקָנָא יֵ 11 מִמִּצְרַיִם בְּיַד תְּקִיפָא 12 וְבִדְרַע מְרַמְס וּבַחֲזוֹרָנָא 12

1 Non juvat ut in capitibus praecedentibus apparatus amplio-
 rem addere. Itaque perpauca ex editione Sab. et Antverp. sele-
 gimus. A דְּתִיחִי. 2 A פְּהֵנָּא semper. 3 Correctum in עֲלִית,
 A עֲלִית. 4 A וְיִצְנִינְיָה. 5 Manus recentior mutavit in
 לֹא־בְדוּא. 6 Corr. in וְנִהַת. 7 S A וְאֲבִיאִשׁוּ. 8 Fortasse
 וְעֲלֵי. 9 Secunda man. וְקָבִיל. 10 A וְדוּחַק. 11 Cod. מְרַמְס.
 12 A וְבַחֲזוֹרָנָא male, deinde vero A וְבַחֲזוֹרָנָא.

10 רָבָא וּבְאֲחִין וּבְמוֹפְתֵיךָ¹ וְאֵיחֵינָא לְאַחֲרָא הֵדִין וַיְהִיב
לָנָא יַת אֲרַעָא הָדָא אֲרַע עֲבָדָא² הַלֵּב וְדַבְּשִׁי

Desunt reliqua in codice, pergitur XXVI, 19.

19 וּלְמִתְנַךְ³ עָלַי עַל כָּל עֲמֻמֵּיָא דְעַבְדֵּי לְתוֹשְׁבֵיִּהָא וְלִשְׁוֹם
וְלִרְבוֹ וּלְמִהוּךְ עִם קֹדִישׁ קָדָם י' אֱלֹהֶיךָ כִּמְא⁴ דְּמַלְלִילִי.
XXVII. ⁵ וּפְקִיד מִשֶּׁה דֹסְבֵי יִשְׂרָאֵל יַת עֲמָא לְמִימָר
⁶ טָרוּ יַת כָּל תְּפִקִידתָּא דְאַנָּא מִפְּקִיד יַתְכּוֹן יוֹמָא דִּינִי וַיְהִי
בְיוֹמָא דְתִיעֲבָרוֹן יַת יְרֵדְנָא לְאַרְעָא דִּי אֱלֹהֶיךָ יְהִיב לְךָ
וְתַקִּים לְךָ אֲבִנִין⁸ רַבְרָבִין וְתַסּוּד יַתְהוֹן בְּסִידָא⁹ וְתַכְתּוּב
¹⁰ עַל־יְהוֹן יַת כָּל פְּתִלְמֵי אֲוִרִיתָא הָדָא בְּמִיעֲבָרְךָ בְּדִיל
דְתִיעוּל לְאַרְעָא דִּי אֱלֹהֶיךָ יְהִיב לְךָ¹² אֲרַע עֲבָדָא¹³ הַלֵּב
וְדַבְּשִׁי כִּמְא דְמַלְלִי י' אֱלֹהֵי אֲבֹהֶיךָ לְךָ וַיְהִי
בְּמִיעֲבַרְכּוֹן יַת יְרֵדְנָא תְּקִימוֹן יַת אֲבִנֵּיָא הָאֵלִיךָ דְאַנָּא
מִפְּקִיד יַתְכּוֹן יוֹמָא דִּין בְּטוֹרָא דְעִיבֵל וְתַסּוּד יַתְהוֹן
¹⁴ בְּסִידָא וְתַבְנִי תַמֵּן מְדַבְּהָא קָדָם י' אֱלֹהֶיךָ מְדַבַּח אֲבִנִין
לֹא תִוִּים¹⁵ עַל־יְהוֹן בְּרוּזָא אֲבִנִין שְׁלֵמֵן תַּבְנִי יַת מְדַבְּהָא
דִּי אֱלֹהֶיךָ וְתַסִּיק עַל־וְהִי עַל־וֹן קָדָם י' אֱלֹהֶיךָ וְתַכּוּס

1 A וְאֵיחֵינָא S וְאֵיחֵינָא. 2 Attendas ad Hebraismum in דַּבְּשִׁי et in pausali דַּבְּשִׁי. Cf. 27, 3. A ut cod. 3 A עֲלָאָה S עֲלָאָה.
4 Corr. in דְּמַלְלִילִי aut דְּמַלְלִילִי. A דְּמַלְלִילִי. 5 Corr. in וּפְקִיד A וּפְקִיד. 6 A טָר.
7 A דְּתִיעֲבָרוֹן. 8 S רַבְרָבִין A רַבְרָבִין. 9 In codice וְתַכְתּוּב. 10 Ed. Sone. עַל־יְהוֹן.
11 Manus sec. כָּל. 12 A אֲרַע male. 13 Cf. 26, 10. 14 Cod. בְּטוֹרָא. 15 S עַל־יְהוֹן.
Cod. S in בְּרוּזָא hebraizat. Leg. פֶּרְסֵלָא cum A. Sic et deinde.

8 נכסֶת קודשִׁין דְּתִיכּוּל תִּמְן דְּתַחֲרֵי קֳדָם י' אֱלֹהֶיךָ . וְתַכְתּוּב
 עַל אֲבִנָּיָא יֵת ¹ כֹּל פְּתִלְמֵי אֲוֵרִיתָא הִיא פִּישׁ יֵאוֹת .
 9 ² וְנִמְלִיל מִשָּׂה דְכֹהֲנָיָא לִיִּזְאֵי עִם ³ כֹּל יִשְׂרָאֵל לִמְיַמְרֵי אֲעִיז
 וְשִׁמַּע יִשְׂרָאֵל יוֹמָא ⁴ דִּין הֵוִיתָא לְעִם קֳדָם י' אֱלֹהֶיךָ .
 10 ⁵ וְתִקְבִיל ⁶ לִמְיַמְרָא דִּי אֱלֹהֶיךָ דְּתַעֲבִיד יֵת פְּקוּדוֹהֵי דִּיֵּת
 11 קִימְרוֹהֵי דְאֵנָּא ⁷ מִפְּקִיד לִךְ יוֹמָא דִּין . ⁸ וְפִקִּיד מִשָּׂה יֵת
 12 עֲמָא בְיוֹמָא הַהוּא לִמְיַמְרֵי אֱלֹהִין יְקוּמוּן לְבִרְכָא יֵת
 13 עֲמָא ⁹ עַל טוֹרָא ¹⁰ דְּגִרְוִיזִין בְּמִיעֲבָרְכוּן יֵת יִרְדְּנָא שְׁמַעוּן
 14 ¹¹ דִּיֵּתִיבּוֹן ¹² לִיִּזְאֵי דִיִּמְרוּן לְכֹל ¹³ אֵלֵּשׁ יִשְׂרָאֵל קַל ¹⁴ רָם .
 15 לִישׁ גְּבֵרָא דִיִּעֲבִיד ¹⁵ צִיִּלָּם וּמִתְכָּא ¹⁶ מֵרַחֵק קֹד י' עוֹבֵד
 16 ¹⁸ אוֹמְנָא וְיִשְׁוֵי בְּסִתְרָא דִיֵּתִיבּוֹן ¹⁹ כֹּל עֲמָא דִיִּמְרוּן
 17 ¹⁶ אֲמִין לִישׁ ²⁰ דִּיקְלֵי אֲבוּהֵי וְאִימִיה דִיִּמְרֵי כֹל עֲמָא אֲמִין .
 18 ¹⁷ לִישׁ ²¹ דִּישְׁנֵי תְּחוּמָא דְּחַבְרִייה דִיִּמְרֵי כֹל עֲמָא אֲמִין . לִישׁ
 19 ¹⁸ דִּישְׁנֵי ²² עוֹרָא בְּאוֹרְהָא דִיִּמְרֵי כֹל עֲמָא אֲמִין . לִישׁ דִּישְׁנֵי

1 Secunda manus כל. 2 Prima man. ומלל aut למלל.
 3 Secunda man. כל. 4 S חדין. 5 Cod. ותקב. 6 A במימרא.
 7 A מפפקד. 8 Secunda manus ופקיד. A S ופקיד. 9 S
 בטורא. 10 A in דגריזים hebraizat. 11 A recte et
 sic deinde. 12 Num? לו? 13 A גבר. 14 A רמא? רם?
 15 Corr. in צילם uti habet S. A צלם. 16 A מרחק דיין.
 17 עובר, Hebraismus in statu constructo. 18 A אומן. S אומנא.
 19 Secunda man. כל. 20 A דיקל. S דיקלי. 21 A דישני.
 S דישני. 22 S עורא. A עורא.

20 דִּין ¹ גִּזֹּר ² וַיִּתֶּם וְאֶרְמֹלָא דַּיִימָר כֹּל עֲמָא אֲמִן לִישׁ
 דִּישְׁלוּב עִם אֲתַת אֲבוּהִי אֲדִי גְלִי כֹנֶפֶא דְאֲבוּהִי דַּיִימָר כֹּל
 21 עֲמָא אֲמִן לִישׁ דִּישְׁלוּב עִם כֹּל בַּעֲיָדָא דַּיִימָר כֹּל עֲמָא
 22 אֲמִן לִישׁ דִּישְׁלוּב עִם אֲהֲתִיָּה בַת אֲבוּהִי אִוּ בַת אֲמִיָּה
 23 דַּיִימָר כֹּל עֲמָא אֲמִן לִישׁ דִּישְׁלוּב עִם ³ הַמַּתִּיָּה דַּיִימָר
 24 כֹּל עֲמָא אֲמִן לִישׁ דִּישְׁלוּב עִם חֲבֵרִיָּה בַּסְתָּרָא דַּיִימָר כֹּל
 25 עֲמָא אֲמִן לִישׁ ⁴ דִּיקְבִּיל שׁוּחַדָא לְמִקְטָל נַפְשׁ דָּם זָכִי
 26 דַּיִימָר כֹּל עֲמָא אֲמִן לִישׁ דִּלָּא ⁵ יָקִים ית פַּתְלָמֵי אֹרְחֵתָא
 הָדָא לְמַעְבָּד יתְהוֹן דַּיִימָר כֹּל עֲמָא אֲמִן

XXVIII. וַיְהִי אִם קָבֵלָא תִקְבִּיל ⁶ לְמִימָרָא דִּי אֵלֹהִיךָ

לְמִיטָר לְמַעְבָּד ית כֹּל פִּיקוּחוּהִי דְאֵנָא מַפְקִיד לְךָ יוֹמָא
 2 דִּין דִּיתִינִיךָ ¹ אֵלֹהִיךָ ⁷ עָלַי עַל כֹּל עֲמִמֵי אֲרֻשָּׁא ⁸ דַּיִיחֶיךָ
 2 עָלֶיךָ ⁹ כֹּל בִּרְכָתָא הַאֲלִיךָ ¹⁰ דִּידְבַקוּנְךָ אֲדִי תִקְבִּיל לְמִימָרָא
 3 דִּי אֵלֹהִיךָ בִּיחַךְ אֵת בְּקָרְתָא וּבִיחַךְ אֵת בְּחַקְלָא בִּיחַךְ
 4 וְלֵדָא דִּמְעַךְ וְאִיבָא דְאֲרֻשְׁךָ ¹¹ וְלֵדָא וּבַעֲיָדְךָ בְּקָרֵי תוֹרְךָ
 5 וְעַדֵּי עֲנֶךָ בִּיחַךְ סֵלֶךָ ¹² וְאֲצוּחֶיךָ בִּיחַךְ אֵת בְּמִיעֵלֶךָ
 6 וּבִיחַךְ אֵת בְּמַפְקֶךָ יתִיךָ ¹ ית בְּעָלַי דְבִבְךָ דְקִימִין עָלֶיךָ
 7 תְּבִירִין קְלִמְךָ בְּאֹרְחָא ¹³ הָדָא יַפְקוּן לְאוֹתְךָ ¹⁴ וּבְשַׁבַּע ¹⁵ אֹרְחֶיךָ

1 A דַּיִימָר

2 A יָקִים

3 A חֲמוּתִיָּה

4 A דְמִקְבִּיל

5 A S יָקִים

6 A בְּמִימָרָא et sic deinde.

7 S עִילָא. A יִפְקָא

8 A יתְהוֹן

9 Secunda man. כֹּל

10 S וּבִדְבַקוּנְךָ femininum

recte, vocalismus perversus.

11 AS וְגֵל

12 A וְאֲצוּחֶיךָ et

sic v. 17.

13 A ית et sic v. 25.

14 A וּבְשַׁבַּע

15 A

אֹרְחֶיךָ et sic v. 25.

8 יִיעָקוּן מִן קִדְמֶךָ יִפְקִיד י' לְךָ ית' בְּרַכָּתָא בְּאוֹצְרֶךָ
 לְבַל אֹשְׁטוֹת יָדְךָ וַיִּבְרַחֲנֶיךָ בְּאַרְעָא דִּי אֱלֹהֶיךָ יְהִיב לְךָ
 9 יִקְרַמִּינֶךָ י' קִדְמוֹהוּ לְעַם קָדִישׁ כְּמָא דְקָיִים לְךָ אֲרִי
 תִיטֵר ית' פִּיקוּדִיא דִּי אֱלֹהֶיךָ וְתִהְיֶה בְּאוֹרְחֵךָ דְתִקְנֵן קִדְמוֹתֵי
 10 דִּיהִזוֹן כָּל עַמְמֵי אר[עא] אֲרִי שְׂמָא דִּי אִיתְקָרִי עֲלֶיךָ
 11 דִּיהִלּוֹן מִנְךָ דִּיהִתִּינֶךָ י' לְטַבָּא בֹלְלָא דִמְעַךְ וּבֹלְלָא
 דִּבְעִירְךָ וּבְאִיבָא דְאַרְעֶךָ עַל אֲרִעָא דְקָיִים י' לְאַבְהֵיךָ
 12 לְמִתָּן לְךָ י' וּפְתַח י' לְךָ ית' אוֹשְׁרִיהַ טַבָּא ית' שְׂמָיָא
 לְמִתָּן מִטֵּר אֲרִעֶךָ בְּעֵדְנִיהַ וּלְבִרְכָא ית' כָּל עוֹבְדֵי יָדְךָ
 13 וְתוֹזִיק לְעַמְמִין סְגִיָּין וְאַתְּ לֹא י' תוֹזִיק דִּיהִתִּינֶךָ י'
 10 תְּקִיף וְלֹא י' הִלֵּשׁ וְתִהִי 12 בָּרַם לְעִילָא וְלֹא תִהִי
 לְתַחְתָּא אֲרִי תְקַבִּיל לְפִיקוּדִיא דִּי אֱלֹהֶיךָ דְאַנָּא מִפְּקִיד
 14 לְךָ יוֹמָא דִּין לְמִיטֵר 13 וְלִמְעַבְדֵי וְלֹא 14 תַסְטוֹן מִכָּל
 פְּתַגְמִיא דְאַנָּא מִפְּקִיד יִתְכּוֹן יוֹמָא דִּין 15 לְיִמִּינָא
 וְלִסְמָלָא לְמִהֶךָ בְּתֵר 16 טַעוֹת עַמְמִיא 17 לְמַפְלַחְהוֹן

1 A עֲמָרָא. 2 S בִּירְבֵן statu indeterminato. Male, praecedit enim A בְּרַכָּתָא ית'. 3 A יִקְרַמִּינֶךָ. 4 A גִּיהַ. 5 Manus sec. דְקָיִים, eo signo e expressum est, quod ex " et " conflatum est.
 6 A יִתְקָרִי. 7 Sic cod. pro עֲלֶיךָ. 8 Manus secunda דְקָיִים.
 9 A תוֹזִיק. 10 A לְתַקִּיף. 11 Cod. דִּלֵּשׁ cf. vs 44. A לְחִפְשׁ.
 12 A לְחִזוֹר et sic deinde haud raro. cft. pag. 22 Not. 18. 13 Legas uti
 hic et alibi. S מְעַבְדֵי solet exhibere, quippe in qua vocalis-
 mus codicum babilonicorum non semper recte signis Tiberiensibus
 redditus est, signum enim — aequae a atque e pronunciat. A
 מְעַבְדֵי. 14 A תַסְטֵר. 15 A יִמִּינָא וְשְׂמָלָא. 16 S טַעוֹת hic
 et deinde. 17 A לְמַפְלַחְהוֹן. S לְמַפְלַחְהוֹן.

15 ויהי אם לא תִקְבִּיל לַמִּימָרָא דִּי אֱלֹהֶיךָ לַמִּישֵׁר לַמַּעֲבָד
 ית כל פִּיקוּדוֹהִי וְקִימוֹהִי דְאַנָּא מַפְקִיד לֶךְ יוֹמָא דִּין
 16 דִּיִּיתוּן עֲלֶיךָ כָּל לֹאֲשֵׁיָא הֶאֱוִילִין ² וְיִדְבְּקוּנְךָ לִישׁ אַתּ
 17 בְּקֶרְתָּא וְלִישׁ אַתּ בְּהַקְלָא לִישׁ סֶלְךָ וְאַצְוֹתְךָ לִישׁ
 18 וְלֹדָא דַּמַּעַךְ וְאַיִבָּא דְאַרְעֶךָ בְּקִי תוֹרֶךָ דְעַדִּי עֲנֶךָ לִישׁ
 20 אַתּ בַּמִּיעֲלָךְ וְלִישׁ אַתּ בַּמַּעַקֶךָ ³ יִשְׁלַח י' בְּךָ ית מְאִידֵתָא
 4 וְיִת ⁵ שְׁגִשְׂיָא דִּית ⁶ מְזוּפִיתָא בְּכָל אוֹשְׁטוֹת יֶתְךָ דְתַעֲבִיד
 עַד דְתַשְׁתִּיעִי וְעַד דְתִיבַד בַּפִּיעֵי מִן קֶדָם בִּישוֹת עוֹבֹדְךָ
 21 וְשִׁבְקָתָא ⁸ דְחֵלֵתִי יִדְבִיק י' בְּךָ ית ⁹ מוֹתָא עַד דִּישִׁיעִי
 22 יֶתְךָ מְעַל אֲרַעָא דְאַתּ עֲלִיל לֶתְמִן ¹⁰ לְמִירָתָהּ יִמְחִינְךָ י'
 בְּשִׁהֲפָתָא וּבְקֶדְחָתָא וּבְדִלִיקָתָא וּבְחֶרְחוּרָא וּבְהֶרְבָּא
 23 ¹¹ וּבְשִׁדְפָנָא ¹² וּבִירְקָנָא וְיִרְדְּפוּנְךָ עַד דְתִיבַד וְיִחוּן שְׁמִיָּא
 דְעֲלֹוֵי רִישְׁךָ הִסִּינִין כְּנַהֲשָׂא מִלְּאֵהָתָא מִטְרָא דְאַרְעָא
 24 דְתַחוּתְךָ תְּקִיפָא כְּבִרְזֵלָא מִלְּמַעַבַד פִּיזִין יִתִּין י' ית
 מִטְרָא אֲרַעֶךָ אֲבָקָא וְעֶפְרָא מִן שְׁמִיָּא יִיחוּת עֲלֶיךָ עַד
 25 ¹³ דְתַשְׁתִּיעִי יִתְנִינְךָ י' תְּבִיר קֶדָם ¹⁴ סְנַאֲךָ בְּאוּרְחָא חֹדָא
 חֲפוּק לֹאֲתִיה ¹⁵ וּבִשְׁבַע אוּרְחֵן ¹⁶ תַּעֲרוּק מִן קַדְמוֹהִי וְחֹדֵי

1 Secunda man. תִּקְבִּיל. 2 S falso וְיִדְבְּקוּנְךָ. 3 A דְגִגְרִי.
 4 A ית. 5 Manus sec. שְׁגִוְשִׂיא. 6 A S מְזוּפִיתָא. 7 A
 דְשִׁבְקָתָא. 8 A דְחֵלֵתִי S לְדִחְלֵתִי. 9 A מוֹתָא. 10 Cod. לְמִירָתָהּ
 pro הָהּ. Hebraismus. 11 A וּבְשִׁדְפָנָא. 12 A וּבִירְקוֹנָא.
 13 A דְתַשְׁתִּיעִי cf. v. 45. 14 A בְּעֲלֵי דְבָבָהּ. 15 A וּבִשְׁבַע.
 16 Man. secunda corr. in תַּעֲרוּק, quod etiam in S legitur. A
 תַּעֲרוּק.

26 ¹ לָזֵיעַ ² לְכָל מַלְכוֹת אֲרָעָא וְתַחֲיִי נְבִי־לְתֶךָ ³ מִשְׁגָּרָא
 לַמִּיכָל לְכָל עוֹפָא דְשַׁמַּיָא וְלַבְעִירָא דְאֲרָעָא וְלִית
 27 דְמַנִּידִי יִמְחִינְךָ י' בְּשַׁחֲנָא ⁴ דְּמִצְרִים ⁵ וּבַטְחֹוּרִין וּבְגָרְבָא
 28 ⁶ וּבְחָרִים ⁷ יִבִּישׁ דְּלֹא תִפּוֹל לְאִיתְּסָאָה י' יִמְחִינְךָ י'
 29 בְּטַפְשׁוּתָא ⁸ וּבְסַמִּיּוּתָא ⁹ וּבְשַׁעֲמֻמוֹת לִיבָא וְתַחֲיִי מִמְּשִׁישׁ
 בְּטִיהָרָא כְּמָא ¹⁰ דִּימִמְשִׁישׁ עוֹיָרָא בְּקָבְלָא דְלֹא תִצְלָח יִת
 11 אֹורְהֶתְךָ וְתַחֲיִי בָרַם ¹² עֲשִׂיק ¹³ וְאֲנִים כָּל יוֹמָיָא וְלִית
 30 דְפְרִיקִי ¹⁴ אִיתְתָּא תִיּוֹס וְגַבְרִי אֹוּחֶרֶן יִשְׁכַּבִּינָה בֵּיתָא תַבְנִי
 31 וְלֹא תַתִּיב בֵּיהַ כְּרַמָּא ¹⁵ תִּיִצוּב וְלֹא ¹⁶ תִּהְלִינִיהַ תוֹרֶךְ
 יִהְיֵא נָכִים לְעֵינְךָ וְלֹא תִיכּוֹל מִנִּיהַ הַמְרֶךְ יְהִי ¹⁷ אֲנִים מִן
 קְדָמְךָ וְלֹא יִתּוּב לְךָ עֵנְךָ ¹⁸ מִסִּירֶן לְבַעֲלֵי דְבַבְךָ וְלִית
 32 לְךָ פְרִיקִי בְּנֶךְ וּבְנָתְךָ מִסִּירֶן לְעַם ¹⁹ אֹוּחֶרֶן וְעֵינְךָ ²⁰ הַזֵּיךְ
 33 וְיִסּוּפֶן ²¹ בְּגַלְלָהוֹן כָּל יוֹמָא וְלִית חֵילָא בִידְךָ אִיבָא
 דְאֲרָעְךָ וְכָל לִיאֹוּתְךָ יִיכּוֹל עִם דְּלֹא יִדְעָתָא וְתַחֲיִי בָרַם

1 A לָזֵיעַ. S לָזֵיעַ. 2 Vocalis in כָּל secunda man.

3 Secunda manus corr. in מִשְׁגָּרָא. 4 A דְּמִצְרָאִי. S מִצְרַיִם.

5 A וּבַטְחֹוּרִי. S וּבַטְחֹוּרִין. 6 A וּבְחָרִים. 7 S רְבִישׁ. 8 A

וּבְסַמִּיּוּתָא. 9 S וּבְשַׁעֲמֻמוֹת. A וּבְשַׁעֲמֻמוֹת. 10 S דְּמִמְשִׁישׁ.

Lectio codicis, in quo Schewa primi מ erasum est, propter די accipi non potest. Quaeritur, num legendum sit דִּימִמְשִׁישׁ an דִּימִשִׁישׁ.

A דְּמִשִׁישׁ. 11 A אֹוּרְךָ טוֹבְךָ. 12 A עֲשִׂיק. 13 A S וְאֲנִים.

14 Duo verba אִיתְתָּא תִיּוֹס in codicis scriptura antiqua desunt, addita sunt a manu recenti. 15 A תִּנְצַב. 16 A תִּתְפְּלִינִיהַ.

17 Nonne אֲנִים uti vs 29? A S bis אֲנִים. 18 Post עֵנְךָ A

inserit רִהוֹן. A מִסִּירֶן. 19 A אֹוּחֶרֶי. 20 A תִּזְאֶן. 21 A

בְּגַלְלָהוֹן.

34 עֲשִׂיךָ¹ וְרַעֲיֵךָ כָּל יוֹמֵי־אֵי. וְתִהְיֶינָה² מִשְׁתַּחֲטִי³ מִיַּהֲיוֹ עֵינֶיךָ
 35 וְתִהְיֶינָה⁴ הָעֵינִי יִמְחִינֶךָ י' בְּשַׁחֲנָא בִישָׂא עַל רִכּוּבִין דְּעַל
 שְׂקִין דְּלֹא תִיכּוּל לְאַתְסָאָה מִפְּרֹסֶת⁵ רִגְלֶךָ דְּעַד מוֹהֶךָ
 36 רִגְלֵי י' יִתֵּךְ דִּיִּת מְלַכְךָ⁶ דְּתַקִּים עֲלֶיךָ⁷ לְעֵם⁸ דְּלֹא
 יִדְעָתָא אֵת וְאֵבְהֵתְךָ וְתַפְלִיחַ תְּמִין לְעַמְמֵי־אֵי פְּלִיִּי טַעוֹתָא
 37 אֵעֵא וְאַבְנָא וְתִהְיֶינָה⁹ לְצִדּוֹ לְמַתְלַל וּלְשׁוּעֵי בְּכָל עַמְמֵי־אֵי
 38 וְיִדְבְּרִינֶךָ י' לְתַמִּין בְּרִ דְּרַע סְגִי¹¹ תְּפִיךָ¹² וְזַעֲרִי תַכְנוּשׁ
 39 אֵי־יִחְסְלִינִיה¹³ גּוֹבָא כְּרַמִּין¹⁴ תִּיצֹב וְתַפְלִיחַ דְּהֵמְרָא
 40 לֹא תַשְׁתִּי דְּלֹא תַכְנוּשׁ אֵי־יִחְסְלִינִיה תּוֹלְעָתָא יִיתִין
 יִתּוֹן לֶךָ¹⁵ בְּכָל תְּהוֹמֶךָ וּמִשְׁהָא לֹא תַשׁוּף אֵי־יִתּוֹן
 41 זִיתֶךָ בְּנִין וּבָנִין¹⁶ תְּלִיד דְּלֹא יִתּוֹן לֶךָ אֵי־יִתּוֹן בְּשִׁבְיָא
 42 כָּל אֵי־לֶנֶךָ וְאֵיבָא דְּאַרְעֶךָ¹⁷ יִחְסְנִינִיה סְקָאָה תּוֹתֵב עֲרַל
 43 דְּבִינֶךָ יִהְיֶי סְלִיק עֵיל מִנֶּךָ לְעֵי־לֹא¹⁸ לְעֵי־לֹא וְאֵת תִּהְיֶי
 44 נְהִיִת לְתַחְתָּא לְתַחְתָּא הוּא יוֹזְפִינֶךָ וְאֵת לֹא תוֹזְפִינִיה
 45 הוּא יִהְיֶי¹⁹ תְּקִיָּם וְאֵת תִּהְיֶי²⁰ הֶלְשִׁי דִּיִּיתוֹן עֲלֶיךָ כָּל
 לְוִטֵּיָא הֵאֲלִיךָ וְיִרְדּוּפּוֹנֶךָ²¹ וְיִדְבְּקוֹנֶךָ עַד דְּתַשְׁתִּי־צִי אֵי־לֹא

1 A וְרַעֲיֵךָ.

2 A מִשְׁתַּחֲטִי.

3 Ita codex et A; S מִיַּהֲיוֹ.

quod nihil est.

4 A דְּתַחֲזִי.

5 Cod. רִגְלֶךָ. A S דְּרִגְלֶךָ.

6 A דְּתַקִּים.

7 A לְעַמְמֵי.

8 Sic cod. pro דְּלֹא.

9 In

לְמַתְלַל vocalis — deinde in — correctata est. A S

10 A

דְּאַגְלֶךָ.

11 Sic cum Dages in ק.

12 Post הַפִּיךָ A et S:

לְתַחְתָּא.

13 A גּוֹבָאָה.

14 A תְּנַצִּיב.

15 Secunda manus כָּל.

16 S הוֹלִיד. A תְּלִיד.

17 A וְיִרְדּוּפּוֹנֶךָ.

18 In codice primum

omissum deinde superscriptum.

19 A לְתַקִּיָּם.

20 Cf. v. 13.

21 S iterum וְיִדְבְּקוֹנֶךָ.

1 קָבַלְתָּא לַמִּימָרָא דִּי אֵלֹהִיךָ לַמַּטָּר פִּיקוּזוּהִי וְקִימוּהִי
 46 2 דְּפָקְדִי וַיְהוֹן בְּךָ 3 לֵאמֹת וּלְמוֹפֶת וּבַבֶּכֶךְ עַד 4 עַל־מָא
 47 חֵלֶף דְּלֵא פִּלְחֵתָא קָדָם 5 אֵלֹהִיךָ 6 בַּהֲדוּרָא 7 וּבְשִׁפְלוּת
 48 לַיְבָא 7 מִסְגֵּי זִוְלָא : וְחַפְלָח יֵת בְּעַלְיִ דְּבַבְךָ 8 וַיִּגְדִּינֹן
 9 בְּךָ בַכְּפִנָא 9 וּבְצִהוּתָא 10 וּבְעָרְטִלְיוּתָא וּבַהֲסִלוּת זִוְלָא
 49 וַיְחִין נִיר דְּבַרְזֵל עַל צוּרְךָ עַד דִּישִׁיצי יֵתְךָ 11 יֵיתִי 12 עַל־ךָ
 עִם מַרְחִיק 12 מִסִּיפֵי אֲרֵעָא כַּמָּא 13 דְּנִשְׁתַּיִי נִשְׂרָא 14 עַמָּא
 50 דְּלֵא 15 תִּשְׁמַע לִישְׁנִיָּה : עִם תְּקִיף אֲפִין דְּלֵא 16 נְסִיב
 51 17 אֲפִי 18 סָבָא וְעַל יִנְקָא לֵא 19 מַרְחִים : דִּיִּיכֹול וְלֵדָא
 דְּבַעִירְךָ וְאֵיבָא דְּאֲרֵעְךָ עַד דְּחִישְׁתִּיצי דְּלֵא יִשְׂאֵר לֵךְ
 20 עֵיבֹורָא חֵמְרָא וּמִשְׁחָא בְּקִרֵי תוּרְךָ וְעַדְדֵי עֶנְךָ עַד דִּיּוֹבִיד
 52 יֵתְךָ : דִּיִּיעִיק לֵךְ בְּכַל קְרוּךְ עַד דִּיכְבִּישׁ שׁוּרְךָ 21 רַמִּיא
 וְכִיִּכְרִיא דָּאֵת 22 רְחִיץ לֵאשְׁתִּיזְבָּא בַּחוּן בְּכַל 23 אֲרֵעְךָ
 24 דִּיִּיעִיק לֵךְ בְּכַל קְרוּךְ בְּכַל אֲרֵעְךָ דִּיהָב 1 אֵלֹהִיךָ לֵךְ :
 53 דְּתִיכֹול וְלֵדָא זִמְעֵךְ בְּסַר בְּנֶךְ וּבַנְתְּךָ דִּיהָב לֵךְ 1 אֵלֹהִיךָ :

1 Secunda manus correxit in קָבַלְתָּא; ceterum — ut è pro-
 ferendum est. 2 Vocalis a in פָּקְדִי correcta est in פִּקְדִי. A S
 דְּפִקְדִי. 3 A לְאַתִּין וּלְמוֹפֶתִין. 4 A עַד עֵלָם. 5 Lega s
 hedwa = | 6 A וּבְקִשְׁיִטוּת. 7 A
 8 A דִּיִּגְרִיר. 9 Corr. in צִהוּתָא A S וּבְצִהוּתָא. 10 A
 11 Correct. in יֵיתִי. A S יִתְךָ. 12 A S מְסִיפֵי.
 13 S דְּמִשְׁחָרֵי. A דְּוִשְׁחָרֵי. 14 A עִם. 15 A בְּלִישְׁנִיָּה.
 16 S נְסִיב. 17 A אֲפִין. 18 A לְסָבָא. 19 A יִרְחִים. 20 Se-
 cunda man. corr. in עֵיבֹורָא. A S עֵיבֹורָא. 21 A וְתִקִּיפְתָּא
 pro "רַמ' וְכַר'". 22 A רְחִיץ. 23 A אֲרֵעָא. 24 S hîc et in
 initio versus וַיִּיעִיק. Eisdem locis A וַיִּיעִיק.

54 ¹בְּצִירָא וּבַעֲקָתָא ²וְיַעֲיִן לְךָ סִנְאֵךְ. גְּבִירָא דְרֹכִיךְ בָּךְ
 3 וְדַמְפְּנֵךְ לְחָדָא ⁴תִּיבָאֵשׁ עֵינִיה בְּאַחוּהִי וּבַאִיתָת קִימִיה
 55 וּבִשְׂאָר בְּנוּהִי ⁵דִּישְׂאָרֵי מִלְּמַתָּן לֶחֶד מִנְהוֹן מִבְּסֹר בְּנוּהִי
 דְּיֵיכּוֹל מִדְּלֵא ⁶אִשְׂתְּאֵר לִיה כְּלוּלָא בְּצִירָא וּבַעֲקָתָא וְיַעֲיִן
 56 לְךָ סִנְאֵךְ בְּכֹל קֶרְדָּךְ. ⁷הָרְכִיכָה בָּךְ ⁸וְדַמְפְּנָךְ דְּלֵא
 9 נְסִיאָת פֹּרֶסֶת ¹⁰רֵגְלָה ¹¹לְאַתְהָתָא עָל אַר[עָא] ¹²מִיפְּנָךְ
 וּמִירְכִיכֹו תְבַאֵשׁ עֵינָה בַגְּבֹר קִימָה וּבַבֵּירָה ¹³וּנְבֵרְתָה.
 57 וּבַזַּעִיר בְּנֵהָא דִּיפְּקֹון ¹⁴מִינָהּ וּבַבְּנוּהָא ¹⁵דְּתַלְיִד אֲרִי
 תִיכְלִינֹון בְּהֶסִירוֹתִי כְּלוּלָא בְּסַתְרָא בְּצִירָא וּבַעֲקָתָא וְיַעֲיִן
 58 לְךָ סִנְאֵךְ בְּקֶרְדָּךְ. אִם לֹא תִישָׁר לְמַעְבְּד יַת כֹּל פְּתִגְמֵי
 אֲוֵרֵיתָא הֵרָא וְכַתּוּבִין בְּסַפְרָא הֵדִין לְמַדְהֵל יַת שְׂמָא יְקִירָא
 59 וְהַיֵּלֵא הֵדִין יַת י' אֲלֵהֶךְ. וְיַפְרִישׁ י' יַת ¹⁶מֵהַתָּךְ דִּיֵּת
 מֵהַת בִּנְךָ מֵהֶן ¹⁷רְבֵרְבָן ¹⁸וּמַהִימֵנְךָ ¹⁹וְלִמְכַתְּשִׁין בִּישֵׁן

- 1 S בְּצִירָא. 2 A וְיַעֲיִן sic et deinde. 3 Prima manus
 וְדַמְפְּנֵךְ per פ, quod deinde in וְדַמְפְּנֵךְ mutatum est, erasa scriptione
 prima. A S וְדַמְפְּנֵךְ. 4 A תְּבַאֵשׁ, et sic v. 56. 5 A דִּישְׂאָר.
 6 A אִישְׂתְּאֵר. 7 A S דְּרִכִּיכָה per א scriptum. 8 Uti antea
 וְדַמְפְּנֵךְ cum — in rasura, pro antiquiore מִ. A S ut antea. 9 S
 נְסִיאָת. A נְסִיאָת. 10 A S רֵגְלָה. 11 S לְאַתְהָתָא. A לְאַתְהָתָא recte.
 12 S מִיפְּנָךְ וּמִרְכִיכֹו. Cfr. מַחֲרֹו vs 34. A מִיפְּנָךְ וּמִרְכִיכֹו. 13 A וְנְבֵרְתָה.
 14 A מְנוּהָא. 15 A דְּתַלְיִד hbr. 16 Ita codex (cf. Deuter. 32, 32
 ubi A מִתְּהוֹן), legas מֵהַתָּךְ vel מֵהַוָּתָךְ. A מִתְּהוֹן. S מִתְּהוֹן. Deinde
 pro מִתְּהוֹת A et מֵהַת codicis S מִתְּהוֹת, pro quo legendum מֵהַת vel מִתְּהוֹת.
 Denique pro מִתְּהוֹן codicis A S habent מִתְּהוֹן; legendum est מַחֲרֹון cf.
 |מִתְּהוֹן, |מִתְּהוֹן, |מִתְּהוֹן et |מִתְּהוֹן, |מִתְּהוֹן et |מִתְּהוֹן, |מִתְּהוֹן, cujus
 status absolutus in sing. esse deberet מִתְּהוֹן ex מִתְּהוֹן profectus.
 17 A סִינְאֵךְ. 18 A וְהִמְיִין postea וְהִמְיִין. 19 A וּמְרַעֲיִן.

60 וּמִהֵמָּנִיךְ יִתְּיָב בְּךָ יֵת כֹּל מִכְתָּשֵׁי¹ מִצְרָיִם וּדְחִילָתָא מִן
 61 קִדְמֵיחֹן וַיִּדְבְּקוֹן בְּךָ אִם² כֹּל³ מֵרַע וְכֹל⁴ מֵחָא דְלֵא
 כְּתִיבִין בְּסֵפֶר אֲוִרִיתָא הֵדָא יִיתִינוֹן י' עַלְךָ עֵד
 62 דְּתִשְׁתִּיִּי וְתִשְׁתְּאֲרוֹן⁵ בְּעַם⁶ דְּעִיר הַלָּם דְּהוּיִתוֹן כְּוֹכְבֵי
 63 שְׁמַיָא לִסְגֵי אֲרִי לֵא⁸ קְבִילָתָא לְמִימְרָא דִּי אֵלֵהֶךָ וַיְהִי
 כְּמָא דְחֵדִי י' עַל־יִכּוֹן⁹ לְאִיטְבָא¹⁰ לְכּוֹן וְלֵאסְגָאָה יִתְכּוֹן
 כּוֹן יְחֵדִי י' עַל־יִכּוֹן לְאִוְבָדָא יִתְכּוֹן וְלִשְׁיִצָאָה יִתְכּוֹן
 11 דְּתִשְׁלַטְלוֹן מְעַל אֲרַעָא דְאֵת עַל־יִל לְתִמְן לְמִירְתָהּ
 64 וַיְבַדְדִינְךָ י' בְּכֹל עַמְמַיָא מִסִּיפֵי אֲרַעָא וְעַד סִיפֵי אַרְ[עָא]
 65 דְּתַפְלִח תְּמִן לְעַמְמַיָא פְּלֵחֵי טְעוּתָאֵי דְלֵא יִדְעָתָא אֵת
 66 וְאֵבְהֵתְךָ אֵעָא דְאֵבְנָא וּבְעַמְמַיָא¹² דְּהֵאִינוֹן לֵא תְנוּחַ
 וְלֵא יְהִי מִנַּח לְפִרְסֵת רְגְלֶיךָ וַיִּתִּין י' לְךָ תְּמִן¹³ לָב
 67¹⁴ דְּחֹל¹⁵ וְהִשְׁכוֹת עֵינֶיךָ¹⁶ וּמִפְּחַת נַפְשִׁי וַיְהִי חֵייד¹⁷ תְּלִין
 לְךָ¹⁸ מִקְבֵּל וְתֵדִי¹⁹ תְּוֹה בְּלִילִיָא וְכִימְמָא וְלֵא תְהוּמִין
 בְּחֵיידִי בְּצַפְרָא תִימְר מִן יִתִּין רְמִשָּׂא וּבְרִמְשָׂא תִימְר מִן

1 A מְצָרָיִר. 2 Secunda manus כֹּל, quod tamen non ubique adnotavimus. 3 A מְרִשִּׁין. 4 Ita codex, S מְחָא. Quod si pro מְחָא legitur מְחָא, prononciationem contractam habemus. A מְחָאן. 5 A עַם. 6 A דְּמִנְתָן. 7 S לְיִסְגֵי A לְמִסְגֵי. 8 Secunda manus corr. in קְבִילָתָא. A S קְבִילָתָא. 9 A לְאִוְטְבָא. 10 A וְתִכּוֹן. 11 S וְתִשְׁלַטְלוֹן. A וְתִשְׁלַטְלוֹן. 12 A דְּהֵאִינוֹן. 13 Ita cod. sed videtur correctum esse in לָב. 14 A דְּחֹל. 15 A וְהִשְׁכוֹת. 16 Ita cod. per ח; formatum est a פְּחַת ut מְפַחַת, estr. מְפַחַת. S וּמְפַחַת cum Dages in פ. A וּמְפַחַת. 17 A תְּלִין. 18 S מִקְבֵּל. A מִלְקָבֵל. 19 A פְּחִיד.

וְתִין צַפְרָא¹ מִתּוֹהֶת לִיבְךָ דְתַהֵי² תְּוֹה³ וּמִיִּחִיזוּ עֵינְךָ⁴
 דְתַהֵי הָזֵי⁵ דִּיתִיבִינְךָ⁶ לְמִצְרַיִם [לְמִצְרַיִם] בְּאֹרְחָא⁶⁸
 דְאִמְרִית לֶךְ לֹא תוֹסִיף עוֹד⁷ לְמַחֲזֶה וְתוֹזְבִנוֹן תִּמְן⁶
 לְבַעֲלֵי⁸ דְבַבִּי־זוֹן לְעַבְדִּין וְלֹא־מֵהֶן וְלִית דְקִנְיֵי אֱלִין⁶⁹
 פִּתְגְמֵי קִימָא⁹ דְפִקִּיר⁹ יִת מִשָּׁה לְמַגְזֵר¹⁰ עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל [אֵל]
 בְּאֶרֶצָא דְמוֹאָב בִּר מִקִּימָא דְגִזֵּר עִמָּהוֹן בְּחֹרֵבִי.

XXIX. וְקִרָא מִשָּׁה לְכֹל¹¹ יִשְׂרָאֵל [אֵל] וְאָמַר לַהֲוֹן אֲתוֹן¹

הַזֵּיתוֹן יִת כֹּל דְעַבְדִּי¹ לְעֵינִי־זוֹן בְּאֶרֶצָא דְמִצְרַיִם לְפָרְעָה
 וְלִכְל עַבְדוֹהֵי וְלִכְל אֲרַעֵיהֵי נִסִּין רַב־רִבִּין¹² דְחֹזְאָה עֵינְךָ
 אֲתִיא וְנִמְפֹתִיא רַב־רִבִּיא הָאִינּוֹן³ וְלֹא יֵהֵב יִ לְזוֹן
 לִיבָא לְמִדַּע¹³ דְעֵינִין לְמַחֲזֵי וְאוֹרְזִין לְמִשְׁמַע עַד יוֹמָא
 הַדִּין¹⁴ וְדִבְרִית יִתְזוֹן אֲרַבְעִין שָׁנִין בְּמַדְבְּרָא לֹא בְלִיאָת
 כְּסוֹתְזוֹן מִנְזוֹן וּמִסֶּנֶךְ לֹא¹⁵ עִזוּ מִעַל רַגְלֵךְ לֹא־מָא לֹא⁵
 אֲכַלְתוֹן וְחִמְרִי¹⁶ הָדָת דְעִתִּיק לֹא שְׁתִּיתוֹן בְּדִיל דְתִידַעוֹן
 אֲדִי אֲנָא יִ¹⁷ אֲלֵהֲזוֹן וְאֲתִיתוֹן לְאֲתִרָא הַדִּין וְנִפֶּק
 סִיחוֹן מְלִכָא דְחִשְׁבוֹן דְעוֹג מְלִכָא דְמִתְנָךְ לְקִדְמוֹתָנָא¹⁸ לְאֲנָהָא
 קִרְבָא¹⁹ וּמִהִינְנוֹן²⁰ וְנִסִּי־בְנָא יִת אֲרַעֲהוֹן וִיהִבְנָה לְאֲחֻסָּנָא⁷

1 S מִתּוֹהֶת. A מִתּוֹהֶת. 2 A תַּהֵי. 3 Ita et S A cf. supra מִחִיזו 28, 34 S. 4 A דְתַחֲזִי. 5 Sic et S A sed Hebraismus est pro וִיהִיבִינְךָ. 6 A דְאִמְרִית. 7 Leg. לְמַחֲזֵה. S לְמַחֲזֵה. 8 A דְבַבְךָ. 9 Prima manus דְפִקִּיר, unde deinde factum est דְפִקִּיר. 10 A יִת. 11 S וְזַקְנֵי יִשְׂרָאֵל. 12 A דְחֹזְזוּ. 13 A לָא עֵינִין. 14 A וְדִבְרִית. 15 A וְחִיפֵי. 16 A חִדְרִי וְעִתִּי pro וְחִיפֵי. 17 A אֲלֵהָ. 18 Sic et S לְאֲנָהָא. A לְאֲנָהָא cf. infra Deut. XXXIII, 18. 19 A וְכִבְשָׁנָא. 20 A וְכִבְשָׁנָא.

1 לְשִׁיבֹט רְאוּבֵן וּלְשִׁיבֹט גָּד וּלְפִלְגָּוֹת שִׁבְטֵי זְמַנְשָׁה ·
 8 וְתִיטְרוֹן יֵת פִּיתְגָּמֵי קִימָא ² הַדִּין וְהַעֲבֹדוֹן וְתִהְיוּ בְדִיל
 3 דְּתַצְלִחוֹן יֵת כָּל דְּהַעֲבֹדוֹן ·

Deuter. XXXII—XXXIV

ex cod. Mus. Brit. Or. 1467.

Accedunt versus 16—26 e codice Petropolitano 132, quo continetur recentior vocalismi babilonici forma. ⁴

1 הָאֲזִינוּ · אֲצִיתוּ שִׁמְיָא וְאֲמַלִּיל וְחַשְׁמַע אֲרַעָא מִימְרֵי
 2 פֹּרְמֵי · יבִסֶם כַּמְטָרָא אוּלְפָנֵי ⁵ יתְקַבֵּל כְּטָלָא מִימְרֵי כִּוְהֵי
 מִטְרָא דְנִשְׁבִּין עַל דְחֵאָה וְכַרְסֵי מְלַקּוּשָׁא דְעַל עֶסְבָּא ·
 3 ⁶ אֲרֵי בִשְׁמָא דֵי אֲנָא מַצְלֵי ⁷ הֵבוּ רְבוּתָא קֶדָם אֵלֵהֶנָּא ·
 4 ⁸ תְּקִיפָא דְשִׁלְמִין עֻבְדוּהֵי אֲרֵי כָל אוּרְחֵיהֶּי דִינָא אֵלֵהֶּא
 מֵהִימְנָא ⁹ דִּמְן קֶדְמוּהֵי עוּלָא לָא נְפִיק מִן קֶדָם ¹⁰ דְּזָכֵי
 5 וְקָשִׁיט הוּא · הַבִּילוֹ לַהוֹן ¹¹ לָא לִיה בְּנִיָּא וּפְלִהוּ
 6 לִשְׁעָרָתָא דְרָא ¹² דְּאֲשֵׁנֵי עֻבְדוּהֵי ¹³ וְאֲשַׁתְּנִיּוּ · הָא קֶדָם י
 אֲתוֹן גְּמִלִין דָּא עֲמָא ¹⁴ דְּקַבִּילוּ אוּרִיתָא וְלָא הִנִּימוּ הֵלָּא

1 A לשבטא דראובן ולשבטא דגד. 2 A הקדא. 3 A דתשפלותן.

4 Apographum codicis Petrop. debeo benevolentiae Mag. Israelsohn, qui consonantes evanidas et vocales vix legibiles et dubias in codice esse dixit. 5 S תתקבל. 6 Cod. ארי. 7 Prima man. הבו, correctum deinde ab alio in הבו.

8 ex ק aut ק correctum. 9 S om. ד. 10 S om. ד. 11 A וקלא. Lectio exegetica! 12 A דאשניו. 13 A S וּאֲשַׁתְּנִיּוּ. 14 Secunda man. corr. in דקבלו.

7 הוּא אֲבוּךָ¹ אֵת דִּילִיָּהּ הוּא עֲבֹדְךָ וְאֶתְקַנְךָ אִידְכָר יוֹמִיךָ
 דְּמִן עֲלָמָא² אִסְתַּלַּל בְּשֵׁנֵי דָר וְדָר שָׁאֵל³ אֲבוּךָ וַיְהוּי לְךָ
 8 סֶבֶךְ וַיִּימְרוּן לְךָ⁴ בְּאֶחְסֹנָא עֲלָאָה עֲמַמְיָא⁵ בְּפִרְשׁוּתֵיהּ
 9 בְּנֵי אֲנָשָׁא קָיִים תְּהוּמֵי עֲמַמְיָא לִמְנִיךָ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל⁶ אֲדֵי
 10 הוֹלְקִיהּ דִּי⁷ עֲמִיָּה יַעֲקֹב עֹדֵב אֶחְסֹנְתֵיהּ⁸ סוֹפִיק
 11 צוּרְכֵיהוֹן⁹ בְּאַרְעַ מְדַבְרָא בֵּית¹⁰ צְהַרְנָא אֲתֵר דְּלִית מְיָא
 אֲשִׁירִינוֹן סְחוּר סְחוּר¹¹ לְשִׁכְיִנְתֵּיהּ אֲלִיפִינוֹן פִּתְגָמֵי
 12 נְטָרִינוֹן כִּבְבַת עֵינֵיהוֹן¹² כְּנִשְׂרָא דְמַחִישׁ¹³ לְקִנְיָה
 13 עַל בְּנוֹהֵי מִתְחַוְּפָם¹⁴ פְּרִישׁ גְּדַפּוּהֵי¹⁵ מְקַבִּילֵהוֹן מִנְטִילֵהוֹן
 14 עַל תְּקוּם¹⁶ אֲבִרוּהֵי¹⁷ בְּלַחְוֵיהוֹן עֲתִיד לְאֲשִׁירֵיהוֹן
 15 בְּעֲלָמָא הוּא עֲתִיד לְאֶתְהַדְתָּא דְלֵא יִתְקִיִם קְדָמוּהֵי
 16 פּוֹלְחֵן טַעֲדִין אֲשִׁירִינוֹן עַל תּוֹקְפֵי אֶרְ[עָ] וְאוֹכִילֵינוֹן בְּזַת
 17 סְנְאִיהוֹן יִהְיֵב לְהוֹן בְּזַת שְׁלִיטֵי קְרוּיךָ רִנְכְסֵי¹⁸ יִתְבִּי כְרֻיךָ
 18 תְּקִיפִין יִהְיֵב לְהוֹן בְּזַת¹⁹ מְלַכֵּיהוֹן וְשְׁלִיטֵיהוֹן עִם עוֹתֵר
 19 רְבִרְבֵיהוֹן וְתְקִיפֵיהוֹן עֲמָא²⁰ דְאַרְעֵהוֹן²¹ אֶחְסֹנְתֵהוֹן עִם
 20 בְּזַת חֵילֵיהוֹן וְמִשְׁרֵיתֵהוֹן וְדָם גִּבְרֵיהוֹן²² יִתְאַשְׁד כְּמֵיָא
 אֲתֵשֵׁד

1 A S וואת. 2 A אַסְתַּלַּל. 3 A S לאבוך. 4 A אַחְסֹנָה.
 5 A אַפְרָשׁוּתֵיהּ. 6 A חוֹלְקָא. 7 Cod. עֲמִיָּה aut עֲמִיָּה, quod
 constituere non potui. 8 A סֶפֶק. 9 Sic cod. et A S בְּאַרְעַ. At
 legendum est בְּאַרְעַ. 10 A S צְהַרְנָא. 11 Sec. man. correxit
 in לְשִׁכְיִנְתֵּיהּ, uti legitur in A S. Vox praecedens in A S est
 לְשִׁכְיִנְתֵּיהּ. 12 S נְטָרִינוֹן פְּבָבַת. A נְטָרִינוֹן. 13 Cod. לְקִנְיָה. 14 S פְּרִישׁ.
 15 Cod. fortasse מְקַבִּילֵהוֹן. 16 A אֲבִרוּהֵי. 17 A יִתְבִּיךָ.
 18 Cod. מְלַכֵּיהוֹן, — vero ex — radendo factum est. 19 S
 רְבִרְבֵנְהוֹן. 20 A S דְאַרְעֵהוֹן male. 21 A וְאַחְסֹנְתֵהוֹן. 22 A
 אֲתֵשֵׁד.

15 ¹עָתִיר יִשְׂרָאֵל [אל] וּבִעַט אֲצִלָּה תִקְוָה קָנָא ²נִכְסִין שִׁבַּק פּוֹלְחָן

16 אֱלֹהֵא דְעַבְדִּיהָ ³אֲרִגִּיזוּ קָדָם חֲקִיפָא ⁴פְּרָקִיהָ ⁵אֶקְנִיזוּ

(Codex Petropolitanus) אֶקְנִיזוּ

Lond. קְדַמְוִהִי בַפְּלִחָן טַעֲוֹן בְּתוֹעִיבַתָּא אֲרִגִּיזוּ קְדַמְוִהִי

Petr. קְדַמְוִהִי בַפְּלִחָן טַעֲוֹן בְּתוֹעִיבַתָּא אֲרִגִּיזוּ קְדַמְוִהִי

Lond. ⁶דְּבַחוּ לַשִּׁדְדִין דְּלִית בְּהוֹן צְרוּךְ דְּחֵלָן ¹⁷

Petr. דְּבַחוּ לַשִּׁדְדִין דְּלִית בְּהוֹן צְרוּךְ דְּחֵלָן

דְּלֵא יִדְעוּנִין ⁷חֲדָתָן דְּמַקְרִיב אֲתַעְבִּידָא ⁸דְּלֵא אֲתַעְסֹק

דְּלֵא יִדְעוּנִין חֲדָתָן דְּמַקְרִיב אֲתַעְבִּידָא דְּלֵא אֲתַעְסֹק

18 ⁹בְּהוֹן אֲבָהֵתְכוֹן דְּחֵלָת תְּקִיפָא דְּבָרְךְ אִיתְנַשִּׂיתָא שִׁבְקַתָּא

בְּהוֹן אֲבָהֵתְכוֹן דְּחֵלָת תְּקִיפָא דְּבָרְךְ אִיתְנַשִּׂיתָא שִׁבְקַתָּא

19 פּוֹלְחָן אֱלֹהֵא ¹⁰דְּעַבְדִּי וְגַלִּי קָדָם י' וְתִקְוָה רִוגִיזִיה

פּוֹלְחָן אֱלֹהֵא דְּעַבְדִּי וְגַלִּי קָדָם י' וְתִקְוָה רִוגִיזִיה

20 מִדְּאֲרִגִּיזוּ קְדַמְוִהִי בְּנִין וּבְנִין וְאָמַר אֶסְלִיק שְׂכִינְתִי מִנְּהוֹן

מִדְּאֲרִגִּיזוּ קְדַמְוִהִי בְּנִין וּבְנִין וְאָמַר אֶסְלִיק שְׂכִינְתִי מִנְּהוֹן

גַּלִּי קְדַמִּי מָא יְהִי ¹¹בְּסוּפְתוֹן אֲרִי דְּרָא דְּאֲשֵׁנִי אִינּוֹן בְּנִיָּא

גַּלִּי קְדַמִּי מָא יְהִי בְּסוּפְתוֹן אֲרִי דְּרָא דְּאֲשֵׁנִי אִינּוֹן בְּנִיָּא

1 A S רְעָרָא deinde וּבִעַט propter Zaqef. 2 Atramento pallido in codice mutatum in נִכְסִין. S ושִׁבַּק. 3 Cod. אֲרִגִּיזוּ unde factum אֲרִגִּיזוּ.

4 A S דְּפְרָקִיהָ. 5 A S אֶקְנִיזוּ. 6 A S דְּבַחוּ.

7 A S חֲדָתָן recte cf. חֲדָתָן plur. abs. fem. In cod. — et — confusa sunt. 8 A לָא. 9 S בְּהוֹן recte. 10 A דְּבָרְךְ. 11 A

שִׁבְקַתָּא, תְּקִיפָא vs. 17, דְּבַחוּ vs. 17, שִׁבְקַתָּא vs. 18, אֶסְלִיק edidi quae cod. praebet. Nota תַּנִּיָּא, תַּנִּיָּא vs. 24,

25 cum Reuchliniano convenire et אֲגִרִי Hebraismum, כָּפֶן accentum

prodere.

- 21 דְּלִית בַּהוֹן הַיָּמִינוּ אֵינוֹן אֶקְנִיאוּ קְדָמִי בְּלֹא וְהִלָּא
 דְּלִית בַּהוֹן הַיָּמִינוּ אֵינוֹן אֶקְנִיאוּ קְדָמִי בְּלֹא וְהִלָּא
 אֲרִגִּיזוּ קְדָמִי בְּטַעוֹתֵהוֹן וְאַנָּא אֶקְנִינוֹן בְּלֹא עִם בַּעֲמָא
 אֲרִגִּיזוּ קְדָמִי בְּטַעוֹתֵהוֹן וְאַנָּא אֶקְנִינוֹן בְּלֹא עִם בַּעֲמָא
 22 טַפְשָׁא אֲרִגִּיזִינוֹן אֵי קָדוּם תְּקוּקָה כְּאִישָׁא נָפֵק מִן קְדָמִי
 טַפְשָׁא אֲרִגִּיזִינוֹן אֵי קָדוּם תְּקוּקָה כְּאִישָׁא נָפֵק מִן קְדָמִי
 בְּרִגְזוֹ שִׁינִי עַד שְׂאוּל³ אֲרַעִיתָא אַסִּיקָ אַרְעָא וְעַל לָתָה שִׁינִי
 בְּרִגְזוֹ שִׁינִי עַד שְׂאוּל אֲרַעִיתָא אַסִּיקָ אַרְעָא וְעַל לָתָה שִׁינִי
 23 עַד סִינֵי טוּרִיאֵי אַסִּיקָ עַל יַהוֹן⁴ בִּישָׁן מִכְתָּשֵׁי⁵ אִישִׁינֵי
 עַד סִינֵי טוּרִיאֵי אַסִּיקָ עַל יַהוֹן בִּישָׁן מִכְתָּשֵׁי אִישִׁינֵי
 24 בַּהוֹן נִפְיַחֵי כַּפֵּן⁶ וְאֶכְלוּ עוֹקָ וּכְתִישֵׁי רוּחִין בִּישָׁן וְשָׁן
 בַּהוֹן נִפְיַחֵי כַּפֵּן וְאֶכְלוּ עוֹקָ . . תִּישֵׁי רוּחִין בִּישָׁן וְשָׁן
 יְהוֹת בְּרָא⁸ אֵינֵי בַּהוֹן עִם⁹ הַיָּמִת תְּנִינִיא דְּזַחְלוֹן בַּעֲפָרָא
 הָיִת בְּרָא אֵינֵי בַּהוֹן עִם תְּמַת תְּנִינִיא דְּזַחְלוֹן בַּעֲפָרָא
 25 מִבְּרָא תְּתַכִּיל הַרְבָּא וּמִתְּוֹנִיא הַרְגַת מוֹתָא אַק¹⁰ עִלִּימִתְוֹן
 מִבְּרָא תְּתַכִּיל הַרְבָּא וּמִתְּוֹנִיא הַרְגַת מוֹתָא אַק עִלִּימִתְוֹן
 26 אַק עִלִּימִתְוֹן יִנְקוּהוֹן עִם סְבִיהוֹן אַמְרוּת יַחַל רוּגְזֵי
 אַק עִלִּימִתְוֹן יִנְקוּהוֹן עִם סְבִיהוֹן אַמְרוּת יַחַל רוּגְזֵי

1 A בְּהִלָּן. 2 בְּפִלְתִּין טַעוּנָאן A. 3 אַרְעִיתָא A. 4 A
 בִּישָׁן. 5 Sec. man. אִישִׁינֵי correxit. A אִיגְרִי. 6 Legendum
 וְאֶכְלוּ. 7 Sic! 8 Sec. man. corr. אֵי. 9 Secunda man.
 corr. in תְּמַת. A תְּמַת. S תְּמַת. 10 A S עִלִּימִתְוֹן et עִלִּימִתְוֹן.
 Punctum super י litteram delendam esse indicat.

27 עֲלֵיהוֹן ¹ וְאִישֵׁי־יָנוֹן ² אֲבָטִיל מִבְּנֵי אֲנָשָׁא הוֹכְרֵנְהוֹן . אֵלֹו
 עֲלֵיהוֹן וְאִישֵׁי־יָנוֹן אֲבָטִיל מִן בְּנֵי אֲנָשָׁא הוֹכְרֵנְהוֹן . . .
 לֹא פֹון רֹגְזָא דִסְנָאָה כְּנִישׁ דְּלִמָּא ³ יִתְרָרְבַּ בְּעִיל דְּבָבָא
 דְּלִמָּא יִי־מִרוֹן יִדְנָא תְּקִיפֶת לָנָא וְלֹא מִן קָדָם י' הוֹת כֹּל
 28 דָּא . אֲרִי עִם מַאֲבָדֵי עֵיצָא אֵינֹון דְּלִית בְּהוֹן סוּכְלֵתְנוּ .
 29 אֵילֹו ⁴ הַכִּימוּ אִסְתְּכִלוּ בְּדָא ⁵ סָבְרוּ מָא יְהִי בְּסוּפְהוֹן .
 30 אֵיכְדִין יִרְחוֹם הָד ⁶ לְאַלְפָּא וְחֵרִין ⁷ יִעֲרְקוֹן לֹרְבוּתָא
 31 ⁸ תְּקִיפֵיהוֹן ⁹ מְסֻרֵינוֹן וְי' אֲשֶׁלִּי־יִמִּינוֹן . אֲרִי לֹא כְּתוּקְפָנָא
 32 תּוּקְפְהוֹן וּבְעֵלֵי דְּבָבָנָא הֵוּ דִּיִּנְנָא . אֲרִי כְּפּוּרְעֵנוֹת עִמָּא
 חֲסוּם פּוּרְעֵנוֹתְהוֹן וְלִקּוֹתְהוֹן כְּעַם עֲמוּרָה ¹⁰ מֵהִתְהוֹן בִּישִׁין
 33 כְּרִישֵׁי חוּין ¹¹ וְחוּשֵׁלִימָת עוּבְדֵיהוֹן ¹² כְּמִרְרֵתְהוֹן . הֵא
 13 כְּמִרְרֵת תְּנִינָא ¹⁴ כָּס פּוּרְעֵנוֹתְהוֹן וְכְרִישׁ פְּתִי ¹⁵ חוּין
 34 אֲכֹרְאִין . הֵלֹא ¹⁶ כֹּל עוּבְדֵיהוֹן גֵּלָן קְדָמֵי גְּנִיזוֹן לַיוּם
 35 דִּינָא בְּאוּצְרֵי . קְדָמֵי פּוּרְעֵנוֹתָא וְאַנָּא ¹⁷ אִישְׁלִים לַעִידָן
 דִּיגְלוֹן ¹⁸ מַאֲרְעֵהוֹן אֲרִי קְרִיב יוּם תְּבַרְהוֹן וּמַבְּע דְּעַתִּיד
 36 לַהוֹן . אֲרִי יִדִּין י' דִּינָא דְּעַמִּיה וּפּוּרְעֵנוֹת עֲבוּדְהֵי צְדִיקָא
 וְחַפְרָע אֲרִי גֵלֵי קְדָמוּהֵי וּבַעֲדָן ¹⁹ דְּחִיתְקָם עֲלֵיהוֹן

1 Secunda man. corr. in וְאִישֵׁי־יָנוֹן . A וְאִישֵׁי . 2 A אֲבָטִיל .
 3 A S וְהִתְרָרְבַּ . 4 A חֲפִימוּ . 5 A סָבְרוּ . 6 A אֲלָפָא .
 7 S יִעֲרָ . 8 Post אֲלֵהִין A לְרַב . S אֵילֵהִין . 9 A מְסֻרֵינוֹן .
 10 Cf. Deut. 28, 59. 11 A וְהַשְׁלֹומָת . 12 A כְּמִרְרֵתְהוֹן .
 13 S כְּמִרְרֵת , sed. cf. 2: 2 in 2: 2 Bar Ali ed. Hofmann 6754.
 A חֲפִמְרֵת . 14 A כָּס . 15 A חוּיִן . S חוּיִן . 16 Man. sec. כֹּל .
 17 Sec. man. אִישְׁלִים S אִישְׁלִים A אִישְׁלִים . Leg. וְאַנָּא . 18 S מַאֲרְעֵהוֹן .
 male. A מִן אֲרְעֵהוֹן . 19 A דְּחִתְקוּם .

37 מִחַת סְנֵאתָה יְהוֹן ² מַטְלַטְלִין וּשְׁבִיקִין וַיִּזְרֹ אֵן
 38 דְּהִלְתְּהוֹן תְּקִיפִיא דְּהוֹן רְחִיצִין בֵּיהּ דְּתִרְבִּי נִכְסֵתְהוֹן
 הוֹן אֲכַלִּין שְׁתָּן חֲמֵר נִסְבִּיהוֹן יְקוּמוֹן כְּעָן וַיִּסְעֲדוּנְכוֹן יְהוֹן
 39 עַל־יִכוֹן ⁴ לְמַגִּין הוֹן כְּעָן ⁵ דְּאֵנָּה אֵנָּה הוּא גַלִּית אֵלֵיהּ
 בְּרִי מְנִי אֵנָּה ⁶ מִמִּית ⁷ וְמַחִי מַחִינָּה וְאֵם ⁸ מְסִינָּה גַלִּית דְּמִן
 40 יְדֵי מְשִׁיבֵי אֵרִי ⁹ אֲתַקִּינִית בְּשִׁמְיָא בֵּית שְׁכִינְתִּי וְאֲמִרִית
 41 קָיִם אֵנָּה לְעַלְמִין אִם עַל חָד תִּרִין כְּחִיזוּ בְּרִקָּא מְסוּם
 שְׁמִיָּא וְעַד סוּם שְׁמִיָּא תַתְּגַלִּי חֲרִבִי וְתַתְּקַם בְּדִינָּה יְדֵי
 42 אֲתִיב פּוֹרְעֵנוּתָא לְסֵנְאִי וְלִבְעַלִּי דְּבָבִי אֲשֵׁלִים אֵרִי
 גִּירִי מִדְּמָא וְחֲרִבִי ¹⁰ תִּקְטִיל בְּעַמְמִיָּא מִדָּם קְטִילִין וּשְׁבָן
 43 לְאֲעֻדָּה כְּתוּרִין מְרִישׁ סְנֵאתָה וְבַעִיל דְּבָבֵי שְׁבָחוּ עַמְמִיָּא
 44 ¹¹ עֲמִיָּה אֵרִי פּוֹרְעֵנוּת עֲבֹדוּהִי צְדִיקָיָא מִתְּצַרַע וְפּוֹרְעֵנוּתָא
 45 ¹² יִתִּיב לְסֵנְאוּהִי וַיִּכְפֹּר עַל אֲרַעִיהּ וְעַל עַמִּיהּ
 46 וְאַתָּה מִשֶּׁה וּמְלִיל יָת כָּל פִּיתְגְּמֵי תוֹשְׁבַתָּה הִיא קֹדֶם
 עֲמָּה הוּא וְהוֹשַׁע בְּרִי נוֹן וְשִׁינֵי מִשֶּׁה לְמַלְלָא יָת כָּל
 47 פִּתְגְּמִיָּא הֵאֲלִין עִם כָּל יִשְׂרָאֵל וְאֲמַר לַהוֹן שׁוּר לִבְכוֹן
 48 לְכָל פִּתְגְּמִיָּא דְּאֵנָּה מְסִיִּיד בְּכוֹן יוֹמָא דִּין ¹³ דְּתַפְקֹדוּנוֹן

1 S A מִחַת cf. Deutr. 28, 59. 2 Prima manus מַטְלַטְלִין, quod secunda manus correxit in מַטְלַטְלִין. 3 A דְּתַתְּהוֹן. 4 A מַגִּין. 5 Cod. fortasse דְּאֵנָּה A אֵנָּה אֵרִי. 6 A מִמִּית hebraizans. 7 Cod. fortasse וְמַחִי, quod rectum esse nequit, sed cf. mox מְסִינָּה ab אסא. Etiam מַחִינָּה in מַחִינָּה corrigendum est. S A וּמִיָּה et מַחִינָּה. 8 A מְסִינָּה. S מְסִינָּה. Leg. מְסִינָּה. 9 A אֲתַקִּינִית. 10 A תִּקְטִיל. 11 A post עַמִּיָּה praebet דְּיָנָּה דְּעַמִּיָּה. 12 Leg. דְּתַפְקֹדוּנוֹן cf. 33, 7. 13 Secunda man. corr. דְּתַפְקֹדוּנוֹן. A דְּתַפְקֹדוּנוֹן. S דְּתַפְקֹדוּנוֹן.

ית בניכון למיטר למעבר ית כל פתגמי אורייתא הודא ארי 47
 לא¹ פיתגם ריקן הוא מנכון ארי הוא הייכון ובפתגמא
 הדין² תירכון יומין על³ ארע[א] דאתון עברין ית ירדנא
 לתמן למירתה⁴ ומליל⁵ עם משה בכרן יומא הדין 48
 למימר סק לטורא⁶ דעבראי הדין לטורא זנבו דבארעא
 דמואב דעל אפי⁷ דריחו⁸ לחזי ית ארעא דכנען דאנא יהיב
 לבני ישראל לאחסנא⁹ ומות בטורא דאת סליק לתמן 50
 דאתכניש לעמך כמא דמית אהרן אהוך בהור טורא
 דאתכניש לעמיה¹⁰ על¹¹ דשקריתון במימרי בגו בני
 ישר[אל] במי מצות רקם מדברא דצין על דלא¹² קדישתון
 יתי בגו בני ישר[אל] ארי¹³ מקבל תחזי ית אר[עא]
 ולתמן לא תיעול לארעא דאנא יהיב לבני ישראל.

XXXIII. 1 ודא ברכתא דבריק משה נביא די ית בני
 ישר[אל] קדם מותיה ואמר¹⁴ מיני אתגלי דזיהור
 יקרדיה מסעיר אתחזי לנא אתגלי בגבורתיה על טורא
 דפרן ועמיה רבות קדישין כתב ימיניה מגו¹⁵ אישחא
 אורייתא ויהב לנא¹⁶ אף¹⁷ חביבונן לשבטיא כל 3

1 S פתגם ריקן. 2 A S הורכון. 3 Prima manus scripsit
 ארע, eadem deinde erasit ר, reliquit & et scripsit ארע. 4 Secunda
 man. corr. in ומליל. 5 A דעבראי. 6 Sec. man. corr. in
 דריחו. 7 Cod. fortasse לחזי. 8 A S ומות. 9 Prima
 man. ut videtur דאתכניש, nunc legitur ל. 10 A ויהבניש. 11 A
 דשקן pro דסריבתון. 12 Prima man. scripsit קדישתון, quod nihil
 est nisi קדישתון. Hodie legitur קדישתון. 13 Man. sec. מקבל.
 14 A ארשחא. 15 A ברם. 16 Man. sec. חביבונן.

קְדִישׁוֹהֵי בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּגִבּוֹרָא ¹ אֲפִיק מִמִּצְרַיִם וְאֲנוּן
 מִדְּבָרִין תַּחֲוֹת עֲנַנְךָ נִסְלִין עַל מִימְרְךָ אֲוִרִיתָא יֵהֵב לָנָא ⁴
 מִשָּׁה מְסִיָּה יְרוּתָא לִכְנֻשַׁת יַעֲקֹב ² וַיְהִי בִישׁוּר [אֵל] מְלֹכָא ⁵
 בְּאֵת לְנָשׁוֹת רִישֵׁי עֲמָא כְּחָדָא שְׁבֻטֵיא דִישְׂרָאֵל ³ וַיְהִי ⁶
 רְאוּבֵן ⁴ בְּחַיֵּי עֲלָמָא וּמִוִּתָּא תְּנִינָא לֹא יָמוּת וַיִּקְבְּלוּן
 בְּנוֹהֵי אַחֲסָנְתָהוֹן ⁶ בְּמִנְיַנְהוֹן וְדָא לִיהוּדָה וְאָמַר קָבִיל י' ⁷
 צְלוּתִיה דִּיהוּדָה בְּמַפְקִיה לְקָרְבָּא וְלַעֲמִיה תְּחִיבִינִיה
⁶ בְּשָׁלָם יְהוּדֵי יַעֲבֹדָן לֵיה פּוֹרְעֵנוּתָא ⁸ מִסְנְאוּהֵי ⁹ וְסַעִיד
¹⁰ מִבְּעִיל דְּבָבָא הוּי לֵיה וְלִלּוּי אָמַר תּוּמְיָא וְאוּרִיא ⁸
¹¹ אֲלִבִישָׁתָא לְגַבְר דִּישַׁתְּכָח הַסִּיד קֹדְמָךְ ¹² דְּנִסִּיתָהֵי
¹³ בְּנִסִּיתָא וְהוּה שְׁלָיִם ¹⁴ בְּחֵרְתָהֵי עַל ¹⁵ מִי מְצוּתָא
 וְאִשְׁתְּכָח מִהֵימָן דַּעַל אַבּוּהֵי דַעַל אֲמִיה לֹא רַחִים כֵּד ⁹
¹⁶ תָּבוּ מִן דִּינָא וְאֲפִי אַחֲוֵהֵי וּבְנוֹהֵי לֹא נְסִיב אֲדֵי נִשְׁלוּ
 מִטְּרַת מִימְרְךָ וְקִימְךָ לֹא אֲשֵׁנוּי כְּשֵׁרִין אֲלִין דִּי לְפֹן ¹⁰
 דִּינְךָ לַיַּעֲקֹב ¹⁷ וְאוּרִיתְךָ לִישְׂרָאֵל יִשְׁוּן קְטוּרַת בּוֹסְמִין
 קֹדְמָךְ וְגַמִּיר רִאֲעוּא עַל מְדַבְּחֵךְ ¹⁸ בְּרִיךְ י' נְכֻסְוֵהֵי וְקוֹרְבָן ¹¹
 יְהוּדֵי קָבִיל בְּרִאֲעוּא ¹⁹ תָּבַר הָרִצָּא דְסְנְאוּהֵי וְדַבְּעֵלֵי דְבְּנוֹהֵי

1 Ita prima manus, secunda אֲפִיק. A אֲפִיקוּנִין. 2 A וְהוּה.

3 A S hebraice. Cum יְהִי cf. לָל. 4 A לְחַיֵּי. 5 A בְּמִנְיַנְהוֹן.

6 A לְשָׁלָם. 7 A עֲבָדָן. 8 S בְּסִנְאוּהֵי. 9 Cod. ut videtur

וְסַעִיד. 10 A מִבְּעִלֵי דְבָבּוּהֵי. 11 Correct. in אֲלִבִישָׁתָא. 12 A

דְּנִסִּיתָהֵי. S דְּנִסִּיתָהֵי. 13 A בְּנִסְתָּא. 14 S בְּחֵרְתָהֵי. A בְּחֵרְתָּא.

15 Legas מִי. 16 S תָּבוּ. Cf. P. 18 Not. 9. 17 A וְאוּרִיתְךָ.

18 A בְּרִיךְ. 19 S וְגַבְר errore typosetiae.

12 דִּלֹא יִקְוֶינִי לְבִנְיָמִן אֲמַר רְחִימָא דִּי יִשְׂרָאֵל לְחֻחֶשֶׁן
 עֲלֹהֵי יְהִי מְגִין עֲלֹהֵי כָל אֲדָמָא וְבִארְעִיה תִּשְׂרִי שְׂכִינְתָּא
 13 וְלִיוֹסֶק אֲמַר מְבָרַכָא מִן קֳדָם י' אֲרְעִיה עֲבָדָא מְגִדְנִין מִטְּלָא
 דְּשִׁמְיָא מִלְּעִילָא וּמִמְבֹּעֵי² עֵינֹת תְּחֻמִּין דִּנְגִדִין מִמְעַמְקֵי
 14 אֲרַעָא³ מִלְּרַעֵי. ⁴ עֲבָדָא מְגִדְנִין וְעֵלְלֵין מִיבּוּל שִׁמְשָׂא
 15 עֲבָדָא מְגִדְנִין⁵ מִרִּישׁ יֶרֶח בִּירְחֵי. ⁶ וּמְרִישׁ טוּרֵיָא בְּכִיֵּיָא
 16 וְזִמְטוּב רִמָּן דִּלֹא פְּסֻקֵי וּמִטּוּב⁸ אַר[עָא]⁹ וּמִלְּאָה רַעֵי
 לֵיהּ דְּשְׂכִינְתָּיה בְּשִׁמְיָא דְעֵל מִשָּׂה אֲתַגְלֵי¹⁰ בְּאַסְנָא יִתְיָן
 17 כָּל אֲלֵין לְרִישָׁא דִּיוֹסֶק¹¹ גְּבֵרָא פְּרִישָׁא¹² דְּאַחֹהֵי רַבָּא
 דְּבִנְהֵי זִינָא לֵיהּ גְּבוּרָן¹³ אֲתַעֲבִידָא לֵיהּ מִן קֳדָם חֹקֶפָא
 דְּרוּמָא דִּילֵיהּ בְּגְבוּרַתִּיה עֲמִמְיָא¹⁴ יִקְטִיל כְּחָדָא עַד סִיפֵי
 אַר[עָא] וְאַנּוּן וְבִוּוּתָא דְּבֵית אֲפֹרִים דְּאִינוּן אֲלִפְיָא דְּבֵית
 18 מִנְשׁ[ה]. וְלִזְבוּלֵין אֲמַר חֲדֵי זְבוּלֵן בְּמִפְקֵן¹⁵ לְאַנְהָא
 קָרְבָּא עַל בְּעֵלֵי דְּבִבְךָ דִּישְׁשֶׁכֶר בְּמַהֲלֵךְ לְמַעַבְדֵּי זְמִי
 19 ¹⁶ מוֹעֲדֵיָא¹⁷ בִּירוּשָׁלַיִם. ¹⁸ שְׁבִטֵיָא לְשׁוּר בֵּית מְקַדְשָׁא
 וְחִכְנָשׁוֹן חֲמָן יִכְסֹן נִכְסֹת קוֹדֶשֶׁן¹⁹ דְּרַעֲוָא אֲרֵי נִכְסֵי

1 A יוּמָא. 2 S עֵינָנִין וְתַהוּמִין. A עֵינָנִית. 3 omittit A. מִלְּרַעֵי.
 4 S A וְעֵבְרָא. 5 Fortasse מְרִישׁ. A מְרִישׁ. 6 Fortasse
 וּמְרִישׁ. A S וּמְרִישׁ. 7 S ומטוב hebraizat. Codex male. וּמִטּוּב.
 8 A אַרַע. 9 Prius — dubium. S וּמִלְּאָה. 10 Ita codex, sed
 quid sibi velit non patet. S בְּאַסְנָא יִתְיָן. A בְּאַסְנָא יִתְיָן. 11 A
 וּלְגֵבְרָא. 12 Leg. דְּאַחֹהֵי. 13 A דְּאַתְּ. 14 Cod. יִקְטִיל.
 15 Sic et S cf. supra Deut. XXIX, 6. A לְאַנְהָא. 16 Incertum
 num מוֹעֲדֵיָא an מוֹעֲדֵי. 17 A S בִּירוּשָׁלַיִם. 18 S A שְׁבִטֵיָא
 דְּהוֹשָׁעִאל לְשׁוּר בֵּית. 19 S לְרַעֲוָא. A לְרַעֲוָא.

עֲבַמְיָא יִיכַלֹּן ¹ וְסִימָן ² דְּנִיטְמָן בְּחֵלָא יתגלֵין לְהוֹן·
 20 וְלִגְדֵי אֲמַר בְּרִיךְ ³ דְּאֶפְתִּי לִגְדֵי כְּלֵי־תָא ⁴ שְׂרִי ⁵ וְקָטוּל שְׁלִטוֹנִין
 21 עִם מְלַכִּין· וְיִתְקַבֵּל בְּקִדְמֵיתָא דִּי־לֵיה אֲרִי תִמְן בְּאַחֶסְנֵתִיה
 22 נִשְׂהָ סְפָרָא רַבָּא דִּישׁ[ר]אֵל[ל] קביר הוּא ⁶ נַפֵּק דְּעֵל בְּרִישׁ
 23 עֲבִיא ⁸ זְכוּן ק[ד]ם]· י' עֲבַד דְּדִינוּהוּ עִם יִשְׂר[אֵל]· וְלִדָּן אֲמַר
 24 דָּן תְּקִיף ⁹ כְּגַר אֲרִיֹן אֲרַעִיה שְׂתִיָּא מִן נַחֲלֵיָּא ¹⁰ דְּנַגְדִין
 23 בִּין מְחַנֵּן· וְלִנְפֹתְלֵי אֲמַר נְפֹתְלֵי סְבַע רְעוּא וּמְלֵי בִרְכָן
 24 מִן ק[ד]ם]· י' מְעַרְבֵי יָם ¹¹ גְּנִיסָר ¹² וְדִרוּמוּהוּ יִירָתִי· וְלֹאֲשֵׁר
 25 אֲמַר בְּרִיךְ מִבְּרַכַת בְּנֵיָּא אֲשֵׁר יְהִי רְעוּא ¹³ לְאַהוּהוּ דִּי־תִרְבָּא
 25 בְּתַפְלוּקֵי מְלַכִּין· תְּקִיף ¹⁴ כְּבִרְזֵלָא וְכִנְהַשָּׂא וְכוּמוּמֵי
 26 15 עֵילֵי־מוֹתֵךְ תּוֹקֶפְךָ· לֵית ¹⁶ אֵילָא כְּאַלְהָא דִּישְׂר[אֵל]·
 27 דְּשִׁכְנֵתִיה בְּשִׁמְיָא בְּסַעֲדָךְ וְתּוֹקֶפִיה בְּשִׁמְיָא· ¹⁷ מְדוּר
 28 18 אֵלְהָא דְּנִלְקָדְמִין ¹⁹ וּבְמִימְרֵיה אַתְעֵבִיד עֲלֵמָא ²⁰ וְתִרִיךְ
 28 בִּין קְדָמָךְ סְנֵאָה וְאֲמַר שִׁי־צִי· דִּישְׂרֵי יִשְׂר[אֵל] לְאוּתְצִן

1 S וְסִימָן, at est Plur. abs. vocis סימנה = ² thesaurus (cum Rukâḫâ), neque de سيم persice argentum cogitandum est, cujus pluralis non formari potest. Editiones aliae ut A praebent סִימָא . 2 A דְּמִטְמָן. 3 A דְּנִפְתִּי. 4 A שְׂרִי. 5 S וְקָטוּל. 6 A נַפֵּיק. 7 Leg. דְּעֵל ut S, A עֵל, cujus consonantes Participium ut נַפִּיק indicant. 8 S זְכוּן.
 9 A S כְּגוּר hebraizat. Cf. catulus Payne-Smith Thesaurus I 770. 10 A דְּנַגְדִין male. 11 A גְּנִיסָר S גְּנִיסָר. 12 A וְדִרוּמֵיהּ S וְדִרוּמֵי. 13 Ita recte cod. 14 A וְכִנְהַשָּׂא מוֹתְפָךְ. 15 S עֵילֵי־מֵי cf. supra. 16 Ita codex! S אֵילָא אֵילָא = אל אל אל . A אֵלְהָא כְּאַלְהָא. 17 A מְדוּר. 18 A וְתִרִיךְ. 19 A וּבְמֵי. 20 S וְתִרִיךְ.

בלחודיהי כעין ברכתא דבִּי־יִלְנוֹן יַעֲקֹב אֲבוּהוּן (!) בְּאֶרֶץ
 עֲבָדָא² עֲבוּר וְחִבְר אֶת שְׁמִיא דַּעֲלֵיהוּן³ יִשְׁמְשׁוּלוֹנוֹן
 29 בְּטָלָא • טוֹבֵךְ יִשְׂרָאֵל [אל] לִיִּת דְכוּתְךָ עִמָּא דְפּוֹרְקָנִיה מִן
 קִדְמֵי תַקּוּפָא⁴ סְעָדְךָ וְדַמְן קִדְמוּהִי נִצְחָן גְּבֻרָתְךָ וִיתְכַדְבוּן
 סְנַאֲךָ לֵךְ וְאַתְּ עַל פְּרֻקָת צוּרֵי מְלַכְיָהוּן תְּדוּרוּךְ •
 XXXIV. וְסִלִּיק מִשָּׁה⁶ מִמִּישְׂרָיָא דְמוֹאֲב לְטוֹרָא 1
 וְנִבְּו רִישׁ רְמֵתָא דְעַל אֶפְרַיִם דִּירְהוּ⁷ וְאַחֲזִייה יִת כָּל אֲרֵעָא
 2 יִת גְּלַעַד עַד הָרִי • וִית כָּל נְפִתְלֵי וִית⁸ אֲרֵע אֲפְרוֹסִים
 3 וְמִנְשָׁה וִית כָּל אֲרֵע יְהוּדָה עַד יוֹמָא⁹ מְעַרְבָאָה • וִית
 דְּרוּמָא וִית מִישְׂרָא בְקַעַת דִּירְהוּ¹⁰ קְרִית דְקָלִיא עַד צוּעֵרִי •
 4 וְאָמַר יִתִּיה דָּא אֲרֵעָא דְקִיִּימִית לְאַבְרָהָם לִיצְהָק וְלִיעֲקֹב
 לְמִימָר לְבִנְךָ¹¹ אִיתְנִינָה¹² אֲחִזִּיתְךָ בְּעֵינְךָ¹³ וְלִתְמָן לָא
 5 תַּעֲבָרִי • וְמִית תְּמָן מִשָּׁה עֲבָדָא דִּי בְּאֲרֵעָא דְמוֹאֲב עַל
 6 מִימָרָא דִּי • וְקָבַר יִתִּיה¹⁵ בְּהִילָתָא¹⁶ לְקַבִּיל בֵּית פְּעוּר
 7 וְלֹא יִדַּע אֲנָשׁ יִת קְבוּרָתִיהָ עַד יוֹמָא הַדִּין • וְמִשָּׁה בִּי-
 מָאָה וְעֶסְרִין שָׁנִין כַּד מִית לָא¹⁷ כָּהֵן עֵינִיהָ וְלֹא שָׂנָא
 8 זִיו יִקְרָא דַּאֲפּוּהִי • וּבְכוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל יִת מִשָּׁה בְּמִישְׂרָיָא

1 Sec. man. דְּבִרְכִינִי. 2 A S עֲבוּר male. 3 S יִשְׁמְשׁוּלוֹנוֹן sic!
 A יִשְׁמְשׁוּנוֹן cf. Deut. 32, 46. 4 S בְּצִעְקָךָ. 5 A פְּרִיקָת. 6 A S male
 מִמִּישְׂרָיָא. Conferendum est non לְטוֹרָא sed לְטוֹרָא. Ita et vs. 8.
 7 S male וְאַחֲזִייהָ. 8 Leg. אֲרֵע; A S אֲרֵע, uti et in יְהוּדָה. 9 S
 מִצְּ בְּתַרְרָתָא pro מִצְ. 10 A קְרִיתָא דְדְקָלִיא. 11 Prima scriptio erat
 אִיתְנִינָה aut אִיתְנִי. 12 A אֲחִזִּיתְךָ. 13 A וְתְמָן. 14 Legas
 תִּיעֲבָרִי. S תִּיעֲבָרִי. 15 S תִּיעֲבָרִי. 16 Sec. man. לְקַבִּיל. 17 A S כָּהֵן.

דְּמוֹאֵב תִּלְחִיךְ יוֹמִיךְ וּשְׁלִימוֹ יוֹמֵי בְּנֵיהָ אֲבֵלָא דְּמִשָּׁה׃
 וַיְהוֹשֶׁעַ בָּר נֹון ¹ אֵיתְמַלִּי רוּחַ הַוּכְמָתָא אֲרֵי סֶמֶךְ מִשָּׁה יֵת
 יְזוּהֵי עֲלוּהֵי ² וְקָבִילוּ מְנִיָּה בְּנֵי יִשְׂרָאֵל [אֵל] וְעִבְדוּ כְּמָא
⁹
¹⁰ וְפָקִיד יֵ יֵת מִשָּׁהֵי וְלֹא קָם נְבִיאָא עוֹד בְּיִשְׂרָאֵל [אֵל]
¹¹ כְּמִשָּׁה דְּאִתְגַּלִּי לֵית יֵ אֲפִיךְ בְּאֲפִיךְ לֵלֵל אֲתִיא וּמְוַפְתִּיא
 דְּשִׁלְחִיהָ יֵ לְמַעְבָּד בְּאֵר [עֵא] דְּמִצְרַיִם [לְפָר [עָה] וְלֵלֵל
¹² עֲבֹדוּהֵי וְלֵלֵל אֲרֵעִיהֵי וְלֵלֵל יֵדָא תְּקִיפְתָּא וְלֵלֵל תּוֹדָנָא רָבָא
 דְּעִבְדֵי מִשָּׁה לְעֵינֵי כָּל יִשְׂרָאֵל׃

Deuter. XXXII, v. 16—26

e codice Parmense De Rossiano 12. Anni 1311.⁴

אֶקְבִּיאֵי קְדָמְוֵהִי
 בְּפִלְחֵן טָעוֹן

1 A מְלִי.

2 Man. sec. וְקָבִי.

3 Sec. man. דְּפָקִיד.

4 Hic est codex cujus in subscriptione monetur vocales ex scriptura
 babylonica a punctatore esse desumptas et signis Tiberiensibus
 expressas. Subscriptio haec est: תִּירְגוּם זֶה בְּנִקּוּדוֹ נִעְתַק מִסֵּפֶר אֲשֶׁר
 הוּבֵא מֵאֶרֶץ בָּבֶל וְהָיָה מְנוֹקֵד לְמַעַלָּה בְּנִקּוּד אֶרֶץ אֲשׁוּר וְהִפְכוּ ר' נֶתָן בֵּר'
 מְכִיר בֵּר' מִנְחָם מֵאֲנָקוֹנָא בֵּר' שְׁמוּאֵל בֵּר' מְכִיר מִמְדִּינַת אוּיִירֵי בֵּר' שְׁלֵמָה
 הוּא אֲשֶׁר גִּדַע קֶרֶן הַמִּתְלוּצִיךְ בְּאֶרֶץ רוֹמְנִיא בְּשֵׁם הַמְּבוֹרֵךְ בֵּר' אֲנָתוּס בֵּר'
 — Textum et subscriptionem
 mecum lectores debent egregiae Petri Perreau Parmensis Biblio-
 thecarii benevolentiae, qui nunquam sibi satisfaciens maxima
 liberalitate bona studia promovere consuevit. Codex difficillimus
 est lectu, ita ut Perreau confirmet, non posse describi nisi adhibito
 vitro lenticulari, quo vocalium signa admodum parva majora oculo
 redduntur. Iam lectores tres horum versuum habent recensioni
 babilonicas, nam et hic codex babilonicis accensendus est.

בְּתוֹעֵיבָתָא׃
אַרְגִּיזוּ קַדְמוֹהֵי
דְּבַחוּ לְשִׁירֵיהֶן דְּלִית בְּהוֹן
צְרוּךְ דְּחֵלָא הֵלָא יְדַעוּנֵן
חֲדָתָאן הַמְקַרִּיב אֶתְעֵבִיד
וְלֹא אֶתְעַסְקוּ בְּהוֹן אֶבְהִתְכוּן
דְּחֵלָא תְקִיפָא דְבִרְךְ
אֶתְנַשִּׂיתָא
שְׁבַחְתָּא פְּלַחֵן
אַלְקָא דְעֵבֶדְךָ
וַיְגַלֵּי קַ' י' וּתְקִיף רְגִיזִיה
מִדְאַרְגִּיזוּ קַדְמוֹהֵי בְּנִין וּבָנָן
וְאָמַר אֶסְלִיִּק שְׁכַנְתִּי
מִנְהוֹן גְּלִי קַדְמֵי מַה יְהִי
בְּסוּפְהוֹן אַרְי דְרָא דְאַשְׁנִיד
אַנּוּן בְּנִיא דְלִית בְּהוֹן הַיִּמְנֵן
אַיִנּוּן אֶקְנִיִּי קַדְמֵי בְּלָא
דְּחֵלְתָא אַרְגִּיזוּ בְּטַעוֹתֵהוֹן
וְאַנָּא אֶקְנִינּוּן בְּלָא עִם
בְּעַמָּא טַפְשָׂא אַרְגִּיזוּנֵן
אַרְי קִידוּם תְּקִיף כְּאַשָׂא
נִפְקֵן מִן קַדְמֵי בְּרִגְזֵי שִׁינְיִ
עַד שְׂאוּל אַרְעִיתָא אִסִּיף

אֶרֶץ וְעֹלְלָתָהּ
 שִׁיִּצִי עַד סִיִּצִי
 טוֹרִיא
 אֶסִּיף עַל־הוֹן בִּישָׁן
 מִכְתָּשָׁא אֶשִׁיִּצִי בְהוֹן
 נְפִיחִי כִפֶּן וְאֶכִּילִי עוֹף
 וּבְתִישִׁי רוּחִין בִּישִׁין
 וְשֵׁן חַיִּת בָּרָא אֶגְרִי בְהוֹן
 עִם חַמַּת תְּנִינֵי דְזַחְלִין בְּעֶצְרָא
 מִבָּרָא תַחְבֵּל חֲרָבָא
 וּמְתוּאֲנִיא חֲרֵגַת מוֹתָא
 אֶף עַל־מִיהוֹן אֶף עַל־מִתְהוֹן
 יִנְקִיהוֹן עִם סְבִיהוֹן
 אֶמְרִית יִיחֹל רְגְזִי עַל־הוֹן
 וְאֶשִׁיִּצִי אֶבְטִיל מִבְּנֵי אֶנוּשָׁא דְכַרְנְהוֹן

Genesis I—IV

e codice Musei Britannici Or. 2228. Saec. XVII.

Accedit varia lectio editionis Ulyssiponensis 1491 = U et passim Sabionetensis = S. In ponendo Dages U similis est codici Reuchliniano. Cf. Habacuc III.

I. בְּקִדְמִין בָּרָא י' ¹ יֵת שְׁמִיא רֵית אֶרֶץ א' רֵאֶרֶץ ¹/₂
² הָיָה צְדָא רְזוּקְנִיא וְהַשִּׁכָּא עַל אֶפִי תְלוּמָא רְלוּהָא מִן

1 U ית semper.

2 U ית et רזקניא.

3 קָדָם י' מִנְשֵׁבָא עַל אֲפֵי מַיָּא י' וְאָמַר י' יְהִי נְהוּרָא וְהָיָה
 4 נְהוּרָא י' וְהָיָה י' יֵת נְהוּרָא אֲרֵי טַב וְאִפְרִישׁ י' בֵּין נְהוּרָא
 5 וּבֵין הַשּׁוּכָא י' וְקָרָא י' לְנְהוּרָא יִמְמָא דְלֵהֲשׁוּכָא קָרָא
 6 לַיְלִיא וְהָיָה רִמְשׁ וְהָיָה צֶפֶר ³ יוֹם הָרִי וְאָמַר י' יְהִי
 7 רְקִיעָא בְּמַצִּיעוֹת מַיָּא וַיְהִי מִפְרִישׁ בֵּין מַיָּא לַמַּיָּא י' וְעָבַד
 י' יֵת רְקִיעָא וְאִפְרִישׁ בֵּין מַיָּא ⁴ דְּמִלְרַע לְרְקִיעָא וּבֵין
 8 מַיָּא ⁵ דְּמִיַּעַל לְרְקִיעָא] וְהָיָה כִּין י' וְקָרָא י' לְרְקִיעָא
 9 שָׁמַיָּא וְהָיָה רִמְשׁ וְהָיָה צֶפֶר יוֹם תְּנִין י' וְאָמַר י' יֵתִלְנְשׁוּן
 מַיָּא מִתְחֹת שָׁמַיָּא לְאֲתָא הָרִי וְתַחְתּוֹי יִבְשָׁתָא וְהָיָה
 10 כִּין י' וְקָרָא י' לְיִבְשָׁתָא אֲרֵעָא וְלַבַּיִת ⁶ כְּנִישָׁת מַיָּא קָרָא
 11 יִמְמֵי וְהָיָה י' אֲרֵי טַב י' וְאָמַר י' ⁸ תְּדַאֲרֵית אֲרֵעָא וְתֵאֵה
⁹ עֵסְבָא דְּבַר זְרַעִיה מִזְדַּרְע אֵילָן פְּרִיִן עֵבִיד פְּרִיִן ¹⁰ לַזִּנְיָה
 12 דְּבַר זְרַעִיה בֵּיה עַל אֲרֵעָא וְהָיָה כִּין י' וְאִפְרִיקַת אֲרֵעָא
 וְתֵאֵה עֵסְבָא דְּבַר זְרַעִיה מִזְדַּרְע לַזִּנְוָהי דְּאֵילָן ¹¹ עֵבִיד
 13 פְּרִיִן דְּבַר זְרַעִיה בֵּיה לַזִּנְוָהי וְהָיָה י' אֲרֵי טַב י' וְהָיָה
 14 רִמְשׁ וְהָיָה צֶפֶר יוֹם ¹² תְּלִיִתִי וְאָמַר י' יְהוּן נְהוּרִין
 בְּרְקִיעָא וְשָׁמַיָּא לְאֲפִרְשָׁא בֵּין יִמְמָא וּבֵין ¹³ לַיְלִיא וַיְהוּן
 15 לְאֲתִין וְלַזְמַנִּין וְלַזְמַנִּי בְּהוּן יוֹמִין וְשִׁנִּין י' וַיְהוּן לְנְהוּרִין
 16 בְּרְקִיעָא וְשָׁמַיָּא לְאֲנְהָרָא עַל אֲרֵעָא וְהָיָה כִּין י' ¹⁴ וְעָבַד

1 U וְאָמַר semper. Deinde leg. יְהִי. 2 U לַיְלִיא cum Dag.

3 U יוֹמָא. 4 U דְּמִלְרַע. 5 U דְּמִיַּעַל. 6 U כְּנִישׁוֹת. 7 U קָרָא יִמְמֵי.

8 U תְּדַאֲרֵי. 9 U עֵשְׂבָא ut vs 12, et אֵילָן. 10 U לַזִּנְוָהי. 11 U עֵבִיד.

12 U תְּלִיִתָא. 13 U לַיְלִיא iterum cum Dag. Cf. Reuchliniani

codicis usum. 14 U וְעָבַד. Sic et deinde.

1 ית תנין נהוריא רברביא ית נהורא רבא למשלא
 בממא דית נהורא זעירא למשלא¹ בליליא דית לונביא.
 17 ויהב יתהון ברקיעא ושמיא לאנהיא על ארעא. ולמשלא
 18 בממא² ולביליא² ולאפרשא בין נהורא ובין השוכא
 19 והוא י ארי טבי. והוה רמש והוה³ צפר יום תביעי.
 20 ואמר י ורהשון מיא רחיש נפשא חיתה ועופא⁴ יפרא
 21 על ארעא על אפי⁵ רקיעא שמיא. וברא י ית תנינא
 רברביא דית כל נפשא חיתה⁶ דהשא דארושו מיא
 לזניהון דית כל עופא דפרא לזנוהי והוא י ארי טבי.
 22 ולביך יתהון י למימר פושו לסגו ומלו ית מיא בממא
 23 ועופא יסגי בארעא. והוה רמש והוה⁹ צפר יום חמישי.
 24 ואמר י תפיק אלא נפשא חיתה¹⁰ לזנה בעיר ורחיש
 25 חיתה ארעא לזנה והוה בין. ועבר י ית חית ארעא
 לזנה דית בעירא לזנה דית כל חשא דארעא לזנוהי
 26 והוא י ארי טבי. ואמר י נעביד¹¹ אנשא בצלמא
 כדמותא דישלטון בנוני ימא ובעופא ושמיא ובבעירא
 27 ובכל ארעא ובכל חשא דרחיש על ארעא. וברא י ית
 אדם¹² בצלמיה בצלם אלהים¹³ ברא יתיה דכר ונוקבא

1 U hic ליליא. Deinde ברקיעא. 2 U וביליא cum Dag.
 3 U צפר et רביעי. 4 U יפרא. 5 U רש' at leg. cum Sab.
 רקיע ש'. 6 U דהחישא דארושו, S דהחישא. 7 U וברוך. 8 Cod.
 ארעא. 9 U צפר et חמישי. 10 U S לזנה ut semper. 11 U
 בצלמיה et אנשא, S בצלמא. 12 U בצלם S בצלמיה בצלם.
 13 U דכר deinde ברא.

28 בָּרָא יְתְהוֹן . וּבְרִיךְ ¹ יְתְהוֹן י' וְאָמַר לַיהוָה י' פּוֹשׁוּ ² וּסְגֹרוּ
 לְמַלְאוֹת יַת אֲרֶעָא וְתִקְוּפוּ עֲלָהּ וּשְׁלוּטוּ בְנוֹנֵי יָמָא וּבְשׁוּפָא
 29 דְּשַׁמַּיָא וּבְכָל הָיִתָא ³ דְּהֶהֱשָא עַל אֲרֶעָא . וְאָמַר י' הָא
 יְהַבִּית לְכֹון יַת כָּל עֶסְבָא דְבָר זְרַעִיהּ מִזְדָּרַע דְעַל אַפֵּי כָל
 אֲרֶעָא וְיִת כָּל ⁴ אֵילָן דְּבִיהּ פִּירֵי אֵילָנָא דְבָר זְרַעִיהּ ⁵ מִזְדָּרַע
 30 לְכֹון יְהִי לְמִיכָל . וּלְכָל הָיִת אֲרֶעָא וּלְכָל שׁוּפָא דְשַׁמַּיָא
 וּלְכָל דְּרַחִישׁ עַל אֲרֶעָא דְּבִיהּ נַפְשָא הָיִתָא יַת כָּל יְרוּק
 31 עֶסְבָא ⁷ לְמִיכָל וְהָוָה בֵּין . וְהָוָה י' יַת כָּל ⁸ דְּעֵבֵד וְהָא
 תְּקִין לְחַדָּא וְהָוָה רִבִּישׁ וְהָוָה צֶפֶר יוֹם ⁹ שְׁתִּיתִי .
 II. ¹⁰ וְאִשְׁתַּכְּלָלוּ שַׁמַּיָא וְאֲרֶעָא וְכָל הִילִיְהוֹן . וְשִׁינֵי 1
 1 בְּיוֹמָא ¹¹ שְׁבִיעָאָה עֲבִידֶתִיהּ ¹² דְּעֵבֵד וְנַח בְּיוֹמָא שְׁבִיעָאָה 2
 3 מִכָּל עֲבִידֶתִיהּ דְּעֵבֵד . וּבְרִיךְ י' יַת יוֹמָא שְׁבִיעָאָה וְקָדִישׁ
 יִתִּיהּ אֲרִי בִיהּ ¹³ נַח מִכָּל עֲבִידֶתִיהּ וּבְרָא י' לְמַעְבָּד .
 4 אֵילָן ¹⁴ תּוֹלְדַת שַׁמַּיָא וְאֲרֶעָא כִּד אֲתַבְרִיאוּ בְּיוֹמָא דְּעֵבֵד י'
 5 אֵלֹהִים אֲרֶעָא וְשַׁמַּיָא . ¹⁵ וְכָל אֵילָנֵי הָקָלָא עַד לֹא הָיוּ
 בְּאֲרֶעָא ¹⁶ וְכָל עֶסְבָא דְּהָקָלָא עַד לֹא ¹⁷ צִמְחָא אֲרִי לֹא ¹⁸ אֲהִית

1 U יְתְהוֹן cum Dag. 2 U וּסְגֹרוּ. 3 U דְּרַחִישָא S דְּרַחִישָא. 4 U
 לְמִיכָל S אֵילָנָא et פִּירֵי male. 5 U S מִזְדָּרַע in Pausa, sic et in fine
 6 U דְּיִלְכֹון. 7 U S iterum לְמִיכָל in Pausa propter Ittnáhtá.
 8 S cum U דְּעֵבֵד. 9 U שְׁתִּירָאָה. 10 U S וְאִשְׁתַּכְּלָלוּ. 11 U
 שְׁבִיעָאָה cum Dag. in ע, deinde עֲבִידֶתִיהּ. Deinde שְׁבִיעָאָה. 12 U
 דְּעֵבֵד, S דְּעֵבֵד, at in fine versus uterque דְּעֵבֵד. Ad quem usum
 indigitasse sufficit. 13 U S נַח, U לְמַעְבָּד, S לְמַעְבָּד. 14 U
 תּוֹלְדַת. 15 U S וְכָל NB.! In textu hebraeo est וְכָל. Cf. pag. 1
 et 31. 16 U S וְכָל, hebraice est וְכָל. 17 U וְצִמְחָא, S וְצִמְחָא.
 18 אֲהִית hebraizant.

1 אֱלֹהִים מִטְרָא עַל אֲרֶעָא ¹ וְאָנֶשׁ לֵית לְמִפְלָח יֵת אֲדַמְתָּא ·
 2 וְעִנְנָא הָוָה ² סְלִיק עַל אֲרֶעָא וּמִשְׁקֵי יֵת כֹּל אִפִּי אֲדַמְתָּא ·
 3 וּבְרִיא ³ אֱלֹהִים יֵת אָדָם עֶפְרָא מִן אֲרֶעָא וְנִפְח בְּאִפְוֵהוּ
 4 נִשְׁמַתָּא דְחַיֵּי וְהָוֹת בְּאָדָם לְרוּחַ מַמְלָלָא · ³ וְנִצֵּב ⁴ אֱלֹהִים
 5 גִּנְתָּא ⁴ בְּעֵדָן מִלְּקַדְמִין דְאֲשֵׁרֵי תִמְן יֵת אָדָם ⁵ וּבְרִיא ·
 6 וְאֶצְמַח ⁶ אֱלֹהִים מִן אֲרֶעָא כֹּל ⁶ אֵי־לָן דְמִלְּגָג לְמַחֲזֵי וְטַב
 7 לְמִיכַל דְאֵי־לָן הֵי־יָא בְּמַצִּיעוֹת גִּנְתָּא דְאֵי־לָן דְאֶכְלֵי פִיחֻוּהּ
 8 חֲכַמִּין בֵּין טַב לְכִישֵׁי · וְנִהְרָא הָוָה נָפִיק מִעֵדָן לְאֲשַׁקְאָה
 9 יֵת גִּנְתָּא וּמִתְמָן ⁷ מִתְפָּרֵשׁ וְהָוֵי לְאֲרַבְעָה רִישֵׁי נְהַיִין ·
 10 שׁוּם הֵד פִּישׁוּן הוּא מְקוּם יֵת כֹּל אֲרֶעָא הַיּוֹלֵה דְתִמְן
 11 דְהַבָּא · וְהַבָּא דְאֲרֶעָא הָוָה טַב תִּמְן בְּלֹחָא דְאֲבֵי ·
 12 בְּרִיא · וְשׁוּם נְהָרָא ⁹ תְּנִילָא גִיחֻן הוּא מְקוּם יֵת כֹּל
 13 אֲרֶעָא לֹושֵׁי · וְשׁוּם נְהָרָא תְּלִיתָאָה וְגַלִּית הוּא מִהֵלִיק
 14 לְמִדְנָהָא דְאֲתוּר וְנִהְרָא רַב־שָׂאָה הוּא פֹרֵת · וְדַבָּר ¹¹ אֱלֹהִים
 15 יֵת אָדָם וְאֲשֵׁרִיתָּ בְּגִנְתָּא דְעֵדָן ¹² לְמִפְלָחָהּ וּלְמַטְרָהּ ·
 16 וּפְקִידֵי ¹³ אֱלֹהִים עַל אָדָם לְמִימְרֵי ¹⁴ מִכֹּל אֵי־לָן גִּנְתָּא
 17 מִיכַל תִּיכּוּלֵי וּמֵאֵי־לָן דְאֶכְלֵי פִיחֻוּהּ חֲכַמִּין בֵּין טַב
 18 לְכִישֵׁי לֹא ¹⁵ תִּיכּוּל מְנִיה אֲרֵי בְיוֹמָא דְתִיכּוּל מְנִיה מְמַת

1 U S וְאִינֶשׁ, U לְרוּחַ cum Zaqef, S לְרוּחַ. U deinde אֲדַמְתָּא
 2 U סְלִיק מִן. 3 U וְנִצֵּב, S וְנִצֵּב. 4 U בְּעֵדָן Sic et deinde. 5 US
 אֲדַמְתָּא cum Dag. 6 U אֵי־לָן. 7 U מִתְפָּרֵשׁ וְהָוֵי, S ut cod.
 8 U S שׁוּם semper. 9 U תְּנִילָא cum Dag. 10 U אֲרֶעָא ut
 vs 11 אֲרֶעָא. 11 U דְאֲתוּר et דְאֲתוּר S דְאֲתוּר. 12 U וּלְמַטְרָהּ
 S ut cod., sed cum הָוֵי. 13 U וּפְקִידֵי. 14 U S מִכֹּל, hebr.
 מִכֹּל. 15 U תִּיכּוּל, ut vs 16 et alibi per u, S ut cod.

18 תַּמּוּתֵי וְאָמַר י' אֱלֹהִים לֹא תִקַּן דִּיהֵי אָדָם בְּלִחְוֹהוּי
 19 אֲעֵבִיד לַיהוָה י' עֵמֶךְ כַּקְּבִלְיָהּ וּבָרָא י' אֱלֹהִים מִן אֲרֻעָא
 כָּל הָיִת ²בָּרָא דִיִּת כָּל עוֹפָא וּשְׂמַיָּא וְאִיתֵי לֵית אָדָם
 לִמְחַזֵּי ³בָּמָ יקָרֵי לַהוּן ⁴וְכָל דְּהוּוּ ⁵קָרֵי לַיהוָה אָדָם נִפְשָׁא
 20 הָיִתָּא הוּוּ שְׂמִיָּהּ וּקְרָא אָדָם שְׂמֵהּ לְכָל בְּעִירָא וּלְעוֹפָא
 וּשְׂמַיָּא ⁶וּלְכָל הָיִת בָּרָא וּלְאָדָם לֹא ⁷אֲשַׁכַּח עֵמֶךְ כַּקְּבִלְיָא
 21 וּרְמָא י' אֱלֹהִים ⁸שְׁנַתָּא עַל אָדָם וּדְמוּךְ וְנָסִיב ⁹הָרָא
 22 מִעֲלֵעוּהוּ וּמְלֵי בַסְרָא ¹⁰תְּחוּתָא וּבָנָא י' אֱלֹהִים יִת
 23 עֲלֵעָא וְנָסִיב מִן אָדָם לֹא תִתָּא וְאִיתֵיהּ לֵית אָדָם וְאָמַר
 אָדָם הָרָא זְמַנָּא גְרַמָּא מְגַרְמֵי וּבַסְרָא מִבַּסְרֵי לֹא ¹¹יִתְקָרֵי
 24 אִתְתָּא אֲרֵי מִבְּעֵלָה ¹²נָסִיבָא דָּא עַל כֵּיךְ יִשְׁבוּךְ גְּבַר
 בֵּית מִשְׁכְּבֵי אָבוּהוּ ¹³וְאִמִּיהּ ¹⁴וְיִדְבּוּךְ בְּאִתְתִּיהּ וַיְהוּן
 25 לְבַסְרָא הָרֵי וְהָוּוּ תְרוּיָהוּן ¹⁵עֲרֻטְלָאִין אָדָם וְאִתְתִּיהּ וְלֹא
 מִתְלַמִּין

III. הָרֵיָּא הוּוּ ¹⁶הַכִּים ¹⁷מִכָּל ¹⁸הָיִת בָּרָא דְעֵבֵד י' 1
 אֱלֹהִים וְאָמַר לֹא תִתָּא בְּקוּשְׁטָא ¹⁹אָמַר י' לֹא תִכְלִין

1 U S סְמֵךְ sic et vs. 20.   2 U בְּרָא, alibi בְּרָא.   3 U
 מִהִיִּקְרָא, S מִה.   4 U S et text. hebr. Hōlem.   5 U קָרֵי.
 6 U S et text. hebr. Hōlem.   7 U אֲשַׁכַּח cum Dag.   8 U
 שִׁינְרָא cum Dag.   9 U מְלֵי בְּשָׂרָא et הָרֵי.   10 U תְּחוּתוּהוּי, S
 תְּחוּתָהּ.   11 U תְּתִקְרֵי.   12 U אִתְנָסִיבָא.   13 U וְנִתְאִמִּיהּ.
 14 U יִדְבֵּךְ, S יִדְבֵּךְ.   15 U עֲרֻטְלָאִין, S עֲרֻטְלָאִין. Sic etiam 3, 7.
 16 U חַפְסִים S חַפְסִים.   17 U S et text. hebr. Hōlem.   18 U חִינָה
 זְמַנָּא.   19 U אֲרֵי־אָמַר deinde תִּיבְלִין cum Dag.

1 מִכֹּל אֵילָן גִּנְתָּא · 2 וְאִמְרַת אֲתָתָא 3 לְהוּיָא מִפְּרִי 2
 אֵילָן גִּנְתָּא נִיכּוּל · 4 וּמִפְּרִי אֵילָנָא דְבַמְצִיעוּת גִּנְתָּא 3
 אָמַר י' לֹא תִיכְלֹן מִנִּיהּ דְלֹא תִקְרְבוּן בֵּיהּ וּלְמָא תִמּוּתוּן ·
 4 וְאָמַר הוּיָא לְאֲתָתָא לֹא 5 מִמַּת תִּמּוּתוּן · אֵי גְלִי ק' י'
 5 אֵי בְיוֹמָא דְתִיכְלֹן מִנִּיהּ דִּיתְפַּתְתָּן עֵינֵיכּוּן וְתוּן כְּרַבְרִיךְ
 6 הַכְּמִין בֵּין טַב לְבִישִׁי · 7 וְהָזֵת אֲתָתָא אֵי טַב אֵילָנָא 6
 לְמִיכַל וְאֵי 8 אָסוּ הוּא לְעֵינִין וּמִרְגַּג אֵילָנָא 9 לְאִסְתַּבְּלָא
 בֵּיהּ וְנִסִּיבַת מֵאֲבִיהּ 10 וְאָכְלָת וִיהִבַת אֶף 11 לְבַעֲלָהּ עִמָּהּ
 וְאָכְלִי · וְאֲתַצְתָּהּ עֵינֵי תְרוּיָהוּן וִידְעוּ אֵי עֲרֵטְלָאן 7
 אֲנוּן 12 וְהִטִּיטוּ לְהוּן טְרַפֵּי תִינִין וְעִבְרוּ לְהוּן 13 דְרִזִּין ·
 8 וּשְׂמִעוּ יַת קָל מִימְרָא 14 דֵּי מְהִלִּיךְ בְּגִנְתָּא 15 לְמִנַּח יוֹמָא
 דְאִטְבִּיר אָדָם וְאֲתַחֲתִיהּ מִן קָדָם י' אֱלֹהִים בְּגוּ אֵילָן גִּנְתָּא ·
 9 וְקִרָא י' אֱלֹהִים לְאָדָם וְאָמַר לִיהּ 16 אַן אַתּ · וְאָמַר 17 יַת
 10 קָל מִימְרֶךְ שְׂמִיעִית בְּגִנְתָּא 18 וְדַחִילִית אֵי 19 עֲרֵטְלָאֵי אֲנָא
 דְאִטְבִּירִית · וְאָמַר מִן הוּי לֶךְ אֵי עֲרֵטְלָאֵי אַתְּ הֵמֶן 11
 אֵילָנָא דְפְקִידֶתְךָ בְּדִיל דְלֹא לְמִיכַל מִנִּיהּ 20 אָכְלָתָא ·

1 U S, text. hebr. Hōlem.   2 U S וְאִמְרַת ·   3 U hic et
 semper cum Dag., deinde מִפְּרִי אֵילָן ·   4 U מִפְּרִי ·   5 U S מִמַּת ·
 6 U S antea תְּמִינִין ·   7 U S וְהָזֵת ·   8 U אִסְפּוּ ·   9 U
 לְאִסְתַּבְּלָא ·   10 U et וְאָכְלָת ·   11 U et לְבַעֲלָהּ ·   12 U
 תְּרִיטוּ, S תְּרִיטוּ ·   13 U S וְרִזִּין, S ut cod.   14 U S דֵּי
 אֱלֹהִים ·   15 U S et לְמִנַּח ·   16 U S וְאִטְבִּיר ·   17 U S et
 infra.   18 U אַן ·   19 U S et vs 8.   20 U
 וְדַחִילִית ·   19 U S et אֵי אֵילָנָא ·   20 U אָכְלָתָא ·

12 וְאָמַר אָדָם אֶתְהָא זִיהֶבַת עִמִּי הִיא ¹ יִהְיֶבַת לִי מִן אֵילָנָא
 13 ² וְאֶכְלִיתִי וְאָמַר י' אֱלֹהִים לֹאֲתָהָא מָא דָּא ³ עֵבְדָהָא
 14 וְאִמְרַת אֶתְהָא הוּיָא אֲשַׁעֲיָנִי וְאֶכְלִיתִי וְאָמַר י' אֱלֹהִים
 לֹאֲהוּיָא אֲרִי עֵבְדַת דָּא לִישׁ ⁴ אֵת מִכָּל בַּעֲיָרָא וּמִכָּל ⁵ הָיִת
 15 בָּרָא עַל מַעַךְ תִּיזִיל דַּעֲפָרָא תִיכּוּל כָּל יוּמֵי חַיִּיקְךָ וּדְבַבּוּ
 16 ⁶ אֲשׁוּרֵי בֵינְךָ וּבִין אֶתְהָא וּבִין בִּנְךָ וּבִין בְּנֹהָא הוּא יְהִי
 דְכִיר זְמָא דַּעֲבַדַת לִיה מִלְּקַדְמִין וְאֵת תְּהִי ⁸ נָשַׁל לִיה
 17 ¹² וְשִׁלּוּט בִּידְךָ וְלֹאֲדָם אָמַר אֲרִי קְבִילְתָּא לְמִימַר אֶתְתֵּךְ
 וְאֶכְלַתְתָּ מִן אֵילָנָא דַּפְקִידְתֵּךְ לְמִימַר לֹא תִיכּוּל מִנֵּיה
 לִישָׁא אֲרַעָא בְּיִלְךָ בְּעַמְלָא תִיכְלִנָּה ¹³ כָּל יוּמֵי חַיִּיקְךָ
 18 ¹⁴ וְכּוּבִין דְאֲשַׁטִּין ¹⁵ תִּצְמַח לְךָ וְתִיכּוּל יֵת עֲסָבָא דְהֶקְלָא
 19 בְּיַעֲתָא דְאִפְךָ תִיכּוּל לְחֵמָא עַד ¹⁶ דְתִיחַתֵּב לְאֲרַעָא דִמְנָה
 20 אֶתְבְּרִיתָא אֲרִי עֲפָרָא אֵת וְלַעֲפָרָא תִתּוּבִי וְקָרָא אָדָם ¹⁷ שׁוּם
 21 אֶתְתִּיהָ ¹⁸ הָיִת אֲרִי הִיא הָיִת אִמָּא דְכָל בְּנֵי אֲנָשָׁא וְעֵבֶד

1 U יְהִיבַת S יְהִיבַת. 2 U וְאֶכְלִיתִי S וְאֶכְלִיתִי. 3 U עֵבְדָהָא
 S עֵבְדָהָא. Jam patet cur in S exhibeatur Games. Sic statim U
 וּמִכָּל תִּינִית U הָיִת, Leg. 4 Cod. אֵת. 5 Leg. cum
 וְאֶכְלִיתִי S וְאֶכְלִיתִי. 6 U אֲשׁוּרֵי. 7 U מִהִדְעֵבְדָהָא S
 Dag. 8 U נָשַׁל. 9 U וְעֵדוּרִי, sic omissis Dag. et S. Leg. 10 US
 וְאֶכְלִיתִי S וְאֶכְלִיתִי. 11 U תִּיכּוּל at S ut cod. 12 U
 תִּיכּוּל S תִּיכּוּל. 13 U S Text. mas. Holem. U וְשִׁלּוּט בִּידְךָ S
 וְשִׁלּוּט בִּידְךָ. 14 U S sed וְכּוּבִין וְאֶכְלִיתִי S. 15 Cod. תִּצְמַח. U ut solet
 וְתִיכּוּל, at S ut Cod. hic et deinde. 16 U דְתִיחַתֵּב S דְתִיחַתֵּב.
 17 U S שׁוּם. 18 U S הָיִת Cod. הָיִת.

1 אֱלֹהִים לְאָדָם וּלְאֶתְתָיָהּ לְבוֹשִׁין¹ דִּיקָר עַל מַשְׁךְ בְּסֶרְהוֹן
 22 וְאֶלְבִישׁוֹן. וְאָמַר י' אֱלֹהִים הֲאֵל אָדָם הָיָה² יְחִידִי
 בְּעֹלְמָא מְנִיחָה לְמַדְעָ³ טָב וְנִישׁ וְכַעַן וְלִמָּא יוֹשִׁיט יָדֵיהּ
 23 דִּי־סָב אָתְּ מֵאֵילָן הָיִיא דִּי־יָכֹול דִּי־יָהִי לְעֵלָם. וְשָׁלַחִיהּ
 י' אֱלֹהִים מִגִּנְתָּא דְעֵדֶן לְמַפְלָח⁴ בְּאַרְעָא דְאֶתְבָּרִי מִתְמִין.
 24 וְתַרְיֵךְ יָת אָדָם וְאֲשֵׁרֵי מַלְקָדְמִין לְגִנְתָּא דְעֵדֶן יָת
 כְּרוּבִיא דִּי־ת⁶ שָׁנָן חֲרָבָא דְמִתְהַפְכָּא לְמִטְרָא יָת אֹרְחָא
 אֵילָן הָיִיא.

IV. וְאָדָם יָדַע יָת הָוּה אֶתְתִּיהּ וְעֹדִיאָת וִילִידָת יָת

7 קָיִן וְאָמְרָת⁸ קְנִיתִי גְבִרָא מִן ק' י'. וְאוֹסִיפֶת לְמִילָד יָת
 9 אָחֻוּהִי יָת הָבֶל וְהָוּה¹⁰ הָבֶל רְעִי¹¹ עֲנַת וְקָיִן הָוּה¹² גִּיבֵר
 פְּלִיחַ בְּאַרְעָא. וְהָוּה מִסּוּף יוֹמִין דְאִיתִי קָיִן מֵאִיבָא
 3 דְאַרְעָא¹³ קָרְבָּנָא קָדָם י'. וְהָבֶל אִיתִי אָתְּ הוּא מִבְּכֹרֵי
 4 עֵנִיחָ¹⁴ וְמִשְׁמִינִיהוֹן וְהָוּה רְעוּא מִן קָדָם י' בְּהָבֶל¹⁵ וּבְקָרְבָּנֵיהּ.
 16 וּבְקָיִן וּבְקָרְבָּנֵיהּ לֹא הָוּה רְעוּא וְתַקִּיף¹⁷ לְקָיִן לְאֶחָדָא
 5 וְאֶתְכַבִּישׁוּ אֶפּוּהִי. וְאָמַר י' לְקָיִן לְמָא¹⁸ תַּקִּיף לְךָ וְלִמָּא
 6

1 U S דִּיקָר, U בְּשֶׁרִיהוֹן. 2 U יְחִידִי. 3 U S טָב, U יוֹשִׁיט.
 4 U יָת אֶתְמָהָא דְאֶתְנִסִּיב מִת' U. 5 U וְאֶשְׁרִיהּ et וְתַרְיֵךְ U. 6 U S שָׁנָן.
 7 U מִן קָדָם et קְנִיתִי U. 8 U propter Zaqef uti etiam alibi. 9 U קָיִן U. 10 U S הָבֶל propter Ittnâhtâ. 11 U S רְעִי. 12 S om. U גִּבֵּר. 13 U תְּקָרְבָּנָא U. 14 S וְמִשְׁמִינִיהוֹן U וְמִשְׁמִינִיהוֹן U. 15 U קָרְבָּנֵיהּ bis pro תְּקָרְבָּנֵיהּ U. 16 U וְלִקְוִי וְלִתְקִי. 17 U רִיגְוָא דְקָיִן U. 18 U S תַּקִּיף sed vs. 5 uterque תַּקִּיף!

7 אַתְּכַבִּישׁוּ אֶפֶךְ. הֲלֹא אִם תּוֹטִיב עוֹבְדֶיךָ וּשְׁתַּבִּיחַ לְךָ
 וְאִם לֹא תוֹטִיב עוֹבְדֶיךָ לַיּוֹם וְיָנָא הֲטֹאךְ נָטוּר ¹ עֲתִיד
 לֹא־תִפְרָעַם מִנְּךָ אִם לֹא תַחֲבֹב וְאִם תַּחֲבֹב וּשְׁתַּבִּיחַ לְךָ.
 8 וְאָמַר קָיִן לְהַבֵּל אֲחִיָּהוּי וְהָיָה בְּמַהֲוִיָּהוּן בְּהֶקֶל לֹא וְקָם קָיִן
 9 ² בְּהַבֵּל אֲחִיָּהוּי וְקָטְלֵיהּ. וְאָמַר ³ לְקָיִן אֵן הַבֵּל אֲחִיךָ
 10 וְאָמַר לֹא ³ יִדְעַנָּא ⁴ הַנָּטָר אֲחִי אֲנָא. וְאָמַר מָא ⁵ עֲבַדְתָּא
 קָל דָּם ⁶ זָרַעְיָן דְּעֲתִידִין לְמִיפָק מִן אֲחִיךָ קְבֻלִין קְדָמֵי מִן
 11 אֲרֻעָא. וְכַעַן לִיט אַתְּ מִן ⁷ אֲרֻעָא וּפְתַחְתָּ יַת פּוּמָה
 12 ⁸ וְקָבִילְתָּ יַת דַּמִּיָּה דְּאֲחִיךָ מִן יַדְךָ. אֲרִי תַפְלַח ⁹ בְּאֲרֻעָא
 לֹא תוֹסִיף לְמִיָּתָן חַיִּלָּה לְךָ מִטְּלַטֵּל דְּגָלֵי תַהֲוֵי בְּאֲרֻעָא.
 13 וְאָמַר קָיִן ק' ¹⁰ סָגִי חוֹבֵי מִלְּמִשְׁבָּקִי. הֲאֵא ¹⁰ תְּוִיכְתָּא יַתִּי
 14 יוֹמָא דִּין מַעַל אֲפִי אֲרֻעָא וְמִן קְדָמְךָ לִיִּת אַפְשָׁר ¹¹ לֹא־טַמְרָא
 דְּאִיָּהוּ ¹² מִטְּלַטֵּל דְּגָלֵי בְּאֲרֻעָא וַיְהִי כֹל ¹³ דִּישְׁכַּחְנָנִי
 15 וְקָטְלָנִי. וְאָמַר לִיָּה ¹⁴ לֹאֵן כֹּל קָטוּ לִיָּה קָיִן ¹⁵ לִשְׁבַעָה
 דִּוּיָן יַתְּפָרַע מִנִּיָּה וְשׁוּי ¹⁴ לְקָיִן אַתָּא בְּדִיל דְּלֹא לְמִקְטֵל
 16 יַתִּיָּה כֹל דִּישְׁכַּחְנִיָּה. וְנָפֶק קָיִן מִן קְדָם ¹⁵ וַיְהִיב ¹⁶ בְּאֲרֻעָ

1 U דְּעֲתִידִין. Ceterum U חֲטָאָה S חֲטָאָה non errore typographi
 pro חֲטָאָה, nam et Bombergiana editio anni 1547 habet חֲטָאָה.
 2 U ח' על ה', S להב'. 3 Leg. cum S יִדְעַנָּא, U יִד'. 4 U הַנָּטָר.
 5 U עֲבַדְתָּא, U S קָל.
 6 U זָרַעְיָן, S זָרַעְיָן sic et Bomb. 1547.
 Deinde U דְּעֲתִידִין et קְבֻלִין, S דְּעֲתִידִין et קְבֻלִין. 7 U אֲדַמְקָא.
 8 U דְּמִיָּהוּי pro וְקָב' et וְקָב' S דְּמִיָּהוּי אֲחִי. 9 U יַת־אֲדַמְקָא 10 U
 תַּהֲוֵיב'. 11 U לְאֲטַמְרָא. 12 U S מִטְּלַטֵּל ut vs 16; Vs 12, omnes
 מִטְּל'. 13 U דִּישְׁכַּחְנִיָּה S דִּישְׁכַּחְנִיָּה, uti etiam vs 15. 14 U S בְּיָן U
 כְּלִי־דְּוִקְטִיל. Leg. קָטוּ לִיָּה, S קָט'. 15 US לְשַׁבַּעָא U יַתְּפָרַע. 16 US
 וַיְהִיב et U גָּלֵי.

גְּלִי וּמִטְלָטֵל ¹ וְהָיְתָה עֲבִידָא עֲלוּהִי מִלְקַדְמִינן בַּגְּנָתָא
 דְּעָדָן. ² וַיֵּדַע קַיִן יְת אֶתְתִּיהָ ³ וַיְעֻיֵאֲת וַיִּלְיֵדֶת יְת הַנּוֹךְ ¹⁷
 וְהָיְתָה בְנֵי קָרְתָא וְקָרָא ⁴ שְׁמָה דְקָרְתָא כְּשׁוּם בְּיִתָּה הַנּוֹךְ.
 וְאֶתְיֵלִיד לְהַנּוֹךְ יְת עֵירָד וְעֵירָד אֲוִלִיד יְת ⁵ מֵאֲוִיֵּאל ¹⁸
 וּמֵאֲוִיֵּאל אֲוִלִיד יְת מֵתוּשָׁאֵל וּמֵתוּשָׁאֵל אֲוִלִיד יְת לִמְךָ.
 וְנָסִיב לִיָּה לִמְךָ חֲרָתִין נְשִׁין שׁוּם הָדָא עָדָה וְשׁוּם ⁶ תְּנִייתָא ¹⁹
 צִלָּהּ. וַיִּלְיֵדֶת עָדָה יְת יָבֵל הוּא הָיְתָה ⁷ רַבְהוֹן דִּיתְבִּי ²⁰
 מִשְׁכְּנִין וּמְרִי בְעִירֵי. וְשׁוּם אֲחוּהִי יוֹבֵל הוּא הָיְתָה רַבְהוֹן ²¹
 דְּכָל ⁸ דְּמִמֶּנָּן עַל ⁹ פּוּם נְבִלָא ¹⁰ יֵדְעֵי דְמַר כְּנֹרָא ¹¹ וְאֲבֹבָא.
 וְצִלָּה אֶם הוּא יִלְיֵדֶת יְת תּוֹבֵל קַיִן ¹² הוּא הָיְתָה רַבְהוֹן ²²
 דְּכָל ¹³ יֵדְעֵי עֲבִידָת נַחְשָׁא ¹⁴ וְבִרְזֵלָא וְאֶתְתִּיהָ דְתּוֹבֵל קַיִן
 נְעֻמָּהּ. וְאֲמַר לִמְךָ לְנִשְׁוֹהֵי עָדָה וְצִלָּה ¹⁵ שְׁמַעָא קְלִי ²³
 נְשִׁי לִמְךָ אֲצִייתָא לְמִימְרֵי לָא ¹⁶ גְּבִירָא קְשִׁילִית זְבוּדִילִיה
 אֲנָא סְבִיל ¹⁷ חֻבְרִין וְאֶם לָא עוֹלִימָא חֲבִילִית זְבוּדִילִיה
 יִשְׁתִּיזֵי זְרַעֵי. אֲרִי ¹⁸ שְׁבַעָה דְרִין אֶתְלִין לִקּוֹן ¹⁹ הִלָּא ²⁴
 לִלְמַך בְּרִיה שְׁבַעִין וְשְׁבַעָה. וַיֵּדַע אָדָם עוֹד יְת אֶתְתִּיהָ ²⁵
 וַיִּלְיֵדֶת בָּר וְקָרָת יְת שְׁמִיהָ שֵׁת אֲרִי אֲמַרְת יֵהֵב לִי יֵ בָר

1 U דְּהָיְתָה. 2 U וַיֵּדַע. 3 U וַיְעֻד. 4 U S שְׁמָא, deinde
 uti et vs 19 et alibi. 5 U מֵאֲוִיֵּאל et מֵאֲוִיֵּאל cum Dag.
 6 U S תְּנִייתָא. 7 U S רַבְהוֹן ut vs 22. 8 U דְּמִמֶּנָּן S דְּמִמֶּנָּן
 Bomberg. 1547. 9 U S פּוּם ut vs 10. 10 U et וַיֵּדְעֵי
 11 Cod. וְאֲבֹבָא, U וְאֲבֹבָא, S וְאֲבֹבָא. 12 U om.
 הוּא. 13 U דְּיֵדְעֵי. 14 U וְבִרְזֵלָא, S וְבִרְזֵלָא. 15 U שְׁמַעָא
 at אֲצִייתָא. 16 U S קְשִׁילִית. 17 U חֻבְרִין לְמִימְרֵי וְאֶם. 18 U
 שְׁבַעִין et שְׁבַעָה. 19 U הִלָּא et antea.

26 אָהָרֶן¹ חֵלֶק הַבֵּל דְקָטְלִיהָ קִוּי וּלְשֵׁת אֶף הוּא אֲתִילִיד
 בָּר וְקֹרֶת יֵת שְׁמִיהָ² אֲנוֹשׁ בְּכִין בְּיוֹמוֹהִי³ הָלוּ בְנֵי אֲנוֹשׁ
 מִלְצֵלָאָה בְשֵׁמָא דִּיִּי⁴

Genesis XXIV

e codice Musei Brit. Or. 2363. Saec. XII.

Accedit lectio varia codicis bibliothecae urbanae Vratislaviensis
 anni 1238 = M. Codicem descripsit J. Levy in volumine secundo
 Lexici chaldaici Targumici P. IV No. IV. — Scriptio plena in
 codice rara est. Terminatio Pluralis ׀א— sine Dages solet scribi.

XXIV. וְאַבְרָהָם סִיב⁵ עַל בְּיוֹמֵיךָ דִּי בְרִיךְ יֵת אַבְרָהָם 1
 בְּכוֹלָאֵי וְאָמַר אַבְרָהָם לְעֵבְדֵיהָ סָבָא⁷ דְּבֵיתֶיהָ דְשְׁלִיט 2
 בְּכָל דְלִיָּה⁸ שׁוּ כְעֵן יֶדֶךָ תַּחֲוֹת⁹ יֹרְכֵי וְאַקְיִים עַלְךָ 3
 בְּמִימְרָא¹⁰ דִּי אֵלֵיהָּ וּשְׁמִיא¹¹ וְאַלְהָא דְאַרְעָא דְלֵא 4
 חֲסֹב אַתְתָּא לְבִרִי¹³ מִבְּנֹת כְּנַעֲנָאָה דְאַנָּא יְחִיב בֵּינֵיהוּן 12
 אֵלֵהוּן לְאַרְעֵי¹⁵ וְלִילְדוֹתֵי תִיזִיל וְחִסָּב אַתְתָּא לְבִרִי 4
 לְיִצְחָקִי וְאָמַר לִיָּה עֵבְדָא¹⁶ מָא אִם לֹא תִיבִי אַתְתָּא 5
 לְמִיתֵי¹⁷ בְּתָרֵי לְאַרְעָא הָדָא¹⁸ הָאֲתָבָא אַתִּיב יֵת בְּרִךְ

1 U S חֵלֶק cf. Num. 20, 12. 2 U אָנוֹשׁ, S אָנוֹשׁ. 3 U
 שְׁרִיאוֹ ב' א' לְצִפְאָה A מְלִצְפָאָה S מְלִצְפָאָה U שְׁרִיאוֹ !!
 על deinde בְּרִיךְ U עָאֵל, A עַל. 6 Ita M S A L B Bomb. 1547. 7 M
 דְּבֵיתֶיהָ. 8 M שׁוּ et כְעֵן ut deinde. 9 M יֹרְכֵי. 10 M דִּירִי, nomen
 sacrum semper quatuor Jod יִרִי scriptum est. 11 Ita et M.
 12 חֲסֹב semper. 13 M מִבְּנֹת, et sic saepe Pathach in Plurali.
 14 M אֵלֵהוּן. 15 M וְלִילְדוֹתֵי. Legas וְלִילְדוֹתֵי. 16 M מְהֵדָאִים.
 17 M בְּתָרֵי, et sic deinde per Pathach. 18 Ita M הָאֲתָבָא.

6 לְאַרְעָא וְנִפְקָהָא מִתְמָן. וְאָמַר לִיהּ אַבְרָהָם ¹ אִסְתָּמַר
 7 לְךָ ² וְלָמָּא תְּחִיב ית בְּרִי לְתְמָן. י' אֵלֶיהָּ וּשְׂמִיאָ
 דְּבִרְנִי מִבֵּית ³ אָבָא וּמֵאַרְעֵי ⁴ יְלָדוֹתַי וְדַמְלִיל לִי וְדַקְיִים
 לִי לְמִימְרֵי ⁵ לְבִנְךָ אֲחִיךָ ית אַרְעָא הָדָא הוּא יִשְׁלַח
 8 מִלְּאַכְזִיָּה קְדָמְךָ וְחֹסֵב אֲתָהָּא לְבִרִי מִתְמָן. וְאַם לֹא
 תִּיבִי אֲתָהָּא לְמִימְתִּי בְּחֵרְךָ וְחֵדְדִי ⁷ זְכָא מִמּוֹמְתִי דָּא. לְחֹדֶר
 9 ית בְּרִי לֹא תְּחִיב לְתְמָן. וְשׁוּי עֲבָדָא ית יְדִידָהּ תַּחֲוֹת
 10 ⁸ וְרָכָא דְּאַבְרָהָם רְבוּנִיהּ וְקָיִים לִיהּ עַל פְּתִגְמָא הַדִּין. וְדַבֵּר
 עֲבָדָא ⁹ עֲסָרָא גְּמִלִין ¹⁰ מִגְּמִלֵי רְבוּנִיהּ וְאַזֵּל וְכֹל טוֹב
 רְבוּנִיהּ בִּידִידָהּ וְקָם וְאַזֵּל ¹¹ לְאַרְם דְּעַל פֶּרֶת לְקָרְתָּא דְּנַחֲוִי.
 11 דְּאֲשׁוּרֵי גְּמִלֵיאָ ¹² מִבְּרָא לְקָרְתָּא ¹³ עִם בִּירָא דְּמִיאָ ¹⁴ לְעֵדָן
 12 רְמִשָּׂא לְעֵדָן דְּנִפְקָן מִלִּיחָא. וְאָמַר י' אֵלֶיהָּ דְּרְבוּנִי
 אַבְרָהָם ¹⁵ זְמִין כֶּעָן ¹⁶ קְדָמִי וְיִוְמָא דִּין ¹⁷ וְעֵבִיד טִיבֹו עִם
 13 רְבוּנִי אַבְרָהָם. הָא אֲנָא קָאִים עַל עֵינָא דְּמִיאָ וְבִנְתָּ אֲנָשִׁי
 14 קָרְתָּא ¹⁸ נִפְקָן לְמִמְלֵי מִיאָ. וְחֵדְדִי ¹⁹ עוֹלִימָתָּא דְּאִימְרֵי
 20 לִי אֲרַכְנִי כֶּעָן קְלִיחִךָ ²¹ דְּאֲשִׁתִּי דְּתִימְרֵי אֲשִׁתִּי דְּאֵת גְּמִלִךָ

1 M אִסְתָּמַר propter Munah. 2 M הִילְמָא. 3 M אָבָא.
 4 M hic ut cod. Cf. vs 4. 5 Cod. de Rossi 7 מִבְּרָךְ. 6 M
 אֲחִיךָ. 7 M זְכָא male. 8 M וְרָכָא. 9 M עֲשָׂרָא. 10 M מִגְּמִלְתָּהּ רְבוּ
 מִלְּאַכְזִיָּה. 11 M לְאַרְם. 12 M מִבְּרָא. 13 M
 לְבִיאָרָא. 14 M לְעֵדָן cum Munah, at statim עֵדָן cum Tiphha.
 15 M זְמִין. 16 M קְדָמִי. 17 M וְעֵבִיד. 18 M נִפְקָן. Cod. de
 Rossi 7 וְנִפְקָן! 19 M עוֹלִימָתָּא semper. 20 M לִי ut semper in
 Suffixo. Deinde אֲרַכְנִי et semper קוֹלְתִּיךָ, ut vs 17 et קוֹלְתָּהּ vs
 15, 16, al. 21 M וְאִשְׁתִּי, deinde אֲשִׁתִּי. — Nota S habere רְבוּנִי etc.
 cum Suff. per u.

אֲשַׁקֵּי יִתְּה זְמִינְתָּא לְעִבְרָךְ לְיִצְחָק וּבֵה ² אֲדַע אֲרִי ³ עֲבָדַת
¹⁵ טִיבוֹ עִם רְבוּנֵי וְהָוָה הוּא עַד לֹא שִׁינִי ⁴ לְמַלְלָא הָא
 רִבְקָה נִפְקַת ⁵ דְּאִתֵּי־יָדַת לְבַתְוֹאֵל בַּר מַלְכָּה אַתְּת נְחוּר
¹⁶ אַחוּזֵי וְקוֹלְתָּה עַל זְכַתְפָּהּ וְעוֹלֵימְתָּא שְׁפִירָא לְמַחוּזֵי
 לְחֵרָא בַתְוֹלְתָּא ⁸ וְגַבְרָא לֹא יָדְעָה ⁹ וְנַחְתָּת לְעֵינָא ¹⁰ וּמְלִית
¹⁷ קוֹלְתָּה וְסִלְיָקְתִּי וְרַהֲט עֲבָדָא ¹¹ לְקַדְמוֹתָה וְאֹמַר ¹² אֲשַׁקֵּנִי
¹⁸ כְּעֵן זְעִיר מֵיָא מְקַלְחִיךְ וְאֹמַרְת ¹³ אֵשֶׁת רְבוּנֵי וְאוּחֵיָאֵת
¹⁹ וְאַחֲזִיתָת קוֹלְתָּה עַל יָדָהּ ¹⁵ וְאַשְׁקִיחִיהָ וְשִׁינִיָּאת
¹⁶ לְאַשְׁקוּחִיָּה וְאֹמַרְת אֵת לְגַמְלִיךְ ¹⁷ אֲמַלִּי עַד דִּי־סַפְקוֹן
²⁰ לְמִשְׁתֵּי וְאוּחֵיָאֵת ¹⁸ וְנִפְצַת קוֹלְתָּה לְבֵית ¹⁹ שְׁקִיָּא
 וְרַהֲטָת עוֹד לְבִירָא לְמִמְלִי ²⁰ וּמְלִית לְכָל גַּמְלוּחֵי
²¹ וְגַבְרָא ²² שְׁהֵי בַּהּ מִסְתַּלְל שְׁחִיק ²³ לְמַדְע הָאֲצִלָּה י
²² אֹרְחִיָּה אִם לֹא וְהָוָה כֹּד ²⁴ סְפִיקוֹ גַּמְלֵיָא לְמִשְׁתֵּי
 וְנִסִּיב גַּבְרָא ²⁵ קַדְשָׁא דְהַתְּבָא תְּקִלָּא ²⁶ מִתְּקִלָּיה וְחֲרִין

1 M יָדָהּ cf. pag. 69 Not. 20. Deinde זְמִינְתָּא 2 M אֲדַע.

3 M עֲבָדַת. 4 Cod. לְמַלְלָא. 5 M דְּיִלְיָדַת, inter י et ל super-
 scriptum est ת. 6 M אַחוּזֵי דְאַבְרָהָם. 7 M פְּתָפָה A פֶּת. 8 M
 וְגַבְרָא דְלֹא יָדְעָה, Qames propter Tiphha, ד sine vocali. 9 M
 נַחְתָּת לְעֵינָא. 10 M מְלִאת. 11 M לְקַדְמוֹתָה. 12 M S אֲשַׁקֵּנִי.
 13 M אֵשֶׁת. 14 M וְאַחֲזִיתָת. Leg. וְאַחֲזִי. 15 M וְאַשְׁקִיחִיהָ. 16 Cum
 M legas לְאַשְׁקוּחִיָּה. Deinde וְאֹמַרְת propter Rebia. 17 M אֲמַלִּי.
 18 M וְנִפְצַת, sic et וְרַהֲטָת, et vs 24, 25 וְאֹמַרְת. 19 M שְׁקִיָּא,
 deinde לְבִירָא. 20 M וּמְלִית. 21 M וְגַבְרָא ut deinde. 22 M

et Cod. de Ros. 7 שְׁחִיק. 23 Leg. לְמַדְע, M לְמַדְע הָאֲצִלָּה, cum א
 super ה lineolá deleto. Noluit bina ה vicina. 24 M סְפִיקוֹ in Pael
 ut codex cum M vs 19. Sic et U S. 25 M קַדְשָׁא. 26 M. מִתְּקִלָּה.

שִׁירִין עַל יְהוָה מִתְקַל עֶסֶר סְלַעִין וְהִבָּא ² מִתְקַל־הוֹן.
 23 וְאָמַר בַּת ³ מִן אֵת ⁴ הוּא כֶעֶן ⁵ לִי דְאִית בֵּית ⁶ אַבְוִיךָ אַחֵר
 24 כְּשֵׁר לֹא לַמְבַת. וְאָמַרְתָּ לִּיה בַּת בַּתוּאַל אֲנָא בְרַ
 25 מַלְכָּה דִּילִידָת לַנְּהוּרִי. וְאָמַרְתָּ ⁸ לִיה אֶף תְּבִנָּא אֶף
 26 כְּסֵתָא סְגִי עִמָּנָא אֶף אַחֵר כְּשֵׁר לַמְבַת. וְכֹרַע ⁹ גְּבִרָא
 27 וְסַגִּיד ק' י' וְאָמַר בְּרִיךְ י' אֱלֹהֵיה דְּחֹבְנִי אַבְרָהָם דְּלֹא
 28 מִנְע טִיבּוּחִיה וְקִשְׁטִיה מִן רַבּוּנִי אֲנָא בְּאוּרַח ¹⁰ תְּקַנָּא
 29 דְּבְרַנִּי י' ¹¹ לַבֵּית אַחֻוּהִי דְּחֹבְנִי. ¹² וְרַהֲטָת עוֹלִימָתָא
 30 וְחֻיָּאת לַבֵּית אִמָּה כַּפְתַּגְמִיָּא הָאֵלִינִי. וְלוֹבְקָה ¹³ אֵחָא
 31 וְשִׁמְיָה לִבְנִן וְרַהֲטָ לִבְנִן לֹות גְּבִרָא לְבִרָא ¹⁴ לַעִינָא.
 32 וְהָוָה כֹּד הוּא ית ¹⁵ קְדָשָׁא דִּית שִׁירִיָּא עַל יְדֵי אַחֻחִיה וְכֹד
 33 שְׁמַע ית פְּתַגְמִי רַבְקָה אַחֻחִיה לַמִּימַר כְּדִין מְלִיל עִמִּי
 גְּבִרָא וְאַחָא לֹות גְּבִרָא וְהָא קָאִים עֲלוּי גְּמִלִיָּא עַל עִינָא.
 31 וְאָמַר עוֹל בְּרִיכָא דִּי לִמָּא אֵת קָאִים בְּבִרָא וְאַנָּא פְּנִיתִי
 32 בֵּיתָא ¹⁶ וְאַחֵר כְּשֵׁר לַגְּמִלִיָּא. ¹⁷ וְעַל גְּבִרָא לַבֵּיתָא וְשִׂרָא
 33 ¹⁸ מִן גְּמִלִיָּא וְיִהָב תְּבִנָּא ¹⁹ וְכְסֵתָא לַגְּמִלִיָּא וְמִיָּא לַאֲסַחָא
 20 רְגִלוּהִי רְגִלִי ²¹ גְּבִרִיָּא דְעִמִּיה. וְשׁוּיָאוּ קְרַמּוּהִי לַמִּיכָל

1 M ידָהּ deinde עֶשֶׂר. 2 M מִתְקַל־הוֹן. 3 M מִן. 4 M אַחֵר כְּשֵׁר לֹא et אַבְוִיךָ. 5 M לִי. 6 M דְּאִית בֵּית. 7 M לָהּ. 8 M לָהּ iterum. 9 M גְּבִרָא semper.
 10 M תְּקַנָּא. 11 M לַבֵּית sine ל, et hoc loco אַחֻוּהִי cum Hatef path. 12 M וְרַהֲטָת iterum. 13 M אֵחָא. 14 M לַעִינָא.
 15 M קְדָשָׁא iterum; et שִׁירִיָּא. 16 M וְאַחֵר כְּשֵׁר. 17 M הִיכִי. 18 M om. מִן. 19 S A וְכְסֵתָא, vs 25 S sine Dag; M וְכְסֵתָא. 20 M רְגִלוּהִי et רְגִלִי. 21 M הִיכִי גְּבִרָא.

וְאָמַר לֹא¹ אֵיכּוֹל עַד² דְּאֶמְלִיל³ פְּתַגְמֵי וְאָמַר מְלִילִי
 34 וְאָמַר עֲבָדָא דְאַבְרָהָם⁴ אָנָּא⁵ וְיִ' בְּרִיךְ יְת' וּבְנוֹי לֹא הָא
 35 וְרַבָּא וַיְהִיב לֵיה עֵן וְחֹרִיק⁶ וְכִסָּף וְהָאב דְּעַבְדִּין דְּאִמְהָן
 36 דְּגַמְלִין⁷ וְחַמְוִין וַיִּלְיֵדֵת שְׂרָה אֵתֵת רַבּוֹנֵי⁸ בָּר לֹרְבּוֹנֵי
 37 בְּתָר דְּסִיבַת וַיְהִיב⁹ לֵיה יְת' לָל דְּלֵיהִי וְקָיִים עָלֵי
 וּבְנוֹי¹¹ לְמִימָר לֹא תִסֵּב אֵתֵתֵא לְבוֹי מְבַנַּת¹² כְּנַעֲנָאִי
 38 דְּאָנָּא יְחִיב¹³ בְּאַרְעָהוֹן¹⁴ אֵלֵהִין לְבֵית אָבָא תִיזִיל
 וְלֹזְרַעִיתִי וְחִיִּסֵּב אֵתֵתֵא לְבוֹי¹⁵ וְאִמְרוּת לֹרְבּוֹנֵי מָא
 39 אִם לֹא¹⁶ תִיחִי אֵתֵתֵא בְּתָרֵי וְאָמַר לֵי י¹⁷ וּפְלָחִית
 קְרָמוֹהֵי יִשְׁלַח¹⁸ מְלֵאכְזִיה עִמָּךְ דִּי צִלַּח אֹרְחָךְ וְחִיִּסֵּב
 40 אֵתֵתֵא לְבוֹי מְזַרְעִיתִי וּמְבִית אָבָא בְּכִין תְּהִי¹⁹ זְכָא
 מְמוֹמְתִי אֲרִי²⁰ תְּהִךְ לֹזְרַעִיתִי וְאִם לֹא יִתְלוֹן לָךְ וְתְהִי
 41 זְכָא מְמוֹמְתִי²¹ וְאֵתִית יוֹמָא דִּין לְעֵינָא וְאִמְרוּת י²²
 אֵלֵהִיה דֹּרְבּוֹנֵי אַבְרָהָם אִם²³ אִית כֶּעַן רְעוּא קְדָמָךְ
 42 לְאַצְלָהָא אֹרְחֵי דְּאָנָּא אֲזִיל עָלֵהִי²⁴ דְּאָנָּא קָאִים עַל

1 M אֵכּוֹל. 2 M קְאִימְלִיל. 3 M quocum concinit
 codex et S. 4 M וְאָמַר. 5 M אָנָּא. 6 M וְכִסָּפָא וְדִהָבָא, male.
 7 M וְחַמְוִי. 8 M בָּר male, sed cogente accentu. 9 M בְּתָר.
 10 M לָה et deinde בְּלִדְלָה, qui error punctatoris dormitantis hic
 et antea vs 24 ex scriptura defectiva explicatur. 11 M לְמִימָר.
 12 M כְּנַעֲנָא, Nun secundum a punctatore additum. 13 M בְּאַרְעָהוֹן
 hic plene. 14 M אֵלֵהִין et iterum אָבָא (cf. vs 7) hic et vs 39.
 15 M וְאִמְרוּת לֹרְבּוֹנֵי, sic אִמְרוּת vs 41. 16 M בְּתָרֵי et תִיזִיל.
 17 M דְּפְלָחִית. 18 M מְלֵאכְזִיה iterum. 19 M זְכָא in fine lineae.
 20 M תְּהִךְ. 21 M זְכָא cf. vs 8. 22 M וְאִתִּית. 23 M
 אֵתֵתֵא אֹרְחֵי דְּאָנָּא מְצִלַּת אֹרְחֵי דְּאָנָּא
 24 M תֵּבִיר, Tebir postulat duas
 voces. Cf. vs 13, ubi Tebir et Mercha ut hoc loco.

עֵינָא דְמִיָּא ¹ וְתַהֲי עוֹלָיְמָתָא דְחַפּוּק לְמַמְלִי וְאֵימָר לָהּ
² אֲשַׁקְנִי כְעֵן דְעִיר מִיָּא מִקוֹל־חִידִי וְתַימָר לִי אַף אַת
³ אֲשַׁת רֵאָף לְגַמְלִיךְ ⁴ אֲמִלִּי הוּא אַתְתָּא ⁵ דְדֻמִּין י' לְבָר
⁶ רְבוּנִי אֲנָא עַד לֹא שִׁינִיתִי ⁷ לְמַלְלָא בְלִבִּי וְהָא רְבִקָּה
⁸ נִפְקַת וְקוֹלְתָּה עַל ⁹ כְּתֻפָּה וְנִחַתְתָּ לְעֵינָא ¹⁰ וְמִלַּת וְאֲמַרִּית
¹¹ לִי אֲשַׁקְנִי כְעֵן דְאֹוְהִיאֵת ¹² וְאֲהִיִּתְתָּ קוֹלְתָּה מְנָה וְאֲמַרְתָּ
 אֲשַׁת רֵאָף ¹³ גַּמְלִיךְ אֲשַׁקִּי וְשִׁתִּיתִי רֵאָף גַּמְלִיָּא אֲשַׁקִּיאֵת
¹⁴ וְשִׁאִלִּית יָתָּה ¹⁵ וְאֲמַרְתָּ בַת מֶן אַתְּ וְאֲמַרְתָּ בַת בְּתוּאֵל בָּר
 זְהוּר דִּי־לִיִּדְתָּ לִי מַלְכָּה וְשׁוּיִתִּי ¹⁶ קְדָשָׁא עַל אִפְּהָ וְשִׁירִיא
¹⁷ עַל ¹⁸ דְהָא ¹⁹ וְכַרְעִית וְסַגִּידִית ק' י' וְבְרִינִית ית' י' אֵל־הִיָּה
 דְרְבוּנִי אֲבִרְהֵם דְדַבְרִנִּי בְאֹרַח קְשׁוּט לְמַסָּב ית' בַּת
 אֹוְהִי דְרְבוּנִי לְבְרִיָּה וְכְעֵן אִם ²⁰ אִיתִיכּוֹן עַבְדִּין שִׁיבּו
 וְקְשׁוּט עִם רְבוּנִי ²¹ הָוּוּ לִי וְאִם לֹא הָוּוּ לִי ²² דְאֲתַפְּנִי עַל
 יְמִינָא אֹו עַל ²³ סְגִלָּא ²⁴ וְאֲתִיב לִבְנִי וְבְתוּאֵל וְאֲמַרִּי
 מֶן קָדָם י' נִפְקַת פְּתַגְמָא לִית אֲנַחְנָא יְכַלִּין לְמַלְלָא עִמְךָ
 בִּיש אֹו טְבִי הָא רְבִקָּה קְדָמְךָ ²⁵ דְבָר דְאִיזִיל וְתַהֲי ²⁶

1 M וִיְהִי cf. vs 14   2 M אֲשַׁקְנִי ut supra.   3 M אֲרִשָּׁתָּה
 semper.   4 M אֲמִלִּי.   5 M דְדֻמִּין.   6 Leg. לְמַלְלָא cum M.
 7 M נִפְקַת.   8 M כְּתֻפָּה et וְנִחַתְתָּ et לְעֵינָא.   9 M וְמִלַּת et
 וְאֲמַרִּית et sic deinde.   10 Leg. וְאֲהִיִּתְתָּ M וְאֵת.   11 M לְגַמְלִיךְ.
 12 M וְאֲמַרִּית et וְאֲמַרְתָּ quae vocalis secundae in
 verbis productio non amplius adnotabitur.   13 M קְדָשָׁא iterum.
 14 M יְדָהָא.   15 M וְכַרְעִית.   16 M אִיתִיכּוֹן.   17 M תְּהִיָּא,
 at deinde תְּהִי.   18 M וְאֲתַפְּנִי.   19 M שִׁיבּו.   20 M וְאֲתִיב.
 21 M דְבָר male. In וְאִיזִיל vocalis male pro וְאִיזִיל bis scripta. Cf. Exd.
 15, 1; 20, 3.

51 אֶתְהָא לִבְרִי רְבוּנְךָ כִּמְא דְמַלְיִל יי וְהָיָה כֹּד שְׁמַע
 52 עֲבָדָא דְאַבְרָהָם ית פּתְגַמְיָהוּן וּסְגִיד עַל אַרְעָא קי יי וְאַפִּיק
 עֲבָדָא מְנִין ¹ וְכִסְסָהּ וּמְנִין זְדֵהָב וּלְבֹשִׁין וַיְהִיב לְרֹבְקָה
 53 ² וּמְגַדְנִין יְהִיב ³ לְאַחוּהָא וּלְאַמָּהּ יי וְאַכְלוּ ⁴ וּשְׁתִּיאוּ הוּא
 54 ⁵ וְגַבְרִיא דְעַמִּיָּה וּבְתוֹ וְקָמוּ בְּצַפְרָא וְאַמְר שְׁלֵחוּנִי לְיָת
 רְבוּנִי יי וְאַמְר אַחוּהָא דְאַמָּה ⁶ חֹסֵב עוֹלֵימָתָא עֲמָנָא עוֹן
 55 בְּעוֹן אִו ⁷ עֲסָרָה יִרְחִין ⁸ בְּתָר כִּין תִּיזִיל יי וְאַמְר לְהוֹן
 לֹא תֵאָחֲרוֹן יְתִי דִי אֲצִלָּה אֲזַרְחִי שְׁלֵחוּנִי ⁹ וְאַתְּךָ לְיָת
 56 רְבוּנִי יי וְאַמְרוּ נִקְרוּ לְעוֹלֵימָתָא וְנִשְׁמַע מָא דְהִיָּא אֲמַרְתִּי
 57 וְקִרוּ לְרֹבְקָה וְאַמְרוּ לָהּ ¹⁰ הִתִּיזְלִין עִם גְּבִרָא הַדִּין
 58 וְאַמְרָת אִיזִיל יי וְשְׁלָחוּ ית רֹבְקָה ¹¹ אֶתְחַתְּחוּן דִּיִּת מְנִיקָתָהּ
 59 דִּיִּת עֲבָדָא דְאַבְרָהָם דִּיִּת גְּבוּרָהּ יי וּבְרִילוּ ית רֹבְקָה
 וְאַמְרוּ לָהּ ¹² אֶתְהָנָא אֵת ¹³ הוּאִי לְאַלְפִין ¹⁴ וְלֹזְבוֹן
 60 דִּיִּרְתוֹן ¹⁵ בְּנִי ית קְרוּי ¹⁶ סְנַאִיְהוֹן יי וְקָמַת רֹבְקָה
 וְעוֹלֵימָתָהּ וּרְכִיבָא עַל גְּמֻלָּיָא וְאַזְלָא בְּתָר גְּבִרָא יְדִבֵּר
 61 עֲבָדָא ית רֹבְקָה ¹⁸ וְאַזְלָא יי וַיִּצְחַק ¹⁹ עַל בְּמִיתוּהִי ²⁰ מִבִּירָא
 דְּמִלְאָךְ ²¹ קִיִּמָּא ²² אֶתְחַזִּי עָלָהּ וְהוּא יְתִיב בְּאַרְעֵי דְרוּמָא
 62 וְנִפְק יִצְחַק לְצִלָּאָהּ בְּהַקְלָא לְמִפְנֵי רְמֵשָׁא וְזָקָה

1 M et דְּכִסְסָהּ. 2 M מְגַדְנִין. 3 M לְאַחַּי sic et
 deinde. 4 M וּשְׁתִּיאוּ. 5 M hic וְגַבְרִיא. 6 M תִּיהִיב. 7 M עֵשׂ.
 8 M וְבִי. 9 M וְאַתְּךָ. 10 M הִתִּיזְלִין. 11 M אֶתְחַתְּחוּן. 12 M אֶתְהָנָא
 13 M הוּאִי. 14 M et וְלֹזְבוֹן. 15 M בְּנִיבִי. 16 M סְנַאִי.
 17 M וְקָמַת. 18 M וְאַזְלָא propter Silluq, ut vs 65. 19 M עַל
 et מִיָּת sine ב. 20 M מִבְּאַרְעֵי. 21 M קִיִּמָּא. 22 M אֶתְחַזִּי.

63 עִינוּהוּ וְהָזָא וְהָא גַּמְלִיא ¹ אֲתָן . וּזְקַפְת רַבְקָה יָת ² עֵינָהָּ
 64 וְהָזָת יָת יִצְחָק וְאַתְרַכִּינַת מֵעַל גַּמְלִיא . וְאַמְרַת לְעֵבְדָא
³ מִן גְּבֻרָא דִּיכִי דִּמְהֵלִיךְ בְּהַקְלָא לְקַדְמוֹתָנָא וְאַמְר
 65 עֵבְדָא ⁴ הוּא רַבּוּנִי וְנָסִיבַת ⁵ עֵיפָא וְאַתְכַּסִּיאַת . וְאַשְׁתְּעִי
 66 עֵבְדָא לְיִצְחָק יָת כָּל פְּתִגְמִיא דְעֵבְדֵי . וְאַעֲלִיה יִצְחָק
⁶ לְמִשְׁכְּנָא וְהָזָא וְהָא ⁷ תְּקַנֵּן עוֹבְרָהָא כְּעוֹבְדֵי שְׂרָה
 אֲמִיהָ וְנָסִיב יָת רַבְקָה וְהָזָת לִיהָ ⁸ לְאִתּוּ וְדִיחַמָּה
 וְאַתְנָהֶם יִצְחָק ⁹ בְּתָר אֲמִיהָ .

XXV. וְאוֹסִיף אַבְרָהָם וְנָסִיב אֶתְחָא וְשָׂמָה ¹⁰ קְטוּרָה .

וַיֵּלֶידֶת לִיהָ יָת זְמֶרֶן וְיָת יָקֶשֶׁן וְיָת מֶדֶן וְיָת מִדִּין
 וְיָת יִשְׁבָּק וְיָת שׁוּהָ . ¹¹ וַיִּקְשֶׁן אֶלְיָד יָת שְׂבָא וְיָת דָּרָן
 וְבָנֵי דָרָן הוּוּ ¹² לְמִשְׁרֵיךְ וְלְשִׁכְלוֹנֵיךְ ¹³ וְלִנְגָנֵיךְ . וְבָנֵי מִדִּין
 עֵיפָה ¹⁴ וְעֶפְרָא וְחֶנּוּךְ וְאַבִּידָע וְאַלְדָּעָה כָּל אֲלֵיךְ בְּנֵי
 קְטוּרָה . ¹⁵ וַיְהִיב אַבְרָהָם יָת כָּל דְּלִיהָ לְיִצְחָק . וְלְבָנֵי
 לְהִינָתָא ¹⁶ וְלְאֲבָרָהֶם יְהִיב אַבְרָהָם מִתָּן וְשֵׁלְחָנוֹן מֵעַל
 יִצְחָק .

1 M אָתָן. 2 M עֵינָהָ וְהָזָת, sic deinde לְקַדְמוֹתָנָא. 3 Cod. מִן.
 4 M הָא, punctator corr. in הוּא. 5 M עֵיפָא. 6 M לְמִשְׁכְּנָא.
 7 M תְּקַנֵּן. 8 M לְאִינְתָּהּ. 9 M בְּתָר דְּמִיהָ, quod correctum in
 בְּתָר דְּמִיחָה a punctatore. 10 M קְטוּרָה, ut cod. infra. 11 M hebr.
 וַיִּקְשֶׁן et in textu Targ. וַיִּקְשֶׁן cum Šewa super Qames. 12 M לְמִשְׁרֵיךְ.
 13 M וְלִנְגָנוֹן — וְלִנְגָנוֹן. 14 M om. quatuor nomina propria,
 quae repeti non opus erat. Sic etiam alibi phrasin וַיִּאמֶר מִשָּׁה
 וְיָאֵר et similia solo vocabulo וְיָאֵר indicat. 15 Cod. וְיָהִיב.
 16 M לְאִינְתָּהּ, at in fine lineae.

Genesis XLIX

e cod. Musei Brit. Or. 2363. Saec XII.

accedit varia lectio Codicis Vratislaviensis anni 1285 = V, Vratislaviensis anni 1235 = M et passim S et edit. Bomberg. 1547.

1 וְקָרָא יַעֲקֹב לְבָנוֹהֵי ¹ וְאָמַר ² אֶת־כָּל־נַשְׂוֹ וְאָחָיו לֵאמֹר
 2 הֵן ³ דִּי־עָרַע יִתְּחַן בְּסוּף יוֹמָיָא ⁴ אֶת־כָּל־נַשְׂוֹ וְשִׁמְעוּ בְּנֵי
 3 יַעֲקֹב וְקָבִילוּ אֶל־פִּי מִן יִשְׂרָאֵל אַבְרָהָם וְיִצְחָק וְיַעֲקֹב
 4 אֶת־הַיְלָדִים וְדִישׁ תְּקַפִּי לָךְ הַיְהִי הַיְהִי לִמְסַב תְּלַלְתָּהּ
 5 ⁵ חֹלְקִין בְּכִירוּתָא כְּהוֹנְתָא וּמְלֻכוּתָא ⁶ עַל דְּאֶזְלַח לְקַבִּיל
 אֶפְסָךְ הָאֵל כַּמָּיָא ⁷ בְּרָם לֹא אֶהְיֶיתָא חֹלֵק יְחִיר לֹא
 8 חֹסֵב אֲרִי עֵלִיקָתָא בֵּית מִשְׁכְּבֵי אַבְרָהָם בְּכִין אֶחֱלִילָתָא
 9 ⁹ לְשִׁיבֵי בְּנֵי עֵלִיקָתָא שִׁמְעוּן דְּלֹוי אֶחָן גְּבוּרִין
 6 גִּבּוּרִין בְּאֶרֶץ חֹתְלוּתָהוֹן ¹⁰ עֲבָדוּ גְבוּרָא ¹¹ בְּרִזְהוֹן לֹא
 הָיִיתָ נַפְשִׁי ¹² בְּאֶת־כָּל־נַשְׂוִיהוֹן לְמַהֵךְ לֹא ¹³ נְחִיתִת מִן יַקְוִי
 אֲרִי בְּרִזְהוֹן ¹⁴ קָטְלוּ קָטוֹל וְבְרִזְהוֹן ¹⁵ תִּרְעוּ שׁוּר עֲנָתָה
 7 לִישׁ רִגְזָהוֹן אֲרִי תְקוּף דְּהִימְתָהוֹן אֲרִי קְשִׁיָּא ¹⁶ אֶפְלִיגְנוּן
 8 בְּיַעֲקֹב ¹⁷ וְאֶבְרָהָם בִּישְׂרָאֵל יְהוּדָה אֶת אֲוִדִיתָא וְלֹא

1 V וְאָמַר et sic semper. Sic etiam אָתָא, אָתָו et reliqua
 verba primae Alef. 2 V M וְאִתְפְּנְשׁוּ וְאִתְחַזְּרוּ, M vero וְאִתְחַזְּרוּ. De hoc
 Qames radicalis secundi in M cf. Genes. 24, 20. 3 V Bmb. דִּי־עָרַע,
 M דִּי־עָרַע. 4 V אִתְפְּנְשׁוּ. 5 V M תְּקַפִּי deinde תְּקַפִּי. 6 V
 דְּאֶזְלַח לְקַבִּיל, M Bmb. דְּאֶזְלַח לְקַבִּיל. 7 V M בְּרָם. 8 M חֹסֵב, deinde
 חֹסֵב. 9 V מְשִׁיבֵי, Bmb. מְשִׁיבֵי. 10 V M עֲבָדוּ, M
 חֹתְלוּתָהוֹן. 11 V M בְּרִזְהוֹן et בְּרִזְהוֹן. 12 V M
 וּבְאִתְפְּנְשׁוּתָהוֹן, M ut cod. 13 V M
 נְחִיתִת, Bmb. נְחִיתִת. 14 V קָטְלוּ קָטוֹל, M קָטְלוּ קָטוֹל. 15 V
 תִּרְעוּ שׁוּר ס', Bmb. תִּרְעוּ שׁוּר ס'. 16 V M אֶפְלִיגְנוּן. 17 V
 וְאִתְבְּרָהוֹן, M וְאִתְבְּרָהוֹן.

בְּהִיחַתָּא בְּךָ יוֹדוּן ¹ אֲהֶךָ יֶדְךָ תִּתְקַף עַל בְּעַלְי דְּבִבְךָ
² וַיִּתְּבוּן סְנֵאֶךָ יֶהוּן ³ מִחֲזָרֵי קָדְל קִדְמָךָ ⁴ יֶהוּן מִקְדָּמִין
 לַמְשָׁאֵל בַּשְּׁלֵמָךְ בְּנֵי ⁵ אָבוֹךְ שִׁלְטוֹן יִהְיֵ בְּשִׁירוּרֵיא ⁹
 וּבְסוּפָא ⁶ יִתְרַבָּא מְלַכָּא מִדְּבֵית יְהוּדָה אֲרֵי מִדִּין קְטֵלָא
 בְּרֵי נַפְשֶׁךָ ⁷ סְלִיקָתָא יְנֹחַ יִשְׂרָי בְּתַקוּם כְּאַרְיָא וְכִלְיָתָא
 וְלֵית מְלָלו ⁸ וְחֲזַעְזַעְנִיהִי לֹא ⁹ יַעֲדֵי עֲבִיר שִׁלְטָן מִדְּבֵית ¹⁰
 יְהוּדָה ¹⁰ וְסִפְרָא מִבְּנֵי בְנוֹהֵי עַד עַלְמָא עַד דִּי־יָתִי מְשִׁיחָא
 דִּי־לֵיהּ הִיא מְלָלוֹתָא ¹¹ וְלֵיהּ יִשְׁתַּמְעוּן עַמְמֵיאִ יִסְחָר ¹¹
 יִשְׂרָאֵל לְקָרְתִּיהּ עִמָּא ¹² יִבְנוּן הִיכְלֵיהּ יֶהוּן צְדִיקָיא
 סְחֹר סְחֹר[ר] לֵיהּ ¹³ וְעַבְדֵי אֲזִרְיָתָא בְּאַלְפָן ¹⁴ עֲמִיהּ יִהְיֵ
 אֲרַגְוֹן טַב לַבּוֹשִׂיהּ ¹⁵ וְכִסּוּתִיהּ ¹⁶ מִי־לֹא מִי־לֹא צַבַע
 זְהוּרֵי ¹⁷ וְצַבְעוֹנִין ¹⁸ יִסְמְקוּן טוֹוֹהֵי בְּכַרְמוֹהֵי יִטּוּפוֹן ¹²
 לְעוֹוֹהֵי ¹⁹ בְּחַמְר יֶחֱזֹרֵן בְּקַעֲתִיהּ בְּעֵבוֹר וּבְעַדְדֵי עֲנִיהּ
 זְבוּלָן עַל סֶפֶר ²⁰ יִמְמֵיא יִשְׂרָי וְהוּא יִכְבִּישׁ ²¹ מִחֲזוּזִין ¹³
 בְּסַפִּינָן וְטוֹב יִמָּא יִיכּוּל וְתַחֲוּמִיהּ יִהְיֵ מְטֵי עַד צִיחּוֹן

1 V יתקופ et יודון אהך. M תתקוף et אהך. 2 V ותבדון
 M ויהון מקדמין V 4. מתזרין M V 3. ויתברון שנאך M, סנאך
 סליקתא V 7. ותרבא M, ותרבא V 6. אבוך V M 5. ויהון מקדמין
 M, וקלא יעדי M, ויעדי V 9. דחזעזעניה M 8. Ad hanc
 formam יעדי pro יעדי cf. יעבר et similia Pag. 16, 8. 29, 6. 36, 13.
 10 V M וספרא et עלמא. 11 V M וליה ut codex. 12 V M יבנון.
 13 V M עמיה, אוריחא M deinde; deletum ה sed עבדיה V 13.
 פסותיה מילא מילא צבע-זהורין M 15. לבושוהי et V M ארגון טב V.
 16 V M יציר' at M, וצבעונין V M 17. Sic! מילת מילת צבע V 16.
 Deinde בחמר יחזרון בקעתיה בעיבור (M עיבור) V M 19. וסמקון
 M Bmb. ענא V 20. deinde om. והוא et praeb. V 20. ענא
 21 M מחוזין.

14 1 וְשִׁשְׁכָר עֲחִיר בְּנֹכְסִין ² אַחְסֵנְתִּיהָ בֵּין תְּחֻמֵּי־אֵי • אֵלֶּה
 15 הַגְּלִילָא אֵרִי טָב וְיָת אֲרֵעָא אֵרִי ³ מְעַבְדָּא פִּיזִין ⁴ וַיִּכְבֵּשׁ
 5 מְחֻזֵי עַמְמֵי־אֵי וַיִּשְׁעִי יָת ⁶ דִּירֵיהֶון וְדִישְׁתָּאֲרוֹן בְּהֶון יֶהֱוֹן
 16 לֵיהָ ⁷ פְּלֶחִין וְמַסְקֵי מַסִּין • מִדְּבֵית דָּן ⁸ יִתְבַּהֵר וַיִּקּוּם גְּבֵרָא
 בְּיוֹמֵהוּ וַחֲפָרִיק ⁹ עָמִיהָ וּבִשְׁנוּהֵי יִנּוּחֶון כְּהֵא שְׁבַטֵי־אֵי
 17 דִּישְׂרָאֵל • יֵהִי גְבֵרָא ¹⁰ דִּיִּתְבַּהֵר וַיִּקּוּם מִדְּבֵית דָּן אֵימַתִּיהָ
 תַּחֲרָמֵי עַל עַמְמֵי־אֵי ¹¹ וְמַהֲתִיהָ ¹² חֲחֻקָּהּ בַּפְּלִשְׁתֵּי־אֵי ¹³ כַּחֲוֵי
 חֲרָמֶן יִשְׁעֵי עַל אֹרְחָא וְכַפְתָּנָא יִכְמוֹן עַל ¹⁴ שְׁבִילָא יִקְטִיל
 גִּבְרֵי ¹⁵ מְשֻׁרִית פְּלִשְׁתֵּי־אֵי פְּרִשִׁין עִם ¹⁶ וְגַלְאִין יַעֲקֹר
 17 18 סוֹסָון וְרַחֲלִין וַיִּמְגֵר רַכְבֵּיהֶון ¹⁸ לְאַחֲרָא • לְפִרְקָנֶךָ
 19 19 סְבָרִית יֵי • דְּבֵית גָּד מְשֻׁרִית ²¹ מַזִּינִין ²² יַעֲבֹרֶון יָת
 23 יִרְדָּנָא קָדָם אֲחֵיהֶון לְקָרְבָא וּבְנֹכְסִין סְגִיאִין יִתּוּבֶון
 20 24 לְאַרְעֵהֶון • דָּאֲשֶׁר טָבָא אֲרֵעִיהָ ²⁵ וְהִיא מִרְבֵּי־אֵי

1 V deinde וְשִׁשְׁכָר • 2 M וְאַחְסֵנְתִּיהָ • 3 V עֲבָדָא,
 M Bmb. מְעַבְדָּא. 4 V וְהִיא מְכַבֵּישׁ מְחֻזֵי • 5 M hic מְחֻזֵי, deinde
 cum Dag. in Jod, quod in hoc codice rarissimum est.
 6 V M דִּירֵיהֶון, M deinde וְדִישְׁתָּאֲרוֹן • 7 V פְּלֶחִין מַסְקֵי • 8 V
 דִּיִּתְבַּהֵר, bis et V M גְּבֵרָא bis. 9 V לְעָמֵי. 10 V hic דִּיאִיתְבַּחַר.
 11 V M Bmb. וְמַהֲתִיהָ cf. Pag. 41, 16. Ceterum M ut solet תֵּהָ • 12 V
 חֲחֻקָּהּ et כַּחֲוֵי, M Bmb. חֲחֻקָּהּ. 13 M כַּחֲוֵי. 14 V Bmb. שְׁבִילָא, deinde
 M וַיִּקְטִיל. 15 V בְּמְשֻׁרִית, M מְשֻׁרִית. 16 M רַגְלֵיהֶון. 17 V סוֹסָון
 et וְרַחֲלִין. 18 V לְאַחֲרָא Antea V M רֹכְבֵי hebraizat. M לְאַחֲרָא
 Ex his versibus profluxit doctrina de Antichristo ex tribu Dan
 oriundo. Cf. librum meum Die Prophetie des Joel Pag. 325, 322.
 19 M סְבָרִית. 20 V Bmb. מְהַבֵּית. 21 V מְזִינִין אִינֶון יַעֲבֹרֶון, M ut cod. at
 recte statum indeterminatum מְשֻׁרִית; deinde מְזִינִין. 22 M
 Bmb. פִּדְ יַעֲבֹרֶון. 23 V בְּרֵדֵי. 24 V לְאַרְעֵהֶון, M לְאַרְעֵהֶון. 25 V

21 תִּפְנוּקֵי מְלָכִין: נִפְתָּלִי² בְּאַרְעֵ טָבָא יִתְרַמֵּי עַדְבִּיהַ
 וְאַחֲסַנְתִּיהַ תְּהִי⁴ מְעַבְדָּא פִּירִין יִהוּן⁵ מוֹדֵן וּמְבַרְכִין
 22 עַל־יְהוּן. בְּרִי דִּיסְגֵי יוֹסֶס בְּרִי דִּיחֲבָרְךָ⁶ כְּגוֹפֶן⁷ דְּנַצִּיב
 עַל עֵינָא דְמַלְיָא חֲרִין שִׁבְטִין יִפְקוּן מִבְּנוּהִי⁸ יִקְבְּלוּן
 23 חוּלָקָא⁹ וְאַחֲסַנְתָּא¹⁰ וְאַתְמַרְרוּ עִמֶיהָ¹¹ דְּנַקְמוּהִי
 24 וְאַעִיקוּ לִיהַ גְבוּיִן גִּיבּוּיִן בְּעַלֵי¹³ פְּלַגּוּתִיהַ¹⁴ וְחָבַת
 בַּהוּן נְבִיּוּתִיהַ עַל דְקָיִים אֲוִרִיתָא בַּסְתְּרָא וְשׁוּי¹⁵ חֲקַפָּא
 רְחֻצְנִיהַ בְּכִין אַחֲרָמָא¹⁶ דְהָב עַל דְרַעוּהִי אַחֲסִין מְלֻחוּתָא
 וְחִקֶּס דָּא¹⁷ הִרְתִּיהַ מִן קָדָם אֵל חֲקִיפָא דִיעֲקֹב דְּבַמִּימְרֵיהַ

M et M. יהוא et M. מרבי בתפני; cf. notam proximam. Ad vocem מרבי additur in margine nota מא' מתרוי i. e. aliud Targum habet מתרוי.

1 V M בתפניקי male, tamen a Bombergo 1547 receptum in vulgatas editiones transiit. At Targ. Jonathan et Hieros. lectionem codicis confirmant, habet enim Targ. Hierosol. ארעיה תהוי מספיקא ארעא מרביא בושמין ועיקרי et Targ. Jon. תפנוקי מלכיא דבני ישראל סמנין. 2 V M בארעא טבא M בארעא טבא utrumque male. 3 M אחסנתיה sine Waw. 4 V תהא עבדא cf. vs. 15. Bomberg 1547 מעבדא, at vs. 15 מעבדא, M מעבדא. 5 V מודין hebraizat, Bomb. מודן, M et S מודן. 6 Secundum analogiam סב, סב, expectatura בן, in statu indeterminato et constructo גפון, at usus tyrannus. 7 V היןצריב sic! Vult היןצריב, M היןצריב. 8 Cod. ויקבלון, M ויקבלון. 9 V M Bomb. אחסנתא hic et antea scribunt. 10 V ואמררה, M ואמררה. 11 M ונקמוהי. 12 Leg. ואעיקו, M V S ואעיקו, M גבר. 13 M פלגותא. 14 M V Bomb. ותרבת, S ut cod. cf. notam Buxtorfii. 15 V בתוקפא, Bomb. S ut cod., M תוקפא. 16 M דהב, deinde ואחסין. 17 V Bomb. הנותלדה, M הנות ליה, S הנותיה. Itaque assimilatio consonantium t-l statuenda.

25 זָן אָבְתָן וּבְנֵי זָרְעָא דִּישְׂרָאֵל. ¹ מִימַר אֵלֶּהָ ² דְּאָבוּךְ
 יְהִי בְּסַעֲדָךְ דִּית שְׂדֵי ³ וּיְבָרְכֶנְךָ בְּרַכָּן דְּנַחְתָּן מִטְּלָא
 דְּשַׁמְלָא מִלְּעֵילָא בְּרַכָּן ⁴ דְּנַגְדָּן מִמַּעַמְקֵי אֲרַעָא מִלְּרַע
 26 ⁵ בְּרַכְתָּא דְּאָבוּךְ וּדְאֵימָךְ. בְּרַכְתָּא דְּאָבוּךְ ⁶ יְחוּסְפָן עַל
 27 ⁷ בְּרַכְתָּא דְּלִי בְּיָבֹו אֲבֹהַי דְּהַמִּירוֹ ⁸ לְהוֹן רַבְרָבִיא
 דְּמִן עֵלְמָא ⁹ יְהִיִּן כָּל אֲלֵין לְרִישָׁא דִּיוֹסָם ¹⁰ גְּבֵרָא
 28 פְּרִישָׁא דְּאַחוּרִי. בְּנֵימִין בְּאַרְעִיהָ תִּשְׂרִי שְׂכִינְתָּא
 וּבְאַחְסֵנְתִּיהָ ¹¹ יְתַבְּנִי מְקַדְשָׁא בְּצַפְרָא וּבְפְנֵיא יְהוֹן ¹² מְקַרְבִּין
 כְּהַנְיָא קְרַבְנָא וּלְעֻדָּן רְמִשָׁא יְהוֹן מְפֻלְגִין מוּתָר ¹³ חוּלָא קְהוֹן
 29 מִשְׂאָר קְדֻשִׁיא. כָּל אֲלֵין שְׂבֻטִיא דִּישְׂרָאֵל ¹⁴ תְּרִי עֶסֶר
 וְדָא דְּמַלְיָל לְהוֹן אָבוּהוֹן וּבִידִיק יְתַהוֹן ¹⁵ גְּבֵר ¹⁶ כְּבַרְכְּתִיהָ
 30 בְּרִיד יְתַהוֹן. וְפְקִיד יְתַהוֹן וְאַמְר לְהוֹן אֲנָא מִתְכַּנִּישׁ לְעַמִּי
 31 קְבֹרוּ יְתִי לֹאת ¹⁷ אֲבֹהַי ¹⁸ בְּמַעְרָתָא ¹⁹ דְּבַחְקָל . . . בְּאַרְעָא

1 M מִימְרָא. 2 M V S Bomb. דְּאָבוּךְ saepe. Sic etiam דְּאַחוּרִי
 vs. 25, ubi Bomb. דְּאַחוּרִי. 3 M וּיְבָרְכֶנְךָ. 4 V S דְּנַגְדָּן Bomb.
 בְּרַכְתָּא. Antea M דְּנַחְתָּן. 5 M בְּרַכְתָּא. 6 M יְחוּסְפָן. 7 V בְּרַכְתָּא
 דִּילִי. S ut cod., M דִּילִי. 8 V אֲבֹהַי sed ד deletum, M Bomb.
 אֲבֹהַי, hebraizat. 9 V לְהוֹן, S לְהוֹן, M ut cod. 10 V יְהִיִּן, M
 מְקַדְשָׁא; יְתַבְּנִי; Cod. 11 V M וּלְגַבְרָא, פְּרִישָׁא, M. 12 Cod. יְהוֹן.
 13 M מְקַרְבִּין et פְּהֵי. 14 V חוּלְקָהוֹן, M S חוּלְקָא, deinde M V S
 מִשְׂאָר hebraizant. 15 V עֶשֶׂר Bomb. עֶשֶׂר Bomb. עֶשֶׂר, S עֶשֶׂר,
 M עֶשֶׂר. 16 M גְּבֵר. 17 V דְּבַבְרִי, Bomb. דְּבַבְרִי, M ut cod.
 18 V קְבֹרוּ, M S קְבֹרוּ. 19 V אֲבֹהַי, Bomb. ut S hic אֲבֹהַי, M
 אֲבֹהַי. 20 V לְמַעְרָתָא, M בְּמַעְרָתָא uti infra cum Pathah.
 21 M V S Bomb. cum textu hebr. דְּבַחְקָל עֶפְרוֹן תְּהָאָה. Habent
 deinde versum 30 hunc in modum: [M S תְּהָאָה] פְּרִישָׁא דְּבַחְקָל
 דְּעַל אֲפִי מִמְרָא בְּאַרְעָא דְּכַנְעַן דִּיזְבִּין [S דִּי] אֲבֹהֵם יְתַתְּקֵלָא מִן עֶפְרוֹן
 [S עֶפְרוֹן] תְּהָאָה [M תְּהָאָה] לְאַתְוֹנָה [S לְאַתְוֹ] קְבוּרָא

וּכְנָעַן זֹזְבֵן אֲבִרְהָם יֵת הַקְּלָא מִן עֲפְרוֹן הַתְּאֵה לֹאֲהַסְנֹת
 31 קְבוּרָא. תִּמְן קְבִירוֹ יֵת אֲבִרְהָם דִּיֵּת שָׂרָה אֲתַתִּיהַ תִּמְן
 קְבִירוֹ יֵת יִצְחָק דִּיֵּת רַבְקָה אֲתַתִּיהַ וְתִמְן¹ קְבוּרֵית יֵת
 32 לֹאֲהַי. זְבִינֵי הַקְּלָא וּמַעֲרָתָא דְּבֵיהַ מִן בְּנֵי² הַתְּאֵהי
 33 דְּשִׁיצֵי יַעֲקֹב לִפְקֻדָּא יֵת בְּנוֹהֵי וּכְנָשׁ³ רְגִלוֹהֵי לִעֲרֹסָא
 רֵאתִיגִיד⁴ דֵּאֲתַכְנִישׁ לִעֲמִיחַי:

Commentarius e Buxtorfii „Babylonia“ desumptus.

Ver. 4. (הָא כְּמִיָּא). Regia הַכְּמִיָּא quae forma minus bona et minus usitata. Saepius dicitur מִיָּא הֵיךְ ut Job. 27, 20 vel הֵיךְ כְּמִיָּא ut Ps. 22, 15.

Ver. 8. (בְּךָ יוֹדוּן). Melius legeretur לְךָ *te confitebuntur, te celebrabunt*. Regia יוֹדוּן לְךָ בְּהִתְקַא בְּךָ ubi בְּךָ redundat. In Jonathane simpliciter יְהוֹדוּן לְךָ et sic frequentissime hoc verbum construi solet.

Ver. 9. (דְּתוֹצְעֵינְהַ). *Quod commoveat eum. moveri תוֹצְעַי מוֹוֵרֵי*. Regia prave ex Ithpehal cum Affixo, דְּתוֹצְעֵינְהַ.

Ver. 10. (עַד עֲלָמָא עַד דְּיוֹתֵי מְשִׁיחָא). Sic Veneta omnia. Complutensia עַד דְּיוֹתֵי מְשִׁיחָא *Donec veniat Messias*. Manuscriptus meus codex עַד עֲלָמָא דְּיוֹתֵי מְשִׁיחָא *usque ad saeculum, quo veniet Messias*. Bechaj in Com. f. 59 col. 3 hanc lectionem probat, addens והמתרגם עד דיותי משיחא טועה *qui transfert vel scribit errat*. Ille autem in hunc sensum trahit Onkeli interpretationem, *Non auferetur sceptrum a Jehuda in saeculum quando venturus erit Messias*.

Ver. 11. (בְּסוֹתְרֵיהַ מִלָּא). Regia מִלָּת Rare per Tzere. Inter-

lectionem ex Bombergo addere inutile est. Quodsi scriptor codicis e versu 29 ad medium versum 30 transiit, patet codicem archetypum nihil nisi Targum continuisse, quod textui hebraeo non interspersum erat. Cf. Cant. 5, 1 ubi eadem de causa confusio exorta est.

1 M semper קְבִירוֹ et קְבִרֵית. 2 V יֵת. 3 V רְגִלֵי, M רְגִי.
4 V וְאֲתַכְנִישׁ.

pres Latinus reddit *operimentum ejus erit sericum*. Utroque modo reperitur מִיֶּלֶת, hic et Hos. 2, 5. Saepius מִיֶּלֶת, ut Thren. 2, 21, Ezech. 27, 18, et pluraliter מִיֶּלֶתֶיךָ, Esth. 1, 6. Est autem vox Graeca, *μηλωτή Melota* vel *Melote*, Agnina lana purissima et mollissima, cujus usus ad pannos praestantissimos. Hinc in Hosea pro Hebraeo צֶמֶר ponitur *μῆλον ovis*. Apud Talmudicos ובודקים את מטהיהם במילא פרהבה. *Et scrutantur lectos suos melota Parhabina*; quae scilicet ex isto loco defertur, quae est נקר ורך *mundissima et subtilissima*: מילתא לבנה מילתא לבנה *Milota alba*: מילתא יקורה מילתא לבנה *Melota vestimentum ejus id pretiosum est*. מִיֶּלֶת צֶבֶע *Melota tinctoria*, et צֶבֶע est pro צְבִיעַ, ut cap. praecedenti מֵרֵעַ. Regia מִיֶּלֶת צֶבֶע *Melota coloris*.

Ver. 18. Ad Onkeli translationem, quae simpliciter Hebraeo respondet יהוה סְפִירְקֵנָה לְפִירְקֵנָה *Redemptionem tuam (salutare tuum vulgo) exspecto Domine*, adjecta est paraphrasis latior, quae in Targum Hierosolymitano legitur, ut et in Jonatham paucis aliter propositis. Regia ex Complutensibus sic habent: לְפִירְקֵנָה סְפִירְתִּי וְיְהוָה אָמַר אֲבוֹנָא יַעֲקֹב לְפִירְקֵנָא דְגִדְעוֹן בַּר יוֹאֵשׁ דְּהוּא פִירְקֵן שְׂעָה וְלֹא לְפִירְקֵנָא דְשִׁמְשׁוֹן בַּר מְנוּחַ דְּהוּא פִירְקֵן עֶבֶר אֶלָּא לְפִירְקֵנִיה דְּמִשִּׁיחַ בֶּן דְּוִיר דְּהוּא עֲתִיד לְאַתְּאַחַּה יְת בְּנֵי וְשִׁרְאֵל וְלְפִירְקֵנִיה סְגִיֵּאת נַפְשִׁי id est, *salutare tuum (proprie redemptionem tuam et sic in seqq.) exspecto Domine dicit pater noster Jacob. Non salutare Gedeonis filii Joas (addit Tar. Hieros. סְכִיֵּת נַפְשִׁי spectat anima mea) quae est salus temporalis, neque salutare Samsonis filii Manoae, quae est salus transitoria, sed (exspecto) redemptionem Christi filii David, qui venturus est ad accersendum sibi filios Israel cujus redemptionem desiderat anima mea. Hactenus Regia. Pro סְגִיֵּאת in fine, legendum סְכִיֵּאת spectat, speculatur, praestolatur. Ultimum totum membrum de Messia, in Targ. Hieros. sic legitur: Sed ad redemptionem quam dixisti in Verbo tuo (vel per Verbum tuum id est Messiam) obventuram populo tuo filiis Israelis, ad salutare tuum (vel redemptionem tuam) spectat anima mea. Jonathan, Sed ad redemptionem tuam specto et attendo Domine, quae est re demptio aeterna.*

Ver. 19. (מִדְּבִירַת). *De domo*; Reg. דְּבִירַת. (בַּד יַעֲבִרוּן) Quando transibunt. Regia addunt, (קָדָם אֲחֵיהֶון) *Coram fratribus suis*. Regia prave אֲחֵיהֶון, quod singulare.

Ver. 23. וַאֲתַמְרֵרוּ עִמָּהּ) *et exacerbaverunt se cum eo*¹⁾. In Hebraeo est וַתִּמְרָרְהוּ. *Et exacerbarunt eum* ut Exo. 1, 14, quod activum, unde rectius legitur וַאֲמָרְרוּ ex Aphel activo. Istam lectionem indicat, etsi mendose וַאֲמָרְרוּ pro וַאֲתַמְרֵרוּ, sic sequitur verbum activum וַיִּקְמָוּהוּ *et ulsi sunt eum*. (בְּעֵלֵי פְלִגְוֵהֶיהָ) *Viri dissensionis vel rixae ejus*, id est Rixatores. Regia non male sine Prono. פְּלִגְוֵהָ מְרֵי פְלִגְוֵהָ *virii dissensionum*. Sic Hebr. בְּעֵלֵי תַצִּים *Domini vel virii jaculorum*, id est *jaculatores*.

Ver. 24. וַיִּהְיֶה). *Et conversa est*, a תָּוֹב. Hanc lectionem confirmat²⁾ R. Sal. in Com. In Hebraeo est וַיִּהְיֶה שָׁב quod est a יָשָׁב. Hinc Regia וַיִּתְבַּח *Et consedit in ipsis prophetia ejus* id est *completa fuit*. Hinc et sequentia verba, R. Salomon scribit esse תוֹסֵפֶת Additamentum, additum glossema extra locutionem textus. (דָּהָב) Aurum. Sic R. Sal. in Com. Regia addunt טָב *bonum vel optimum*. (זֵרַע) *Semen* Regia שְׂבַטֵיָא *tribûs*.

¹⁾ Manus recentior inserit: Const. אֲתַמְרֵרוּ

²⁾ Eadem man. rec. addit: Exhibet etiã editio Constantinopolitana.

Exodi Cap. XV.

Cod. Mus. Brit. Or. 2363.

accedunt lectiones graviores Cod. Kissingensis = K, Vratislaviensis
anni 1235 = M et Vratisl. anni 1289 = V.

1 בָּנִין שָׁבַח מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל יַת תְּשַׁבַּחְתָּם¹ הֲדָא ק' ו'
י' וְאָמְרוּ לְמִימַר נִשְׁבַּח וְנִזְדִּי ק' י' אֲדֵי³ אֲתַנְאֵי עַל
גִּידְתְּנָא דְגִילְתָּא דִּילִית הוּא סוּסִיא⁴ אֲרַכְבִּיהָ רַמָּא
2 בִּימָא תְּקִפִּי וְתִשְׁבַּחְתִּי דְהוּלָא י' אֲמַר⁵ בְּמִימְרֵיהָ
וְהָתָה לִי לְפִרוּק דִּין⁶ אֲלֹהֵי וְאֲבֵנֵי לִית⁷ מְקַדְּשָׁ אֱלֹהֵא

1 K הֲדִין, V הָדָא. 2 M וַאֲמָרוּ לְמִימַר, deinde וְנִזְדִּי. 3 M K V
גִּידְתְּנָא et K גִּידְתְּנָא cf. vs. 21! V גִּידְתְּנָא. 4 K וְרַכְבִּיהָ cf. vs.
21! V וְרוּכ' M וְרַכְבִּיהָ. 5 V וְאֲמַר, M וְאֲמַר. 6 K M אֲלֹהֵא.
7 K מְקַדְּשָׁ, V מְקַדְּשָׁ, M מְקַדְּשָׁ, antea וְאֲבֵנֵי.

3 דָּאֲבָהָתִי וְאֶפְלַח קְדֻמוֹתַי י' מְדֵי נִצְחָן קָרְבִּיא י' שְׁמִיהִי
 4 רִתְפֵי פָרֹעַ וְמִשְׁרֵיתֶיהָ 2 שְׁדֵי בִימָא 3 וְמִבְחָר גְּבוּרָתִי 4 אֲטַבְעוּ
 5 בִימָא דְסוּף תְּהוּמִיא חֶפּוּ 5 עֲלֵיהוֹן נַחְתוּ 6 לְעִמְקֵיא
 6 כְּאֲבָנָא יְמִינְךָ י' 7 אֲזִירָא 8 בְּחֵילָא יְמִינְךָ י' תְּבָרַת
 7 סְנֵאָה 9 וּבִסְגֵי תְקַפְךָ 10 תְּבָרַתְנוֹן לְדַקְמוּ עַל עִמְךָ 11 שְׁלַחַת
 8 רְגָזְךָ 12 שִׁיזְיָנוֹן כְּנֹרָא 13 לְקָשָׁא י' וּבְמִימְרֵי 14 פּוֹמְךָ 15 הַכִּימוּ
 מִיא קָמוּ כְשׁוּר 16 אֲזִלָּיא קְפוּ תְהוּמֵי בְלִיבָא דִימָא י'
 9 הָהוּהָ 17 אֲמַר 18 סְנֵאָה אֲרוּף אֲדָבִיק אֶפְלִיג בְּזַחַת
 10 תְּסַבַּע מִנְהוֹן נִפְשֵׁי אֲשֵׁלוּף הָרַבִּי תְשִׁיזְיָנוֹן 20 יְדֵי אֲמַרַת
 בְּמִימְרֵךְ חֶפּא עֲלֵיהוֹן יִמָּא אֲשֵׁתְקֵנוּ 21 כְּאֲבָרָא בְּמִינִן
 11 תְּקִיפִין לִית 22 בַּר מִנְךָ 23 אֵת הוּא אֵלֵהָא י' 24 לִית
 אֵלֵא אֵת אֲזִיר בְּקָרְשָׁא 25 דְחִיל תְּשַׁבְּחָן עֲבִיד 26 פְּרִישָׁן י'
 12 27 אֲרִימַת 28 יְמִינְךָ בְּלַעַתְנוֹן אֲרַעָא י' 29 דְּבָרְהוּ בְּטַבּוֹתְךָ
 13

1 K דָּאֲבָהָתִי, M V דָּאֲבָהָתִי. 2 M K V שְׁדֵי, bene. 3 V M וְשִׁפְרֵי
 pro ומבחר. 4 Leg. אֲטַבְעוּ? K אֲטַבְעוּ, V M אֲטַבְעוּ. 5 Post
 מִיָּא V in margine inserit עליהוֹן. 6 K בְּעוּמֵי, V בְּעוּמֵי. 7 Post
 /אד K addit הוּא in margine, M in textu. 8 cum K V M. בְּחֵילָא
 9 V וּבִסְגֵיאוֹת. 10 M K V הַבְּרִי, S ut cod.! 11 K שְׁלַחַת, V שְׁלַחַת, M שְׁלַחַת.
 12 V שִׁיזְיָנוֹן, M שִׁיזְיָנוֹן, S שִׁיזְיָנוֹן. 13 M V לְקָשָׁא. 14 K פּוֹמְךָ.
 15 K חִכְרֵמוּ, M V cum Dages. 16 V אֲזִלָּיא קְפוּ, M אֲזִלָּיא קְפוּ deinde
 תְּהוּמֵי. 17 V hic אֲמַר אֲמַר quum in Perfecto אֲמַר rel. scribere
 soleat! 18 M K V סְנֵאָה. 19 V תְּשַׁבַּע, M מְנַהוֹן. 20 V יְדֵי in
 Pausa. M שִׁיזְיָנוֹן, deinde אֲמַרַת, S ut cod. 21 V כְּאֲבָרָא. 22 K
 דְּחֵילָא, M לִית בַּר, M לָא אֵת בְּרִימֵי. V מִינְךָ בְּרִימֵי, man. prima
 Quod 7 insertum videtur postquam אֵלֵא ante אֵלֵא excidit cf. Notam
 sequentem. 24 K S לִית אֵלֵא, V לִית אֵלֵא, M לִית אֵלֵא. Corrige
 אֵלֵא אֵלֵא. 25 M דְּחֵיל. 26 K M פְּרִישָׁן, V ut cod. 27 M אֲרִימַת.
 28 M K V S יְמִינְךָ, deinde M בְּלַעַתְנוֹן. 29 K הַבְּרִי V הַבְּרִי, M S הַבְּרִי.

לַעֲמָא דַּנֵּן וּפְרָקְתָּא ¹ דְּבִרְהוּ בַתְּקַפְךָ ² לְדִירָא דְקֹדֶשְׁךָ.
¹⁴ שְׂמְעוּ עַמְּמִיא דְהָעוּ ³ דְּחֵלָא אֲחֻדְתְּנוּן ⁴ לְהָהוּוּ יְתְבִין
¹⁵ בְּפִלְשֹׁתִי בִּכְיָן אֲתַבְּהוּלוּ רַבְרְבִי ⁵ אֲדוּם תְּקִיפִי ⁶ מוֹאֲב
¹⁶ אֲחֻדְיִנוּן יְרֵחִיתָא אֲתַבְּרוּ כֹל דְהָהוּוּ יְתְבִין בַּכְּנָעִין ⁸ תְּפֹל
 עַל־יְהוּן אֵימָתָא דְחֵלָתָא ⁹ בְּסַגִּי תְּקַפְךָ יִשְׁתַּקֹּן כְּאֲבִנָא עֵד
¹⁰ דְיַעֲבֵר עֲמֶךָ יִ יְת ¹¹ אֲרִנּוֹנָא עֵד דְיַעֲבֵר עֲמָא דַּנֵּן
¹⁷ וּפְרָקְתָּא יְת יְרֵדְנָא ¹² תְּעִילְנוּן ¹³ דְהִשְׁרִינוּן בְּטוֹרָא דְאֲחַסְנֵתְךָ
¹⁴ אַתְר לְבֵית שְׁכִינְתְךָ אֲתַקִּינְתָּא יִ ¹⁵ מְקַדְשָׁא יִ ¹⁶ אֲתַקְנְהוּ
¹⁸ דְךָ יִ מְלֻכּוֹתֶיהָ ¹⁷ לְעֵלְמָא וּלְעֵלְמֵי עֵלְמִיאֵי אֵרִי
¹⁹ עֵלְו ¹⁸ סוֹסוֹת פְּרַעַת ¹⁹ בְּרַחֲכוּהִי וּבְפֹרְשׁוּהִי בִימָא ²⁰ וְאֲתִיב
 יִ עַל־יְהוּן יְת מִי יִמָּא וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל הִלִּיכוּ ²¹ בִיבְשִׁתָּא בְּגו
²⁰ יִמָּא וְנִסִּיבַת מְרִים נְבִיאָתָהּ אֲחֻתֶיהָ דְאֲהֻן יְת ²² תּוֹפָא

1 MK V לְבֵית־לְמְדוֹר שְׁכִינַת קֹדֶשְׁךָ V. S ut cod. 2 V דְּבִרְהוּ סוֹבְרְהוּ 1 MK V לְדִירָא דְקֹדֶשְׁךָ, S ut cod. 3 K דְּחֵלָתָא אֲחֻדְתְּנוּן V, sine 1 et 2. 4 K דְּחֵלָתָא אֲחֻדְתְּנוּן, M אֲחֻדְתְּנוּן. 5 K אֲדוּמָאֵר V, M אֲדוּמָאֵר. 6 K מוֹאֲבֵאֵר V, M מוֹאֲבֵאֵר et רַח' אֲחֻדְתְּנוּן רַח' V, M אֲחֻדְתְּנוּן. 7 K רְחִימָא et m. p. אֲתַבְּרוּ, punct. ut M. 8 M K V תְּפֹל. 9 V בְּסַגִּיאַת ut vs. 7, M בְּסַגִּי. 10 K דְיַעֲבֵר punct. 11 V אֲרִנּוֹנָא bis. 12 M תְּעִילְנוּן. 13 K V וְהִשְׁרִינוּן, K punct. ut M S וְהִשְׁרִינוּן, deinde K V M דְּאֲחַסְנֵתְךָ. 14 V אַתְר לְבֵית שְׁכִינְתְךָ אֲתַקִּינְתָּא, K אַתְר לְבֵית שְׁכִינְתְךָ punctator. Sic saepe K in Cant. Cant., M אַתְר לְבֵית שְׁכִינְתְךָ. 15 M בִּירַת־מְקַדְשָׁא. 16 K אֲתַקְנְהוּ V, M אֲתַקְנְהוּ יְדָה. 17 K קְאִים לְעֵלְמָא וּלְעֵלְמֵי קְאִים ut M V in quibus. 18 K V סוֹסוֹת. 19 K V M בְּרַחֲכוּהִי, punct. K בְּרַחֲכוּהִי. 20 V M וְאֲתִיב sic et similesque formae aphelicae. 21 M בִּיבְשִׁתָּא. 22 K תּוֹפָא, punct. Sic et Num. 12, 1!!

21 בִּידָהּ וּנְפָקָא כָּל נִשְׂיָא בְּתִרְהָא בְּתַפְיָן ¹ וּבַחֲנֻגִין • ² וּמַעֲנִיָּא
 לַהוֹן מַרִּים שְׂבָחוּ וְאוֹזְרוּ ק' י' אֲדִי ³ אֲתַנְאִי עַל גְּיוֹתֵנְיָא
 22 רְגִיאוֹתָא דִּי לֵיהּ ⁴ הוּא סוּסִיָּא ⁵ אֲרַכְבֵּיהּ רַמָּא בִּימָא • ⁶ וְאַשִּׁיל
 מֹשֶׁה ית ישראל מִימָא דְסוּף וּנְפָקוּ לַמַּדְבָּרָא דְהַגְרָא
 23 וְאַזְלוּ ⁷ תְּלַתָּה יוֹמִין ⁸ בְּמַדְבָּרָא וְלֹא אֲשַׁכְּחוּ מַיָּא • ⁹ וְאַתּוּ
 לַמָּרָה ¹⁰ וְלֹא יִכִּילוּ לַמַּשְׁתֵּי מַיָּא מִמָּרָה אֲדִי ¹¹ מְרִירִין
 24 אֲנוּן עַל כִּין קָרָא שְׁמָה מָרָה • ¹² וְאַתְרַעְמוּ עִמָּא עַל מֹשֶׁה
 25 לַמֵּימָר ¹³ מָא נִשְׁתִּי • רְצִלִי ק' י' וְאַלְפִיה י' אֲעָא וְרַמָּא
 לַמַּיָּא ¹⁴ וּבְסִימּוּ מַיָּא חֲמָן גָּזַר לֵיהּ קָיִם דְּדִין וְחֲמָן
 26 ¹⁵ נְסִייה • וְאַמַּר אִם קָבֵלָא תִקְבִּיל לַמֵּימָרָא דִּי ¹⁶ אֲלֵהֶךָ
 וְדַכְשָׁר קְדָמוּהִי תַעֲבִיד ¹⁷ וְחֲצִית לַפְקוּדוּהִי וְחֲטָר כָּל
 קִימּוּהִי • ¹⁸ כָּל מְרַעִין דְּשׁוּיִתִּי בְּמִצְרַיִם לֹא אֲשׁוּיִנוּן עֲלֶיךָ
 27 אֲדִי אֲנָא י' ¹⁹ אֲסַךְ • וְאַתּוּ לֵאֲדִילִים וְחֲמָן ²⁰ תִּרִי ²¹ עֶסֶר
 מְבוֹעִין דְּמִיין ²² וְשִׁבְעִין דְּקִלִין וְשׁוּרוּ חֲמָן עַל מַיָּא :

1 V M sine Dages in Gimel וּבַחֲנֻגִין K, וּבַחֲנֻגִין K. 2 K וּמַעֲנִיָּא
 V S גְּיוֹתֵנְיָא, Siterum מַרִּים K. 3 K V אֲתַנְאִי M אֲתַנְאִי K; גְּיוֹתֵנְיָא V M גְּיוֹתֵנְיָא.
 4 K הוּא. 5 K וְרַכְבֵּיהּ V וְרוֹכ' M וְרוֹכ' V. 6 V וְאַשִּׁיל M וְאַשִּׁיל V.
 7 K V M תְּלַתָּה S, תְּלַתָּה S. 8 M hic et antea מְדַבְּרָא scripsit. 9 M omisit
 totum versiculum. 10 K לֹא sine ו. 11 K מְרִירִין V, מְרִירִין K. 12 V
 וְאַתְרַעְמוּ M וְאַתְרַעְמוּ. 13 M V מִהֲרַנְש' hebraizat. 14 M וּבְסִימּוּ.
 15 K גְּיוֹתֵנְיָא cum Segol ut Reuchliniano usitatissimum. 16 K om אל.
 17 K V וְחֲצִית M וְחֲצִית S, ut cod. 18 K אֲשׁוּיִנוּן M, שְׁוִיִתִּי M V, ut cod. sed M V כָּל-בְּרִשָׁא דִּי שְׁוִיִתִּי.
 19 V אֲסַךְ. 20 V תִּרְתָּא עֶסֶר et om. דְּמִיין. 21 M עֶשֶׂר. 22 K V S
 וְשִׁבְעִין ut in Cant. Cant. Adnotatio. Textum Sabionetensem =
 S ad recensioem babyloniam pertinere notulis quibusdam pro-
 bandum censuimus.

Exodi Cap. XX—XXIV.

e codice Musei Brit. Or. 2363.

Accedunt lectiones codicum K V M.

- XX. וְמֵלֵיל י' ית' כָּל פֶּתַח מַיָּא הָאֵלֶּיךָ לַמִּימָרִי אֲנֹא י' ¹
² אֵלֶיךָ ¹ דֹּאֲפִיקְתֶּךָ מֵאַרְעָא דִּמְצֻרִים ² מִבֵּית עֲבֹדְתָאִי
 לֹא ³ יִהְיֶה לְךָ ⁴ אֵלֹהִים אֲחֵרִים בְּרַ מְנִי* לֹא תַעֲבִיד לְךָ ³ (4)
⁵ צִיגָלִים וְכָל ⁶ דְּמִו דְּבִשְׂמֵיָא מִלְּעֵילָא ⁷ וְדִבְאַרְעָא ⁸ מִלְּרַע
 וְדִבְמֵיָא מִלְּרַע לֹאֲרַעָא* לֹא תִסְגֹּד לַחֹק וְלֹא ⁹ תִפְלֵחִינִיךָ (5)
 אֲרִי אֲנֹא י' אֵלֶיךָ אֵל קָנָא מְסַעַר חֹבֵי אֲבֹהֶיךָ עַל בְּנֵיךָ
 מִדֹּיךָ עַל ¹⁰ דֵּר תִּלְיָתִי וְעַל דֵּר רִבֵּיעִי ¹¹ לְסַנְאִי כֹד
¹² מְשַׁלְּמִין בְּנֵיָא לַמַּחֲטֵי בְּתֵר ¹³ אֲבֹהֵתְחֹן* וְעֲבִיד טִיבֹו (6)
 לְאַלְפֵי דֹיךָ ¹⁴ לְרַחֲמֵי וְלִנְטְרֵי פְקוּדֵי לֹא תִימִי ¹⁵ בְּשִׁמָּא ⁴ (7)
 דִּי אֵלֶיךָ לֹאֲמַנָּא אֲרִי לֹא ¹⁶ יִזְכֵּי י' ית' דִּימִי ¹⁷ בְּשִׁמִּיה
 לְשַׁקְרָאִי הֵוִי ¹⁸ דְּכִיר ית' יוֹמָא דְשַׁבְּתָא לְקֹדְשׁוֹתֵיהּ* שַׁתָּא ⁵ (8)
 יוֹמִין ¹⁹ תִּפְלֵחַ וְתַעֲבִיד כָּל עֲבִידְתֶּךָ* וְיוֹמָא שְׁבִיעָאֵה (10)

1 K אפ' ד' et sic saepe ד' M דִּאֲפִיקְתֶּךָ. 2 K in marg. מן.
 3 V יהי. 4 K אלה et בר, V אלהא male; M אלה et בר. 5 K
 צלם bene, V צלם M צלם. Cf. Pag. 34, 15. 6 V M דמות male. 7 M V
 א' ut Mercha (hebr. אָשֶׁר) possit poni. Sic et in sequentibus ד'
 propter accentus. 8 M V מְלָרַע propter Ittnâhtâ. 9 K V M
 תִּפְלֵחִינִיךָ. 10 V M S ד' bis. 11 K V לְסַנְאִי, M om. 12 K V M S
 מְשַׁלְּמִין. 13 K M אֲבֹהֵתְחֹן. 14 K V לְרַחֲמֵי וְלִנְטְרֵי et sic saepe
 cum vocali brevi in Participio. M לְרַחֲמֵי וְלִנְטְרֵי. 15 K M ית
 שָׁמָּא. 16 V דְּכִיר. 17 K ית ש', M ut cod. 18 K V דְּכִיר,
 V שְׁבִיעָא. 19 K V M S תִּפְלֵחַ. M deinde עֲבִידְתֶּךָ.

1 שבתא ק' י' אלהך לא תעביד כל עבירא 3 אֵת וּבִרְךְ
 (11) וּבִרְתֶךָ 4 עֲבֹדְךָ וְאִמְתֶךָ וּבְעִיֶדְךָ וּנְיֹוֹדְךָ וּבְקִרְוֶיךָ * אֲרֵי שֵׁתָהּ
 יוֹמִיךָ 5 עֲבֹד י' יֵת שְׁמִיָּא דִּי יֵת אֲרֵעָא 6 יֵת יִמָּא וְיֵת לָל
 דְּבַהֲוֹן 7 וְנָח בְּיוֹמָא שְׁבִיעֵאָה עַל כֵּיךָ 8 בְּיֶדְךָ י' יֵת יוֹמָא
 (12) 6 9 דְּשִׁבְתָּא וְקֹדְשִׁיהּ יִקָּר יֵת אֲבוּךָ דִּי יֵת אֲמִיךָ בְּדִיל 10 דִּיּוֹרְכֹן
 (13) 7 יוֹמֶךָ עַל אֲרֵעָא דִּי אֵלֶיךָ יְהִיב לָךְ. 11 לָא תִקְטוּל 12 נַפְשִׁי
 8 9 10 לָא תִגְוֹתִי לָא תִגְנוּבִי לָא תִסְחִיד בְּחִבְרֶךָ 13 סְהוּתָא
 (14) 11 דְשִׁקְרָא לָא 14 תִחֲמִיד בֵּית חִבְרֶךָ 15 לָא תִחֲמִיד אֲחֵת
 חִבְרֶךָ דְעַבְדִּיהּ וְאִמְתִּיהּ וְתוֹרִייהּ וְחֲמִירִיהּ 16 דְכָל זֹלָתְךָ
 (15) 12 וְכָל עֲמָא 17 הִזֵּן יֵת קָלָא דִּי יֵת בְּעוֹרֵיָא דִּי יֵת קָל שׁוֹפְרָא
 (16) 13 דִּי יֵת טוֹרָא 18 דִּתְנֵן וְהֵזָא עֲמָא דִּזְעוּ דְקָמוּ 19 מִרְחִיקִי וְאֲמָרוּ
 20 לְמֹשֶׁה מִלִּיל אֵת עֲמָנָא וְנִקְבִיל דְלָא 21 יֵת מִלָּל עֲמָנָא מִן
 (17) 14 ק' י' דִּלְמָא נְמוּתִי וְאֲמָר 22 מֹשֶׁה לָא 23 תִדְחִלוֹן אֲרֵי

1 V שְׁבִתָּא, sed deinde cum M שְׁבִתָּא. 2 M עֲבִירָתָא male. 3 Cod. אֵת. Deinde K וּבִנְתָּךְ et וּבִנְתָּךְ male. V M וּבִבְרָתָךְ. 4 M וּבְעִבְדֶךָ, sine vocali. 5 V עֲבֹד uti אָמַר in Perf. 6 K וְיֵת; in V sec. man. delevit ו. 7 M V וְנָח. 8 Leg. בְּיֶדְךָ. 9 M iterum שְׁבִתָּא Sic V. 10 Cod. דִּיּוֹרְכֹן, דִּיּוֹרְכֹן, V M S דִּיּוֹרְכֹן. 11 Praecepta quintum ad octavum in K V efficiunt versum; in M S dispescuntur. 12 M V S נַפְשִׁי propter Silluq. 13 K V M סְהוּתָא male. 14 K M S תִּחֲמִיד bis. V ut cod. 15 V וְיֵת. 16 M וְכָל דִּי et antea M V וְיֵת. 17 K M הִזֵּן et K קָלָא, V M קָלָא ceterum saepissime קָל exstat in K V M. 18 V M תִּנְן om. ד. 19 M K מִרְחִיקִי. 20 K vocem addit in marg. 21 K V וְיֵת מִלָּל עֲמָנָא, interpretatio codicis dogmatica ratione nititur. M S עֲמָנָא. 22 K מֹשֶׁה לְעֲמָא, nempe 'לעמ' in margine, V M in textu. 23 K V תִּדְחִלוֹן deinde K M דְּחִלְתִּיהּ V דְּחִלְ, ceterum M תִּדְחִלוֹן.

בָּדִיל לֹא־נִסְאָה יִתְכּוֹן אֶת־גְּלִי לִכּוֹן יִקְרָא דָּי וּבְדִיל זִתְהִי־
 דַּח־לִיתִּיה עַל אֲפִיכּוֹן בְּדִיל דֵּלֵא ¹תְּחֻבּוֹן וְקָם עֲמָא ¹⁵(18)
²מִרְחִיק וּמִשָּׁה קָרִיב ³לִצִּית אֲמִיטַתָּא דַּח־מֶן יִקְרָא דָּי־
 וְאִמְרִי לִמִּשָּׁה ⁴כַּדְנָן תִּימַר לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֲתוֹן הִזִּיתוֹן אֲרִי ¹⁶(19)
 מִן שְׂמִיא ⁵מְלִילִית ⁶עֲמִכּוֹן* לֵא תַעֲבֹדוֹן קִדְמֵי דַּח־לֵין ²⁰(20)
⁷זַכְסָּךְ דַּח־לֵין דַּח־ב לֵא תַעֲבֹדוֹן לִכּוֹן ⁸מְדַבַּח אֲדַמְתָּא ¹⁷(21)
 תַעֲבִיד קִדְמֵי וְתַהִי ⁹רַבַּח עַל־וְהִי יֵת ¹⁰עַל־וְתָךְ וְיֵת נַכְסָּת
 קוֹדֶשֶׁךְ מִן עֲנָךְ וּמִן ¹¹תוֹרָךְ בְּכַל ¹²אֲתָר דְּאֲשֵׁרֵי שְׂכִינְתֵי
 לַח־מֶן ¹³אֲשַׁלַּח בְּרַחֲתֵי לֵךְ ¹⁴וְאֲבַרְכִינְךָ וְאִם ¹⁵מְדַבַּח ¹⁸(22)
 אֲבַנִּין תַעֲבִיד קִדְמֵי ¹⁶לֵא תַבְנֵי יִתְהוֹן פְּסִילֵין ¹⁷לֵא
 תִיִּים הֶרְבַּךְ עָלֵיהּ ¹⁸וְתַתְּלִינְהִי וְלֵא תַסֵּךְ בְּדַרְגִּין עַל ¹⁹(23)
¹⁹מְדַבְּחֵי דֵּלֵא ²⁰תַתְּגַלִּי עֲרִיתְךָ עַל־וְהִי

XXI. וְאֲלֵין דִּינִיא דַּח־סֹדֵר קִדְמֵיהוֹן אֲרִי תַזְבּוֹן ¹/₂

1 V M תְּחֻבּוֹן. 2 M K V מִרְחִיק. 3 K V לְצַד אֲמִיטַתָּא, לְצַד אֲמִיטַתָּא, in V אֲמִיטַתָּא correctum ex punctator in K אֲמִיטַתָּא. 4 K
 punctator in K אֲמִיטַתָּא, in V אֲמִיטַתָּא correctum ex punctator in K אֲמִיטַתָּא. 5 Cod. מְלִילִית. 6 M עֲמִכּוֹן ut saepe. 7 M et דַּח־ב et דַּח־מֶן. 8 K מְדַבַּח אֲדַמְתָּא, V מְדַבַּח אֲדַמְתָּא, M מְדַבַּח אֲדַמְתָּא. 9 V רַבַּח. 10 K עַל־וְתָךְ. En monstrum, quo probatur, punctatorem a sana etymologia fuisse remotissimum. V עַל־וְתָךְ, M עַל־וְתָךְ. 11 K תוֹרָךְ. 12 Recte status indeterminatus positus est. hebr. est: in toto ambitu scil. templi, et locus hebraeus consilio mutatus, primaria lectio etiam hebraice fuisse debet. At in V habes בְּכַל־אֲתָרֵךְ, in M אֲתָרֵךְ sine ם finali. 13 K אֲשַׁלַּח, V M תַּמְּן אֲשַׁלַּח, V תַּמְּן. 14 V וְאֲבַרְכִינְךָ. 15 Leg. מְדַבַּח, M מְדַבַּח, K M מְדַבַּח, V מְדַבַּח. 16 K לֵא תַבְנֵי יִתְהוֹן, V יִתְהוֹן. 17 M K V לֵא. S solum. 18 V M וְתַתְּלִינְהִי. 19 K M מְדַבְּחֵי. 20 K תַתְּגַלִּי M תַתְּגַלִּי V תַתְּגַלִּי.

עֲבָדָא בַר יִשְׂרָאֵל¹ שִׁית שָׁנִין יִפְלֹא² וּבִשְׁבִיעֵיהָא יִפּוֹק
 3 כְּבָר חֹרִין מִגְּן. אִם בִּלְחֹדְוֵהי יִיעוּל בִּלְחֹדְוֵהי יִפּוֹק אִם
 4 בְּעִיל אִיתְתָּא הוּא⁴ יִתְפּוֹק אִיתְתִּיה עֲמִיה. אִם רְבוּנִיה
 יִתִּין לִיה אִיתְתָּא וְתִלִּיד לִיה⁵ בְּנִין אִו בֵּן אִיתְתָּא
 5 וּבְנָהָא תְהִי⁷ לְרְבוּנָה וְהוּא יִפּוֹק בִּלְחֹדְוֵהי. וְאִם⁸ מִימַר
 יִמַר עֲבָדָא⁹ רְחִימָנָא יִת רְבוּנֵי יִת אִתְהִי וְיִת בְּנֵי לֹא
 6 אִפּוֹק¹⁰ בַר חֹרִין. וְיִקְרְבִינִיה רְבוּנִיה¹² לְקָדָם דִּינִינִיא
 וְיִקְרְבִינִיה לְוֹת¹³ דְּשָׂא אִו¹⁴ דְּלֹת מְזוּזָתָא¹⁵ וְיִרְצַע רְבוּנִיה
 יִת אֹרְנִיה¹⁶ בְּמַרְצַעָא וְיִהִי לִיה¹⁷ עֶבֶד פְּלֹא לְעָלָם.
 7 וְאִי יִזְבִּין גִּבֹר יִת¹⁸ בְּרִיתִיה לְאִמְהוּ לֹא תִפּוֹק¹⁹ כְּמַפְקָנָת
 8 עֲבָדִיא. אִם²⁰ בִּישָׁת בְּעִינֵי רְבוּנָה²¹ וְיִקְיָמָה לִיה
 דִּיפְרָקִינָה לְגִבֹר²² אֹחֲרִין לִיה²³ רְשׁוֹ לְרְבוּנָה
 9 בְּמִשְׁלֵטִיה בְּהִי. וְאִם לְבִייה יִקְיָמִינָה²⁴ כְּהִלְכַת בְּנֹת
 10 יִשְׂרָאֵל יַעֲבִיד לֵיה. אִם²⁵ אֹחֲרִנָתָא יִסֵּב לִיה זְוֹנָה

1 V שִׁית M שִׁית. 2 K וּפְלֹא וּבִשְׁבִיעֵיהָא V. Ceterum V semper plene. M ut V at בִּיעֵהָא*. 3 K בְּרִיתִיה. 4 K וְתִפּוֹק. 5 K בְּנִים. 6 K V M וּבְנָהָא. 7 K לְרְבוּנָה V. 8 K V M מִימַר. 9 K רְחִימָנָא V. 10 M לְבָר. 11 V M וְיִקְרְבִינִיה bis. 12 K V לְקָדָם. 13 V M דְּשָׂא. 14 K לְוֹת מְזוּזָתָא. 15 M וְיִרְצַע. 16 K בְּמַרְצַעָא. 17 K עֶבֶד, V M et V עֶבֶד לְעָלָם. 18 V M בְּרִיתִיה. 19 M V כְּמַפְקָנָת. 20 K בִּישָׁת V, et בִּישָׁת V iterum. 21 V דְּקִימָה לִיה M, מְקִימָה לִיה. Interpretationes juridicae! 22 V בְּנִתִּישׁ et פְּהִלְכַת K. 23 M om. רְשׁוֹ. 24 K בְּנִתִּישׁ et פְּהִלְכַת K. 25 V אֹחֲרִנָתָא M, אֹחֲרִנָתָא V. Sic et V פְּהִיל, M פְּהִילְכַת.

11 כְּסוּתָהּ¹ וְעֵנָתָה לֹא יִמְנָעִי וְאִם תֵּלֵת אֱלֵיךְ לֹא יַעֲבִיר
 12 לֹא רֵתִיפוֹק מִגֵּן² דְּלֹא כִסֶּה דִימַחֵי³ לְאֵשׁ דִּיקְסֵלְנִיה
 13 אֲתַקְטֵלֹא יתְקַטִּילִי וְדִלֹא⁵ כִּמֵּן לִיה וּמִן ק' י' אֲתַמְסֵר⁶
 14 לִידִיה וְאֲשׁוּי לֶךְ⁷ אֲתֵר⁸ דִּיעִרוֹק לְתַמֵּן וְאֲרִי⁹ יִזִּיר
 15 גְּבַר עַל חֶבְרִיה לְמַקְטֵלִיה בְּנִכְלִיו¹⁰ מִן מְדַבְּחֵי
 16 תְּדַבְּרִינִיה¹¹ לְמַקְטֵלִי וְדִימַחֵי¹² לְאֲבוּהֵי וְלֹאמִיה
 17 אֲתַקְטֵלֹא¹⁴ יתְקַטִּילִי¹⁵ וְדִיגְנוֹב נַפְשָׁא מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל
 18 וִיזְבַּנִּינֶה¹⁷ וְתַשְׁתַּכַּח בִּידִיה¹⁸ אֲתַקְטֵלֹא יתְקַטִּילִי וְדִיגְלוֹט
 19 אֲבוּהֵי וְאֲמִיה אֲתַקְטֵלִיא יתְקַטִּילִי וְאֲרִי²⁰ יִנְצוֹן
 21 גְּבִירִין דִּימַחֵי גְּבַר יֵת חֶבְרִיה בְּאֲבִנָּא אִו²¹ בְּלוֹרִמִּיזָא דְּלֹא
 22 דַּמּוֹת²² דִּיפּוֹל לְבוֹטְלִין²³ אִם יָקוּם וִיהֵלִיךְ²⁴ בְּבִרָא עַל
 25 בּוֹרִייה וִיהֵי²⁵ זָכָא מַחִיא לְחוּד²⁶ בּוֹטְלִינִיה יֵתִין וְאֲגַר

1 V וְעֵנָתָה, M וְעֵנָתָה. 2 M K V בְּלֵא ! 3 K אֵשׁ, V אֵשׁ, M
 לְאֵשׁ, M דְּמַחֵי לְאֵשׁ. 4 M אֲתַקְטֵלֹא quod punctator superscripto
 & neque vero delete Jod in 'ק' correxit. 5 V M בְּמֵן, Munah
 in M solum. 6 K אֲתַמְסֵר, V אֲתַמְסֵר, M אֲתַמְסֵר. 7 V אֲתֵר
 אֲתֵר, M דִּיעִרוֹק, M אֲתֵר דִּיעִרוֹק. 8 K דִּיעִרוֹק. 9 K רִזִּיר, V M
 רִזִּיר. 10 M קְדָם מִד' תְּדַבֵּר'. 11 V לְמַק' pro לְמַק'.
 12 K לְאֲבוּהֵי וְאֲמִי, V לְאֲבוּהֵי וְאֲמִי, M לְאֲבוּהֵי וְאֲמִי. 13 V M
 אֲתַקְטֵלֹא quod non factum est lapsu calami, quia ita et in sequen-
 tibus legitur. M ut vs. 12 super Jod praebet & superpositum.
 14 K V אֲתַקְטֵלֹא et sic infra. 15 K V וְדִיגְנוֹב, M וְדִיגְנוֹב. 16 K
 וִיזְבַּנִּינֶה, V M mscl. *יִנִּיה. 17 K וְתַשְׁתַּכַּח, V M mscl. 18 V
 אֲתַקְטֵלֹא et sic deinde, M iterum cum & super י' posito, ut
 antea et in sequentibus. 19 K אֲבוּהֵי וְאֲמִיה, V M אֲבוּהֵי וְאֲמִיה. 20 K
 יִנְצוֹן גְּבִירִין, M יִנְצוֹן גְּבִירִין, V יִנְצוֹן גְּבִירִין. 21 K בְּלוֹרִמִּיזָא. 22 K V M
 וְיִפּוֹל. 23 V אִם at punctator delevit. 24 K בְּבִרָא, M בְּבִרָא. 25 K מַחִיא, V מַחִיא, M מַחִיא. 26 K בְּטִלִּיה, V בְּטִלִּיה.

20 ¹אָסִיא יִשְׁלִים. וְאָרִי יִמְהִי ²גָבַר יֵת עֲבֹדִיה אוּ יֵת
 21 אֲמַתִּיה בְּשׁוֹלֶטָן וַיִּמּוֹת תַּחַת יָדֶיהָ ³אֶתְדַנָּא וַיִּתְדַן בָּרָם
 אִם יוּמָא אוּ תַדִּין יוּמִין וַתְּקִיִּם לֹא ⁴וַיִּתְדַן אָרִי לְסַפִּיה
 הוּא. וְאָרִי ⁵יִנְצוֹן גְּבוּרִין דִּימְחֹן אִיתְתָּא ⁶מְעַדִּיא דִּינְפִקוֹן
 22 ⁷וְלֹדְהָא וְלֹא יְהִי מוֹתָא ⁸אֶתְנַבְּאָה וַתִּגְבִּי לָמָּא ⁹דִּישׁוּי
 23 עַל־זוּהִי בְעֵלָה דְאִיתְתָּא דִּיִּתִין ¹⁰מִמֵּי־מָר דִּיִּנְיָא. וְאִם מוֹתָא
 יְהִי וַתִּתִּין נַפְשָׁא ¹¹הֵלֶךְ נַפְשָׁא. עֵינָא הֵלֶךְ עֵינָא שִׁינָא
 24 הֵלֶךְ שִׁנָּא יָדָא הֵלֶךְ יָדָא וְגַלָּא הֵלֶךְ וְגַלָּה. ¹²כֹּאֲהָ
 הֵלֶךְ כֹּאֲהָ פֻרְעָא הֵלֶךְ פֻּרְעָא מִשְׁקוּפֵי הֵלֶךְ מִשְׁקוּפֵי.
 25 וְאָרִי יִמְהִי גָבַר [יֵת עֵינָא דְעֲבֹדִיה אוּ] יֵת עֵינָא דְאֲמַתִּיה
 26 ¹³וַיִּהְיֶינָה לֹאֲבַר חוּרִין וּפְשִׁינִיה הֵלֶךְ עֵינִיה. וְאִם שִׁינָא
 דְעֲבֹדִיה אוּ שִׁינָא דְאֲמַתִּיה ¹⁴יִפִּיל לֹאֲבַר חוּרִין וּפְשִׁינִיה
 27 הֵלֶךְ שֵׁנִיה. וְאָרִי ¹⁵יִגַּח תּוֹרָא יֵת ¹⁶גָבַרָא אוּ יֵת אִיתְתָּא
 וַיִּמּוֹת ¹⁷אֶתְרַגְּמָא וַתִּהְיֶינָם תּוֹרָא וְלֹא ¹⁸יִתְאֲכִיל יֵת בְּסִיִּיה
 28 רְמִיִּיה דְתּוֹרָא יְהִי ¹⁹זָכָא. וְאִם תּוֹר ²⁰נָגַח הוּ ²¹מֵאֶתְמַלִּי

1 K M אָסִיא, V אָסִיא. 2 M גָבַר uti vs. 18 et infra. 3 V
 אֶתְדַנָּא וַיִּתְדַן at M hoc loco וַיִּתְדַן. 4 K וַיִּתְדַן in marg. וַיִּתְדַן, M וַיִּתְדַן.
 5 K רִצּוֹן גּוּב', V M וַיִּנְצוֹן et וַיִּמְחֹן et sic saepe u pro o in hac forma.
 6 K מְעַדִּיא, V ut cod. ceterum אִיתְתָּא cum duobus Dag., M מְעַדִּיא.
 7 V בְּנִקְהָא, M וְנִקְהָא. 8 V וַיִּתְנַבְּאָה, M אֶתְנָ. 9 V דִּישׁוּי. 10 K V M
 עַל מִימָר. 11 K הֵלֶךְ semper, V M הֵלֶךְ semper. 12 K V M כֹּאֲהָ bis.
 13 K וַיִּתְבַּלְּצִיה, V M femin. Cod. Or. 2363 om. voces cancellatas.
 14 K וַיִּפִּיל, V M וַיִּפִּיל. 15 K יִגַּח. 16 K M גָבַרָא, V תּוֹר et
 גָבַר in statu abs. 17 V M אֶתְרַגְּמָא. 18 V וַיִּתְאֲכִיל, M
 וַיִּתְאֲכִיל. 19 K זָכָא, punct. וְזָכָא; V וְזָכָא pessime, M וְזָכָא.
 20 K נָגַח male, V נָגַח, M נָגַח. 21 K V M מֵאֶתְמַלִּי et וּמִדְקָמ' male,
 nam מֵאֶתְמַלִּי ex קְמַוְהִי contractum. Ceterum M plene מֵאֶתְמַלִּי.

וּמִדְקָמוֹהִי ¹ וְאֶתְסֹהֵר בַּמִּיָּה וְלֹא נִטְרִיה וְיִקְשׁוּל גִּבֹר אִו
²⁹ אִיתָא תּוֹרָא וְתַרְגִּים וְאֶקְסִיל. ³ אִם מִזְוֹן יִשְׁוֹן
³⁰ עַל־וְהִי וְיִתִּין פּוֹרְקָן נְפִשִּׁיה כֻּלָּל ⁴ דִּישְׁוֹן עַל־וְהִי אִו
⁵ לִבְרִי יִשְׂרָאֵל ⁶ יִגָּח תּוֹרָא אִו לִבְתִּי יִשְׂרָאֵל ⁷ יִגָּח כְּדִינָא
³¹ הִזְיִן יִתְעַבִּיר לִיָּה אִם ⁸ לְעֵבְדָא ⁹ יִגָּח תּוֹרָא אִו לְאִמָּתָא
³² ¹⁰ כְּסָפָא תְּלָתִין סַלְעִין יִתִּין לְרַבּוּנִיה וְתּוֹרָא וְתַרְגִּים וְאִי
³³ ¹¹ יִפְתָּח גִּבֹר אִו אִי ¹² יִכְרִי גִבֹר וְלֹא ¹³ יִכְסִינִיה
³⁴ ¹⁴ וְיִפּוֹל תָּמָן תּוֹרָא אִו הַמִּרְאִי מִיָּה ¹⁵ דְּגוּבָא יִשְׁלִים
³⁵ כְּסָפָא ¹⁶ יִתִּיב לְמִזְוֵהִי וּמִיָּתָא יְהִי דִילִיָּה וְאִי ¹⁷ יִגָּח
³⁶ תּוֹר וְגִבֹר יִתִּי תּוֹרָא דְהַבְרִיָּה וְיִמּוֹת וְיִזְבְּנוֹן יִתִּי תּוֹרָא
¹⁸ הִיא ¹⁹ וְיִפְלָגוֹן יִתִּי כְּסָפִיה וְאֶקְסִיל יִתִּי דְמִי מִיָּתָא ²⁰ יִפְלָגוֹן
²¹ אִו אִתִּידַע אִי תּוֹר ²² נְגָח הוּא מִאִתְמַלִּי וּמִדְקָמוֹהִי
²³ וְלֹא נִטְרִיה מִיָּה שְׁלָמָא יִשְׁלִים תּוֹרָא ²³ הַלָּק תּוֹרָא
²⁴ וּמִיָּתָא יְהִי דִילִיָּה אִי ²⁴ יִגְנוֹב גִּבֹר תּוֹר אִו ²⁵ אִימֵר

1 K V M וְיִתְסֹהֵר, V וְאִתְסֹהֵר punctator, K וְאִתְסֹהֵר. 2 K V M
 אִתְסֹהֵר punct. male. 3 V M אִם, al. ואם. 4 Cod. דִּישְׁוֹן. 5 V בר
 et sine בַּת. 6 K יִגָּח bis et sic deinde. 7 V M יִגָּח propter
 Ittn. 8 V עֵבְדָא et אִמָּתָא sine ל. 9 V M יִגָּח. 10 K V
 כְּסָפָא. 11 K יִפְתָּח. 12 M יִכְרִי. 13 K V יִכְסִינִיה, punct.
 K ut M. 14 K וְיִפּוֹל תָּמָן, V וְיִפּוֹל תָּמָן. 15 K
 דְּגוּבָא punct., V דְּגוּבָא, M דְּגוּבָא. 16 K יִתִּיב, V יִתִּיב. 17 K
 יִגָּח תּוֹר, M יִגָּח תּוֹר. 18 V תִּפְלָגוֹן. 19 M וְיִפְלָגוֹן. 20 K
 וְיִפְלָגוֹן hic et antea, V M וְיִפְלָגוֹן hic et antea. 21 K אִתִּידַע, V
 אִתִּידַע. 22 K V נְגָח, אִתְמַלִּי, ut supra. Ceterum V
 וּמִדְקָמוֹהִי, M מִאִתְמַלִּי, M מִאִתְמַלִּי. 23 K הַלָּק, M V הַלָּק. 24 K V
 וְאִי יִגְנוֹב, M יִגְנוֹב. 25 K M אִימֵר et sic infra, V אִימֵר sic
 infra.

דִּיפְסִינִיהּ אִוּ ¹ יִזְבְּנִינִיהּ חֲמִשָּׁה תּוֹרִין יִשְׁלִים הֲלִיף תּוֹרָא
 וְאַרְבַּע עֲנָא הֲלִיף אִימְרָא •
 XXII. אִם בְּמַחְתָּרָתָא יִשְׁתַּכַּח גִּנְבָא רֵיִיתְמַהֵי וַיְמֹות 1
 לִית לִיהּ ² דָּם • ³ אִם עֵינָא ⁴ דֵּהֲדִיא נַפְלִית עֲלוּהֵי דִמָּא 2
 לִיהּ שְׁלָמָא יִשְׁלִם ⁵ אִם לִית לִיהּ דִּיזְדָבֵן בְּגִלּוּבְתִיהּ •
 אִם אֲשַׁתְּכָהּ ⁶ תִּשְׁתַּכַּח בִּידֵיהּ ⁷ גִּלּוּבְתָא מִתּוֹר עַד ⁸ חֲמַר 3
 עַד אִימַר ⁹ אִינּוֹן הֵינִן עַל הָד תִּיִן יִשְׁלִים • אִי ¹⁰ דִּיִּכּוּל 4
 גִּבְרַת הֲקָל אִוּ ¹¹ כָּרָם וַיִּשְׁלַח יָת בְּעִידֵיהּ ¹² דִּיִּכּוּל בְּחֲקָל 5
 אַחֲרָן שֹׁפֵר הֲקָלִיהּ וְשֹׁפֵר כְּרַמֵּיהּ יִשְׁלִים • אִי ¹³ יִתְפַּק 5
 נּוֹר ¹⁴ דִּישִׁכָּח ¹⁵ לּוּבִין דִּיִּכּוּל ¹⁶ גְּדִישִׁין אִוּ ¹⁷ קָמָא אִוּ הֲקָל 6
 שְׁלָמָא יִשְׁלִים דְּאִדְלִיק יָת ¹⁸ דְּלִיקְתָּא • אִי יִתִּין גִּבְרַת 6
 לְאֶבְיִיהּ כֶּסֶף אִוּ מִנִּין לְמִיטָר דִּיתְלַנְבוּן מִבֵּית ¹⁹ גִּבְרָא 7
 אִם יִשְׁתַּכַּח גִּנְבָא יִשְׁלִים עַל ²⁰ הָד תִּיִן • ²¹ אִם לֹא 7
 יִשְׁתַּכַּח גִּנְבָא ²² דִּיתְקָרַב מְרִיהּ דְּבֵיתָא ²³ לְקָדָם דִּיִּנְיָא אִם

1 K זָבַן Perf., V זָבַן, quod alius correxit in זָבַן, M ut cod.
 2 K M דָּם, V דָּמָא. 3 K V M אִם. Al. וְאִם. 4 M סְהִדִיא ut et V saepius.
 5 K וְאִם, V M אִם. 6 V וְיִשְׁתַּכַּח cum Dag. in Kaph. male.
 7 K גְּנִיבְתָא. 8 K V חֲמַר. 9 K V M כַּד אִינּוֹן, S ut cod.!!! 10 K
 תְּקָל אוּ כָרָם, Zaqef, M כָּרָם. 11 K V כָּרָם, Zaqef, M כָּרָם. 12 K V וְיִכּוּל et sic porro, at V plene וְיִכּוּל, M וְיִכּוּל. 13 V וְיִתְפַּק
 et וְיִתְפַּח. 14 M וְיִשְׁתַּכַּח male. 15 K כְּבִין punct., M כְּבִין.
 16 K M גְּדִישִׁין, V גְּדִישִׁין, at alia lectio circulo indi-
 cata non apposita est. Voluitne וְיִכּוּל? 17 V קָמָא אוּ תְּקָלָא male,
 M קָמָא אוּ תְּקָלָא. 18 M דְּלִיקְתָּא. 19 V M גִּבְרָא, K גִּבְרָא. 20 K V M
 הָד hic et alibi. Hoc loco V cum Mercha, M vero ante Maqqef.
 21 V punctator וּ inseruit וְאִם. Ceterum וְיִשְׁתַּכַּח cum Dag. כּ saepe
 sed male. 22 K V וְיִתְקָרַב, M וְיִתְקָרַב. 23 V לְקָדָם, M לְקָדָם.

8 לֹא אֹשֵׁיט יָדֶיהָ בַּמָּא¹ וְזִמְסָר לִיהָ חֶבְרִיהָ. עַל כֹּל
 פְּתֻגָּם דְּחֹב עַל תּוֹר עַל² חֶמֶר עַל אִימָר³ עַל כֶּסֶף⁴ עַל כֹּל
 5 אֲבִידָתָא דִּיּוֹמָר⁶ אֲרִי הוּ דִּין לְקָרָם⁷ דִּינִיָּא יִיעוּל⁹ דִּין
 תְּרוּיָהוּן¹⁰ דִּיהֵיבֹן דִּינִיָּא יִשְׁלִים עַל הָד תְּדִין לֶחֶבְרִיהָ.
 9 אֲרִי יִתִּין גָּבֵר לֶחֶבְרִיהָ חֶמֶר אִו תּוֹר אִו אִימָר¹¹ וְכֹל
 בְּעִירָא לְמִיטָר וַיָּמוּת אִו אִיתְבָּר אִו אֲשַׁתְּבִי¹² לִית דְּהֵזִי.
 10 מוֹמְתָא דִּי תֵהִי בֵין תְּרוּיָהוּן אִם לֹא אֹשֵׁיט יָדֶיהָ בַּמָּא
 13 דְּזִמְסָר לִיהָ חֶבְרִיהָ וַיִּקְבֵּיל מְדִיהָ מְנִיהָ מוֹמְתָא וְלֹא
 יִשְׁלִים. 14 וְאִם אֲתַגְלֵבָא וְתַגְלֵיב מְעַמִּיהָ יִשְׁלִים לְמוֹהֵי.
 11 אִם אִיתְבָּרָא¹⁵ וְיִתְבָּר יִתֵּי סְהוּיָן¹⁶ דְּחֶבֶר לֹא יִשְׁלִים.
 12 וְאֲרִי¹⁷ וְשֶׁאֵל גָּבֵר מִן חֶבְרִיהָ וְיִתְבָּר אִו¹⁸ יָמוּת מְדִיהָ
 13 לִית¹⁹ עַמִּיהָ שְׁלָמָא יִשְׁלִים. אִם מְדִיהָ עַמִּיהָ לֹא
 14

1 M דִּימְסָר in unam vocem conjunctum; דִּימְסָר? 2 K V
 חֶמֶר hic et alibi. Sic vice versa et אִמָּר, at V אִימָר uti et
 deinde. 3 M וְעַל. 4 M ועל, sed manus punctatoris delevit ו.
 5 K אֲבִידָתָא, M אֲבִידָתָא, V אֲבִידָתָא male propter statum determinatum.
 6 K om. אֲרִי. 7 K עַד pro לקָרָם, V in textu לְקָרָם, in margine
 עַד, quod deinde radendo laesum. M לְקָרָם. 8 Cod. semp. duo י. 9 M
 דִּין, V דִּין at punctum alterum erasum est ita ut דִּין sit reliquum.
 10 K hic et alibi aliquoties דִּי. 11 V וְכֶלֶבֶב' quae forma in K
 haud raro occurrit. 12 K מְדִיהָ לִית, at sine vocalibus et cum
 punctis super ה et מ. Vox delenda, quae et in V deest. 13 V M
 דִּימְסָר cf. Not. 1. 14 K וְאִם, V וְתַגְלֵבָא, M וְתַגְלֵבָא, quod
 punctator correxit in אֲתַגְלֵבָא. 15 V וְיִתְבָּר יִתֵּי, V M
 iterum וְיִתְבָּר יִתֵּי. Alii ut Adler (Wilna 5634) וְיִתְבָּר יִתֵּי. Nb.! Cf.
 Raschi et Ibn Esra ad loc. 16 V וְיִתְבָּרָא male, M וְיִתְבָּרָא con-
 junctum in unam vocem. 17 K וְשֶׁאֵל, V וְשֶׁאֵל. 18 V M מִית
 male. 19 M עַמִּיהָ.

15 ¹ יִשְׁלִים אִם ² אֲגִירָא הוּא ³ עַל בְּאֲגִרְיָהּ . וְאֵי ⁴ יִשְׁדִּיל
 גָּבֵר ⁵ בְּתוֹלְתָא דְלֵא ⁶ מְאָרְסָא ⁷ דִּישְׁלֹב עִמָּה קְיִימָא יְקִימִינָה
 16 לִיה ⁸ לְאִיתֵּי . אִם מִצְבָּא לֵא יִצְבִּי אֲבוּהָא ⁹ לְמִתְנָה
 17 לִיה כְּסָפָא יִתְקוּל ¹⁰ כְּמוּהִי בְּתוֹלְתָא הֲרָשָׂא לֵא ¹¹ תְּהִי .
 18 כֹּל ¹² דִּישְׁלֹב עִם בְּעִירָא אֲתִקְטֵלֵא יִתְקַטִּיל . ¹³ דִּידְבַח
 19 לְטַעוֹת עִמְמִיא יִתְקַטִּיל ¹⁴ אֲלֵהֶן לְשִׂמָּא דִּי בְּלַחְוֹהִי .
 20 וְלִגְזִירָא לֵא תוֹנִין דְּלֵא תְעִיקוֹן אֵי ¹⁶ דִּי־יִדִין הֵוִיתוֹן
 21 בְּאֲרָעָא ¹⁷ דְּמִצְרַיִם . כֹּל אֲרַמְלָא ¹⁸ וִיהֵם לֵא תְעִנוּן .
 22 אִם עֲנָתָה ¹⁹ תְּעִנִי יִתִּיה אֵי אִם ²⁰ מְקַבֵּל יְקַבֵּל קִדְמֵי קָבֵלֵא
 23 אֲקָבִיל ²¹ קְבִילֵא תִיה . ²² דִּיתְקָה רֹגְזִי וְאֲקַטִּיל יִתְנוֹן בְּחֵרְבָא
 24 ²³ דִּי־הִדִּין נְשִׁיכוֹן אֲרַמְלָן וְבְנִיכוֹן יִתְמִין . אִם כְּסָפָא ²⁴ תּוֹזִיף
 בְּעַמִּי לְעִנְיָא דְעִימָךְ לֵא ²⁵ תְּהִי לִיה ²⁶ כְּרָשִׂיא לֵא

1 K יִשְׁלִים . 2 V M אֲגִירָא . 3 K V M עַל בְּאֲגִרְיָהּ leg. ? עַל בְּאֲגִרְיָהּ
 4 M וְשִׁתְּהֵל . 5 K et בְּתוֹלְתָא . 6 V M דִּי לֵא . 7 K וְשִׁפּוּב . 8 K punctator לְאִיתֵּי ,
 לְאִינְתוֹ . 9 K M לְמִתְנָה , V לְמִתְנָה . 10 K V M בְּמוּהִי , V לְאִינְתוֹ . 11 K
 בְּתוֹלְתָא , at V M plene 'בְּמוּהִי' et V 'בְּתוֹלְתָא' . Ceterum M רִתְקֵל . 12 K
 תְּחִי , V תְּחִי , M תְּחִי . 13 K דִּישְׁפּוּב . 14 K V M יִתְקַטִּיל . 15 K V M
 וְלִגְזִירָא at M וְלִגְזִירָא . 16 V et דִּי־יִדִין . 17 K V M דְּמִצְרַיִם . Sic! Pausa. 18 K
 וִיהֵם , V וִיהֵם utrumque . 19 V תְּעִנָּה hebr. 20 K מְקַבֵּל יְקַבֵּל , M מְקַבֵּל יְקַבֵּל , V מְקַבֵּל יְקַבֵּל . 21 K קְבִילֵא . 22 K
 וִיהֵוֹרִין , V וִיהֵוֹרִין , at M defective . 23 K V וְיִתְקַה et וְיִתְקַה . 24 K V M תּוֹזִיף , V M תּוֹזִיף , deinde V M לְעַמִּי . 25 K
 וְיִתְקַה . 26 K בְּרָשִׂיא וְלֵא vel בְּרָשִׂיא וְלֵא .

25 תִּשְׁוּן עַל־וְהוּ ¹ חִיבּוּלֵי־אֵי אִם ² מִשְׁכּוֹנָא תִּסֹּב כְּסוּתָא
 26 דְּחִבְרָךְ עַד ³ מִיַּעַל שְׁמֵשָׁא ⁴ הַחִיבּוּיָהּ לִיהֵי אֲרֵי ⁵ הוּא
 כְּסוּתִיהָ בְּלַחְוֵהָ ⁶ הוּא תוֹתְבִיהָ לְמִשְׁכִּיהָ בְּמָא יִשְׁלֹב
 וְהוּ אֲרֵי ⁷ יִקְבֹּל קִדְמֵי וְאִקְבִּיל קְבִילֵיהָ אֲרֵי אֲנָא
 27 אֲנָא ⁸ דִּי־נָא לֹא ⁹ תְּקִיל דְּרָבָא בְּעַמְךָ לֹא תִלּוּטֵי
 28 בְּלוּרֶךְ דְּדַמְעָךְ לֹא תֵאָחֵר בּוֹכְרָא דְּבִנְךָ ¹⁰ תְּפָרִישׁ קִדְמֵי
 29 כִּין תְּעַבִּיד לְתוֹרֶךְ לְעַנְךָ ¹¹ שְׁבַעַת יוֹמִין יְהִי עִם אִימִיהָ
 30 בְּיוֹמָא תְּמִינָאָה ¹² תְּפָרְשִׁינִיהָ קִדְמֵי ¹³ וְאֲנָשִׁין קְוִישִׁין
 תְּתוֹן קִדְמֵי וּבִשְׂר תְּלִישׁ מִן ¹⁴ הוּא הִיא לֹא תִיכְלוֹן
 לְכָל־בָּא תְּרַמּוֹן יִתִּיהָ

XXIII. לֹא תִקְבִיל שִׁימַע ¹⁵ דְּשִׁקֵּר לֹא תִשְׁוִי יָדְךָ עִם

2 חִיבָא לְמַהוּי ¹⁶ לִיהֵי סְהוּד ¹⁷ שִׁקְרֵי לֹא תְהוּ בְּתָר
 סְגִיָּאֵי לְאֲבֵאֲשָׁא וְלֹא תַחֲמַנַע מִלְּאֲלָפָא מָא ¹⁸ דְּבַעֲיִנְךָ

עַל דִּינָא ¹⁹ בְּתָר סְגִיָּאֵי ²⁰ שְׁלִים דִּינָא דְּעַל מִסְכֵּינָא לֹא

1 K חבולָא, V M חבול. 2 K V M מִשְׁכּוֹנָא. In M exstat
 תִּסֹּב מִן פְּסוּתָא, et quidem in fine lineolae et sine vocali. 3 K V
 הַעֵל, M ut cod. 4 V הַחִיבּוּיָהּ. 5 K הוּא. 6 K הוּא תוֹתְבִיהָ
 et om. בְּמָא יִשְׁ, quod in margine suppletur; V M הוּא תוֹתְבִיהָ et
 בְּמָא hebr., M בְּמָא. 7 V וְקָבִיל, K וְקָבִיל, M וְקָבִיל, deinde K
 וְקָבִילֵיהָ, V M וְקָבִילֵיהָ. 8 K V M אֲנָא Pausa. — Ad verum sequentem
 in K Masora additur חֲצִי הַסֵּפֶר בַּפְּסוּקֵי וְכֹה רָאשׁ פְּסוּקֵי. 9 K M
 תְּקִיל male. V תְּקִיל. 10 Vox תְּפָרִישׁ in V completa est in margine
 תְּפָרִישִׁיהָ. 11 K M שְׁבַעַת, deinde K וּבְיוֹמָא, V שְׁבַעַת. 12 K
 וּבִשְׂר הַתְּלִישׁ, V וּבִשְׂרָא, M וְאֲנָשִׁין, deinde K וְאֲנָשִׁין. תְּפָרִישִׁיהָ. 13 K V
 ה' הוּא תִּיהוּ פְּרָא. 14 V תִּיהוּ פְּרָא. 15 K V M שִׁקְרֵי propter Ittnáhtá.
 16 K om. לִיהֵי, M לִיהֵי sine vocali. 17 K V M שִׁקְרֵי in Pausa. 18 V
 מְהַבְּעֵי לְךָ עַל. 19 K V פְּתָר saepe, M פְּתָר. 20 V אֲשִׁלֵּם, M שְׁלִים.

4 תָּרַחִים בְּיַנְיָהּ אֲרִי אֲתַפְגֵּעַ תּוֹרָא דְסִנְאֵךְ אִוּ הַמְרִיָּה
 5 דְּטַעֲי אֲתַבָּא תְּחִיבִינְיָה לִיָּהּ אֲרִי תַחֲזִי ³ הַמְרָא דְסִנְאֵךְ
 רַבִּיעַ תְּחִוֹת טוֹעֲנִיה ⁴ וְתַחֲמַנֵּעַ מִלְּמַשְׁקַל לִיָּהּ ⁵ מִשְׁבֵּק
 6 תִּשְׁבֹּק ⁶ מָא דְבַלִּיבְךָ עֲלוּזִי וְתַפְרִיק עֲמִיָּהּ לֹא תַעֲלִי
 7 דִּין מִסְכִּינְךָ בְּיַנְיָהּ ⁷ מִפְתַּלְמָא דְשַׁקְרָא הוּי ⁸ רְחִיק
 8 דְרִזְזִי דְרִנְפֵּק ⁹ יָדְךָ מִן דִּינָא לֹא ¹⁰ תַקְטֹל אֲרִי לֹא ¹¹ אֲזַזִּי
 9 אֲרִיבָא ¹² וְשׁוֹחֲדָא לֹא תַקְבִּיל אֲרִי שׁוֹחֲדָא מֵעוֹר עֵינֵי
 10 אֲרִיבָא וְמַקְלָקִיל ¹³ פְּתַלְמִין תְּרִיזִין וְלַגְזֹרָא לֹא ¹⁴ תַעֲיָקֹן
 11 רְאֲתֹן יָדְעֹתֹן יָת נַפְשָׁא דְגְזֹרָא אֲרִי דְרִיזִין ¹⁵ הוּיִתֹן
 12 בְּאַרְעָ[א] ¹⁶ דְּמַצְ[רִים] ¹⁷ וְשִׁית שְׁנִין תּוֹרַע יָת אֲרַעַךְ וְתַכְנוֹשׁ
 13 יָת ¹⁸ עַלְלָתָהּ ¹⁹ וְשִׁבְעִיָּתָא תִּשְׁמַטִּינָה וְתַרְטְשִׁינָה דְרִיבִלֹן
 14 מִסְכִּינֵי עֲמֵךְ ²⁰ וְשִׁאֲרֵהוֹן תִּיכּוֹל הֵיִת ²¹ בְּרָא לִין תַּעֲבִיד
 15 לְכַרְמֵךְ לְאִזְתְּךָ שִׁיָּתָה יוֹמִין תַּעֲבִיד ²² עוֹבְדֵךְ וְבוֹזְמָא
 16 שִׁבְעִיָּתָה תְּלוֹחַ בְּדִיל ²³ דִּינֹחַ תּוֹרַךְ ²⁴ וְתַמְרֵךְ דִּישְׁקוֹט בָּר

1 K M hebr. תַּפְגֵּעַ, V תַּפְגֵּעַ. 2 M תַּחֲבִינְיָה et תַּפְגֵּעַ. 3 K
 יָת חַמֵּי. 4 K V תַּחֲמַנֵּעַ, ita V et vs. 2. in cod. mutatum
 in מִלְּמַשְׁרָר. 5 K M מִשְׁבֵּק, V מִשְׁבֵּק. 6 V M מִהֲדַבֵּב et sic
 saepe Pathah ante Maqqef. Hebraizat. Cf. vs. 9 V. 7 M
 וְרִזְזִי et V תַּחֲזִי רְחִיק, V וְרִזְזִי, K רְחִיק cf. supra; K
 וְרִזְזִי et V וְרִזְזִי, M וְרִזְזִי et וְרִזְזִי. 8 K M רְחִיק et supra; K
 וְרִזְזִי et V וְרִזְזִי. 9 K יָדְךָ ut cod., M יָדְךָ. 10 K
 תַּקְטֹל, sic M plene. 11 V אֲזַזִּי. 12 V M וְשׁוֹחֲדָא ut deinde.
 13 V פְּתַלְמִין. 14 K תַּעֲיָקֹן, V תַּעֲיָקֹן et וְגִיזָא לֹא תַעֲיָקֹן. M תַּעֲיָא et וְגִי.
 15 K הוּיִתֹן, punct. הוּיִתֹן. 16 K V M מַצְרִים. Pausa. 17 K V
 וְשִׁיָּתָה, M וְשִׁיָּתָה. 18 K עַלְלָתָהּ, V עַלְלָתָהּ. 19 M וְשִׁבְעִיָּתָה.
 20 K וְשִׁאֲרֵהוֹן, V וְשִׁאֲרֵהוֹן, M וְשִׁאֲרֵהוֹן. 21 K בְּרָא, V בְּרָא.
 22 M עוֹבְדֵךְ. 23 V קִנְיָתָה. 24 K V M וְתַמְרֵךְ.

13 אַמְתֶּךָ וְגִזְרֹתָיִם. ¹ וּבְכָל הָאֲמֹרִית לִכּוֹן ² תִּסְתַּמְרוּן דְשׁוּם
³ טְעוֹת עַמִּיִּיא לֹא תִדְכְּלוּן ⁴ לֹא וּשְׂתַמַּע עַל ⁵ פּוּמְכוֹן.
 14 תֵּלֵת זִמְנֵין ⁶ תִּיחַוּג קִדְמֵי בְשִׁתָּא * יֵת הֲגָא דְפְטִירָא
 15 תִישַׁר ⁷ שְׁבַעַה יוֹמֵין תִּיכּוֹל ⁸ פְּטִירָא כְּמָא דְפְקִידֶתְךָ ⁹ לְזַמֵּן
 יֵרְחָא ¹⁰ דְאֵבִיבָא אֵי בֵיה נִפְקֶתָא ¹¹ מִמִּצְרַיִם וְלֹא
 16 יִתְחַזּוֹן קִדְמֵי רִיקְנֵין. הֲגָא ¹³ וְחֻצְדָּא בְלוּדֵי ¹⁴ עוּבְדֶךָ
 דְתִזְרַע בְּהַקְלָא וְהֲגָא וּכְנֻשָּׂא ¹⁵ בְּמִפְקָה דְשִׁתָּא בְּמִכְנֻשָּׂךָ
 17 יֵת עוּבְדֶךָ מִן הַקְלָא: ¹⁶ תֵּלֵת זִמְנֵין בְּשִׁתָּא ¹⁷ יִתְחַזּוֹן כֹּל
 18 דְכוּרֶךָ קָדָם רַבּוֹן עֲלֵמָא י. לֹא תִכּוּס עַל הַמִּיעַ דָּם
 פְּסָחֵי וְלֹא ¹⁸ יִבְיַחּוֹן ¹⁹ לְצַפְרָא בַר מְמַדְבְּחָא חֲרִבֵי נִכְסֵת
 19 הֲגָא עַד צַפְרָא. רִישׁ בְּלוּדֵי אֲרַעַךְ ²⁰ תִּיחֵי לַבֵּית ²¹ מִקְדָּשָׁא
 20 דִּי אֲלֵהֶךָ לֹא ²² תִיכְלוּן בְּסַר בְּחֵלֵב. ²³ הֲאֵנָּה שְׁלֵחַ

1 V M ובכל per Holem uti in textu mas. Primitivum ובכל
 textus hebraei in V correctum est in Holem. 2 K תסתמרון, punctator
 תסתמרון, M תסתמרון. 3 V M טעות. 4 K ולא, M ולא,
 sine vocali. 5 K פומכון. 6 K תחוג, M תחוג male, V תחוגן.
 7 K שבעת, V שבעת, M שבגא. 8 K punct. correxit פטירא, V
 פטרן. 9 V M לזמן. 10 K דאביבא, V M דאביבא. 11 K V M
 ממצרים Ittnáhtâ. 12 M ותחזון. 13 K V M תחצדא. 14 K V M
 עובדך semper. 15 K במפקא, V במפקא, M במפקא. 16 K V M
 תחזון uti et antea vs. 14. 17 K ותחזון et וכורך, M ותחזון. 18 M
 בר ממדבחה, V בר ממדבחה, K לצ, 19 K V M om. יבחי.
 בר ממדבחה. 20 K תיחי et sic etiam alibi, V M תיחי, alibi
 Games. 21 K מקדשא cum Dag. ק. V בית מקדש sine ל, M solum
 בית, at in margine additur מקדש, neque vero corrigitur בית,
 quum solum בית sit scriptum. 22 K M תיכול et K V בחלב
 in Pausa, M בשר בחלב. 23 V dispescit הנה אנא.

1 מִלֵּאֲנֵי קִדְמָךְ לַמִּשְׁרָךְ בְּאֹרְחָא ² וְלֹאֲעֲלוֹתְךָ לֹאֲתֵרָא
 21 דְאֲתִקְיִנִיתִי. ³ אֶסְתַּמְר מִן קִדְמוֹהֵי וְקָבִיל ⁴ לְמִימְרֵיהּ ⁵ לֹא
 תִסְרִיב לְקַבְלֵיהּ אֲרִי לֹא יִשְׁבּוּק לְחֻבְיִלְכוּן אֲרִי בִשְׁמִי
 22 מִימְרֵיהּ. אֲרִי אִם קָבִילֹא תִקְבִיל ⁶ לְמִימְרֵיהּ דְתַעֲבִיד
 כֹּל ⁷ דְאֲמַלִּיל ⁸ וְאֶסְנִי ית סְנַאךְ ⁹ וְאֲעִיק לְזִמְעִיקוֹן לֹךְ.
 23 אֲרִי ¹⁰ יִהְיֶה ¹¹ מִלֵּאֲנֵי קִדְמָךְ ¹² דִּיעֵילְנֵךְ לֹאֲמוֹרְאֵי דְחֵתְאֵי
 24 וּפְרוֹזְאֵי ¹³ וְכִנְעֵנְאֵי חוֹרְאֵי וִיבוֹסְאֵי ¹⁴ וְאֲשִׁירְצִינוֹן. לֹא תִסְגֹּד
 15 לְטַעֲוֹתְהוֹן דְלֹא ¹⁶ תִפְלֹחְנוֹן דְלֹא תַעֲבִיד כְּעוֹבְדֵיהוֹן
 25 אֲרִי פִגְרָא ¹⁷ תִפְגְּרִנוֹן וְתִבְרָא תִתְבַּר ¹⁸ קָמְתְהוֹן. וְתִפְלֹחְנוֹן
 ק' י' ¹⁹ אֲלֵהֲנוֹן דִּיבְרַךְ ית מִיכַלְךָ דִּית ²⁰ מִשְׁתָּךְ וְאֲעִידִי
 26 מְרַעִין בִּישִׁין מִבֵּיתְךָ. לֹא תְהִי ²¹ תְכִלָּא דְעִקְרָא בְּאֶרְעֵךְ
 27 ית מִנִּיךְ יוֹמֵךְ אֲשִׁלִּים. ית אֵימַתִּי אֲשִׁלֵּחַ קִדְמָךְ
 22 וְאֲשַׁגִּישׁ ית כֹּל עֲמָא דְאֵת אֲתִי ²³ לְאֲגָהָא בְּהוֹן ²⁴ [קֶרֶב]
 וְאֲמַסֵּר ית כֹּל בְּעֲלֵי דְבִבְךָ קִדְמָךְ ²⁵ מִחוֹרֵי קִדְלֵי.

1 K V M מִלֵּאֲנֵי. 2 K V M וְלֹאֲעֲלוֹתְךָ. 3 K V אֶסְתַּמְר, M אֶסְתַּמְר. 4 V M בְּמִימְרֵיהּ לֹא, hebraizat. 5 K וְלֹא. 6 K V M
 בְּמִימְרֵיהּ hebraizant cf. 4. 7 V דְאֲמַלִּיל, 8 K וְאֶסְנִי, V וְאֶסְנִי, M וְאֶסְנִי.
 9 K וְאֲעִיק, V M וְאֲעִיק. 10 V ut alibi יִהְיֶה, sic et M ut videtur. 11 K V מִלֵּאֲנֵי, M מִלֵּאֲנֵי.
 12 K V וְיִעֵילְנֵךְ, M וְיִעֵילְנֵךְ לְנוֹרְאֵי. 13 K V וְכִנְעֵנְאֵי וְחֹרְאֵי. 14 K וְאֲשִׁירְצִינוֹן, V וְאֲשִׁירְצִינוֹן, sic et M at sine ו ante ו.
 15 V M hic et in 'praecedentibus semper' טַעֲוֹתֵי in plurali. 16 V תִפְלֹחְנוֹן. 17 V תִפְגְּרִנוֹן, M תִפְגְּרִנוֹן. 18 K M et antea קָמְתְהוֹן
 לְטַעֲוֹתְהוֹן. 19 K V אֲלֵהֲנוֹן, K אֲלֵהֲנוֹן. 20 K V M מִשְׁתָּךְ. 21 K תְכִלָּא, V M מִתְכִלָּא. 22 K וְאֶתְבַּר, V וְאֶתְבַּר pro 'ואש', M וְאֶתְבַּר.
 23 K לְאֲגָהָא. 24 V M om. קֶרֶב. Deinde M וְאֶתְבַּר. 25 K V מִחוֹרֵי, M vero cum Dag. in י.

28 וְאֶשְׁלַח יָת 2 עֲדֵינִתָּא קְדָמְךָ וְתַחֲדִיךָ יָת חוֹאֵי 3 יָת
 29 כְּלַעֲנָאֵי וְיָת הַתְּאֵי מִן קְדָמְךָ. לֹא 4 אֲתֵיכְנוּן מִן קְדָמְךָ
 5 בְּשִׂתָּא הָדָא וְלִמָּא תְּהוּ אַרְעָא 6 צְדִיָּא וְתַסְגִּי עֲלֶיךָ הָיִת
 30 בְּרָאֵי. זְעִיר זְעִיר 7 אֲתֵיכְנוּן מִן קְדָמְךָ עַד דִּתְסַגִּי וְתַחֲסִין
 31 יָת אַרְעָא. 8 וְאֶשְׁוֵי יָת תַּחֲוֹמְךָ מִיִּמָּא דְסוּף 9 וְעַד יִמָּא
 דְּפַלְשְׁתָּאֵי וְמִמְדַּבְּרָא עַד 10 פְּרִת אֲרֵי אֲמַסֵּר 11 בִּידְכוּן יָת
 32 יָתְבֵי אַרְעָא וְתַחֲדֵיכְנוּן מִן 13 קְדָמְךָ. לֹא תַגְזֹר לַיהוֹן
 33 וְלִטְעוֹתְהוֹן קָיִם. לֹא 14 יִתְבוּן בְּאַרְעֶךָ וְלִמָּא יִהְיִיבוּן
 יָתְךָ 15 קְדָמֵי אֲרֵי תַפְּלִיחַ יָת 16 טְעוֹתְהוֹן אֲרֵי 17 יִהוֹן לְךָ
 לֹא תִקְלָא.

XXIV. וְלִמְשָׁה אֲמַר סָךְ 18 לִקְיָי אֶת וְאֶהְיֶה נֹדֵב
 1 וְאֶבְיָהוּא 19 דְּשַׁבְעִין מִסְבֵּי יִשְׂרָאֵל דִּתְסַגְלוּן 20 מִרְחִיקֵי.
 2 דִּיתְקָרֵב מְשָׁה בְּלַחֲוֹדוֹהֵי 22 לְקָדָם יָי וְאֵנוּן לֹא 23 יִתְקַרְבוּן
 3 דְעִבָּא לֹא יִסְקוּן עִמֶיהָ. 24 וְאֵתָּא מְשָׁה 25 וְאֶשְׁתַּעֵי לְעִמָּא

1 K וְאֶשְׁלַח, V וְאֶשְׁלַח. 2 V עֲדֵינִתָּא. 3 M וְיָת. 4 V
 תֵינִתָּא. 5 K V M בְּשִׂתָּא. 6 K V M צְדִיָּא, K deinde בְּרָא, M תֵינִתָּא. 7 K וְתַחֲסִין Sic! 8 K וְאֶשְׁוֵי, V וְאֶשְׁוֵי. 9 M עד, sed
 manus recentissima add. 10 V וְעַד, M וְעַד in marg., V נְהַר פְּרִת, M וְעַד. 11 K M בִּידְכוּן, V בִּידְכוּן. 12 K V יִתְבֵי sae-
 pissime. 13 K אַרְעָא, at in marg. corr. קְדָמְךָ. 14 K M יִתְבוּן. 15 M
 טְעוֹתְהוֹן. 16 K hic et antea cum vocalibus brevibus יִתְבוּן. 17 K יִתְבוּן. 18 K לְקָדָם יָי, V לְקָדָם יָי, V לְקָדָם יָי.
 19 K V M וְאֶבְיָהוּא sic et vs. 9, V וְאֶבְיָהוּא. 20 K V M וְאֶבְיָהוּא. 21 K וְיִתְקַרְבוּן, V וְיִתְקַרְבוּן. 22 K לְקָדָם,
 V לְקָדָם. 23 V וְיִתְקַרְבוּן, M וְיִתְקַרְבוּן. 24 V וְאֵתָּא, V וְאֵתָּא. 25 M וְאֶשְׁתַּעֵי. ut אֲמַר al.

1 ית כל פתגמ'יא די' וית כל דינ'יא 2 ואתיב ל עמא 3 קלא
 4 חד ואמרו 4 כל פתגמ'יא 5 דמליל י נעביד וכתב משה
 ית כל פתגמ'יא די' ואקדים בצפרא 6 ובנא 6 מדבהא
 7 בשפול'י טורא ותר'א 8 עסי קמן לתרי עטר שבטיא
 5 9 דישראל' ושלח ית 10 בכורי בני ישראל ואסיקו 11 עלון
 6 ונכיסו נכסת קדשין ק' י תורין ונסיב משה פלגות דמא
 7 ושוי 12 במזרק'א ופלגות דמא זרק על מדבהא 13 ונסיב
 ספרא וקימא וקרא קדם עמא ואמרו כל 14 דמליל י נעביד
 8 ונקביל ונסיב משה ית דמא וזרק על מדבהא לכפרא
 על עמא ואמר 15 הדין דם 16 קימא דגזר י עמכון על כל
 9 פתגמ'יא האל'ין וסליק משה ואה'ין נדב ואביהוא
 10 ושב'עין מסבי ישראל' וה'ו ית 17 יקר אלהא דישראל
 ותחות כרסי יקר'יה כעובד 18 אבן טבא וכמה'ו שמ'יא
 11 19 לב'ור'ין ול'רב'בי בני ישראל לא 20 ה'ות נזקא וה'ו ית

1 V om. ית. 2 V ואתיבו, M ואתיבו. 3 V קל חד. Scribas קל חד.
 4 V M et Text. hebr. כל. At vs. 7 hebr. כל. 5 K cum duobus accentibus. 6 K M מדב' et sic deinde.
 7 V בשרפול'י sine Dag. in פ; sic et M at defective. 8 V M עטרי
 קמא et V עטר, לתרין עטר, M לתרי עטר. 9 K ושלח. 10 K בכורי, punct. ב'כרי recte, V ב'כרי ex ב'כרי, M ב'כרי omisso ב'כרי, quod punctator in margine addidit. 11 K עלון et K V M ונכיסו, V עלון M
 ונכיסו. 12 M במזרק'א et מדב'תא. 13 V hic et semper ונסיב.
 14 K מליל, V כל, M כל דמ' cf. not. 4. 15 K M ה'ה דין, V ה'ה sine דין, deinde דין, דין, deinde דין, i. e.: En sanguis est testamentum, quod fecit. 16 M דין דין, 17 K V M יקר et כעבד, at V יקר ex יקרא correctum. 18 id est אבן, at K אבן, V אבן, M אבן. אבן est generis fem. ideo טבא. 19 V M לב'ור'ין. 20 K ה'ה, V ה'ה, M ה'ה.

יִקְרָא דִּי וְהָיוּ אֵלֶיךָ בְּקֶרְבְּנֵיהוֹן דְּאִתְקַבְּלוּ כְּאִלּוּ אֲכַלִּין
 12 וְשָׂתִין. וְאָמַר י' לַמִּשָּׁה סָק ⁴ לְקַדְמֵי לַטּוּרָא ⁵ וְהָיוּ תָמִן
 וְאִתִּין לְךָ ית לַוְהֵי אֲבִנָא ⁶ וְאֹרִיחָא וְתַפְקִידָתָא ⁷ זְכַתְבִּית
 13 לְאֵלֹהֵיהוֹן. וְקָם מֹשֶׁה וַיְהוֹשֶׁעַ ⁸ מִשְׁמֵשְׁנִיה וּסְלִיק
 14 מִשָּׁה לַטּוּרָא דְאִתְגַּלִּי עַל־וְהֵי יִקְרָא דִּי. וְלִסְבִּיא אָמַר
 אֹרִיכוּ לֵאנָא הֵכָא עַד ⁹ וְנִחֹב לְזִתְכּוֹן וְהָא אֵהֶוֹן וְחֹר
 15 עַמְכּוֹן ¹⁰ מִן דְּאִית לִיה דִּינָא ¹¹ יִתְקַרְב לְקַדְמֵיהוֹן. וּסְלִיק
 16 מִשָּׁה לַטּוּרָא וְחָפָא עֲנָנָא ית טוּרָא. וְשָׂרָא יִקְרָא דִּי עַל
 טוּרָא דְסִינֵי וְחָפָהֵי עֲנָנָא שִׁיתָה יוֹמִין וְקָרָא לַמִּשָּׁה בְּיוֹמָא
 17 שְׁבִיעָתָה מְגו עֲנָנָא. ¹² וְהָיוּ יִקְרָא דִּי ¹³ כְּאִישָׁא אֲכַלִּיא
 18 בְּרִישׁ טוּרָא לְעֵינֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל. ¹⁴ וְעַל מִשָּׁה בְּגו עֲנָנָא
 וּסְלִיק לַטּוּרָא וְהָוָה מִשָּׁה בַטּוּרָא אַרְבַּעִין יָמִין וְאַרְבַּעִין
 15 לַיָּמִין.

1 K יִקְרָא et שָׂתִין, V יִקְרָא correctum ex שָׂתִין. 2 K V בְּקֶרְבְּנֵיהוֹן,
 דְּאִתְקַבְּלוּ בְּקֶרְבְּנֵיהוֹן, M דְּאִתְקַבְּלוּ בְּקֶרְבְּנֵיהוֹן, cui additur in margine
 3 V וְשָׂתִין. 4 V M לְקַדְמֵי, at M per ק. 5 V M וְהָיוּ תָמִן, M וְשָׂתִין
 ex וְשָׂתִין. 6 K V M וְאֹרִיחָא, deinde M וְתַפְקִידָתָא, quod manus poste-
 rior corr. in וְתַפְקִידָתָא. 7 K דִּי כְּתָבִית, itaque דִּי propter ac-
 centum. 8 K מִשְׁמֵשְׁנִיה, V M מִשְׁמֵשְׁנִיה. 9 K וְנִחֹב,
 V וְנִחֹב. 10 K V M בְּאִתְדָאִית, at V sine Maqqef et cum Dag.
 וְחֹר, M cum utroque. 11 K V וְתַקְרַב, deinde V M לְקַדְמֵי, M
 יִתְקַרְב. 12 M וְהָיוּ. 13 K כְּאִישָׁא, V כְּאִישָׁא, M כְּאִישָׁא. 14 K V M
 וְעַל. 15 K לַיָּמִין.

Adnot. Exod 23, 15—24, 18 vocalismum mixtum praebent,
 quia in cod. Or. 2363 vocales paene evanuerunt. In censum vocati
 sunt codices Or. 2368 Saec. XIV—XV, Or. 2703 Saec. XV, Or. 2367
 Saec. XVII—XVIII.

Habacuci caput III

e codice Reuchliniano anni 1105.

1 צְלוֹתָא הִצְלִי תְּבַקֹּק נְבִיא פֶּר־אִיחְגְּלִי לִיהַ עַל אֲרָכָא
 הִיהָב לְרַשִּׁיעֵינָא הוּא ² תְּבַקֹּק נְבִיא הִצֵּר צוּרֵתָא וְקַם בְּגִיפֵה
 עֲנִי וְכֹן־אָמַר חֵי־וְקָנִים שְׁמִיָה לִית־אָנָא עָדִי מִן־צוּרֵתָא
 הָדָא עַד־דְּחֹזֶן לִי עַל־אֲרָכָא דִּיהִתְבַּת לְרַשִּׁיעֵינָא מְחִיבָא
 רוּחָא הַקּוֹדֶשָׁא וְכֹן־אָמַר לִיהַ פְּחֶבֶק נְבִיא תְּבַקֹּק נְבִיא
 עַל־עֵסֶק אֲרָכָא דִּיהִבִּית לְרַשִּׁיעֵינָא הָאִם יְחֻבֹּן לְאוּרֵיתָא
 בְּלִבָּב שְׁלִים יִשְׁתַּבֵּיך לְהוֹן וִיהוֹן פֶּל־חֻבִּיהוֹן הִתְבוּ
 2 קְדָמוּהִי בֵּית־יִשְׂרָאֵל הָא פְּשֻׁלֹתָא יְיָ שְׁמַעִית שְׁמַעֵ
 גְבוּרָתְךָ מָא הִעֲבַדְתָּא מִבְּרָאשִׁית וְדִחִילִית יְיָ פְּמָא רַבְרָבֶן
 עוֹבְדֶךָ וְחֻסְיֵינִין פִּיֶסֶךָ הָאִתְּ נִהִיב אֲרָכָא לְרַשִּׁיעֵינָא הָאִם־
 יְחֻבֹּן לְאוּרֵיתְךָ וְלֹא־תְבוּ וְאִיפֹן מְרַגְזִין קְדָמְךָ בְּגוֹ שְׁנֵינָא
 הִיהִתְבַּת לְהוֹן חֲפִיָא בְּכִין אִתְּ עֲתִיד לְהוֹדְעָא גְבוּרָתְךָ בְּגוֹ
 שְׁנֵינָא הָאִמְרָת לְחִתָּתָא עֲלָמָא לְאִיתְּפָרְעָא מְרַשִּׁיעֵינָא הִעֲבָרוּ
 3 עַל־מִימְרֶךָ וְצִדִּיקָיָא עֲבָדִי רַעוּתְךָ בְּרַחֲמִין תִּדְכָּרִי בְּמִיתָן

1 Vocales ex codice Reuchliniano anno 1105 scripto et a Lagardio (Prophetæ chald. 1872) edito accuratissime apposui. Accentus vero et Raphe neglexi, nisi ubi natura rei postulabat. 2 In codice H̄atef ita pingitur ut Schewa sit inter duo latera litteræ positum, Pathah̄ vero infra litteram.

מִרְגּוֹ רִגְזֶךָ הָאִרְגִּזְתָּא עַל רְשִׁיעָךָ רַחֲמֶךָ עַל צִדִּיקָךָ
 תִּזְכָּר וְתִרְחַם עֲלֵיהוֹן.

Habacuci caput III

e codice Musei Brit. Or. 1470 Anni 1484.

Accedit varia lectio codicis Kissingensis anni 1195.

1 צְלוֹתָא דְצִלֵי הַבְּקוּק נִבְיָא פֶד אַתְגְּלֵי ² לִיה עֵל
 אַרְפָּא ³ דִּיהֵב לְרִשֵׁיָּעָא ⁴ דְאָם יִתְבוּן לְאוּרֵיהָ בִלְבָב
 שְׁלִים ⁵ יִשְׁתַּבֵּיק לְהוּן ⁶ וַיְהוּן לָל חַוְבֵי־הוּן ⁷ דְּחָבוּ קְדָמוּהֵי הָא
 כִּשְׁלֹתָא יִ שְׁמַעִית ⁸ שִׁימַע ⁹ גְּבוּרַתְךָ דְחַלִּית יִ רְבֵרְבוּן ²
 עֹבְדֹךָ דְאַתְ יְהִיב אַרְפָּא לְרִשֵׁיָּעָא ¹⁰ דְאָם יִתְבוּן ¹¹ לְאוּרֵי־תְךָ
 וְלֹא תָבוּ ¹² דְאַמְּוֹן מְרַגְזִין קְדָמְךָ בְּנוּ שְׁלִים דִּיהֵבִת לְהוּן
 חֵיָּא בְּכִין אַתְ ¹³ עַתִּיד לְהוֹדְעָא גְּבוּרַתְךָ בְּנוּ שְׁלִים
 דְאַמְרַתָּא לְאַתְתָּא ¹⁴ עַל־מַא לְאַתְעֲרָעָא מְרִשֵׁיָּעָא ¹⁶ דְעֵבְרוּ
 עֵל ¹⁷ מִימְרֹךְ וְצִדִיקֵיָּא עֵבְדֵי דְעוֹתְךָ בְּנוּ רַגְזֹךָ רַחֲמִין

1 K תְּבַקֵּיק. 2 K om. ליה. 3 K et דְאוּרֵיהֵיב.

4 K cum R haec ante דָאם inserit: הוּא תְבַקֵּיק נְבִיָא דְצַר צוּרְתָא וְקָם בְּגוֹתָ עֲנָה וְכֵן אָמַר תְּוּ וְקָמִים שְׁמִיָּת לִית אָנָּא עָדֵי מִן צוּרְתָא תְּבַקֵּיק עַד דִּיחַוּוֹן תְּבִי יִת דִּינָא דְעַתִּיד לְמִיָּתֵי מְתִיבָא רַחֲמָא דְקוּדְשָׁא וְכֵן אָמַר לִיה לְתְבַקֵּיק נְבִיָּא תְבַקֵּיק נְבִיָּא עַל יַעֲסַק אַרְבָּא דְאוּרֵיהֵיב לְרִשֵׁיָּעָא דָאם Quae cum vocalibus dedimus ut cum R comparari possint.

5 K וַיְשָׁרֵי. 6 K וַיְהוּן. 7 K בֵּית דְּחָבוּ וְשָׁרֵי. 8 K בְּשִׁלְוָתָא. 9 Post K addit: גְּבוּרַתְךָ. 10 K וְאָם יִתְּ. 11 K לְאוּרֵי־תְךָ. 12 K אַיִנוּן מְרַגְזִין קְדָמְךָ. 13 K עַתִּיד לְהוֹדְעָא. 14 K דְאַמְרַתָּא. 15 K עַל־מַא לְאַתְעֲרָעָא. 16 K דְעֵבְרוּ. 17 Post K finem

וְאָם יִתְּ. Conferendus est R. דְאוּרֵיהֵיב אַרְבָּא לְרִשֵׁיָּעָא וְגו' 11 K לֹא בִלְבָב שְׁלִים וְלֹא. 12 K אַיִנוּן מְרַגְזִין קְדָמְךָ. 13 K עַתִּיד לְהוֹדְעָא. 14 K דְאַמְרַתָּא. 15 K עַל־מַא לְאַתְעֲרָעָא. 16 K דְעֵבְרוּ. 17 Post K finem

אור־יָתָא לְעַמִּיָּה אֶלְקָא מִדְרוּמָא אִיתְגְּלִי וְקַדִּישָׁא מִטּוּרָא
 דְּפֶאֶרֶן בְּגַבְוַת עַלְמִין אִיתְחַפִּיאוּ שְׁמַיָּא זִירוּ יַקְרִיָּה וְאִמְרִי
 4 תּוֹשְׁבֵי־תִיָּה מְלָאָא אֶרְעָא וְזִיזְהוּר יַקְרִיָּה פְּזִיזְהוּר יוֹמִי
 בְּרֵאשִׁית אִיתְגְּלִי וְזִי־קוֹסְקוֹן מִמְרַכְבַּת יַקְרִיָּה נְפֻסְקִין תַּזְמֵן
 גְּלָא ית־שְׂכִינְתִּיָּה הִתְהַוִּית מִטְמָרָא מִבְּנֵי אִינָשָׁא בְּתַקּוּת
 5 רוּמָא¹ מִן קַדְמוּתֵי מְשִׁתְּלַח מְלָאָא מוֹתָא וּנְפִיק כְּשִׁלְחוּבֵית
 6 אִישְׁתָּא מִן־מִימְרִיָּה אִיתְגְּלִי וְאִזְעֵ אֶרְעָא וְאִתִּי מִבוּלָא
 עַל עַם־דְּרָא דְעֵבְרוּ עַל־מִימְרִיָּה וְאִתְּ בְּתַנְיָתָא דְדִרְחֵבוּ
 קַדְמוּתֵי כְּחוּבֵיהוֹן כִּן־בְּלִבֵּי־לִינּוֹן לְעַמְמָא וְאִיתְפָּרְקוּ טוּרֵיָּא
 2 דְּמִלְקַדְמִין מָכָא רַמְתָּא דְּמִן־עַלְמָא גְּבוּרַת עַלְמָא הִילִיָּהּ
 7 כְּדִרְחֵבוּ בֵּית־יִשְׂרָאֵל לְטַעֲנָתָא מִסְרַת־נִין בְּיַד־פּוֹשֵׁן חַיִּיבָא
 וְכִדְרְחֵבוּ לְמַעַבְד אור־יָתָא עַבְדַּת לְהוֹן נִיסִין וְגַבְוִין וּפְרַקְתַּנּוֹן
 8 מִיַּד־מְדִינָאֵי עַל־יַד גְּדַעוֹן בַּר יוֹאֲשִׁי וְהָא עַל־מְלַכִּין
 וּמִשִּׁירֵי־תְהוֹן הִסְגִּיאִין כַּמִּין פְּהֵרָא תְהוֹת רְגֵז מִן־קַדְמָא יִי
 וְעַל־מְלַכָּא תְהוֹת רוּגְזָא וּבְיָמָא הוֹדַעְתָּא לְבְּהוֹן³ פּוֹרְעֵנוּת
 גְּבוּרַתָּא אִתְגְּלִיתָא בְּגַבְוַתָּא בְּדִיל־קְנוּיָמָא עַל מְרַכְבַּת
 9 יַקְרָא שְׂכִינְתָּא לְעַמָּא תַקּוּת וּפּוֹרְקִין אִיתְגְּלָאָה אִיתְגְּלִיתָא

1 Praecedit hebr.: וַיֵּצֵא רִשְׁמֵי לְרַגְלֵיוֹן ita ut in ם duplicato
 contineatur Waw vocis ultimae. 2 Cf. קָמָא. 3 M. pr. פּוֹרְעֵ.
 Etiam Bomb. בְּהוֹן פּוֹרְעֵ

pag. 12 not. 8. 20 K עַבְדָּא. 21 K et וּפְרַקְתַּנּוֹן et מִיַּד־מְדִינָאֵי
 deinde גְּבַעוֹן pro גַּד. 22 K וּמִשְׁרִין. 23 K וּבְיָמָא. 24 K
 פּוֹרְעֵ.

3 תדכר¹ בַּמִּיתָן אֲוֵרִיתָא לְעַמִּינָה² אֵלֶּיָּהּ הִיא מִהֲוֹמָא אֲתַגְּלִי
 וְקָדִישָׁא מִשׁוּרָא³ דְּפָרְךָ בְּגִבּוֹרֹת עַל־מִין⁴ אֲתַחֲפִיאוּ
 4 שְׂמִיָּא זִיו יְקָרִיָּה וְאֲמַרִי תִשְׁבַּח־תִּיה מְלִיא אֲרֵעָא⁵ וְזִיהוּר
 יְקָרִיָּה פְּזִיחֹר בְּרֵאשִׁית אֲתַגְּלִי וְזִקּוּקִין מִמְּרַפַּבְת יְקָרִיָּה
 נִפְקִין תַּמָּן⁶ גְּלָא ית שְׁלִינְתִּיה⁷ דְּהֵוֹת מִישְׁמֵרָא מִפְּנֵי
 5 אֲנָשָׁא בְּתַקּוּף רֹמָא⁸ מִן קְדָמוּהֵי מִשְׁתַּלַּח מְלֵאךְ מוֹתָא
 6 וְנִפִּיק⁹ בְּשִׁלְהוּבִית אִישְׁתָּא מִפְּמִמְרִיָּה אֲתַגְּלִי¹⁰ וְאַזְיַע
 אֲרֵעָא וְאִיתִי מְבוֹרָא עַל עַם דְּרָא דְעִבְרוּ עַל מִימְרִיָּה¹¹ וְאַתְּ
 בַּתְּנִיָּתָא פֶּד חָבו¹² קְדָמוּהֵי כְּחוּבִיהוּן¹³ פִּין בְּלִפְיֵל־פִּוּן
 לְעַמִּיָּא¹⁴ וְאַתְּפָרְקוּ שׁוּרֵיא דְּמִלְקָד־מִין¹⁵ מְכָא רְמֵתָא דִּמִּן
 עַל־מָא¹⁶ גְּבוֹרֹת עַל־מָא דִּילִיָּהּ פֶּד פֵּלְחוּ בֵּית יִשְׂרָאֵל¹⁷
 לְטַעוֹתָא¹⁸ מְסֻרְתִּינֹן בִּיד פּוֹשֵׁן¹⁹ הֵיבָא וְכֹד תָּבו²⁰ לְמַעְבַּד
 אֲוֵרִיתָא²¹ עֲבוּרִית לַהוּן נִפִּין וְגִבוּרִין וְפִרְקֻתִּינֹן מִיַּד מִדִּי־נָאִי
 8 עַל יַד גְּדַעוֹן בָּר יוֹאֲשִׁי הֵא עַל מְלַכִּין²² וְמִשְׁרִיתִּהוּן דְּסַגִּיָּאִין
 פְּמֵי נְהֵרָא הֵוֹה רֵגֵז מִן קְדָמָךְ י' וְעַל מְלַכִּיא הֵוֹה רֵגֵז
 23 וְבִיָּמָא הוֹדַעְתָּא לַהוּן²⁴ פּוֹרְעֵנוֹת גְּבוֹרַתְךָ אֲוֵי אֲתַגְּלִיָּתָא
 עַל מְרַפַּבְת יְקָרְךָ שְׁלִינְתְּךָ לְעַמְּךָ תַּקּוּף וְפִרְקֹן אֲתַגְּלֵאָה⁹

1 K בַּמִּיתָן. 2 K פְּסִלְקָא אֵלֶּיָּהּ. 3 K דְּפָרְךָ. 4 K אֲתַחֲפִיאוּ.
 5 Post שְׂמִיָּא K habet וְזִיהוּר יוֹמִי בְּרֵאשִׁית אֲוֵרִיתָא אֲתַגְּלִי וְזִקּוּקִין מִמְּרַפַּבְת יְקָרִיָּה
 מִמְּרַפַּבְת יְקָרִיָּה, versus 3 et 4 in unum contracti sunt. 6 K גְּלָא.
 7 K דְּהֵוֹת. 8 K מִן קְדָמוּהֵי. 9 K מִפְּמִמְרִיָּה et מִשְׁלֵי.
 10 K וְאַזְיַע. 11 K בְּתֵנִינֹתָא. 12 K קְדָמִי et sic deinde.
 13 K מִבְּלִבְלִין בְּעַמְּמִיָּא. 14 K אֲתַפְרְקוּ שׁוּרֵיא מְלַקִּי.
 sine י. 15 K om. מְכָא et praebet מִן קְדָמוּהֵי. 16 K בְּגִבוֹרֹת.
 עַל־מִין ד'. 17 K מְסֻרְתִּינֹן. 18 K תְּחִיבָא. 19 K לְמַעְבַּד cf.

בְּגִבּוֹרֹתָהּ בְּדִיל קְרִימָהּ הַעֵיִם־שִׁיבְטָיָא מִימָרָהּ קָרִיִים לְעֶלְמִין
 לְהוֹן בְּזַעְתָּא טִיפְרִין תַּקִּיפִין נְפֻקוּ נְהַרִין שְׁטַפִּין אֲרָעָא׃
 10 בְּאִיתְּגַלְיֹהֶךָ עַל־טוֹרָא הַסִּינִי חֲזוּ יִקְרָהּ זַעַף טוֹרָיָא עַנְנֵי
 מִיטְרָא עָדוּ אַרְיִים תְּהוֹמָא קָלִיָה חַיִּילִי מְרוֹמָא תְּמָהִי קָמוּ׃
 11 אֲתִבְמַעְבְּדָהּ נִיסִין־לִיהוֹשֶׁעַ בְּמִישַׁר גְּבַעוֹן פֶּד־אִיתְּגַבְרוּ
 וְסִלְיָקוּ עֲלוֹהֵי חַמְשָׁה מַלְכִין מַלְכָּא הִירוֹשָׁלַם מַלְכָּא הַחֲבָרוֹן
 מַלְכָּא הַיְרֵמוֹת מַלְכָּא הַלְבָּשׁ מַלְכָּא הַעֲגִלוֹן שִׁימְשָׁא וְסִי־תָרָא
 קָמוּ בַמְדוּרֵיהוֹן תְּלַתִין וְשִׁית שָׁעַן עֶמְדָהּ בְּיִמָרָהּ אִיתְּגַבְרוּ
 12 בְּתַקוּם נִיצָחַן גְּבוּרָתָהּ בְּאִתְּיוּתָהּ לֹט עַל־סְנַיִ עֶמְדָהּ
 בְּאִיתְּגַלְיֹהֶךָ לְמַתְבַּר רְשִׁיעֵי אֲרָעָא בְרוּגְזָהּ² תַּקְטִיל עֲמַמְיָא׃
 13 אִיתְּגַלְיֹתָא לְמִיפְרָק יַת־עֶמְדָהּ לְמִיפְרָק יַת־מְשִׁיחָהּ שִׁי־צִיֹתָא
 מִן־קַדְמֵיהוֹן מַלְכָּיָא³ וְשִׁי לְטוֹנְיָא מִבְּתֵיהוֹן⁴ תַּרְיֹכַת חַיִּיבָיָא
 תַּבְרַת חַיִּיהוֹן רְגֵלֵי עֶמְדָהּ עַל־צוּאֵרֵי סְנַיִיהוֹן הַדְרֹכָתָא
 מִימָרָהּ קָרִיִים לְעֶלְמִין׃

14 בְּזַעְתָּא יָמָא בְּחוֹטְרֵיהָ הַמְשִׁיחָה וְגִיבְרֵי רִישֵׁי מְשֻׁרְתֵי פְרַעָה
 הַחֲשִׁיבוּ מִחֲשָׁבָן בִּישָׁן עַל־עֶמְדָהּ הַבְּרַתְפוֹן בְּרוּחַ עֲלֵעוּלִין
 וְטַבְעַתְפוֹן בְּיָמָא הַסּוּף עַל הַדְחָקוּ וְשִׁעֲבִידוּ יַת עֶמְדָהּ וִיהָבוּ

1 Sic cum Šewa sub Maqqef in codice!

2 Bmb. תַּקְטִיל.

3 Fortasse וְשִׁי לְטוֹנְיָא.

4 Factum ex priore תַּרְיֹכַת.

— !! תַּבְרַתְפוֹן K 24. הַחֲשִׁיבוּ מִחֲשָׁבָן בִּישָׁן עַל K 23. רִישֵׁי מְשֻׁרְתֵי.

error dictando exortus? עלע' om. בְּרוּחַ טָבַע' K 25.

26 K

הַדְחָקוּ וְשִׁעֲבִידוּ. לְאוּבְרֵי' et וִיהָבֵיהּ K 27.

אַתְּגַלִּיתָא בַגְבוּרָתְךָ בְדִיל ¹ קַיְמַךְ דְּעַם שַׁבְטֵיָא מִימַרְךָ
² קַיִים לְעֵלְמִין ³ לַהוּן בְּזַעְתָּא טַפְרִין תְּקִיפִין נַפְלוּ ⁴ נְהַרִין
¹⁰ שְׁטַפִּין אַרְעָא ⁵ בְּאַתְגַּלְיֹתְךָ עַל טוּרָא דְסִינַי ⁶ הָזוּ יִקְרָךְ
 זְעוּ טוּרֵיָא עַנְנֵי מִטְרָא ⁷ עָדוּ אַרְיִם תְּהוּמָא קְלִיָּה חִילֵי
¹¹ מַרוּמָא ⁸ תַמְהוּ וְקָמוּ אַתְּ ⁹ בְּמַעַבְדְךָ נִסִּין לִיהוּשֵׁעַ בְּמִישֹׁר
 גְּבֻעוֹן ¹⁰ שִׁמְשָׁא רְסִיחָרָא קָמוּ בַמְדוּרֵיהוֹן עֲמָךְ בְּמִימַרְךָ
¹² אַתְגַּבְרוּ בַתְקוּם נִצְחָן גְּבוּרָתְךָ ¹¹ בְּאַיְתֵיחְךָ לֹאֵט עַל
 סְנַאי עֲמָךְ ¹² בְּאַתְגַּלְיֹתְךָ לַמְתַּבַּר רְשִׁיעֵי אַרְעָא בַלְגָזְךָ
¹³ קְטִילַת עַמְמֵיָא ¹³ אַתְגַּלִּיתָא לַמְפָּרַק ¹⁴ יַת עֲמָךְ לַמְפָּרַק
 יַת מְשִׁיחְךָ ¹⁵ שִׁינִיתָא מִן ¹⁶ קְדַמִּיהוֹן מַלְכֵיָא וְשַׁלְטוֹנֵיָא
¹⁷ מִבְּתֵיהוֹן תְּרִיכַת חֵיִי בֵיָא ¹⁸ תְּבִרַת חִילֵיהוֹן רְגֵלֵי עֲמָךְ עַל
¹⁹ צוּרֵי ²⁰ סְנַאיִהוֹן מִימַרְךָ קַיִים לְעֵלְמִין ²¹ בְּזַעְתָּא יִמָּא
¹⁴ בַחֲטוּרֵיהָ דְמִשָּׁה אַגְבְּרֵי ²² רִישֵׁי מְשֻׁרֵיַת פְּרַעָה ²³ דְהַשִּׁיבוּ
 מִחֲשַׁבֵּן עַל עֲמָךְ ²⁴ דְּבִרְתָנוֹן ²⁵ כְּרוּחַ עֲלֵעוּלֵיִן טְבַעְתָנוֹן בֵּימָא
 דְסוּם עַל ²⁶ דְדַחְקוּ וְשַׁעֲבִידוּ יַת עֲמָךְ ²⁷ וַיְהִיבוּ עֵיצָא בְּסַתְרָא

1 K קַיְמַךְ. 2 K קַיִים. 3 K בְּהוֹן et בּוּזַעְתָּא. Bmb. בּוּזַעְתָּא.
 4 K נְהַרִין quod ex נְהַרִין graphice ortum videtur! 5 K בְּאַיְתֵיחְךָ.
 6 K חִיזוּ. 7 K אַרוּם. 8 K תַמְהוּ קְדָמָךְ pro 'ת' וק'. 9 K
 בְּמִיעַבְדְךָ. Cf. p. 107 not. 19. 10 K om. sex vocabula sequentia et
 indea בְּהוּגְבֵרוּ וְסִלְקוּ עֲלֵיהָ תְּמִשָּׁה מַלְכִין מַלְכָּא דְהַחְבְּרוּן haec habet אַתְגַּבְרוּ
 מַלְכָּא דְהַחְבְּרוּן מַלְכָּא דְלְכִישׁ מַלְכָּא דְעַגְלוֹן קָמוּ שִׁימְשָׁא וְסִיחָרָא בְּמִדוּרֵיהוֹן
 תְּבִרַת וְשִׁיחַת שְׁעִין בְּמִימַרְךָ אַתְגַּבְרוּ בְּתַקוּם נִצְחָן גְּבוּרָתְךָ. Cf. Reuchl.
 11 K בְּאַיְתֵיחְךָ, Bmb. לֹאֵט. 12 K בְּאַיְתֵיחְךָ. 13 K תְּקִילַת.
 14 K יַת מְשִׁיחָא et om. 'ר' ע'. 15 K שִׁינִיתָא. 16 K קְדָמָךְ. 17 K
 תְּרִיכַת et מִבְּתֵיהוֹן. 18 K תְּרִיכַת חִיל' iterum. 19 K צוּרֵי.
 20 K דְהַשִּׁיבוּ. 21 K שְׁנַאי דְהַשִּׁיבוּ deinde בּוּזַעְתָּא. 22 K

15 עִיצָא בְּסִיחָרָא לְאוּבְדֵיהוֹן י אִיתְגְּלִיתָא עַל יָמָא בְּמַרְכָּבַת
 16 יִקְרָךְ בְּדַגּוֹר מִיִּין סְגִיִּין י אֲמַרְתָּ בְּבַל שְׁמַעִית וְזַעוּ מַלְכֵי
 מִן־קַדְמ־יָנָא הָאִיתְדַנּוּ מִצְרָאֵי לְקַל־מִיִּנָא אֵלֶיךָ צִלָּא
 סִיפִינוּתֵי אֶחָד זִייעָא לְחַפִּימֵי וּבְאַחַר הַשְּׁרִי אָנָּא זְעִית
 הַשְּׁבַקְנִי לְיוֹם עָקָא לְעֵינֵן אֲסָקָא גַלְלוּתָא עִמִּיהָ מִיִּנִי יִתְבְּרִיפְנִי י
 17 אֲרִי מַלְכוּתָא בְּבַל לָא תַחְקִים וְלֹא תַעֲבִיד שׁוֹלְטָן עַל יִשְׂרָאֵל
 יִתְקַטְלוּן מַלְכֵי מְדֵי וְגִיבְרֵי יוֹן לָא יִצְלַחוּן יִשְׁתַּצֹּן רוּמָא
 18 וְלֹא יִגְבוּן קִיסוּמָא מִירוּשָׁלַם י בְּכִין עַל־נִיסָא וּפּוֹרְקָנָא
 הַתַּעֲבִיד לְמִשְׁחָךְ וְלִשְׂאָרָא הָעַמָּה הַיִּשְׁתַּאֲרוּן יוֹדוּן לְמִימְרָא
 אָמַר נְבִיאָא וְאָנָּא בְּמִימְרָא הַיָּי אֵיבּוּעַ אֲדוּץ בְּאַלְהָא עֲבִיד
 19 פּוֹרְקָנִי אֱלֹהִים יִי הַסַּעִיד לִי בְּחִילָא וּמִשְׁנֵי רִיגְלֵי קָלִילִין
 כְּאֲחִילָתָא וְעַל־בֵּית תּוֹקְסֵי יִקְוִי מִיִּנִי לְדִילִיהָ נְצַחְנִין
 וְגִבוּרִין קַדְמוּתֵי אָנָּא מְנַגֵּן¹ בְּתוֹשְׁבַתֵי

1 De origine vocalismi in hoc codice obvii hoc tantum statui potest, ex usu promiscuo vocalium — et — sequi, codicem ad scholam orientalem pertinere in qua — non tamquam o legitur. Ne vero quis censeat vocales pro lubitu punctatoris esse positas iis quae in Actis congressus Orientalistarum Berolinensis I pag. 181 disputavi, haec addenda videntur: Zeph. 1, 6 in textu codicis legitur פּוֹלְחָנָא, cui in margine additur אַח פּוֹלְחָנָא i. e. alius codex Pathali praebet. Hag. 1, 2 ad שְׂאֵלֵהֶרְאֵל cum puncto in א in margine observatur: קַרְמָאֵי וּבַחְרָאֵי מִפְקִין אַ וְשְׂאֵרָא לָא מִפְקִין אַ. Deinde Zach. 2, 3 ad זַרְשִׁין additur Masora אַ אֲוִמְנִין, quod apud Bombergum legitur. Zach. 2, 14 ad בּוּעִי accedit nota לְ אַ שְׁפַחֵי. Zach. 3, 2 ad לְחָטָא in marg. adscribitur לְ אַ שְׁפַחֵי. Hab. 1, 8 ad מִשְׁתַּוֵּן accedit nota marg. לְ אַח מִשְׁתַּוֵּן. Sic Mich. 1, 7 ad יִדְקַקְוִין פּלִיג, ubi Bomb. יִדְקַרְוִין exhibet, observatur et Am.

- 15 לְאוֹבֵי־יְהוֹן . אַתְּ־לִי־תָא ¹ עַל יָמָא בְּמִרְפַּבֶּת יִקְרֹךְ ² בְּדַגּוֹר
 16 מִיִּין סְנִיאִין . ³ אֲמַרְתָּ בְּבַל שְׁמַעִית דְּזַעוּ מַלְכֵי מִן קָדָם
 הֵינָא דִּאֲהֲדֵנוּ מִצְרָאֵי לְקַל מִלְּיָא אֲלִיךְ צְלִיא סְפוּתֵי [!]
 אַחַד דִּי־עָא לְחַפְיָמֵי וּבְאַחַר דִּשְׂרִינָא זְעִית דִּשְׁבַקְנֵי לְיוֹם
 17 עָקָא לְעִיָּהֵן אֲסָקָא גְּלֹת עֲמִיזָה מִנֵּי יַחְבְּרִינָנִי אֲרִי
 מַלְלוֹת ⁴ בְּבַל לֹא תַחְקִיִּים וְלֹא ⁵ תְּעַבִּיד שְׁלֹטָן עַל יִשְׂרָאֵל
 יַחְטָלוֹן מַלְכֵי מְדֵי הַגִּבּוֹרֵי יָוֹן לֹא ⁶ יִצְלָחוֹן יִשְׁתַּיְצוֹן רוּמָאֵי
 וְלֹא יִגְבוּן קְסוּמָא מִירוּשָׁלַיִם . בְּנִין עַל נֹסָא ⁸ דְּפִרְקָנָא
 18 דְּתַעֲבִיד לְמַשְׁיָחַךְ וְלִשְׂאֲרָא דְעַמְךָ . ⁹ דִּישְׁתַּאֲרוֹן יִידוֹן
 לְמִימְרֵי אֲמַר ¹⁰ נְבִיאָא וְאַנָּא בְּמִימְרָא דֵּי ¹¹ אֲבוּעֵי אֲדוּרַךְ
 19 לֹא־הָא עֲבִיד פִּרְקָנֵי . אֱלֹהִים יֵי הַסְעִיד לִי בְּחֵילָא
 וּמִשְׁוֵי רַגְלֵי קְלַיִלִין כְּאֵילָתָא ¹² דְּעַל בֵּית תְּקִפֵּי יַקִּימִינָנִי
 לְחַזִּי־לִיָּה נְצַחֲנִין וְגִבּוֹרִין קְדָמוּהֵי אֲנָא מִנְּגִין ¹³ בְּתַשְׁבַּחְתֵּי .

בְּדַגּוֹר Bmb. בְּגִדּוֹר מִיִּין K ² !! על ימא pro לעלמא K ¹
 3 Versiculum K exhibet ita: בכל שמעא אמרת מלכא מן קדם
 האיהדני ביה מצראי לקל מילא אילין צללא סיפנותי אחד זועא לתפומי
 פטר השרינא זעית השבקני ליום עקא לעינהן אסקא גלות עמיה מיני
 יהפרינני. En specimen vocalismi! Talibus textibus grammaticus
 uti non debet. At ubi gentium hodie meliores leguntur? 4 K
 יַגְבּוּן קְסוּמִין מִירָא K ⁷ . תַּעֲבִיד K ⁵ . בְּבַל .
 8 K post pergit ita: קדם דך אודיאוי ואמרתי ואנא במימרא וג'.
 9 K . דִּישְׁתַּאֲרוֹן יִידוֹן K ⁹ . וּפִירָא דְעַבִּיד K ⁸ .
 11 K יַאֲדוּרַךְ K ¹¹ . וְעַל תְּקִפֵּי יַקִּימִינָנִי K ¹² . בְּתַשְׁבַּחְתֵּי K ¹³ .
 12 K . וְעַל תְּקִפֵּי יַקִּימִינָנִי K ¹² . בְּתַשְׁבַּחְתֵּי K ¹³ .
 13 K . בְּתַשְׁבַּחְתֵּי K ¹³ . Cf. vs. 16 סְפוּתֵי et similia quae passim occurrunt.

6, 4 ad ועימקנין, ubi Bomb. praebet ועימקנין פליג. Quibus exemplis Masorae targumicae addo exem-

pla Masorae hebraicae: Zach. 5, 7 ad אֶת־אֵשׁ אֶת־הָאֶת־אֶת additur פֶּשֶׁט. Ibid 5, 11 בית לָהּ בֵּית hac notâ in Bombergo abbreviatâ instructum est: גַּרְפִּין בֶּן אֶת־בְּחֹרָה וְיִקְרָא לָהּ נֹבַח אֶת־בְּנֵי־אֵימָן לְבָנוֹת לָהּ בֵּית אֶת־בְּכֹתָבִים וְיֹאמֶר לָהּ בְּעֵז אֶת־בֶּן אֶת־הַיֶּכֶל מִשָּׁל עַל־כֶּסֶף [Zach 6, 13, Dan. 11, 3, 43]. Denique Zach 13, 3 וְזָבַח מִשְׁחָה לְאַדְנֵי et Mal. 1, 14 ad אֶת־פְּלִיג אֶת־וָאֵמוֹ וְיִלְדֵיוֹ adnotatur לְיְהוָה פְּלִיג. Quae omnia non earum nugarum studio ductus, sed eo consilio exscripsi ut demonstrarem, quanta fide et diligentia codex sit exaratus, quem spernere et nullius momenti dicere jam eo minus licet, quod felici casu factum est, ut hodie similis codex etiam in Museo Britannico Hoerningio teste asservetur. Ignotae igitur hucusque et a reliquis rejectae scholae masorethicae opus in hocce codice habemus cujus textus targumicus cum codice babilonico egregie convenit, at additamentis etiam in *K* obviis instructus est. — Textus Bombergianus anni 1547, quem solum potui comparare cum codice Londinensi omittit additamenta in versibus 1 et 11. Praeterea omittit v. 2 pag. 105 lin. ult. בגי רגוך et v. 6 verba כְּחֹבִיתֹן כִּין, cf. p. 107 not. 13. Deinde v. 5 extr. praebet מִי־מְרִיחַ sine מִן et v. 16 מִלְכֵי pro מִלְכֵי, denique v. 14 formas דְּבַר־הַיֶּפֶן et נְבִעְתֵּי־הַיֶּפֶן exhibet. Pertinet vero ad recensionem orientalem.

Quum in codice Or. 1470 vocales interdum vix sint legibiles, nonnullae lectiones e codicibus Or. 2364 Saec. XV, Or. 2211 anni 1475 et Or. 1474 Saec. XVII sunt desumptae. Habes igitur textum in vocalismo mixtum.

Judicum caput quintum

e codice Mus. Britt. Or. 2210 Anni 1469.

Accedit varia lectio codicis Reuchliniani.

וְהַיִּשָּׁר

- 1 וְשִׁבַּחַת דְּבוֹרָה לְבָרַק בָּר אֲבִינָעַם ² בַּעֲדָנָא הָהוּא
- 2 לְמִימְרֵי: כֹּד מִלְּדוֹ ³ בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּאֹרֵיתָא אֲתוּ עֲלֵיהוֹן
- עַמְמֵיָא. וְטִרְדוֹנוֹן מִקְרוּיְהוֹן וְכֹד תָּבו ⁴ לְמַעְבָּד אֹרֵיתָא
- אֲתַגְבְּרוּ אֲנוֹן עַל בְּעַלְי דְּבִיְהוֹן חִיכּוֹנוֹן מִעַל תַּחוּם אֲרַעָא
- דִּישְׂרָאֵל בְּכִין עַל ⁵ פּוֹרְעָנוֹת ⁶ תָּבֵר סִיסְרָא לְמִשְׁרִי־תִיהָ דְעַל
- נֹסָא וְפִרְקָנָא ⁷ דְּאֲתַעְבִּיד לְיִשְׂרָאֵל דְּתָבוּ הַיִּמְיָא ⁸ לְמַתָּב
- בְּבִתֵּי כְנִישָׁתָא בְּיֵשׁ גַּלְי וְלֹאֲלֹפָא יֵת עֲמָא פִתְגְמֵי

Quum in loco Habacuci codicis indolem, ejusque usum in adhibendo Dages conjunctivo satis perspicue proposuerimus, jam graviora tantum adnotabimus. Pathah et Qames, Segol et Sere non curantur, in codice promiscue adhibita. Observa in מִן־קָרַם semper fere Dages in ק scribi.

Post ה Pluralis perf. solet poni Dages, sic et post ו e. c. מְגִהוּ מִמּוֹן; אֲגִיחוּ מִלְכֵי קְנָעָן; אֲתוּ מִלְכֵי־אֲרָא.

Post י status constructi Pluralis saepe ponitur Dages e. c. גִּיבְרֵי סְנֵאֲרֵיהוֹן.

Post א status determinati eodem modo: e. c. קָרְבָא בְּרִבִּית, קָרְבָא מִאֲתָר.

Post י suffixi והי item: e. c. בְּתִרְוֵהי קַס־מְלָפָא.

1 R וְשִׁבַּחַת. 2 R בְּיִמְרֵי: הוּא לְמִימְרֵי. 3 R בְּנִי־יֵשׁ.
deinde אֲתוּ. 4 R לְמִיְעָבֵד. 5 R פּוֹרְעָנוֹת. 6 R תָּבֵר סִיסְרָא.
7 R דְּאֲתַעְבִּידוּ, cf. Buxtorfii nota p. 119. 8 R לְמַתָּב, deinde מְנִישָׁתָא.

3 אֹרֵיתָא בְּכִין בְּרִיכּוֹן ¹ וְאוּדֵי קָדָם יָדֵי: שְׁמַעוּ ² מְלַכְיָא אֲצִיתוּ
 שְׁלִשְׁוֹנֵיָא ³ אֲמַרָא דְבוּרָה בְּנְבוּאָה קָדָם יָדֵי אֲנָא מִשְׁבַּחָא
 4 מוּדֵיָא וּמְבַרְכָא קָדָם יָדֵי אֱלֹהֵא דִישְׂרָאֵל: ⁴ אֹרֵיתְךָ דִּיהֵבַת
 לַהוּן לַישְׂרָאֵל כַּד עֲבִירִין עֲלֵהּ שְׁלִטִין בַּהוּן עֲמַמְיָא וְכַד
 תִּבְיִן לָהּ מִתְגַּבְיִין אֲנוּן עַל בְּעָלֵי דְבְבִיהוּן יָדֵי בְיוֹם
 אֲתַגְּלִיחְךָ לַמִּתְנָה מִסְעִיר ⁵ בַּהוּפְעוֹת יִקְרָךְ עַל תְּחוּמֵי
 אֲדוּם אֲרַעָא זַעַת אָף שְׁמַיָא מְלוֹ אָף עֲנַנְיָא נְגַדוּ מִטְרָא:
 5 טוֹרֵיָא זְעוּ מִן ⁶ קָדָם יָדֵי ⁷ דִּין סִינֵי אֲתַרְגִּיף סְלִיק ⁸ תְּנַנְיָה
 כַּתְנָנָא דְאֲתוּנָא מִן קָדָם דְאֲתַגְּלֵי עֲלוּהֵי ⁹ יָדֵי אֱלֹהֵא
 6 דִישְׂרָאֵל: כַּד הָבוּ ¹⁰ בְיוֹמֵי שְׁמַגְרֵי בַר עֲנַת בְיוֹמֵי יַעַל פְּסֻקוֹ
 עֲדֵי אֹרְחֵן ¹¹ וְדַהוּ מִהֲלָכִין ¹² בְּשִׁבְלֵיָא תָבוּ לַמְהוּי
 7 אֲזִלִין בְּאֹרְחֵן ¹³ מְגַנְבִין: הַרְוּבָא קְרוּי פְּצִיחָיָא דְהוּאָה יִתְבֵן
 בְּאֲרַעָא דִישְׂרָאֵל ¹⁴ צְדִיָאָה וְאִשְׁלָטְלוּ דִירִיהוּן עַד דְאִשְׁתַּלְחִית
 אֲנָא דְבוּרָה ¹⁵ אִשְׁתַּלְחִית לְאֲתַנְבְּאָה בְּגוּ בֵית יִשְׂרָאֵל:
 8 כַּד אֲתַרְעִיאוּ בֵית יִשְׂרָאֵל ¹⁶ לַמְפֻלָּח לַטְעוֹתָא ¹⁷ חֲדַתָן
 דְּמִקְרִיב אֲתַעְבִּידָא דִלָּא אֲתַעְסֻקוּ בַהוּן אֲבַהֲתַהוּן אֲתוּ

1 R וְאוּדֵי. 2 R et מְלַכְיָא וְאוּדֵי. 3 R וְאֲמַרָה.

4 R דִּי אֹרֵי דִיהֵבַת-לִישׁ. 5 R בַּהוּפְעַת. 6 R קְדָמָה.

7 Post et ante סִינֵי דִין in R legitur טוֹר-תְּבוּרָא וְחַרְמֵן וְטוֹר
 פְּרַמְלָא מִתְרַגְּשִׁין וְדִין אֲמַר-לְדִין עַלֵי תְּשַׁרְי שְׁכִינְתָא וְדִין אֲמַר לְדִין עַלֵי
 תְּשַׁרְי שְׁכִינְתָא וְהוּת רַעְוָא מִן קָדָם וְאֲשַׁרֵי שְׁכִינְתוּהוּ עַל-טוֹרָא דְסִרְנֵי
 דְהוּתָּה זְעִיר וְתַפְּשׁ מִן-פּוּלְחָן דִּין סִי.
 8 R תְּנַנְיָה פְּתַנְנָא. 9 R

10 R בְיוֹמֵי שְׁמַגְרֵי. 11 R וְדַהוּ מִהֲלָכִין. 12 R

13 R חַרְוּבָא et מְגַנְבִין. 14 R צְדִיָאָה וְאִשְׁלָטְלוּ.

15 R at antea Ithpeel. 16 R לְאֲתַנְבְּאָה. 17 R

חֲדַתָן. 17 R חֲדַתָן. Deinde אֲתַרְעִיאוּ cum Dag. אֲתַעְסֻקוּ, antea

עֲלֵיהוֹן עֲמַמְיָא וּטְרָדוֹנוֹן מִקְרוּיָהוֹן ¹ וְכָלוּ דִתְבוּ לְאוּרֵיָא
² לֹא יִכְיִלּוּ לְהוֹן דְּכָד ³ אֲתָא עֲלֵיהוֹן סְנֵאָה וְעַמְיָא ⁴ אֲחֵי
 תְרוּסִין וְרַמְחוּן בְּאַרְבַּעִין אֲלַפִּין רִישֵׁי מְשַׁרְיָן לֹא יִכְיִלּוּ
⁹ לְאַגְחָא קָרְבָא בִישְׂרָאֵל: אֲמַרָא דְבוּרָה בְנַבּוּאָה אֲנָא שְׁלִיָּהָא
⁵ לְשִׁבְחָא לְסַפְרֵי יִשְׂרָאֵל דְכָד הָוּת עֲקָתָא הָוּיָא לֹא
⁶ פִּסְקוּ ⁶ מִלְּמַדְרֵשׁ בְּאוּרֵיָא וְכָלוּ יֵאֵי לְהוֹן דִּיתְבוּן בְּבֵתֵי
⁷ כְּנִישְׁתָּא בְרִישׁ גַּלְיָ וּמְלַפִּין יֵת עֲמָא פְתַגְמֵי אוּרֵיָא
¹⁰ וּמִבְרַכִּין ⁸ וּמוֹדֵן קָרָם יִגְי: הָוּוּ מִבְּטָלִין עֲסַקְיָהוֹן רְכִיבִין
 עַל אֲתַנְךָ ⁹ דְּחֻשְׁיָקָן בְּמִינֵי צִוּוּדִין וּמַהֲלָכִין בְּכָל תַּחוּם
 אֲרַעָא דִישְׂרָאֵל וּמִתְבַּחְרִין ¹⁰ לְמַתָּב עַל דִּינָא יָהוֹן אֲזִלִּין
¹¹ בְּאוּרֵיָא תְהוֹן וּמִשְׁתַּעֵן עַל גְּבוּרָן דְאַתְעֵבִידָא לְהוֹן: ¹¹ מֵאַתָּר
 דְּהָוּוּ אֲנַסִּין לְהוֹן רְנַסְבִּין ¹² מָא זְבִידְהוֹן בֵּית ¹³ מִתּוּבַת
 מוֹכְסִין וּמְכּוֹנַת לְסַטִּין עַל גּוֹבִין בֵּית שְׁקִיא דִּמְיָא תִמָּן
 יוֹדוֹן עַל זְכוּתָא דִּיגְי עַל זְכוּתִיהָ ¹⁴ דִּיתִיב בְּקִרְוֵי פְצַחִיא
 בְּאַרְעָא דִישְׂרָאֵל בְּכִין נַחְתּוּ מִכְרְכֵי תְקַפָּא ¹⁵ לְמַתָּב בְּקִרְוֵי
 פְצַחִיא ¹⁶ עַמְיָא דִּיגְי: שְׁבַחֵי שְׁבַחֵי דְבוּרָה שְׁבַחֵי וְאוּדָא
¹³ מְלִילֵי ¹⁷ תְּשִׁבְחָא קוּם בָּרַק וְשִׁבִי שִׁבְרָךְ בָּר אַבִּינְעָם: בְּכִין
¹⁸ נַחֲתֵי הָד מִמְּשַׁרְיָתָא דִישְׂרָאֵל וְתִבְרַתְּ תִקּוּת גְּבֵרֵי עֲמַמְיָא

1 R וְכָלוּ. 2 R לֹא. 3 R אֲתָא et שְׁנֵאָה. 4 R super
 אַרְבַּע מֵאָא אֲלַפִּין manu recentissima superscriptum habet אַח' תְּר'.
 In marg. additur סִיפּוֹן. 5 R לְשִׁבְחָא cum ש'. 6 R
 מִלְּמַדְרֵשׁ. 7 R פְּנִישְׁתָּא. 8 R וּמוֹדֵן. 9 R דְּחֻשְׁיָקָן. 10 R
 מִתְבַּחְרִין. 11 R מֵאַתָּר. 12 R דִּיתִיב. 13 R מִתּוּבַת et מְכּוֹנַת לְסַטִּין.
 14 R בְּקִרְוֵי. 15 R לְמַתָּב a טוב, Cod. a לְמַתָּב.
 16 R עֲמָא. 17 R אַבִּינְעָם. 18 R וְתִבְרַתְּ.

1 **הָא לֹא מִגְבוּרָא הוּת דָּא** ² **אַלְהוּן יָגִי תָּבֵר קָדָם עֲמִיָּה**
 14 **תְּקוּם גְּבֵרֵי סְנְאִיהוּן; מִדְּבֵית אַפְרָיִם קָם יְהוּשֻׁעַ** ³ **בָּר נוּן**
קְדָמוּתָא ⁴ **אַגִּיָּח קָרְבָּא בְּדֵבִית עַמְלָק בְּתוֹרְהֵי קָם מְלָכָא**
שְׂאִיל מִדְּבֵית בְּנֵי־מִינָן ⁵ **קְטִיל יֵת דְּבֵית עַמְלָק וְאַגִּיָּח קָרְבָּא**
בְּשָׂאֵר עַמְמֵיָּא מִדְּבֵית מְזִיר ⁶ **נִחְתוּ מִרְשָׁמִינָן בְּקָרְבָּא**
 15 **וְזִמְשִׁיבֵט זְבוּלוֹן כְּתַבִּין** ⁸ **בְּקִלְמָס דְּסַפֵּר; וְרַב־רַבֵּי** ⁹ **יִשְׁשַׁכָּר**
מִשְׁתַּמְעִין לְמַלְי דְּבוּרָה וְשָׂאֵר שְׁבִטָא דִּישְׁשַׁכָּר מִשְׁמִשִּׁין
קָדָם בָּרַק מִשְׁתַּלְחִין בְּקִרְוֵי מִישְׁדָּא לְכָל אֲתָר ¹⁰ **דְּצִירִין**
לְחִמָּן בַּתְּשִׁלְחָתִּיה ¹¹ **לְזִרְעִית רְאוּבֵן סְגִיָּאִין נִכְלֵי לָבָא;**
 16 **לָמָּא תְּבַתּוּן מִמִּשְׁרֵית קָרְבָּא** ¹² **לְמַתָּב בֵּין תְּחוּמֵיָּא**
לְמִשְׁמַע ¹³ **בְּסוּרָא לְמַדְע אֵידָא מְשׁוּרֵי נְצִהָא לְמַהוּי עֲמָה**
הַכְדִּין כְּשֵׁר לְכוּן לְמַעְבַּד דְּבֵית רְאוּבֵן הֵלֵּא ¹⁴ **יְדַעִיתוּן**
 17 **דְּקִדְמוּהֵי** ¹⁵ **גְּלִיָּן מַחְשַׁבְת לָבָא; דְּבֵית גִּלְעָד בְּעִבְרָא דִּירְדֵּנָא**
שָׂרוּ וְדֵבִית הֵן גָּזוּ עֲבָרוּ ¹⁷ **יֵת יְרֵדֵנָא שׁוּיָאוּ נִכְסֵיהוּן**
בְּסַפִּינֵיָּא דְּבֵית אֲשֵׁר עַל סַפֵּר יִמְמֵיָּא ¹⁸ **שָׂרוּ קִרְוֵי עַמְמֵיָּא**
 18 **דְּפִגְלוּ תָּבוּ בְּנוּנִין וַיְתִיבוּ** ¹⁹ **בְּהוּן; דְּבֵית זְבוּלוֹן** ²⁰ **לְקָבֵל**
עַמְמֵיָּא דְּגִדְיָפוּ מְסֵרוּ ²¹ **נְפִשְׁהוּן לְקַטְלָא אַנוּן וְדֵבִית נְפִתְלֵי**

1 R **הָא לֹא מִנְיָ**. 2 R **תָּבֵר אַיְלְהוּן** deinde. 3 R **בְּרִי־נוּן**.
 אַפְרָיִם קָם **antea**. 4 R **וְאַגִּיָּח מוֹךְ וְאַגִּיָּח**. 5 R **קְטִיל**.
 6 R **נִחְתוּ מִרְשָׁמִינָן**. 7 R **וּמְשִׁיבֵט**. 8 R **בְּקִלְמוֹס דְּסַפֵּר**. 9 R
et praebet יִשְׁשַׁכָּר. 10 R **בְּחִשְׁלִיחָתִּיה et דְּצִירִין**. 11 R
בְּזִרְעִית. 12 R **לְמַתָּב**. 13 R **בְּשׁוּרָא**. 14 R **יְדַעִיתוּן**.
 15 R **גְּלִיָּא מַחְשַׁבְת**. 16 R **שָׂרוּ**. 17 R **om. יֵת**. 18 R **שָׂרוּ**.
 19 R **et om. בְּהוּן**. 20 R **לְקָבֵל**. 21 R **et נְפִשְׁהוּן** לְקַטְלָא.

- 19 יִשְׁבְּחוּנוֹן כָּל יְתָבֵי אֲרָעָא: ² אֲתוּ מַלְכֵיִּיא אַגִּיחוּ קָרְבָּא
 בְּכִין אַגִּיחוּ מַלְכֵי כְנַעַן בַּחְעֲנֶךָ הַזֶּה שָׁרֶן וּמִטָּן עַל מִי מַגְדוּ
 20 מִמּוֹן דְּכֶסֶף לֹא קָבִילֵוּ: מִן שַׁמְיָא ³ אֲתַגַּח עִמָּהוֹן קָרְבָּא
 מֵאַתָּר דְּנַפְקִין כּוּכְבָּיָא מִכְבָּשֵׁי ⁴ דְּבְרִיהוֹן תִּמְן אֲתַגַּח קָרְבָּא
 21 עִם סִיסְרָא: נַחֲלָא דְקִישׁוֹן תְּבִינוֹן נַחֲלָא דֵאֲתַעֲבִידוּ בֵּיהּ
 נְסִין וְגִבּוֹרֶן לַיִשְׂרָאֵל ⁵ מִלְּקַדְמִין הוּא וְנַחֲלָא קִישׁוֹן ⁶ תִּמְן
 22 דּוּשִׁישַׁת נַפְשֵׁי קְטִילֵי גְבְרִיהוֹן בַּתְּקוּפָה: בְּכִין אֲשַׁתְּלָפָא
 טַפְרֵי סוּסוֹתָהוֹן ⁷ פְּנוּכָא דְהָוָה מַפְנִיךָ קֶדָם רֵתְכֵי גְבֻרוֹהֵי:
 23 לְוֹטוּ מִרוּז אֲמַר ⁸ נְבִיא דִּי־גֵי לְוֹטוּ וְתַבְרוּ יֵת יִתְבְּהֵא
 אֲרֵי לֹא אֲתוּ ⁹ לְסַעֲוֶדָן עֲמִיה דִּי־גֵי לְסַעֲוֶדָן עֲמָא דִּי־גֵי כֹד
 24 אַגִּיחַ קָרְבָּא בְּגִבְרֵיִּיא: תַּתְּבָרֶךְ מִבְּרַכַת נְשִׂיא טַבְתָּא יַעַל
 אֲתַת הָבֵר שְׁלַמָּא כַּחֲדָא מִנְשִׂיא ¹⁰ דְּמִשְׁמֵשִׁין בְּכַתֵּי
 25 מְדוּשִׁין תַּתְּבָרֶךְ: מֵיָא ¹¹ שְׁאִיל יֵתָּה חֶלְבָּא אֲשַׁקִּיאֲת יֵתִיה
 לְמַדַּע אִם אַת רְעִינוּהֵי עֲלוּהֵי ¹² בְּפִי־לֵי גְבְרֵיִּיא קְוִיבַת
 26 לְקַדְמוּהֵי שַׁמֶן דְּגִבְנִין: יֵדָּה לְסַכְתָּא אֲוִשִׁישַׁת וַיְמִינָה ¹³
 לְ אֲרוּפָתָא לְמִתְבָּר רְשִׁיעִין וְאַנּוּסִין ¹⁵ מֵחֲתִיה לְסִיסְרָא ¹⁴
 27 תְּבִרַת רִישִׁיה פֻּעַת מוּחִיה ¹⁶ אֲעִבְרַת בְּצוּדְעִיה: בֵּין רְגֵלָּהָ ¹⁷ רְגֵלָּהָ
 כְּרַע נֶפֶל ¹⁸ שְׁכִיב בֵּין רְגֵלָּהָ כְּרַע נֶפֶל בְּאַתָּר דְּכְרַע תִּמְן

1 R וְשִׁבְחוּנוֹן. 2 R אַגִּיחוּ et אֲתוּ. 3 R אֲתַגַּח bis. 4 R
 דְּבְרִיהוֹן. 5 R מִלְּקַדְמִין. 6 R om. רֵתְכֵי. 7 R מִפְּנוּכָא.
 8 R נְבִיא, deinde וְהַבְּרִי, 9 R לְסַעֲוֶדָן עֲמָא at deinde לְסַעֲוֶדָן.
 10 R דְּשַׁמְשִׁין. 11 R שְׁאִיל et חֶלְבָּא ex quo חֶלְבָּא correctum.
 12 R בְּפִי־לֵי. 13 R קַדְמוּהֵי. 14 R לְאֲרוּפָתָא. 15 R מֵחֲתִיה.
 16 R וְאֲעִבְ. 17 R רִגְלָתָּהּ deinde רִגְלָתָּהּ. 18 R שְׁכָב.

28 נָפַל בַּזִּיזָא סִי־סָרָא: מִן הָרָכָא ¹ אִסְתַּכ־אַתּ וּמְדִיקָא אֲמִינָה
 דְּסִי־סָרָא מִבֵּינֵי ² אֲעִיתָא אֲמָרָא מְדִין אֲוֹהָרָא רֶחֱכוּהֵי ³ דְּבַר־י
 לַמִּיתֵי מְדִין אַתְעֲלָבוּ ⁴ רֶהֱטִיָּא דְהוּוּ ⁵ מִיתָן לִי אַגְרַת נִצְחָנִין:
 29 חֲנִימַת ⁶ פֹּוסְתֵי־תָהָא עֲנִין לָהּ אֵת הִיא ⁷ כְּחַכְמַתָּה מִתִּיבָא
 30 ⁸ לַמִּמֹר לָהּ: הֲלֹא מִדְּמִשְׁכַּחִין מִפְּלִגִין בִּזְתָּא יִתְבִּין גְּבַר
 9 וּבֵיתֶיהָ לְכָל חָד וְחָד בִּזְאָ סָגִי קָדָם סִי־סָרָא בִּזְתָּא צִיּוּרֵי
 10 צִבְעֹנִין עַל ¹¹ צִיּוּרֵי נִכְסֵי עֲתִירִיָּא וּמְנֵי ¹² חֲמוּדָא קָדָם
 31 גְּבֻרוּהֵי דְבָזוּ: כְּסִי־סָרָא כִּן יִיבְרוּן כָּל סְנַאי עֲמֹךְ יָדָי ¹³ דְּרַחֲמוּהֵי
 יִהוּן עֲתִידִין לְאֹהָרָא בְּזִיחֹור יִקְרִיָּה עַל חָד ¹⁴ תְּלַת מֵאָה
 אַרְבַּעִין וְתְלַתָּה כְּמִפְּק שִׁמְשָׁא בְּגְבוּרַתֶיהָ ¹⁵ וְשִׁדְיַכָּת אֲרַעָא
 דִּישְׂרָאֵל אַרְבַּעִין שְׁנִין:

1 R אִיסְתַּכְרָאָת.   2 R אֲעִירָא, deinde מִה־דִּין.   3 R
 דְּבַר־י מִלְּמִיתֵי מְדִין. Lond. cum Sere.   4 R רֶהֱטִיָּא.   5 R
 אִיגְרָא et מְדִין. Lond. cum duobus Schewa.   6 R פֹּוסְתֵי־תָהָא.
 7 R כְּחַכְמַתָּה.   8 R לְמִיָּה (sic!) Ex לָהּ.   9 R וּבִתֶיהָ.   10 R
 צִיּוּרֵי.   11 R צִיּוּרֵי נִכְסֵי.   12 R חֲמוּדָא.   13 R וְרַחֲמוּהֵי.
 14 R תְּלַת מֵאָה וְאַרְבַּעִין. Cf. Raschi et 2 Sam. 23, 4.   15 R וְשִׁדְיַכָּת.

Commentarius in carmen praecedens

ex Buxtorfii Babylonia desumptus.

Quae a nobis addita sunt [uncinis] sunt inclusa. Lectiones a Buxtorfio in censum vocatae sunt editionis Bombergianae.

Canticum hujus capituli per modum Medrasch id est allegorice translatum est, sive ab autore Jonathane, sive ab aliis, qui sua commenta ad marginem adscripserunt, unde postea a librariis in textum transcripta sunt. Idem et aliis canticis accidit, ut 1. Sam. 2, item 1. Sam. 17, vide et Jes. 49, 24. Quaedam enim in his sunt,

quae vel a veritate et simplicitate Scripturae sacrae, vel gravitate Jonathanis, vel conformitate historiae aliena omnino sunt. Cfr. v. 5. 8.

Vers. 1. (עַל נִסֵּי וּפְדוּתָא וּגְו') *Propter signa et liberationem, quae facta sunt Israelitis.* Haec verba redundantia, cum mox repetantur versu seq. in Regiis omissa sunt. (בְּיוֹם הַיּוֹם) *In die isto.* Regia בְּעֵתָא הַיּוֹם *in tempore isto.* [Reg. convenit cum cod. Lond.]

Vers. 2. (וַיִּטְרְדוּנֶהֱוֶן) Sic et Regia; vel וַיִּטְרְדוּנֶהֱוֶן. Analogia requirit וַיִּטְרְדוּנֶהֱוֶן ex Kal, vel וַיִּטְרְדוּנֶהֱוֶן ex Pahel. Sic vers. 8. (אֶתְגַּבְרוּ) Prave pro אֶתְגַּבְרוּ *praevaluerunt, corroborarunt se.* Regia אֶתְגַּבְרוּ ex Ithpehal, in qua conjugatione hoc verbum usurpari non solet. (דְּאֶתְעִבְדָּא) Tertia plur. fem., nisi quod sub ע requiratur Chateph pathach. *Quae facta sunt,* nempe signa miraculosa et liberationes. Regia דְּאֶתְעִבְדָּא, *quae facta est,* scil. פְּדוּתָא. (לְהוֹן לְיִשְׂרָאֵל) Pleonasmus nec infrequens, nec inelegans. In Regiis deest לְהוֹן. [Ut in cod. L.]

Vers. 3. (דָּאתוּ וּגְו') Prave pro דָּאתוּ *Qui venerunt cum Sisera in proelium.* Haec absunt ex Regiis [et cod. L.]. (אֶצִּיתוּ) Forma Hebraica pro אֶצִּיתוּ. Regia וְאֶצִּיתוּ [cf. cod.], cui formae quiescentibus secunda non convenit. Sic in singulis paene versibus quaedam sunt, quae Regia omiserunt, quasi glossemata extra textum Hebraeum.

Vers. 4. (בְּיוֹם אֶתְגַּלִּיתָהּ) Regia אֶתְגַּלִּיתָהּ. Forma communis requirit אֶתְגַּלִּיתָהּ *In die revelari te, cum te revelares.* Sic et in Hebraeo est Infinitivus בִּצְאָתָהּ *In egredi te ex Sehir.*

Vers. 5. Quae parentesi inclusa sunt, desiderantur in Regiis, tamquam indigna, cum tamen non dissimilia legantur infra cap. 9 in ipso Hebraeo. [Locum etiam in Reuchl. Nt. 7 obvium vult Bux.]

Vers. 6. (בְּאֹרֶחַ מְגַנְבֵּן) Mendose pro בְּאֹרֶחַן מְגַנְבֵּן, *in viis furtivis.* Heb. אֶרְחוֹת עֶקְלָקְפוֹת, *per vias tortuosas, calles devios.*

Vers. 7. (אֶצְטְרִיאָה) Vastatae sunt, scil. קְרוּיִי urbes, quod nomen praecedit. Regia אֶצְטְרִיאָה, ex forma masculina, quomodo respondet sequenti nomini, quod videtur melius esse propter copulam sequentis verbi. (דְּאֶשְׁתַּלְתִּית) Regia mendose דְּאֶשְׁתַּלְתִּית.

Vers. 8. (וַיִּכְדְּתוּבֵי) Veneta: *et quando revertebantur ad faciendam legem.* Regia: *Et cum redierunt ad legem, facta sunt illis signa et fortitudines,* etc. רְהוּא. Mendose pro רְהוּי *qui fuerunt.* Antecedit enim nomen plurale. [L. om. additamenta Reg. et Ven.]

Vers. 9. (שְׁלֵחָא) Prave pro שְׁלִיחָא *Missa sum.* (וְכַדֵּי) Alias scribi solet וְכַדֵּי vel וְכַדֵּי. Est autem כַּדֵּי per apocopam pro כְּדֵי, quod idem cum Hebraeo נָא vel עָתָה. Rarissime vero, vel potius nunquam vere Onkelo et Jonathani usurpatur, sed in Targum Hierosolymitano frequentissime occurrit, et inde quoque in posterioribus paraphrastis, qui Psalmos, Proverbia et Jobum transtulerunt, item in Chamesch megilloth seu quinque libellis, in quibus dialectus Hierosolymitana dominatur. Unde non obscure vel unica haec vocula indicat, ad nudam Jonathanis paraphrasin, glossemata quaedam posteriorum Rabbīnorum adjecta esse, quibus solidus scriptor et interpres non erat commaculandus.

Vers. 10. (דִּהְיוּ אֲזֻלִּין) *Qui fuerunt ambulantes.* Regia יְהוֹן אֲזֻלִּין *Erunt ambulantes.* (בְּאַרְעָא דְיִשְׂרָאֵל) *In terra Israelis.* Abest a Regiis. [Regiis convenit cum cod. Londinensi.]

Vers. 11. Veneta: *Ex loco ubi violenter diripuerunt eos et abstulerunt quaecunque in facultate ipsorum, loco dispositionis latronum et sessionis telonariorum juxta fossas locorum irriguorum aquis, loco quo exiverunt filiae Israeliticae ad hauriendum aquas, loco ubi non potuerunt edere strepitum plantarum pedum suorum propter hostem et oppressorem: ibi celebrabunt justitias Domini, et justitias ejus qui inhabitat urbes villarum (id est, non muratas) in terra Israelis: hinc descenderunt ex urbibus munitis ad considendum in urbibus villarum populus Domini.* Regia in quibusdam discordant, et totum hunc versum Latinus interpres sic reddidit: *Ex loco ubi fuerunt diripientes eos et accipientes quidquid in manibus eorum, domus sessionis absconditorum et insidiae latronum super lacus domus irrigationum aquarum, locum quo facta sunt illis signa et fortitudines domui Israel ab antiquis, locum quo fuerunt filiae Israel exeuntes ad implendum aquas, metuentes ad audire faciendum vocem strepitus pedum ab ante insidias osoris et affligentis: ibi confitebuntur super praemia Domini super justitiam ejus, qui posuit oppida terrae Israel: tunc descenderunt ex arcibus munitis ad habitandum in urbibus populorum populi Domini.* Hactenus Regia, quae satis obscura. (בֵּית מְכוּיְנָת לְסִטְרִין) *loco dispositionis latronum.* Regia וְכַמְיְנָת לְסִטְרִין *Et insidiae latronum.* Est autem לְסִטְרִין plurale contractum a

singulari לְסֻטְיִים, quod est Graecorum *ληστῆς*, unde plurale לְסֻטְיִין et saepius contracte לְסֻטְיִין *latrones*. (מִתְיֹבֵת) Melius leges מִתְיֹבֵת, forma quidem mutuata a תּוֹב, sed sensu est יֹהֵב *sedere*. Sit ergo potius יֹ transpositum pro מִתְיֹבֵת, *sessio, consessus*, quomodo masculine dicitur מִישֵׁר *planities*, מִיֶּרֶת *mustum*. Sic מִיֶּרֶב et feminine מִיֶּרֶבָּא, unde constructum מִיֶּרֶבֵּת. (מוֹכְסִין) Sic Hebraeis lingua populari vocati fuerunt *Telonarii, Publicani*, unde forte idem vocabulum ad Chaldaeos transiit, quibus alias inusitatum. Regia legunt מְכַסִּין *Absconditorum*. (אַתְרָא דְיִתְעֵבִידָא) *In loco ubi facta sunt eis signa*, etc. Haec absunt a Venetis. Sed pro דְיִתְ legendum דְאֵת, ut vers. 21, et sic saepius antea observatum. (נְהִיָה נְפָקוֹן) Mendose ex forma singulari pro דְהִנְוָא *Ubi fuerunt egredientes*. (דְלָא הִנְוָא רְבִלְוִן) *Si referatur ad filias Israeliticas*, legendum רְבִלְוִן: si ad ipsos Israelitas, legendum הִוִּי, et sic sequentia sunt masculina. [Bomb. נְהִיָה נְפָקוֹן.]

Vers. 12. (וְאוֹדֶה) *Et confitere, celebrato*, debet esse Imperativus feminini, in qua persona dicendum וְאוֹדֶה *Et confitere*. [!!]

Vers. 14. (בְּקוֹלְמוֹס דְסִפְרֵי חַד) Sic et Regia, nisi quod vocem חַד non habent. סִפְרֵי *Liber*: at in Hebraeo est סִפֵּר, qui Chaldaice dicitur סִפְרֵי. Vox קוֹלְמוֹס est a Romanis accepta, *Calamus*, scil. *scriptorius*. Legitur etiam in Jonathane Jerem. 8, 8; posterioribus paraphrastis et Rabbinis usitator est.

Vers. 16. (בְּפִרְשֵׁת אֹרְחָא) In divisione viae, sive in compito. Absunt a Regiis. (בְּשׁוֹרְחָא דָּא מִן דָּא) *Ad audiendum nuntium unum post alterum*, vel, hoc ab illo. Pro *nuntio* interpret Latinus in Regiis reddit legationem. Addunt hic etiam Regia, quae in Venetis postposita לְמַדַּע אִידָא מְשִׁרֵי נְצָתָא בְּקֶרְבָּא לְמַהֲוִי עֲמִיָה, id est, *Ad sciendum manum exercitus vincentem in proelio adesse cum eo*. Sic interpret ibi reddit. Vox אִידָא prava est, pro qua in Venetis אִי דָּא הִיא מְשִׁרְחָא *Quisnam sit exercitus vincens in proelio adesse cum eo*, id est, *ut sitis cum eo, ut victori adhaereatis*. Recte in Venetis haec subjiciuntur prioribus בְּשׁוֹרְחָא, hoc ordine: *Quare recessistis a castris belli, sedendo inter limites in divortio viarum, audiendo nuntium hoc post illud, ut sciatis quisnam exercitus vincat in proelio, ut ei adsitis, vel ejus partes sequamini. Baruko quidem vos dicitis: Tui sumus. Ad Siseram*

dicitis: Tui sumus. An sic rectum est vos facere, o domus Ruben? annon scitis vos, coram ipso (Deo) manifestas esse cogitationes cordis? (מַחְשְׁבוֹת) Forma haec Hebraica est: legendum pro ea מַחְשְׁבוֹת Cogitationes.

Vers. 17. (וּבְנוּיָן) *Et aedificant.* Regia prave cum Affixo masc. וּבְנוּיָן, quod recte legeretur וּבְנוּיָן *Et aedificarunt eas.* (בְּהוֹן) Legendum cum Regiis בְּהוֹן *in illis*, scil. קְרוּי *Urbibus*, quod femininum est.

Vers. 18. (דְּגִדְיָפוּ קָדָם יְיָ) *Qui probro affecerunt*, scil. *animam suam coram Domino*, tradendo eam in mortem. Voces *coram Domino* desunt in Regiis. (כָּל עַמְמֵי אֶרֶץ) *Omnes populos terrae.* Regia כל יְהוּבֵי כָּל *Omnes habitatores terrae.*

Vers. 21. (דָּאֲתַעְבְּרָהּ) Convenit illud in genere cum sequenti proximo substantivo: Regia דָּאֲתַעְבְּרָהּ, quod convenit genere feminino cum posteriori substantivo גְּבוּרָהּ (הַיְשִׁישָׁה) *Conculcavit.* Melius legetur הַיְשִׁישָׁה ex forma communi in Pahal' a דִּישׁ vel רִישׁ.

Vers. 23. (לְסִעֲדָן) *Ad auxilia*; Regia לְסִעֲדָן, pro quo melius esset לְסִעֲדָן. Nam סִעֲדָן *Prandium.*

Vers. 25. (אֲשַׁקְתִּיהָ). Supra cap. 4, 19 sint אֲשַׁקְתִּיהָ, *Ipsa potavit eum.* Posset et recte legi אֲשַׁקְתִּיהָ. (קָרִיבָה) Legendum cum Regiis קָרִיבָה, *Admovit, apposuit, attulit.*

Vers. 26. (טוֹבָהָ) Prave pro טְבֵהָ *Optima.* (וְאֲנוּסִין) Praestaret וְאֲנוּסִין *Et violentos, violentiam exercentes.* Sic קָטוּל *Occisor.* (מַחְתָּהּ) Mendose ex forma feminina, pro מַחְתָּהּ [!] *Percussit eum*, nempe Siseram. (חֲבָרָה) Mendose pro חֲבָרָה *Confregit.* (פְּצָעָה) Mendose pro פְּצָעָה *Conquassavit.* Baal Aruch in פֶּע secundo legit פֶּעַת. [Cf. codicem Lond.] Sic mox sequitur אֶעְבְּרָהּ *Traduxit, transfixit.*

Vers. 28. (מִן חֲרָפָה) *Ex fenestra.* Regia מִן חֲרָפָה, ubi בְּעַד redundat, ex Hebraeo illatum. Nam ibi בְּעַד הַחֲלוֹן. Ubi paraphrases versuum longiores fuerunt, ibi versibus Chaldaicis solebant primam vocem textus Hebraici praemittere, ceu versus indicem, ut in Venetis observatum, quae hic incaute textui Chaldaeo addita est. Sic et in Latina versione, *in usque* redundat.

Vers. 30. (הֵלָא) Forma Hebraica, quae Chaldaice effertur הֵלָא. Abest a Regiis.

Vers. 31. (כְּסִיסֶרָא) *Sicut Sisera*. Abest a Regiis. (צְהִי קְנֵא) *Justi*. Abest a Regiis. (כְּוִיחֹר יְקָרִיָּה) *Sicut splendor gloriae ejus trecentis quadraginta tribus vicibus*. Haec absunt a Regiis. (בְּמַפֵּק) *In egrediendo, cum egreditur*. Regia בְּמַפֵּק *juxta egredi*, juxta Heb. בְּצִאָה. [In vocalibus Buxtorfius interdum ab editione Bombergiana 1547 recedit. Lectiones Regiae saepe cum codice Lond. conveniunt.]

Libri secundi Samuelis Capita 22—23, 7

e cod. Mus. Britt. 2210 anni 1469.

Accedit varia lectio codicis Reuchliniani, in qua Dages euphonicum non semper adnotatum est.

וִידְבַר

1 וְשָׁבַח דָּוִד בְּנִבְוֹאָה קֹדֶם יְיָ יְתַּ פְתַלְמֵי¹ תְּשַׁבַּחְתָּא
הָדָא עַל כָּל יוֹמָיָא דְשִׁיזִיב יְנִי יְתַּ יִשְׂרָאֵל מִיַּד כָּל בְּעַלְיִ
2 דְּבִיחֹן וְאֵת לַדָּוִד מִחֶרְבָּא דְשִׁאוּל: וְאָמַר יְיָ² תְּקַפִּי
3 רַחֲמֵנִי וּמְשִׁיזִיב יְתִי: אֵלֹהֵי דְאַתְרֵעִי³ בִּי קְרַבְנִי⁴ לֹאֲחֵלֵתִיָּה
תְּקַפִּי דַּמֶּן קְדַמְוֵהִי מִתִּיחֵיב לִי תַקּוּם וּפְרָקֶן לֹאֲתַגְבְּרָא
עַל בְּעַלְיִ⁵ דְּבָבִי רַחֲמֵנִי דַּעַל מִימְרִיָּה אֲנָא⁶ רַחֲמִיךָ בַּעֲדֶךָ
עֲקָא מִגִּין עָלַי מִבְּעַלְיִ⁷ דְּבָבִי וְאָמַר⁸ לֹאֲרַמָּא קְרַנִּי
בַּפְּרָקְנִיָּה סְמַכְנִי הָהֹוֶה מִימְרִיָּה סַמֶּךְ לִי כַּד הָוִיתִי⁹ עָרִיק
מִן קֹדֶם רַדְפִּי¹⁰ פְּרָקְנִי מִבְּעַלְיִ דְּבָבִי וְאֵת מִיַּד כָּל חַטּוּפִין

1 R וְשַׁבַּחְתָּא et sic infra. 2 R וְהַתְּצִנִּי et sic et
infra. 3 R בְּיָה קְרַבְנִי. 4 R לְדַחֲלֵתִיָּה וְתַקְפִּי. 5 R הַבְּבִי
et sic saepe in Suffixo. 6 R רַחֲמִיךָ. 7 R הַבְּבִי. 8 R
לֹאֲרַמָּא קְרַנִּי. 9 R עָרִיק מִן. 10 R פְּרָקְנִי מִבְּעַלְיִ.

4 פְּרִיק יָתִי: אָמַר דָּוִד בַּחֲשֵׁבָהּ אֲנִי ² מֵצָלִי קָדָם יְיָ
 5 דְּבַלְל עֵדֶן מִבְּעַלְיֵדְבָבִי פְּרִיק יָתִי: אָרִי ³ אֲקִיפָתְנִי עֵקֶא
 כֹּאֲתָא דִּיתְבָּא עַל מַתְבָּרָא וְהִיל לִית לָהּ לְמִילָד וְהוּא
 6 מִסְכָּנָא לְמַמַּת סִיעַת הִיִּיבִין בְּעִיתַת יָתִי: ⁵ מִשְׁרִית רְשִׁיעִין
 7 אֲקַפּוּנִי ⁶ קְדָמוּנִי דְּמִזִּינִין בְּמִנֵּי קָטוּל: אָמַר דָּוִד כַּד עֵיקֶא
 לִי אֲנִי מֵצָלִי קָדָם יְיָ ⁷ וְקָדָם אֵלֹהֵי אֲנִי מִתְהַנֵּן ⁸ וּמִקְבִּיל
 8 מִדְּוִלָּיָה ⁹ צְלוֹתֵי וְבִעוֹתֵי קְדָמוּהֵי מִתְעַבְדָּא: וְאַתְדַּיִפַּת
 10 וְאַתְרַגְּוֶשֶׁת אֲרַעָא שְׂכָלוֹתֵי שְׂמִיא זְעוּ וְאַתְרַכִּינוּ ¹¹ אָרִי
 9 תְּקִימָה רְגִזִּיה: סְלִיק זְדוּנִיָּה דְּפָרְעָה ¹² כֹּתְנָנָא קְדָמוּהֵי בְּכִין
 שְׁלַח רְגִזִּיה ¹³ כֹּאֲשָׁא בְּעָרָא דִּמֶן קְדָמוּהֵי ¹⁴ מִשִּׁיעִיא
 10 מִזּוּפִיתִיה כְּגַמְרִין דְּנֹור ¹⁵ דְּרִקָּא מִמִּימְרִיה: וְאַרְכִּין שְׂמִיא
 11 וְאַתְגָּלִי יְקָרִיָּה ¹⁶ וְעַנֵּן אֲמַטְתָּא כִּיבֵּשׁ קְדָמוּהֵי: וְאַתְגָּלִי
 בְּגִבּוֹרֶתִיה עַל כְּלוּבִין ¹⁷ קְלוּלִין וְדָבַר בַּתְּקוּמָה עַל כְּנָפֵי
 12 רֹוּחָא: ¹⁸ אֲשׁוּרֵי שְׂכִינְתִּיה בְּעַרְפִּילָא ¹⁹ עַנֵּן יְקָר סְחֹור
 סְחֹור לִיָּה מְהִית מִיִּן תְּקִיפִין מִזְכַּפַּת עַנְנִין ²⁰ קְלוּלִין
 13 בְּרוּם עֵלְמָא: מִזִּיר יְקָרִיָּה מִבְּהַקֵּן שְׂמִי שְׂמִיא ²¹ מִזּוּפִיתִיה
 14 כְּגַמְרִין דְּנֹור דְּרִקָּא ²² מִמִּימְרִיה: אֲכָלִי מֶן שְׂמִיא יְיָ

1 R שְׁוִיב pro פֶּר. 2 R מִצָּלִי. 3 R אֲקִיפָתְנִי. 4 R
 מְסַכָּנָא. 5 R מִשִּׁירָנִין. 6 R קְדָמוּנִי דְּמִזִּינִין leg. קְדָמִי. 7 R
 וּמִקְבִּיל מִתְהַנֵּן hebraizat. 8 R צְלוֹתֵי. 9 R אָרִי וְתַקוּמָה
 et וְבִעוֹתֵי. 10 R וְאַתְרַגְּוֶשֶׁת. 11 R אָרִי וְתַקוּמָה et
 infra. 12 R כֹּתְנָנָא et om. קְדָמִי. 13 R כֹּאֲשָׁא. 14 R
 וְעַנֵּן אֲמַטְתָּא. 15 R דְּרִקָּא מִמִּימְרִיה. 16 R וְעַנֵּן אֲמַטְתָּא
 17 R קְלוּלִין. 18 R בְּעַרְפִּילָא et וְאֲשׁוּרֵי. 19 R עַנֵּן וְתַקוּמָה. 20 R
 iterum קְלוּלִין. 21 R מִזּוּפִיתִיה. 22 R מִמִּימְרִיה.

15 וְעָלִיא אֲרִים מִיַּמֵּינֶיהָ: וְשָׁלַח² מִחֶתִיתָה כְּגִרְיִן רַבְהוֹנוֹן
 16 בְּרִקְיִן וְשְׁגִישְׁנוֹן: וְאַתְחַזְוּ עִמָּקִי יָמָא⁵ שְׂכָלוֹלִי תַבֵּל
 17 בַּמִּזְפֵּיתָא מִן קָדָם יְיָ מִמֵּימַר תַּקּוּף רַגְזִיתָה: שָׁלַח⁶ נְבוֹהֵי
 מַלְךְ תַּקּוּף דִּי תִיב בַּתְּקוּף רֹמָא דְבַרְנִי שִׁידְבְּנִי מִעַמְמִין
 18 סְגִיאִין: שִׁידְבְּנִי מִסְנָאֵי אֲרִי תַקְפּוּנִי מִבְּעַלְיֵדְבְּבֵי אֲרִי
 19 אַתְגְּבִּי עָלַי: וְיַקְדְּמוּנִי בְיוֹם טַלְטוּלֵי רְהִיתָה מִיַּמְרָא דִּינִי
 20 סַמֵּךְ לִי: וְאַפִּיק⁹ לְרוּחָא יְתִי שִׁידְבְּנִי אֲרִי¹⁰ אַתְרַעֵי בִי:
 21 אַמַּר דּוּיֵד¹¹ יִשְׁלַמִּינִי יְיָ כְּזֹלוֹתִי כְּבִרְיוֹת יְדֵי יְתִיב
 22 לִי: אֲרִי נְטוּיִת אֹרְחָן דְתַקְנָן קָדָם יְיָ וְלֹא הִלְיִנִית
 23 בְּרִשְׁעָ קָדָם אֱלֹהֵי: אֲרִי לֹל דִּינוּהִי גַלְךָ¹³ לְקַבְּלֵי
 24 לְמַעַבְדְּהוֹן וְקִימּוּהִי לֹא עֹדִית מְנַהוֹן: רְהִיִּית שְׁלִים
 25 בְּדַחֲלִיתָה רְהוּיִת¹⁵ נְטָר נְפְשִׁי מִחֻבִּין: וְאַתִּיב יְיָ¹⁶
 26 לִי כְּזֹלוֹתִי¹⁷ כְּבִרְיוֹתִי קָדָם מִיַּמֵּינֶיהָ: אֲבִרְהֵם דְאַשְׁתַּכַּח
 חֲסִיד קְדָמְךָ בְּכִין אֲסַנִּיתָא לְמַעַבְדְּ¹⁸ חֲסִדָּא עִם זְרַעִיהָ
 19 יִצְחָק רְהוּיִת שְׁלִים בְּדַחֲלִיתְךָ בְּכִין אֲשִׁלִּימָתָא מִיַּמַּר
 20 רְשָׁתְךָ עֲמִיִתָה: יַעֲקֹב דִּהִלִּיק²¹ בְּבִרְיוֹתָא קְדָמְךָ בַּחֲרִיתָא
 27 בְּנוּהִי מַכֵּל עַמְמֵיָא²² אֲפִרִישְׁתָּא זְרַעִיהָ²³ מַכֵּל פְּסוּלָא פְּרַעָה
 וְנִצְרֵאֵי דִחְשִׁיבוּ מִחֲשַׁבָּן עַל עַמְךָ²⁴ בְּלִבֵּלְתָנוֹן בַּמַּחֲשַׁבְתְּהוֹן:

1 R וְעִלְאָה. 2 R מְחַתִּיָה כְּגִרְרִיִן. 3 R בְּרִקְיִן וְשְׁגִישׁוֹן.
 4 R וְאַתְחַזְוּ עִמָּקִי יָמָא. 5 R et iterum אֲרִי תַבֵּל וְשְׂכָלוֹלִי. 6 R נְבוֹהֵי.
 7 R קְרַדְמוּנִי. Cod. antea עָלַי in pausa. 8 R סַמֵּךְ. 9 R לְרוּחָא.
 10 R אֲרִי. 11 R וְיַשְׁלַמִּינִי. 12 R et פְּבִרְיוֹת יְדֵי יְתִיב. 13 R לְקַבְּלֵי.
 14 R ut semper בְּדַחֲלִיתְךָ. 15 R נְטָר. 16 R וְאַתִּיב. 17 R iterum. פְּבִרְיוֹתִי.
 18 R חֲסִדָּא. 19 R יִצְחָק. 20 R רְשָׁתְךָ. 21 R אֲפִרִישְׁתָּא. 22 R מַכֵּל.
 23 R פְּסוּלָא. 24 R בְּלִבֵּלְתָנוֹן.

28 רִית עֲמָא בֵית יִשְׂרָאֵל¹ דֵּאֲתַקֶּן בְּעַלְמָא הֵדִין עִם² אֲשִׁיךְ
 אֵת עֲתִיד לַמְפָּרֵק וּבְמִימָרְךָ תְּקִיפִיא דְמַתְגַּבְרִין עַל־יְהוֹן
 29 תְּמַאיךְ; אֲרִי אֵת הוּא מְרִיה נְהוּרִיה דִּישְׂרָאֵל יְיָ⁴
 יִפְקַנְנִי מִהַשׁוּכָא לְנִהוּרָא רִית־זִינְנִי בְּעַלְמָא דְעֲתִיד לְמַתִּי
 30 לְצֹקְרָא; אֲרִי בְּמִימָרְךָ אֲסַגִּי⁵ מְשַׁרְיִין בְּמִימְרֵי אֱלֹהִי⁶ אֶכְבֹּשׁ
 31 כָּל כְּרִיךְ תְּקִיפִין; אֱלֹהֵא⁷ דְּכִיּוֹנָא אֹרְחִיה אֹרְחִיתָא דִּינִי
 בְּהוּרָא הוּא תְּקוּם הוּא לְכָל דְּמַתְרַחֲצִין⁸ עַל מִימְרִיה;
 32 בְּכִין עַל נֹסָא דְפִרְקָנָא דְחַעְבִּיד לְמַשִּׁיחֶךָ וְלִשְׂאֲרָא דְעַמְּךָ
 דִּישְׂתְּאָרוֹן⁹ יִיְהוֹן כָּל עַמְמֵיא אֹמְרֵיא וְלִישְׁנֵיא דִּימְרוֹן לִית
 10 אֱלֹהֵי אֱלֹא יְיָ אֲרִי לִית בְּרַ מְנַךְ דְּעַמְּךָ יִימְרוֹן לִית
 33 דְתַקוּם אֱלֹא אֱלֹהֵנָא; אֱלֹהֵא דְסַעִיד לִי בְּהִילָא¹¹ וּמַתְקִין
 34 שְׁלִימִים אֹרְחִי; מִשְׁנֵי¹² רְגְלֵי קְלִילִין כְּאֵילָתָא דְעַל בֵּית
 35 תְּקִי יְקִימְנֵנִי; מְלִיךְ יְדִי לְמַעַבְד קָרְבָּא¹⁴ וּמַתְקִין
 36 כְּקֶשֶׁת נֶחֱשָׂא דְרַעִי; וַיַּהֲבַת לִי תְּקוּם¹⁵ פִּרְקָתְנִי וּבְמִימָרְךָ
 37 אֲסַגִּיתָנִי; אֲסַגִּיתָא¹⁶ פִּסְעֵתִי קָדְמֵי וְלֹא¹⁷ אֹזְדַעֲזַעָא רְלוּבְתֵי;
 38 דְרַפִּית סְנַאֵי וְשִׁצְחַתְנוֹן וְלֹא תְּבִית עַד דְּגַמְרַתְנוֹן; וְשִׁי צִיחַתְנוֹן
 39 וְגַמְרַתְנוֹן וְלֹא יִכִּילוּ¹⁸ לְמַקָּם וְנַפְּלוּ קַטִּילִין תַּחוּת פְּרוֹסַת
 40 רְגְלֵי; וְסַעֲדַתְנִי בְּהִילָא לְמַעַבְד קָרְבָּא¹⁹ תְּבַרְתָּא עַמְמֵיא

1 R דְּמַתְקֶן. Recte!   2 R cum Dag. in ת.   3 R פְּרַפִּין et אִיכְבוֹשׁ 6 R
 תְּמַאיךְ.   4 R יְיָ.   5 R מְשַׁרְיִין.   6 R אִיכְבוֹשׁ et פְּרַפִּין.   7 R דְּכִיּוֹנָא.   8 R עֲלוּדִי.   9 R יִיְהוֹן.   10 R אֱלֹהֵא אֱלֹא
 male. Cf. p. 84 not. 22 sq.   11 R דְּמַתְקֶן.   12 R רְגְלֵי et iterum קְלִילִין.   13 R תְּקִי et תְּקִי. Cf. Habac. 3, 19.
 14 R וּמַתְקֶן et בְּקֶשֶׁת. Bmb. פְּקֶשֶׁת.   15 R פִּרְקָתְנִי.   16 R פִּסְעֵתִי.   17 R אֹזְדַעֲזַעָא.   18 R לְמַקָּם.   19 R תְּבַרְתָּא.

41 דְּקִימִין לֹא־בִאֲשָׁא לִי תְּחֹתַי: וְסִנְאִי¹ תְּבַרְתָּא קְדָמַי
 42 מִחֲזָרַי קָדְלָא בְּעָלַי דְּבָבִי וְשִׁצְחָנוֹן: ³בְּעֵן סְעִיד וְלִיִּית
 לַהוֹן פְּרִיק וּמִצָּלָן קָדָם יְיָ וְלֹא⁴ מִחְקָב־לֹא צִלּוֹתְהוֹן:
 43 וְדוֹשְׁשִׁתְנוֹן כְּעַפְרָא דְאָרְעָא⁶ כְּסִין שׁוֹקִין בְּעִטִּית בְּהוֹן
 44 רְפִסְתְנוֹן: וְתִשִׁיזְבַּנְנִי מִפְּלֹגְתָּ⁷ עֵמָּא תִמְנִינִי רִישָׁא
 45 לְעַמְמֵיָא עִם דְּלֹא יִדְעִית וּפְלֹחֹנְנִי: בְּנֵי עַמְמֵיָא וְחַדְדְּבוֹן
 46 לִי לְשִׁימַע⁸ אֹדֶן וְשִׁחְמֵעוֹן לִי: בְּנֵי עַמְמֵיָא יִסְוֹן
 47 וּיְזוּעוֹן⁹ מִבִּירְנִיתְהוֹן: בְּכִין עַל¹⁰ נִסָּא וּפְרָקְנָא דְעַבְדְּתָא
 לְעַמְךָ אֹדוּי וְאֹמְרוֹ קָיִים הוּא יְיָ¹¹ וְבוּיִךְ תְּקִיפָא דְמֶן
 48 קְדָמוּהִי מַחֲיֵיב לֹא תִקוּת וּפְרָקֵן¹² וּמְרָמָם אֱלֹהֵי תִקוּת
 49 פְּרָקְנָא: אֱלֹהֵא¹³ דְעַבִּיד פּוֹרְעֵנוֹתָא לִי וְתַבְרָא עַמְמֵיָא
 50 דְּקִימִין¹⁴ לֹא־בִאֲשָׁא לִי תְּחֹתַי: ¹⁵וּפְרָקִי מִסִּנְאִי דְעַל
 דְּקִימִין¹⁶ לֹא־בִאֲשָׁא לִי¹⁷ תַּגְבְּרוֹנְנִי מִגּוֹג¹⁸ וּמִשְׁרִיחַ עַמְמִין
 51 חֲטוּפִין דְעַמִּיָּתָא תִשִׁיזְבַּנְנִי: עֲלִכִין¹⁹ אִידוֹ קְדָמְךָ יְיָ בְּעַמְמֵיָא
 52 דְלִשְׁמֶךָ אִימֵר²⁰ תִּשְׁבַּחֵהָא: מִסְגִּי לְמַעְבַּד פְּרָקֵן²¹ עִם מַלְכִיָּה
 דְעַבִּיד טִיבּוֹ לְמִשִׁיחִיָּה לְדוּיד וְלִזְרַעִיהָ עַד עַלְמָא:

XXIII. וְאֵלֶיךָ פִתְגָמֵי נְבוֹאֹת דְדוּיד דְאִתְנַבֵּי לְסוּתָא¹

1 R iterum (הִבְרָ). 2 R מְחֹזְרִי. 2 R מְצַלָן et בְּעֵן. 4 R
 קְבֹרָל צִלּוֹתְהוֹן. 5 R וְדוֹשְׁשִׁתְנוֹן. 6 Sic cod., R כְּסִין. 7 R
 עַמְמֵיָא תִמְנִינִי. 8 R אֹדֶן. 9 R מְפִרְנִי. 10 R על-פִּרְסָא deinde.
 אֹדִיָּא et דְעַבְדְּתָא. 11 R וּבְרִיךְ. 12 R וּמְרָמָם אֱלֹהֵא. 13 R
 לְאֲבָשָׁא. 14 R וּפְרָקִי מִסִּנְאִי. 15 R לְאֲבָשָׁא. 16 R
 חֲטוּפִין דְעַמִּיָּתָא, deinde וּמִשְׁרִיחַ. 17 R תַּגְבְּרוֹנְנִי. 18 R
 עִם-מַלְכִיָּה. 19 Cod. fortasse אִידוֹ, R אֹדִי. 20 R הוֹשִׁבְחָן. 21 R

עֲלֵמָא לְיוֹמֵי¹ נְחֻמָּתָא דְעִתִּידָן לְמִיתֵי אָמַר דְּוִיד בַּר יִשָׁי
 דְּאִימַר גְּבֵרָא דְמִרְבָּא לְמַלְכֵנוּ מְשִׁיחָ בְּמִימְרֵי אֱלֹהִיהָ² דִּיעֲקֹב
 2 דְתִקְיָן לְמִמְנֵי³ בְּחַיִּיךָ בְּסִים תְּשַׁבַּחְתִּיהָ דִּישְׂרָאֵל: אָמַר
 דְּוִיד בְּרוּחַ נְבוּאָה קָדָם יְיָ אֲנָא⁴ מִמְּלִיל אֲלִיָּן וּפְתַגְמֵי
 3 קֹדְשִׁיהָ בְּפֹמֵי⁵ אֲנָא סָדָר: אָמַר דְּוִיד אֱלֹהֵא דִּישְׂרָאֵל עָלַי
 מְלִיל תְּקִיפָא דִּישְׂרָאֵל דְשְׁלִיט בְּבִנֵי אֲנָשָׁא קֹושְטָא⁶ דְּאִין
 אָמַר לְמִנְאָה לֵי מְלִכָא הוּא מְשִׁיחָא⁷ עִתִּיד דִּיקוּם דִּישְׁלוּט
 4 בְּדַחֲלָתָא דִּינִי: ⁸טוֹבִיכּוֹן צְוִיקָא עֲבַדְחֹן לִכּוֹן עֹבְדִין
 טְבִין דְּאֲחֹן עִתִּידִין לְאֹזְהָרָא⁹ בְּזִיהוּר יִקְרֹכּוֹן כְּנִיהוּר
 צְפִירָא דְאֲזִיל דְתִקְיָן וְכִשְׁמֵשָׁא דְעִתִּיד לְאֹזְהָרָא בְּזִיהוּר
 יִקְרִיהָ עַל הָד תְּלִת מְאָא אַרְבַּעִין וְתִלְתָּא¹⁰ בְּנִיהוּר שְׁבַעַת
 יוֹמֵיא¹¹ יְחִיר מְכַדִּין תַּחֲרָבּוֹן¹² וַיִּשָּׁב לִכּוֹן דְּהִנְיָתוֹן
 מִחֲמַדִּין¹³ לְשֵׁנֵי נְחֻמָּתָא דְאֲתִין הָא¹⁴ כְּאֲכָרָא דְמִסְבָּר בְּשֵׁנֵי
 5 ¹⁵בְּצִרְתָּא דִּיִּיהוּת מִטְרָא עַל אֲרַעָא: אָמַר דְּוִיד ¹⁶יְחִיר
 מְכַדִּין בֵּיתִי קָדָם אֵל אֲדֵי¹⁷ קָיִם עָלָם קָיִים לֵי לְמַהוּי
 מְלִכּוּתֵי קָיִמָא כְּמָא דְקָיִמִין סְדֵרֵי בְּרַאשִׁית וְנִטְרָא
 לְעֵלְמָא דְאֲתֵי אֲדֵי¹⁸ כֹּל צוּרְכֵי וְכֹל בְּעוּתֵי קְדָמוּהֵי

1 R נְחֻמָּתָא דְעִתִּידִין. 2 R דִּישְׂרָאֵל וְתִקְיָן. 3 R Bmb. בְּחַיִּיךָ.
 et R מְבוּסָם ה', Bmb. בְּסִים הוּשְׁבַחְתִּיהָ. 4 R דִּישְׂרָאֵל deinde קֹדְשִׁיהָ
 בְּפֹמֵי. 5 R אֲנָא סָדָר. 6 Sic cod., R דְּאִין וְאָמַר. 7 R דְּעִתִּיד.
 8 R טוֹבִיכּוֹן deinde עֹבְדִין ut semper. 9 R זִיהוּר om. ב. Eisdem
 vocales et infra praebet. Bmb. יִקְרִיהָ וְקִרְיָה et sic post
 וְכִשְׁמ' דְעִתִּיד. 10 R בְּנִיהוּר שְׁבַעַת. 11 R יְחִיר. 12 R וַיִּשָּׁב.
 13 R לְשֵׁנֵי נְחֻמָּתָא. De duplici resurrectione cf. librum meum Prophetie
 des Joel P. 246 sq. 14 R כְּאֲפִרָא. 15 R בּוּצְרָתָא. 16 R מְכַדִּין
 sine Dag. ה'. 17 R קָיִם עָלָם deinde לְמִהוּי. 18 R כֹּל-צוּרְכֵי.

מִתְעַבְדִּין בְּכִין כֹּל מְלֻכֵי עוֹד ¹ לֹקְבֵלָה לֹא תִתְקַיֵּם:
 וְרִשְׁעֵיָא עֲבָדֵי חֲטָאָה דְמִן לְכוּבִין ² דְמִפְקֵהוּן רְכִיכִין ⁶
 לְמִקְטָף וְכֹד אֲנֵשׁ ³ הָאִים עֲלֵיהוֹן וְשִׁבִיק לְהוֹן אֲזֵלִין
 וְתִקְפִין עַד דְלִית אִפְשָׁר לְמִקְרָב לְהוֹן בִּיד: וְאִם כִּין ⁷
 כֹּל אֲנֵשׁ דְמִשְׁוֵי לְמִקְרָב בְּחוּבִין אֲזֵלִין וְתִקְפִין עֲלוּהִי
 עַד דְהִפֵּן לִיה כִּלְבוּשׁ ⁵ דְבְרִזָּל דְלֹא יִכְלִין לִיה בְּאֵזֵי
⁶ מוֹרְנִין וְרוּמְחִין בְּכִין לִית ⁷ פּוֹרְעֵנוּתְהוֹן בִּיד אֲנֵשׁ אֲלֵהוֹן
 בְּאִישְׁתָּא עֲתִידִין ⁸ אֲתוּקְרָא יְתוּקוֹן בְּאֲתַגְלָאָה בֵּית דִּינָא
 רָבָא ⁹ לְמִתָּב עַל ¹⁰ כְּרֵסֵי דִינָא לְמִדֵּן יֵת עַלְמָא:

Jesajas LII, 13—LIII, 12

e. codice Musei britannici Or. 2211. Anni 1475.

Ex codice Reuchliniano in sequentibus non nisi lectiones quae majoris momenti sunt addentur.

LII. הָא יִצְלָח עֲבָדֵי מְשִׁיחָא יִרְאֵם דִּי־סְפֵי דִיתְקָם ¹³
 לְחֵיָא . פְּמָא ¹¹ דְסִבְרוּ לִיה בֵּית יִשְׂרָאֵל יוּמִין סְגִיִּין ¹⁴
 דְהוֹת חֲשׁוּךְ ¹² בִּינֵי עַמְמֵיָא ¹³ הַזִּזְיָהוֹן וְזִיזְיָהוֹן מִבְּנֵי אֲנִשְׁא .
 כִּין יִבְרָךְ עַמְמִין סְגִיִּין עֲלוּהִי יִשְׁתְּקוֹן מְלַכִּין יִשׁוּן ¹⁵
 דִּיזְיָהוֹן עַל פּוֹמְהוֹן אֲדֵי דְלֹא ¹⁴ אִישְׁתְּעִיאוּ לְהוֹן חִזּוּ וְדִלֹא
 שְׁמַעוּ אִסְתְּכְלוּ .

1 R לְקַבְלִיה . 2 R דִּי־בְּמִפְקֵהוּן . 3 R חֵיִים . 4 R דְּתִפֵּן
 ut antea . 5 R דְּפְרִזָּל et רְכִלָּן . 6 R מוֹרְנִין bene . 7 R פּוֹרְעֵי .
 8 R et פּוֹרְסֵי . 9 R דְּתוּקָה . 10 R et פּוֹרְסֵי . 11 R דְּסִבְרוּ . 12 Leg בִּינֵי . 13 R דְּזִיזְיָהוֹן . 14 R אִישְׁתְּעִי .

LIII. מִן הַיָּמִין לַבְּסוּרֹתָנָא דָא וְתַקוּם דְרַע גְּבוּרֹתָא 1
 2 הַיְהוּדָה פְּדִין עַל מִן אַחַגְלֵי־אֲתִי 1 דִּיתְרַבָּא צְוִיקָיָא
 קְדָמוּהִי הֵא 2 פֶּלֶבֶלְבִין דְפָרֶן וְכַאֲלֵן דְמִשְׁלָח 3 שׁוּרְשׁוּהִי
 עַל נַגְדֵי דְמִיִּין פִּין יִסְגִין תּוֹלֵדֹת 4 קוּדְשָׁא בְאָרְעָא הָהוּת
 צְוִיבָא לִיהָ לֹא הִיזוּ 5 הוּלָא חוּזִיהָ דְלֹא אִימַתִּיהָ
 אִימַת 6 הַדְיוּט וַיְהִי זִיו קוּדְשָׁא זִיזִיהָ 7 הֶכֶל הַיְחַזְזִינִיהָ
 3 יִסְתַּכַּל בֵּיהִי פֶכֶן יְהִי 8 לְבוּסֶין דִּיפְסִיק יָקָר כֹּל מַלְכּוֹתָא
 יְהוּן הַלְשִׁין 9 דְרוֹן הֵא כְּאֲנֵשׁ פִּיבִין 10 וּמְזֻמֵּן לְמַרְעִין
 וְכִמָּא 11 דְהוּיִת מִסְלָקָא אֲפִי שְׁכִינְתָּא מַפְנָא בְּסִינִין דְלֹא
 4 הַשִּׁיבִין פֶּכֶן עַל 12 חוּבְנָא הוּא יִבְעִי דְעוֹיִתָנָא פְּדִילִיָּה
 13 יִשְׁתַּבְּקֵן וְאַנְחָנָא הַשִּׁיבִין פְּתִישִׁין 14 מְחֵן מִן ק' יְהוּדָה
 5 וּמְעַפְּןִי דְהוּא יִבְנִי בֵּית מְקַדְשָׁא 15 הָאִיתְחַל בְּחוּבְנָא
 אַתְמַסֵּר בְּעוֹיִתָנָא וּבְאַלְפְּנִיהָ 16 שְׁלָמִיהָ 17 יִסְגִי עַלֵּנָא
 6 וּבְדַנְתְּנֵהוּ לְפַתְגְּמוּהִי 18 חוּבְנָא יִשְׁתַּבְּקוּן לֵנָא פּוֹלְנָא
 פְּעֵנָא אַתְבְּדָרְנָא גַּבְר לְקַבִּיל אֲוֹרַחִיהָ גְּלִינָא וּמִן ק'
 7 יְהוּדָה הָוּת רְעוּא לְמִשְׁבַּק חוּבֵי פּוֹלְנָא פְּדִילִיָּה בְּעִי
 דְהוּא 19 מִיִּתְתַּב דְעַד לֹא פִתַח פּוֹמִיָּה מִתְקַבֵּל 20 תְּקִיפֵי

1 R וְיִתְרַבָּא צְוִיקָא. 2 R פֶּלֶבֶלְבִין. 3 R שׁוּר. 4 R הַדְיוּט.
 5 R חוּלָא. Bmb. cum codice אָוּלָא. 6 R קוּדְשָׁא semper.
 7 R וְכִבֵּל. 8 R וְיִפְסֵק et לְבִסְרֵן. 9 R מְחֵן ut vs. 4 וְרוֹן. 10 R וּמְזֻמֵּן.
 11 R דְהוּיִת. 12 R חוּבְנָא. 13 R יִשְׁתַּבְּקוּן. 14 R וּמְזֻמֵּן.
 15 R דְהָאִיתְחַל. 16 R שְׁלָמָא. 17 R יִסְגִי לְנָא.
 18 R חוּבְנָא. 19 R מִיִּתְתַּב עַד. 20 Ita cod. sed Dages
 monstrat תְּקִיפֵי legendum esse.

עֲמַמְיָא פְּאִימְרָא לַנְּכֹסֶתָא יַמְסֵר וְכִרְחֵלְיָא וְקֹדֶם גְּזוּזָהָא
 שְׁתַּקָּא ¹ וְהַלִּית לַקִּיבֵלְיָה ² פְּתָח פּוּמְיָה ³ וּמְמַעִיל מְלָאִי
⁴ מִיִּסּוּרִין וּמְפּוֹרֵעֵנוּ ⁵ הֶקְרִיב גַּלְזָתָנָא פְּרִישָׁן ⁶ הֵיחַתְעֲבֹדָן
 לָנָא בְּיוֹמוֹהֵי מֶן יְפֹל לְאַשְׁתְּעָאָה אֲרֵי ⁷ יַעֲדֵי שׁוֹלְטָן
 עֲמַמְיָא מְאַרְעָא הַיִּשְׂרָאֵל ⁸ חוֹבִין דְּהָבּוּ עֲמֵי עֵד לְזוֹתְחוֹן
 יַמְטֵי ⁹ וַיַּמְסֵר יָת רְשִׁיעֵיָא ¹⁰ לַגִּיהֶנֶם דִּית עֲתִירֵי נְכֹסֵיָא
¹¹ הָאֲנָסוּ בְּמוֹתָא דְאַבְדָּנָא בְּדִיל הֵלָא יַתְקִי־מֹון עֲבָדֵי חֹטְאָה
 הֵלָא יַמְלֵלֹון ¹² נְכֹסִין בְּפּוֹמְחוֹן וּמֶן קָדָם יַהוּהּ הָוּת
 רְעוּא לְמִצְרָתָא וְלֹדְפָאָה יָת ¹³ שְׂאֲרָא דְעַמְיָה בְּדִיל לְנִקְאָה
 מִחוֹבִין נְפִשְׁחוֹן יַחוּזֹן בְּמַלְכוּת מְשִׁיחְחוֹן יַסְגּוֹן בְּנִין וּבְנָן
¹⁴ יִירְכּוּן יוֹמִין דְּעֲבָדֵי אֲוֵרִיתָא דִּיהוּהּ בְּרַעוּתִיהּ יַצֵּלְחוֹן
 מְשַׁעְבּוּד עֲמַמְיָא יַשִּׁיזִיב נְפִשְׁחוֹן יַחוּזֹן ¹⁵ בְּפּוֹרֵעֻת
 סְנְאִיחוֹן ¹⁶ יַסְבַּעוֹן מִבְּזָת מְלַכִּיחוֹן ¹⁷ בַּחֲכַמְתִּיהּ יַזְכִּי
 זְכַאִין בְּדִיל לְשַׁעְבְּדָא סְגִיאִין לְאֲוֵרִיתָא וְעַל חוֹבִיחוֹן
 הוּא יַבְעֵי בְּכִין ¹⁸ אֲפִלְיָג לִיהּ בִּיזָת עֲמַמִּין סְגִיאִין דִּית
¹² נְכֹסֵי ¹⁹ פְּרָכִין תְּקִיפִין יַפְלִיג ²⁰ עֲדָאָה חֵלְתָּ דְמַסֵּר לְמוֹתָא

1 R לְיָת sine ו.   2 Reuchl. דְּפִתַּח.   3 R וּמְמַלִּיל, at in
 marg. additur lectio alia, זָא וּמְמַלִּיל.   4 R מִיִּסּוּרִין et וּמְפּוֹרֵעֵנוּ.
 5 R וְקֹרֵב.   6 R דְּהַחֲתָעְבֹּדָן.   7 R יַעֲדֵי qua
 scriptione vocalis brevissima post ע indicatur.   8 R וְחוֹבִין.
 9 R וַיַּמְסֵר.   10 R בְּגִיהֶנֶם et עֲתִירֵי.
 11 R הָאֲנָסוּ et
 12 R בְּכִלִּין bene?   13 R רְשִׁיעֵיָא pro שְׂאֲרָא.
 14 R יִירְכּוּן.   15 R בְּפּוֹרֵעֵנוּ iterum.   16 R יַשְׁבַּעוֹן.   17 R
 בְּחֹכְמָא.   18 R אֲיַפְלִיג.   19 R פְּרָכִין.   20 R עֲדָאָה sine
 Mappiq.

נְפִשִׁיהָ וַיֵּת מְרוֹדֵיאַ שְׁעִבִיד לְאַרְיֵתָא וְהוּא עַל חוֹבִין
 סְנִיאִין יִבְעִי וְלִמְרוֹדֵיאַ יִשְׁתַּבִּיךְ¹ לֵיהּ.

Jonas caput I—IV

ex Codice Musei britannici Or. 2211, anni 1475,

cui accedit varia lectio codicis Petropolitani 133 = P., Reuchliniani
 et editionis R. Stephani 1556.

I. וְהוּא פִתְגָם נְבוֹאָה מִן קָדָם² יְיָ עִם יוֹנָה בַר
 אַמְתִּי [P עִים יוֹנָה בַר אַמְתִּי] לְמִימְרֵי קוּם אִיזִיל
 לְנִינּוּה קָרְתָא רַבָּתָא [P אִיזִיל לְנִינּוּי קָרְתָא רַבָּתָא]
 וְאַתְנַבִּי עָלֶיהָ [P עָלֶיהָ] אֵרִי סְלִיקַת [P אֵרִי סְלִיקַת]
 בִּישְׁתַּחוּן³ לְקֹדְמִי [P לְקֹדְמִי]: וְקָם יוֹנָה לְמַעְרָק
 [P לְמַעְרָק] לַיָּמָא מִן [P מִן] קָדָם⁴ דִּיתַנְבִּי [P דִּיתַנְבִּי]
 בְּשִׂמְא דִּיהוּה וְנַחַת לַיָּפוֹ וְאַשְׁכַּח [P וְאַשְׁכַּח] אֶלְפָּא⁵
 [P אֶלְפָּא] דְּאַזְלָא⁶ בַּיָּמָא וַיֵּהֵב אֶגְרָה [P אֶגְרָה] וְנַחַת
 בָּהּ [P בָּהּ]⁷ לְמִיעַל עַמְהוּן [P עַיְמַהוּן]⁸ לַיָּמָא מִן קָדָם
 דִּיתַנְבִּי בְּשִׂמְא [P בְּשִׂמְא] דִּיהוּהִי וַיֵּהוּהוּ אֵרִים [P אֵרִים]⁴

1 R בְּדִילֵיהָ. 2 Ita semper vox יהוה exprimitur in codice

Lond. et Petrop. R habet יה.

3 Editio Roberti Stephani 1556.

קְדָמִי. — Cf. Dissertatio mea Bemerkungen über die Vocalisation

der Targume in Actis Congressus Orientalistarum Berolinensis I.

P. 143. — Fluxit editio e eodice qui nostro fuit simillimus, vocalis-

mus vero propius ad consuetudinem hebraeam accedit, cujus

variam formam adicere non operae pretium est. 4 R דְּאִתְנַבִּי,

Steph. דְּאִתְנַבִּי. 5 R אֶלְפָּא cf. Steph. infra. 6 Steph. recte לַיָּמָא.

7 R P לְמִיזִיל, Steph. לְמִיזִיל. 8 R Steph. בְּרִימָא. 9 R Steph. דְּאִתְנַבִּי.

1 רוח על [P על] ימא ההוה [P ההוה נחשול] נחשול רב
 בימא גאלפא בעיא [P בעיא לאיתברא] לאיתברא.
 5 ודחילו ספניא [P ספניא] ובעו גבר מן ² דחלתייה
 [P דחלתייה] וחוזו ארי לית בהון צרוך ורמו [P ורמו]
 ית מניא ובאלפא [P די באלפא] לימא לאקלא מנהון
 [P מינהון] דיונה נחת לארעית שיא ³ ובאלפא [P לארעית
 שיא דאלפא] ושכיב ודמוך. וקריב לותיה רב ספניא
 6 ואמר ליה מא את [P את] דמוך [P דמוך] קום ציי קדם
 אלהך ⁵ מא אם יתרהם [P יתרהם] מן [P מן] קדם יהוה
 עלנא גלא ⁶ ניבדי. ואמרו גבר לחבריה איתו אנרמי
 7 עדבין ונידע בדיל [P ואמרו גבר לחבריה איתו אנרמי
 עדבין ונידע בדיל] ⁷ מן בשחא הוא לנא ורמו עדבין
 8 ונפל עדבא על [P על] יונה. ואמרו ליה ⁸ חוי בען לנא
 בדיל מא בשחא [P בישחא] הוא לנא מא ⁹ עבידתך
 ומנן [P ומנן] את אתי ¹⁰ אידא הוא מדינתך ואי מדין
 9 עמא [P מיהין עמא] אתי ואמר. להון יהודא ¹² אנה
 [P אנה] ומן קדם יהוה אלהא ושמיא אנה דחיל דעבד

1 R רוח רב, P רוח רב. 2 Steph. דחלתייה, R דחלתייה. P mox
 בהון. 3 R שיא דאלפא, Steph. דאלפא, Dages in ל et aliis locis
 habet uti R. 4 R דמוך. 5 R מאים, Steph. מאם, deinde יהרהים
 Hebraismus! — P מאאים. 6 Steph. נוביר, Hebraismus! 7 Steph.
 מה. Quodsi ה pro א scribitur Hebraismus sapit. 8 Steph. חוי,
 P חוי. 9 R עבידתך ad exprimendam vocalem brevissimam;
 Steph. מה עבידתך; מה est Hebraismus. 10 R ואידא. 11 R עם.
 12 R אנה et sic porro.

10 [P די עבד] ית ימא דית יבשתא [P יבשתא] • ורחילו
 2 גבריא דחלא [P גבריא דחלא] רבא ואמרו ליה 3 מא
 דא עבדתא ארי ידעו גבריא ארי 4 מן קדם דיתנפי בשמא
 11 דיהוה הוא עויק ארי הוי [P חני] להון. ואמרו
 [P ואמרו] ליה מא נעביד [P נעביד] לך 5 וינורח ימא
 מננא [P מיננא] ארי ימא [P ימא] אזיל דנחשו ליה תקום
 12 [P תקום] • ואמר להון 6 סבוני ורמוני לאימא 7 וינורח
 ימא 8 מנכון [P מינכון] ארי ידע אנא ארי בדילי
 13 נחשולא רבא הדין עליכון. ושיטין גבריא [P גבריא]
 לאתבא ליבשתא ולא 9 יכלין ארי ימא אזיל דנחשו ליה
 14 תקום [P תקום] עליהון. 10 וצלו קדם יהוה ואמרו
 [P ואמרו] קביל בעותנא [P בבועו pro קב בע] יהוה לא
 כען ניבד בחובת 11 נפשיה דגברא הדין דלא תתין
 [P תיתין] עלנא חובת דם [P דם] זפי ארי את יהוה כמא
 15 דרעוא [P די רעוא] קדמך עבדתא • 12 ונסיבו ית יונה
 ורמוהי לאימא [P לאימא] דנח ימא מנחשו ליה
 16 [P מינחשוליה] • ורחילו גבריא [P גבריא] דחלא רבא

1 R יבשתא ut in sequentibus. 2 R גבריא et sic porro. 3 Steph.
 מה Hebraismus. 4 R Steph. solum קדם יהוה. 5 R וינורח. 6 R
 Steph. ורמוני, P סבוני. Leg. deinde ורמוני. 7 R וינורח. 8 Steph.
 מנכון; deinde R אנא cf. infra IV, 2. 9 Steph. רכילו. 10 Steph.
 וצלו, R וצלו, P צלו. 11 Steph. נפש male, usus enim status absoluti
 hoc loco falsus est. Estne Hebraismus an negligentia in legenda
 abbreviatura? P נפשיה. 12 R ונסיבו ut P, Steph. ונסיבו. 13 Steph.

[P רַבָּא] מִן קָדָם יְהוּה וְאַמְרוּ לֵאדְבָהָא ¹ דִּיבְחָ [P דְּבַח
 דִּיבְחִין] קָדָם יְהוּה וְנִלְרוּ ² [P וְנִדְרוּ] נְדוּרִין;
 II. ³ דְּזַמִּין יְהוּה נִוְנָא רַבָּא לַמְבֻלָּע יֵת יוֹנָה וְהוּהָ ¹
 [P וְהוּהָ] יוֹנָה ⁴ בְּמַעֲרָא [P בְּמַעֲרָא] דְּנוֹנָא תַלְתָּא ⁵ יוֹמִין
 וְתַלְתָּא ⁶ לִי לֹאן [P וְתַלְתָּא לִי לֹאן] . וְצִלִּי יוֹנָה קָדָם ²
 יְהוּה אֱלֹהֵיהּ ⁷ מְמַעֲרָא דְנוֹנָתָא . וְאִמַר צִלִּיתִי מִדַּעֲקָתָ ³
 [P צִלִּיתִי מִדַּעֲקָתָ] לִי קָדָם יְהוּה וְקָבִיל ⁸ צִלּוֹתִי מִאֲרַעִית
 תְּהוּמָא ⁹ בְּעִיתִי עֲבַדְתָּא בְּעוֹתִי . וְרַמִּיתִּי ¹⁰ לְעוֹמְקִיא ⁴
 בַּלְבָּא [P בַּלְיָפָא] דִּימָא ¹¹ וְנִהָרָא ¹² סְחֹר סְחֹר [P סְח
 סְח] לִי כֹל נַחְשׁוֹלָוְהִי דִימָא [P דִימָא] וְגִלְוְהִי עָלִי
 עָרוּ . וְאַנָּא אַמְרִית ¹⁴ אֵיתְרַכִּית [P אֵיתְרַכִּית] מִן קָדָם ⁵
 מִימַרְךָ בָּרַם [P בָּרַם] אֹוֹסִיךָ לֹא סְתַכְלָא [P לֹא סְתַכְלָא]
 בְּהִיכְלָא ¹⁵ דְּקֻדְשֵׁךָ [P דְּקֻדְשֵׁךָ] . אֶקְפּוֹנִי מִיָּא [P מִיָּא] עָר ⁶
 מִוֹתָא תְּהוּמָא ¹⁶ סְחֹר סְחֹר [P סְח סְח] לִי יָמָא דְסוֹף

דְּהִילָא cf. Mehagyana in ׀ΔΔ. Forma nostra est status absolutus sive indeterminatus, cujus usus in Targumis accuratissime observatur, a Syris vero perturbatus est. Pes. habet ׀ΔΔ. ׀ΔΔ.

1 R דְּבַחָ. 2 R וְנִדְרוּ. 3 Vocalem longam â Hebraismum habeo, vocalis producta est, quia aramaice consona insequens non reduplicatur. 4 Cave legas בְּמַעֲרָא = סְמַכְלָא. Steph. מְעָרָא hebraizat. Scriptio בְּמַעֲרָא hic et in R pronunciationem vulgarem exprimere videtur, qua ע uti alibi & tractatum est. Mich. 5, 11. 5 R דִּימִין, P דִּימִין. 6 R לִי לֹאן. 7 Cf. Not. 4, P iterum בְּמַעֲרָא. R מְמַעֲרָא. 8 R צִלּוֹתִי cf. Hab. 1, 1. 9 R בְּעִיתִי. 10 Steph. בעוֹמְקִיא male. 11 Steph. וְנִהָרָא. 12 R סְחֹרִי לִי. 13 R עָרוּ. 14 R אֵיתְרַכִּית. 15 R דְּקֻדְשֵׁךָ, semper per o. 16 R סְחֹר לִי uti antea.

7 ¹ תְּלִי עַיִל מִדִּישֵׁי. ² לַעֲקָרִי טוֹרִיא נַחֲתִית [P טוֹרִיא נַחֲתִית]
³ אֲרַעא נַגְדַת בַּתּוֹקֶפְהָא עַיִל מִנִּי ⁴ עֲלַמִּין וְאַת קָרִיב קְדָמְךָ
⁸ לַאֲסָקָא ⁵ מִהַבְּלָא חֵיִי יְהוּה אֱלֹהֵי. ⁶ בַּאֲשַׁתְּלֵהוּת עַלֵּי
 נִפְשֵׁי פּוֹלְהֵנָא דִּיהוּה ⁷ אִידְכֻרִית וְעֵלַת [P אִידְכֻרִית וְעֵלַת]
⁹ לַקְדָּמְךָ ⁸ צְלוּתֵי לֵהִיכְרֵא דְקוֹדֶשֶׁךָ. לֹא כַעֲמַמְיָא פְּלֵחֵי
 טַעוֹתָא [P טַעוֹתָא] ⁹ דַּמְאֲתָר דַּמְתּוֹטְבֵי [P דַּמְתּוֹטְבֵי] לַהוּן
¹⁰ לִית אַנּוּן [P אֵינּוּן] יַדְעִין. וְאַנָּא ¹⁰ בְּקַל תּוֹשְׁבַתְתָּ אֹדְרָא
 קוֹרְבָנִי [P קוֹרְבָנִי] אֶקְרִיב קְדָמְךָ וְנִדְרִית אֲשֵׁלִים ¹¹ פּוֹרְקָן
¹¹ נִפְשֵׁי בְצִלוֹ קָדָם יְהוּהִ וְאַמְרֵי יְהוּה לֵאנוּנָא וּפְלֵט יַת
 יוֹנָה לַיִבְשֶׁתָּא.

III. 1 וְהָוָה פִּתְגָם נְבוֹאָה מִן קָדָם יְהוּה עִם יוֹנָה
 2 תְּנִינּוֹת לַמִּימָרִי קוּם אִיזִיל לַנִּינּוֹה קְרִתָּא רַבָּתָא וְאַתְנַבֵּי
 3 עֲלֵה יַת נְבוֹאָתָא ¹³ דְּאַנָּא מִמְלִיל עִמְךָ. וְקָם יוֹנָה וְאַזֵּל
 לַנִּינּוֹה כַּפְתַּלְמָא דִּיהוּה וְנִינּוֹה הָוָה קְרִתָּא רַבָּתָא קָדָם

1 R תְּלִי. 2 Leg. לַעֲקָרִי, P לַעֲקָרִי. 3 R et וְאַרְעָא R

et וְאַרְעָא R. 4 R לַעֲלַמִּין, P לַעֲלַמִּין. 5 R מִמְתְּבָלָא P.

6 R בַּאֲשַׁתְּלֵהוּת. 7 R ut cod. at Qames. 8 R צְלוּתֵי.

9 R דַּמְאֲתָר. 10 R omisso קל habet בְּהוֹשְׁבַתְתָּ; sic et Steph., at in R

vox in fine lineae posita est. Deinde קָרִיב אֶקְרִיב. 11 Legas

אִישְׁלִים R. 12 Versus 1—8 desunt in cod. Petr. 13 Steph. דִּי אָנָּא, sed דִּי

in Targumis nihil est nisi Archaismus, quem accentuum ratione

habita aliquando adhibitum esse docui in dissertatione de vocalismo

Targumorum P. 185. In lingua aramaica דִּי tempore Targumis-

tarum adhiberi jam dudum desierat. Cf. Pag. 31 infra.

4 יהוה מְהֵלֶךְ תֵּלֵתָא יוֹמִין ·¹ וְשִׁירֵי יוֹנָה לְמִיעַל בְּקִרְתָּא
 מְהֵלֶךְ יוֹמָא הָד רְאֵכְרִיז וְאֹמַר בְּסוֹף אַרְבַּעִין יוֹמִין
 5 דְּנִינְוָה מִתְּהַפְכָּא · דְּהִימִינוּ ² אֲנָשֵׁי נִינְוָה בְּמִימְרָא דִּיהוָה
 6 וּגְזָרוּ צוּמָא ³ וּלְבָשׁוּ סִקִּין מְרַבְּהוֹן דְּעָד דְּעִירְהוֹן · וּמִטָּא
 פִּתְגָמָא לֵאדָּת ⁴ מְלָכָא דְּנִינְוָה וְקָם מְפֹרְסֵי מְלִכּוּתֵיהָ
 וְאֶעֱדֵי לְבוּשׁ יֶקְרִיָּה מִפְּיָה דְּאִתְכֹּסִי ⁵ סְקָא וִיחִיב עַל קִטְמָא ·
 7 וְאֶכְרִיז וְאֹמַר בְּנִינְוָה מִגְזִירָת מְלָכָא דְּרַב־בְּנוּהֵי לְמִימְרֵי
 אֲנָשָׁא וּבְעִירָא ⁶ תּוּרֵי דְּעָנָא לֹא יִטְעָמוּן מִיַּדְעָם לֹא
 8 יִרְעוּן וּמֵיָא לֹא יִשְׁתּוּן · דִּיחְכֹּסוֹן סִקִּין אֲנָשָׁא וּבְעִירָא
 וִיִצְלוּן קָדָם יְהוָה בְּתַקּוּף וִיחֻבּוּן גְּבַר מְאֹרְחֵיהָ בִּשְׂתָּא
 9 וּמִן ⁸ חֲטָפָא דְּבִידִיהוֹן · מִן ⁹ יָדַע דְּאִית [P דְּאִית בִּידִיהָ] ⁹
 בִּידִיהָ חֻבּוּן יָתוּב מִנְהוֹן [P מִיַּפְהוֹן] ¹⁰ דִּיחֲרָהֶם עֲלֵנָא
 11 מִן קָדָם יְהוָה וִיחֻבּוּ מִתַּקּוּף [P מִיַּתְקוּף רֹגְזִיהָ] רֹגְזִיהָ
 10 דְּלֹא ¹² נִיבְדֵי · וּגְלִין [P וּגְלֵי קָדָם] ק' יְהוָה ¹³ עוּבְדִיהוֹן
 אֲרֵי תָבוּ ¹⁴ מִיַּאֲוֶרְחֵתְהוֹן [P מְאֹרְחֵתְהוֹן בְּשִׂתָּא] בִּשְׂתָּא וְחָב
 יְהוָה מִן בִּשְׂתָּא ¹⁵ דְּמַלְיִל לְמַעַבְדֵּי לְהוֹן דְּלֹא עֲבָדֵי ·

1 Vocalis longa pro ⁷ 𐤎 Hebraismum sapit.

2 Steph.

נְאָסְרֵי quod ubicunque occurrit est Hebraismus. 3 Steph.

תַּר' ירו' לְנַת פְּרֵעָה et תַּר' ירו' לְנַת פְּרֵעָה quod est Hebr. 4 R in marg. addit:

בְּהִנֵּה מְלָכָא בְּיוֹמֵיא הָאִינִין בְּנִינְוָה. 5 Steph. et R Hebraism.

6 R תּוּרֵי, Steph. תּוּרָא. 7 R per u רְשֵׁהוֹן, רְרַעִין, רְרַעִין etc.

8 R חֲטָפָא. 9 R יָדַע. 10 R וִיחֲרָהֶם deinde Steph.

11 Voces רֹגְזִיהָ — רֹגְזִיהָ מִן desunt in R. 12 Steph. נוּבְדֵי Hebr. 13 R

דְּי מַלְיִל לְמַעַבְדֵּי P. 14 R מְאֹרְחֵתְהוֹן. 15 P עוּבְדִיהוֹן; יַת עוּבְדִיהוֹן

Sic et Steph. דְּי מַלְיִל sed R דְּגִזְרֵי.

IV. וּבָאִישׁ לַיּוֹנָה בִּישָׁא רָבָא¹ וְתַקִּיף לִיהּ [P בִּישָׁא
 רָבָא וְתַקִּיף לִיהּ]· וְצָלִי [P וְצָלִי] קָדָם יְהוּה וְאַמְר
 [P וְאַמְר] קָבִיל בְּעוֹתֵי יְהוּה הֲלֵא דִין פְּתַגְמֵי עָד
 דְּהֵוִיתִי² קָיִים [P קָיִים] עַל אַרְצֵי עַל פִּין אֲוֹחֵוִי³ לְמַעְרָק
 לֵאמָא אֲרִי⁴ יִדְעֵנָא אֲרִי אַת [P אַת] אֵלֵהּ אֵלֵהּ⁶ הֲנֵנָא
 [P הֲנֵנָא] וְרַחֲמֵנָא מְרַחֵיק רַגְזֵי וְלִמְסַגֵּי לְמַעְבַּד טְבוּחָן וּמְתִיב
 מִימְרֵיהּ מִלְּאֵיתָא⁷ בִּישָׁא· וְכַעֲן יְהוּה סָב פַּעֲן יֵת נֶפְשֵׁי
 מִנִּי [P מִינִי] אֲרִי טָב⁸ דְּאֵמֹת [P דְּאֵמֹת מִיהֵאִיחֵי]
 מִיֵּאִיחֵי וְאַמְר יְהוּה הֲלֵיחֵא [P הֲלֵיחֵא] תַּקִּיף לֵךְ·
 וְנִפְק יוֹנָה מִן קָרְתָא וִיחֵיב מְמַדְנָח [P מְמַדְנָח] לְקָרְתָא
 אַעְבַּד לִיהּ [P לִיהּ תָּמֵן] תָּמֵן¹⁰ מִטְלָתָא [P מִטְלָתָא]
 וִיחֵיב תַּחֲוֹתָהּ [P תַּחֲוֹתָהּ] בְּטוּלָא עָד דִּיחֵזִי [P דִּי יַחֲזִי]¹¹ מָא
 יְהִי בְּסוּף קָרְתָא· וְזִמִּין יְהוּדַי אֵלֵהִים קִיקִיּוֹן וְסִלִּיק
 עֵיל מִן יוֹנָה לְמַתְוִי טוּלָא עַל רִישִׁיהּ [P הֵ] לְאַגְנָא
 [P לְאַגְנָא] לִיהּ¹² מִבְּשִׁתִּיהּ [P לִיהּ מִיבִישְׁתִּיהּ וְחָדִי]
 וְחָדִי יוֹנָה עַל קִיקִיּוֹן¹³ הָדוּא [P הִידוּא רָבָא] רָבָא·

1 Steph. ותקוף cf. V. 4 תקוף. 2 Steph. om. קיים. 3 R
 למיערב at deinde למיעבד. 4 R בימא. Steph. uti textus. 5 R
 ידענא cf. supra I, 12. 6 Steph. ut textus, R וְחֵנָא וְחֵנָא. 7 R
 מִיֵּאִיחֵי בִישָׁא, Steph. ברשתא. P מִלְּאֵיתָא בִישָׁא. 8 R
 דֵּאֵמֹת. 9 Steph. תקוף et sic porro. P תקוף. 10 Steph.
 מִטְלָתָא. R מִטְלָתָא. Recte textus מִטְלָתָא = |ΔΔΔ Bar Ali ed.
 Hofmann Nro. 5803. 11 Steph. R מִה, P מִה, Hebraismus!
 12 Steph. מִבְּרִשְׁתִּיהּ, R מִן־בְּרִשְׁתִּיהּ. 13 R וְזִדוּא.

7 רִזְמִין יהוה ¹ תּוֹלְעָתָא ² בְּמִיֶּסֶק [P בְּמִיֶּסֶק] צִפְרָא
 8 דְיוֹמָא דְבִתְרוֹהִי ⁴ וּמָהֵת ית קִיקְיוֹן ⁵ וּיְבִישׁי אֵהוּה
 6 כְּמַדְנָח [P כְּמַדְנָח] שְׁמֵשָׁא רִזְמִין יהוה רֹחַ קִיִּלּוּמָא
 7 שְׁתִּיקָתָא וְטַפְחָת [P וְטַפְחָת] שְׁמֵשָׁא עַל רִישָׁא דְיוֹנָה
 וְאִשְׁתְּלֹהִי וְשִׁאִיל ית נַפְשִׁיהּ לִמְמַת וְאָמַר טַב ⁸ דְּאִמּוּת
 9 [P דְּאִמּוּת מִיֵּהֲאִיִּחי] מִהֲאִיִּחי וְאָמַר יהוה לְיוֹנָה הֵלֵךְ לָא
 תְּקוּם לָךְ עַל קִיקְיוֹן וְאָמַר לָא חֵדָא ⁹ תְּקוּם לִי עַד מוֹתָאִי
 10 וְאָמַר יהוה אַת ¹⁰ חֵסְתָא עַל קִיקְיוֹן דְּלֵא [P דִּי לֵא]
 עֲמַלְתָּא בֵּיה [P הֵ] דְּלֵא ¹¹ רְבִיתְהוּי ¹² וְיַבְלִילֵיא הֲדִין
 11 הֵוָה וְבִלְיִיא אֹחֲרָנָא [P אֹחֲרָנָא] אֲבָדִי וְאַנָּא לֵא
 13 אַחוּס [P אִיחוּס] עַל נִינּוּה קָרְתָא רְבִיתָא דֵּאִית בֵּה סְגִי
 מִתְרָתָא [P נִינּוּי קָרְתָא רְבִיתָא דִּי אִית בֵּה סְגִי מִיתְרָתָא]
 עֲסָרִי ¹⁴ רְבִי אֲנָשָׁא דְּלֵא [P רְיַבּוּ אֲיִנְשָׁא דִּי לֵא] ¹⁵ וְדָע
 בֵּין יְמִינֵיהּ ¹⁶ לְסַמְאֵלִיהּ [P בֵּין יְמִינֵיהּ לְסַמְאֵלִיהּ]
 וְבַעֲרָא סְגִי

1 Steph. male תּוֹלְעָתָא.

2 Sic Steph.; R בְּמִיֶּסֶק.

3 Steph. R P בְּיוֹמָא. 4 Steph. ומָהֵת. 5 Steph. וּבְבִישׁ, R וּבְבִישׁ.

6 R כְּמַדְנָח. 7 R שְׁתִּיקָתָא. 8 R דְּאִמּוּת. 9 Hoc loco etiam

Steph. תְּקוּם, P תְּקִירָה et R תְּקִירָה, qui in reliquis locis habet תְּקוּם.

10 Sic Steph. at R חֵסְתָא. 11 R רְבִיתְהוּה, St. רְבִיתְהוּה. 12 Steph.

in duas voces dispescit דְּבִלֵּי לֵא, R דְּבִלֵּי; P דְּבִלֵּי לֵא. 13 R אַחוּס.

14 Steph. רְיַבּוּ, R רְיַבּוּ. 15 R וְדָע. 16 Steph. לְסַמְאֵלִיהּ;

R לְסַמְאֵלִיהּ Hebraismus.

Prophetia Michae

e codice Musei Britannici Or. 2211.

Accedunt lectiones codicis Reuchliniani graviores et Petropoli-
tani 133 locis VI, 3—8, VII, 14—20.

I. פתגם נבואה מן קדם יהוה¹ דהוה עם מיכה 1
 דממרשא ביומי יורתם אהו יהזקיה מלכיא דבית יהודה²
 דאחנבי על שמרון וירושלים שמעו עממיה לולתון אציתי³
 ארעא ומלאה ויהי מימרא דיהוה אל הים בלון לסתיד
 יהוה מהיכלא³ דקודשיה ארי הא יהוה מתגלי מאחר
 בית שנינתיה דיתגלי דירמוס ית⁴ תוקפי ארעא דיתמסון
 טוריא תחותיה⁵ ומשריא יתבועון⁶ כשערתא מן קדם נורא
 כמיה⁷ דאשידין במדון. בחובי בית יעקב פל דא
 ובהטאי⁸ כל בית ישראל איכא חבו דבית יעקב הלא
 בשמרון⁹ דאיכא חטו דבית יהודה הלא בירושלים.
 דאשוי שמרון¹¹ ליהי חקלן בית¹² צו נצבת כרם
 דארמי לחילתא אבנהא דאושאה¹⁴ אגלי וכל¹⁵ צלמנהא
 ידקקון וכל טערתהא יתוקרון בנורא וכל בית¹⁶ דחלתהא
 אשוי לצו ארי מאגר¹⁷ זניתא אתכנשו ולבית פלחי

1 Cod. דהוה. 2 R Hebraismus. דמימרשא. 3 R דקודשיה.

4 R תוקפי. 5 R ומשריא. 6 R כשערתא. 7 R דאשידין. 8 R

om. כל. 9 R איכא. 10 R דאישוי sic. et infra. 11 R ליהי.

12 R נצבת כרם male et צדות. 13 R דאשוי. 14 R אגלי.

15 R צלמנהא et ידקקון ad quod in margine additur פליג.

16 R דחלתהא. 17 R זניתא et איתפנשו. Bomb. ידקרון.

8 טַעֲוֹתָא יתְמַסִּיֹן • עַל דָּא יסְפָדֹן דִּי־לִלֹן יִהְיוּן ¹ בְּשִׁישָׁלָא
 עֲרִישֵׁי־אֵין יַעֲבֹדֹן ² מִסְפָּדָא כְּדִלְוִיִן ³ וְאֵבְלָא וְאֵלִיא כִּבְנַת
 נְעֻמִין • אֲרִי מִמְרַעָא ⁴ מִחֲתָה אֲרִי מַטַּת עַד ⁵ בֵּית יְהוּדָה קָרִיבַת
 לַמִּיעֵל בְּתַרְעֵי עֻמֵי עַד יְרוּשָׁלַם • בְּנַת לָא ⁶ תִּחְזֹן מִבְכָּא
 לָא תִבְלוֹן דִּיתְבִין בְּבַחֲיָא ⁷ דְּעַפְרָא בְּקִטְמָא חוּפּוֹ רִישֵׁי־כּוּן •
 8 עֲבָדוּ לִכּוּן דִּיתְבִין בְּשִׁפִיר גַּלְן ⁹ עֲרִיא עֲרִישֵׁי־אֵין בְּהַתִּין
 לָא יִפְקֹן מִשִּׁזְכִין מִיִּתְבִי צֵאֲנָן ¹⁰ עֲבִילוּ לִכּוּן מִסְפָּד
 בְּמַרְר עַל קְטִילֵי גִיבְרֵי־כּוּן בֵּית צוּלָאֵי בְּתֵי הַמִּדְתְּכֹן
 דְּהוּיִתּוֹן אֲנַסִין וּמְקַרְבִין דִּין לִסְטָר דִּין בְּכִין יתְנַסִיב
 12 מִנְכֹן שִׁפְר אֲרַעְכֹן • ¹¹ דְּהוּיִת יִתְבָּא עַל שִׁפְר אֲרַעָא
 וּמִסְבָּרָא לִטָב ¹² מִסְרָבָא לִמְתָב לִאֲוִרִיתָא מָא תַעֲבֹדֹן
 אֲרִי נִחֲתַת בְּשִׁתָּא מִן קָדָם יְהוָה לַמִּיעֵל בְּתַרְעֵי יְרוּשָׁלַם •
 13 טְקִיסוּ רַתְלֵיא רַמְזוּ עַל ¹⁴ רַכְשָׁא דִּיתְבִין בְּלִנִישׁ רִישׁ
 חֻובִין הוּא לִכְנֻשָׁתָא דִּצִּוּן אֲרִי בִיךְ אֲשַׁתְּכֹחוּ ¹⁵ מְרוּדֵי
 14 יִשְׂרָאֵל • בְּכִין תִּשְׁדָּדִין קוּרְבָנִין ¹⁶ לִמְחַסְנֵי גַת ¹⁷ בְּתֵי אֲכֹזִיב
 יתְמַסִּרוֹן לַעֲמֻמִיא בְּחֻובִין וּפְלָחוּ בְּהוֹן לַטַעֲוֹתָא מְלַכֵי
 15 יִשְׂרָאֵל • עוּד ¹⁸ אֵיתֵי מְחַסְנִין עֲלֵי־כּוּן דִּיתְבִין בְּמִרְיִשָׁה

1 R בְּשׁוּלְלָא, Bmb. בְּהַכּוּן בְּשׁוּלְלָא. 2 R מִסְפָּד. 3 R
 תִּחְזֹן et וְאֵיבְלָא. 4 R מִחֲתָה. 5 R om. בֵּית. 6 R תִּחְזֹן
 et תִּיבְכוּן. 7 R בְּעַפְרָה. 8 R עֲרָבוּ. 9 R עֲרִיא. 10 R
 בְּמַרְר. Mox Bmb. בְּמִרְר pro. 11 R אֲרִי דְּהַתִּת. 12 R
 וּמִסְבָּרָא. Bmb. וּמִסְבָּרָא. 13 Cod. טְקִיסוּ incuria punctatoris?
 R טְקִיסוּ. 14 R רִיכְשָׁא. 15 R מְרוּדֵי. 16 R עַל־מְחַסְנֵי.
 17 In marg. R ad hanc vocem addidit: טַעֲוֹתָא. 18 R invertit אֵיתֵי מְחַסְנִין.

עַד עוֹלָם יִסְקֹן דְיִיעֲלִין בַּתְּחוּם אֲרֻעָא דְיִשְׂרָאֵל ·
 16 תְּלִישֵׁי וְרַמָּא עַל בְּנֵי תְּפִנּוּקָךְ הָא כְּנִשְׂרָא דְנִתְרוּ² כְּנִפּוּהֵי
 כִּין אֲסַגָּא מַרְט בְּרִישִׁיךְ עַל בְּנֵךְ אֲרֵי גַלּוּ מִפִּיךְ ·

II. ³ דְּמֵהֶשְׁבִּין לְמִינָס לְמַעְבַּד דְּבִישׁ עַל עֲרֵסַתְהוֹן 1

⁴ מְקַדְמִין בְּצַפְרָא וְעַבְדִּין אֲרֵי אִית הִילָא⁵ בִּידְהוֹן ·

² וְהַמְדִין חֲקֵלָתָא וְהַזְלִין וְבַתְרָא וְאַנְסִין וְעִשְׂקִין גְּבַר

³ וְבֵיתִיהּ וְגַבְר ⁶ וְאַחְסֵנְתִיהּ · בְּכִין כְּדִן אֲמַר יְהוָה הֲאֵלֵנָּה

מֵחֶשֶׁב עַל עִם דְרָא הֲדִין בִּישָׂא דְלָא⁷ תְּעוּן מִתְמָן

צוּרִיכּוֹן דְלָא תְהִלּוֹן⁸ בְּקוּרְמָא זְקוּפָא אֲרֵי עַדִּין בִּישׁ הוּא ·

⁴ בַּעֲדָנָא הָהוּא יִטּוּל עַלִיכּוֹן מִתַּל⁹ וְאַלְיָא וְבַעֲיִנוּיָא יִימַר

אַתְבָּזָא אַתְבָּזִיזָא מֵהוּלְקִהוֹן דְעָמִי מְעוּן לְהוֹן

¹⁰ מֵאַחְסֵנְתִיהוֹן טְרוּדִין ¹¹ יִתְהוֹן תִּיבִין חֲקֵלָתְהוֹן מִפְּלִגִין ·

⁵ בְּכִין לָא יְהִי לֵךְ ¹² מִתַּח הוּט מִשָּׁח בְּעַדְבָא בְּקֵהֵלָא

⁶ דִּיהוּת · לָא תַתְנַבּוֹן נְבוּאָה לָא ¹³ תִּלְפּוֹן לְעָמָא הֲדִין

⁷ אֲרֵי לָא מִקְבְּלִין אַתְכְּנַעֲוִי הֲכַדִּין כְּשֵׁר דְאַמּוּרִין ¹⁴ בְּבֵית

יַעֲקֹב ¹⁵ הֲאַתְקַפְּד מִימַר מִן קָדָם יְהוָה אִם אֲלִין עוּבְדוּהֵי

הֲלָא כָּל פְּתַגְמֵי תְקַנִּיא דְאַמּוּרִית ¹⁶ לְאַיְתָאָה אִיתִיתִי עַל

⁸ כָּל דְמֵהֲלִכִין בְּקִשׁוּטֵי מִקְבִּיל חוּבִיהוֹן עָמִי לְבַעִיל

1 R יִסְקֹן וְיִעֲלֵל · 2 R גְּדַפּוּחֵי כִּין Bmb. ! Lectio hybrida. גַּנְפֵי ·

3 R גַּא Bmb. נוּר · 4 R מְקַדְמִין · 5 R בִּידְהוֹן · 6 R וְאַחְסֵנְתִיהּ ·

7 R תְּעוּדִהוֹן · 8 R בְּקוּמָה זְקוּפָה · 9 R וְבַעֲיִנוּיָא ·

10 R מֵאַחְסֵנְתִיהוֹן · 11 R לְהוֹן · 12 R מִתַּח · 13 R תִּלְפּוֹן ·

14 R הַבַּיִת · 15 R הַיּוֹתֵקַפְּד · 16 R לְאַיְתָאָה אִיתִיתִי ·

דבבא מסירין מקבלהון עממ'א קימין מחסנין יתהון
 ממון יקרלהון מנהון נסבין עהן בא'עהון ¹ ל'חצן
 תיבין בהון כתבידי קרבא ² כנישת עמי תת'לון מבית ⁹
³ תדולתהון מנהון בניהון זבין גלא יקרלהון ה'הו אמין
 קיים לעלמין קומו וגלו ארי לא דא ארעא בית נוהא ¹⁰
 לרשיע'א בדיל ⁴ לטמיותה אלהון מהבלין ⁵ בדיל לסאבותה
 אלהון מסתיעין עליה. על ⁶ זטען בתר נביי שקרא דמתנבך ¹¹
 להון ⁷ בר'ח ושקר ומלפין יתהון לחמר ⁸ ולרויו ויהי
 כמא דאליפו למטעי בתר נביי שקרא סין וגלון
⁹ לארע שקריא עם דרא הדין. בסופא פנשא ¹⁰ אכנישון ¹²
 דבית יעקב ¹¹ לול'ון קרבא אקריב גלולתון שארא
 דישראל פחרא אשוילון כענא בגו חטרא ¹² כעדרא בגו
 דירא המן מסגי אנשא ¹³ דיסקון משיזבין כיד בקדמיתא ¹³
¹⁴ דיסק מלך מדבר ברישהון דיתבר ¹⁵ בעיל דבבא דמעיק
 להון ¹⁶ יכביש כרכין תקיפין קרוי עממ'א יחסנון ויהי
 מלכהון מדבר ¹⁷ ברישהון ומימרא דיהוה בסעהון.
 III. ראמ'ית שמעו כען רישי יעקב ושלטוני בית ¹

1 R לרוחצן. 2 R פנשת. 3 R תרו. 4 R לטמיותה. Leg.
 לא וגל'ית. 5 R וגדיל. 6 R דטעו. 7 R ר'ח. 8 R in marg. וקרויו.
 in textu וקרויו. 9 R לארעא. 10 R ארכנישון. 11 R
 פול'הון. 12 R כעדרא. 13 R om. ו. Scribit ut
 jam antea. 14 R ויסק cum Dag. 15 R בעלי ac deinde
 הקעיקין. 16 R דקרבין et ויכבש. 17 R hic et ante
 ברישהון cum vocali sub ש. Bmb. utroque loco

2 וְיִשְׂרָאֵל הָיָא לִכּוֹן ¹ לְמִיָּדַע דִּינָא • ² דְּסִנְן לְאַיְטָבָא
 וְרַחֲמִין לְאַבְאָשָׁא ³ אֲנַסִּין נַכְסֵי עָמִי ⁴ מִדְּהוֹן וּלְמִזּוֹן
 3 יִקְרְהוֹן מִנְהוֹן נְסִבִין • ⁵ וְדַבְּזוּ נַכְסֵי עָמִי וּלְמִזּוֹן יִקְרְהוֹן
 מִנְהוֹן נְסִבִין דִּית ⁶ שְׁאֲרֵהוֹן מִגְּמֹרִין תִּיבִין ⁷ וּמִפְּלִגִין
 יִתְהוֹן כְּמָא דְּמִפְּלִגִין אֲבִרִיא לִנְוּ הוּדָא ⁸ וְהִלְקִיא לִנְוּ
 4 קִדְרָא • בְּכִין יִצְלוֹן קְדָם יְהוּהָ דְּלֵא יִקְבֵּל עֲלוֹתְהוֹן
 וַיִּסְלִיק שְׂכִינְתֵיהּ מִנְהוֹן בְּעִירָנָא הָהוּא כְּמָא דְּאַבְאִישׁוּ
 5 עוֹבְדֵי־הוֹן • כִּדְנָן אֲמַר יְהוּהָ עַל נְבִיֵי שְׁקִרָא דְּמִטְעָן יִת עָמִי
 דְּמִן ⁹ דְּמוֹכִיל לַהוֹן שִׁירָזָן ¹⁰ דְּבַסֵּר מִתְנַבֵּן עֲלוֹהֵי שְׁלֵמָא
 6 וְדֵלֵא ¹¹ מוֹכִיל לַהוֹן מִזְּמִנִין עֲלוֹהֵי קִרְבָּא • בְּכִין
¹² תִּבְהַתּוֹן מִלְּאַתְנַבְּאָה וְתַתְּכַנְעוֹן מִלְּאַלְפָּא וְתַחֲפִי עֵקָא
 7 פִּקְבֵּלֵא ¹³ יִת נְבִיֵי שְׁקִרָא דִּי־קִבֵּל עֲלֵיהוֹן עִירָנָא • דִּי־בַהֲתוֹן
 נְבִיֵי שְׁקִרָא דִּי־תְכַנְעוֹן ¹⁴ מִלְּפִיא דִּי־תְעַטְפוֹן עַל סַפָּם
¹⁵ כְּאַבְיִלִין כּוֹלֵהוֹן אֲדִי לֵית בַּהוֹן רֹחַ נְבוּאָה מִן קְדָם
 8 יְהוּהָ • וּבְרָם אֲנָא אֲתַמְלִיתִי בַתְּקוּף רֹחַ נְבוּאָה מִן
 קְדָם יְהוּהָ ¹⁶ וְדִין וְקִשׁוּשׁ וְגִיבֻרְתָּא לְהוּאָה לְאַעֲקֵב
 9 חוֹבוֹהֵי וְלִישְׂרָאֵל הִטְאוּהֵי • שְׂמְעוּ פִּעֵן דָּא דִּישֵׁי בֵית
 אֲעֵקֵב וְשִׁלְטוֹנֵי בֵית יִשְׂרָאֵל דְּמִקְלָקִלִין אֲוִרְהַת דִּינָא דִּית

1 R לְמִיָּדַע.   2 R סִנְן.   3 R וְאַנְסִין.   4 R מִיְּהוֹן.
 5 R וְדַבְּזוּ.   6 R שְׁאֲרֵהוֹן.   7 R וּמִפְּלִגִין.   8 R וְהִלְקִיא.
 9 R In marg. additur פְּלִיג.   10 R דְּבַסֵּר.   11 R מוֹכִיל.
 12 R תִּבְהַתּוֹן, infra וְיִבְהַתּוֹן.   13 R עַל.   14 R מִלְּאַלְפָּא.
 15 R פְּאַבְלִין.   16 Verba 'דִּין וְדִין דִּק' וְגִיב' in R desunt.

- 10 כָּל כֹּזְבֵי־הָאֱמוּנָה מִעַקְמִינִי דַבֵּן בְּתִירוֹן בְּצִיּוֹן בְּרֹם אֲשִׁיר
 11 וִירוּשָׁלַם בְּנֹכְלִינִי וַיִּשְׁהָא ² בְּשַׁחֲרָא דִּינִין וְכַתְנָהָא
 בַּמְמוֹן ³ מוֹרֵן ⁴ וְנִבְיֵיהָא בְּכִסְפָּא מְלַפִּין אֲעַל מִימְרָא דִּיהוּהּ
 12 ⁵ מִסְתַּמְכִּין לִמְיַר הֵלֵא שְׁנִינְתָא דִּיהוּהּ בִּינְנָא אֲמִינִין
 לֹא תִיְהִי עֲלֵנָא בְּשַׁתָּא בִּבְיָן בְּדִיל חֻבְיִכּוֹן צִיּוֹן חֶקֶל
 תַּתְּדִי וִירוּשָׁלַם ⁶ לֵיגְרוֹן תְּהִי וְטוֹר בֵּית מְקַדְשָׁא
 לְהִישָׁת חֲרָשָׁא

- IV. וְהִי בְּסוֹף יוֹמֵיָא יְהִי טוֹר בֵּית מְקַדְשָׁא דִּיהוּהּ ¹
 מִתְקַן בְּיַשׁ טוֹרֵיָא וּמִנְטֵל הוּא מִירְמַתָּא וְיִתְפְּנִין לְמַפְלָח
 עֲלוּהִי כָּל ⁸ מְלָכוֹתָא ⁹ וְיִהְיוּן עֲמִמִּין סְגִיָּאין דִּימִלוֹן אִיתוּ
 2 דְּנִיפֵסַק לְטוֹר בֵּית ¹⁰ מְקַדְשָׁא דִּיהוּהּ וּלְבֵית שְׁנִינְתָּא אֲלֵהִיָּהּ
 דִּיעֲקֹב וַיִּלְפִּינְנָא מְאוּרָהֶן דְּתַקְנָן קְדָמוּהִי וְנָהֶךְ בְּאוּלְפָן
 אֲוִרִיתִיהּ אֲרִי מִצִּיּוֹן תְּפּוֹק אֲוִרִיתָא דְּאוּלְפָן פִּתְגָמָא דִּיהוּהּ
 3 מִירוּשָׁלַם וַיִּדִין בֵּין עֲמִמִּין סְגִיָּאין דִּיזָכַח לְמַלְכִין תְּקִיפִין
 עַד עֲלָמָא ¹⁰ וַיִּעֲפֹן סִיפִיהוֹן לְסִינִין דְּמוֹרְנֵיתְהוֹן
 12 לְמַעְלֵינִי הֵלֵא ¹³ יִטּוּלוֹן עִם בְּאַפִּי עִם ¹⁴ זִין הֵלֵא
 4 יִתְאַלְפּוֹן עוֹד מִבְּכִין קָרְבָּא ¹⁵ וְיִתְכּוֹן גְּבַר תַּחַת פִּירֵי
 גּוֹפְנוּהִי וְתַחַת פִּירֵי תִינּוּהִי דְּלִית דְּמַנִּיד אֲרִי בְּמִימְרָא

1 R פינניתא. 2 R בשחרתין. 3 R מורין. 4 R
 ונבואתא. 5 R א מסתמכין at in marg. additur רחיצין. 6 R
 cf. supra. 7 R חרשא et לחישת, מקד'. 8 R מלכותא
 כל. 9 R ויחבין. 10 R מקד'. 11 R ויעפון.
 12 R למעלין לא. 13 R וטול. 14 R זין. 15 R ויחבין.

5 דִּיהוּהַ צְבָאוֹת גִּזֵּר פִּיָּי אֲדֹי כָּל עַמְמֵיָא ¹ יִהְיֹוּבֹן עַל
 וּפְלִאוֹ לֹטְעוֹתָא וְאַנְחָנָא ² נִתְרַחֲוּ בְשֵׁמָא דִּיהוּהַ אֱלֹהֵנָא
 6 לְעַלְמָא וְלַעֲלָמֵי עַלְמֵיָא בַּעֲדָנָא הֵהוּא אֲמַר יְהוּהַ
 3 אֱלֹהִים אֲכַפִּישׁ ⁴ מִטְּלַטְלֵיָא וּמִבְּדִרֵיָא ⁵ אֲקָרִיב וְדֹאחְבָּאֵשׁ
 7 לַיהוֹן מִן קָדָם הַגְּבִי עֲפִי. ⁶ וְאֲשׁוּי יָת מִטְּלַטְלֵיָא לְשֹׁאֲרָא
 וּמִבְּדִרֵיָא לְעַם תְּקוּקָא וְתַתְּגַלִּי מַלְכוּתָא דִּיהוּהַ עַל־יהוֹן
 8 בְּטוֹרָא דְצִיּוֹן מִפְּעֵן אֲעָד עַלְמָא. וְאֵת מְשִׁיחָא דִישְׂרָאֵל
 וְטַמִּיר מִן קָדָם הַגְּבִי כִנְשֵׁתָא דְצִיּוֹן לְךָ עֵתִידָא מַלְכוּתָא
 לְמִיתִי דִּיִּיתִי שׁוֹלְטָנָא קְדָמָאֵה לְמַלְכוּת כִּנְשֵׁתָא דִירושָׁלַם.
 9 כֶּעֶן לֹמָא אֵת מִתְּחַבְּרָא לְעַמְמֵיָא הַמְּלַכָּא לִית בִּיד אִם
 8 מַלְכֵי מַלְכָּךְ אֲבָדוּ אֲדֹי ⁹ תְּקַפִּיךְ עֲקָא ¹⁰ וְזִיעָה אֵת כְּחַבְלֵךְ
 10 11 לֹגְלִידָתָא. מִרְעֵי רְזוּעֵי כִנְשֵׁתָא דְצִיּוֹן ¹² כִּלְגִידָתָא אֲדֹי
 כֶּעֶן תַּפְּקִין מִקְרָתָא וְתַשְׂרֹן בְּהַקְלָא ¹³ וְתַהֲלִיךְ עַד בְּבַל
 תִּמְן תַּשְׁתִּיזְבִּין ¹⁴ וְתִמְן יִפְרַקְפִּיךְ יְהוּהַ מִיַּד בְּעַלְי דְבִבְךָ.
 11 וְכֶעֶן יַחְכְּנִשׁוּן עַלְךָ עַמְמִין ¹⁵ סְגִיָּאן דְאַמְרִין אִימָתִי
 12 16 תַּחֲבֹב וְתַחֲזִי בְּמַפְלֵית צִיּוֹן עֵינָנָא. וְאִינֹן לֹא יִדְעִין
 רְזִיא דִּיהוּהַ וְלֹא מִסְתַּגְּלִין ¹⁷ בְּמַלְכוּתֵי אֲדֹי קְרִיבִינוּן

1 R יהובון. 2 R נִתְרַחֲוּ. 3 R. om. אל, deinde אַכַּפִּישׁ.
 4 R מִטְּלַטְלֵיָא ut infra. 5 R אִיקְרִיב et וְדֹאחְבָּאֵשׁ. 6 R
 וְאִיִּשְׁרָי et sic plerumque ne dicam semper in prima persona Im-
 perfecti Pael. 7 R דִישְׂרָאֵל. 8 R מִרְלָכֵי מִרְלָכָךְ. 9 R תַּקְפִּיךְ.
 10 R וְזִיעָה. 11 R לְגִידָתָא. 12 R פִּילִיךָ דָּא. 13 R וְתַהֲלִיךְ.
 14 R תִּמְן. 15 R סְגִיָּאן et אִימָתִי. 16 R תַּחֲבֹב. 17 R
 בְּמִלְכוּתֵי.

13 ¹כַּעֲמִירָא לְאִי־רָא • קוֹמִי ²וְקִטְלִי כְּנִישָׁתָא דְצִיּוֹן אֲרִי
 עָמָא דְבִיךְ אֲשׁוּי הַקִּיפִין ³כְּבָרָזְלָא וְשִׁאֲרֵהוֹן ⁴הַסִּינִין
 כְּנִחְשָׂא וְתִקְטְלִין עַמְמִין סְנִיִּין וְתִגְמְרִין ק' יְהוּהָ ⁵נִכְסֵהוֹן
 14 ⁶וּלְמִזְוֹן יִקְרָהוֹן קָדָם וּבֹוֹן כָּל ⁷אֲרֵעָא • פִּעֵן תַּסְתִּיעִין
 בְּמִשְׁרֵיךְ קָרְתָא ⁸דְּאֲשֻׁרִין עָלָהּ בְּצִיר ⁹וְיִהוֹן מֵהֵן בְּחִטְרָא
 עַל לְסַתָּא יֵת הַיִּינִי יִשְׂרָאֵל •

V. וְאֵת בֵּית לַחֵם אֲפָרַת פֹּדְעִיר הָיִיתָא לְאַחַמֶּנֶאָה ¹
 בְּאַלְפִּיא דְּבֵית יְהוּדָה מִנְךְ קָדְמִי וְפֹוֹק מְשִׁיחָא לְמִיּהוּי
 עֲבִיד שׁוֹלְטָן עַל יִשְׂרָאֵל ¹⁰דִּי שְׁמִיָּה אַמִּיר מִלְּקֹדְמִין מִיּוֹמִי
 עַל־מָא • בְּכִין יַחַמְסִרוֹן ¹¹כְּעִיָּהֵן יִלִּידָתָא לְמִילָד וְשִׁאֲר
 אֲחִיהוֹן יִסְחַמְלוֹן עַל־יְהוֹן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל • וְיָקוּם דִּישְׁלוֹט ³
 בְּתַקְוָה מִן קָדָם יְהוּהָ בְּרַבּוּת שְׁמָא דִּיהוּהָ אֱלֹהִיהָ
¹²דִּישְׁכַּנְשׁוֹן מִפִּינֵי גְּלֹוֹתְהוֹן אֲרִי כַּעֵן וְסִגִּי שְׁמִיָּה ¹³עִם סִיפִי
 אֲרֵעָא • וְיִהְיִי מִבְּכִין שִׁלְמָא ¹⁴לְנָא אֲתוּרָאָה אֲרִי ⁴
 יִיעוּל ¹⁵לְאַרְעֵנָא וְאֲרִי יִדְוֹךְ בְּבִירְנִיתָנָא ¹⁶וְיִמְנִי לְנָא
 שְׁבַעָה ¹⁷מְלַכִּין וְחַמְנִיא רְבִרְבֵי ¹⁸אֲנִשָּׂא • וְיִדְוֹן יֵת אֲרֵעָא ⁵
¹⁹דְּאֲתוּר בְּחֵרְבָא דִּיֵּת אֲרֵעָא נִמְרֹוד בְּתַקְוָה פְּרַכָּהּ וְיִשִּׁי־בִינָנָא
²⁰מֵאֲתוּרָאָה דְּלֹא יִיעוּל בְּאַרְעֵנָא דְּלֹא יִדְוֹךְ בְּתַהוּמָנָא •

1 R בעמירא. 2 R וקטולי. 3 R כפרזלא. 4 R חסינין
 et ותקטלין. 5 R ניקסיהון. 6 R עלמא. 7 R וכען. 8 R הצורין
 pro דאש, ante במשיררין. 9 R מהון מהן. 10 R recte ודשמיה
 11 R ילדיה et בעיהן. 12 R ויהובין. 13 R עם pro עד. 14 R לנא
 et אתוראה. 15 R בארענא. 16 R ונמני עלנא. 17 R שבעה פרנסיין
 18 R אנשא cf. אישור alia. 19 R האתור. 20 R מאתוראה הלא

6 ויהי שארא דבית יעקב בגו עממין סגיאין כטלא מן
 קדם יהוה וזרסיסי מלקושא דעל עסבא דלא מוריק
 7 לאנש דלא מכתר לבר אנשי ויהי שארא דבית יעקב
 בעממא בגו עממין סגיאין כאריא בבעירא² בהורשא
 8 פליחא בעדדי ענא דאם⁴ יעדי דזרמוס דיקטול גלית
 9 דמשייבי סגי מבכין⁵ תתקם ידך ישראל על סנאך וכל
 10 בעלי דבבך ישתיון ויהי בעדנא הווא אמר יהוה
 11 ואשיצי סוסות עממא מבינך ואוביד רתיפיהון ואשיצי
 12 קריי עממא מארעך ואפגר כל כרכיהון תקיפא ואשיצי
 13 הרשין מבינך⁸ ומעננין לא יהון לך ואשיצי⁹ צלמי
 14 עממא וקמתהון מבינך דלא תשתעבר עוד¹⁰ לעובדי
 15 ידך ואעקר שתלי עממא מבינך ואשיצי בעלי
 16 דבבך ואעביד ברגז¹² ובחמה¹³ פורענות דין מן עממא
 דלא קבילו אולפן אוריחא

VI. 1 שִׁמְעוּ כֵּעֵן יְת דִּיהוּה אֲמַר קוּם דִּין עִם טוֹרֵי

1 R לאַרְנֶשׁ cf. p. 147, n. 18. 2 R דְּהוֹרְשָׁא, quod in marg. addidit.
 3 R וּבְלִיחָא. 4 R יַעֲדֵי. 5 R תְּתַקֵּם יָדְךָ sine סנ' רש' על סנ' at in
 margine dicitur: ספ' איהו' תתקם מתתק' על סנאך. 6 R וְאִישִׁיצי ita
 et infra. 7 R om. קרוי. 8 Quum juxta מעוננים
 expectandum sit מעננין (Buxtorf in lexico praebebat) vocalism
 מעננין eodem modo dijudicandus est uti מעננין pro מעננין
 scilicet ad normam consonantis נ tractatum est. Cf. adnota-
 tionem ad Jon. 2, 1. — R וּמְעַנְנִינִן. 9 R צִלְמֵי. 10 R לְעוֹבְדֵי.
 11 R וְאִרְעָקֶר. 12 Sic Cod. וּבַחֲמָה, quod nescio an sit rectum pro
 וּבַחֲמָה. Si וּבַחֲמָה legitur Hebraismus est aequè in usu vocalium
 atque in scriptione per ה; R וּבַחֲמָה. 13 R פּוֹרֵץ.

- 2 דִּישְׁמַעַן רָמְתָא קַלְךָ • שְׁמְעוּ טוֹרִיאַ ית דִּינָא דִּיהוּהּ
 דְּעַקְרִיא יִסּוּדֵי אֲרֶעָא אֲרֵי דִינָא קָדָם יְהוּהּ עִם עֲמִיָּה
 3 דְּעִם¹ בֵּית יִשְׂרָאֵל עֲבִיד תּוֹכִיָּהּ • עֲמִי מָא טַבָּא² אֲמֹרִית
 לִמְעַבְדַּךְ הֲלֵא עֲבֹדִית אֹר מָא³ מְרוּעָא קְשִׁיא אֲסַגִּיתִי
 4 [P אֲסַגִּיתִי] עַלְךָ אֲסַהִיד⁴ קְדָמֵי • אֲרֵי אֲסִיקְתָּךְ [P אֲסִיקְתָּךְ]
 בְּאֲרֶעָא דְּמַצְרַיִם וּמְבִית [P וּמְבִית] עֲבֹדִתָּא פְּרָקְתָּךְ
 [P פְּרָקְתָּךְ] וּשְׁלַחִית קְדָמְךָ תֵּלְתָא נְבִיִּי [P נְבִיִּי] מִשָּׂה
 לֵאֲלֹפָא⁵ מְסַרְת דְּדִינִין אֲהִיִן לִכְפָּרָא עַל עֲנָא וּמְרִים
 5 לְאֹרְאָה לְנִשְׂיָא [P לְנִשְׂיָא] • עֲמִי אִידְכָר [P אִידְכָר] כְּעָן
 מָא מַלְךְ בְּלִק [P בְּלִק מְלֹפָא] מִלְכָּא דְּמוֹאֵב וּמָא
 אֲתִיב [P אֲתִיב] יְתִיה בִּלְעָם [P יְתִיה בְּלְעָם] בָּר בַּעֲוֹר
 [P בָּר בַּעֲוֹר] הֲלֵא גְבוּרִין אַחְעַבִּידָא לִכּוֹן מִמִּישָׁר
 [P מִמִּישָׁר שִׁיטִּין] שִׁטִּין⁶ עַד בֵּית גְּלָגָלָא [P בֵּית גְּלָגָלָא]
 6 בְּדִיל [P בְּדִיל] לְמִיָּע זְכוּתָא [P זְכוּתָא] דִּיהוּהּ • בְּמָא
 [P בְּמָא] אֲפִלַּח קָדָם יְהוּהּ אֲשֶׁתְּעַבְדַּךְ [P אֲשֶׁתְּעַבְדַּךְ] לֵאֲלֹהֵא
 דְּשַׁנִּינְתִּיהּ בְּשִׁמִּי [P בְּשִׁמִּי] מְרוּמָא הָאֲפִלַּח קְדָמוּהִי
 7⁸ בְּעַלְוִין בַּעַגְלוֹיִן בְּנִי [P בְּנִי]⁹ שְׁנָא • הִיחְתַּרְעִי יְהוּהּ
 10 בְּאֲלֹפֵי זְכוּרִין [P דִּי־זְכוּרִין] בְּרִבּוּת [P בְּרִיבּוּת] נְחֻלִין
 דְּמִשָּׂה [P דְּמִשָּׂה] הָאֲחִין¹¹ בְּנֵי בּוֹכִי הַלֵּךְ¹² חֹבֵי

1 R om. ברת. 2 Ita codex, sed non dubito quin legendum sit אמרית, P אמרית, deinde למעבד. 3 R מרועא. 4 R פרי:
 5 R מסורת דינין. 6 R ועד. 7 R גלגלא. 8 R בעלוין.
 9 Hebraismus. שנה. 10 R באלפין et ברבנות et המשח. 11 R
 om. חובי, P vocales האהין habet, R האהין. 12 R חובי.

8 חיבוב [P הַיְבוּבִים] מֵעַי הֵלֶךְ הַטָּאִי נַפְשֵׁי־י אֲתַחֲוֶה לְךָ
 אֲנָשָׁא [P אֲיִנְשָׁא] מָא טַב וְלִמָּא [P וְלִמָּא] יְהוּהָ תָבַע מִיַּנְךָ
 2 אֲלֵהֶיךָ לַמַּעְבָּד דִּיךָ [P אֵילֵהֶיךָ לַמַּעְבָּד דִּיךָ] וְקִשְׁוֹט
 3 וְמִרְחָם גַּמְיִלוֹת חֹסְדָא [P גַּמְיִלוֹת חֹסְדָא] וְהוּי צִנְיָע
 9 לֵהֲלָכָא [P לֵהֲלָכָא] בְּדַחֲלָתָא דְאֵלֵהֶךָ. קָל נְבִיִּיא
 דִּיהוּהָ עַל קָרְתָא מְכַלֵּךְ וְלִמְלִפְיָא דְחַלְיִן לְשִׁמְךָ שְׂמִיעַ
 10 מְלַכָּא דְשַׁלְטֹנָא וְשֹׂאֵר עֲמָא דְאַרְעָא. עוֹד 5 דְאִיתִּי בֵּיה
 רְשִׁיעָא אוֹצְרִין דְרִשְׁעָא וּמְכִילֵךְ וּשְׂקָר 7 מִיַּתִּין לְאוֹטִי.
 11 הַיִּזְכּוֹן 8 בְּמוֹדֵנוֹן דְרִשְׁעָא וּבְנִיס דְבֵיהּ מִתְקַלֵּין רַבְרַבִּין
 12 9 וְדַעֲדַקִּין. דְעִתִּירָתָא מְלֵךְ אוֹצְרֵיהוֹן הַטּוֹם דִּיתְבָּתָּא
 13 מִמְלַלֵּין שְׂקָר דְלִישְׁנָהוֹן נְכַלֵּין בְּפֹמְהוֹן. וְאַף אֲנָא
 14 אִיתִּיתִי עִלְךָ מֵרַע 10 וּמִחָא אֲצִידִיךָ עַל 11 דְהִבְתָּא. אֵת
 12 תִּיכּוֹל דְלֵא חֹסְבַע וִיהִי לְךָ 13 לְמֵרַע בְּמַעַךְ דְתַרְבִּיק דְלֵא
 15 תְּשִׁיזִיב 14 דְתִשְׁיזִיב 15 לְהִרְבָּא אֲמֹסֵרִי. אֵת תּוֹרַע דְלֵא
 16 תַחְצוֹד אֵת תְּבִירִי זִיתִין דְלֵא תְשׁוּם מִשַׁח 17 דְתַעֲצֹר
 16 עֵינְבִין דְלֵא חֲשִׁיתִי הַמְרִי. 18 עַל דְנִשְׁרַתּוֹן גְּזִירַת בֵּית 19 עֲמִירִי

1 Legendumne ittaḷ wā pro ithawwa אֵתְחַוָּא = אֵתְחַוָּא? P אֲתַחֲוֶה, R אִיתְחַוָּה. 2 R אֵילֵהֶיךָ. 3 R וּמְרַחֲמִים. 4 R וְהוּי deinde
 אֲתַחֲלָתָא. 5 R הַאִיתִּי. 6 R בֵּית רִשָׁעִי. 7 R מִיַּתִּין. 8 R
 בְּמוֹדֵנוֹן. 9 R וְדַעֲדַקִּין. Cf. Pag 24¹⁸. 10 R וּמִחָא. 11 R דְתִשְׁיזִיב.
 12 R תִּיכּוֹל. 13 R לְמֵרַע וּמִחָא בְּמַעַךְ. 14 R וְהוּי תִשְׁיזִיב, at דר in
 fine lineae. 15 R לְקַטְשָׁלָא; — Cod. אֲמֹסֵרִי. 16 R תַחְצוֹד et תְּבִירִי.
 Bene, בֵּיתִי, torcular! 17 R וְתַעֲצֹר. 18 R עַל deinde in textu
 R habet דְנִשְׁרַתּוֹן cum circulo critico, quo remittimur ad lectionem in
 margine ק' indicatam. 19 R עֲמִירִי. Hoc ע est 'o cf. פֶּל et פֶּל.

אֶעֱבְדֶתוֹן אֲעֹבְדֵי בַיִת אֲחָאָב וְהֵלִיכְתוֹן בְּנַפְוֹסֵיהוֹן בְּדוֹל
לִמְמַסָּר יִתֶךְ לִצְלוֹ וַיִּתְבַּהֵא לֹאשְׁתֵּמְמוֹ וְהִיִּסוּדֵי עַמִּי
תִּקְבְּלוֹן.

VII. אָמַר נְבִיאָא דִּי לִי אֲרִי הָיִיתִי ² בַּמֶּסֶךְ טְבִיא ¹
בְּעִיֹן דְּאֲבָרוֹ הַסִּידִיא מִן אַרְעָא הָא ³ כְּסִיפֵי קִיטָא כְּעוֹלֵלֵין
בְּתַר ⁴ קָטָה לִית גְּבַר דִּלֵּיה ⁵ עוֹבְדֵין טְבִין לִטְבִיא הַמִּידַח
נְפִשֵׁי אֲבָרוֹ הַסִּידִיא מִן אַרְעָא ⁶ וְדִקְשִׁיט בְּאֵינְשָׁא לִיִּית ²
לְוֹלְהוֹן לִמְשַׁפֵּךְ דָּם ⁷ זָפִי ⁸ כְּמִנְיֹן גְּבַר יֵת אֲחֹוְהִי מְסִין
לִגְמִירָא ⁹ מִבְּאֲשִׁין בְּדוֹהוֹן וְלֹא מוֹטְבִין שְׁלִטוֹנָא ¹⁰ שְׂאִיל ³
וְדִינָא אָמַר עֵבִיד לִי ¹¹ דְּאֲשִׁלִּים לֶךְ וְרָבָא מִמְּלִיל
תְּחִמּוּדֵי נְפִשִׁיה ¹² דִּי עֲלִיהוֹן עַל ¹³ דְּקִלְקִלוּהָא טְבָא ⁴
דֵּאִית בְּהוֹן קְשִׁי לִמְיַפֵּס מִן יֵדִיה ¹⁵ כֹּד מִן ¹⁶ הֲדַקָּא
וְדִקְשִׁיט בְּהוֹן מִסִּוְגַת סִיג בִּיש יוֹם סִיבוּרֶךְ לִטְב ¹⁷ עֵרֶךְ
סְעוּרֶךְ בְּשִׁתֶּךְ מַטַּח פֶּעֶן יֵהִי ¹⁸ עֲרַבּוּלְהוֹן לֹא תֹחִימְנוֹן ⁵
בְּרָחִים וְלֹא תִחְרַחֲצוֹן ¹⁹ בְּקָרִיב מֵאִיתָת קִימֶךְ טַר מִיִּלֵּי
פּוּמֶךְ אֲרִי בְּעִידָנָא הָהוּא בְּרָא מִנְבִיל אֲבָא ²⁰ בְּרָתָא נְצִיא ⁶
עַם אִימָה פְּלִתָא ²¹ מְקָלָא ²² לֵאחֲמַתָּה סְנַאוּהִי הַגְּבִיא

1 R עוֹבְדֵי. 2 R בַּמֶּסֶךְ טְבִיא. 3 R כְּסִיפֵי קִיטָא. 4 R קָטָה. 5 R עוֹבְדֵי et לְטְבִיא. 6 R וְדִקְשִׁיט et בְּאֵינְ. 7 R זָפִי. 8 R כְּמִנְיֹן. 9 R עַל-מִבְּאֲשִׁין. 10 R שְׂאִיל et עֵבִיד. 11 R הָא אִישְׁלִים. 12 R הִיִּי hic et antea. 13 R דְּקִלְקִלוּהָא. 14 R טְבָא דְּבִהוֹן קְשִׁי. 15 R כֹּד. Sic! 16 R et תִּידַקָּא. 17 R עֵרֶךְ-סְעוּרֶךְ. 18 R עֲרַבּוּלְהוֹן. 19 R בְּקָרִיב. 20 R Etiam neosyriace in dialecto Urmiensi dicitur brāta; אֲבָא בְּרָתָא. 21 R מְקָלָה. Recte. 22 R לְחִמּוּתָהּ, deinde דְּגִבְרָא.

7 ¹ אֲנָשִׁי בִּיחֻזִּי וְאַנָּא בַּמִּימָרָא דִּיהוּה ² אֲבֹעַ אֲדוּץ
 8 לֹא־לֵהָא עֵבִיד פּוֹרְקָנִי יִקְבִּיל ³ צְלוּתִי אֱלֹהִי לֹא תַחֲרֹן
 רֹמְמִי ⁴ בְּעֵלָת דְּבַבְתִּי לִי ⁵ וְנִפְלִית אַקּוּם אֲדִי יִתְיַבִּית כִּיד
 9 בְּקַבְלָא יְהוּה ⁶ יִנְהַר עָלָיִי אַמְרַת יְרוּשָׁלַם לֹא־ט מִן ק'
 יְהוּה קְפִילִית אֲדִי ⁷ הַבִּית קְדָמוּחִי עַד ⁸ דִּידוּן דִּינִי דִּיתְפָּרַע
 10 עוֹלְבָנִי יִפְקִינָנִי לְנִיהוּר אַחֲזִי בְּזִלְוֹתֶיהָ דַּתְחֲזִי רֹמְמִי
 9 בְּעֵלָת דְּבַבְתִּי וְתַחֲפִינָה בְּהָא הָהוּת אַמְרָא לִי אֲן
 דַּאֲתְפָּרִיקַת בַּמִּימָרָא דִּיהוּה אֱלֹהִךָ ¹⁰ עֵינְךָ יַחֲזִיק בַּמַּפְלָתָה
 11 פֶּעַן תְּהִי ¹¹ לְדִישׁ כְּסִין שׁוֹקִין בַּעֲלָנָא הָהוּא יַתְבַּנִּין
 12 כְּנִישָׁתָא דִּישְׂרָאֵל בַּעֲלָנָא הָהוּא ¹³ יִבְטֹלֵן גְּזִירַת עַמְמֵיָא
 12 בַּעֲלָנָא הָהוּא ¹⁴ יַתְפַּנְשֵׁן גְּלֹחָתָא דַּמֶּן ¹⁵ אַתּוּר אַקְרוּי תַּקְפָּא
 וְדַמֶּן ¹⁶ חוֹרְמִינִי רַבְתָּא אַקְרוּי צִוְרָא וְעַד פֶּרַת דִּיָּמָא
 13 ¹⁷ מְעַרְבָּאָה ¹⁸ וְטוֹרָא טוֹרָא וְתִהִי אַרְעָא לְצִדּוֹ עַל יַתְבָּהָא
 14 מְפִירָה ¹⁹ עוֹבְדֵיהוּן שְׂרָנִים [P פֶּרְנִים] עֲמָךְ בַּמִּימָרְךָ ²⁰ שְׁבֹטָא
 דַּאֲחַסְנָתְךָ בַּעֲלָמָא הָהוּא ²¹ עַתִּיד לֹאֲתַהֲרָתָא [P לֹאֲתַהֲרָתָא]

1 Hebraismus! Legas אֲנָשִׁי, R אינ'. 2 R באַלְהָא. 3 R צְלוּתִי. 4 R תַּחֲרֹן רֹמְמִי בְּעֵלָת. Haec florente imperio romano scripta sunt. 5 R אַרְיִי הַנְּפִלִית אַקּוּם. 6 R יִנְהַר. 7 R יִתְיַבִּית. 8 R דִּידוּן. 9 R דִּינִי דִּיתְפָּרַע, deinde רֹמְמִי בְּעֵלָת. 10 R עֵינְךָ. 11 R לְדִישׁ כְּסִין שׁוֹקִין. 12 R בְּנִישָׁתָא in Singulari, in fine lineae. 13 R יִבְטֹלֵן. Synagogarum usus lege vetitus erat 138 p. Chr. Ewald Gesch. Israel's² VII, 377. 14 R יַתְפַּנְשֵׁן. 15 R אַתּוּר קִירוּרִי. 16 R in textu חוֹרְמִינִי cum מ dagessato, at in marg. exstat א' ס' per ה et sine Dages. Armenia major in laterculo Polemii Silvii 385 p. Chr., non vero in Notitia Dig. 400 p. Chr. exstat. 17 R מְעַרְבָּאָה. 18 R וְטוֹרָא טוֹרָא. 19 R עוֹבְדֵי. 20 R עַמְמָא, P עַמְמָא. 21 R עַתִּיד.

יִשְׂרוּן בְּלִחְוֵי־יָחוּן הָתוּ צִדֵּן ¹ לְהוֹרְשָׁא ² יִתְיַבֵּן
 [P יִתְיַבֵּן] בְּכַרְמֵלָא [P בְּכַרְמֵלָא] יִתְפָּרְנֹסוּן בְּאַרְעֵ
³ מִתַּנָּן וְגַלְעָד [P בְּאַרְעֵ מִתַּנָּן וְגַלְעָד] כְּיוֹמֵי עֵלְמָא · פְּיוֹם ¹⁵
⁴ מִפְּקֻזֵּן מְאַרְעָא דְּמִצְרַיִם [P דְּמִצְרַיִם] אֲחַזִּינוּן [P אֲחַזִּינוּן]
⁵ פְּרִישָׁן · יַחְזוּן עִמְמֵיָא [P עִמְמֵיָא] ⁶ דִּיבְהַחוּן מִכָּל [P מִכָּל] ¹⁶
 גִּבְרֹתֵי־יָחוּן יִשְׂרוּן [P יִשְׂרוּן] ⁷ יִדְחוּן עַל פּוּמְחוּן ⁸ אֹודְנִי־יָחוּן
 יִתְחַרְשָׁן [P יִתְחַרְשָׁן] · ⁹ יִשְׁתַּחֲוּן עַל אֲפִי־יָחוּן עַל אַרְעָא ¹⁷
 כְּהִי־רֵיא ¹⁰ זְהֵלֵי עֶפְרָא [P כְּהִי־רֵיא כְּזֵה־לֵי אַרְעָא] יִזְעוּן
 מִבִּירְנִי־יָחוּן ¹¹ וּמִן קָדָם יְהוּתָא אֵלֵהֲנָא יִתְבַּחוּן ¹² דִּידְחַלְלוּן
 מִן קָדָמְךָ · לִית ¹³ בְּרַמְסַךְ אֵת הוּא אֵלֵהָא ¹⁴ שְׁבִיק ¹⁸
 לְעוֹיָן וְמַעְבָּר [P וְמַעְבָּר] עַל חוּבִין ¹⁵ לְשִׁאֲרָא דְּאֲחַסְנֵתִיהָ
 לֹא מוֹדִיק לְעֵלְמִין [P לְעֵלְמִין] וְגַזִּיהָ אֵרֵי רְעִי [P רְעִי]
¹⁶ לְאִיטְבָּא הוּא · יַחֲוֹב מִימְרֵיהָ לְרֵהֲמָא עֵלְנָא ¹⁷ יִכְבוֹשׁ ¹⁹
 עַל חוּבְנָא בְּרַחֲמֵתִיהָ [P בְּרַחֲמֵתִיהָ] דִּירְמֵי ¹⁸ לְעוּמְקֵי
 יִמָּא עַל הַטְּאֵי יִשְׂרָאֵל · תַּחֲוִן [P תַּחֲוִן] ¹⁹ קוּשְׁטֵי יַעֲקֹב ²⁰
 לְבַנוּהֵי כְּמָא דְּקֵימָתָא [P דִּי קֵימָתָא] לִיהָ בְּבֵית אֵל

1 R בחורשא, P בחורשא. 2 R יתהבין. 3 R מתנן. 4 R
 מיפקוזן, P מיפקוזן. 5 R פרישן. 6 Sic codex, vocalis ab
 ה ad praecedentem consonantem relata an Itpeel? P דיבחהון, R
 ויפחהון. 7 R ישרון ודיחון. 8 R ואודניחון. 9 R ישפחהון. 10 R
 פחיווא פחילר. 11 R מן sine ו; deest in P. ubi versus reliquus
 legitur: מִבִּירְנִי־יָחוּן קָדָם וְ אֵלֵהֲנָא יִזְעוּן וְדִחַלְלוּן מִנְךָ: 12 R
 וידחלון. 13 R בר־מינך, P בר־מינך. 14 R השביק. 15 Cod.
 לשארא, P לשארא. 16 R לאטבא, ante רוגזיה. 17 R ויכבוש.
 18 R וירמי לגומקי. 19 R קושטא היעקב.

¹ טְבוֹת אַבְרָהָם לְזָרְעוֹ בְּחִזְוֵי פָמָא דְקַיִמָתָא לִיה
 בֵּין ² בְּתַרְיָא [P בְּתַרְיָא] תְּדַרְּרֵי [P תְּדַרְּרֵי] לָנָא ³ עֵקִידוֹת
 יִצְחָק דְּאִתְעָקְדָּ עַל מְדַבְּהָא [P מְדַבְּהָא] קְדָמְךָ תְּעַבִּיד
 [P תְּעַבִּיד] עֵימָנָא ⁴ טְבוֹן דְּקַיִמָתָא ⁵ לְאַבְהָתָנָא מִיּוֹמֵי
 [P מִיּוֹמֵי] קְדָם־

1 R טְבוֹת. 2 R בְּתַרְיָא. Genesis 15, 10. 3 R עֵקִידת et
 דְּאִתְעָקְדָּ. 4 R טְבוֹן. 5 R לְאַבְהָתָנָא, deinde קְדָם.

חילמא דמרדכי

¹ בשנת תרתין למלכות אחשורוש ומרדכי יהודאה
 חלם חילמא והא ² זייעא רבא ³ ואכליותא וקל בהולתא

1 Textus desumptus est e codice Kissingensi anno 1189 exarato = K. Accedit lectio codicis Vratislaviensis anni 1238 = M et lectiones codicum, quas Joannes Bernardus de Rossi edidit in libro cui inscripsit Specimen variarum lectionum etc. Romae 1782. Sunt codices quos adhibuit: 1 *Codex Pontificius* = P Saec. XIV exeuntis vel ineuntis XV, qui anno 1512 Mantuae correctus est. Ad bibliothecam privatam Pii VI Pont. max. pertinebat. Cf. J. B. De Rossi *Variae lectiones Parmae* 1784 I P. CXXVI. — 2 *Codex Vaticanus* anni 1295, Urbin. I, qui est Kennicottii codex 228 = V. Cf. De Rossi l. l. P. LXXII. — 3 *Codex Ambrosianus* = A, cujus mentionem in catalogis libro *Variarum lectionum praemissis* non reperi. — Textui in M inscriptum est hebraice חלומי של מרדכי. Discrimina scripturae plenae et defectivae non adnotata sunt. Ubi a K recedo lectio codicis K in adnotatione exhibetur.

2 PVA זייעא, M ut K. 3 M ואבְּלִיּוֹתָא.

על ¹ אנפי כל ארעא ² ודחלתא ורתיתא אחדו [ית] יתבהא
 ואיתבהילו כל דיירי ³ ארעא לחדא באדין ⁴ איתחזיו תרין
⁵ תניניא רברביא ⁶ ובגו [...] כל קבל דין לקרבא ותווהו
 כל עממי ⁷ ארעא לקל איתרגושיהון. ⁸ והוה בין תרין
 תניניא האינן עם חד זעיר וקמו כל עממיא דארעא
 עילויה לסלעמותיה ולהובדא ⁹ דוכרנא דיליה מעילו-
 ארעא. ¹⁰ והוה עננא וחשוכא ¹¹ וקיבלא על אפי ¹² ארעא
 ועקת לעמא זעירא ההוא לחדא ¹³ וקבילו וצלו קדם
 יהוה בכל ליבא. ותניניא מגיהן באכזריותא דרוגזיהון
 ולית מפריש ביני תרויהון ואיסתכל מרדכי והא מבועא
¹⁴ דמאין תמן דנציב בין תרין ¹⁵ תניניא דבעיל ואפריש
 בין תרויהון ופסקו מן קרבא ¹⁶ [ו]. ¹⁷ והוה מבועא לנהרא
 רבא ופתי תחומין ¹⁸ היך ימא רבא אזיל ושטיף בארעא.
 ודנת שמשא ¹⁹ ונגה נגהא דנהורא על אנפי כל
 ארעא. ורבא עמא זעירא ²⁰ ואיתרומום לחדא ועממיא

1 PA om. אנפי. 2 PVAM דחלא male. 3 PVA עלמא
 pro ארעא. P. om. לחדא. 4 In K deest איתחזי, VA איתחזא, M
 איתחזיא. 5 K תניניא semper. 6 PA ואתו, V ובגו, K ובגו. Deest
 aliquid. Ante כל ק' PVA inserunt; M דין ק' כל ק'. 7 P om.
 ארעא. 8 Codices omnes והוה. 9 PVAM דוכרניה pro
 דוכ' דיליה. 10 PVAM והוה. 11 M וקבלא. 12 MPVA כל אר'.
 13 M וקבלו. 14 MPVA ד' עבר ונגיד ביני ת' מ' עבר. 15 PA
 תניניא דמגיהן ופסקו מן קרבא. 16 M versiculum punctis
 distinguit. 17 M מבועא דמ'א. 18 PVAM
 נ' ונגהא, K ונגה נגהא, M ונגהי. 19 PVA ונגהי. 20 PA om. ו.

¹רמיא וגיותניא ²מאכו ושדוכת כל ארעא ארום רבת
³הימנותא והויא שלמא ליחבי ארעא ומן יומא ההוא
 ולהלן נטר מְרַבְּכִי ית חילמא ⁴בלבביה ולא אישתעי
 לגברא אלהין לאסתר בלחודהי והוה ⁵כד עק ליה המן
 ואעיקיה ואמר מְרַבְּכִי לאסתר מלכתא בת אביחיל אח
 אבוהי למימר. הא ⁶ארי פיתגמי דאישתעיתי לך ביומי
⁷טליותך והא מעיקתא דאמריית לך. ⁸וכדו קומי כען
 וצליאי קדם יי ⁹אלהנא דאבהתנא ואקדימי יתיה
 בבעותא למיתן לך ¹⁰לחסדא ולרחמיך בליבא דמלכא
 אחשורוש ובכך ¹¹תיעולי קדמוהי למקדם אפוהי בשופריך
¹²למקום מטול עמך ומטול ייחוסך. וצלי מרדכי יהודאה
 קדם ¹³יי אלהיה ואמר בבעו ¹⁴רבוך כל עלמיא יי לא
 אתכסא לבבי מן קדמך ¹⁵ולא מן ¹⁶גבוהה דרוחי ורומא

1 M רמיא pro רבריא. 2 M מֵאָכו. 3 De Rossi expressit
 הימנוהא. 4 V cum K בלבביה, P A בלויביה, M בלִיבְבִיָּה et ad
 hanc normam semper, לִיבְבִי, al. 5 Nisi עקליה legitur ab עקל locus
 turbatus est. Vox. עקל vero dubia est in lingua Targumica. Cf.
 Buxtorfii lexicon s. v. 6 M אֶתְּוִן פִּיתְגְמֵי חִילְמָא דִּאיִשְׁתַּעִיתִי לְךָ,
 P V A אַתִּי, deinde פ' חִילְמָא דִּאיִשְׁתַּעִיתִי. 7 P V A M כְּלִיּוֹתְךָ,
 deinde M מְעִיקָתָא. 8 M כְּעֵן pro וְכֵדוּ, servato altero.
 9 P V A M אֱלֹהֵי. Lectio primaria videtur fuisse 'אלהנא דאב'.
 10 P V A לחסדא, M לְחִינָא לְחִינָא. Antea K למיתן cum Qames.
 11 V A M ut K. Sed P nihil nisi אפוהי. Ceterum M
 אפוי. 12 P V A למיקום, M לְמִקְוֵם. Legas לְמִקְוֵם. 13 M om. 'ר'.
 14 Ita V K M sed P A ריבוניה דכל. 15 M דלא. 16 P V A
 "עירי Josippon habet pro quo דרוחא, P M דרוחי, V A K גובהא,
 De Rossi.

דלבי עבדית דא בגין דלא¹ לְמִי־סְגוּד להמן עמלקאה
 הדין אלהין מדחלתך עבדית ואיתגריתי² מטול דלא
³ למגהן ליה ארום⁴ דחלית מן קדמך⁵ אלה עלמיא
 דלא למיתן יקרך לברנשא⁶ בישרא ודמא בגין כן
 סריבית למגהן⁷ לערלאה⁸ מסאבה הדין אילהין לשמך
 רבא וקדישא דאיתקרי עלנא ארום מאן אנא וביתי
⁹ דאיכא דלא איסגוד¹⁰ לְאִינְשָׁא על פורקנא דישראל
¹¹ לסייועיהון ולמלחך ית עפר ריגלוהי דהמן¹² באתר די
 תידריך פרסת ריגלוהי דהמן ברם במימרך סברת נפשך
¹³ ארום עלך תליין עיינינך ארום אנת בלחודך¹⁴ לנא
 ולאבהתנא לאלהא וכדון¹⁵ אלהנא שיזבנא כען מידיה
 ויפול בשיחא דיכרא ויתאחד במצדתיה¹⁶ די טמע וכמן

1 P V A למיסגוד. 2 M ביה מטול. 3 M למגהן, reliqui למגהין. 4 P V A M דחילית. 5 M אָלָה עלמא, reliqui עלמא. 6 P V A M בישרא, K בישר. Melius scriberetur בישרא. 7 De Rossi edidit לעראלה, quaeritur num e codicibus an errore Typographi. 8 P V A M מסאבה. 9 M om. 10 Punctator delevit ר, M defective. 11 P V A M וסיועיהון. Leg. לְסִיּוּעִיהוֹן. 12 PVA באתר, K בתר. M. om. voces sex sequentes propter homoeoteleuton. 13 P propter idem phrasis initium om. ארום עלך תל' עיינינך. 14 Cf. emendationem supra p. 156, n. 9 propositam דאבהתנא דאלהא דאבהתנא. 15 M אלהא. 16 M in unam vocem conjungit דִּיטְמַע, uti K דיכרא. Deinde M et K וכמן. Quum in hoc libello די rarius legatur, scribendum est דִּיכְרָא et דִּיטְמַע, quod confirmatur scriptioe codicis P, in quo exstat דִּיטְמַע וכמן. Ad lectionem De Rossi adnotat: „Puto legendum esse vel cum V et A, vel וזמן et paravit. Amanuensis utramque lectionem confudit et ex duabus unam fecit; ad marginem autem notavit דזמן לרגלוי et abscondit id,

¹ לריגלי ² חסידך • מטול דינדען כל עממיא דלא איתנשיתא
 ית קיימא דקיימתא לאבהתנא ³ עבדך ולא מסרתנא
 בגלותנא ⁴ כיומא הדין מחלשות ⁵ ידא אלהיך ⁶ בחוביננא
 איזרבננא ובסורחננא ⁷ גלינן ארום חבנא לך • ⁸ וְכִהְיֶה
 אלהנא רב למפרוק . . . . . ⁹ פרוקינן כען מן ידיה
 ושיזבינן ¹⁰ מבישת רעיוניה ארום כד עיק לן קדמך נצלי
 ולוותך נערוק ¹¹ למתירס אמטולנן • אנת בלחודך למקום
 לימינא ¹² דחשיבייך ולמיפרקינן מן דקיימין עלנא •
¹³ ואידכר כדון ארום ¹⁴ הוּלְקָךְ אנחנא ארום מן לקדמין
¹⁵ ומככיך באחסנותך עממיא ובאפרשותך בני נשא
 אפרישתנא למיהווי בעדבך ולאפרשותנא מן עממיא למיהווי
 לך ¹⁶ להביביא וקדשתנא לשמך אפרשותא מן כל עממיא •

quod paravit pedibus.“ Simili modo etiam in textu hebraeo maso-
 rethico errores exortos esse demonstravi in libro meo Das Gedicht
 von Hiob Jena 1871 P. LIX cf. P. LIII sq. Sic Job 19, 26 מְשַׁרְי

sine dubio exortum est ex מְשַׁרְי. 1 P A לריגלי i. e. לרגליהון.

2 P א, V M ut K. 3 P V א עבדך; M ut K. Forma

עֲבָדְךָ est Pluralis. 4 P A יומא, M יומא כיומא. 5 M ידך.

6 V ut K, P A בחוביננא, M בחובנא. Deinde P A איזרבננא, at V M

ut K. 7 P A גלינא, V M ut K. 8 Voces אל' וכדון ex M desumptae

sunt. In K lacuna est. 9 K spatium, P V A M sine lacuna.

10 P A מן בישות רעיוניה, V מבישות רעיוניה, M מן בישות רעיוניה.

11 De Rossi edidit למתירס אמטולנן; M למתירס אמטולתך. 12 V דחשיבייך,

M דחשיבין, P A דחשיבן. 13 P A ואדבר. 14 Vocales ex

M desumptae. 15 P A ומככיך מאחסנתא דעממיא, V ומככיך

— Lectio codicis P primaria fuit ומככיך באחסנתך דעממיא, M vero nihil nisi

לקדמין באחסנתך, M vero nihil nisi לקדמין באחסנתך דעממיא, deinde

correctum est ומככיך, deinde ומככיך באחסנתך, M vero nihil nisi ומככיך

באחסנתך, M vero nihil nisi באחסנתך דעממיא, deinde ומככיך באחסנתך

correctum est ומככיך, deinde ומככיך באחסנתך, M vero nihil nisi ומככיך

באחסנתך, M vero nihil nisi ומככיך באחסנתך דעממיא, deinde ומככיך

באחסנתך, M vero nihil nisi ומככיך באחסנתך דעממיא, deinde ומככיך

באחסנתך, M vero nihil nisi ומככיך באחסנתך דעממיא, deinde ומככיך

וכדון אלהנא¹ למה יימרון מעיקנא ארום לית להון אלהא
² למיפרוקיהון ויתפתחון פומהון³ לסלעמותא חולקד
⁴ ולשבחא ית⁵ פסליהון⁶ והיכליהון למימר⁷ בכך
 איסתייענא למכבש ית עמא הדין. בבעו אלהא⁸ פרוקנן
 כדון מן⁹ ידיהון ויבהתון [מן¹⁰] עממיא מפיסליהון
¹¹ והבליהון ושעוותהון וישוון¹² ידיהון לפומא במיחזיהון
 ית פורקנך יי וחוס כדון על עמך ועל אחסנתך ולא
 יסתתמון¹³ פומיא משבחתא דמיחדן ית שמך רמשא
 וצפרא תדירא. ¹⁴ והפך אבלינן לבדחא וחדנה¹⁵ וניחי
¹⁶ ונשבחינך על פורקנא טבתא¹⁷ דתפרקינך.

חצי הספר

וכל ישראל ויהודה¹⁸ קבילו כחדא קדם יי אלההון
 על עיסק עקתא¹⁹ דאעיק להון בזמן דאעיקינן הבין
 בר המדתא עמלקאה²⁰ דמזרעיית אנגי ולחוד אסתר
 מלכתא²¹ ערקת ואפכת עד יי²² לאקדמותיה בצלו ארום

1 V למא. 2 K למיפרוקיהו. Leg. אלה. 3 P M לסלעמותנא, V A
 et Josippon cum K. 4 P A לשבח, V M cum K. 5 M פיסליהון
 ut deinde omnes. 6 Sic et V A sed P והיבלהון, cui adstipulatur
 apud Josipp. והבליהם. M והיבליהון. 7 V בכך, P A בהון, M בכון.
 8 M פרוקינן. 9 M ידהון. 10 M om. מן recte. 11 P A
 והיכליהון, V והיכליהון, M ut K. 12 P V A M ידא. 13 V M
 ut K, at P פומא, M deinde משבחחא. 14 P V A והפוך et אבלינן.
 15 M ונייית. 16 P V A ונשבחך, M ונשבחך. 17 P V A די תפר. In V M nota marginalis habet חצי הספר, quod in P A deest.
 18 M קבלו. 19 K דאעיק, M דאעיק. 20 M דמזרעיית. Vera
 lectio דמזרעיית est. 21 V A M ערקת cum K. At P עקת. 22 V M
 ut K, at P A לאקמותה, quod de Rossi vertit ut excitaret.

1 דחלת מן קדם בישתא די צמחת מן מחשבתא דהמן
 2 [בישא] רשיעא ואשלחת ית לבושי מלכותא וית תיקון
 3 תושבתתא ולבשת שקא ופרעת ית 4 שיערה ו... שית
 ומלאתנון עפר וקטם ועניאת בצומא ואיטמרת בטומרא 5 [ו]
 ונפלת על 6 אפהא 7 וצליאת ואמרת בבעו יי אלהא
 דישראל מלכא על כל מלכיא 8 ובארי כולא דקניניה
 שמיא וארעא ושליט ברום מרומי שמיא 9 ושליט על
 ארעית ארעא 10 ובימא רבתה ובתהומיא ובכל תניניהון
 אבעו סייע כדון 11 לאמתך דיתבה בלחודה דלית לה
 12 סעיד בר מינך ארום 13 בלחודי יתבית 14 הלכה ובלחודי
 אנא יתבא בבית מלכא הדין בלא 15 אבא ואימא ולחוד
 16 כיתמא ענייתא 17 דשאלה מזונא 18 בחסד מן ביתא לביתא
 19 תקדין שאלית רחמך וחסדך מן פנותא לכוותא בבית

1 P V A M דחלת, K דחלתא. 2 Ita V M, at P A בישתא: K ut videtur בישא. Vox רשיעא deest in P V A M. 3 M תושבתתא, deinde ולבשת. 4 P V A M שער רישה, deest deinde ו... שית et legitur ומלאתנון, at M ומלאתנון. 5 Punctum ex M. 6 P V A אפהא. 7 M om. וצל. 8 P A ברי, V M ut K. Deinde K כולה, reliqui כולה. 9 Ita K V M, at PA solum ועל omisso שליט. 10 P V A sine ובתהומיא, V vero ut K. At M sine ובתהומיא. 11 P A לאמתא, V M et Josipp. ut K. 12 M ! סעיד. 13 P V A בלחודי. Contra ובלחודי exstat in M. 14 P V A הלכה ובלחודי = הלכה. Leg. cum M, in quo הלכה. 15 M אבא cum Dages. 16 P V A כיתמתא at expectatur Stat. absolutus. Tum vero עניא corrigendum est. M פותימתא. 17 P V A בשאלה bene. 18 P V A M בחיסדא. 19 M תקדין.

מלכא אחשורוש הדין¹ ולמן יומא דאיתדברית הלכא
ועד יומא הדין. וכדון אלהנא הא נפשי² כד על גב ידיי
לאיתקטלא³ סב יתה מן ידיי אין שפיר קדמך⁴ [.] ואין
לא⁵ תיצבי⁶ למיענה שיזב⁷ כדון ית עאן⁸ רעיתך מן
פום⁹ אריותא האילין¹⁰ דפתחו ית פומהון למיכל יתהון.
ארום שמעית מאבקהתיי ולחוד¹¹ אשפא לי ארום אנת
דפרתא ית אבהתנא מביני עממיא¹³ ואפקתנון ממצרים
וקטלתא כל¹⁴ בוכרא דמצראי¹⁵ בגינהון. וית עמך
דברתא מביניהון וית ידך¹⁶ תקיפתא¹⁷ ואדרעך מרמם
אחזיתא למצראי מטול עמך¹⁸ ואעברתנון ביבשתא הדין
סוסא במדברא והיך בעירא¹⁹ בבקעתא [.] ויהבתא²⁰
לחמא מן שמיא²¹ לכפנהון ולצחותהון אפיקתא להון
מיא מן שמיר טינרא ולחוד מזונא²² דביסרא²³ וציפרי

1 M למן. 2 P V A כדעל, M על-גב, כדעל. 3 K סכיתיה at
P V A M מן, מידוי, De Rossi *tolle eam*. *Idem* deinde סב יתה, M
ידיי. 4 Punctum ex M. 5 P V A תיצבי, למיסבית שיזוב. 6 M
למיסבית. 7 M כדון. 8 M רעיתך, num? מרעיתך. 9 P A
אריותא, V M אריותא, K אריותא. 10 P V A די פ'. *Idem* deinde
11 Ita et V M. At P A ארשתעי. *recte*. M פומיהון למיכל. Scilicet ipsa salutem non vidit, sed fando Dei facinora audivit.
Psalm. 44, 2. 12 P V A דברת, M ut K. 13 P V A אפיקתנון, M ut K.
14 P ut K; V ביכוריא, A בכוריא, M בוכרא. Stat. ab-
solutus? 15 M om. בג'. 16 M תקיפתא male. 17 P ואדרעך, M
מרממא, וית אדרעך, deinde legas מרממא. 18 P V A אעברתנון, M
ואעברתנון, K ואעברתנון, P V A M בבקעתא, K בבקע. 19 P A ויהבת, V ויהבתא, in K lacuna, M
ויהבת להון. 20 P A ויהבת להון. 21 M לכפנהון. 22 M דבסרא bene, reliqui
per ש. 23 P V A וציפרי, M וציפרי.

שמיא¹ לסבעא² אגזתא³ להון מן ימא רבא לאשלמא⁴
 רעותהון. וזנתהון ארבעין שנין במדברא⁶ ארעא דלא⁷
 יתבא ומחיתא קדמיהון מלכין רברבין⁸ וגיוותנין.⁹
 ואחסנתנון ית¹⁰ ארעהון ויהבתא להון ארעא משבחתא¹¹
 אחסנתך טבתא¹² בסוגעי טובך. וכד חבו אבהתנא¹³
 לשמך רבא מסרתנון ביד שוביהון והא אינון בגלותא
 יומא הדין. ולחוד¹⁴ ברם אנא¹⁵ אישתעא לי למימר
 דמלילתא בידא דמשה עבדך ולחוד ברם דא במהויהון
 בארע בעלי דבביהון לא ארחיקינון במלכותא דבבל¹⁶
 ולא¹⁷ אשכחינון במלכותא דמדי ופרס לשיציותהון
 במלכותא דיון לאשנאה קיימי עמהון במלכותא דאדום¹⁸

- 1 P V A לשובע, M לִסְבָּעָא, K לשובעא. 2 P A אגזתא, V להון מיא
 אגרתא, M אַגְזָתָא, recte אַגְזָתָא, Num. 11, 31. 3 P V A לחון מיא
 ארעא, M ut K. 4 M רע'. 5 P V A וזנתון, 6 V בארעא, P A ארעא, K לארעא. 7 P V A יתבא,
 M ut K. 8 P V A M וגיוותנין, K וגיוותניא male. 9 P V A יתבא.
 ואחסנתנון, M וְאַחְסַנְתְּנוּן, K ואחסנתון. 10 V A M ut K, P ארעא.
 11 V A אחסנתך, P M אחסנתא. 12 P V A בסוגי, deinde P טבא, V A ut K טובך, at M בסוגעי טובך. cum K convenit. 13 P V A
 מסרתנון, M מְסַרְתְּנוּן. 14 P V A M om. ברם. Cf. Pag. 22 nt. 18
 et mox infra. 15 De Rossi edidit אישתעא, M אישתעא, K אישתעא.
 16 Ita et V M, P A בארעא male. 17 P V A M אשכחינון male. Sensus est: Non eo consilio eos in Babyloniam traducam neque
 sub regno Medorum et Persarum iterum inveniam (liberabo) ut eos sub Graecis perdam et foedus meum cum iis sub Romanis destruum,
 nam ego Deus eorum ero diebus Gogi et Magogi i. e. in aeternum. — Futura posita sunt, quia haec verba Moysis tempore dicta finguntur,
 cui Deus promisit sese illos servaturum esse quamvis calamitatibus multis eos percusserit. Cf. Megilla 11^a med. 18 P A במלכותא.

דאמתך יתומתא יומא¹ הדין די ספריית במימרך
 בטובך וברחמך. והב לי רחמין קדם אחשורוש מלכא
 ארום דחילא אמתך יתיה היכמה דדחיל² גדיא מן קדם
³ ארייוא. בבעו אלהא אמאיך יתיה עם כל יעטוהי למהוי
 כניע ומתכביש⁴ קדם אמתך בחינא⁵ לחיסד' ובשיבהורא
 ובשופרא די תתן⁶ לאמתך אלהי. והב⁷ בליביה למיסני
 ית בעלי⁸ דבביהון ולמרחם ית עבדך ארום לבהון דמלכיא
 בידך⁹ אלהנא משבחה ודחילא ותקיפא ושיזבני כדון
¹⁰ מדחלתיה¹¹ דדחילית ואיסתפיתי ועלית קדמוהי בשום
 מימרך והב דחלתך עלוהי¹² ומיתכרך דתעיל בלבביה
 למידחל מן קדמך מן בגלל¹³ דאפוק מקדמוהי בשלם.

1 P V A דין. 2 M גדיא, K גדיא. Non in solo Reuchliniano
 codice a et â promiscue scribuntur. 3 P A אריא, V אריוא, M
 ארייוא. 4 Post קדם in K lacuna, cujus in reliquis nullum
 vestigium. 5 V ובחסדא, M ובחיסדא, P A solum וחסדא. — M
 vocales ובשיבהורא praebet. 6 P A לאמתך, de V non constat,
 secundum Pag 163 n. 8, cum K M לאמהחך videtur habere. 7 P A V M
 בליבביה. 8 In margine codicis (qui P esse videtur) additum est
 דעמך. Josippon *inimicos tuos* apud Breithaupt, sed אויבינו in edi-
 tione Abrahami Conathi. De Rossi. M דבביהון דעמך ברת ישראל. 9 P V A M
 אלהנא משבחה, K אלהא משבחא. 10 P V A מדחילתיה, M מדחילתיה, sic mox
 דחילתך. 11 P V A M דחילית. 12 M ומיתכרך. 13 P V A דאפוק, deinde מן קד'.

Subscriptio K נא דסיפרא פסוקי מניין פסוקי דסיפרא נא. —
 De Rossi מניין פסוקיא דסיפרא נא: סליק חפלתו של מרדכי וחפלת של
 מניין פסוקי דסיפרא אחד וחמשים וסימ' נא M. — אסתר וחלומותיה: חזק
 סליק ספר הלמיה דמרדכי יהודא וצלוחיה עם צלותא דאסתר מלכתא

א

Stellula vocabulo praeposita monet vocales ex analogia esse positas. — Genus nominum, ubi non patet, indicatum. — Numeri minores majoribus adscripti ad adnotationem criticam remittunt.

אבו | **אבו** fructus, c. suff. **מְאִיבִיָּה** de fructu ejus. | **אבו** Levit. 11, 19 nomen avis immundae, quam milvum censent. Scribitur etiam **אָבוּ**, **אָבוּ**. | **אָבוּ** fistula v. **נבב**. | **אָבוּ** arista, spica, **דְּאָבוּ**, **דְּאָבוּ** mensis spicarum i. e. Nisan.

אבד **אָבַד** periit, Pl. **אָבְדוּ**, Impf. **יִבְדַּד**, 30. 133. Forma **אָבוּד** Hebraismus est. Pa. **אָבַד** perdidit, **עִיבָא** **מְאָבְדִי** spernentes consilium 48. Af. **אָבוּד** id., unde **עַד דְּיִבְדַּד** donec perdiderit 40. Inf. **לְאָבְדָא** 32, c. Suff. **לְאָבוּדִיָּהוּן** 111, pro quo legendum est **לְאָבוּדִיָּהוּן**. Dialecto palaestin. **הָוִבְדָא** 155. | **אָבְדָא** f. perditum, res amissa 95. | **אָבְדָא** m. perditio, **בְּמוֹתָא דְּאָבְדָא** in mortem perditionis Jes. 53, 9 i. e. in aeternam mortem sine resurrectione.

אבא **אָבָא**, **אָבָא** cf. **Ἀββα, ὁ πατήρ**. m. pater. 69. A breve prioris syllabae ope Dages defenditur contra correptionem in **אָבָא** ceteroquin necessariam. Cf. grammaticam meam syriacam I P. 64. Hinc c. suff. **אָבוּךְ** = **אָבוּךְ** 45, 77 pater tuus, m. **אָבוּיָךְ** fem. 71. **אָבוּיָךְ** 62. pater ejus. **אָבוּיָךְ** pater eorum. Pl. **אָבְהָא**, abs. **אָבְהָא**, c. suff. **אָבְהָא**, 80, 84. **אָבְהָא**. Scriptio babylonica recentior per **אָ** Hatef designat **אָבְהָא**, 46. — Nota Syrorum regulam orthoepicam, qua **אָבָא** = **αβ** patrem naturalem, **אָבָא** = **αβ** spiritalem designare docetur, artificium lectorum ecclesiasticorum esse, codicum usu minime confirmatum. — Forma suffixi **אָבְהָא** est Hebraismus. | Nomina propria cum **אב** composita: **אָבְיָדָע**, **אָבְיָדָע**. | **אָבְיָדָע**. | **אָבְיָדָע** n. p. loci cf. **אָבְיָדָע**.

אבל **אָבַל** luguit. Part. **אָבְלִין** lugentes, **כְּאָבְלִין**, 144. — **אָבְלָא** luctus, profer **εβλα** = **אָבְלָא** 141. 55, abs. juxta **אָבְלָא** foret ***אָבְלָא**; **אָבְלִין** lamentationes nostras.

אבן fem. lapis. abs. אֲבֵן 102. Plur. אֲבָנִים abs. אֲבָנִים lapides, אֲבָנִים רְבִירָבִין 33 lapides magni. Vocabulum est hebraicum, Syris ita ignotum ut de significatione dubitarint. Cf. Payne-Smith Thes. s. v. Bar Hebr. Oeuvres grammat. ed. Martin II P. 77 scholion.

אבק Deut. 28, 24 pulvis. Vocabulum hebraicum videtur, Syris inusitatum et ex Targumi loco laudato in Syrorum Peschit. translatum ideoque explicatione egens. Bar Schinaya: **الهباء**, **الغبار**, i. e. atomi in aere volitantes, pulvis, Severus bar Schakku **سَمَلٌ يَصْمَلُ خَدُونَ**, i. e. arena tenuis, palea. Stat. abs. foret *אֲבָק.

אבר plumbum 84. — אֲבָרָא membrum, Plur. אֲבָרָא 144, unde emendandum אֲבָרָא 33 in אֲבָרָא. Buxt. recte אֲבָרָא descripsit, Levy אֲבָרָא quod re vera est ala, **أَبْرَأ**. Vocabulum dialecto Palaestinensi proprium, Syris inusitatum in Evangelionario hierosol. ed. Minischalchi occurrit Math. 5, 29. 30. Syriace dicitur **أَبْرَأ** | Plur. c. suff. אֲבָרָא 45 ala.

אנג = אֲנַג hebr. nomen regis Amalecitarum Num. 24, 7.

אגר mercede conduxit. | אֲגִירָא 96 accuratius אֲגִירָא mercede conductus, mercenarius. | אֲגִירָא merces, pretium estr. אֲגִירָא 91. 92 honorarium medici, juxta formam regularem אֲגִירָא 140. C. Suff. m. אֲגִירָא 96, fem. אֲגִירָא in scriptione recentiori אֲגִירָא 132. | אֲגִירָא epistula. Scriptione אֲגִירָא 118 haud dubie falsa est. Vox persica habetur.

אדי tunc, *אֲדִין id. cf. אֲדִין.

אדם humus, ager, terra 61. 89. Vox apud Syros usitata nihilo secius extranea est, quum vocales **أَدَمٌ** ab analogia etymologica recedant et originem vocis peregrinam prodant. | אֲדָם n. pr. protoplasti Adam. | אֲדוּם Edom, Idumaea 11. אֲדוּמָא Idumaeus 12.

אודנא fem. auris, abs. אֲוִדָן 127, c. Suff. אֲוִדָנָא 90, Pl. אֲוִדָנִין, c. S. אֲוִדָנִין.

אדר, abs. אֲדִירָא potens. 84. Vocabulum Syris ignotum Hebraismum sapit. | אֲדִירָא 147. Granarium. Lagarde Gesammelte Abhdlgn. P. 10. Vocabulum peregrinum.

ארע n. pr. urbis hodie Adri'at. 17²¹. | **ארעא** brachium v. **רע**.

אהר n. pr. etymologiae incertae, quod Grillius cum Atharvan contulit, Aaron.

או Particula sive. Juxta **ו**, **ו** expectatur **או**. Estne Hebraismus? | **אהא** signum cf. **ו** et **אוה**.

ארב n. pr. loci 15 cujus nomen etiam hebr. defective scriptum est.

ארל arbor, abs. **ארלן**. | **אל** Deus 28¹ coram Deo visionis.

אור cf. **אוריאה** | **אוריאה** ex hebr. **אורים** formatum, Urim (et Tummim) Deut. 33, 8.

אות abs. **את** Pl. **אתיא** abs. **אתין** signum, praesagium cf. **או**. Cf. **קליא** Num. 21, 8.

אזג Pl. **אזגין** legatus. 11. 18.

אזל abiit, profectus est, **ראזלו** et abierunt. Impf. **תריזיל**, **אזל**. Impr. **אריזלו** 29, **אריזלו** 19. Inf. **מריזל** 20. Part. **אזיל**. | **אזל** Plur. Participii currentes, fluctûs, torrentes 84 hebr. **נזלים**.

אחד cepit, fem. c. Suff. **אחדתון** timor cepit eos. Itp. Impf. ***אחד**.

אח frater, abs. **אח** cf. **אחבוהי**, c. Suff. **אחי** 11, male **אחך** in codice. **לאחיהא**, **אחיהי**, fratri ejus 74. Plur. ***אחין** c. Suff. **אחך** fratres tui. 77, **אחיהי** fratres ejus, **אחיתון** fratres vestri. | **אחבוהי** = **אחבוהי** 4 patris ejus frater, patruus ejus. | **אחאב** n. pr. Ahab. | **אחאה** soror, c. Suff. **אחיה** 74 (recte **אחיהא**), **אחיהון**. Plur. est ***אחיהא**.

אחז n. pr. Ahaz 140.

אחר Sensus radicis est pone esse, a tergo esse Pael. ***אחר** retinere, **לא תאחזון יחי** ne retineatis me 74, **לא תאחז** 97. Af. **אחז** tardavit, moratus est. Plur. 3 fem. **אחזיה** morati sunt currus ejus. | **אחזיה** id quod pone est, **לאחזיה** 78 retrorsum. | ***אחזיהא**, abs. **אחזיה** 25. 90 juxta **אחזיה** in scriptione recentiore 68, alius. Fem. **אחזיהא** alia. — Haec forma in Sing. apud Syros non occurrit,

qui habent אֲסַנְיָ, אֲסַנְיָ, at Plur. m. אֲסַנְיָ ex אֲוַחְרִנְיָ et fem. אֲסַנְיָ ex אֲוַחְרִנְיָ* explicatur.

אחש אֲחַשְׁוֹרוֹשׁ* n. pr. Ahasverus.

אחש אֲחַשְׁוֹרִי ad lect. אֲחַשְׁוֹרִי 64. Rhamnus, ἄκανθα, Wegdorn. Löw Aramaeische Pflanzennamen 15. Cf. glossam Galenicam אֲחַשְׁוֹרִי; in editione mea DMZ 1885. P. 294.

אֲרִי 1) Particula interrogationis quis, quae, quid, uti Arabicum أَيْ, أَيْتُ, أَيْتُ, אֲרִי, אֲרִי, אֲרִי, quae componitur cum stirpibus demonstrativis uti אֲרִי. Hinc אֲרִי quaenam, אֲרִי מְשֻׁרִי quaenam turma 116. אֲרִי quae est urbs tua 133. Syr. אֲרִי m. אֲרִי f. אֲרִי Pl. com. Msc. אֲרִי in Targumis inusitatum Prov. 28, 16; 11, 26 Syriasmus videtur, ejus loco in Targ. adhibetur Msc. אֲרִי. 2) Ex usu impersonali procedit vis particulae interrogativa localis universalis, ubi? Itaque אֲרִי מִדִּין עָמָא אֲרִי Jona 1, 8 quanam de gente es? 3) Cum particula comparationis כִּי compositum, quae ex nomine a radice כִּי derivato processit, efficit אֲרִי sicut, quomodo. Vox אֲרִי deinde cum דִּין coalescit in אֲרִי דִּין quomodo, quatione, אֲרִי דִּין יִרְדּוּ חֵד לְאַלְפָּא Deut. 32, 30 quomodo unus persequetur mille.

אֲרִי ex אֲרִי = אֲרִי existit et כִּי demonstrativo, si accidit, si est. 157⁹. Quis sum et quid genus meum — si opus est — ut non me prosternam . . . sed in nomen tuum spero.

אֲרִי Plur. אֲרִי לְהָא* אֲרִי cerva 126. | אֲרִי n. pr. loci Elim, cujus significatio est arboretum.

אֲרִי terror, estr. אֲרִי תִדּוֹשׁ 130, c. Suff. אֲרִי, אֲרִי. — אֲרִי 146 quando v. אֲרִי.

אֲרִי proprie nomen existentia, quod Suffixa in forma Pluralis sibi adsciscit. Adhibetur sensu verbali, est, existit. Itaque אֲרִי אֲרִי כִּי 73, si vos estis facientes, si facitis, et in 2da Prs. Sing. אֲרִי ex quo tempore existis, natus es 22, cf. Dan. 2, 26 אֲרִי אֲרִי | Cum אֲרִי compositum efficit אֲרִי, אֲרִי non est, non existit; scribitur אֲרִי Micha 7, 1. Nota formam Suffixorum pluralem non ex vero vocabuli usu plurali

אֱלֹהִים, scribunt, uti et Buxt. in Lexico, Levy contra אֱלֹהִים. E. gr. אֱלֹהִים בְּלִהְיוֹתוֹ 96 praeterquam soli nomini Domini. Itaque cogitandum de biblico לְהֵן sed, quamvis אֱ obscurum sit. Cf. אסנא rubus juxta סנה, אֱמטול juxta אֱמטול. Scriptio alia est אֱלֹהִים, אֱלֹהִים.

הָאֱלֹהִים = האֱלֹהִים compositum הא Pron. demonstr. illi, cum אֱלֹהִים אֱלֹהִים = 6. כֹּאֲלֵךְ, מֵאֲלֵךְ 20 מן. C. 19. אֱמטול

אלל Pael Inf. אֱלֹהִים *אלל explorare 17 terram inimicorum.

אלע n. pr. viri 4. 31. אֱלֹהִים

אלק didicit Partic. pass. et Inf. אֱלֹהִים *אלק 22³ num discendo didici. | Pa. אֱלֹהִים docuit. Impf. רִלְפֹון docebunt, c. Suff. רִלְפִירֹון Impr. אֱלֹהִים doce eos 45. Inf. אֱלֹהִים 5. 113 et אֱלֹהִים in אֱלֹהִים 103. Partic. מִלְפִין לְחֵם *מִלְפִין e gr. 143 adsuescunt eos vino, c. ית pers. et ל rei. Itp. Impf. Pl. אֱלֹהִים! 145, docebuntur. | מִלְפִין Pl. מִלְפִין magister. | אֱלֹהִים doctrina, c. Suff. אֱלֹהִים 44. Cstr. saepe more hebr. אֱלֹהִים pro אֱלֹהִים 145. | אֱלֹהִים navis 132. | אֱלֹהִים abs. אֱלֹהִים millia, אֱלֹהִים milibus arietum.

אלצ n. p. viri 4. אֱלֹהִים

אם אם Part. conditionalis si. Syr. א. Estne Hebraismus an forma antiqua ut אֱלֹהִים in libro Ezrae juxta אֱלֹהִים posteriore tempore usitatum? Comp. c. אֱלֹהִים fit אֱלֹהִים 19¹⁵ si forte, cf. 19¹. — In quaestione disjunctiva alterum membrum indicat, אֱלֹהִים — אֱלֹהִים num, ... an. 146.

אמא, אֱמֵת, abs. *אֱמֵת ancilla, serva, c. Suff. אֱמֵת, Plur. *אֱמֵת abs. אֱמֵת. | אֱמֵת abs. אֱמֵת status servae, servitium ancillae 90.

אמט cf. אֱמטול | אֱמטול 89. 124 caligo. אֱמטול

אמא f. mater c. suff. אֱמֵת, אֱמֵת, Pl. *אֱמֵת, אֱמֵת, אֱמֵת.

אמן תִּהְיֶה מִן, תִּהְיֶה מִן, תִּהְיֶה מִן, Partic. אֱמֵת, Impf. אֱמֵת credit, אֱמֵת, אֱמֵת, Plur. אֱמֵת, אֱמֵת, אֱמֵת. Est vocabulum peregrinum ex hebr. אֱמֵת confectum. | אֱמֵת, abs. אֱמֵת fides 47.

Scriptio recentior est הִרְמֵנוּ, cod. הרמנו | אֹרְמָא artifex. | אִמְרֵי n. pr. patris Jonae.

אָמַר dixit, וְאָמַר et dixit. אִמְרִית script. recentior 47, dixi, Impf. הִרְמֵר, אִרְמֵר, Inf. לְמִרְמֵר, Partic. pass. אִמְרֵר. — Itp. Impf. וְהִרְמֵר 15. | מִימְרָא dictum, verbum, abs. cstr. מִימְרֵר 19. 25, c. Suff. מִימְרֵר; מִימְרָא דֵי = verbum Dei. Num λογος? cf. מַמְלָלָא | אִרְמָא, abs. cstr. אָמַר, 2, אִרְמֵר, 95, m. agnus. Pl. אִמְרֵרָא, אִמְרֵרָא. | אִמְרֵרָא Amoraeus, Plur. לְאִמְרֵרָא 100.

וּמֵן אַתּ, אַתּ אֵן אֵן Part. ubi cf. אֵן אֵן, אֵן אֵן ubi es? Cum מֵן unde, אַתּ undevenis. Loco laud. scriptio recentior est וּמֵן; non igitur מֵן sed מֵן proferendum est. | אֵן et אֵן* Part. conditionalis = si 161. | אֵן ego. | אֵן אֵן nos. | אֵן אֵן, אֵן אֵן, אֵן אֵן hi. In sententiis nominalibus copulae vices gerit אֵן אֵן immundi sunt. Cum אֵן comp. אֵן אֵן syr. אֵן.

אֵן rapuit, vim intulit אֵן, Partic. act. אֵן, pass. אֵן 38 juxta אֵן, אֵן, Plur. אֵן 117 latro.

אֵן *אֵן nasus, עַל אֵן 73 in nasum ejus, Plur. *אֵן, אֵן בְּאֵן עם, c. Suff. אֵן אֵן, אֵן אֵן nares, facies. אֵן contra populum. Resolvitur in אֵן 155¹.

אֵן אֵן, scriptio recentior אֵן, abs. c. אֵן homo. כָּל אֵן יִשְׂרָאֵל qui hominem quempiam percutit 91, אֵן אֵן Israelita 34 אֵן, בְּרֵן אֵן* 148 homo, אֵן אֵן filii hominis, homines 48. 25. 26. אֵן אֵן filiae hominum urbis. | אֵן n. pr. viri 68.

אֵן אֵן, cstr. אֵן אֵן 35. 41, abs. אֵן 124, Plur. אֵן אֵן 86, cstr. אֵן, abs. אֵן אֵן 67, mulier, uxor. Radix Singularis convenit cum אֵן, Pluralis cum אֵן et אֵן quae sunt Pluralia tantum. | אֵן abstr. status uxoris, matrimonium 75. 96, cf. אֵן. | אֵן Pron. tu, com. אֵן אֵן vos, msc. *אֵן fem.

אֵן אֵן inusit. Partic. *אֵן medicans, medicus אֵן אֵן 86 ego sum medicus tuus. Pa. *אֵן Part. אֵן אֵן medicus, אֵן אֵן 49 medicor. Itpa. *אֵן אֵן, Inf. אֵן אֵן, אֵן אֵן 39, 38, curari. | אֵן אֵן medela, sanitas, abs. אֵן אֵן salus. אֵן אֵן salutifera

est arbor oculis, jucunda. Cf. aethiopice አሳት : in phrasibus
 ሰላ : አሳት : fortunatus et ገሙአ : አሳት : destitutus fortuna
 Ludolf Hist. aeth. Commt. P. 41. Cf. Targ. Qohel. 10, 4.

אסן Deut. 33, 16. בַּאֲסָנָא in rubo Exod. 3, 2. Punctatio ab
 aliis exhibetur ita: אַסְנָא, אַסְנָא, אַסְנָא, אַסְנָא, אַסְנָא, אַסְנָא, אַסְנָא, cf.
 Levy s. v. Buxt. in Lex. scripsit אַסְנָא. E vestigiis in codice Lon-
 dinensi conspicuis restituo בַּאֲסָנָא.

אסח *אַסְחָר n. pr. Esther.

אעא אַעַא abs. אַעַא lignum. Plur. מוֹרְנִיךְ 129 ligna hasta-
 rum. — Plur. fem. אַעַאֲרָא Jud. 5, 28 fenestra clathrata, transenna.

אף אַף Part. etiam. | אפין cf. sub. אנה.

אפך אַפְךָ sese convertit 159. Vocabulum dialecto Palaesti-
 nensi proprium. | אפרים אפְרַיִם n. p. Ephraim.

אפת אַפְתָּא * מופתא Plur. מופתא signum, prodigium, portentum.

אצא אַצְאָא mactra, panarium, c. Suff. אַצְוֹתְךָ. | אצבע v. צבע.

אצר אַצְרָא * Pl. אַצְרָא, * אַצְרִיךְ, * אַצְרִיךְ thesaurus, horreum. C. Suff.
 Plur. אַצְרִיךְ in Pausa, אַצְרִיךְ 36, אַצְרִיךְ.

ארב אַרְבַּע cum deriv. v. רבע.

ארג אַרְגָּוָא abs. אַרְגָּוִין purpura.

ארז אַרְזָא * Pl. אַרְזִין cedrus.

ארח אַרְחָא constr. abs. אַרְחָא, Plur. אַרְחָא, 35¹⁵ via,
 semita. Est femininum, בשבע אַרְחָא et באַרְחָא פֶּדָא 35¹, אַרְחָא.
 דִּתְקַנָּן 145.

ארי אַרְיָא Part. si, quod, quia, ὅτι. | אַרְיָא Plur. אַרְיָא abs.
 אַרְיָא 53⁹ leo. Pag. 164³ אַרְיָא (vocales uti M posuit) est Sing. leo.

ארך אַרְךָ * cf. אַרְךָ Impf. * יוֹרֵךְ cf. יוֹרֵךְ, longus fuit. Hinc
 יוֹרֵךְ, יוֹרֵךְ 50². 131¹⁴ Af. אַרְיָא longum reddere, extendere, mo-
 rari, Pl. אַרְיָא, Impf. יוֹרֵךְ Partic. אַרְיָא לְעֵלְמִין non exten-
 dens (iram) in aeternum. | אַרְכָּא tempus longum, prorogatio 105.

ארם אַרְמָא Aram, Aramaea 69¹¹ אַרְמָא Aramaeus 32. | אַרְמָא
 157 idem quod אַרְיָא in textibus Palaestinensibus.

ארמל אַרְמֵלָא abs. אַרְמֵלָא vidua.

ארנ אֲרַנְבָּא f. lepus. | אַרְנוֹן n. p. rivi 15, Arnon.

ארס אָרְסִי * desponsavit Impf. תְּיָרוּס 38. Pa. Partic. fem. abs. מְאַרְסָא 96⁶ desponsata.

ארע אֲרַעָא f. terra abs. cstr. אֲרַע, c. Suff. אֲרַעְתְּוֹן Pl. *אֲרַעְתָּא, *אֲרַעֵן, c. Suff. אֲרַעְתְּוֹן. | אֲרַעִיתָא Adject. fem. inferior, infimum. Scriptio rec. אֲרַעִיתָא 47³. — אֲרַעִית id. שְׂרָא in infimum tabulatum, אֲרַעִית ima terrae 160. — מְלַרַע, מְלַרַע = ערע מן לארע infra, c. c. ל 58. | ארע accidit, evenit v. ערע.

ארר מְאַרְרָא maledictio 37. Vox peregrina, ex hebr. מְאַרְרָא formata, Syris ignota.

אשד אֲשַׁד * effudit. Impf. תְּיָשׁוּד Partic. pass. אֲשִׁיד, effusus, male cod. אֲשִׁיד 145. Itpe. אֲתַשְׁר Impf. יִתְאַשֵּׁר 45.

אשו אֲשׁוּתָא talpa Lev. 11, 18. Dubito de significatione, hebr. est תּוֹשֵׁמֶת, quod Lev. 11, 13 est בְּרָא.

אשכ אֲשַׁכָּח v. שכת.

אשר אֲשֵׁר n. pr. viri.

אשש אֲשִׁשָּׂא כְּאִשָּׂא אֲכַלָּא, אֲשִׁשָּׂא sicut ignis devorans. Radix incerta est, אשש, אנש? | אֲשִׁשָּׂא fundamentum c. Suff. אֲשִׁשָּׂא fundamentum ejus. אֲשִׁשָּׂא, אֲשִׁשָּׂא Ezr. 4, 12.

אתא אֲתָא venit, אֲתִירָא veni, אֲתִירָא venerunt. Impf. תְּיָתִיר, תְּיָתִיר, Plur. fem. תְּיָתִיר 35⁸, תְּיָתִיר 52. Impr. אֲתִירָא 18, 24. Pl. אֲתִירָא 133. Syr. ܐܬܝܐ, c. ܐܬܝܐ. Inf. מִתִּירָא, c. Suff. בְּמִתִּירָא Genes. 24, 16. Partic. *אֲתִירָא Plur. גְּמִלִיָּא אֲתִירָא. Af. *אֲתִירָא *אֲתִירָא c. Suff. אֲתִירָא duxit nos. אֲתִירָא duxerunt me 163¹³. Impf. תְּיָתִיר, c. Suff. תְּיָתִיר; Inf. c. Suff. אֲתִירָא 109. Partic. Plur. f. מִתִּירָא 150, m. מִתִּירָא 118. Ittaf. *אֲתִירָא Impf. תְּיָתִירָא perducentur 5²⁰.

אתמ אֲתַמְלִי heri 92²¹ Etymologiam quaeras in Gram. Syr. mea I p. 118.

אתנ אֲתַנָּא asina, c. Suff. אֲתַנָּךְ, Plur. abs. אֲתַנָּךְ.

אתר אֲתַרָּא locus. abs. בְּאֲתַר דְּכִי in loco puro. Plur. *אֲתַרָּא. Cum ב contrahitur in בְּתִיר i. e. pone, post בְּתִיר post me 68¹⁷. | אֲתַרָּא Assyria, אֲתַרָּא Assyrius, אֲתַרָּא.

ב

ב Praepos. instrumenti et loci. per, in. Ante consonantes vocali instructas ב, בכין, בְּמִיָּה, vocali destitutis ב, בְּמִיָּה. Ante gutturales vocali destitutis ב, בְּאֵרֶע. C. Suff. בִּי, בֶּךָ, בְּיָה, בְּיָה, בְּנָא, בְּנָא, בְּנָא, בְּנָא. C. Suff. בִּי, בֶּךָ, בְּיָה, בְּיָה, בְּנָא, בְּנָא, בְּנָא, בְּנָא. Componitur c. Particulis בָּגוּ, בְּדִיל, בְּכִין unde מְבַכִּין inde, deinde, בְּלִחֹד.

באר f. puteus. 159. בארי 160⁸ Partic. ברא.

באש f. בישת Impf. תבאש et תיבאש malus fuit. | Af. אבאיש ab'es 12³ et אביאש 32⁷ abiš male egit, malum intulit, Partic. מבאשין, Inf. אבאשא. Itpe. אתבאש male cessit, male se habuit 146. | בישת Adj. malus. בישתא malitia estr. בישות Eodem sensu רעיוניה 158¹⁰.

בבל f. n. pr. urbis Babel 111³.

בדד Mich. 6, 15 cum Reuchl. leg. *תבדיר* denom. a בָּדָא, בָּדָא torcular, torculari subicies.

בדה f. n. pr. laetitia, Bar Ali בְּדִיָּה. Payne-Smith.

בדל = בְּדִלְיָה hebr. Bdelium, vel ut aliis videtur, nomen lapidis pretiosi. Lagarde Ges. Abhdlg. P. 20.

בדר Pa. dispersit, c. S. בְּדַרְלֹן, Impf. c. S. יבדריןך disperget te, אבדרלון. Af. תבדיר Mich. 6, 15 cf. בדר. Itpa. אתבדר dispersus est, 1. Pers. Pl. אתבדרנא. Part. pass. Pl. מבדרין dispersi.

בהל in Pe. inusitatum Itpe. אתבהיל confusus, territus, perturbatus est *בהולתא* terror, perturbatio.

בהק Af. *אבהק*, Partic. מבהקין splenduit, lucidus fuit.

בהר *בהר* splenduit Šaf. שיבהורי v. sub שב.

בהת Ps. 2da בהתא pudore affectus est, puduit eum. Partic. בהתין. Itpe. assimilato ת est אבהת* Impf. יבהתון 153⁶, 144¹². | בהתא abs. בהתא pudor 152.

בוב porta. בבת עינא pupilla oculi a בוב puella, deinde pupilla, κόρη cf. Diminutivum בוביל filiolus, בוביל filiola.

בוע *בוע* exsultavit, Impf. אבוע 111¹¹, 152².

בות 8³ noctua, hebr. תנשמת, quod Lev. 11, 30 redditur
אֲשׁוּתָא quod vide.

בזז diripuit, Partic. בָּזִיזוּ spoliatus, direptus. Itp. אֲחַבְּזִיזוּ
Inf. אֲחַבְּזִיזָא spoliari. | **בִּזְתָּא** cstr. בִּזְתָּא praeda.

בזע fidit, Impf. יִבְזַע, Pa. בָּזַע id. Itp. aut Itpa. יִחַבְּזִעוּן
140 findentur. | **בִּזְעָא** pars panni lacera 163⁹.

בחר elegit, בְּחַרְתָּהּי elegisti eam. Impf. יִבְחָר*. Itp.
*אֲחַבְּחָר, Impf. יִחַבְּחָר electus est. Partic. מִחַבְּחָרוּן.

בטל Impf. יִבְטַל desiit, cessavit. Pa. בָּטַל cessare fecit,
destruxit, irritum fecit. Partic. מִבְּטָלִין. Af. id. אֲבַטִּיל cf. 48².
רִבְטָלִין 152¹³, R. רִבְטָלִין, Bomb. רִבְטָלִין forma mala. Sensus postu-
lat: irritum facient mandatum. | **בִּטְלָנִיָּה** cessatio, vacatio, בִּטְלָנִיָּה
cessationem operae, quo tempore caesus a laborando impe-
ditus erat, pecuniâ datâ restituet, persolvit.

בין Praep. inter. c. Suff. בֵּינְךָ, בֵּינִיָּהוּן, c. מִן de
medio tuo.

בור בִּירְנִיָּהוּן, בִּירְנִיָּהָא c. Suff. בִּירְנִיָּהָא Pl. castellum
127⁹.

בית מִבֵּית, בֵּיתוּ Inf. בֵּיתוּ, Imprt. יִבְיִיתוּן, Imprf. בֵּית
| **בֵּיתָא** domus abs. cstr. בֵּיתָא, Pl. בֵּיתָא, c. S. בֵּיתָא 109¹⁷. | **בֵּית אֵל**
n. loci Bethel.

בכא Inf. יִבְכּוּן, Pl. יִבְכּוּ, Impf. בָּכָא, Pl. בָּכָא flevit,
Partic. Pl. בָּכָא. | **בְּכִירָא** fletus.

בכר בְּכֹרִי primogenitus, 161¹⁴, abs. et constr. est *בְּכֹרִי, quod
male בכור solet scribi. בְּכֹרִי דְּבִנְךָ primogenitus filiorum tuorum,
בְּכֹרִי בְּרִי בְּכֹרִי filius meus primogenitus. Plur. cstr. בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
legas בְּכֹרִי 102¹⁰. | **בְּכֹרִיא** fructus primitivus, primitiae. | **בְּכֹרִיא**
praecox, primitivum, בְּכֹרִי עֵלְיָה primogeniti ovium. | **בְּכֹרִיא** primi-
tivus et ut videtur antiquus, בְּכֹרִיא שׁוּרָא Deut. 33, 15 hebr.
הַרְרֵי קָדִים. | **בְּכִירָא** primogenitura.

בלא בְּלִיאָא 43. vetustate exesus est, fem. בְּלִיאָא*.

בלל בְּלַלְלוּן 107. perturbavit, permiscuit, c. S. בְּלַלְלוּן.

בלע degluttivit, devoravit f. c. S. אֲרַעָא, Inf. בְּלַעָנוּן
| **מְבַלַּע** n. pr. Bileam.

בלק בַּלֶּק n. pr. Balaq.

בנא Impf. אֲבִנִי, אֲבִנִי, Impr. בָּנִי 276, בָּנִי 23¹¹, aedificavit, c. S. בְּנוּנִין 116 pro בְּנוּנִין, Part. Pl. בָּנִן, Itpe. אֲחַבְבִּי, Impf. אֲחַבְבִּי aedificatus est, Plur. fem. וְחַבְבָּנִן | בְּנִיָּא v. בר. | בְּנִיָּמִין n. pr. Benjamin.

בסם Impf. יוֹבֵסָם, Impf. יוֹבֵסָם suavis, dulcis fuit, Pl. בְּסִימוֹ 86¹⁴. De מְבוֹסָם cf. 128³. | בְּוִסְמִיָּא abs. בְּוִסְמִיָּא 4 aromata.

בסם basis, fundamentum, 128³ בְּסִימָא in Reuchl.

I בַּסְרִי בַּסְרִי contempsit. — Partic. pass. בְּסִירִין contemti. Cf. בְּסִירִין | בְּסִירִין contemptus, abs. בְּוִסְמִיָּא | בְּוִסְמִיָּא cstr. בְּסִרִי caro. C. S. בְּסִירִין, בְּסִירִין.

II בַּסְרִי בַּסְרִי nuntius laetus a בְּסִרִי, בְּסִירִי, c. S. בְּסִירִיָּא.

בעא Impf. יוֹבְעִי, Impf. יוֹבְעִי 32 precatus est, quaesivit בְּעִירִי, Impf. יוֹבְעִי. Hinc corrigendum אֲבִעִי 160 in אֲבִעִי. Partic. fem. בְּעִירָא intēdens, volens. Hinc וְאֲלֵפָא בְּעִירָא לְאִירָא, et navis in eo erat ut dirumpere-tur, naufragium factura erat. Exoritur Futurum periphrasticum in lingua neosyriaca excultum. Stoddart Grammar. P. 109, Nöldeke Neusyri. Gram. P. 250, 295. | בְּעִירָא, abs. בְּעִירָא precatio, rogatio, c. S. בְּעִירִי.

בעט Deut. 32, 15 בְּעִטָּה 127, calcitravit, conculcavit. Impf. יוֹבְעִטָּה = יוֹבְעִטָּה, an יוֹבְעִטָּה = יוֹבְעִטָּה?

בעל בעלִי, בעלִי, בעלִי 48, c. S. בְּעִלָּה, Pl. cstr. בְּעִלִּי, dominus, herus, maritus, בעלִי דְאִירָא, בעלִי דְאִירָא maritus, בעלִי דְבִבְבָא inimicus, Pl. c. S. בְּעִלִּי דְבִבְבָא, inimici mei, בעלִי דְבִבְבָא ejus, בעלִי דְבִבְבָא eorum. Fem. בְּעִלָּת דְבִבְבָא inimica mea 15²⁴. | בְּעִלָּא בְּעִלָּא Dominus Peor, nomen Dei, contractum in בְּעִלָּא 30¹⁶. 31³.

בער בערִי, בערִי, בערִי bestia, brutum. | בערִי lampades, taedae. Rad. *בְּעִרִי | בערִי n. pr. Beor.

בעת בעתִי confudit, terruit, fem. בעתִי 124.

בצר בצרִי praecidere, detrahere, unde בצרִיָּא, בצרִיָּא? Pl. בְּצִירָא subtractio, annonae caritas, defectus pluviae 128. Forma Sing. esse potest בְּצִירָא cf. בְּצִירָא juxta בְּצִירָא;

|נבּזֶּאֱ|, at scriptio solita codicum בצורתא, בצורתא commendat formam propositam.

בקע בקע fidit, *בִּקְעָהּ vel *בִּקְעָהּ ut ed. Sab. Gen. 11, 2. Plur. *בִּקְעָהּ c. S. בִּקְעָהּ vallis, planities. Ad vocales Sing. cf. |פּמֶּא|.

בקר בקרא f. grex boum, Plur. cstr. בְּקָרִי תוֹרֵךְ greges boum tuorum.

ברא ברא creavit, Impf. יבְרִי * Itpe. *אתְבְרִיא Prs. 2 אתְבְרִיא, Pl. אתְבְרִיא creatus est. | בוריא * c. S. בוריא bona valetudo ejus qui sanatus est cf. בְּרִי מִן הַמְרֻצַּי sanatus est a morbo. N. act. בְּרִי et בְּרִי. Est interpretatio juridica in favorem vulnerati. Nam si baculo על משענתו Exod. 21, 19) sanatus a morbo non utitur, quid fiet? Cf. Sanhedrin fol. 78^a infra, et R. Ismaelis interpretationem in Mechilta. | ברא cstr. abs. בר, scr. rec. בר, filius. C. S. ברי, ברך. | בר semen, בר תרין liber et libertus cf. inscr. Palm. bil. Barathae. | Pl. ברא abs. בנין, cstr. בני, c. Suff. בנך, בנך 74¹⁵ filii tui mulier. | ברא abs. בנא, בנא. | ברא 151²⁰ filia, cstr. ברא, c. S. ברא. ברא est Hebraismus. Pl. ברא, cstr. ברא, abs. בנין, c. S. ברא.

ברז ברז m. ferrum. Syr. ܒܪܙܐ.

ברך Pa. בריך benedixit, Pl. בריכו, c. S. בריך, Impf. יבְרִי, c. S. תְּבַרְכֵנוּ, Impr. ברכא, Partic. act. מְבַרֵךְ, c. אנה, comp. 25³ benedicis, Partic. pass. מְבַרֵךְ. | בריך Part. pass. Pe. בריך יהוה ברוכך. | בריך ברכתא benedictio, Pl. ברכא.

ברל אבני ברל beryllus, 61.

ברם ברם Partic. sed autem. V. 22¹⁸.

ברק ברק fulgur, Pl. ברקין. | ברק n. pr. Baraq.

ברר ברר campus (hebraizante scriptio pro ברר = |בּוֹרֵר|), ברר 98²¹. | בר foras, extra מברא extra 2²⁰, בר מן praeter, בר מני praeter me, ברמנד 153¹³. Particula a nomine re vera non formatione distinguenda, scriptio vocalis solet distingui. | בר ברירות puritas, claritas, cstr. ברירות abs. ברירות. Pathach בר expectatur, at adtendendum ad |בּוֹרֵר| cum ב sine vocali.

בשר scriptio hebraizans pro בשרא 157⁶.

בתן n. pr. Bethuel.

בתל virgo. Cstr. בתולת*, abs. בתולא*, Pl. בתולתא, בתולת, בתולן.

בתר 86 בתרהא, 154 בתוהר, בתרי Praep. post, pone, c. S. בתר בתר בתר pone eam. Cf. אתרא | בתריא partes dissectae animalis 154².

ג

גאה superbus fuit Itpa. אתגאי 86³ superbus, exaltatus fuit cf. 83³. | גאהה altitudo, majestas. | גיהנא Pl. גיהנא superbus, magnificus, abs. גיהנין 162⁸.

גבב Dan. 6, 20 fovea, abs. cstr. גוב, Pl. גובין cisternae.

גבב proprie tergum, deinde Praep. c. על in superficie i. e. super. על גב ידיו 161² anima mea est sicut super manus meas i. e. periculis exposita. Cf. Ps. 119, 109, Job 13, 14 trg. Pertinet fortasse ad rad. גנב.

גבא Impf. גברי colligere e. c. pecuniam. Itpa. אהגבי colligitur, exigitur mulcta Inf. איהגבא 92⁸. Syr. sensus vocabuli est elegit.

גבה c. Suff. גבהה 156¹⁶, profer גבהה* altitudo ejus, superbia animi. Vocabulum syr. inusitatum.

גבן sic ad analogiam syriacam scribendum esset, si forma occurreret, Pl. גובנין lac spissum, caseus, ג' שמן pinguedo lactis spissi, flos lactis.

גבר potens fuit Itp. אתגבר potentem se praebuit, potens fuit 113. | גברא, גבורא vir, cstr. abs. גבר. Pl. גבריא, 19¹¹, גבורין fortitudo, miracula = δυνάμεις. | גבורה, c. S. גבורהה, abs. גבורא, Pl. גבורין גברי heros, robustus, fortis, גבורין גברי viri fortes. | גבורהה potentia, fortitudo 144, c. S. גבורותהון.

גד n. pr. Gad, vocalis more hebr. posita.

גדי 164 hoedus.

גרע גרעון n. pr. Gideon.

גרף Pa. גרף* , Plur. גרפן 116 contumeliis afficere, blasphemare. | גרפא* ala c. גרפוחי expandens alas suas.

גדר גדירא paries, septum 21¹¹. Vocabulum hebr. Syris inusitatum. Scrib. גדירא, גדרא?

גרש גרשא acervus frumenti, גרשין 94¹⁶ comedet acervos frumenti.

גה גיהנם Gehenna, infernum, ex hebr. גי הנום vallis Hinnom formatum.

גור גורא Nomen, internum, medium, intestinum, c. S. גורה, גור כל דבגריה omne quod in medio ejus (vasis) est 9¹³. Stat. cstr. גור, c. ב componitur: בגור Part. in medio, in, בגור במא in mari, בגור בית in domo Israel. Sic cum בגור Part. מן de medio, de בגורא Lev. 10, 18 locus sanctuarii intimus i. e. cella tabernaculi.

גרב גרבה 8. 39¹³ species quaedam locustarum, aut status provector quidam larvae hujus insecti. Rad. aliis est جبي, جبي et جابي Freytag, Lane locusta. Dietrich retulit ad גרב.

גרג גרג n. pr. Gog. 163.

גרז גרז Pl. גרז* transivit juxta עברו Jud. 5, 17. Cod. גרז at conferendum יגרוז quia גרוז sensu tondendi (non secandi generaliter) nullo modo quadrat. Cf. Buxt. et Jac. Levy Neuhebr. WB. s. גרוז et Aruch. ed. Kohut II 259. Revocari potest ad גור Pa. sed sensus desecandi repugnat et גרוז est orbavit. Itaque Partic. Af. est מגרוז. Hinc 162² legendum מגרוז adduxisti. | מגרוז 15¹ מגרוז n. pr. loci hebr. Ijje haabarim dicti. Ad litteram Transitus Hebraeorum, scriptio solita מגרוזא est.

גרה גרה prorupit, Af. גרהא prorumpere fecit, effudit spec. ב גרהא 14² bellum effudit in alq., bellum intulit. Alii scribunt גרהא quod ad גרהא referendum esset. Inf. לאגרהא* 17²⁰. Ittaf. לאגרהא effusum est bellum 117³. | גרהון n. pr. fluvii Gihon 61.

גוף Perf. sine exemplo גוף moechari, 88. Vox *Targ. babylonice propria, syr. est venari.

גוף c. S. גוף, abs. גוף hebr. גוף peregrinus, proselytus.

גוף totondit Partic. c. Suff. גוף coram tondentibus ipsum.

גוף Impf. גוף, Inf. מגוף secuit; c. קוף foedus, גוף קוף גוף 86 cum ל = hebr. כרת ברית foedus iniit cum 43¹⁰. עם = hebr. כרת ברית foedus iniit cum 43¹⁰. 25 facere constituunt. | גוף למעבד 146 ita constitutum est. | גוף estr. גוף decretum, גוף מלכא, גוף מלכא, גוף 137. 29. 150.

גוף Inf. מגוף prostravit se. Denominativum ad גוף venter pertinet.

גוף v. בגוף גוף.

גוף 1) aperuit Num. 22, 31; 2) emigravit Impf. גוף, Partic. act. גוף migrans Gen. 4, 16. גוף 158 in exilio sumus. Partic. pass. גוף apertus, גוף בריש גוף capite nudo; גוף קוף patet coram me 22. 46. Plur. msc. גוף דיגוף jura ejus aperta sunt 125, fem. גוף 116. | Pa. גוף sic! 117⁶ revelavit, Reuchl. et Kiss. גוף. | Itpe. גוף manifestatus, revelatus est, visus est, fem. גוף, Prs. 2da גוף. Impf. גוף, fem. גוף 49. Plur. fem. גוף 53. | Inf. גוף, c. S. גוף 114, Partic. גוף. | גוף exilium, Pl. גוף, c. S. גוף 147.

גוף c. S. גוף undae, fluctus. | גוף Part. c. ב גוף propter, causa, c. S. גוף 38²¹ propter eos. 164 id. Gesenius et Fleischer contulerunt גוף et גוף i. e. reverentia tui = propter te. Cf. Lane sub גוף | גוף idola ex hebr. גוף desumptum. | גוף 149 n. pr. loci Gilgal.

גוף n. pr. Gilead.

גוף affecit aliquem aliqua re, fecit illi sive bonum sive malum. Partic. גוף 44 vos facitis hoc. Vocab. Syris inusitatum Hebraismum sapit. | גוף actio, opus, גוף 150

beneficium, gratia, favor, proprie actio gratiae 'ח' מִרְחָם ג' ח' libenter facere bona opera. | גַּמְלָא camelus. Pl. גַּמְלֵיךָ, *גַּמְלֵיךָ, c. S. גַּמְלֵךְ cameli tui 70. 73, גַּמְלוֹהִי ejus.

גָּמַר Pe. perfecit Partic. גָּמַר Deutr. 33, 10 perfectum, quo hebr. קָלִיל holocaustum redditum. Haec interpretatio in Peschita recepta est, 1 Sam. 7, 9. | Pa. גָּמַר perfecit, finem fecit, delevit. עַד דִּגְמַרְתֶּנּוּן 126 donec eos interfecero. | Impf. 1 Prs. גָּמַרְתָּ pro אָגַ 145⁵; 3. fem. תִּגְמְרִיךָ 147. | גַּמְרֵיךָ 24 desolatio, destructio, 151 perditio. | גַּמְרֵיךָ Pl. גַּמְרֵיךָ carbones 124.

גָּנַב Impf. יִגְנוֹב 91, תִּגְנוֹב 88, furatus est, surripuit. Itpa. אֶתְגַּנְיֵב, Impf. יִתְגַּנְיֵב, Pl. יִתְגַּנְיֵב, Inf. אֶתְגַּנְיֵב furto ablatus est. | Pa. Partic. Pass. מִגְנֵב secretus, Pl. fem. מִגְנֵבִיךָ in semitis secretis 114¹³. | גְּלוֹבְתָא res furto ablata 94⁷. Caudae notio in Talm. et l. l. ex Jonathane a Levy allata, mihi suspecta est, quaeritur num lectio sana. | גְּנָבָא fur.

גָּנַז recondidit, Partic. pass. גָּנִז, גָּנִזְתָּךְ 48 reservatus.

גָּנִיז n. pr. maris Gennezareth. 53¹¹.

גָּנַן Af. אֶגְנֵן protexit, Inf. אֶגְנֵן, אֶגְנֵן 138, Partic. מְגַנֵּן 52. 123 protegens. Sic et 49⁴ quamvis de hebr. מִגֵּן scutum cogitari possit, quod Aramaeis inusitatum. | גְּנָנָא estr. גְּנָנָא hortus. | גָּנִן proprie protectio, deinde c. ב Part. *בְּגִין propter, causa in dialecto Palaest. בְּגִין דְּלֵא לְמִיסְגוּד ea de causa, ne adorem. C. S. בְּגִינְהוּן 161¹⁵ propter eos.

גָּפַן nisi juxta גָּפְנָא fem. גָּפְנָא potius statuendum est, abs. גָּפְנָא 79⁶. mscl. Syr. fem. in Targ. Ps. 128, 3; 80, 15 fem.

גָּר estr. גָּר 53⁹ catulus (leonis).

גָּרָא = גָּרָא גָּרָא cucurrit Pa. גָּרָא ad currendum incitavit, instigavit, immisit. Impf. אֶרְגָּרִי pro אֶרְגָּרִי 47⁸, Itpa. אֶרְגָּרִי 157 commotus sum.

גָּרַב lepra 38. Cave tribuas consonae ב Dages, syr. enim גָּרַבִּי habet Rukacha.

גָּרִזִּיךָ n. pr. Garizim 34¹⁰.

גָּרְמָא os Pl. c. S. גָּרְמֵי.

Levit. 11, 1. C. הא compos. הָרָא haec; הָרָא זַמְנָא haec nunc = 62. זאת הַפָּעַם Cf. דני, דני, דני.

דאת Af. *אֲדָאִיתָ, Impf. דָּאִיתָ 58⁸ denominativum a דָּאִיתָ servato ת status determinati *דָּאִיתָ (הָשָׂא), eliso ת post ד posito adte'et = ad'et, derivandum, herbas produxit. Cf. אֲדָאִיתָ et אֲדָאִיתָ, iratus est, אֲדָאִיתָ sudavit et אֲדָאִיתָ sudor, rad. דָּאִיתָ.

דָּבָבָא repere, obrepere, aggredi ut videtur. Hinc דָּבָבָא impetus comp. c. בעִיל = דָּבָבָא בעִיל hostis, inimicus, c. S. בעִיל, בעִילי דָּבָבָא, בעִילי דָּבָבָא, בעִילי דָּבָבָא, quibus in formis habes Suffixa ratione haud ex logica sed ex analogia illegitimâ procedente in forma pluralis. Syr. vice versa בעִיל servat Singularem אֲדָאִיתָ, אֲדָאִיתָ. Samaritanis simplex דָּבָבָא est inimicus. | דָּבָבָא abs. דָּבָבָא* inimicitia 64.

דָּבָבָא Impf. יָדָבָבָא sacrificavit, Pa. idem 46⁶ Inf. דָּבָבָא. Hinc 96¹³ leg. דָּבָבָא Impf. qui sacrificaverit. | דָּבָבָא abs. cstr. דָּבָבָא* 135¹. Plur. דָּבָבָא* cstr. דָּבָבָא 30 sacrificium. | מְדָבָבָא, c. S. מְדָבָבָא, Pl. abs. מְדָבָבָא altare.

דָּבָבָא Impf. יָדָבָבָא 62¹⁴ adhaesit. Pl. יָדָבָבָא, c. S. יָדָבָבָא 39²¹, 37², 35¹⁰, Af. יָדָבָבָא adhaerere fecit, cepit, Impf. יָדָבָבָא, 37. 84.

דָּבָבָא Impf. יָדָבָבָא* sumsit, cepit, c. S. דָּבָבָא 73, דָּבָבָא 25², Impf. יָדָבָבָא תָּדָבָבָא capias eum Exod. 21, 14. Imprt. דָּבָבָא 73²¹, Prtc. דָּבָבָא 143. | Pa. דָּבָבָא pepulit, duxit, administravit, direxit. 1ma Prs. דָּבָבָא 43¹⁴, 2da דָּבָבָא 161¹², c. S. דָּבָבָא, דָּבָבָא, Imprt. c. S. דָּבָבָא* 84²⁹, Partc. מְדָבָבָא 143. | Itp. vel. Itpa. assimilato ת דָּבָבָא* ductus est Num. 21, 15; 24, 6. Partc. מְדָבָבָא sese ducentes, effundentes; 51 ducti sunt. | דָּבָבָא* in דָּבָבָא Jud. 5, 20, fortasse idem quod דָּבָבָא, Reuchl. דָּבָבָא campus, de semitis camporum illarum (sphaerarum?). Bomb. Buxt. Levy מְדָבָבָא a מְדָבָבָא ductus, de semitis ductuum illarum. | מְדָבָבָא desertum 86⁸. | דָּבָבָא n. pr. Debora.

דָּבָבָא = דָּבָבָא* דָּבָבָא juxta דָּבָבָא mel; abs. דָּבָבָא in Pausa pro דָּבָבָא Deut. 26, 10.

דגל n. pr. Tigris. Bomb. Sab. דגלה, Levy Qames. Vultne pausam propter Zaqef?

דגור acervus, cumulus 111² ubi K. דָּוֹר, quo דָּוָר sepes Exod. 15, 8 in memoriam revocatur.

דדן n. pr. tribus Dedan 75.

דֶּהָב abs. cstr. דָּהָב aurum.

דו v. דָּ.

דוֹא tristis, miser fuit. Partc. Plur. m. דָּוָן 130⁹. — דוֹקָא fem. femina menstruis laborans. Solet scribi דוֹקָא, at non est Partc. aramaice formatum, quod esset דוֹיָא pass. aut דוֹיָא act. sed est vocabulum peregrinum, Syris ignotum, ex hebr. דוֹה in linguam targum. tanquam terminus technicus receptum. Forma hebr. דוֹה conjungenda est cum דוֹה praegnans.

דוב n. pr. loci Dibon, hodie Dibân.

דוד lebes, olla. | דוֹד n. pr. David.

דוֹה fem. vultur, al. milvus. Radix vera est דוֹה volavit.

דין judicavit Impf. דוֹן, Inf. מִדֵּן 129, Partic. דָּיִן legendum 128, Pl. דִּינִין 145. Itp. אֲדִיֵּן 111, אֲדִיֵּן judicatus, punitus est. Inf. אֲדִיֵּן 92³. | דִּינָא judicium, Pl. דִּינָא. | דִּינָא Pl. דִּינָא, cstr. דִּינָא judex. | דָּן n. pr. Dan. | מִדֵּן n. pr. tribus Medan. | מִדֵּן n. pr. tribus Midian. | דָּן v. דִּין.

דוֹה sudor, rad. דוֹה = دوع, fluxit et דוֹה : amharice sudor. Dillmann Lex. aeth. 275 supra, hebr. דוֹה Ezech. 44, 18.

דוֹה Impf. דוֹה, דוֹה exsultavit, tripudiavit.

דוֹה (דָּה) speculatus est, Af. דוֹה id. Partic. fem. Sgl. abs. מִדִּיָּה 118.

דור 32, Impf. דוֹר habitavit, moratus est. Partic. דוֹר, Pl. cstr. דוֹר 155, c. S. דוֹר 78⁶ incolae eorum. | דוֹר Pl. abs. דוֹר respondet hebr. דוֹר peregrinus, alienigena 96¹⁶. | דוֹר Pl. דוֹר c. S. דוֹר generatio, aetas. | דוֹר 85² et דוֹר 143¹² habitaculum, caula ovium. | מִדוֹר abs. cstr. מִדוֹר 53¹⁷, c. S. מִדוֹר, Pl. c. S. מִדוֹר habitatio. | דוֹר perpetuitas, semper = דוֹר hebr. 159.

דוֹשֵׁרֶשֶׁת דוֹשֵׁרֶשֶׁת, fem. דוֹשֵׁרֶשֶׁת, Polel דוֹשֵׁרֶשֶׁת דוֹש, conculcavit, trituro. 1. Prs. c. S. דוֹשֵׁרֶשֶׁתֶּנּוּן, conculcavit. Sunt qui ad radicem דוֹש referant, quam in Syr. אָבֹפ (Af. rad. ܐܒܘܦ) recognovisse sibi videntur. At obstat arab. يَدُوسُ يَدُوسُ دَاَسَ conculcavit, quod a يَدُوسُ يَدُوسُ plane diversum est, ita ut דוֹש et דוֹשֵׁרֶשֶׁת distinguenda sint; praeterea etiam forma אָבֹפ, אָבֹפ, eodem modo cum ܐܒܘܦ conjungitur uti אָבֹפֶי אָבֹפֶי audivit cum ܐܒܘܦ, et אָבֹפֶי אָבֹפֶי subsannavit cum ܐܒܘܦ. Gramm. syr. I P. 319. | לֹדֵישׁ abs. c. לֹדֵישׁ est, ita 152¹¹ legendum, conculcatio.

דָּחַל 2. Ps. דָּחַלְתָּהּ, 1. Ps. דָּחַלְתָּהּ timuit. Observa ex formis propositis sequi דָּחַל 18⁷ pronuntiandum esse dehel. Impf. דָּחַלְתָּהּ, Pl. דָּחַלְתָּהּ. Inf. מִדָּחַל, Partic. act. f. abs. דָּחַלְתָּהּ 164. | דָּחַלְתָּהּ* cstr. דָּחַלְתָּהּ, abs. דָּחַלְתָּהּ (alia scr. דָּחַלְתָּהּ, דָּחַלְתָּהּ), c. S. דָּחַלְתָּהּ 378. Pl. דָּחַלְתָּהּ, c. S. דָּחַלְתָּהּ, דָּחַלְתָּהּ, דָּחַלְתָּהּ, 1 timor, reverentia, 2 res sive persona, quae timetur, reverentia colitur, Deus spec. idolum, דָּחַלְתָּהּ 140¹⁶ templum idolorum ejus. Nota hoc sensu genus mscl. adhiberi Jon. 1, 5 et fortasse דָּחַלְתָּהּ דָּחַלְתָּהּ 49³, uti apud Syros sequioris aetatis ܐܘܨܘܠܐ ܕܥܘܠܐ est mascl. | דָּחַל (syr. ܕܚܠܐ) timidus 42¹⁴.

דָּחַק 109²⁶ f. דָּחַק juxta דָּחַק 21 trusit, pressit, pepulit. Itp. assimilato דָּחַק (cf. דָּחַק), f. דָּחַק 21¹² pressa est. | דָּחַק c. S. דָּחַק oppressio 32¹⁰. Haec forma Syris inusitata.

דָּחַק cf. Pag. 31 adnot. 4. Quaeras sub דָּחַק.

דָּחַק 75³ cf. דָּחַק. Pron. demonstr. mscl. hic. דָּחַק דָּחַק.

דָּחַק 5⁹ purus fuit Partic. pass. דָּחַק purus 5⁹, unde 11¹ legendum דָּחַק. Pa. דָּחַק purificavit Inf. דָּחַק 131. Radix arab. est ذكى, quae a ذكى probe distinguenda est. Hebr. utraque radix in זכה abiit, cujus derivatum זָכַר innocens in זָכַר deinde in linguam targumicam receptum est.

דָּחַק Impf. דָּחַק meminit, memoria tenuit. Partic. pass. דָּחַק sensu activo memoria tenens, itaque דָּחַק דָּחַק memento 87¹³, Genes. 3, 15 serpens meminerit. Itp. Perf. Pers. 1

אִי־דְכוּרִיח memini, Itpaal Imprt. אִי־דְכוּר Deut. 32, 7 id. Itpe. et Itpa. in scriptura variorum codicum confunduntur 149. | 155⁹ לְוֹכֵרָנָא * memoria. | דְכוּרָא abs. דְכוּר, Pl. abs. דְכוּרִין hoedus. | דְכוּר mas, opponitur לְוֹקֵבָא femina Gen. 1, 27. | דְכוּרָא membro virili praeditus, mas, כָּל דְכוּרָךְ omnes mares, sed quaeritur a quanam inde aetate, et num infantium ratio Exd. 23, 17 sit habita.

דלמא דלמ, ne forte, vide sub ד.

דלמא נור דלמא * דלמא arsit, accensus est, Partic. act. fem. abs. דלמא 124 ignis accensus, ardens. Af. אֲדִלִיק accendit. דלמא id quod ardet 94¹⁸, incendium.

דמא I. דמא * דמא similis fuit, Partic. plur. דמא = דמא 2 Sam. 23, 6 similes sunt. | דמא דמא similitudo, forma, species, abs. דמו 87⁶, c. Suff. דמא. Arabice haec radix non usurpatur. | דמא cstr. דמא, c. Suff. דמא. דמא Plurale tantum, Num. 20, 19 pretium, proprie quod simile est, quod aequat rem emendam. Vocabulum est Particip. pass. דמא, in Plur. determ. דמא = דמא = assimilatum, pretium; stat. abs. דמא בַּבְּלֹנִיָּה babylonice דמא scribendus est, syr. דמא, pro quo Payne-Smith exhibet דמא. E scriptione babylo-nica explicatur, cur in Targumis editis formae ut דמא pass. דמא Jud. 5, 19 act. legantur, nam Pathah et Qames more codicis Reuchliniani commutata sunt, ac tales formae ex scriptione babylo-nica דמא, דמא processerunt.

II. דמא, abs. cstr. דמא sanguis, male דמא 145, c. Suff. f. דמא, msc. דמא 66⁸ Gen. 4, 11, ubi nomen est in Singul. cf. V. 10 in דמא; itaque aramaice Pluralis, Hebraeis usitatissimus, non adhiberi videtur, et ubi adhibetur Hebraismum sapit. Cf. Payne-Smith Thes. I. 910, qui דמא formam peioris notae appellat, quam locis ex Hexaplis et Harclensi petitis comprobavit, quibus in interpretationibus usus sive linguae hebraeae sive graecae valet, non vero purus putus Aramaismus. Posteriores denique Syri Plur. adhibent. — Phrases דמא ליה sanguis ei est, ליה ליה דמא non est ei sanguis, culpam designant effuso sanguine contractam. Hebr. Plur. דמא hoc sensu usurpatur.

דמך דמך dormivit Gen. 2, 21. Unde procedit Adjectivum

דְּמוּךְ (scriptura recentior דְּמוּךְ) dormiens, dormitans Jon. 1, 5, cf. דְּמוּךְ.

דמעתא proprie lacrimae collect. cf. דְּמוּךְ, unde דמעתא hebr. דְּמוּךְ nomen unitatis cf. דְּמוּךְ lacrima una, gutta, syr. דְּמוּךְ et דְּמוּךְ, Plur. דְּמוּךְ. Hinc דמעא, c. Suff. דמעך optimum, quo redundant uvae, olivae, succus praestantissimus. Metaphorice de primitiis juxta דְּמוּךְ Exod. 22, 28. Samaritanis דמע est optimum et Moses dicitur דמע כל בשר in Carm. Sam. a me editis III, 21, praestantissimus hominum, cf. Gesen. Carm. Sam. III, 4, Deut. 32, 9. Gen. 45, 18.

דִּין pronomen demonstrativum masculino generi destinatum, hic, cujus fem. est דִּיא. Levit. 11, 4 דִּיא תִּירְכְלוּן hoc non edetis, hic, דִּיא תִּירְכְלוּן hoc die, hodie, Levit. 9, 4 ubi codex male דִּין | דִּין cf. דִּין | דִּין ex praecedente et germine demonstrativo דִּיא compositum, hic, hicce. עד לְדִיא דִּין usque ad hunc ipsum diem 22². | דִּין sicut hoc, ita, לְדִין דִּין ita dices 24. Quod cum דִּיא compositum efficit דִּיא דִּין cf. sub דִּין; cum דִּיא compositum efficit דִּיא Mich. 2, 7. | דִּין = דִּין quid hoc, quid, cur 6⁵, 118. Syr. דִּיא דִּין est itaque ergo. | דִּין ex דִּין auctum, hic. דִּיא דִּין huic populo 118, דִּין sicut hoc, ita, 20⁴.

דִּנָּה exortus est sol, Inf. דִּנָּה | דִּנָּה regio australis, oriens 61¹¹. Observanda est codicum in distinguendo Infinitivo a nomine locali inconstantia, nam a quod nomini locali competit saepe cum i commutatur, et vice versa Infinitivo tribuitur a quamvis ei i sit tribuendum. Ita 24¹⁰ habes דִּנָּה a montibus orientis, ubi דִּנָּה rectum, et sic 15² דִּנָּה שֶׁמֶשׁ (cum מִ legendum, ad quam lectionem pertinet adnotatio) pro דִּנָּה. Ab altera parte Infinitivus דִּנָּה scribitur 139⁶ דִּנָּה שֶׁמֶשׁ, simulac sol exortus est, ubi דִּנָּה rectum. Codex P. l. l. habet דִּנָּה, R דִּנָּה = דִּנָּה. Cf. 138¹² vocales in דִּנָּה, דִּנָּה, דִּנָּה. Recte Or. 221¹ דִּנָּה לְדִנָּה exhibet, ubi P praebet דִּנָּה. Ad vocalismum vulgarem דִּנָּה, cf. דִּנָּה et דִּנָּה cum Mehaggyana.

דִּנָּה Pl. דִּנָּה 150⁹ parvus.

דגן דגן hic cf. דגן.

דקלא דקלא palma arbor; Pl. determ. 54¹⁰, abs. דקלון.

דקק דקק Impf. Plur. דקקון minutum fieri, conteri 140¹⁵ ubi varia lectio est דקקון, דקקון et דקרון. Lectio ultima scribenda דקרון Itp. vocis דק transodit, quae in Targumis non occurrit, revera inepta, quia simulacra et signa delenda conteruntur non vero punguntur.

דקר דקר transfixit v. דקק.

דרא דרא = דון 1. sparsit, dispersit, 2. inde procedit ventilavit frumentum. Hinc derivatum nomen loci דרון locus ubi ventilant frumentum, quod in aréis in collium declivitate positus facere solent. Itaque 140⁷ דרון locus declivis. Scriptio מידרון, מדרון malae videntur. Syr. ܕܪܘܢ a Bar Bahlulo explicatur مَيْلٌ أَمْلَسُ i. e. declivitas (inclinatio) laevis.

דרג דרג Plur. דרגין gradus, scala.

דרך דרך Impf. דרוך calcavit, incessit. Impf. cum *i* in הדרוך 157 l. 9 exstat. Syr. ܕܪܘܚ juxta ܕܪܘܚ calcabit, ܕܪܘܚ subiget mulierem.

דרם דרם ex Hebr. דרום fictum, Syris inusitatum, regio meridionalis, Plur. c. Suff. דרומיה 53¹² plagam meridionalem lacus Tiberiensis occupabit.

דרע דרע msel. bracchium. בדע ברע 32¹² Pl. c. Suff. דרעי 126 in Pausa, דרעיה 79. Scribitur per Alef prostheticum *דרעך 161¹⁷.

דרש דרש Inf. מדרש 115⁶. | מדרשא inquisitio, studium legis בתי מדרשין scholae.

דשא דשא 90¹³ porta. A breve etiam Cant. 5, 5 babylo-nice scribitur: מְרִי עֲלָמָא אֲחֵד דְּשִׁי הַיּוֹבְהָא בְּאַנְפָּאִי dominus mundi clausit portas poenitentiae ante faciem meam.

דתא דתא = דשא 44. Cf. דתא.

ה

הָ הַ Particula interrogationis, num. Ante syllabas vocali instructas scribitur הָ, הַמֶּלֶךְ לֵית בֵּיךְ 66, הַנְטֵר אַחֵי אֵלֵא, הָאֲתִקְפֵד 146, הַמֶּלֶךְ לֵית בֵּיךְ 142¹⁵ ante syllabas cum Schewa scribitur הֵ, הֵבְקוּשְׁנָא Num. 22, 37. — אָ — הָ signum quaestionis disjunctivae et duplicatae v. אָ — הֵלֵא nonne 22.

הָ הַ Germen demonstrativum universale, en, ecce. Coalescit cum sequenti אֵלֵא, אֵלֵא קָאִים, אֵלֵא הֵאֵלֵא ecce me stantem 72²⁴, Mich. 2, 3. — Componitur cum דָּא = הֵדָּא, cum דִּין = הֵדִין, cum כָּא = הֵכָּא, cum כִּדִין = הֵכִדִין cf. simplicia. — Cum הָ cognata sunt pronomina הִוא is, הִיא ea, in quibus genus vocalismo distinguitur. Gram. syr. I 164.

הַבֵּל הַבֵּל n. propr. Abel. Schrader Keilschrift u. A.T.² 44. | הַבֵּל = הַבֵּלָא* vanitas, 159¹¹ וְהַבְלִיָּהוּן et idola eorum, lectio dubia. Ceterum, si lectio sana, vox sensu הַבֵּל ex Hebraeo (Qohelet) in Aramaismum receptum videtur.

הַדִּי 130 אֲדִיִּי i. e. homo privatus 130⁶, ignobilis.

דָּא, דִּין, הֵדָּא, הֵדִין.

הִוא 1. הִוא is, fem. הִיא ea. Secundum usum Masorae hebr. fem. etiam הִוא in Pentateucho scribitur 5¹³. Juxta הִוא et הִוא scriptio per א finale Hebraismus videtur in הִוא, quod vide, e. c. omissus.

2. הִוא, 2 Ps. הִוִּיתָא, at הִוִּיתָא אֲמַר 23³, Pl. 3, הִוִּי m., הִוִּיתָא Jud. 5, 7. f. — In Sing. 3 P. fem. הִוִּיתָא cum sequenti לֵית contracta in הִוִּיתָא legitur 79¹⁷. — Imprt. fem. Sing. est הִוִּיתָא, 74¹³ quod in הִוִּיתָא emendandum conicio = , codex enim loco laudato saepius ä et ā confundit e. gr. קָמָתָא pro קָמָתָא, בְּרִיבִי pro בְּרִיבִי, אֲחֵתָא pro אֲחֵתָא. Formam הִוִּיתָא Grammatici chaldaici non recenserunt, qui aut הִוִּיתָא quod rectum est, aut הִוִּיתָא quod falsum est et in הִוִּיתָא emendandum, tamquam Imperativi formam femininam afferunt. — Imperf. הִוִּיתָא, 3 f. Plur. הִוִּיתָא 80¹⁰, 96²³ et in forma syn-copata הִוִּיתָא, cum ד compositum הִוִּיתָא, Pl. הִוִּיתָא, הִוִּיתָא. — Inf. מִהִוִּיתָא c. Suff. 2 Prs. Sgl. מִהִוִּיתָא 33, 3 Ps. Pl. מִהִוִּיתָא 66. — Partic. הִוִּיתָא

Num. 12, 9. Forma Perfecti, הוה, quam Levy recenset non exstat, semper emendanda aut in Participium mutanda est. | יהוה = יהוה, יהוה, Jahve, nomen proprium Dei Israelitarum.

הוה Radix in Perf. inusitata. Occurrit Imperf. יהוה, יהוה, יהוה, יהוה rel. et Infinit. יהוה, c. Suff. יהוה, ivit, ambulavit. Forma contracta verbi הוה. Cf. Gram. Syr. I 350, ubi quae de יהוה et יהוה dicta sunt secundum scripturam babylon. emendanda. Cant. 1, 7 יהוה legitur, יהוה est Participium.

הוה nomen pr. montis Hor 13. 50.

הוה n. pr. Josua, הוה בר נון Deuter. 32, 44.

הוה c. Suff. יהוה palatium, 77, 124, 159⁶, 11, cf. הוה. Vox peregrina ab hebr. יהוה desumpta, quae et ipsa accadica habetur Schrader Keilschrift u. A.T.² P. 527.

הוה sicut, forma Palaestinensis dialecti pro הוה P. 168. הוה ut mare magnum, הוה sicut animal 161. Usurpatur in Targumis Hagiographorum.

הוה hîc, in hoc loco, particula compos. ex הוה, quod vide et הוה hîc, de quo consulas Gram. syr. I 163.

הוה Levit. 11, 30 ex hebr. יהוה, cujus ה est articulus, in formam aramaicam transmutatum. יהוה vertitur stelio, χαλαβώτης, καλαβώτης, ἀσκαλαβώτης. Alia lectio Lev. 11, 30 est יהוה, הוה cf. Adler נהינה לגר ad locum in editione Wilnae exscripta anno 634 computi minoris. Peš. habet יהוה, Saadja (Lagarde Materialien I 119) الوزغة stelio, lacerta Gecko. De ἀσκαλαβώτη vide Aristotelem in H. A. ed. Berolinensi 538^a, 27; 599^a, 31; 600^b, 22; 607^a, 26; et περι πορείας ζώων 713^a, 17. — Bochart I 1074 ed. Frankfurt 1675 lacertam יהוה dictam voluit.

הוה I. הוה Pael. incessit, ivit 27¹⁰, 1 Pers. הוה, 3 Pl. הוה. Imperf. יהוה, Inf. יהוה, Partic. mscl. abs. יהוה, fem. abs. יהוה 8²². | יהוה modus vivendi, consuetudo, mos, lex; יהוה 90²⁴ Plur. sec. consuetudines mulierum Israelitarum. | יהוה cstr. יהוה iter 137.

II. *הֵלְכָא ex הָא et כַּא + ל conflatum hîc, hoc in loco 160¹⁴. In syr. ܠܫܘܠܢ consona *r* ex *l* mutata videtur cf. ܠܫܘܠܢ.

הלך הלך ita Buxtorfius vocales posuit 156 l. 3. ulterius, porro; particula dialecto Palaestinensi videtur propria. Apud Onqelosum habes הלָא Genes. 19, 9 alia, quocum concinit Targ. Jon. Primitivum videtur הלך, unde הלָא denique syr. ܠܫܘܠܢ in ܠܫܘܠܢ decurtatum.

המא המא strepere, tumultuari. Mich. 2, 12 המן est Plur. abs. mscl. Participii, strepentes.

המדא המדא ex Hebr. Esth. 3, 1 desumptum nomen patris Hamani 159.

הנא הנא gratus fuit. Af. אהני, 2 Prs. אהניא rem jucundam fecit, utilitatem attulit.

הפך הפך convertit. Itp. Partic. fem. מההפכא 65, 137.

ו

ו Particula copulativa et. 1. Ante syllabas vocali instructas dicitur ו ergo וְכָפַר, וְעָגַל, וְעָבְדָה. — 2. Ante syllabas cum Sewa ponitur ו, e. c. וְדָבַר, וְתָרִין, וְנָסִיב, וְלִרְבָּרִי, וְבִנְךָ. — 3. Cum sequente syllaba ye coalescit in וי e. c. וַיְהִי, וַיְהֵא, וַיִּכְבֹּשׁ. — 4. Ante gutturales vocali destitutas scribitur ו uti וְאָמַר, וְעָבַד, וְעָלְתָא, וְאָנָא, וְחָזָת. — 5. Recentior scriptura babylonica in codicibus Petropolitans obvia pro Šewate adhibet bina puncta obliqua — tamquam Haṭef pathaḡ e. c. וְאָנָא, וְעָלְתָא, וְאָכְרִי 47⁶. — 6. Ante labiales scribitur ו e. c. וְבַחֲרָס 38⁶, וְמַלְיָל, וְמַסְקִי מִסִּין. At hac in pronuntiatione sibi non constant scribae, e. c. habes 35¹¹ וְיָלְדָא, 50⁸ וְבַעֲוֹתֵי, 2 Sam. 22, 7, ubi praecedit vocalis (cf. sub 8), וְבַדְדִּי 125. Si vero labialis habet Šewa lex secunda valet, itaque וְבַעֲוֹתֵי 31. — 7. Ante ה vocali destitutum non semper ו ponitur sed interdum etiam ו, e. c. וְתָרִין 507, וְחַמְרִיָּה Exod. 20, 11 et juxta וְחָזָת 21⁵ habes וְחָזָת Num. 22, 25. — 8. Aliquoties propter causas euphonicas ante syllabas Šewate instructas legitur etiam *wi*, e. c.

1035, ולמהיך Deutr. 26, 19. Priore in loco hunc vocalismum postulat praecedens *â*, quod efficit hiatus, et insequens ה, uhwî enim nimis liquidum est ori Semitarum; altero in loco praecedit *û* et evitatur hiatus in ולמהיך ולרבו pro welirebu ule-mihway. Hiatus causa etiam 2 Sam. 22, 7 scribitur וַבְּעוֹתַי, at cave ne inter singulos versus Targumi hiatus quaeras, non enim leguntur nisi interspersis versibus hebraeis ternis, in lege vero intersperso uno.

Interjectio vae, o לִי לֵרִי 151 vae mihi. Alia scriptura est וַיִּרְאֵהוּ וַיִּרְאֵהוּ 307; 179.

927. דִּיפִקוֹן וְלִדְהָא partus, natus, Plur. c. Suff. וְלִדְהָא.

וְלִדְהָא vermis 39, 139. Etymologia incerta est, v. sub. ה.

in כֹּחַ וְחַת v. s. כ.

ז

זבולון n. pr. Zebulon.

זבון Impf. זבון emit; Partic. pass. זבון emptum, in Plur. modum sive actum emptionis designat, דְּבִרְיֵי הַקְּלָא Gen. 49, 32 emptio campi. — Pa. זבין, Impf. זבין, c. S. mscl. רִזְבִּנְיָה fem. רִזְבִּנְיָה, Plur. רִזְבִּנְוֹן, Inf. c. Suff. fem. זבין vendidit. Itpa. אִזְבִּין, 1 Plur. אִזְבִּנָא 158, Impf. רִזְבִּין, Plur. 2 Ps. רִזְבִּנְוֹן venditus est.

זבנא superbia, 124, vocabulum peregrinum ex זבון hebr. correpta vocali male formatum, rad. זבד.

זהר splenduit Af. אִזְהַר splendidum reddidit, illustravit, denique splendere, Inf. אִזְהַר. | זיהור in זְהִירָה | זיהור splendor, gloria majestatis 50. 107. | זְהִירָה Genes. 49, 11 Adject. splendidus.

זון nutritivit, זנתנהון* nutritivisti eos 1625. | זונא c. Suff. fem. זונא nutrimentum, alimentum 90.

זוע fem. זעה 114, Pl. זעו, Impf. Pl. רזועו, Imper. fem. רזועו, commotus est, tremuit. Af. אִזְעַ 107¹⁰ commovit, perterruit. Itpalpal אִזְעֵא, Pl. fem. אִזְעֵא 126¹⁷ commotus est, tremor ei incussus est. — Genes. 49, 9, 77⁸ non Itpal. legendum est sed Palp.

*זָעוּצַע commovit, cf. notam Buxtorffii P. 81. | זָעָא, abs. זָרַע tremor, timor 38¹; 146¹⁰.

זָרַע מְזוּפְרֵיָא v. s. נוק.

זָחַל reposit. Partic. Plur. זָחַלְתִּי, cstr. זָחַלְתִּי 153¹⁰. Deut. 32, 24 P. exhibet זָחַלְתִּי.

זָרַד Imprf. זָרַד insolens, audax fuit, conatus est, eo usque procedit, 91⁹. Radix videtur זָרַד, يزيد auctus fuit, excessit numerum, neque de coquendo cogitandum est. — Huc pertinet זָרַד, cf. זָרַד.

זָרַד abs. cstr. זָרַד splendor.

זָרַד instrumentum militare, arma, tela 145¹⁴; vocabulum indogermanicum, non cum ar. زينة, زينة ornamentum conjungendum est. V. Lagarde Armenische Studien 779; arma non ab ornando derivantur. | Pa. זָרַד denominativum, armis instruxit. Partic. Plur. זָרַדְתִּי 2 Sam. 22, 6 et 78²¹, cf. 124⁵ armati. Jam dubito num 78²¹ an מְשַׁרְתִּי praestet, 124⁵ priori lectioni favet.

זָרַד Plur. זָרַד m. olea arbor, oliva fructus Deut. 28, 40. De vocabuli patria v. Lagarde Armenische Studien 1347 et Teza Dei nomi dell' olivo (Enciclopedia agraria italiana III, V, 512 Torino 1878).

זָכָא purus, innocens fuit, Imprf. Pl. זָכָא הַיְזָכָא num innocentes erunt? Pa. זָכָא, Imprf. זָכָא 87¹⁶ insontem declaravit, impunitum sivit. | זָכָא abs. זָכָא, Pl. זָכָא 131 insons, purus. Saepe scribitur זָכָא 69⁷, 91²⁵, 92¹⁹ Syr. respondet زَكَا. זָכָא abs. innocens 151⁷, 134, 44¹⁰. Cf. nom. prop. Zachaeus, زَكَا Lucas 19, 2. | זָכָא Pl. זָכָא, abs. זָכָא 53⁸ victoria Jud. 5, 11, innocentia Job. 27, 2, meritum. Genes. 15, 6.

זָמַן 701 זָמַנָה 701, ita per ā scribi solet Pael, 2 Prs. זָמַנָה 701, Imprt. זָמַן 69¹⁵, Partic. pass. זָמַן 130¹⁰ juxta זָמַן ad certum locum vel tempus vocavit, definivit, ordinavit. | זָמַן m. tempus Pl. זָמַן. Respondet Gen. 1, 14 hebr. מוֹעֲדִים eodemque modo in זָמַן, hebr. מוֹעֲד אֶהֱלֵי tabernaculum ubi conveniunt. זָמַן

חֲלָהּ tempora festorum 52¹⁶. — Ubi designat *vices* uti חֲלָהּ
 זמנין Exod. 23, 17 tres *vices*, *ter*, est femin. quemadmodum syr.
 זמנין, זמנין fem. juxta זמנין.

זמר n. propr. Zimran 75.

זנזנז c. Suff. זנזנז m. 58¹⁰, זנזנז fem. 7¹⁹, Plur. זנזנז, זנזנז 59
 species, genus.

זעיר abs. cstr. זעיר, fem. determ. זעירא 20 parvus. —
 זעיר paulatim Exod. 23, 30. Syr. זעיר.

זקק fem. זקקת sustulit, erexit, 27, 75. | זקוף elatus,
 erectus 142.

זקקין scintillae ignis 107.

זרד in Pausa 15, nom. propr. rivuli Zered.

זרז Pael sellam aut operimentum quod sellae vices gerit
 imponere equo, asinae 20. | זרזא cingulum, zona Pl. זרזין 63¹³.

זרע, זרע, Impf. זרע, Partic. זרע
 seminavit, semen sparsit. זרעא | זרעא
 seminatus est, semine plenus, onustus est. | זרעא
 semen, proles, sementum, c. Suff. זרעיה. — זרעא בר זרעא
 i. e. granum singulum, quod seritur. Idem vocabulum et syr. et
 neosyriace usurpatur. Gen. 1, 11 olus זרעיה זרעיה cuius granum
 seritur. | זרעא satum, sementum; Lev. 9, 37 זרעא זרעא
 quodvis granum sementi disseminandi, LXX παν σπέρμα
 σπόριμον ὁ σπαρήσεται. | זרעיה c. Suff. זרעיה, Plur. abs. זרעין 66⁶,
 cstr. זרעיה 116¹¹ proles, familia.

זרק c. Suff. זרקה sparsit, sanguinem, aquam. | זרקא
 Pl. זרקא 102¹² phiala, patera unde spargitur.

ח

חבב Pe. inusitatum, Pa. חבב, c. Suff. חבבין 501.
 dilexit. | חבבין deliciae, חבבין deliciae cordis mei 150.

חבל Pa. 1 Prs. חבל, Pl. חבלו, Impf. c. S. חבל
 92¹³, Part. Pl. חבלין perdidit, corrupit, perdit egit. | חבלין
 dolores parturientis 146. | חבלא perditor, 136⁵ angelus mortis ef

Exod. 4, 25 Jon. et Jerus. ubi Jon. חבלא, Jerus. מחבלא. | חיבוליא |
97¹ fœnus.

חבק חֲבֻק n. pr. Habacuc.

חבר חָבַר Pa. conjungere, אֶתְחַבֵּר sese conjungere Pl. אֶתְחַבְּרוּ.
Partic. fem. abs. מִתְחַבְּרָא 146. | חֲבֵרָא socius, amicus, c. S. חֲבֵרָךְ,
חֲבֵרִיָּה. | חָבַר = חֶבֶר n. pr. Heber. 117.

חגב חָגַב locustae species 8¹³.

חגג חָגַג Impf. יִחַגֵּג 99⁶ panegyryn instituit. Primitus altare
circuivit, tripudiavit, deinde iter sacrum suscepit altare circumeundi
causa. | חֲגֵגָא dies festus, panegyris.

חגרא חָגְרָא n. pr. deserti, quod hebr. מדבר שור dicitur Exod.
15, 22, Gen. 16, 7 et בָּרַד Gen. 16, 14. Idem שור vero Exod. 15, 22
a Jonath. et Jerus. חלוצא i. e. Elusa redditur, quod Gen. 16, 14
pro ברד ponitur, de qua urbe cf. Robinson Palaestina I 334. III 761.

חד חָד unus mscl. חֲדָא 24²⁰ una fem. — על חַד חֲדָיִן Exod.
22, 8, Deutr. 32, 41 ad unum duo = duplum. — Stat. indetermin. fem.
חדא cum כ particula comparationis efficit כְּחֲדָא = sicut unum,
congregatim, simul, una. | לְחֲדָא proprie ad unum i. e. egregio
modo, valde. | חוּד solitudo cum ל compositum לְחֻוד 60 unice,
solum = לְחֻודָא proprie juxta solitudinem. Adsciscit sibi suffixa
in forma Pluralis חוּודי, ita ut cum בל praefixo exoriantur formae
בלְחֻודוּודי in solitudine sua Pl. בלְחֻודוּודיָהוּן in solitudine ipsorum =
solus, soli Exod. 21, 3, Num. 23, 9. Cf. לחד.

חדי חָדִי gavisus est, 1 Pers. חדיתי 163. Impf. יחדי, יחדי,
חֲדִי quod legendum חֲדִי = חֲדִי 152 fem. Imprt. חֲדִי 52.
Partic. Plur. חֲדִי leg. ḥāden = חֲדִי. | חֲדִיָּא syr. | חֲדִיָּא cum
Rukaχa Daleth, cujus חֲדִי est = חֲדִי, pro quo scribitur 143³ חֲדִי, unde
explicatur scriptio חֲדִיָּא 138¹³ et חֲדִיָּא, estr. חֲדִיָּא, abs. חֲדִיָּא
gaudium, c. S. חֲדִיָּא. Cf. Gram. syr. I 126 adnot. — Notandum
est syr. חֲדִיָּא cum חֲדִי duro esse horreum, thesaurum. Field Hxpl.
Joel 1, 17. | חֲדִיָּא Pl. חֲדִיָּא pectus 3¹⁹. Syr. חֲדִיָּא Pl. facit חֲדִיָּא
et quaerendum est, num forma חֲדִיָּא Pesch. Levit. 9, 20 sq. ex

interpretatione targumica in syriacam recepta sit, et re vera a Syriasmio puro aliena.

חרק ^{הַרְקָא} vepretum, sentis 151¹⁶. Ex hebr. חֶרֶק fictum videtur, syriace non usurpatur, at Arab. حَدِيْقَة a garden surrounded by a wall, by a fence (Lane) proprie hortus vepreto cinctus est. Radicis sensus est circumdedit, cinxit, hinc procedit sepimentum, quod vepreto efficitur itaque sentis. Hariri ed. de Sačy² I 186, 221. חרק Vulg. Mich. 7, 4 paliurus, LXX Prov. 15, 19 *ἀναμθαι*.

חרת ^{חֲרִיתָא} abs. cstr. חֲרִיתָא 43¹⁶ novus, syr. ܚܪܝܬܐ. Plur. formandus *חֲרִיתָא, *חֲרִיתֵי, *חֲרִיתֵיךְ | חֲרִיתָא fem. pro *חֲרִיתָא, syr. ܚܪܝܬܐ, ^{ܚܪܝܬܐ}, ^{ܚܪܝܬܐ} Plur. foret *חֲרִיתָא, syr. ܚܪܝܬܐ; cstr. *חֲרִיתָא, abs. ^{ܚܪܝܬܐ} syr. ܚܪܝܬܐ cf. 46⁷, 114¹⁷ ubi forma falsa legitur, pro qua codex Petrop. rectam exhibet. | חֲרִיתָא Pa. denom. novavit 105¹⁴ Itpa. *חֲרִיתָא, Inf. ^{ܚܪܝܬܐ}, renovatus est 152²¹.

חור ^{חֹרִי} Pa. fem. חֹרִי, 1 Ps. ^{ܚܪܝܬܐ}, Impf. ^{ܚܪܝܬܐ}, 1 Ps. ^{ܚܪܝܬܐ} 29¹⁰, ^{ܚܪܝܬܐ} Gen. 49, 1; Impr. m. ^{ܚܪܝܬܐ} 133⁸, fem. ^{ܚܪܝܬܐ} 71⁴, Pl. ^{ܚܪܝܬܐ} 73¹⁷; Inf. ^{ܚܪܝܬܐ} 144; nuntiavit, dixit, indicavit, Itpa. ^{ܚܪܝܬܐ} 150¹, nisi est Ittaf. ^{ܚܪܝܬܐ}, dictum est. — P. 104 in R. ^{ܚܪܝܬܐ} lectio dubia, K. ^{ܚܪܝܬܐ}, vertenda: doceat me, nam ^{ܚܪܝܬܐ} Accusativum personae regere solet, ^{ܚܪܝܬܐ} vero ל. | חור m. anguis, serpens; abs. cstr. ^{ܚܪܝܬܐ} 78¹³, quem statum syr. non facile inveniri Amira 164 dixit. Plur. ^{ܚܪܝܬܐ} 153¹⁰, abs. ^{ܚܪܝܬܐ} 48. Plur. in fem. abs. ^{ܚܪܝܬܐ} Num. 21, 6, ubi verbum in gen. mscl. Syr. Plur. ^{ܚܪܝܬܐ} fem. esse dicitur, ^{ܚܪܝܬܐ} mscl. Payne-Smith ex B.B. quod artificium grammaticum videtur. ^{ܚܪܝܬܐ} n. pr. Eva. | ^{ܚܪܝܬܐ} n. pr. Hevaei.

חוב ^{חֹב} Pl. ^{ܚܪܝܬܐ} 51¹⁶ defecit, debitum, culpam contraxit, peccavit. Saepe *ā* pro *ā* scribitur, ^{ܚܪܝܬܐ} peccavi 22¹³, ^{ܚܪܝܬܐ} 14. Impf. ^{ܚܪܝܬܐ} 146¹⁶, Pl. ^{ܚܪܝܬܐ} 146¹, ^{ܚܪܝܬܐ} 81¹. Pa. *^{ܚܪܝܬܐ}, (de secundo — cf. 12³) condemnavit, Impf. ^{ܚܪܝܬܐ} 95¹⁰ quem condemnabunt. | ^{ܚܪܝܬܐ} abs. ^{ܚܪܝܬܐ}, Pl. cstr. ^{ܚܪܝܬܐ}, c. Suff. ^{ܚܪܝܬܐ}, 1 Ps. ^{ܚܪܝܬܐ} 158⁶ debitum, culpa. | ^{ܚܪܝܬܐ} cstr. ^{ܚܪܝܬܐ} 134¹¹ delictum. | ^{ܚܪܝܬܐ}, abs. ^{ܚܪܝܬܐ}, Pl. ^{ܚܪܝܬܐ}, reus; ^{ܚܪܝܬܐ} et ^{ܚܪܝܬܐ} 107¹⁸ n. pr.

respondens hebr. רִשְׁעָתָם פּוֹשֵׁן Jud. 3, 8. Nomen proprium qualicumque modo redditur ratione sane ridicula uti Samaritani pro פּוֹס כל Gen. 21, 22 scribunt פּוֹס כל

חור abs. מְחוֹז, Pl. מְחוֹזִין 77²¹, cstr. מְחוֹזִי 78⁵ ad mentem lexicographorum syriacorum castellum, locus munitus minor, oppidum. Pl. c. Suff. קָרִית מְחוֹזִי Num. 22, 39, hebr. קָרִית מְחוֹזִי. At Rabbini urbem, plateam, emporium, ditionem, provinciam significare docent. Vocabulum ex hebr. מְחוֹז quod semel Ps. 107³⁰ occurrit, adscitum est, cuius $\bar{a}$ in Targ. et apud Syr. servatum est, nam aramaice in $\bar{e}$ corripendum esset, arab. ماحوز ex Syr. sensu castelli desumptum. Radix حوز est apud Lanium contraxit, collegit, possedit, sibi reservavit ab alio, حوز locus ab aliquo occupatus et aggere cinctus, locus refugii, مَحَاوِز isolatus. Cf. De Goeje Beladorsi Gloss., Kamil ed. Wright 34¹⁰, Dozy et de Goeje Edrisi Gloss. Hinc series notionum: 1 locus cinctus, 2 refugium, 3 castellum, 4 forum parvum ubi agricolae res suas venum dant.

חוט abs. חוֹטָא * חוט, abs. חוֹט filum, funiculus mensorius 142. — Ab hac radice procedit Palel (loco Paulel) חוֹטִי (pro חוֹטִי) consuit. Cf. חוט et de $\bar{a}$ et *au* Gram. syr. I P. 227.

חוד in Pe. solum Partic. חוֹדִי ludit; Pa. חוֹדִי, 2 Ps. f. חוֹדִי irrisit, ludibrio habuit c. c. ב 21.

חול n. pr. terrae Havila. | חוֹלָא arena. | חוֹל Plur. חוֹלָא 68³ in loco dogmatice vexato Gen. 4, 26 collato arab. حَال mutatus fuit in alium statum, significare videtur cessarunt, sese averterunt a precibus in nomine Jahvae faciundis. Sed etiam de vocali Praepositionis מן in מְלַצְלָאָה dubitavit punctator. — Rabbini ad חוֹל profana confugerunt et explicuerunt: profanati sunt a precando, ita ut חוֹל per vocem מרר defecit exprimerent. Bereš. rab. Sect. 23. At obstat $\bar{a}$ in חוֹלָא. Loci difficultatem perspexit auctor Commentarii Patschegen.

חוס * חוֹסָא 2 Prs. חוֹסָא 139¹⁰ (de $\bar{a}$ vide sub. חוב), Impr. חוֹס * 159, Partic. חוֹסָא c. c. על pepercit, misertus est.

חור * חוֹר = חוֹרָא albus fuit unde Af. *أحور album colorem

produxit, albus visus est. Impf. 3 Pl. fem. יִחְוֹרֵן albae videbuntur convales tuae prae multitudine frumenti et gregum Gen. 49, 12. Cf. Gram. syr. I, 228. — Pael est album reddidit, itaque hoc loco ineptum, at in editionibus receptum. Editio Sab. tantis laudibus obruta praebet יִחְוֹרֵן | יִחְוֹרֵא, i. q. hebr. הַסִּידָה Lev. 11, 19 ardea (Reiher), aliis ciconia. Scriptio solita יִחְוֹר | חוֹר n. propr. Hur 103.

חוש hebr. festinavit in Hif. acceleravit et festinavit. Hinc Af. Partic. מְחִישׁ Deut. 32, 11 festinavit. Hebr. יִשִּׁיר est incitat, commovet. — Qui vertunt cogitavit radicem חוש introduce debent et legere מְחִישׁ, at interpretatio: aquila לְקַיִימָה i. e. quae nidi sibi conscius est aut curam gerit, insulsa est. Radicem חוש = חָסַס sensit praeter חָסַס passus est etiam חָסַס sibi conscius probat. In editionibus Targumorum חוש = חָסַס et חוש = חָסַס, quae probe distinguenda sunt, confunduntur. Cf. Bar Ali ed. Hofmann 4094, 4109. Syriace rad. חָסַס Payne-Sm. I 1232 dubia est.

חזא f. חוֹזָה, c. S. חוֹזְתִי, Pl. חוֹזִים, fem. חוֹזָה 43¹² vidit. Imperf. חוֹזִי, חוֹזִי, c. S. חוֹזִי 257. Inf. מְחִיזָה, c. S. fem. לְמַחֲזִי 43⁷ ubi מְחִיזָה conjeci, c. S. Plur. במִּחְזִיחֵן 159. Inf. nominis vicibus fungitur כְּמַחֲזִי שְׁמַיָּא ut adspectus coeli 102. Partic. act. חוֹזִי, Pl. m. חוֹזִין = חוֹזִין 88¹⁷, fem. חוֹזִי 38²⁰. Partic. pass. חוֹזִי in כְּרָחֵזִי 39 at cf. Gen. 49, 3. — Af. אֶחְזִיר monstravit, c. S. אֶחְזִירָה, אֶחְזִירָה juxta אֶחְזִירָה 1 Prs. c. S. אֶחְזִירָה monstravi tibi, Impf. c. S. יִחְזִירָה 24² monstrabit mihi. Itpe. אֶחְזִירָה visus est 50. Ittaf. אֶחְזִירָה, Impf. Plur. יִחְזִירוּ 99¹², 17 sese monstravit, apparuit, quâ formâ hebr. Niph. יִחְזִירָה reddere conatus est interpres. | חוֹזָה*, abs. cstr. חוֹזִי, e. c. abs. חוֹזִי מִן קֶדֶם שְׂדֵי 29¹², 1. species, adspectus, res visa, 29¹², 2. visio, actio videndi. Constr. habes in חוֹזִי בְּרִקָּא 49, חוֹזִי עֵינֶךָ 39³, חוֹזִי יִקְרָא דִּי 103¹². C. S. חוֹזִי 130⁵. | חוֹזִי visio Deut. 34, 12. | חוֹזִי in חוֹזִיחֵן juxta חוֹזִיחֵן nihil esse potest nisi adspectus, forma, at quaenam est forma? R. חוֹזִיחֵן.

חזק n. pr. חוֹזְקָה 140.

חזר rediit, sese convertit, Af. אֶחְזֹר vertit in phrasi מְחִזְרֵי קָרְל porcus. 77³, 100²⁵, 127². | חוֹזִירָה

חַטָּא apud Onqel. rarissime occurrit, qui notionem peccandi sensu legis et cultus vocabulo חַטָּא exprimit, et pro חַטָּא voce דָּבַר utitur. | חַטָּא 129, c. Suff. חַטָּא 66 et חַטָּא * Plur. estr. חַטָּא 153 peccatum. Forma prior respondet hebr. חַטָּא, altero syr. חַטָּא, cujus ח ex ח profectum. | חַטָּא c. Suff. חַטָּא 29 terminus technicus ex hebr. חַטָּא desumptus, sacrificium pro peccato oblatum. Plur. חַטָּא * 611, c. Suff. חַטָּא, ubi edit. Sab. male חַטָּא, Adler חַטָּא. Cf. Hos. 4, 8, Num. 18, 9; hic etiam ed. Sab. sine Dageš חַטָּא. Forma recta esset חַטָּא.

חַטָּא 5312, Pl. חַטָּא suit, consult. Editores scripserunt חַטָּא, at Bomb. ut U חַטָּא sine Dag. Hinc lexica referunt vocem ad חַטָּא, חַטָּא fodit, quod ineptum, pertinet enim ad חַטָּא, חַטָּא unde חַטָּא sartor. Hujus radicis est Palel. Cf. חַטָּא. Etiam apud Syros חַטָּא et חַטָּא aliquando a punctatoribus confunduntur. Payne-Sm. I 1219, 1244.

חַטָּא * חַטָּא rapuit. | חַטָּא 1378 rapina. | חַטָּא abs. 150 id. | חַטָּא, Pl. abs. חַטָּא raptor 123.

חַטָּא, חַטָּא virga, baculus. C. S. חַטָּא 109, Pl. חַטָּא 15.

חַיָּה Impf. חַיָּה, 1 Prs. חַיָּה vixit. Af. חַיָּה * Impf. חַיָּה, 9611, Partic. act. חַיָּה 497 vivum facit, vivificavit, permisit ut viveret, in Aramaismo Christianorum חַיָּה. | חַיָּה abs. חַיָּה; חַיָּה, f. abs. חַיָּה, Adject. vivus, viva 9318, 713. Plur. m. חַיָּה * 949. חַיָּה f. animalia, collectivum, omnia quae vivunt. Levit. 11, 1. Hinc stat. constr. in forma Singul. חַיָּה 477, ubi codex חַיָּה, juxta Pluralem חַיָּה, qui reprobandus videtur; חַיָּה דַּרְחַטָּא חַיָּה חַיָּה על אַרְעָא Gen. 1, 28 omnia animalia quae super terra moventur. Vocabulum Syris inusitatum Hebraismum (חַיָּה דַּרְחַטָּא) sapit. | חַיָּה Plur. c. Suff. חַיָּה 1283, חַיָּה 50 abstractum, vita, syr. חַיָּה. | חַיָּה חַיָּה אַרְבֵּל arbor vitae. | חַיָּה = חַיָּה, cujus א est Hatef Path. Gram. syr. I 126, estr. חַיָּה 9714 = חַיָּה Peš. Exod. 23, 29, abs. חַיָּה = חַיָּה, animal, Dan. 4, 12 nomen unitatis, quum חַיָּה

sit collectivum. בשר הַלֵּישׁ מִן הַחַיָּוָה הָרָא caro ab animali viventi resecta, quam praeceptum Noachicum comedi vetat. Hanc interpretationem Mechilta tacet, Raši ambagibus praeterit.

חול abs. cstr. חוּל, c. S. חוּלֵי robur, vis, exercitus. Pl. חוּלֵי, abs. חוּלֵי, cstr. חוּלֵי מְרוֹמָא Hab. 3, 10 δυνάμεις ὑψίστου, c. S. חוּלֵי הוֹן | חוּלֵי 54¹⁵ vallis v. sub חלל III.

חום v. חוּמָא * חום.

חיש חישתא, cstr. חִישַׁת in חִישַׁת Mich. 3, 12, lectio in R. חִישַׁת, locus abditus, inaccessus ob arbores densas sive arundines. Confero חִישַׁת arbores invicem perplexae vel arundines et herbae aquaticae חִישַׁת perplexae, lustrum leonis, חִישַׁת lustrum leonis, qua in re me praeivit Kohut in Aruch completum III 510 et J. Levy s. v. Huc quadrat חִישַׁת קנים Jer. Sabb. 10^a qui accendit ignem in arundineto et Pesach. 40^b immersus est in loco paludinoso arundine consito.

חכם Pl. חֲכָמִים, 44, 48²⁹ intellexit, sapiens fuit, scivit; Partic. Plur. חֲכָמִים בֵּין טֹב לַבַּיִשׁ distinguentes inter bonum et malum. Exod. 15, 8 חֲכָמִים scribitur, aquae didicerunt, quod pro חֲכָמִים collato חֲכָמִים prudentes, חֲכָמִים astutia interpretis etymologice posuit. | חֲכָמִים, Pl. חֲכָמִים, c. S. חֲכָמִים sapiens. 62¹⁶ חֲכָמִים scribitur. Num corrigendum? | חֲכָמִים c. S. m. חֲכָמִים, f. חֲכָמִים 131¹⁷, 118⁷ sapientia.

חלב abs. חָלָב, in Pausa חָלָב 33², ¹³ lac.

חלד חוּלְדָא talpa 9.

חלל I. חלל 1. solvit חָלַל, 2. intransitive חָלַל solutus est, licuit, unde חלל, quod opponitur vetito חָלַל, unde חָלַל, vetitum, quod Deo reservatum. Quod Deo reservatum est, est sacrum קדוש, ideo a contrario quod licitum est fit profanum, ita ut arab. حلال licitum, Hebraeis factum sit חלל profanum. Quae vox in Targ. recepta est חלל Lev. 10, 10. Cf. חוּלְדָא 130⁵. Non species profani species ejus, ubi in R. alia lectio. — Denominativum Af. חָלַל, 2 Prs. חָלַל Gen. 49, 4 ubi Mspt. male חָלַל profanum declaravit, profanavit.

Impf. *יִחְרֹל, c. S. הִחְלִינִיָּה 38¹⁶, 89¹⁸. Scriptio יִחְרֹל falsa est. — Ittaf. אִרְהָחַל pass. profanatus est 130¹⁵.

II. Pael הִלֵּיל lavavit Lev. 9, 14. Arabice radici nihil respondet.

III. חָלַל perforavit unde חִירְפָּתָא 54¹⁵, 140¹³, fissura terrae, vallis angusta = גֵּיא hebr. Deut. 34, 6 etiam de caverna potest cogitari. Cf. שֻׁבְּלוֹן et שֻׁבְּלוֹן caverna, rima terrae. שֻׁבְּלוֹן cavus et חֲלָל a hole, perforation, or bore that penetrates a thing and is small, Lane. Vocis Plur. est חֲלָיִא 16⁴ hebr. הִחְיִיא cum Articulo i. e. convalles n. loci.

חֲלָמַי somniavit. | חֲלֵמָא somnium.

חֲלָק Praepositio pro, אֲדַע 114.

חֲלָק abs. estr. חֲלָקִין Pl. חֲלָקִין 76⁵ pars, portio distributa, c. S. חֲלָקִין 5¹⁵, חֲלָקִין. Forma est abstractorum, ut חֲלָקִין, quorum media radicalis habet Qušāyā, Gram. Syr. I 67, 64, quod eam ob causam adnotandum, quia VMS חֲלָק exhibent. | חֲלָקִין Pl. חֲלָקִין 144⁸ pars dissecta. | חֲלָקִין sive חֲלָקִין, Pl. c. S. חֲלָקִין pars agri, quae alicui competit. Mich. 2, 4.

חֲלָשָׁא abs. estr. חֲלָשִׁין Plur. חֲלָשִׁין debilis, infirmus. | חֲלָשָׁא infirmitas 158.

חֲמָא c. S. חֲמָיָה 35³ socrus, 151²².

חֲמַד desideravit, concupivit; fem. חֲמִידָא Mich. 7, 1 dubium, quia Pael usitatius et facile restituendum. Impf. חֲחִמִּיד 88^{14, 15}, Partic. Pl. חֲחִמִּיד 142. Pa. חֲחִמִּיד, Plur. חֲחִמִּיד 80, Partic. Pl. חֲחִמִּיד 128 id. | חֲחִמִּיד 118¹² deliciae. | חֲחִמִּיד 141 id. | חֲחִמִּיד Pl. estr. חֲחִמִּיד voluptates animi ejus 151. — Radix Syris ignota.

חֲמִטָּא Lev. 11, 30 ex hebr. חֲמִטָּא lacertae species.

חֲמִיעַ, Syri scribunt חֲמִיעַ, fermentum. Exod. 23, 18.

I. חֲמִירָא abs. estr. חֲמִירָא vinum, חֲמִירָא.

II. חֲמִירָא asinus, חֲמִירָא.

חֲמִישָׁא quinque, c. c. mscl. חֲמִישָׁא quinque tauri. | חֲמִישָׁא id. c. c. fem. | חֲמִישָׁא abs. estr. חֲמִישָׁא quintus 59.

חֲמַת v. s. חֲמַת.

חנגא חנג, חנגין, חנגין 86¹ nomen instrumenti musici.

חנדך חנדך pr. n. Henoch 75. 67.

חנן חנן Impf. *חנן misertus est. Itpa. *חנן, Partic. חנן, gratiam imploravit, supplicavit. | חנן gratia, vocabulum hebraizans, Syris inusitatum. | חנן 138⁶ misericors.

חסד I. חסדא clementia, gratia 125¹⁸, syr. ܚܫܕܐ cum Rukay. | חסדא, abs. חסיד 51 gratiosus, in gratiam receptus, pius. 2 Sam. 22, 26 habes חסיד, cujus *ā* est Hatef, cf. 11¹¹.

II. חסדא convicium cf. syr. ܚܫܕܐ cum Quš. חסדא 151.

חסל חסל Imprf. aut Pe. aut Af. c. S. חסל, depavit locusta חסל.

חסן חסן Impf. *חסן vel חסן, cf. ܚܫܢܐ, ܚܫܢܐ potens fuit, ܚܫܢܐ praevaluit. Hinc Af. חסן violenter tractare, vi occupare = חסן hebr. Gen. 49, 24, אחסנתנון ית ארעא 162⁹ occupare fecisti eos. Impf. חסן, חסן 101, c. S. חסן 39¹⁷, Pl. חסן, Partic. Pl. חסן occupatores 141¹⁸. Inf. חסן. — Pa. חסן 141¹⁶ cf. infra. | חסן, c. S. חסן 79³, Pl. c. S. חסן possessio. | חסן fortis, potens 147⁴ syr. ܚܫܢܐ. | חסן in חסן est interpretatio etymologica hebr. מורשה גת Mich. 1, 14, quia חסן = ירש, ideo lectio dubia Pael an Afel. Sensus: iis qui urbem Gath roborant (Pael) vel occupant Af. Equidem praetulerim Af. De interpretatione etymologica cf. חסן = נערם.

חסה חסה abs. חסה argilla, lutum.

חסר חסר defecit, defuit. | חסר defectus, in חסר כולא in defectu omnium 40, 41.

חפא חפא 18, 84, Pl. חפא 84⁵, c. S. חפא 103, Impf. חפא 144, c. S. חפא 152, Part. חפא, Pl. m. חפא 129⁴ opperuit, texit. Itp. חפא, Pl. חפא 107⁴ tectus est.

חפה חפה Impr. Pl. חפה 141, ubi legendum חפה, cf. Ez. 27, 30 חפפין. Itpo. Partic. חפה tamquam tegentem se gessit, obtexit.

חפר חפר fodit, Pl. c. S. חפר 15¹³.

חצר Impf. חָצַר * חָצַר 150¹⁶ messuit. | חָצִיר messis 99¹³.

חצר estr. חָצַר in כְּבֵדָא, 2¹⁵, 3¹⁸, pars jecoris, LXX λοβὸς τοῦ ἥπατος, Bar Ali زيادة الكبدة كبراً (sic!), Raši ad Exod. 29, 13 ex Chullin 46^a טרפשא דכבדא i. e. τράπεζα ἥπατος, qui est jecoris lobus quadratus, ita ut LXX interpretibus cum Talmude conveniat. Theophilus enim Protospatharius de fabrica humani corporis lobos jecoris enumerat quatuor, τράπεζαν, ἐστίαν, μάχαιραν, ἡνίοχον. Haec ex Bocharto Hieroz. I 502. — Hac cum opinione conspirat Kohut, lobum quadratum vero digitum auricularem (חָצִיר syr.) hepatis dici inde probare conatus est quod hodie lanii partem illam jecoris Daumen i. e. pollicem appellant (Aruch compl. s. חצר), quae hebr. etiam Tamid 31^a אצבע הכבד dicitur. Ib. sub אצבע.

חַקֵּל abs. cstr. חָקֵל (94¹¹ חָקֵל), campus, ager. Plur. est חַקֵּלִים Mich. 2, 2, abs. חָקֵלִין ib. 1, 6, juxta חָקֵלִיא * Joel 1, 10, חַקֵּלִין Jer. 32, 43, חָקֵלִי Jes. 32, 12.

חָרֵב desolatus, vastatus fuit, Pl. fem. חָרוּבָא sic Jud. 5, 7. | חָרַב, חָרַבָא gladius, c. S. חָרַבִּיה 21⁶. חָרַב = לפי = לפתגם דהחרב. | חָרֵב n. propr. montis Horeb.

חָרַב estr. חָרַבָא * חָרַבָא tremor, terror, pavor. Al. scr. חָרַבָא 47. | חָרַבָא 81² species locustarum.

חָרַב clathri, foramen fenestrae 118.

חָרַב serpens; כְּחֵרִי חָרַבִּין ut serpens basiliscus 78¹³. Syr. חָרַב. | חָרַבִּיה Armenia 152¹⁶. | חָרַבִּיה n. p. loci Horma 14.

חָרַב abs. חָרַב, syr. חָרַב scabies 38⁶.

חָרַב lumbus 51.

חָרַב liber, ingenuus = חָרַב. 90¹⁰ בֶּרֶךְ חָרַבִּין filius ingenuorum, liber, seu potius libertus. Cf. Inscr. palmyrena bilinguis in vico South Shields in Britannia reperta, in qua Regina liberta aramaice dicitur חָרַבִּיה בת חָרַבִּיה. Syr. habes חָרַבִּיה manu misit, חָרַבִּיה liber, חָרַבִּיה libertae Judith 16, 29. | חָרַבִּיה inflammatio, febris Deutr. 28, 22.

זחיר; *tehura* est membrum illud rufum, quod ex ano procedit, si quis magno nisu alvum exonerat; זחיר est diarrhoea vehemens cum sanguinis effusione.

טלא *טלא^א aetate parvus, adolescens, *טלו^א 1567 adolescentia.

טלל I. טלא = טל^ל ros Deut. 32, 2. II. טל^ל rad. טלל, צלל; umbra. | מ^טטלא^א 138¹⁰ umbraculum, tugurium. | טול v. טולטל.

טלה^א fissura ungulae, ungula bisulca טלה^א, 620, ubi falso contuli neos. י^אטלה^א, quod ex antiquo י^אטלה^א palpebra exortum est. Quod Levy contulit י^אטלה^א Pesch. Deut. 14, 7 a sueta commutatione ט = ז (non vero ז) recedit, neque aliud est quam vocabulum adaptatum qualicumque ratione ad textum targunicum (oraliter traditum?) sive ad traditionem Judaeorum, quod proprie alio sensu usurpatur. Nam י^אטלה^א est contudit Isaac Antioch. ed. Bickell II 52, Barhbr. Chron. 598, Ephr. III, 6 C, י^אטלה^א vulnus Bickell-Isaac II 295 scissura. — De indole Simplicis Syrorum in locis de animalibus impuris cf. Perles Meletemata Peschitthoniana P. 40. Vratislaviae 1859. טלה^א denom. proprie tilfin produxit, ungulas fidit, ungulas scissas habuit, Partic. Pl. מ^טטלה^א 6¹⁹, 7⁵. Verte: et cujus plantae (pedum) ungulas fissas producant.

טמא impurus fuit, in Targ. raro usurpatur, vox sueta est סאב. Pa. *טמא = syr. י^אטמא impurum reddidit, polluit. Inf. c. S. f. ל^טטמא^א 1434 ad polluendam eam.

טמן abscondidit cf. 157¹⁶ pro כמן in adnotatione De Rossii. | מ^טטמן pro מ^טטמן thesaurus absconditus, thesaurus; graece μαρωνα Matth. 6, 24 per unum μ scriptum, uti in textu babylo-nico et syr. טמנא, 117, 143, 145. Linguae palaestinensi proprium, inde ab aliis receptum.

טמע demersus est, absconditus est. Pa. *טמע abscon-didit 157¹⁶ ex Pa. legendum *טמע^א quod abscondet. — Vocabu-lum Syris ignotum, Targumis Palaestinensibus (Jonathan Hagiogr.) proprium. Cf. טבע.

כמר *כִּמַּר abscondidit. Partic. pass. כִּמְרִיר absconditus 146. Itp. אֶבְסֹנְדִידִית אֶבְסֹנְדִידִית se, absconditus est, 63, 1 Prs. אֶבְסֹנְדִידִית; Partic. מִיִּבְמֵרָא, Pl. f. מִכְמֵרָן 107, 53 absconditus. Editiones Itpa. saepe praebent, at observa syr. Etp. esse *abscondit se, absconditus est*, Etpa. vero *inhumatus est*. Payne-Smith s. v.

כנר כְּנֵרָא rupes, saxum 109, 161. Syr. ܟܢܪܘܢ unde per metathesin כְּנֵרָא, radix ܟܢܪܘܢ = ܟܢܪܘܢ, Pl. ܟܢܪܘܢ lapis acutus, cultri instar. Fleischer apud Levyum I P. 427, Cf. Onq. Exod. 4, 25 silex = צִוּר.

כעא *כַּעֵא in errorem incidit, a recto tramite deflexit. Inf. מְכַעֵר, K מְכַעֵר, Partic. כַּעֵר 982, Pl. כַּעֵר 1436, ita legendum, R. כַּעֵר. Af. *כַּעֵר, c. S. אֶבְסֹנְדִידִית in errorem induxit Gen. 3, 13. Impf. רִבְעֵר. | כַּעֵרָא error, deus falsus, idolum, unde arab. طَاعُوتٌ, Pl. כַּעֵרָא, abs. כַּעֵרָא 472 idola eorum juxta כַּעֵרָא, c. S. כַּעֵרָא 46, c. S. כַּעֵרָא idola eorum.

כעם *כַּעֵם Impf. יִכְעֵם, Pl. יִכְעֵמוּן gustavit, edit, 137.

כען *כַּעֵן Impf. יִכְעֵן portavit. | כַּעֵנָא onus 98.

כפז כַּפֵּז v. כַּפֵּז.

כפח כַּפַּח f. כַּפַּחַת, כַּפַּחַת Jon. 4, 8 complosit, deinde percussit, feriit.

כפשוא כַּפְשֻׁוּא ita legendum, כַּפְשֻׁא Deut. 32, 21 stultus. Deut. 28, 28 dementia.

כקס כַּקִּיס denom. a כַּקִּס i. e. τάξις, disponere, ordinare, parare (currus Mich. 1, 13) Nota Syros ξ per כַּקִּס exprimere, כַּקִּס, in Targumis vero poni כַּקִּס aequae ut כַּקִּס.

כרד כַּרְד expulit, ejecit, Pl. c. S. כַּרְדוּן, Partic. act. Pl. כַּרְדוּן.

כרפא כַּרְפָּא folium. כַּרְפֵּי תַּאנִּין folia ficorum 63. | כַּרְפֵּי תַּאנִּין 718 nomen avis immundae hebr. אֵיפָה dictae. LXX ἄτινος, Vulg. vultur, „Fortasse nomen hebraeum latius ad omne accipitrum l. falconum genus patebat unde . . . additur אֵיפָה.“ Gesen. Thes.

יֵאָא * Jud. 5, 9 pulchrum, decens, conveniens. | Adverbium pulchre, bene = יֵיִטִיב hebr. Deut. 27, 8.

יבֵל Af. * יבֵל duxit, portavit. | Deut. 33, 14 = תְּבוּנָתָא
proventus juxta hebr. יְבוּל. Vocabulum in lexicis deest. In Targ.
hieros. locus redditur עבדא פִּירִין טבין מן טוב עללח שמשא | יבֵל
n. pr. Jabal. | יובֵל n. pr. Jubal. | יובֵל קָיִן n. pr. Tubal Qain,
omnia 67.

יבס n. pr. Jebusitae, incolae Hierosolymae 100.

יבֵק 16¹³ nom. propr. rivi Jabboq.

יבש 139⁵ siccus fuit, siccatus est. | רִבִּישׁ abs. Adject.
siccus 38⁷, fortasse in רִבִּישׁ = ~~רִבִּישׁ~~ corrigendum; at a ~~רִבִּישׁ~~
arridum, terra, recte procedit abs. רִבִּישׁ. | רִבִּישָׁא, רִבִּישָׁא 134¹, 85²¹
terra, opposita mari; ed. Sab. רִבִּישׁ. Ex hebr. רִבִּישָׁא in linguam
targ. receptum, itaque רִבִּישָׁא vocalibus falsis instructum.

יגֵר estr. יגֵר Gen. 31, 47 cumulus lapidum Pl. abs.
יגֵרִין, estr. יגֵרִי הַקָּלֵן 140¹¹. Cf. **יגֵר**: tumulus, collis.

יֵדָא, abs. cstr. יֵדָא f. manus, c. S. יֵדָא, יֵדָא, יֵדָא et
in Plur. יֵדָא מַן יֵדָא manus ejus, m. יֵדָא 73¹⁴ f. — בְּיֵדָא רַמְשָׁא per
manum Moysis i. e. per Moysen, ἐν χερσὶ Galat. 3, 20.

יֵדָא Af. * יֵדָא = יֵדָא, 2 Prs. יֵדָא, Pl. יֵדָא laudavit, pro-
fessus est, celebravit, confessus est, gratias egit. Imprt. Sing. f.
יֵדָא Jud. 5, 12. Impf. * יֵדָא, יֵדָא 114¹, יֵדָא, Pl. יֵדָא. Partic.
* יֵדָא, fem. יֵדָא Jud. 5, 3. Pl. msc. יֵדָא 79⁵. Inf. יֵדָא confessio
136¹⁰. — Juxta formam Imperfecti יֵדָא etiam alia * יֵדָא adhibetur,
quae utrum ad Af. an ad Pe. sit referenda ambiguum est. Pl.
יֵדָא 111⁹ sic! יֵדָא 126⁹ et in 1ma Prs. Sing. יֵדָא quod 127¹⁹
legitur. Cf. Gram. syr. I 311. Vocabulum ex lingua technica templi
Judaeorum, in qua יֵדָא sunt chori, in linguam targum. receptum
deinde in linguam biblicam et ecclesiasticam Syrorum Christiano-
rum translatum censeo. Cui opinioni non obstat استودی confessus
fuit rem debitam, quippe quod non ad professionem religiosam

et laudationes hymnicas pertinet sed potius cum **ωξξ** : projicere conjungendum est.

אָדע juxta **אָדע** Impf. ***ידע** cum **ד** duplicato, 1 Prs. **ידע** juxta **ידע** 702. Partic. act. ***ידע**, cum Pronominibus **ידענא** sciens, ego, scio, **ידעת** sciens tu, scis, Plur. **ידעוהון** scitis 116¹⁴. — Hac in forma interdum **ידע** legitur e. c. **ידענא** scio 22¹⁴, 66³ quae pronuntiatio vulgaris reicienda in editionibus haud rara est. — Inf. **מדע** juxta **מיהע** Mich. 6, 5. — Itp. **אתידע** cognitum, notum fuit 93²¹. | **מדעא***, abs. **מדע** cognitio, scientia 29. In omnibus formis, in quibus ante **ד** posita est vocalis brevis, **ד** duplicatum est, Gram. syr. I 311. Haec duplicatio in dialecto Palaestinensi resolvitur in **nd**, itaque **ינדעון** 158, at in textibus babylonicis tales formas non reperi. | **מדעם** 23, **מיהעם** 137 aliquid, contractum ex **מדע בא** **νδωρομωσος**. Vox occurrit jam in inscriptione Carpentoracensi lin. 2 **מנדעם** aliquid mali, syr. **ܡܢܕܝܥܡܐ**. Mandaice **מיןדע**, neosyr. **ܡܢܕܝܥܡܐ**.

יהב f. **יהבת** 64¹, 2 Ps. **יהבו**, Pl. **יהבו** dedit. Impf. nusquam legi, ejus loco **יהן** syr. **ܝܗܢ** adhibetur a **נתן** syr. Impr. **הב**, Pl. **הבו** vel **הבו** 44⁷. Itp. **אתיהיב*** datus est, f. **אתיהיבת**, Pl. **אתיהיבו**, Impf. Pl. **יתיהבון**.

יהו n. pr. Juda. **יהודא** Judaeus 133¹². | **יהושע** n. pr. Josua.

יהץ **יהץ** Jahaş n. pr. loci in finibus Moabitarum siti.

יום abs. estr. **יום**, Pl. **יומין**, **יומין**, dies. Plur. c. S. **יומך** dies tui Exod. 20, 6.

יון Graecia, **יון** **גרבדי יון** bellatores Graecorum 111. | **יונה** n. pr. Jonas.

יוס **יוסה** n. pr. Joseph.

יות **יותם** n. pr. Jotham 140.

יזב radix inusitata a Roedigero cum **זב** fluxit comparata. Af. **שיריב**, syr. **ܫܝܪܝܒܐ** liberavit, servavit. Impf. c. S. **שיריבנא** 147 liberabit nos. Partic. **משיריב**, Impr. c. S. **שיריבין** 158. Iřtaf. ***אשיריב** nam ed. Sab. Gen. 32, 30 praebet **נפשי**, et syr. dicitur **ܫܝܪܝܒܐ**, servatus est, Inf. **אשיריבא** servari Deut. 28, 52.

Impf. 3 fem. תשתזובין Mich. 4, 10. Editiones praebent vocales אשתזוב in Perf. ישתזוב rel. per e pro legitimo a.

יִזַּק = יִזְקוּ * יִזַּק, Impf. יִזְקוּ, mutuo sumsit, mutuatus est. Impf. יִזְקוּ, יִזְקוּ 36⁹ et Deut. 15, 6. Sic in utroque loco editio Sab.; Bmbrg. Deut. 15, 6 יִזְקוּ, at Deut. 28, 12 praebet יִזְקוּ. Hinc Buxtorfius statuit radicem יִזַּק, Levy יִזַּק, at Bab. mes. 72, 2 יִזַּק est Participium. — Recta forma fortasse est יִזַּק sive יִזְקוּ ad analogiam Imperfecti vocis יִתִּיב, Imprf. יִתִּיב = יִתִּיב, Inf. מִתִּיב Gram. syr. I 310, 311; ex יִזַּק neglecta geminatione consonae ז processit יִזְקוּ. Haud dubie יִזַּק omnino reiciendum est. — Af. *אִזַּק mutuo dedit, commodavit. Imprf. 2 Ps. תִּזְקֶנִּי. Construitur cum accus. personae יִזְקֶנֶךָ commodabit tibi, תִּזְקֶנֶנִּי commodabis illi 39. Sic et syr. ἐδάνεισάμ μοι Payne-Sm. s. v. — Radicem יִזַּק habes in יִזַּק falsificavit, corrupit, זָנַף adulteravit, praesecuit nummum.

יִחָא inusitatum. Af. *אִחָא festinavit, fem. אִחָא 70, 73. 1 Prs. אִחָא 138. Imprf. fem. אִחָא Gen. 18, 6 ed. Sab. cf. ib. II P. 145, at recte אִחָא Adler.

יִחַד Pael יִחַד *יִחַד unum declaravit, Deum unum professus est, Partic. דְּמִיִּחַד 159 preces, laudes, quae unum Deum profitentur. Cf. توحيد et وحّد.

יִחַם calidus fuit unde *חִמָּה, abs. חִמָּה in בחִמָּה 148¹² at Deut. 29, 25 in ed. Sab. בחִמָּה, c. S. חִמָּה ira. Formatum est ut יִחַם somnus a יִשַּׁן = יִשַּׁן, יִחַם = יִחַם cura, ratio habita a יִחַם, in lingua targumica יִחַם.

יִחַס = desumptum ab hebr. יִחַס in התִּיחַס ad gentem; tribum sese referre, tabulis genealogicis sese inscribere, ἀπογράφεισθαι Luc. 2, 1, et recte per ס scriptum, quia Aramaei littera Sin carent. *יִחַס genus, familia 156. Vox syr. inusitata nonnisi in libris Palaestinensibus occurrit.

יִטַּב bene se habuit, bonus fuit, Imprf. יִטַּב 128¹², ubi יִטַּב = יִטַּב in R. videtur Perfectum. Af. *אִטַּב, Imperf. אִטַּב 66, Partic. Pl. מִיִּטַּב 151 bene fecit. Itaf. *אִטַּב, Partic. מִיִּטַּב vel מִיִּטַּב 136 bene factum est, beneficium collatum est. — Praeter

Af. אִרְטַב etiam ab alia forma אִרְטִיב * Infinitivus אִרְטַב 42⁹, 153¹⁶ usurpatur. Quaeritur num sapiat Hebraismum הִרְטִיב, quia forma Syris inusitata est. Cf. sub ידא.

יי יי Interjectio Eheu 142³. Syr. ܝܝ. Hinc corrigenda quae Gram. syr. I 156¹ diximus. Cf. Barhebraei Gram. metr. ed. Bertheau 78, 126, 129; 80, 146 cum Martin Œuvres grammaticales de Barhebr. II 70, 777, 780; 71, 797.

יכח Af. *אִיכַח, Imprf. יוֹכַח 145 increpavit, redarguit. Buxt. et Levy Itpaal afferunt at exempla omnia ex Targ. Jonath. et ex Targ. Prophetarum et Hagiogr. sunt petita. Conjicio ubicumque Ittaf. אִתּוֹכַח legendum esse, ut Gen. 20, 16 in Onqeloso. Vox Hebraismum sapit. | תּוֹכִיחָה 149 reprehensio, correptio. Hebraismus.

יכּל potuit, Pl. דְּכִילּוּ 86¹⁰, 115², Imprf. יִכּוּל juxta יִכּוּל, תִּכּוּל, תִּכּוּל, תִּכּוּל 19²; Partic. act. יִכּוּל, Pl. דְּכִילּוּן 13, Inf. מִיכּל Num. 22, 38. Vox dialecti Palaest.

ילד fem. ילדִּיָּה, Imprf. 3 fem. et 2 msc. תִּלְדִּי 39¹⁶, 41¹⁵ peperit, Inf. מִיֵּלֵד, Partic. act. יִלְדִּיהָ genetrix 147¹¹. Itpe. אִתְּרִלֵּד natus est 68. | יִלְדוּתִי nativitas, at 68¹⁵ scribitur יִלְדוּתִי, abstractum ab inusitato יִלְדָּה, quod cum יִלְדוּתִי infans conferendum, formatum est. | תּוֹלְדוֹת stat. constr. = hebr. תּוֹלְדוֹת 60¹⁴, 130 generationes, origines.

יִלְלָה 141, Imprf. Pl. יִלְלִיכּוּן 141 ejulavit, ululavit. | יִלְלָה Levit. 11, 30 nomen animalis immundi, hebr. אֲנָקָה, unde fortasse etymologice tralatum. Hebr. אֲנָקָה, LXX μυσγαλή unde Vulg. mus araneus. Alii stellionem intellegunt, Saadja יִלְלָה unde per contractionem *יִלְלָה facile explicari potest. Rabbini sanguisugam vel erinaceum intellegunt. Levy contulit ἰουλος et polypoda esse censuit. Ceterum cf. Payne-Sm. sub {محصلا}.

ימא Imprf. יִמְאֵי, יִמְאֵי juravit Exod. 20, 4 c. ב vel ית per aliquid 87¹⁷. | מְיִמְאֵי c. S. מְיִמְאֵי jusjurandum. Est Singularis et Ribbui Syris saepe usitatum {محصلا} falsum est, ex non perspecta etymologia profectum. Pluralem nusquam legi, si forma-

retur esset זָבַחְתָּ , uti זָבַחְתָּ , Pl. זָבַחְתָּ , juxta זָבַחְתָּ , Pl. זָבַחְתָּ . Syri vice versa vocem pluralem esse dixerunt, cujus Singularis זָבַחְתָּ non occurrat, quod perversum. Est Sing. fem. $\text{זָבַחְתָּ} = \text{זָבַחְתָּ} = \text{זָבַחְתָּ}$ Gen. 24, 8. Cf. Karmsedinojo apud Payne-Sm.

יָמָּה Pl. יָמָּה , cf. 587 יָמָּה mare. | יָמָּה dies, opp. nocti. Gen. 1, 5. Pl. יָמָּה Exod. 24, 18.

יָמִינָה fem. Psalm 18, 36 latus dextrum, regio meridiem versus posita 21¹⁶ et Gen. 24, 48. Lectio יָמִינָה et יָמִינָה Jon. 4, 11 vulgarem pronuntiationem exprimit, et rejicienda est.

יָנַח Af. יָנַח oppressit, vim intulit, unde Imprf. 2 Pl. יָנַחְתָּ ita enim pro יָנַחְתָּ Exod. 22, 20 legendum.

יָנַח suxit, Partic. יָנַחְתָּ 40 sugens, infans. Pl. c. S. יָנַחְתָּ 47. Af. $\text{יָנַחְתָּ} = \text{יָנַחְתָּ}$ juxta $\text{יָנַחְתָּ} = \text{יָנַחְתָּ}$ lactavit, unde Partic. fem. יָנַחְתָּ 74 nutrix.

יָסַד syr. inusitatum, fundavit, יָסַדְתָּ fundamentum Levit. 9, 9.

יָסַד Af. יָסַדְתָּ , f. יָסַדְתָּ addidit, adjecit. Ittaf. יָסַדְתָּ , Imprf. 3 Plur. fem. יָסַדְתָּ 80⁶ additum est.

יָסַדְתָּ Pl. יָסַדְתָּ 1314 castigatio, correptio.

יָעַז n. pr. urbis Jazer. | יָעַל n. pr. viri Jael.

יָפָה n. pr. urbis Joppe.

יָפַע splenduit, luxit. Af. יָפַע , unde cum יָפַע dialecti Palaestinensis יָפַע 114⁵ illustratio, revelatio. |

יָצַח inusitatum, diversum ab hebr. $\text{יָצַח} = \text{יָצַח} = \text{יָצַח}$ et comparandum cum יָצַח firmiter et solide tractavit rem. Šaf. יָצַח ad finem perduxit, perfecit, deinde desiit, cessavit, denique perdidit, annihilavit. Fem. יָצַחְתָּ , Imprf. יָצַחְתָּ , 1 Ps. c. S. יָצַחְתָּ juxta יָצַחְתָּ 48¹, 3 Pl. יָצַחְתָּ 18. Imprt. יָצַחְתָּ . Inf. יָצַחְתָּ , יָצַחְתָּ 42. Ištaf. יָצַחְתָּ , יָצַחְתָּ ? Imprf. יָצַחְתָּ 42.

יָקַד = יָקַד arsit. Af. יָקַד accendit, combussit. Ittaf. יָקַדְתָּ 41⁹ combustio. | יָקַדְתָּ combustus est.

יקר gravis fuit Af. יִקְרָא honoravit. Imperf. c. S. אִי־קִוּיִךְ 20, at אִי־קָר 29², Imprt. יִקְרָא, Inf. יִקְרָא 20. | יִקְרָא honor, majestas, abs. יִקְרָא 65¹, יִקְרָא cstr. 102¹⁷. | יִקְרָא gravis, honoratus, nobilis 20.

יִקְשׁוּ n. pr. Joqšan 75.

ירא Af. יִרְאֵה, Inf. יִרְאֵה Mich. 6, 4, Partic. act. Pl. מִוֶּרְךְ 145³ docuit. Vox ex hebr. הוֹרָה desumpta Syris ignota. | אִוְרִיָּה lex, = הוֹרָה proprie institutio, a praecedente formatum in scholis Judaeorum et a Syris receptum | אִוְרִיָּה.

יִרְדָּנָא n. pr. Jordanus fluvius.

ירח יִרְחֵי, יִרְחֵיךְ, יִרְחֵיךְ Pl. יִרְחֵיךְ 52 mensis. Pl. יִרְחֵיךְ *ירחא, abs. cstr. יִרְחֵיךְ 50⁶ n. pr. Jericho urbis.

ירך יִרְכָא 69⁸, c. S. יִרְכֵי 68⁹ femur, latus, יִרְכָא femoris superior extremitas trochanter, coxa. Pl. יִרְכָא *ירכא Exod. 28, 42, Sab.; “Talmudici ירכות adhibent” (Buxtorf), at habes c. Suff. יִרְכָא Cant. 7, 2. Levy fem. esse dicit; vox Hebraismum sapit.

ירק יִרְקָא 18¹³, abs. יִרְקָא Genes. 1, 30 herba virens, olus. | יִרְקָא livor, rubigo, icterus aut chlorosis aut similis morbus 37¹². | יִרְקָא Levit. 11, 18 nom. avis immundae יִרְקָא, quam vulturem pernoptera habent. Cf. Freytag sub יִרְקָא, quod Lane reddit Pharao's hen. LXX αὐτὸν juxta γλαύκα! Vulg. porphyrionem. — Bar Bahlul apud Payne-Sm. sub. יִרְקָא dicit יִרְקָא esse avem flavam tempore mensis Julii in cimeteriis degentis, quam Graeci γλαύκα appellent, Arabes vero يرقان, ارقان. Lane sub ارقان nihil nisi rubiginem et icterum affert.

ירר יִרְרָא Mich. 1, 8 nomen animalis hebr. in Plur. יִרְרָא dicti, thos, canis ferus, fortassis etiam canis aureus. Syri יִרְרָא per ابن ادى explicuerunt. Cf. Gesenii Thes. s. v. Buxtorf et Levy יִרְרָא scribunt, at codex Reuchl. ubique cum Babylonico nostro יִרְרָא.

ירושלם n. urbis Hierusalem.

ירת יִרְתָא 32, תִּירְתָא c. S. fem. יִרְתָא 18, Imprf. יִרְתָא, c. S. fem. יִרְתָא 16¹², יִרְתָא

Inf. מִירָתָהּ, c. Suff. fem. מִירָתָהּ 37¹⁰ occupavit. | יְרוּחָא id quod occupatum est, possessio.

ישט Af. אִוְשִׁיט, Imprf. לִוְשִׁיט extendit (manum). | *אִוְשִׁטְוּחָא in phrasi אִוְשִׁטְוַת דְּרִיךְ extensio manus, Deut. 28, 8, 20 | בְּכֹל אֲשֶׁר עָשִׂיתָ בְּכָל אֲרָצְךָ quidquid inceperis.

ישיר n. pr. Isai. 128.

ישמן n. loci. Beth Ješimon.

ישן 62⁸ somnus. Verbum ישן aramaice non adhibetur, cf. יתם.

ישר estr. מִישָׂר, Pl. מִישָׂרָא 18⁶, R. 140⁵ משריא male, radix non est שרא sed ישר, planities, vallis late patens. Respondet hebr. ערבה et מישור et ignotum est Syris.

ישראל n. pr. Israel.

ית c. S. יָתֵךְ, יָתֵךְ rel. nunquam a brevi instruendum (cf. Lagarde, Gesammelte Abhdlgn. 34) nota Accusativi, respondens hebr. אֵת, phoenicio אֵת. Cf. arab. يَتَّى cum Suffixis.

יתב 32 תִּיתֵיב) תִּיתֵיב, יתֵיב, Imprf. יתֵיבנא, 1 Plur. יתֵיב, Inf. מִתְבָּ 113⁸. Cf. Gram. syr. I 311. Partic. יתֵיב, f. abs. יתֵבא. Nota vocem significare etiam *habitatum esse*, e. c. ארעא דלא יתבא 162⁷ terra non habitata. Sic interdum et hebr. ישוב adhibetur. — Itpa. (a Pa. יתבא habitari fecit) est יתֵיבנא, Imprf. יתֵיבנא 153² factum est ut habitaretur, habitatoribus instructa est terra. — Ab Af. יתֵיבנא posuit procedit Ittaf. יתֵיבנא, cujus Partic. מִיתֵיבנא Jes. 53, 7 = hebr. נענה compositus, submissus videtur esse. A quo distinguendum denominativum יתֵיבנא = hebr. גור moratus est, quod a יתֵיבנא = γῆρ, παροικος procedit. | מִיתֵיבנא c. S. מִיתֵיבנא sedes 30. | מִיתֵיבנא 76, status παροικου. | מִיתֵיבנא Exod. 22, 26 tegumentum. | מִיתֵיבנא al. lect. מִיתֵיבנא 115¹³, cf. P. 121, locus, ubi quis degit. Posteriore tempore schola, academia doctorum; Samaritanice scribitur מִיתֵיבנא in versu מִיתֵיבנא erigetur academia doctorum.

יתם abs. estr. יתֵם 96¹⁸ vel etiam יתֵם 35², Plur. יתֵמן orphanus. Fem. יתֵמא 160¹⁶.

יותר *superfuit*, Af. *אִוְהַר* *effecit ut superesset, reliquum fecit. Imprf. c. S. *יִוְהַרְיֶנְךָ* Deutr. 28, 11, efficiet ut abundes.

כ

כ Particula comparandi, sicut, *וְהָיוּ כְרִבְרִין* Gen. 3, 5 et eritis sicut domini. *כְּקַבְלָא* sive *כְּקַבְלִיָּה* Gen. 2, 20 sicut quod ei propositum erat. Componitur cum *מֵא* in *כְּמֵא* sicut, — cum *ד* in *כִּד* sive *כִּיד*, sicut quod = sicut, e. c. *בְּקַבְלָא* *כִּיד* *הַיְיֹבִית* sedi sicut in tenebris Mich. 7, 8, *בְּקַדְמֵיהָ*, *כִּיד* sicut a principio.

כֵּא hic, hoc loco, comp. cum *הָא* fit *הֵכָּא* hoc loco 19. 23. *מִכָּא . . . מִכָּא* ab hac parte et ab altera 21¹⁴. Cf. Gram. syr. I 163.

כָּאב = *כָּאב*, Imprf. *נִבְּאָב* dolorem perpessus est. *כִּיבָא*, Pl. *כִּיבִין* 130 dolor, morbus.

כָּאס cstr. *כָּס* poculum. rad *كأس* 48¹⁴ poculum retributionis.

כָּב = *כָּב* nom. un. *כִּבְיָ* genus spinarum ad eas pertinens, quae *חַמְצָ* dicuntur. Cf. Löw Pflanzennamen 148.

כְּבָא jecur. Hebr. est mscl., syr. fem. In Targ. mscl. in Talmude fem. adhibetur prout dixit Levy.

כָּבֵשׁ Imprf. *יִכְבֹּשׁ* 153¹⁷, 1. pedibus calcavit, et loco quidem laudato *calcando exstinxit, obduxit*, 2. viam calcando planum fecit, *בְּאַוְרָח כְּבִישָׁא* 12 in via publica = *מִסְפָּחָה* hebr., 3. conculcavit, subegit subjecit 17¹⁷. — Pa. subjecit 77, 143¹⁶, 126⁶, praeterea stravit viam lapidibus, lectum pulvinis. — Itpeel *אֶת־כְּבִישׁ* oppressus est, *אֶת־כְּבִישׁוֹ אֶפְרוֹר* = hebr. *נִפְּלוּ אֶפְרוֹ* 65 cf. Exod. 3, 6; *כִּיבֵשׁ* *מֵת־כְּבִישׁ* *submissus. | *כִּיבֵשׁ* = *כְּבֵשׁ* scabellum, abs. *כִּיבֵשׁ* 124, hierosolym. *כְּבֵשׁ* Land Anecd. IV 220. Pl. cstr. *כְּבֵשׁוֹ* 117.

כָּד vide sub. כ — *כָּד* ex *ד* et *כ* conflatum = *כְּאֶשֶׁר* simulac, quum. *כָּד יִקְוֹם מַלְכָּא* 29 quum exstiterit rex; *כָּד הָיָה*

עָקָה quum esset oppressio Jud. 5, 8. — Deinde כּוּ componitur cum הוּא quod scribitur כּוּ = כּוּ i. e. simulac hoc scil. est, quod saepe vertendum *nunc, tunc, jam*. E. c. אֲכֹלוּ דֹהָבוּ 115¹, i. e. simulac poenitentiam egerunt sequenti Perfecto לֹא רָכִילוּ לַהוֹן non devicerunt eos. וְכֹלוּ יָאִי לַהוֹן דִּיתְבִּין = et tunc pulchrum illis est sedere rel. ib. et 156⁸. — כּוּ denique coalescit cum הֵן illud in כּוּן = simulac hoc est = jam, nunc 158⁸, 157¹⁵. Nota כּוּ et כּוּן dialecto Palaestinensi propria esse ideoque in Targ. Jonath. et Hagiogr. tantum occurrere. Ejusdam farinae est somnium Mordechai. Cf. Buxtorfium P. 120. Ideo et in Evangeliiario Hierosolymitano saepe adhibetur. Utraque vox saepius cum כֶּן conjungitur, quod vide.

כּוּב. כּוּב *כּוּב mentitus est. Pe. raro adhibetur, Pa. usitatissimum כּוּב id. Partic. Plur. מְכַוְּבִין Num. 23, 19. Itpa. אֶת־כּוּב *כּוּב mendacem se monstravit, falso aliquid dixit 2 Sam. 22, 45, Deut. 33, 29.

כּוּ et כּוּן v. כּוּ.

כּוּהָ fem. כּוּהָ caliginosus factus est oculus. Plur. 3 f. זָכָה Gen. 27, 1 Sab. Inf. et Impf. מִיכָה זִיכָהי Zach. 11, 17 Reuchl.

כּוּהָ Pl. כּוּהָ sacerdos. כּוּהָ כּוּהָ Pl. כּוּהָ sacerdotum Levitici 34. Plur. c. S. כּוּהָ Mich. 3, 11. | כּוּהָ sacerdotium 76.

כּוּהָ cauterium 92¹².

כּוּב v. כּוּבִין כּוּב.

כּוּ = כּוּהָ *כּוּ foramen, fenestra. Plur. est כּוּבִין, אֲשַׁגַּח מִן כּוּהָ Cant. 2, 9 babyl. legitur כּוּהָ, syr. כּוּ, כּוּ, כּוּ. et prospexit de fenestra. Hic כּוּהָ = כּוּהָ est Singularis non Plur. quem statuunt editiones et Bxt. et Levy.

כּוּהָ 94 nomen animalis immundi hebr. חֲכָה Lev. 11, 30, LXX et Vulg. chamaeleon, recentiores lacertae genus malunt.

כּוּבִין Pl. כּוּבִין, cstr. כּוּבִין stella. Radix כּוּב.

כּוּ in Pe. in Targ. inusitatum, syr. כּוּ exstitit, incidit, accidit. | כּוּהָ cstr. מְכוּהָ 115 locus, habitaculum. | כּוּהָ, f. כּוּהָ et abs. כּוּהָ 126⁷ rectus. | כּוּהָ 145¹, rectitudo, cf. Reuchl. |

כין proprie οὐσία, modus essendi, deinde Particula ita se habens, tali modo, ita; syr. ܩܝܢ deinde. — וְהָיָה כִּין et ita factum est. — עַל כִּין quia ita est, propterea, ideo. — בְּכִין ideo, tunc, deinde, proprie ex eo, quod ita est. Num. 20, 12. Cf. Gram. syr. I, 161.

כוש n. pr. populorum meridionalium Kuš 61¹⁰.

כֹּהַּ syr. ܐܘܚܡܐ Particula sicut. C. S. כֹּהֲךָ sicut tu, כֹּהֲהוֹךָ sicut ei. De origine nihil constat, potest esse nomen a radice כוּא formatum, quae tamen aptam significationis derivatorem non praebet, potest esse compositum ex כ et הָה, quod idem habetur ac הָה qualitas. At obstat quod non explicari potest cur הָה mutatum sic in ה. Conferendum est כֹּהֲךָ in quo eadem quaestio oritur utrum ad כוּא sit referendum an compositum sit ex כ et הָה = וְהָה.

כיל n. מכילתא* | כַּמְלָא = כַּיִל, יַכְיִיל, כַּאֵל mensuravit, ar.

instrumenti, instrumentum mensurandi, mensura, modius. Pl. abs. מְכַלְךָ 150. Hieros. legitur מְכַלְךָ Payne-Sm. s. v., syriace non adhibetur.

כיס abs. כִּיסֵא* כִּיס marsupium, crumena.

כיר Dualis ex hebr. Levit 11, 35 servatus — species ollae duabus partibus compositae, chytropus. Volunt esse focum, portabilem, syr. ܟܝܪܐ ܟܝܪܐ, arab. اَثْفِيَّةٌ, Pl. اَثْفِيٌّ. At اَثْفِيٌّ, i. e. lapides quibus imponitur olla tres solent esse (Lane s. v. et Hariri ed. De Sacy² P. 84) quamquam اَثْفِيَّتَانِ usurpetur, si loco tertii lapidis elevatione terrae utuntur. At quis tales lapides, quibus imponitur olla, frangi jusserit? Itaque alii de olla operculo tecta cogitaverunt, quo facto Dualis explicatur. Haud dubie vas fictile erat, quod hodie ferreum est. Cf. Levit. 6, 21. Arabs مستوقد posuit cf. DMZ XXII 84; Jacob Levy s. v. focum vult allato loco Kel. 6. 1. 2 כִּירָה וְהַבְרָם בְּטִיט qui duobus lapidibus luto conjunctis focum facit, at idem dicit, idem esse כִּירָה quod est כִּירֵה fornax.

כלא I. כלא Af. אֶכְלִי 124 clamavit, Partic. msc. Plur. כְּבִלְךָ 150. | אֶבְלִיָּהּ* clamor, vociferatio 154³. — Radix dialecto Palaest. propria apud Onqelosum et syr. non occurrit.

II. *כלא = כלא cohibuit, impedivit, Itpe. את־כלי Num. 25, 9 impeditus est cohibita est pestis.

III. כוליהא Plur. fem. 2, 3¹⁷ renes.

כלב canis 97. Abs. est פֶּלֶב = פֶּלֶב Ps. 59, 7, quod Levy observavit.

כלל complecti, cingere, totum esse. Pe. כליל vel Pa. *כליל cinxit corona = כליל . At Cant. 3, 11 babylonice habes Peal וכלילו עֲמָא, cod K. וְכָלִילוּ, et cum babylonico convenit cod M. Antiqui testes igitur Pael non agnoscunt. | כלילא* corona 163. — Saf. שכליל effecit ut totum esset, ad finem perduxit, perfecit, Iſtaf. שכליל 60¹⁰ perfectus est. | שכלילא perfectio, Plur. cstr. שכלילי 2 Sam. 22, 8 fundamenta coeli. | כוליא* universitas, totum, c. S. כוליה 25⁹. Abs. et cstr. est כל vel כלל omnis, quorum de descriptione cf. P. 31 adnot. 3, 1.

כלם = hebr. הכלים conviciatus est, pudore affectit. — Itpe. את־כלים* pudore affectus est, puduit eum; Partic. Pl. מתכלמין 62. — Radix syr. inusitata.

כמן 91⁵, Impf. וכמן 78 insidiatus est, dolum struxit. — Partic. act. Plur. 151⁸ legendum est כמנין nisi praestat cogitare de כמנין* et legere כמנין.

כמר Pl. כומרא* 17 = hebr. כמרים in Plur. tantum sacerdotes idolorum. Forma primitiva est kumr unde kumrā et kemārim recte derivantur. Armeniacum քուրմ , chourm contulit Lagarde Armen. Stud. 2386.

כמוש n. pr. idoli Moabitarum, Kemoš.

כנע demissus fuit כניע* 164, demissus, modestus, pudore affectus. Itpe. את־כנע* submissus fuit humiliavit se = נכלם hebr. Imprf. Pl. יתכנעון Mich. 3, 6 sese retinebunt a docendo, pudebit eos docere. Infin. את־כנעו modestia, submissio. — Radix syr. et apud Onqel. inusitata. | כנען n. pr. terrae. Canaan. כנענא Canaanæus, Pl. כנענאי 100¹³.

כנף f. Pl. c. S. כנפוהי 142² ala. Syr. כנפי Plur. paucitatis, כנפא Plur. multitudinis est. — Metaph. כנפא ala = extre-

mitas vestis sive ora pallii 2 Sam. 24, 5. Hinc כ' רָאבוּהי oram pallii patris retexit i. e. pudenda mulieris, quam pater in matrimonium duxit. Deut. 27, 20.

כנר 67¹⁰ = כַּנָּרָה, כַּנָּרָה, כַּנָּרָה, arm. *ܟܢܪܗ* *chnar* instrumentum musicum, cithara.

כנש Imprf. כְּנִישׁ 39, Impert. כְּנִישׁ collegit. Partic. pass. אֶת־כְּנִישׁ 48 collectus, minutus, oppressus. Itpe. אֶת־כְּנִישׁ 50¹⁰ et אֶת־כְּנִישׁ 140¹⁷, quo tamen in loco Itpa. apud R., collectus est. Dubium num אֶת־כְּנִישׁ Gen. 1, 9 Itpe. an Itpa. — Pa. כְּנִישׁ collegit. Imprf. et Inf. כְּנִישׁ אֶת־כְּנִישׁ 143¹⁰. Itpa. אֶת־כְּנִישׁ, Imprt. אֶת־כְּנִישׁ 76² congregari. Infinit. c. S. אֶת־כְּנִישׁ 76¹² congregatio, quotiescunque conveniunt. — אֶת־כְּנִישׁ alia forma Infinit. 51. | כְּנִישׁ collectio scil. frugum tempore messis, חֲגֵא דְכְּנִישׁ Exod. 23, 16; 34, 22 festum collectionis frugum autumnale. | כְּנִישׁ estr. כְּנִישׁ 9¹⁹, 143², Pl. כְּנִישׁ 152¹², estr. כְּנִישׁ 58⁶ collectio, congregatio, spec. synagoga cf. 152¹².

כס v. כֶּסֶף * כס

כסא Pael כְּסִי, Imprf. c. S. רִבְעִינִי 93¹³ operuit, texit. — Itpa. אֶת־כְּסִי, c. Acc. rei, tectus, copertus est, אֶת־כְּסִי 137⁵ sacco vestitus; fem. אֶת־כְּסִיָּה, Perfect. אֶת־כְּסִיָּה exstat 156 lin. ult., pro quo apud Lagardium Hagiogr. chald. legitur אֶת־כְּסִי. | כְּסִיָּה abs. כְּסִי 95³, c. S. כְּסִיָּה, כְּסִיָּה vestimentum.

כסס 71¹⁹ כְּסִיָּה foenum, syr. *ܟܣܣܐ* rad. *ܟܣܣܐ*, cui Bar Ali tribuit sensum verbi *ܩܘܣܡܐ*, *ܩܘܣܡܐ*, i. e. edere cuspidibus dentium (Hariri ed. De Sacy² P. 100) vel secundum alios edere rem siccam.

כסף abs. כְּסֶפֶה argentum.

כען כְּעַן nunc, jam, hoc tempore. Saepe cum כְּדוּ et כְּדוּ con- jungitur 156⁸, 157¹⁵, 158⁸ et apud Onqel. 12, 22 sicut in Ezr. 5, 16, Dan. 2, 23 occurrit. Compositum videtur ex כ et עַן quod redit ad radicem עַן = עֵן, cui cognatum עֵן = עֵן Imprf. יַעֲנוּ accidit. Sic עַן esset id quod accidit, locali sensu = id quod oculo se praebet, temporali sensu = momentum. Cf. Fleischer apud Levy II P. 572.

Primus hanc etymologiam proposuit Simonis. Femin. ענת in וְכַעֲנַת habes = et sicut quod se oculo praebet, i. e. quod praeterea adest, = et caeteri Ezr. 4,10. Cf. עון. Dietrich ex כַּעֲנָנָא = sicut tempus correptum vult vocabulum, at obstat ה duplicatum, quod et neosyriace in háidaná = nunc = אִתְּן יְיָנָא servatum est.

כפן abs. כפנא *כפן c. S. לכפנהון* 161²¹.

כפר proprie linendo aliqua re, e. c. pice (sanguine) obduxit rem, texit, celavit, negavit. Pa. כפר, Imprf. יכפר, Inf. כפרא terminus technicus ritus hebraei ab hebr. כפר in linguam targ. tralatus, qui hebraeo כפר aequipollet, expiavit culpam, effecit ut culpa (a Deo) condonaretur, ubi de sacerdote est sermo 149, et culpam texit, condonavit, ubi Deus est subjectum enunciati Deut. 32, 43. Constr. c. על. — Ad intellegendum nexum variarum notionem juvat comparare עפר oblitteravit ventus mansionis vestigia, oblitteratus fuit, texit herba terram, condonavit. Sed hoc ad historiam religionis Judaeorum pertinet, neque est hujus loci negotium. Syr. כפר et כפר est abstersit, quae notio a permulcendo et linendo procedit. | כפרנא*, Pl. c. Suff. f. כפרנא 17 pagus, villa. Singularem vocabuli neque Buxt. neque Levy exemplo comprobavit.

כרא כרא* fodit, Imprf. יכרי 93¹², Perf. Pl. c. S. כרוהא 15¹⁴. Radix Syris hoc sensu inusitata, כרוני enim est 1 brevis fuit, 2 doluit.

כרוב כרוביא, abs. כרובין 65, 124 nomen generis angelorum, Cherubim.

כרוז Af. אכרוז clamavit, pronuntiavit.

כרך Partic. מיתכרך 164¹², al. lect. מיתברך, incertum quid significet. Fortasse = כרךי flexit se, mentem mutavit? | כרנא* = כרנא, abs. כרך Num. 24, 21 urbs munita, oppidum. Pl. כרכין 2 Sam. 22, 30, unde 45¹⁷ כרכין emendandum in כרכין; c. S. כרכהא 147. | כרכהא Deutr. 28, 52, cujus Sing. foret כרכהא* aut vallum, quo cingitur oppidum, aut oppidum, quod cingitur vallo. Deest apud Bxt. et Levy.

כרמלא | כרמלא 21¹⁰ Pl. כרמלא 12⁹, abs. cstr. כרמא כרם 153 vinea.

כרמז 91²¹ כרמזא כרמז fustis, baculus. Vocabulum cujus etymologia et patria nondum perspectae sunt.

כרן cstr. in phrasi כרן יומא הדין = בעצם in phrasi בעצם היום הזה Deut. 32, 48. Etymologia dubia, neque arab. nec syr. radix כרן usurpatur, de קרן non cogitandum est.

כרס 102, 137, 129¹⁰ כרסי cstr. כרסא* כרס Formatum videtur per dissimilationem duplicis ס a פסא.

כרע 1 Ps. כרעה 73¹⁵ כרעא* | כרעא Pl. כרעא 3 crus. Nota formam כרעון in lexicis allatam esse falsam et corrigendam in כרעון, arab. est كراع, syr. כרעון, hebr. Dualis, qui solus usitatus est, כרעון. Syris nomen ex Targumis in Pesch. receptum proprie alienum videtur fuisse, quia eorum glossographi in explicatione titubant, alius enim عرقوب الرجل dicit (عرقوب tendo Achilles) alius ساقين الفخذ i. e. plantae pedum, alius الفخذ والساق.ubi كراع est pars inter pedem et genu, فخذ vero pars inter ساق et ركب = ירך; quod eo magis mirum, quia in nominibus plantarum graecis πους voce כרע redditur, e. c. λαγώπους = כרעון al. Ad quamnam dialectum haec botanica nomina pertinent?

כרש n. pr. viri Cuschan. V. חרב.

כשר aptus, conveniens fuit, Partic. act. כשר, Pl. כשרין aptus, rectus, dignus.

כחב Imprf. יכחב scripsit. | כחבא* כחב liber et cstr. כחב scriptio e. c. כחב ימינא, legas רמ', scriptio dexteræ ejus 50.

כחל 21, Pl. כחלא Ezra. 5, 8. Radix est כחל coegit in unum, כחל massa luti compacta, quae radix syr. non adhibetur.

כתן Pl. c. S. כתן 4¹⁷ כתן indusium, tunica, χιτών. Syr. dicitur כתן.

כתף f. c. S. כתפה juxta 707, 738 humerus. Stat. abs. et constr. formâ *כתף* uti debet = כתף.

כתר Pa. Partic. מכתר expectavit 148. | כתרא* Pl. כהיון = *κίταρις, κίδαρις* corona, ex hebr. כתר desumptum, syr. inusit.

כתש agitavit, tudit, in Partic. כחיש, Pl. כחישון 130 vexatus. מכתשא 42¹ perturbatio, vexatio, plaga.

ל

ל Particula, Dativi vices gerens, versus, ad, *πρός*. Vocalismus tractatur secundum analogiam particularum ב et ו, itaque למרבהא et לאבהתנא et לקדם 26. — C. S. לר, לכך, לרה, לנא, לכון, לכון. — Componitur cum למא in למא cur Mich. 4, 9.

לא Particula negationis, non.

לאה fessus, fatigatus fuit. לראוהא, abs. לראות, c. S. לראוהך, לראוהא fatigatio, molestia, labor, id quod labore acquiritur, Deut. 28, 33. Syr. *لأوه*; hieros. *لأوه* Land. Anecd. IV 220 forma recta status absoluti est cf. חזוהא a. חזוהא | לאה n. pr. mulieris, Lea.

לאך, radix aeth. *ለአ*, misit. — מלאכא instrumentum quod mittitur, nuntius, angelus 125, c. S. מלאכר 100¹.

לבב abs. ליבא 42¹³, cor. C. S. לבבון cor vestrum. — Forma לבב in בלבב Hab. 1, 1 et בלבביה 156⁴ dialecto Palaestinensi propria videtur, *لبب* enim et *لبب*, *لبب* in Evangel. Hieros. occurrit. Payne-Sm. 1879, ita ut non statim de Hebraismo sit cogitandum. | לבלפין in לבלפא* 130² surculi, flores, syr. inusitatum. Buxt. et Levy praebent לבלפין, Levy etiam ליבבא.

לבן n. pr. viri Laban (i. e. albus).

לבש 137³ induit, se vestivit c. Acc. rei. אלבשיש* Af. אלבש 13¹², c. S. אלבשישון, 2 Prs. אלבשישא 51¹¹ cf. 12³ vestivit cum gemino Acc. personae et rei; itaque in Imprf. c. S. אלעזר יהת אלעזר iis vestibis Eleazarum. | לבושא, abs. cstr. לבוש vestimentum. Pl. abs. לבושין, c. S. לבושין, לבושין.

להא Šaf. *שלהי* fatigavit. Išt. אשתלהי fessus est, animo defecit Jon. 4, 8. Inf. אשתלהיח 136⁶. Radix apud Onqel. inusitata videtur, loci in Lexicis allati omnes ex Jonath. et Targ. Hagiogr. petiti sunt. Syr. ܠܗܐܢܐ est terra deserta, Bernstein Lexid. Chrst., at Bar Bahl ܠܗܐܢܐ 1. puteum, 2. incantatorem esse vult. Radix forma Palaestinensis pro להא posita a multis habetur, haec enim dialectus ה pro א saepe adhibet, at cogitandum est etiam de Pali radicis שלא, mutato ו in ה, ita ut שלהי ad שלא pertineat ut ܠܗܐܢܐ deportavit ad גלה hebr. in exilium ivit.

להב להב flagravit non nisi in Šaf. usitatum. Šaf. *שלהב* flagravit, שלהוביח, estr. שלהוביח flamma 107⁹; שלהוביח 17⁵ id.

לוא לוא adjunxit se, adhaesit. Hinc procedit לוה, Particula apud, prope, ad. Est stat. cstr. nominis לוה adhaesio, quod a לוא procedit, ut ܠܘܐ numerus a ܠܘ, et quocum conferendus est usus vocis מנת in neohebraico על מנת ea condicione ut. — C. S. לוהי, לוהי apud, ad me cet. Comp. c. מן in מלוהיח inde ab eo 13⁴. Simili modo etiam לוה exortum censeo, quamvis etymon non habeam, non enim לוה ex לוה profectum esse puto. לוה n. pr. Levi לוהי; Pl. לוהי Levita, leviticus, e. c. לוהי sacerdotes levitici generis.

לוה Pl. לוהי, estr. לוהי tabula.

לוט לוט maledixit, c. S. לוטיה maledixit ei. Imprf. לוט, רלוט, תלוט, c. S. לוטיה, תלוטיה, תלוטיחון, תלוטיחון 26²², לוטיה 24¹², ubi analogia postulat לוטי. — Imperat. contra analogiam scribitur לוט 18¹⁹, cf. 24¹¹, 19¹⁴. — Infinit. מלוט 26²¹, 25¹, Partic. pass. לוטי. לוטי, abs. לוטי Hab. 3, 12, Pl. לוטיח mscl. maledictio. Neque formam לוטיחון babilonice vidi, neque fem. לוטיחון, quod Levy affert, Syr. est ܠܘܬܝܚܐ, et consulendi loci 2 Sam. 16, 12, 1. Reg. 2, 8 in libris babilonicis.

לוט cf. לוטיחון.

לוהא לוהא, estr. לוהא in לוהא 17⁷, quo redditur לוהא. Cf. Jes. 15, 1. Idem לוהא fortasse est stat. abs. nisi cum voce לוהא membri sequentis virtualiter conjungendum est. Pluralem

habes Targ. I. Esther 9, 27 לַחֲרִיָּתָא pro quo scribendum est babyl. *לַחֲרִיָּתָא, quod juxta פְּצִיחָא (leg. פְּצִיחָא Jud. 5, 11) vertunt pagi, villae. Deut. 4, 48 in Targ. Jon. לחיה positum est pro ערער. Unde concludo non nomen loci re vera in לחיה esse servatum, cujus alibi nulla vestigia inveni, sed esse interpretationem etymologicam, qua ער et ערער ob sonorum similitudinem cum ערה, Piel עָרָה Ps. 139, 7 denudavit, evertit, comparata et sensu delendi reddita sunt incitante ad hanc interpretationem loco Jes. 15, 1. Etiam Hab. 3, 13 ערוה verbo תָּבַרָה sive תְּרִיכָה expressum est. Hujus modi interpretationibus abundat Targ. Mich. I. Interpretationi etymologicae inservit radix לָסַל abstersit, delevit, a qua לָסַל = לָסַל et לָסַל procedit, unde fem. dicitur לַחֲרִיָּתָא deletio. Gesenius Thes. II 1005 contulit לחי maxilla = rupes. Notio deletionis etiam Esth. 9, 27 in Trg. primo non inepta est, nam פְּצִיחָא sunt loci nitidi, bene culti, juxta quos לחיהא sunt loci deleti, ruinae, quos conjungunt sicut מעמור habitatus cum חָרָבִּינָא inhabitatus. Omnes enim Judaei et in urbibus bene cultis et in urbibus desertis omnium provinciarum degentes festos illos dies celebrare constituerunt.

לחד I. לחדא Partic. valde, vehementer. Haud dubie ex חדא unus et ל conflatum proprie significat *ad unum*. Ponitur pro hebr. מאד.

II. לחוד solus, et adverbialiter solum, tantum, quinetiam. Ponitur pro hebr. רק Num. 20, 19. — Comp. cum ב et adsciscit Suffixa in forma Singularis et Plur. בלחודא 97⁶ = unica, et בלחודיהו, בלחודיהו soli, in solitudine ab aliis segregati Deut. 33, 12. — Vox conflata ex לחודא, quod primitivo לחאד in arabico לחאד sigillatim exstanti respondet, et ל Particula. In לחודא consona ח omissa est ut in לחאד = واحد, et sensus est unitas, solitudo. Itaque לחודא est pro solitudine = solus, tantum, בלחודא est = in pro solitudine illius i. e. unica (vestis). Syr. haud dubie recte לחאד et לחאד scribendum est, quamvis punctum inferius in לחאד et לחאד secundum suetam pronuntiationem poni soleat.

לחד Inf. לחאד * לחאד 157 lambit, e. c. pulverem gressuum et

Pa. *לָחַד, Partic. act. מְלַחֵד lambit, linxit, bovis more herbas depastus est Num. 22, 4.

לחם panis. | בֵּית לָחֶם n. pr. urbis Bethlehem Mich. 5, 1.

לחן Pl. לַחֲנָה pellex Gen. 25, 6. Dan. 5, 2. Vox syr. inusitata, cujus etiam arabice et aethiopice etymon non exstat.

לול m. nox, cf. 58², Pl. abs. לֹלֹל 103¹⁵, cujus ā a Syr. לֹל, abs. لَوَّلَ recedit. K exhibet לֹלֹן.

לית I. לִיָּהּ = hebr. לִישׁ = לֵיִטְ leo 148³. Vocab. syr. inusitatum.

II. לִיָּהּ ex לִיָּהּ contractum, non exstat; in Pausa לִיָּהּ aliquando scribitur, 61¹. Adsciscit sibi Suff. in forma Plur. לִיָּהּ 29¹³ m., לִיָּהּ 8¹⁹ non est, proprie non (est) existentia ejus. Cf. לִיָּהּ.

לכש n. pr. urbis Lachis. 141.

למך 67 n. pr. vir Lemech.

לסט, Sing. לִיסְטִים *latro cf. P. 120 sq.; Hierosol. לִיסְטִים, Pl. לִיסְטִין. Syri ex ληστής fecerunt لِسْتِيْن, Pl. لِسْتِيْن. In arabico لَصَّ, لَصَّ t cum s conjunctum abiit in ص, uti eodem modo ex castra, ἀστρα factum est قَصْرٌ et ex strata صِرَاطٌ.

לסס sic cum Dag. in ת Mich. 4, 14 maxilla. Pl. c. Suff. scribitur לִיסְסִין Cant. 1, 10 ubi prima vocalis deest, at cod. M praebet לִיסְסִין. Etymon vocabuli, cujus affines arab. et syr. non sunt, cujusque recta scriptura nondum constat, dubium est. Si Dag. in לִיסְסִין et vocalis in לִיסְסִין recte scribuntur, redit ad לסס, et est Inf. radice לסס, uti לִיסְסִין porta pertinet ad לסס circumagi. Jam Buxt. ad formationem explicandam adhibuit לסס. A tali forma Plur. deberet esse לסס cf. לִיסְסִין, לִיסְסִין et קִישָׁה = קִישָׁה, et de forma Plur. Cant. 1, 10 non constat. Si forma Plur. לִיסְסִין et Sing. לִיסְסִין recta est, radix est לסס, si plur. forma est לִיסְסִין invocandum est לסס. Sed لَسَّ, لَشَّ, لَشَّ aptam etymologiam non praebent.

לקא *לקא caedi, percuti, unde *לקוהא percussio, poena, c. S. לקוהון poena eorum. Radix syr. et hebr. inusitata dialectis targum. et talmud. propria cum **לִּקְי** comparanda est, i. e. occurrit, incidit in aliquem, accidit alicui aliquid.

לקש מלקושא pluvia serotina, vox ex hebr. adscita Palaestiniensi dialecto propria.

לשן לישנא lingua.

מ

מא מַא Pronomen interrogativum, quid. **מַא אַם** et **מַא אַם**, immo **מַאם** si forte 19¹, 19¹⁵, 24¹, 68¹⁶.

מאה מַאָה centum 54. 100.

מאך מַאָך v. מכך.

מאל מַאֲלָא 14² respondet nomini proprio loci hebr. **הַתְּרִים** dicti, quod Targumi interpres etymologice a **תור** derivans hat-tārīm pronuntiavit. **הַתְּרִים** sunt exploratores, chald. **מַאֲלָא** v. s. **אלל**, itaque Num. 21, 1 ita intellegi vult Targum: venit Israel viam exploratorum, i. e. secretum et inopinato bellum intulit. Similes interpretationes etymologicas habes Mich. 1.

מבל מַבּוּלָא 107 diluvium. Vocabulum ex Hebraeo in linguam targ. receptum, at non originis hebraeae est, sed vocabulum peregrinum jam ab Hebraeis ex alia lingua (babylonica?) assumptum. Aramaica vox est **טופנא**.

מגד I. מַגְדָּנִין 52 fructus nobiles et מַגְדָּנִין 74² res pretiosae. Utramque significationem in Targ. vario vocalismo distingui J. Levy conjecit. — Syr. **مَدِين** fructus recens Kalila w. Dim. 81, 16 est, at lexica **مَدِين** et **مَدِين**, quod est diminutivum, fructus aridos esse dicunt, vel etiam fructus arborum; itaque sensu rei pretiosae vocabulum hebraizat Genes. 24, 53.

II. מַגְדוֹ n. pr. loci Megiddo.

מגל מַגְלָא Pl. מַגְלִין 145¹² falx, ar. **منجل**. Radix **גלל**? **גלל**? V. **גלל**.

מגן מִגָּן inanitas, id quod nihil est Ex. 20, 7. | מִגָּן Adverb. gratis, gratuito, sine mercede, in vanum.

מגר syr. exponitur in Pe. lapsus est, cecidit, at non syr. et chald. usitatum est. Pael מִגָּר, Imprf. יִמְגֵר 78 projecit, praecipitavit.

מדי מִדְיָנָה 314 fem. Midianita. Est fem. a מִדְיָנָה* derivatum in quo ad *ā* adtendendum, nam et syr. scribitur ܡܕܝܢܐ et ܡܕܝܢܐ .

מדע v. מדעם מדע.

מדר v. מדרון מדר.

מהר מוהרא מהר, Pl. cstr. מוהרי בְּהוֹלָהָא 96¹⁰ pecunia ex pacto solvenda pro sponsa, sive in usum ipsius sponsae sive in usum gentis ipsius. Distinguitur a donis gratuitis Genes. 34, 12 et *non est dos sensu juris Romani*. Conferendum est arab. مهر pecunia mulieri ante matrimonium data, quae in jure moslimico ipsi mulieri competit ejusque est proprietas, in jure vero veteri Hebraeorum patri dabatur. 1 Sam. 18, 24. Ideo dixi sive in usum ipsius sponsae sive in usum gentis ipsius מוהר esse datum, quia penes patrem erat filiae tradere hanc pecuniam. De *mehr* in jure moslimico cf. Tornauw Erbrecht nach den Verordnungen des Islam in Zeitschrift für vergleichende Rechtswissenschaft V, 135, 143, 144.

מוא מוֹאב n. pr. gentis Moab.

מוח מוֹחַ c. S. מוֹחֵךְ Deut. 28, 35, cranium proprie medulla, cerebrum. In Pesch. l. l. ܡܘܚܐ ex Targumo desumptum, sicut 2 Sam. 14, 25, nam re vera $\text{ܡܘܚܐ} = \text{ܡܘܚ}$ est medulla.

מופ מוֹפֵהָא v. אפח.

מות מוֹת, Perf. מוֹת, Pl. מוֹתוֹ mortuus est. Imprf. יִמּוֹת, 2 Prs. Pl. תִּמּוֹתוֹן, Inf. מִמּוֹת 14¹⁰. Af. Partic. act. מִמּוֹת 49⁶ interficiens. | מוֹתָא c. S. מוֹתָוֹן mors, מ' הַנִּינְא mors secunda Deut. 33, 6, Jes. 22, 14; 65, 6; Jer. 51, 39, 57. Cf. נחם. | מוֹתָנָא pestilentia 31 cf. 37⁹.

מזז מוֹזָזָהא 90¹⁴ schedae pergamenae, quas postibus portae

appendunt Judaei. Haec interpretatio, qua mezuzta est terminus technicus, postulatur secundum lectionem **אָר דלֹּחַ מְזוּזָה**, i. e. postis, qui ad mezuzam = schedas pergamenas appendendas adhibitus est. Hinc actio juridica sub illis schedis perficienda. — Si vero **מ' לֹחַ** legitur sensu antiquae linguae, est postis simpliciter. Cf. Friedmann Mechilta Wien 1870, P. צו. Adnot.

מחא percussit, cecidit, c. S. **מַחֵהוּ**, f. **מַחֵת** 139⁴, c. S. **מַחֵתוּ** 117¹⁵, 2 Prs. **מַחֵתוּ** juxta **מַחֵתוּ** 21²⁰, Pl. 3 Prs. **מַחֵוּ**, 1 Prs. c. S. **מַחֵנֵנוּן** 43¹⁹. — Imprf. **יִמְחֵר**, c. S. **יִמְחֵרֵךְ**. — Inf. c. S. fem. **מַחֵהָ** 21¹⁴. — Partic. act. **מַחֵרָא** is qui percussit, pass. Plur. **מַחֵן** legendum, ubi cod. male **מַחֵן** caesi 130¹⁴. — Itpa. Exod. 22, 1 **יִיחַמְחֵר**, ita scriptum, caedetur. | **מַחֵרָא** c. S. **מַחֵרָה** 78¹¹ ictus, plaga, percussio. Cstr. **מַחֵת** in **מַחֵתָא** מ' 49¹, abs. **מַחֵת** 150¹⁰ juxta **מַחֵת** 42⁴. Plur. **מַחֵתָא**, c. S. **מַחֵתָךְ** 41¹⁶, **מַחֵתָהּ** 125², **מַחֵתָהוּן** 48¹⁰; absol. **מַחֵן**. In omnibus his formis *w* nominis primitivi **maḥweṯā** syncopatum est et *ā* syllabae primae, quod in syllaba aperta corripendum fuisset, servatum est, quam ob caussam **ח** geminatum est. Sic **מַחֵרָה** ex *maḥweṯeh*, **מַחֵת**, **maḥḥaṯ** ex *maḥwaṯ* rel. processit et in Plur. **מַחֵתָךְ** ex *maḥwaṯāy*. Bar Ali Gothanus praebet **ܡܚܘܬܐ**, i. e. *meḥoṯā*, cujus cstr. et absol. est **ܡܚܘܬܐ** *maḥwaṯ* et **ܡܚܘܬܐ** *maḥwā*. — Non igitur formae syriacae in Targum introducendae, quod 41¹⁶ proposui, quippe cujus lingua propriis utitur formis, in quibus codices babyl. sibi constant, editiones vere fluctuant. Quaerendum num in scriptura **מַחַת**, **מַחַתָךְ** recognoscatur prolongatio vocalis loco geminationis Gutturalis more hebraeo? | **מַחֵרָא**, **מַחֵרָה** n. pr. *Meḥijael*, *Meḥujael* 67⁵. Cf. Budde, *Bibl. Urgeschichte* Giessen 1883, P. 127.

מטא **מַטָּא** pervenit. Partic. **מַטֵּר**, Pl. **מַטֵּן**. — Af. **מַטֵּר**, Pl. **מַטֵּרָא** perduxit. Itpa. **מַטֵּרָא** sese contulit. Cf. 25¹⁵.

מטול et **אמטול**, syr. **ܡܬܘܠܐ**, mandaice **ܡܬܘܠܐ**, ad radicem **נטל** pertinens, Targumis palaestinensibus proprium, Particula propter. C. S. **אמטולנן** 158, sequenti **ד**, 158 **מטול דינרעון** propterea ut sciant. **מַטֵּוּל** mihi onus, pondus esse videtur a **נטל** sustulit; exprimit causam cur aliquid fit, et ad litteram vertendum

esset „pondere alicujus rei“. א in אמטול et אמינוטול ex על pro-
fectum esse potest, uti in אנב cf. Nöldeke Mandäische Grammatik
§ 32, sed eodem jure de Aleph prosthetico potest cogitari ante m,
post quod geminatum ט ex נט procedens, positum est. Cf. אלהין
P. 169 et מתי P. 234.

מטר מטר, abs. estr. מטר pluvia.

מירא מירא, abs. מירן, מירן, מאין 155¹⁴, syr. مَير, estr. מיר, mscl.
aqua. C. S. מיר = مَير aqua tua, * מוהר = مَير et fem. مَير
Barhebr. Carm. ed. Scebab 143 l. 4 juxta مَير.

מיד מירבא n. pr. urbis Medeba.

מיכ מירכה n. pr. Micha.

מירל מירלא 77¹⁵, Esther Trg. I, 8, 15, cf. P. 81 = مَير, BA
in cod. Gothano مَير, tapetum. Forma מירלה, Pl. מירלה legitur
Esth. Targ. I. 1, 6. Comparant μελωτή, alii vero μιλωσια scil.
στρώματα. Huc pertinere videtur mandaice מעלא, Norberg
Lexidion.

מירן מירן Pl. estr. מירן 115 genera. Vocabulum et palaesti-
nense apud Syros inusitatum. Hieros. est gens, natio.

מיש מירשאל n. pr. Mišael.

מכך מכך Pl. מכך, f. מכך 107¹⁵ depressus, humilis fuit. Partic.
מכך, si lectio sana 158¹⁶ sensu activo, opprimunt. Lagarde locum
laudatum e codice Erfurtensi edidit מבסין. Cf. Ps. 35, 15 דמכך
לי במליהון qui me verbis suis opprimunt. Pael Inf. מכך Cant.
2, 6 opprimere. — Af., quod esse deberet אמך, syllabas ita dis-
pescit, ut am'ix proferatur, quod אמך scribitur, inflexit, oppressit.
Imprf. אמך 126³ ubi Reuchl. אמך; Imperat. אמך 164. — Hinc
forma nova Peal procedit מאך Pl. מאך 156², quod מאך, מאך
solet scribi. Quaeritur vero num מאך, מאך sit scribendum, ita ut
א nihil sit nisi „mater lectionis“. Syr. مَير et مَير, مَير et مَير
afferuntur, quorum alteri مَير notio humi sternendi competit;
مَير vero est Participium etiam radicis مَير, neque de Aleph
radicali cogitandum est Gram. syr. I 296.

מכס Pl. abs. מוכסין 115 telonarius, publicanus.

מכר n. pr. viri et tribus Machir.

מלא active implevit, fem. מלֵה 70¹⁰, c. S. מלאהנון 160, Pl. מלֵו. Imprf. 1 Prs. אִמְלֵי 70¹⁷, 73⁴. Inf. מִמְלֵי 73. Partic. pass. מְלֵי 1. impletus, repletus, plenus, מְלֵי בְרִכָּן plenus benedictionibus, 2. id quo vas plenum est, plenitudo בִּיתֵיהָ מְלֵי plenitudo, divitiae domus ipsius 20. Plur. מִלְּךְ in אוצרותיו מִלְּךְ pleni sunt thesauri illorum 150. Fem. Sing. מְלֵיָהּ, מְלֵיָהּ אֶרֶץ, מְלֵיָהּ תֵּרָה plena est terra laude ejus. Constr. cum Acc. — Itpe. אִתְּמֵלֵי impletus est, 1 Prs. אִתְּמֵלֵיָהּ impletus sum, constr. c. ב 144. | Pa. מְלֵי implevit constr. c. Acc. מְלֵי בְּסֶרָא implevit carne 62. | מְלֵיָהּ c. Suff. fem. מְלֵיָהּ quod et 52⁹ legendum, plenitudo. | מְלֵיָהּ Plur. fem. feminae aquam haurientes 69. Forma irregularis est, Partic. foret מְלֵיָהּ, nomen actoris מְלֵיָהּ.

מלך אמלכך־נך consilium dedit, consilium cepit אמלכך־נך tibi consilium dabo 29⁹ = יען hebr. | מלכך c. S. מלכך, ita 146⁸ legend., consilium, syr. מַלְכָּא, abs. cstr. מַלְכָּא. Hinc מלכך־נך qui consilium tuum dant 146⁸. Itp. Partic. מִתְּמַלְכִּין consilium iniit, consilium cepit. Quaeritur num Itpe. an Itpa. nam syr. אִתְּמַלְכָּא a מַלְכָּא est promissus est, אִתְּמַלְכָּא consuluit, licet formae et notiones etiam confundantur. | מלכך, abs. מלכך 143¹⁴ quod recte מלכך scribendum est, c. S. מלכך־נך 26¹¹, Plur. cstr. מלכך־נך rex, proprie consiliarius, consul. Forma originalis est malik = مَلِكٌ, hinc determinate maleχā, cujus loco jam מַלְכָּא malkā Gram. syr. I, 66 usurpatur, quum mediae vocalis vestigia etiam in hebr. מלכך־נך maleχē cernantur, et absolute מַלְכָּא. מלכך־נך hebr. re vera non est forma segolata. — Quod ad sensum מלכך־נך est consiliarius, suasor, orator uti in Arabia meridionali قَيْل quod ad قال rediens ex qayil contractum est, quamvis Grammatici قَيْل proponant. — Verbum denominativum est Af. *אמלך־נך regem fecit, regem se gessit, regnavit. | מלכך־נך c. S. מלכך־נך, cstr. מלכך־נך, absol. מלכך־נך regnum. | מלכך־נך n. pr. mulieris Milka. — Nota sensum radicis arabice esse

possedit, dominio tenuit, qui a sensu aramaico est maxime diversus. A sensu arabico vero notio regis non procedit, quia veteres populorum arabicorum et hebraeorum reges subditos non possidebant et in modum tyrannorum proprietatem suam esse censebant. Potestas regia potius restricta erat, ita ut notio consulis regulis illis melius quadraret quam notio domini absoluta potestate gaudentis. Notio possidendi radici non nisi post longas vicissitudines rerum potuit tribui.

מְלִיל Pael, locutus est. Imprf. הַמְלִיל, אֶמְלִיל; Imprt. מְלִיל, fem. מְלִילִי 115¹⁷, Pl. מְלִילֵי. Infin. מְלַל, Partic. מְמַלֵּל 131³. — Itpa. *אֶתְמַלֵּל, Imprf. יִתְמַלֵּל 88²¹ dictum est, oratio habita est. | *מִלְחָא, Pl. *מִלְחָנִי, estr. מִלִּי verbum, dictum. | Nota in loco Genes. 2, 7, ubi halitus vitae in (בְּאָדָם) Adamo מְמַלֵּלֵי fit, scriptoris mentem non esse eam, ut מְמַלֵּל sit loquens, lingua praeditus. Redeundum est ad sensum philosophum vocis מְלִיל, i. e. λογική et מְלִיל, i. e. λόγος. Vult Targumista: halitus vitae = πνοή ζωής in Adamo factus est spiritus rationalis = πνεῦμα λογικόν. — לְמִלְלוֹ Num. 22, 7 est error codicis, leg. לְמִלְלֵי.

מִלְרָע v. ארע.

מִמֶּן thesaurus, v. טֶמֶן.

מן I. Particula partitiva, a, ab, de, ex, inde, proprie pars. C. S. מִנֵּיה, מִנֵּה 3¹⁰, מִנְכוֹן, מִנְחוֹן. Saepe sensui comparativi exprimendo inservit. — Finale *n* cum sequentibus consonantibus more Hebraeo syriace inusitato coalescit, itaque est מִכֵּל = מִן כֵּל, מִן לֵמ' מִלְמַעְבָּד, מִן לְאָרֶע = מִלְרָע, מִן דָּאָר' = מִדְּאָרְגִילוֹ, מִן זָב' = מִנְכֶסֶחַ קוֹדֶשִׁיא, מִן לֶק' = מִלְקָדְמִין 117⁵. Si sequens consonans est gutturalis geminatio productione praecedentis *i* in *e* compensatur, e. c. מִיִּרְמָהָ pro מִן רִמ', 58⁵. Hic quoque Hebraismus punctationis est. — Componitur cum ל in לִמֶּן 161¹, e. c. לִמֶּן יוֹמָא inde a die. | מִנֶּן v. אֵן.

II. מִן, מֵן 157, 71³ quis? Ponitur etiam in Genetivo מִן בְּתָרָא cujusnam filia es? — Nota מִן = מִן et מִן, quid, linguae Targumorum palaestinensium esse proprium.

III. מִנָּא Manna Num. 21, 5.

IV. *מנא, מן, Pl. מנין, estr. מניר suppellex, instrumentum, vas. Scribitur etiam more syriaco מאן.

מנא numeravit, Inf. מניר. Itpe. אתמניר numeratus est. Inf. אתמנא. | מניר numerus, c. S. מניר 51⁵. In statu constructu ā interdum in ǎ comprimitur מניר 45, 100, quae forma hebraizans a norma aramaica recedit. | Pa. מניר constituit, prae-
posuit. Imprf. ימניר 147¹⁶, תמניר constitues me 147. Inf. מנא. Partic. pass. plur. ממנין 67⁸. Pael hoc sensu Syris ignotum est.

מנח ex hebr. מנחה desumptum, sacrificium frumento compositum. Vox Syris ignota.

מנע Imprf. מנע retinuit, impedivit. Itpe. אתמנע, Imprf. תמנע prohibitus est, sese continuit, abstinuit Num. 22, 16, Exod. 23, 2. — Syr. vocabulum non nisi sensu *pervenienti* adhibetur.

מסא diffluxit, tabuit, Itpe. אתמסי idem. Imprf. Pl. יתמסון 140.

מסכ pauper, مسكين, عسكبن, mesquin.

מסנ calceus v. סאן.

מסס Pl. מסי tributum, opera serva manibus praestanda. Syris inusitatum.

מסר c. S. מסר 48⁹, 1 Prs. מסר 18¹, Pl. מסרו tradidit, Imprf. 1 Prs. אמסר, Imprf. et Inf. המסר 14⁴. Partic. Pl. m. et f. מסרין, מסרין 38¹⁸. Itpe. אתמסר 91⁶, Imprf. יתמסון traditus est. | מסרת 149⁵ lectio falsa, exspectatur מסר a מסרית traditio. Cod. R. praebet מסרית דינין.

מעא et מערא 135⁴, 7, syr. صلب et صلبا viscera, abs. estr. esset מערא; Plur. esset מערא = صلبا, abs. מערא, estr. מערא. Formae Suffixis instructae sunt מערא, מערא Gen. 3, 14 venter tuus, מערא 31¹² viscera ejus, מערא viscera ejus, quae non a Singularem מערא, sed a Plur. מערא procedunt, quia Sing. in 3 Prs. mscl. מערא scribendus esset. Itaque 135⁴ de transpositione vocalis cogitavi, sed non nego etiam Singularem illi loco convenire. Bmb. 1547 Jon. 2, 1 sq. habet מערא, cujus absolutus Gen. 30, 2 in edit. Sab. est מערא et in ed. Ulyssop. מערא. Ps. 58, 4 Bomb. praebet מערא, 127, 4

id. מְצָא et c. S. מְעִינָנָא Ps. 44, 25. — Omnium harum formarum ratio incerta librorum manu scriptorum collatione constituenda est. Ex מֵעַן Ps. 58, 4 Buxt. fecit מְעָן, quod in Gesenii thesaurum receptum est, at hodie quum sciamus — pro — poni, מֵעַן aequiparandum est scripturae *מֵעֵן = *מַעֵן, et forma feminina respuenda.

מצע מציעותהא* medium, estr. מציעות.

מצר מצרִים n. pr. Aegyptus, מצרֵאֶה Pl. מצרֵאֵי Aegyptius.

מרא מְרָא = מְרָא = מְרָא = מְרָא dominus, Dan. 2, 43 estr. מְרָא, c. S. מְרִיה dominus ejus. Plur. estr. מְרֵי 67, מְרֵי בְעִיר domini animalis. Pl. c. S. מְרֵיה 95. Plur. syr. מְרֵי, מְרֵי et מְרֵי, quae forma in Targumo syriace tincto Proverbiorum מְרֵיה 5, 13 adhibetur. — Stat. abs. מְרֵי in Talmude מְרֵי est titulus honorarius doctorum. | מְרֵי forma hebraizans juxta מְרֵי, Μαριάμ = מְרֵי, מְרֵי n. pr. Maria. Radix hebr. מְרֵי, significatio est contumacia.

מרד מְרָד defecit, Impf. *מְרָד = מְרָד descivit, rebellavit. | מְרָד Pl. מְרָדִין 87, et מְרָדֵא Pl. מְרָדֵא 132, estr. מְרָדֵי 141¹⁵ contumax, rebellis.

מרדכ מְרָדְכִי = מְרָדְכִי, Μαρδοχαῖος, n. pr. viri Mordechai.

מרט מְרָט, abs. מְרָט calvities. Radix מְרָט est pilos evellere, glabrum reddere.

מרנ מְרָנֵא Pl. c. S. מְרָנֵא Mich. 4, 3, 2 Sam. 23, 7 hasta, baculus ferrea cuspide instructus. In lexicis vocalismus traditur מְרָנֵא, sed Levy quoque ex Mspto. Ps. 55, 22 attulit מְרָנֵא. Syr. scribitur مَرْنَاءُ arab. مَرْنَاءُ. Bar Ali.

מרע מְרָע Imprf. *מְרָע, Imprt. f. מְרָע debilis, aegrotus fuit = מְרָע. — Pa. Partic. מְרָע more hebr. per ā scriptum 1414, aegrotum reddens, at legendum est מְרָע in Singulari. | מְרָע abs. estr. מְרָע 42³, 150¹³, Pl. abs. מְרָע morbus, aegritudo. | מְרָע 149³ id. Lexica praebent מְרָע.

מרר amarum fuit, Itpa. אַחֲמַרְרִי 79¹⁰ austerum, strenuum se gessit. | מִרְרָא * abs. מִרְרִי 141¹⁰ amaritudo, exacerbatio animi. *מִרְרָא, at more hebraeo scribitur מִרְרִיךְ 86¹¹ amarum, syr. مَرَّرَ.

Scriptura מִרְרָא falsa est. | מִרְרָא * מִרְרָתְהוֹן, amaritudo, malignitas Deut. 32, 32. | מִרְרָה * n. loci Mara 86. | מִרְרָא * cstr. מִרְרָה fel. 48¹³.

מרש מִרְשָׁה n. loci Marescha 140², 141.

משה מֹשֶׁה n. pr. Moyses.

משח מִשַׁח tersit inde 1. unxit, 2. mensus est, unde מִשְׁחָא, abs. cstr. מִשַׁח oleum. | מִשַׁח abs. mensura, חוֹט מִשַׁח 142 funis mensuris, syr. مَسَّحَ. | מְשִׁיחָא unctus, χριστός, Messias, c. S. מְשִׁיחָךְ.

משך מִשַׁךְ, abs. cstr. מִשַׁכָּא, syr. مَسَّحَ.

משש מִשַׁשׁ Pa. palpavit, contrectavit, Partic. מְשִׁישׁ.

מתו מִתְּוֹשָׁאֵל n. pr. Methuschael 67.

מתח מִתְּחָא Imprf. יִמְתַּח extendit, expandit, Part. act. מִתְּחָת 142¹².

מתי מִתֵּי 146 quando, ex מִי et מִי = مَتَى conflatum censent, syr. مَتَى. Ultima vocalis est *i*, scriptura מִתֵּי Hebraismus est. De מִי ex מִי interrogativo dubito, cur non מִי vel *ai* pronuntiatum? Equidem confero Aleph prostheticum in מִתְּחָת P. 169. De מִתְּחָת v. Gram. syr. I 118. In Targ. Proverb. adhibetur מִתֵּי, unde sequitur, ultimam vocalem syriace non pronuntiatam esse, quum Targum illud componeretur.

מתך מִתְּכָא opus aere fusum v. נתך.

מתל מִתְּלָא, abs. cstr. מִתְּלָא, מִתְּלָא 39⁹ parabola, proverbium, carmen satiricum. *מִתְּלָא Pl. מִתְּלָא 17³ carminum satiricorum poeta. Formatum est ad exprimendum hebr. המשלים, neque usitatum est apud Syros.

מתן מִתְּנָא 17¹⁰, 153³, מִתְּנָא n. pr. terrae Batanaeae, Basan. In Pesch. passim pro מִתְּנָא ponitur מִתְּנָא, alibi מִתְּנָא, samarit. scribitur. מִתְּנָא et in Targ. Ps. 68, 23 בּוֹתְנָא.

]

נבא cf. Gram. syr. I 151 prorupit, propulsus est, de aqua, de voce. Hinc **נבִיא**, **נבִיאָה** nomen qualitativum, i. e. praeditus qualitate propellendi vocem, orator, $\pi\rho\sigma\phi\eta\tau\eta\varsigma$, i. e. qui palam loquitur, Pl. c. S. **נבִיאָהּ** 1454. | **נבִיאָהּ** 85, fem. ex hebr. **נְבִיאָהּ** formatum, **נְבִיאָהּ** prophetissa. | Denominativum est **נְבִיאָהּ** prophetam se gessit, prophetatus est, Inf. **נְבִיאָהּ**. | **נְבִיאָהּ** c. S. **נְבִיאָהּ** prophetia 79. | **נְבִיאָהּ** 27 in **נְבִיאָהּ** spiritus prophetiae est vocabulum hebraeum.

נבב **נְבִיב** fistula 67¹¹; **نَبَب** nodi calami, deinde internodia, denique calamus. Fleischer apud Levy I, 417.

נבו n. pr. montis Nebo. 50. Significatio nominis a germine **נב** procedentis est elatum, mons altus.

נביל c. S. **נְבִילָהּ** n. pr. **נְבִילָהּ** cadaver. | **נְבִיל** Partic. **נְבִיל**, denom. ab hebr. **נָבַל** stultus, vilis derivandum, vilem existimavit, contempsit. Radix syriace inusitata.

נבע **נְבַע**, Imprf. **נְבַע** Levy, at **نَبَع** Buxt., syr. **نَبَع** scaturivit, cognatum cum **נבא**. | Af. **نَبَع** effecit ut scaturiret, protulit, declaravit; Partic. **نَبَع** Deut. 32, 35 qui annuntiat. | — **نَبْعَان** Pl. abs. **نَبْعَان**, estr. **نَبْعَان** fons.

נגד **נָגַד**, f. **נְגִדָה**, Pl. **נְגִדוֹ** traxit, secum duxit. Imprf. hierosol. **נָגַד**, syr. **نَجَد**, Partic. **נָגַד**, **נְגִדוֹ** 804. Jon. 2, 7 verte: terra quae in robore suo super me traxit = sese extendit, hebr. **הָאָרֶץ בְּרִיחָהּ** **נָגַד**. — Itpe. **נָגַד** tractus est; Genes. 49, 33 pro hebr. **נָגַד**. — ponitur, mortuus est, proprie ablatum est cf. **נָגַד** | **נָגַד** Jes. 53, 2 tractus, rivus. Syr. inusitatum hoc sensu.

נגח **נָגַח** Imprf. **נָגַח** cornibus petivit, ferivit bos. 92¹⁵. | **נָגַח** abs. 92²⁰ petulcus, cornupeta. — Af. saepe **نَغَا**, **نَغَا** scriptum in phrasi **نَغَا** bellum intulit, non rectum est, recte scribitur **نَغَا**, rad. **نَغَا**, quam vide.

נגל radix in מַגְלָא, Pl. מַגְלִין falx supposita propter formam arab. مَنْجَلٌ, quae tamen ex resoluto 3 in נג processit. Arab. مَنْجَلٌ manifestum fecit, projecit, al. etymon non praebet. Armeniace est מַגְלָא mangal, quae forma ex lingua Edessena non potuit recipi, in qua magal dicitur. Quaeritur unde repetendum sit vocabulum.

נגן pulsavit instrumentum musicum, Partic. מַגְנִין Hab. 3, 19. | נגנן Genes. 25, 3, ubi alia lectio eaque in editionibus vulgatis recepta est נַגְנָן, Sab. vero נַגְנָן praebet. נַגְנָן vertunt insulae (Buxt.), quia respondet hebr. אַרְיִים Jes. 42, 15 al., vel terrae *longinquae* seu populi *longinqui* (Levy), quod Jes. 42, 15 ineptum. Loco laudato Genes. 25, 3 respondet hebraeo לְאַמְרִים, locus vero apud veteres est vexatissimus. Nam quum filii Dedan fiunt אַשְׁוִירִים Onq. vertit ולנגון sive לְנַגְנָן לְמִשְׁרָיָן דְלִשְׁכֵינָן, Jon. לְתַפְרִין ואמפורין ורשיר אומין, quocum Targ. Hieros. conspirat, nisi quod pro אמפורין, i. e. ἄμφοροι recte praebet אומין, i. e. artifices. Tali modo si artifices, mercatores et רשיר אומין sunt filii Dedan in Targumis Palaestinensibus Judaeorum, apud Samaritanos fiunt rhetores (רשיר) geometrae sive unguentarii (אמשהים) et artifices (אמנים). Alii לְתוֹשִׁים reddebant לופרין, i. e. lictores. Hinc non a veri specie abest נגן esse genus artificum, scil. נַגְנָן cantatrices. Omnes vero has interpretationes respuit רשב"ג in Genes. rab. 61, cui debemus etiam interpretationem per לופרין, quae in codicibus Targumorum non servata est. Habes his in interpretationibus studium desperatum explicandi nomina populorum, qui tempore Targumistarum non amplius exstabant. Simile quid accidit in Genes. Rab. ad Genes. 15, 19. — נגל radix syr. inusitata.

נגף Imprf. נגף feriit, tutudit 93¹⁷. Radix syr. inusitata.

נגר faber. Composit. in נַגְר לְוִרָא = faber rupis, nomen avis immundae syr. כַּיֵּן זַנְגָא dictae, quam tetraonem urogallum Linn. esse censent. LXX, Vulg. upupam volunt.

נדרב, נדרב 4⁵ n. pr. Nadab.

נדר = נדר fastidivit, Af. אַנְדַר, Partic. מְנִיד agitavit, fugere fecit, agitando pepulit *aves*. Deut. 28, 26, Mich. 4, 4 homines

turbavit. Bomb. edidit male מְנִיר, Adler מְנִיר, Buxt. מְנִיר, quod recte a ניר derivatum est.

נדר 1 Prs. נִדְרִית et Pa. נִדֵּר 135² vovit, votum fecit. | *נִדְרָא Pl. נִדְרִין votum.

נִהָא in Itpē. אִתְנַהָא, Imprf. נִתְנַהָי Jes. 53, 5 accessit, adhaesit. Respondet hebr. נִקְוָה, נִגַּשׁ et 1 Sam. 7, 2 vocabulo dubio נִרְנָהוּ. Censeo metathesin esse ex אִתְנַהָי gaudium, utilitatem percepit, quae in dialecto Palaest. adhibebatur. Syr. radix נִהָא non nisi sensu gemendi adhibetur. Arab. نَهِيَ est vetuit, اِنْتَهَى pervenit. Neosyr. נִסָּן gratius ex vetere נִסָּן processit, quamvis etiam נִסָּן neosyr. sit to groan, to moan.

נִהָר *נִהָר illuxit. Pa. *נִהָר illuminavit, illustravit Partic. מְנִהָרִין Cant. 5, 12. Af. *אִנְהָר, Imprf. יִנְהָר 152⁶, Inf. אִנְהָרָא illuminavit. | נִהָרָא, Pl. נִהָרִיא, נִהָרִין lux, lumen. | נִיְהָרָא*, abs. זִיְהָר illuminatio, splendor. Alia lect. 128¹⁰ est זִיְהָר.

נִיר v. נִיר, quod jubet vocalismus מְנִיר. Unus Buxtorfius recte scripsit מְנִיר a נִיר, quum scripturae מְנִיר, מְנִיר grammaticae repugnent. At מְנִיר ex מְנִיר exortum est. Syr. اِنْبَ Partic. اِنْبَ a نَبَ proficiscuntur.

נִיר cessavit, quievit, Impf. יִנְוֵה, יִנְוֵה 28¹⁷. | מְנִיָּה cstr. מְנִיָּה quies 42. לְמִנְתָּ יוֹמָא = לְרוּחַ הַיּוֹם sub vesperam 63¹⁵. Forma convenit cum Partic. Af. in Passivo. | נִיָּה 143 quies, tranquillitas.

נִירָא Pl. cstr. לִירָא msc. piscis.

נִירָא abs. cstr. לִירָא fem. ignis, נִירָא ignis ardens 124¹⁵, at cf. de genere 94¹³.

נִירָא Imprf. *נִירָא vocabulum syr. inusitatum, increpavit, reprehendit = hebr. גָּעַר. Arab. نَزَف exhaustit, exhaustus fuit, metaphorice in litigando devictus est, non respondit. — מְזוּפִירָא increpatio, objurgatio 124²¹, c. S. מְזוּפִירָא 124¹⁴, unde corrigenda scriptura מְזוּפִירָא 37⁶, quae a Buxtorfio recepta est, qui habet מְזוּפִירָא. — נִירָא et נִירָא eodem sensu habes Esth. Targ. I, 7, 6; 10, 12.

נזק *נזק* *damnum fecit*, Af. *damnum intulit*, in Chaldaismo biblico usitatum Dan. 6, 3. Ezra 4, 13, 15, Syris ignotum. **נזקא** 102²⁰ videtur stat. abs. feminini *נזקתא* = נזק Ezr. 7, 4 *damnum*. At alibi נזקא est determinatus mscli. status.

נחל Pl. נחלִיא, נחלִין *vallis, rivulus in valle fluens*. — נחלִיא Num. 21, 19 n. pr. loci hebr. נַחֲלִיָא dicti.

נחם *נחם* *consolatus est*. Itpa. אֶחְנַחֵם *solatium percepit*, consolatio fuit alicui. | נחמה Plur. נחמִה, cum syr. نَحْمَةٌ et نَحْمَةٌ conferendum, resurrectio mortuorum 128¹, 13. Haec est significatio vocabuli in puro Aramaismo, a qua distinguendum *נחמה Pl. נחמִה* *consolatio* Job 15, 11. Joel 2, 14 al., vocabulum hebraizans = נחמה, cum Qames impuro, Syris prorsus ignotum, quod apud Ongel. non usurpatur, sed Jonathano in Pent. usitatum est. — De duplici resurrectione v. 128¹³, de morte secunda v. מרת.

נחור n. pr. viri Nahor 69.

נחש I. נחשִׁא *aes*.

II. *נחש* Pl. נחשִׁיא *hariolus*. Verbum est נחש = נחש *divinavit*, nomen נחש = נחש *divinatio, οὐρανοσκοπία*. Sunt qui de augurio serpentum (נחש) ope dato cogitent, at cf. תנחש Hamas. 104 in dialecto Tayitarum *sciscitavit*, נחש *infortunium*, et النَحْشَانِ planetae Saturnus = النَحْسُ الأكبر et Mars النَحْسُ الأصغر. Chwolsohn Ssabier II 273, 385 Gesenius Jesajas II P. 343. Exemplum ominis habes Hamasa 103.

נחשל נחשולִא *procella, rad. חשל*.

נחת נחתִת *fem. נחת*, Pl. נחתו *descendit*, Imprf. יִרְחֹת 29²². Af. *נחת* *effecit ut descenderet, demisit, projecit*. Inf. נחתה, male נחתה 41¹¹ scribitur.

נטל *נטל* *sustulit, portavit, profectus est = נסע, locutus est = קול* 24, syr. נטל *ponderosus fuit*. Pl. נטלו, c. S. נטלו 4¹⁶, Imprf. יִטּוּל, Pl. יטולון 145¹³, Imprt. Pl. יטלו sic! pro טלו 4. Partic. נטל 64⁸ lectio fortasse bona sed vocalis falsa, Pl. נטלון. Pa. נטל*,

Partic. c. S. מַנְטִילָהוּן Deut. 32, 11 portavit. Itpa. אֲנַטְלָה, Imprf. תִּנְטַל 28¹⁰ elatus est, elevatus, superbus fuit. Af. אֲטִיל 86⁶ effecit ut proficisceretur, duxit = וַיִּסַּע.

נטר, c. S. נְטְרִיה 1 Prs. נְטְרִיה, Pl. נְטְרוֹ observavit, servavit, custodivit. Imprf. יִטְרֵר, 1 Prs. אֲטַר 25⁶, Pl. תִּרְטְרוּן 44. Imprt. *טְרֵר, Pl. טְרוֹ 33⁶. Inf. מִטְרֵר, מִטְרֵר, c. S. מִטְרָה | מִטְרָהא* observatio, custodia, cstr. in מִטְרָה מִימֵרְךָ observaverunt observationem verbi tui 51.

נינר n. pr. urbis Nineve.

נכל Pl. abs. נִכְלוּן, cstr. נִכְלוֹ et נִכְלוֹתָא, abs. נִכְלוֹ dolus, fraus, insidiae.

נכס c. S. נִכְסִיה cf. 23⁷ mactavit. Imprf. יִכּוֹס*, c. S. נִכְסִיה Exod. 21, 36, תִּכּוֹס Pl. יִכְסוּן. Partic. pass. נִכְסִיה | 38. נִכְסִיה cstr. נִכְסִיה mactatio, קוֹדֶשֶׁת קוֹדֶשֶׁת, Deut. 27, 7 mactabunt mactationem sanctam, ubi נִכְסִיה קוֹדֶשׁ hebr. שלמים, et זבחה השל' Levit. 9, 18. Hierosolymitane נִכְסִיה sunt θυσίαι juxta | נִכְסִיה et נִכְסִיה | 147⁵ opes, divitiae. נִכְסִיה Jes. 53, 9 lectio dubia.

נכר נִכְרִיה fem. נִכְרִיהא*, נִכְרִיהא* alienigenus, extraneus.

נכת נִכְתָּה, Pl. נִכְתָּה = נִכְתָּה et נִכְתָּה momordit. Pa. נִכְתָּה*, Pl. נִכְתָּהוּ 14 idem. Itp. אֲתִנְכִית*, Imprf. תִּנְכִית morsus est.

נמוס נִמּוֹס = νόμος, lex. Pl. c. S. נִמּוֹסֵיהוּן leges eorum.

נמר n. pr. Nimrod 147.

נסא Pa. נִסֵּי = נִסֵּי, c. S. נִסֵּיה 86¹⁵, f. נִסֵּיהָ 41⁹, 2 Prs. c. S. נִסֵּיהוּ 51¹² tentavit, probavit. Inf. נִסֵּיהָ | 51¹³ ad litteram tentatio, pro nom. proprio loci Massa מִסָּה Exod. 17, 7 positum est.

נסב 31⁹ נִסֵּיב, 62 נִסֵּיב, 36 נִסֵּיב fem. נִסֵּיבָה, Pl. נִסֵּיבֵיב sumsit, cepit. Imprf. תִּסֵּיבָה lectio falsa 74⁶. Imprt. סֵּיב, c. S. סֵּיבֵיב 134⁶. Inf. מִסֵּיב. — נִסֵּיב אִפִּין = נִסֵּיב אִפִּין respicere (accipere personam in bibliis veteribus latinis) Pag 40¹⁶ legas סֵּיב אִפִּין qui senem non habet rationem.

נסס Pl. נִסֵּיב signum, miraculum, σημεῖον, τέρας.

נער נְעוּרָא, *נְעוּרָא, c. S. נְעוּרָךְ et נְעוּוּרִי lacus torcularis 77. Cum latino navia (Kuffe) contulerunt Sachs et Levy, mihi in mentem venit aeth. **ገዳ** vas.

נְעַמְרִיָּהּ, Plur. נְעַמְיִין in בְּחַ נְעַמְרִיָּהּ, Pl. בְּחַ נְעַמְיִין struthio-camelus 141 et 7²⁰. Syriace dicitur **نَعْمَان**, arab. نَعَامَةٌ, ita ut vocales recte ita ponendae sint *נְעַמְרִיָּהּ, Pl. *נְעַמְיִין sive נְעַמְיִין. Re vera juxta formas in codd. babylon. obvias supra propositas, Levy etiam נְעַמְיִין e libris Msptis. excerpit, et נְעַמְרִיָּהּ habet editio Sab. | נְעַמְיָהּ 67 n. pr. Naema.

נִפְחַ נִפְחַ spiravit, flavit. | מִפְחַת נִפְשׁ in מִפְחַת 42¹⁶, quod plerumque legitur מִפְחַת et vertitur exspiratio animae ad rad. פַּחַת pertinet. | נִפְחַ 17¹⁴ n. pr. loci Nophah.

נִפֹּל Imprf. יִפֹּל cecidit. Af. *אִפִּיל, Impf. יִפִּיל 92¹⁴ cadere fecit, excussit (dentem). | מִפְלֵהָ cstr. מִפְלֵהָ, c. S. מִפְלֵהָ casus, interitus. — Syr. Imprf. est **نَفَّ**, athierosol. scribitur **نَفَّ** per *u*.

נִפֵּץ proprie excussit, deinde etiam effudit, aquam ex vase 70¹⁸, ex quo loco eadem vox et in Pesch. migravit.

נִפְקַ f. נִפְקָה, Pl. נִפְקוּ egressus est, processit. Imperf. תִּפּוֹק, תִּפּוֹק 12¹², Pl. תִּפְקוּן, Partic. act. נִפְיִק. Inf. מִפְקָה, c. S. מִפְקָה, מִפְקוֹן 99¹⁵, 153⁴. — Af. *אִפִּיק eduxit c. S. אִפְקִינָא eduxit nos 32¹¹, 12⁶, f. אִפְיִקָה produxit terra 58. — Ittaf. *אִתְפִּיק, Imprf. יִתְפִּיק productus, factus est 94¹³. | מִפְקִינָה cstr. מִפְקִינָה 90¹⁹, Exod. 21, 7 abitus, exodus. Editiones utroque loco praebent מִפְקִינָה.

נִפְשׁ cstr. abs. נִפְשָׁא *נִפְשׁ = **نَفْس**, c. S. נִפְשִׁי anima, persona. Pl. *נִפְשָׁהּ, c. S. נִפְשָׁתְכוּן 10¹².

נִפְתַּלִּי n. pr. Naphtali.

נִצַּב Pl. נִצְּבוּ, 1 Prs. נִצְּבִינָא 14¹⁶ rixatus, litigatus est. Imprf. Plur. יִנְצְּבוּן 91²⁰, Partic. fem. abs. נִצְּבָא pro נִצְּבָא 151²⁰. | נִצְּבָא sic per *ā* 11 juxta מִצְּוֹת in רִקְם מִצְּוֹת, Deut. 32, 51 rixa, lis. Ponitur pro מְרִיבָה.

נִצַּב 61³, 28⁷, Imprf. תִּרְצִיב 38¹⁵ in solum inseruit, plantavit. Partic. pass. נִצְּבִיב 79⁷, נִצְּבִיבִין. | נִצְּבָה cstr. נִצְּבָה = **نِصْبَة** plantatio 140.

נצח נצח Partic. נִצְחָה 116 vincens. | *נִצְחָה* triumphus, victoria, Deut. 33, 29 in נִצְחָה זִבְרֹתֶיךָ triumphus fortitudinum tuarum, cf. | ܢܘܨܢܐ ܩܘܠܘܢ = τρόπαιον τῆς νίκης Payne-Sm.

נִצְחָה 81 accipiter, avis immunda. Sab. habet נִצְחָה et scriptura vulgata נִצְחָה etiam syriaco ܢܘܨܢܐ refutatur. De נִצְחָה omnino non cogitandum est, quippe quod nihil est nisi Hebraismus sum-mopere rudis, a נָץ desumptus.

נָקָה Pael נָקָה* sensu hebr. נָקָה insontem, purum declaravit. Inf. נָקָה 131 insontem declarare, justificare. Syr. vocabulum hoc sensu inusitatum, nam ܢܩܘܐ est libavit.

נִקְבָּה femina 59, determ. status est *נִקְבָּה* syr. | ܢܩܒܐ.

נָקַם vel *נָקַם*, syr. ܢܩܡ et ܢܩܡ ultus est. Pl. c. S. ܢܩܡܘܗܝ 79¹¹ ulți sunt eum.

נָקַף Af. *נָקַף* cinxit, c. S. ܢܩܦܘܢܝ ܢܩܦܘܢܝ cinxerunt me 124, Partic. ܢܩܦܘܢܝ Gen. 2, 10 cingit. Inf. ܢܩܦܘܢܝ Num. 21, 4 ad circumdandum.

נָשָׂה Itpē. *נָשָׂה* oblitus est. 2 Prs. ܢܫܝܗܐ 46. 158.

נָשַׁב *נָשַׁב* flavit. Partic. Plur. ܢܫܒܝܢ qui flant 44. Pa. Partic. *ܢܫܒܝܢ*, fem. ܢܫܒܝܢ id. flans Genes. 1, 2.

נִשְׁמָה id. quod נָשַׁב flavit. נִשְׁמָה halitus, 61 spiritus vitae. Syr. | ܢܫܡܐ.

נִשְׂרָף m. aquila, Plur. *נִשְׂרָף*, syr. | ܢܫܪܦܐ, | ܢܫܪܦܐ. Vetus grammaticus Syrus | ܢܫܪܦܐ dixit esse generis communis. V. librum meum Historiâ artis grammaticae apud Syros P. 10.

נָתַח 34¹⁵ simulacrum fusile. Rad. ܢܬܚ, Pa. Af. effudit.

נָתַח in Perf. inusitatum, pro quo יהב adhibetur, dedit. Usitatum est Imprf. ܢܬܚܝܢ, 1 Prs. ܢܬܚܝܢ, 12¹⁴, c. S. ܢܬܚܝܢ 54¹¹, Pl. ܢܬܚܝܢ et Infinit. ܢܬܚܝܢ, c. S. ܢܬܚܝܢ. Syr. adhibetur ܢܬܚܝܢ, quae radice forma etiam hierosolym. in usu est. | *ܢܬܚܝܢ* Plur. *ܢܬܚܝܢ*, abs. ܢܬܚܝܢ donum 75, c. S. ܢܬܚܝܢ Dan. 5, 17. In lexicis profertur

forma מִתְּנָה, quae si mscl. determinatum habetur, haud dubie falsa est et male ad hebr. מִתְּנָה adaptata. Etiam ex Dan. 2, 6, 48; 5, 17 Sing. determinatus מִתְּנָה derivandus est.

ס

ס Littera ס in Targumis ubique ponenda est pro ש, quod quamvis in libris manuscriptis interdum scriptum sit, nihilo secius est Hebraismus. Itaque סבט pro שבט, סבל pro שכל al. ubique restituenda sunt.

סא Pa. *סאִיב impurum reddidit, polluit. Partic. pass. abs. מִסְאָב 7, determ. מִסְאָבָא 5^s impurum, Inf. *סִיבִיתָא, c. S. סִיבִיתָהּ 143^s. Itpa. *סִיבִיתָא pollutus est, impurus factus est. Imprf. Plur. סִיבִיתָוּ 81⁶. Nota ā in מִסְאָב Hebraismus sapere, simul vero probare radicem re vera esse medio Alef instructam. — Hierosol. Imprf. סִיבִיתָוּ = βδελύξῃ, סִיבִיתָוּ et סִיבִיתָוּ βδελύγμα.

סאן *סאָן = סָן, סָן calceos induit, hebr. סָאן Jes. 9, 4, et סָאן: unde מִסְאָן, c. S. מִסְאָן calceus, caligo, syr. סָאן 43.

סבל *סבלִי tulit, portavit. Partic. act. סִבִיל 67.

סבע *סבֵעֵי satiatum est. Imprf. סִבֵעֵי 84¹⁹, Pl. סִבֵעֵי 131¹⁶. | *סִבֵעֵי abs. סִבֵעֵי Adjectivum satur, satiatas Deut. 33, 23. | *סִבֵעֵי 162¹ = סִבֵעֵי satietas. Scriptura solita est סִבֵעֵי et סִבֵעֵי, hae formae vero syr. non usurpantur.

סבר *סִבֵר = סִבֵר putavit, existimavit. Pa. סִבֵר speravit, expectavit 78¹⁹, 48⁵, Partic. סִבֵר sperans 128. | סִבֵר *סִבֵר spes, c. S. סִבֵר Mich. 7, 4.

סגא *סִגָא Imprf. סִגָא, Pl. סִגָא 24¹⁹ multus fuit. Af. *סִגָא, 1° Prs. סִגָא 149 multiplicavit, auxit. Inf. סִגָא. | *סִגָא = סִגָא multus, estr. סִגָא, Pl. סִגָא 12². | סִגָא estr. סִגָא 10⁹ multitudo = סִגָא. | סִגָא stat. abs. formae סִגָא qui pro רִב, רִבָא ponitur 427, 84⁹, 85⁹. — סִגָא respondet syr. סִגָא, quod eodem modo pro רִב scribitur. Scripturam per u habes 162¹² סִגָא juxta סִגָא, סִגָא vero radix saepe scribitur in Targ. Job, Prov. Psalm.

סגַר, סגַר, סגַר Pl. סגַר, Imprf. יסגַר, sese prostravit, adoravit. Inf. formae מִיִּסְגַר exstat 1571.

סגַע scriptura palaestina pro סגַא q. v.

סדֹם 48 n. pr. urbis Sodom.

סדֹק סדִיקָא fissus 6.

סדֹר *סדֹר disposuit, in ordinem composuit. Partic. סִדֵר 1285. — Pa. *סִדֵר 1 Prs. סִדֵרִית idem. Quodsi Exod. 21, 1 in דִּהֲסִדֵר Afel eodem sensu adhibitum videtur, quod alibi (etiam syriace) non occurrit, quaeritur num סִדֵר sit legendum, an סִדֵר. Editio Sab. habet הִסִדֵר, Adler הִסִדֵר.

סהַר = سَهَر, — minime enim est Safel radicis עוּר, quod placuit Levyo, — testatus est. Ex Peal in Targ. solum Participium סִהֵר abs. testis in usu est. Pl. סִהֵרִין, סִהֵרִיא | סִהֵרִיא 8813 testimonium. | — Af. סִהֵר testatus est, testimonium protulit, constr. cum ב = contra aliquem; Imprf. סִהֵר 8813, Impert. סִהֵר 1494, Partic. מִסִהֵר. — Ittaf. סִהֵר 931 coram testibus sive per testes constitutum est, ubi בִמֵרִיה est contra dominum. — Hierosol. סִהֵר διαμαρτύρομαι.

סהַר = סִהֵר = סִהֵר luna, 109.

סוּד, סוּד, סוּד v. סוּד.

סוּס Pl. סוּסִיא *סוּסִיא, cstr. סוּסִיא 8518, abs. סוּסִיא 7817, c. S. סוּסִיא 117, equus. Nota ā ubi syr. סוּסִיא habet ā.

סוּע v. סוּע.

סוּה I. *סוּה Imprf. יסוּה, Pl. m. יסוּהִין, f. יסוּהִין desiit, cessavit. Inf. c. ב in בִמֵה Mich. 7, 1 pro בִמֵה *בִמֵה, quum deficient boni. Hierosol. סוּה ἐξέλειπον. — Af. *סוּה effecit ut cessaret, perdidit. — 1 Prs. Imprf. סוּה juxta סוּה Deut. 32, 22 pro hebr. אֶסְפָּה positum, quod LXX συνάξω vertunt, prout sensus postulat. Itaque סוּה et סוּה non Af. rad. סוּה esse possunt, sed de אוּסִיה rad. יסֵה cogitandum est. Ita Adler qui edidit אֶסְפָּה Sab. habet אֶסְפָּה | סוּפִיא, abs. cstr. סוּה finis; c. S. סוּפִיה, סוּפִיה 4611. | סוּפִיא in stat. constr. Plur.

סִיפֵי אֲרֵצָא 40¹², 42, 52, fines, extrema latera terrae, terminus. Buxt. habet סִיפָא et סִיפָא, Levy nihil nisi סִיפָא. Syr. **سَمَّ** est destructio, *i* in סִיפֵי est euphonicum ut e. c. in זִיכָא, grammaticè recte scribitur סִיפֵי. — Mich. 7, 1, 151³ סִיפֵי קִרְיָא ultimi fructus aestatis. Hieros. **سَمَّ** τὰ πέρατα.

II. סוּף juncus, alga, יָמָא דְסוּף mare rubrum.

סחא *סחא lavavit, Afel *סחא id. Inf. אֲסַחֵהָ.

סחך *סחך cinxit, circumdedit, circumivit. Plerumque Af. *אֲסַחֵךְ, Impf. יִסַּחֵךְ 77 cinget. | סַחֵךְ proprie ambitus, deinde adverb. סַחֵךְ סַחֵךְ circa = hebr. סביב. | סַחֵךְ סַחֵךְ ea quae circumdant, regiones contiguas, loca ab omni parte vicina, כָּל סַחֵךְ לָנָא 18¹² omnes regiones, quae nos circumdant = סביבותינו.

סטה *סטה, fem. סֵתָה 21⁷, Imprf. יִסְתֵּי, Pl. תִּסְתֹּן deflexit, a recta via aberravit. Inf. מִסְתֵּי 21¹⁶. — Af. *אֲסַתֵּי, Inf. c. S. לֹאֲסַתֵּיהָ ad reducendam eam, (asinam) ad rectam viam.

סטן *סטן Num. 22, 22 ex hebr. שָׁטָן in Targ. servatum est, LXX διαβαλεῖν. Itaque sensu hebraeo vertendum est adversarius. Syri radicem **سَطَن** non habent, **سَطَن** est vocabulum peregrinum.

סטר *סטר latus, estr. סֵטֵר in לסֵטֵר et בסֵטֵר 141, 5, ad latus, in latere = juxta. — Hierosol. **سَطَر** ἐν ταῖς ῥύμαις Deut. 15, 3.

סרב *סרב = syr. **سَرَب**, fem. סֵרְבָת Gen. 24, 36 canus fuit, senuit. Radix est סרב = شَاب, شَيْبَةٌ, شَيْبَةٌ, syr. Af. **سَرَب**, quod a radice med. Alef descendere videtur, tractandum est ut **سَرَب**, cf. sub. דוש, si omnino rectum est, nam Hebr. 8, 13 lectio est dubia. Urmiensis editio habet **סֵרְבָת**. — Hinc סרב Adject. vel Partic. pass. = זָקֵן Gen. 24, 1 senex, canus. | סֵרְבָת senex, Pl. cstr. סֵרְבֵי, c. S. סֵרְבֵי senes tui 45.

סיג *סיג Pa. quod ex Cant. 7, 3 Buxt. Levy protulere, in textu babyl. non exstat, ubi haec leguntur: נִדְרָא וְנִדְרָתָא דְסִיגֵין לְהוֹן: סִיגֵין וְגוֹ, quum K. praebeat דְסִיגֵין et M. דְסִיגֵין. Radicis significatio est cinxit. Hinc *סִיגָא, סִיגָא sepes sepimentum, et סִיגָתָא actio sepiendi, ita ut Mich. 7, 4 מִסִּיגָתָא בִּישׁ בִּישׁ vertendum sit: justus

inter illos pecuniae cupidior et tenacior est quam maceria sepi-
menti mali i. e. vepreti, quod eum vulnerat, qui penetrare audet.
„Sie lassen keinen ungeschunden durch.“

סיד *סד calce obduxit, Imprf. הסיד. סידא calx. 33.

סיה סיהון n. pr. regis Sihon.

סיהם *סיהא Pl. abs. סיהם thesaurus 53¹.

סין *סיןא = סיןא, rad. שׂאן n. a. שׂין polluit, dehonestavit,
limus, coenum 127⁶, 152. | סיןא n. pr. montis Sinaj.

סיע *סיעא estr. סיעא, Pl. abs. סיעא 30⁹ turma, coetus =
שׂיעא. Hieros. mscl. שׂיעא exercitus stellarum. | Itpa.
denominativum *סיעא congregatus est, in agmen collectus est.
Imprf. f. הסיעא 1477, Partic. Pl. מִסְיָעִין Mich. 2, 10.

Pa. סיע = שׂיעא adjuvit, auxilium tulit. Infinit. in dialecto
palaest. סיע c. S. לסיעא ad auxilium iis ferendum 157¹¹. —
Itpa. *סיעא adjutus est, 1 Prs. Plur. סיעא adjuti sumus 159. —
Equidem etiam Pael denominativum esse censeo, cui competit
sensus *turmam, agmen fecit, socius alicujus factus est, auxilio fuit.*

סיה *סיהא Pl. c. S. סיהא gladius שׂיהא, 145¹⁰.

סנה *סנהא prospexit, vidit. 1 Prs. c. S. סנהא. Syr. nihil
nisi Pa. adhibetur. — סנהא, f. סנהא 118¹ prospexit. Partic.
f. abs. מִסְנֵהא 16⁵. Syr. Etpa. expectatus est, et in editionibus
Targ. Itpa. quod proposuimus non agnoscitur, sed Itpa. scribitur. |
סנהא prospectus, specula Num. 23, 14 in סנהא campus prospectus
quod pro hebr. סנהא positum est.

סנד *סנהא Pl. abs. סנדא f. 117. 145 paxillus, clavus. Cf. syr.
סנדא Pl. סנדא, סנדא.

סבל *סבלא intellexit. Itpa. סבלא, 1 Prs.
סבלא, Pl. סבלא, Imprf. סבלא observavit, adspexit, intellexit.
Imperat. סבלא 45², Partic. מִסְבֵּלִין adspiciens, Pl. מִסְבֵּלִין intel-
legunt Mich. 4, 12. Inf. סבלא 63⁹. | סבלא, abs. סבלא
intellegentia, sapientia, ratio. — Nota Af. סבלא = סבלא stulte

egit, cum derivatis et Adject. סבלא = ^וסבל, stultus et ^וסבלא stultitia significatione adhiberi opposita ei quam habet Pael, quamvis omnia ab eadem radice procedant. Rem expedit arab. ^ושכל forma, figura similitudo, unde procedit II ^ושכל formavit, figuravit = ^ושכל intellexit, i. e. rei formam sibi proposuit, et ^ושכל et IV ^ואשכל dubia, obscura, difficilis fuit, proprie forma variegata fuit, varium adspectum praebuit = ^ושכל stultum se praebuit, a scopo aberravit, proprie incertum, dubium, vacillantem se praebuit. Hinc etiam notio peccandi in ^ושכל, ^ושכלא explicatur.

סכך *סכך in periculum induxit. Partic. pass. fem. abs. סכך periculo exposita 124⁴. — Arabice radix non exstat, sed hebraice הסכך Job 22, 21 quo de vocabulo cf. librum meum Das Gedicht von Hiob P. XCI.

סלח *סלח condonavit syriace inusitatum est. In Targ. raro occurrit. Pa. *סלח Inf. סלח c. c. על peccata condonavit = ^וסלחא ^וסלחא.

סלל *סלל c. S. סלל, syr. ^וסל, ar. ^وسلا canistrum 32, 35.

סלע *סלע Pl. סלעין f. Sela monetae species, sielus. עסר סלעין 71, decem Sela. Secundum Syros (Hoffmann Opusc. Nestor. 99, 15) Sela habet quatuor Zuz, alii volunt Zuz unum et dimidium; Bar Bahl. dicit, Sela esse ^וסלעין, pondus ejus esse quatuor vel quinque drachmarum. De valore igitur illis non constitit. Secundum auctores a Buxtorfio citatos fuit ^וסלעין. Vocabulum est generis fem. cf. עסר סלעין 71.

סלעם *סלעם devoravit, deglutivit, *סלעם perditio, 155 et 159³, ubi tamquam Infinitivus sive nomen actionis cum Acc. conjungitur. Al. lect. לסלעמונא חולקך vertenda: ad perdendum nos, clerum tuum.

סלק *סלק, 2 Prs. סלק, Plur. סלקו adscendit. Imprf. סלק, Partic. סלק, סלקא 16², Inf. מִסֵּק 139². — Imperat. m. סלק Deut. 32, 49, f. סלק 15¹¹. Pa. *סלק, 2 Prs. סלק, Imprf. 1 Prs. מִסֵּק 46 adscendere fecit, sustulit, amovit. Partic. act. fem. מִסֵּק

Jes. 53, 3. | Af. אָסִיק, אָסִיק, אָסֶק 23¹⁵, proprie אָסִיק 3¹¹, 2 Prs. c. S. אָסִיקְהָךְ 149, 1 Prs. אָסִיקְיָהּ, Plur. 2 Prs. c. S. אָסִיקְהוּנָא 14 effecit ut ascenderet, eduxit = העלה, cui etiam in terminologia sacrificiorum respondet sensu holocaustum obtulit. Ita Saadja appellat אָסִיקְהוּנָא et אָסִיקְהוּנָא. — Partic. מְסִיקָא, מְסִיקָא f. Lev. 11, 3. Pl. cstr. מְסִיקֵי מִסִּין Genes. 49, 15. Inf. אָסִיקָא 111. — De assimilato ל cf. Gram. syr. I 349.

סמאל, סמאלא * סמאל 12¹¹, c. S. סמאליה 139¹⁶ fem. latus sinistrum שְׂמַאל et שְׂמַאל, syr. شِمَالٌ. Levy mascul. esse dicit, syr. vero est fem.

סמיר 38⁸ caecitas, syr. سَمِيرٌ.

סמך 1 imposuit, nisus est aliqua re c. c. על 55, Partic. pass. סמך על vicinum, contiguum 17¹⁵. — Itpe. אִסְחֵמִיךְ * innisus est aliqua re c. c. על et ל. Imprf. יִסְחֵמְכוֹן 147, Partic. מִסְחֵמִיךְ 15. | לתחום מואב 15. | סמכא * abs. סמך fulcrum, quo quis nititur, auxiliium 62, 125⁸. | סומכנא * fulcrum, c. S. סומכני 2 Sam. 22, 3. Deest in lexicis.

סמק = סמק * סמק 1 ruber fuit. Imprf. Pl. יִסְמְכוֹן 77¹⁸. Solet Pael scribi pro Peal at cf. rem similem sub הור, quo in loco non addidi, quod addere debui, יִסְמְכוֹן etiam pro Pe. posse haberi.

סמר = שמר * שמר = שמר custodivit, in Pe. inusitatum. Itpe. אִסְחֵמֵר * cavet cautus fuit, Imperat. אִסְחֵמֵר לךְ cave 69¹, 100³. Imprf. 2 Pl. יִסְחֵמְרוֹן 99². Secundum editiones veteres in lexicis recensetur non Itpe. sed Itpa. Radix syr. inusitata est.

סנא = סנא * סנא Imprf. יִסְנֵי, יִסְנֵי = אִסְנֵי 163¹¹ odit, odio habuit. Partic. * סנא, Plur. m. סנן 144² cum syncopa litterae Alef, c. S. סנא, סנא 28¹³. Inf. מִסְנֵי 163.

סעד = סעד * סעד fulsit, adjuvit, Partic. סעד 126. Pa. * סעד Imprf. Pl. c. S. יִסְעֵדוּנְכוֹן adjuvit, auxiliatus est. | סעדא, * סעדא, c. S. סעדא 143 juxta סעדא 26¹⁰. Stat. abs. est סעד 51⁹, 160¹², 127³. | סעדא c. S. סעדא 117⁹. Deest in lexicis, ubi nihil nisi סעדא prandium. Radix syr. non adhibetur, hieros. سَعِدَا est βοήθεια.

סער I. *סֵעַר visitavit. Af. אָסֵעַר visitavit = פִּקַּר punivit 87. | *סְעוּרָא c. S. סְעוּרָא visitatio, qua punimur.

II. סְעִיר n. pr. montis et terrae Seir.

ספּא non nisi in Itp. in Targ. palaestin. usitatum. Itp. אַסְתַּפִּי timuit 164¹¹.

ספֵד Imprf. *יִפְסֵד, Pl. יִסְפְּדוּן planxit. | מִסְפֵּדָא 141² planctus. — Radix hoc sensu hebr. est et linguae Palaestinensi propria. Syr. ܣܦܕܐ est salit et Peal in ܣܦܕܐ timuit, sollicitus fuit. Severus enim bar Šakku vocem ܣܦܕܐ synonymis explicat hisce: ܣܦܕܐ. ܣܦܕܐ. ܣܦܕܐ. ܣܦܕܐ.

ספּם = סֵפֶם mystax et barba menti Mich. 3, 7.

ספּן Pl. abs. סִפְרִיָן 77 juxta formam msl. סִפְרִיָא 116 navis. Etiam syr. ܣܦܪܝܐ juxta ܣܦܪܝܐ adhibetur. | *סִפְנָא Pl. סִפְנִיָא et סִפְנִיָא nauta.

ספּק Plur. סִפְיָקוּ 70²⁴ satis habuit, suffecit. Alia lectio Genes. 24, 19 jubet legi ex Pa. סִפְיָק, Imprf. יִסְפְּקוּן eodem sensu affluit, satis habuit. | Poel סִפְיָק 32, 10 satisfecit, large explevit, ubi Bmb. סִפְיָק!

ספּר I. סִפְרָא cstr. ripa in phrasi רִפְרָא ripa maris 77, 116. Syr. vocales sunt ܣܦܪܐ. ܣܦܪܐ.

II. סִפְרָא liber. | סִפְרִיָא cstr. Plur. סִפְרִיָא.

ספּק 9^s סִק cilicium, saccus. | סִקָּא species locustarum Deutr. 28, 42. Radicem סִק esse conjicio, salqaya est qui se elevat, ascendens, saltator.

סרב, syr. garrivit et adversatus est. — Pa. סְרִיב, 20², 13², 1 Prs. סְרִיבִית, Pl. 2 Prs. סְרִיבִתוּן adversatus est, repugnavit, noluit. Impf. תִּסְרִיב, Partic. f. abs. מִסְרִיבָא 141¹².

סרח סוּרְחָנָא * peccatum, proprie corruptio.

סחם אַסְחַחֵם obturavit, clausit, hieros. obmutuit. Itp. יִסְחַחֵם Imprf. Pl. יִסְחַחֵם clausus est 159.

סתר סוּתְרָא occultatio, locus occultus, res occulta.

ע

עֲנָן = זָאן et זָאן pecus, caprae et oves, f. Cf. 65¹¹; quodsi 161⁸ עֲנָן scribitur, ne credas N esse pictum propter etymologiam, nihil est nisi signum vocalis a.

עָבַד Pl. עֲבָדוּ fecit 13⁹, 5². Imprf. יָעֲבִיד, הָעֲבִיד, Pl. הָעֲבִידוּן. — Imperat. עֲבִיד 2⁸, 69¹⁷, Pl. עֲבִידוּ 141¹⁰. — Inf. מְעַבֵּד 20¹⁰. — Partic. act. עֹבֵד, c. Pronom. מָה עֹבֵדָה = quid facis? Num. 23, 11; f. עֲבָדָה absol. 54², עֲבִיר פִּירִין, אֲרֹבֹר, quae fructus fert. — Itp. אֲתֵעֲבִיד, Plur. 3 f. אֲתֵעֲבִידָה 52¹³, Imprf. יִתְעַבֵּד factus est. — Šaf. *שִׁעֲבִיד subjecti, servum reddidit, Imprf. Plur. יִשְׁעֲבִידוּן, Inf. שִׁעֲבִידָה. — Nomen abstractum *שִׁעֲבִידָה, abs. estr. שִׁעֲבִיד status subjecti, servitium. | עֲבָדָה c. S. עֲבָדָה, Plur. estr. עֲבָדִי servus. — עֲבָדָה status servi servitudo. | עֲבָדָה seu potius עֲבָדָה 26¹ actio, opus. | עֲבִידָה c. S. עֲבִידָה 133⁹, 9¹⁰, Partic. pass. factum, opus.

עָבַר transivit terram, legem, peccavit. Imprf. sive per — sive per — scribitur הָעֲבַר, אָעֲבַר 12¹⁶, הִעֲבַר 33⁷, נִעֲבַר 12⁸, נִעֲבַר 12. — Inf. מִיעֲבַר c. S. מִיעֲבַרְךָ, מִיעֲבַרְכֶּן. — Af. אָעֲבַר effecit ut transiret. Partic. מְעַבֵּר Mich. 7, 18, ubi cod. P. praebet Pa. מְעַבֵּר. Sensus est: Deus qui transire facit, i. e. traducit essentiam suam ita juxta peccata על הַיַּבֵּינָה, ut non puniantur. Nota Pa. hoc sensu non exemplis esse probatum, quum alibi adhibeatur 1. sensu concipiendi gravior facta est, 2. sensu chronologico annum intercalarem definivit, diem mensis trigesimum imposuit. | עָבַר id quod trans finem aliquem est, τὸ πέρασ, מְעַבְרָה לְיַרְדֵּן trans Jordanem; estr. עֲבִירָה, עֲבִירָה. | עֲבִירָה 40²⁰ syr. ܥܒܪܐ proventus, fructus; Gen. 49, 12 scribitur בְּעִבְרֵי per fruges agri. | עֲבָרָי 50⁵ Hebraei, עֲבָרָי דְעֲבָרָי, mons Hebraeorum, pro monte Abarim positum est.

עֲגַל abs. estr. עֲגַל, Pl. עֲגָלִין vitulus.

עָד Partic. 1. localis usque ad, עָד עֲדֻלָּם usque ad Adullam, 2. temporalis usque ad certum tempus i. e. antequam id tempus advenit, itaque dum, עָד לֹא הָיוּ Genes. 2, 4 dum non essent,

antequam fuerunt. — עַרְמָא Num. 24, 22 = אַרְמָא usque, qua in compositione אַרְמָא latine exprimi nequit; Syri post אַרְמָא ponunt אַרְמָא = usque ad, quod loco laudato deest.

ערא, 1 Prs. עָרָה, Plur. עָרוּ, Imprf. יַעֲרִי 77⁹, 1317, 1484, Partic. עָרִי 104, עָרִי אֲוֵרָהָן, Plur. viis incedentes, transivit, abiit. — Pa. fem. עָרִיָּה Gen. 4, 1 traduxit scil. semen virile, concepit, gravida facta est, Partic. מְעָרִיָּה, quod Partic. est passivum, ea in quam trductum est, scil. semen, itaque אִמְרָהָּ מְעָרִיָּה femina gravida 92⁶. Activum enim esse non potest, quia hoc sensu praesenti vertendum esset *concupiens*, non *ea quae concepit*. Cf. מְעַבְרָה. Loco laudato alia lectio ex Af. est, quae comparari posset cum אִשָּׁה עֲבָרָה, at Afel hoc sensu, quamvis Buxtorfius exemplum praebeat, non usitatum videtur, quia in codicibus babilonicis — quod ex editione Sab. concludo — semper Pael legitur. Uno loco Levit. 12, 2 Sab. in Imprf. habet יַעֲבִיר. In Targ. Jonath. saepius Afel punctis indicatur. — Cave compares Pael עֲרִיָּה cum hebr. עֲבַר Job 21, 1, quod ibi de *mare* dictum est, quum עַרְמָא semper de femella adhibeatur. Ab עֲבַר traduxit mas recte derivatur מְעַבְרָה, ea in quam trductum est. — Af. יַעֲרִי effecit ut transiret, removet, abstulit, seposuit vestem 137, Imprf. יַעֲרִי 14¹⁸, Inf. אֲעָרֵא, Partic. plur. abs. mscl. מְעָרִי Mich. 2, 4. — In ponendis vocalibus interdum vacillant punctatores, e. c. 142⁷ הַעֲרִי pro Af. positum est sensu removendi. | עָרִיָּה c. S. עָרִיָּה praeda Jes. 53, 12. | עָרִיָּה c. S. fem. עָרִיָּה graviditas. Ita scrib. pro עָרִיָּה 64. | עָרִיָּה 67 n. pr. mulieris Ada.

עָרִיָּה cstr. עָרִיָּה pro עָרִיָּה quod praestat 45, c. S. עָרִיָּה, Pl. עָרִיָּה sors, ἀλγος. Scriptura, quam Levy ex Cant. 8, 11 protulit עָרִיָּה in cod. babil. non exstat, ubi habes solitum עָרִיָּה.

עָרִיָּה abs. cstr. עָרִיָּה tempus. Radix עָרִיָּה numeravit? | עָרִיָּה 61⁴ = עָרִיָּה Eden, hortus in terra Eden.

עָרִיָּה Pl. cstr. עָרִיָּה grex. Nota phrasin עָרִיָּה וְעָרִיָּה בְּקָרִי תוֹרֵךְ in qua עָרִיָּה de pecoribus dicitur, עָרִיָּה vero de bobus. Deut. 28, 51.

עָרִיָּה v. עָרִיָּה P. 187.

עוא = עוא = غوي erravit, hebr. עוה, unde עוֹהָא* perversio, peccatum, cstr. *עוֹהָת*, c. S. *עוֹהָתוּ*, abs. *עוֹהָא*, Plur. עוֹהָא 130, abs. עוֹהָת 153. — Syr. | ܠܥܘܐ est planctus, threni Euseb. Hist. eccl. P. 691 textus armeniacy, cf. عوى ulalavit, rugivit Harith Moall. 34.

עוּד Partic. iterum, continuo, porro. — Syr. ܥܘܕ explicatur per ܥܡܘܐ = nempe a Severo in Rhetorica. Cf. ejus Grammat. P. 39 in textu Syr. libri mei Histor. artis grammaticae apud Syros.

עוֹלָא = ܥܘܠܐ injuria, nefas, pravitas.

עוֹן c. S. fem. עוֹנָה 911, ex hebr. עוֹנָה in Targum receptum, ideoque tamquam terminus technicus eodem sensu intellegendum, quem traditio judaica voci עוֹנָה tribuit. עוֹנָה in posteriore traditione vertitur ὀμνλία, concubitus, et haec notio etiam voci עוֹנָה* tribuenda, cujus primum ā pro o ex analogia hujus commutationis solitae positum, ad constituendam etymologiam nihil facit. Arabicum عني, sese oculo praebuit, accidit, عَنَا, أَعْنَأُ latus adversum, quod cum עֵנָה = עוֹנָה i. e. accidens = tempus cohaerere docet, contulit Fleischer apud Levy II 572, ita ut עוֹנָה sit tempus, quod per euphemismum ad tempus concubitus translatum volunt. Gesenius Thes. Quum vero interpretatio tradita suis laboret difficultatibus, quaeritur num re vera sensum legis originalem nobis exhibeat. Et hac in re ad eruendum sensum primitivum non possum a me impetrare, ut arab. عَوَانٌ non in medium proponam, quod est mediae aetatis animal, quod primum foetum enixum est, et femina viro nupta. Hinc procedit عَوَانَتْ et عَوَانَتْ الْمَرْءُ nupsit mulier. De Sacy Chrest. ar. III 228. Tali modo עוֹנָה cf. עוֹנָה status mulieris adultae, viro junctae esse videtur, et Exod. 21, 10 dominus servae jubetur non retinere quae mulieri adultae conveniunt. Quo pertinet etiam consuetudo visendi gentem suam, nam עוֹנָה nullo modo ad cibum potest referri (Targ. עוֹנָה) sed ut Levit. 18, 12 sq. significat consanguineos. Dominus igitur servae concedat necesse est, 1. commercium cum gente sua, 2. vestimenta, 3. quae praeterea mulieri adultae competunt. Hanc inter-

pretationem a tradita opinione recedere non ignoro, at 1. שאר non est caro comedenda, et 2. cur de carne solum nec de cibo in univ-
ersum loquitur? Knobellii hac de re rationes infirmae sunt. 3. Estne credibile virum debere concubinae, cui aliam adjungit,
debitum conjugale, vel si concubina illa est ex stirpe judaica? Brevi עונה antiquitus non ad concubitum est restringendum, immo
quaeritur, num concubitus sub notionem עונה cadat, quem recens interpretatio solum voce עונה exprimi contendit.

עוף עיפא volucris et collect. volucres. עוף 47 mala scriptura.

עוק עק* angustus, pressus, oppressus fuit, f. עקת לך 147, 189, 135 (per *ā* cf. sub חוב, חבית al.) oppressus sum. — Partic. act. fem. עיקא 2 Sam. 22, 7 ע' לך si mihi est angustum. Ejus loco habes עקא 1637, eodemque sensu legitur fortasse Partic. pass. ע' עיק לך 158. — Af. עיקא 7912 oppressit, angustiis affectit. Imprf. עיקא et עיקא Deutr. 28, 52, 412, qua in forma ji pro je ex more pronuntiandi apud Judaeos Arabiae meridion. scriptum est, ut עיקא al., quo de more docuit Iben Safir Lyck 1866 P. *dicens* *Themanenses vero hac in re antiquam pronuntiationem servaverunt, quam descripsit Jehuda Hajjug in ספר אחרית הנה (Ewald-Dukes Beiträge Stuttgart 1844, III P. 5). — Quodsi עיקא 96 et עיקא 15919 scribitur, habes Hebraismum recentissimum et falsum. — Partic. מיעיק 143. Plur. c. S. עיקא 159 dicent oppressores nostri. | עיקא 1112, oppressio, calamitas, abs. עיקא, e. c. בעיקא עיקא, tempore calamitatis 111, 123, 1243, Pl. abs. עיקא 6. | עיקא Adject. abs. m. angustus Num. 22, 26. | עיקא 156 oppressio, infortunium. Exempla non nisi ex Targ. Palaest. in lexicis enumerantur.*

I. עור = עור = עור luscum, monoculum fecit. Pa. עור* caecum reddidit, obcoecavit. Partic. עור עור חכמים 98 munus obcoecat oculos sapientum. | עור coecus m. determ. 38.

II. עור = עור unde עור spelunca. Hinc עור = עור, סגורה, spelunca, spelunca.

III. עור nomen avis immundae 717, hebr. עור, LXX γρυψ, Vulg. gryphus, quam aquilae speciem habent. Knobell-Dillmann gypaetum (Bartgeier, Lämmergeier) voluit.

עזא, al. lect. עֲזֵיאָ et עֲזֵיאָ, hebr. עֲזֵיאָ, LXX ἀλιαιετος, Vulg. aquila marina. Bochartus vult aquilam nigram. Etymologice contulerim الغازی, incursionem faciens. Quaeritur num nominis hebraei rectum sit.

עזז Pl. עֲזֵזִים, עֲזֵזִי 2⁴ capra. Radix ⁶⁰عَزَزَ.

עזר עֲזִירָא n. pr. Uzziel 4.

עטל עֲטִילִיָא 8⁵ vesperilio.

עטף הִתְעַטְפוּ * obvelatus, indutus est, Imprf. Plur. הִתְעַטְפוּ cf. ספם.

עין עֵינָא fem. c. S. עֵינִיךְ 97¹⁸, estr. עֵינִי oculus, fons. Pl. estr. עֵינֵי, c. S. עֵינֵיהֶו oculi. — Plur. עֵינֵיהֶו fontes, תְּהוֹמֵינִי fontes abyssi Deutr. 33, 13. — Plur. לְעֵינֵי in conspectu. — כְּעֵינִי Deutr. 33, 28 sicut oculus sq. Genetivo, i. e. sicut, maxime sicut. | מְעֵינָא * abs. estr. מְעֵינִי fons.

עירא עֵירָא 75⁵ velum. Radix vera עֵירָא? Syr. cf. عَيْرَا duplex, Isaac Antiochen. ed. Bickell II 298. | עֵירָא 75 n. pr. Epha.

עירצא עֵירָצָא est vocabulum hebr. עֵירָצָא in linguam Targ. receptum, consilium 109²⁷, 48. Radix vera עֵירָצָא. Hieros. est عَيْرَاصْ סυνέδριον.

עירד עֵירָד n. pr. viri Irad. 67.

עכב עֵכָב retinuit, impedivit. Itpa. אִתְעַכְבַּב * impeditus est, retentus est, Pl. אִתְעַכְבְּבוּ 118.

עכבר עֵכְבָרָא mus, mus jaculus, arab. عَنَبْرٌ dictus.

על עָל v. עלא.

עלא עלא altus fuit, eminent, ascendit, in Pe. inusit. et si adhibetur in Participio est Hebraismus. Aramaica vox est סלק. Exempla usus rad. עלא in Itpa. et Af., quae in lexicis recensentur ex Targ. Palaestinensibus sunt hausta. | עֲלָהָא ad reddendum עֲלָהָא formatum, holocaustum. Cstr. עֲלָהָא 3¹² cf. 2¹, c. S. עֲלָהָךְ, Plur. עֲלָהָא, c. S. עֲלָהָהוּן 6¹², abs. עֲלָהָן 149⁸. Syr. عَالَا, Pl. عَالَا. | עֲלָהָא 125¹ et עֲלָהָא, abs. עֲלָהָא 357, quod recte עֲלָהָא scribendum, superior, altissimus, Deus. | עֲלָהָא Genes. 24, 30, juxta עֲלָהָא 8 in parte

recenti codicis orient. 1467, c. S. שִׁלְוִיָּה * 155, שְׁלֹוִיָּה 54 super. Proprie Plur. nominis שְׁלִוָּא sive *שְׁלֹוָא, sensu abstracto altum, altitudo. Cf. syr. ܫܠܘܘܬܐ.

שְׁלִוָּא, abs. שִׁלְ in דְּבַשְׁתִּיל * 155, quod ex שְׁלִוָּא sive שְׁלֹוָא contractum censeo, altitudo, et Praepos. sequente מִן super. מִלְּשִׁלְוָא desuper 80, שְׁלִיָּק עֵיל מִנְךָ לְעִירָא ascendens super te in altitudinem. V. 39¹⁸. Cf. syr. ܫܠܘܘܬܐ.

שֶׁל Praep. super, propter, in. C. S. in forma Plur. שְׁלֹוִי, שְׁלֹוִי, שְׁלֹוִי, עֲלֵהּ, עֲלֵהּ, עֲלֵהּ. Cum numeralibus e. c. שְׁלֹוִי מֵאָא אַרְבַּעִין שְׁלֹוִי הָא הָא תֵּלָה מֵאָא אַרְבַּעִין שְׁלֹוִי הָא הָא תֵּלָה מֵאָא אַרְבַּעִין pro uno trecenti quadraginta tres 128.

עֲלֵב = עֲלֵב = ܥܠܒ arab. superiorem esse, vincere, ܥܠܒ, ܥܠܒ oppressit, superavit, in Pe. inusit. Itpa. *אֲהַעֲלֵב injuria affectus, oppressus est. | עֲלֵבָא injuria, oppressio, c. S. עֲלֵבָא = injuria mea i. e. injuria mihi illata Mich. 7, 9. — Syr. ܥܠܒܥܬܐ et ܥܠܒܥܬܐ etiam fraudem, dolum significat, et ܥܠܒܥܬܐ Did. Apost. 1, avaritiam, arm. akahouthiun Euseb. Hist. eccl. P. 384 armen. et ܥܠܒܥܬܐ Isaac Antioch. II 144⁷⁷ est fraudulentus, rapax. Hinc fortasse explicandum si עֲלֵבָא dicitur פְּרוֹזְבוּל l. e. actio dolosa judicis.

עֲלֵבָא Imprf. עֲלֵבָא, עֲלֵבָא 33 fem. עֲלֵבָא 156¹¹, Pl. עֲלֵבָא intravit, ingressus est. Imperat. עֲלֵבָא, Pl. עֲלֵבָא 17, Partic. עֲלֵבָא. — Nota interdum עֲלֵב scribi e. c. 537, 326, 685 quibus in locis עֲלֵב videtur esse Participium activum. — Infinit. עֲלֵב 97³, c. S. עֲלֵב, עֲלֵב 55. — Af. עֲלֵבָא introduxit, c. S. עֲלֵבָא, עֲלֵבָא, Imprf. עֲלֵבָא, Pl. עֲלֵבָא 116. Infinit. c. S. עֲלֵבָא 100². — Ittaf. עֲלֵב 6⁹, עֲלֵב 91¹ illatus est. | עֲלֵבָא = ܥܠܒܥܬܐ proventus terrae, fruges, c. S. עֲלֵבָא 98¹⁸, Plur. עֲלֵבָא. Stat. cstr. formandus est *עֲלֵבָא, abs. *עֲלֵבָא; Pl. determ. *עֲלֵבָא, cstr. *עֲלֵבָא. | עֲלֵבָא Plur. abs. Mich. 7, 1 racematio, actio colligendi racemos in vindemia. Ex hebr. עֲלֵבָא translatum est in linguam Targ. | עֲלֵבָא Pl. abs. עֲלֵבָא procella.

עֲלֵב I. עֲלֵבָא, abs. cstr. עֲלֵב 61, 57 aeternitas, aeternum, mundus, עֲלֵבָא in aeternum. Syr. ܥܠܒܥܬܐ, ܥܠܒܥܬܐ quocum hebr. עֲלֵב etymologice non accurate convenit. Arab. عَالَمٌ, عَالَمٌ ex

Aramaean adscitum vocabulum peregrinum est. Gesenio radix est עלם occultus fuit, Arabes ab عَلَم deducunt. Baidhawi ad Qor. Sur 1, 2.

II. עלם = עלם. עולרמא adolescens m. c. S. Plur. עולרמיה 214, עולרמיה 47¹⁰. | עולרמהא adolescentula fem. 73, 69¹⁹, c. S. עולרמהא Genes. 24, 60. Pl. c. S. עולרמהון juxta עולרמהון 47. Cf. syr. עולרמהון et עולרמהון, arab. عَلَم, عَلَمَة, quae probant non esse Dages in ל ponendum, quod ceterum et scriptura codicis P. עולרמהון refutatur.

עלע fem. = עלעא * עלע, syr. עלע Grammat. syr. I P. 97 costa. Pl. * עלעא, עלעין, עלעין, c. S. עלעיה 62.

עמל laboravit, 2 Prs. עמלהא Jon. 4, 10. | עמלא * abs. עמל labor, miseria, πόνος, c. S. עמלא 32.

עמלק n. pr. Amalec; עמלקא 30² Amalecita.

עמם commune esse = עמ; עמא communio, communitas, turba, populus, primitus haud dubie tribus, Plur. עממיה, abs. עממין. | Šaf. * עממם effecit ut omnia confusa essent, perturbavit; abstret. * עממיהא confusio Deutr. 28, 28. | עם Praepositio cum, una cum, c. S. עמך, עמיה, עמנא, עמחון 20¹³. Syr. עם.

עמון n. pr. populi Ammon. Radix עמם.

עמק * עמקא, עמקא profunditas. Plur. עמקיה 84⁶, cstr. עמקיה 153¹⁸, עמקיה. | עמקיה 80 cstr. Plur. juxta עמקיה 52 profunditates. Vocalismus formae primae a lege Aramaismi recedens ex hebr. עמקיה desumptus est. V. עמק.

עמרה 147¹ ex hebr. עמרה servatum, cujus a in textu babyl. ex hebraeo restitit, merges, vel acervus culmorum demessorum. Sed cf. Gesenii Thesaurum s. v. | עמרה n. pr. regis Omri. | עמרה 48 n. pr. urbis, Gomorrha.

ענא I. ענא = ענא cecinit, 1. vocem extulit, loqui coepit, 2. respondit; Plur. 3 fem. ענאן Jud. 5, 29 loqui coeperunt; Partic. ענא 104 id. Sensu exaudiendi ut hebr. ענה adhibetur 161¹⁵ in Inf. מיענה, al. lect. מיסבה. — Pa. idem, Partic. fem. מענא 86² cantare incepit. | ענא 142⁹ ερημος, carmen lugubre amoebaeum.

II. ענא = عنى, *עני* lassare, angere. — Pa. *ענר oppressit, afflixit, jejunavit, *ταπεινωσεν τὴν ψυχὴν* = עניא נפש, 3 Prs. f. עניאח 160. Plur. ענרו c. S. ענרונא 32 oppresserunt nos. Imprf. הענר 96¹⁹, Plur. הענרו, הענרו, Infinit. ענאח. Partic. in Plur. habes מענר Jes. 53, 4 quod sensu passivo intellegendum est uti et praecedens מהן, licet sit activi vocalismus, v. sub מהא | ענרא 96 miser, pauper.

ענב syr. *عنب*, Pl. *ענבין, 150¹⁷ syr. *عنب* uva.

ענז vide עזר ענז.

ענא, abs. ענן, c. S. ענן, Plur. abs. עננן, cstr. ענני nubes.

Nota ענן 124¹⁶ esse Hebraismum. Rad. est ען oculis se praebuit. | עננן 148⁸ augures, divinatores, ex hebr. *מְעוֹנְנִים* desumptum.

ענח n. pr. Anath. 114. Haud dubie re vera forma antiqua hebraica a עני servato Taw feminini derivanda.

עסבא cf. 58⁹ herba, gramen.

עסר conjugitur cum femininis, decem; עסרא conjugitur cum masculinis גבלין עסרא 69⁹ decem. עסרין viginti.

עסקא negotium, opus, res. Pl. c. S. עסקיהון 115. — עסקא על עסק Hab. 3, 1, 104, 159 propter, quod adinet ad. | עסק = עסקא in Pe. ut videtur nihil nisi Infinit. מעסק et Cant. 1, 15, Partic. עסק (Cant. 5, 10, Cod. babyl. עסקא habet) in usu sunt, (Buxtorf Imperat. עסקא Thren. 2, 11 affert,) operam dedit, studuit. Syr. עסקא est difficile fuit. — Itpa. *עסקא 46⁸ operam navavit alicui rei, occupatus fuit aliqua re, constr. c. ב. Forma est denominativa.

עפח Imprf. Plur. רעפון Mich. 4, 3 cudit..

עפרא, עפרא pulvis, cf. 141⁷. | עפר 75¹⁴ n. pr. tribus Ephraim, hebr. עפר. | עפרון n. pr. viri Ephraim hebr. עפרון 81.

עצר Imprf. 2 Prs. העצר pressit (uvas) 150¹⁷. Ad lectionem codicis R. cf. מעצר, ascia, securis, vel secundum alios dolabra Buxt., quocum convenit מעצד instrumentum ensi similis, quo arbores caeduntur.

עקר = עקד nexuit, nodavit. — Itpa. אתעקר ligatus

est 154. | *עֲקִירוֹתָא cstr. עֲקִירוֹת 154³ status alligati, ligatio. De certa ratione ligandi animalia sacrificanda, qua pedem anteriorem et posteriorem jungebant, a Judaeis intellegitur.

עקם *עקם = עֲקָם curvatus, tortus fuit; Pa. עקם = עֲקָם torsit, pervertit, Partic. Plur. מִעֲקָמִין 145. Hieros. cum metathesi מִעֲקָמִין στρεβλός, nisi est error scribae nam alibi legitur מִעֲקָמִין σχολιά.

עקר I. *עֲקָרָא = עֲקָרָא radix. Hinc Plur. עֲקָרִיא 149 radices, i. e. fundamenta. Cod. habet עֲקָרִיא, quod falsum. Sic et 136². — Pa. denominativum *עֲקָרָא, Imprf. יַעֲקֹר, יַעֲקֹר 148¹¹ eradicavit, evulsit, tendines succidit Genes. 49, 17, arab. عَقَرَ fut. i. pedum tendines equo vel camelo dissecuit.

II. *עֲקָרָא abs. עֲקָרָא sterilis mulier 100. Ar. عَقْرَتٌ sterilis fuit.

ערא *עֲרִיא abs. עֲרִיא 141⁹, pudenda, proprie nuditas. Ex hebr. עֲרִיא = עֲרִיא desumptum Hebraismus est, aram. עֲרִיא est frigus et עֲרִיא i. q. עֲרִיא stipula, sarmenta.

ערב = עֲרַב occidit sol, unde hebr. עֲרַב vesper. Hinc מְעַרְבָא = מְעַרְבָא, occasus scil. solis, et accurate quidem locus ubi sol occidit, occidens. Radix ipsa hoc sensu in Targumis inusitata est, quibus vesper est רמשא; sola forma מְעַרְבָא = עֲרַב occidens in usu est. Radix עֲרַב est procul abiit; Aram. ערב est miscuit, cui arabice nulla radix respondet, et a quo עֲרַב Josua Stylites ed. Wright 72¹⁴ alvei pistorii derivandum est, at hebr. עֲרַב et עֲרַב commistus est cum eo convenit, quod vocabulum recentioribus libris V. Ti. proprium. Denique עֲרַב spopondit cum עֲרַב spopondit et (phoenicio?) עֲרַבִּין conjunctum est. Syriace legitur עֲרַב occidit sol, at quaerendum num sit vocabulum peregrinum. In Targ. occidit est עֲרַב neque quidquam ab ערב derivatum inveni nisi עֲרַב רמשא (Bomb. עֲרַב רמשא) i. e. غروب الشمس Ps. 104, 23,

quem locum Levy attulit. Tria igitur in ערב distinguendae primitus sunt notiones, quae in dialectis jam conjunctim adhibentur.

* עֲרָבָא corvus 7¹⁹ גְּרָאֵב.

ערבֵל * עֲרַבְלֵי, quadrilitt. a ערב miscerē, confudit, perturbavit, unde * עֲרַבְלָא 151¹⁸ confusio, perturbatio.

ערד עֲרֵד 13 n. pr. urbis regiae Canaananaeae 13.

ערטל * עֲרַטְלָא abs. עֲרַטְלָאִי 63¹⁹ nudus. Pl. עֲרַטְלָאִין 62¹⁵. |

עֲרַטְלָאִיא nuditas 40¹⁰. Radix عَطِلَ monilibus nuda fuit mulier.

ערל * עֲרַלָא 1577, — Adject. qualitativum ab * עֲרַלָאִיא, עֲרַלָא, עֲרַלָאִיא derivandum, — praeputiatus. | עֲרַל abs. Adject. praeputiatus, ab hebr. עֲרַל desumptum Deut. 28, 43.

ערא * עֲרָא fem. = עֲרָא, עֲרָא et עֲרָא lectus. Plur. * עֲרָאִיא = עֲרָאִיא, c. S. עֲרָאִיאִין 142.

ערע = עֲרַע, hebr. עֲרַע, accidere, adversus occurrere, latus rei attingere. Pa. עֲרַע 24⁵ accidit, factum est, constr. c. Accus.; Plur. fem. עֲרַעֵי 61³ acciderunt mihi infortunia. Imprf. עֲרַעֵי 76³. — Auctore Levyo in Targ. Onq. scribitur עֲרַע, in reliquis vero אֲרַע, quorum de relatione v. Grammat. syr. I P. 97. At libri mspti hac in re sibi non constant 24⁵, editiones Sab. et Ulyssip. ubique עֲרַע praebere Levy docuit.

ערה * עֲרַעֵי 101² pro hebr. עֲרַעֵי positum est, ideoque uti עֲרַעֵי vertitur crabrones, vespae. Etymon haud perspicuum est. Si עֲרַע cum עֲרַע ejusdem est familiae etymon est עֲרַע, de quo Lanianus haec dicit: *عَرَّعَ مِنْهُ* said of an animal of prey, Inf. n. *عَرَّعٌ*, he approached him, addens *تَضَرَّعٌ* significare the drawing near or approaching by little and little in a deceitful or guileful manner, going this way and that or to the right and left. Hinc crabrones potuerunt appellari, sed etiam de *عَرَّعٌ* sensu invadendi vocabulum potest derivari, ac tunc a *عَرَّعٌ* segregandum est.

ערפל * עֲרַפְלָא 124 nimbus, nubes densae.

ערק * עֲרַק Imprf. יִעֲרֹק 91⁸, Plur. יִעֲרֹקִין 36, Partic. עֲרֹק 123⁹ fugit. Dubium est num עֲרֹק sit Partic. nam *عَرَّعٌ* quoque est

fugiens. Pa. *עֲרִיקָה, Imprf. Plur. יַעֲרִיקוּן 487 in fugam convertit.

עֲשִׂק 38¹² oppressus, *עֲשִׂיקָה Pl. עֲשִׂיקוּן Mich. 2, 2 opprimens. Rad. עֲשִׂק, عَسَق.

עֲשִׂרֵן 31¹³ scriptura hebraizans, v. עֲסָר.

עֲתָדָה, עֲתָדָה paratum esse. In Pe. nihil nisi Partic. pass. *עֲתִידָהּ, עֲתִידָהּ 45, Pl. עֲתִידוּן usitatum est, promptus, paratus, quod 129⁸ cum Infinitivo sine ל (neglegentia scribae?) conjungitur. Exprimendo futuro inservit. Pa. *עֲתָדָהּ paravit, praeparavit, Partic. pass. מֵעֲתָדָהּ promptus, paratus. Itpa. אֲתֵעֲתָדָהּ paratus est, paravit se 23. — Itpa. legitur 21¹ אֲתֵעֲתָדָהּ eodem sensu, sed alia exempla non habeo.

עֲתִיקָה, abs. עֲתִיקָה vetus, antiquus.

עֲתִירָהּ 46¹ dives factus est, locupletatus est. | עֲתִירָהּ abs. עֲתִירָהּ dives. | עֲתִירָהּ = עֲתִירָהּ, cstr. עֲתִירָהּ 45¹⁹ divitiae. Rad. hebr. עֲשִׂר, at arab. عَشَرَ pedem offendit huc non pertinet.

פ

פָּגַע 98¹ incidit in aliquem, occurrit, obviam ivit. c. c. Acc.

פָּגַר Pe. inusitatum. P. פָּגַר, Imprf. פָּגַר, c. S. הִפְגִּירוּן 100¹⁷, Inf. פָּגַרָהּ delevit, destruxit, vastavit.

פָּדַע פָּדַע vulnus Exod. 21, 25.

פָּרֵלָה, פָּרֵלָה Partic. fem. abs. 2 mixtus, quod pro hebr. בָּלֵל solet poni 2; de sacrificiis ex frumento factis et oleo mixtis adhibetur.

פִּוּן Particula, forte, fortasse, utique quidem; לֹא פִּוּן 48, cf. אֵלֶּיךָ P. 169.

פִּוּשׁוּ auctus est. Imprf. פִּוּשׁוּ Gen. 1, 22 augemini. Syr. est restitit, mansit.

פחת *פחת* diminutus est. Hinc 42¹⁶ מַפְחֵת estr. diminutio. Secundum lectionem vulgatam ad נפח refertur, a quo nomen femininum *מפחא* derivatur, cui significatio expirandi animam tribuunt, Jes. 17, 11, Joel 1, 7, Jes. 15, 9. Quaestio ope librorum manuscriptorum solvenda.

פטר *פטר* Imprf. = פטר, פטר, 1. abiit, decessit e vita, 2. dimisit Exod. 21, 26. Pael idem. | פטררא 99⁸, Pl. פטררא, azymum, infermentatum, פ' הגא festum azymorum.

פירל *פירל* 117¹² φιάλη, patera, calix, Pl. פירל.

פיר Pl. פירין = פיר, פיר, פיר fructus. Radix est unde pirja, quod in pērā et pîrā contrahitur ut 3ilyā in 3ēlā, 3el. V. עלא.

פישון n. pr. fluvii Phison.

פלג *פלג* divisit, syr. פלג, פלג, פלג, syr. etiam tribuit Cureton Ant. Doc. P. 22. Pa. פלג, Imprf. פלג, Pl. פלגין 93¹⁹, Partic. Plur. מַפְלִיג distribuit, dispertivit. | *פלגא dimidium, estr. פלגא 44, 102, c. S. פלגא 79¹³ et 89. Loci Genes. 49, 24 sensus constitui solet viri dissensionis, rixae, hoc vero esset פלגא. | פלגא *divisa sententia, discordia, dissensio, contentio. Cstr. in מַפְלִיג עמא 127⁷ ex contentione, discordia populi. — Forma פלגא syr. inusitata, exstat mandaice Sidr. rab. Dext. 172, 5, 7.

פלח *פלח* 1 Pers. פלח 72¹⁷, Imprf. תפלח, אפלח, Plur. c. S. פלח 87⁹ laboravit, coluit terram, cum קדם ר' colere Deum, cum Acc. vel cum ל colere idola. — Inf. מפלח c. S. מפלח 61¹², מפלח 36¹⁷. — Partic. פלח, Pl. פלחין 78⁷, estr. פלח. — Af. *פלח ad laborem adhibuit, servitium imposuit, Partic. דהנון ותנא *מפלחין* 163 qui nos subjiciunt. | פלחא 32 opus, servitium, cultus Dei.

פלט *פלט* Jon. 2, 11 evomuit. Etiam syr. פלט est effugere sivit, perdidit. Isaac Antioch. ed. Bickell III, 14 et Ephraem. III, 4.

פלש *פלש* in Pausa n. pr. Philistaea; פלשה Philistaei.

פמ *פמ* c. S. פומ, פומ os, oris. Radix non est פמ

quia Plur. **أَفْهَامٌ** reprobatur et **فَمٌ** sine Tešdîd scribi solet, et Plur. **فَاهٍ** cum Sing. **فَا**, **فِي**, **فَو** bene conjungitur, quod deinde cum **פָּה** recte convenit. Tali modo ad radicem **פּוּר** = **פָּאָה** remittimur, cujus de notione nihil statuo; flandi notionem non accipio, quia **פָּה** longe alio sensu usurpatur, et Particulae **פִּי** in tractanda radice necessario ratio est habenda. Ceterum **פָּה** rediit et **פּוּר** vagari inter sese cohaerent. Ex **פּוּר** procedunt hebr. arab. **فِه**, **فِه**, syr. arab. **ف** et **فَم**. Dageš in vocis **פּוּמָא** non recte ponitur, Buxt. posuit, Levy omisit. Ex syr. denominativo **فَمَم**, i. e. accurate pronuntiare Sever. Grammat. fol. 63^b (V. meam Historiam artis grammaticae P. 44 textus syriaci) nihil de duplici **פּ** colligendum est. — **פּוּמָהוּן** est Plur. c. S. in **פ' יתפתחון פ'** 159.

פנא = **פנאי**, **פנא** * **פנאי** = **פנאי**, **פנאי** vertit se. Itp. **אֶתְפְּנִי** se convertit, Plur. **אֶתְפְּנִיאוּ** Num. 21, 33, Imprf. 1 Prs. **אֶתְפְּנִי** 73¹⁸, Plur. fem. **יִתְפְּנִי**. — Pa. **פְּנִי** 1 Prs. **פְּנִי** Gen. 24, 31 ex hebr. **פְּנִי** servatum, praeparavit. Adhibetur etiam notione evacuandi, pellendi Ps. 80, 10 uti arab. **أَفْنَى** | **פְּנִיא** vespera 80, tempus quo sol se convertit ad occasum.

פנח n. pr. Phineas 21.

פנד Pa. **פְּנִיד**, Partic. **מְפְּנִיד** salit (equus), subsiluit. | **פְּנִיא** actio saliendo, cursus equi 1177.

פנק Pa. **פְּנִיק** = **פְּנִיק** molliter, delicate vixit, unde Itpa. **אֶתְפְּנִיק**, Imprf. Plur. **יִתְפְּנִיקוּן** 28 oblectavit se, deliciis affluxit. Arab. **تَفَنَّقَ** delicate vixit. | **הַפְּנוּקָא***, Plur. **הַפְּנוּקִין**, c. S. **הַפְּנוּקָא**, deliciae, oblectationes, **הַפְּנוּקִי מַלְכִין** 79¹ deliciae regibus dignae.

פסח Passa, **דָּם פְּסַחִי** sanguis agni paschalis mei 99.

פסל I. **פסל** = **פסל** cf. **فصل** sculpsit, dolavit. Partic. pass. **פְּסִיל** sculptus, Plur. fem. abs. **פְּסִילִין** lapides sectae, etiam in syr. **פְּסִילִין** servatum Exod. 20, 21. | **פְּסִילָא***, Pl. c. S. **פְּסִילִין** idolum sculptum 159⁵.

II. פסל, rabbinice פסול impurus, profanus. Hinc פסולתא* impuritas, profanum, abs. פסולתא 2 Sam. 22, 27. Hieros. פסולתא ἐξουθενήσε, פסולתא reprobatus est et פסולתא Perf. Plur.

פסע = פסע* = פסע* incessit, gressus est. פסעתי*, c. S. פסעתי, syr. פסעתי gressus 126¹⁶.

פסק = פסק* = פסק* 1. amputavit, 2. decrevit, 3. desiit, finitus est, cessavit, f. פסקת 17¹¹, Pl. פסקו. Partic. Plur. f. abs. פסקו, דלא פסקו, quae non cessant. — Af. פסקו, Imprf. פסקו cessare fecit, perdidit Jes. 53, 3.

פעע = פע*, fem. פע, quod etiam a פוע, פע formari potest, pro פוע uti עקת a עק, quod vide, rupit, scidit. Jud. 5, 26. Ad פעע referendum est, quia arabice respondet فض et فضغ, i. e. פעע hebr. immo فضغ, et quia syr. Adject. פעע a פע, Imprf. פעע in usu est, quod Severus per פעע explicat i. e. ruptus, scissus est. Ab eadem radice procedit פועתי*, accuratius פועתי* vulnus Prov. 20, 30 et 23, 29, ubi Syrus habet פעע, quod respondet graeco μάστιξ Euseb. Hist. eccl. P. 639 armen. Pluralem servato פעע fem. facit פועתה uti e geminantibus פעע, פעע; פעע, פעע. Buxt. vocabulum ubique in פועתה vel פעע Exod. 21, 25 falso mutare conatus est.

פער nomen certae formae sub qua Baal colebatur. V. פעע. | פער בית פער nomen loci Beth Peor Deuter. 34, 6.

פעח = פעח* = פרוח et פרוח hebr. campi late patentibus, loci muris non cincti, פרוח 114 urbes in campis late patentibus sitae. Jud. 5, 7.

פקד פקד 34⁸, 55³ in Pe. ubi etiam Partic. פקיד a secunda manu ponitur, jussit praecepit. — Pa. פקיד 27, פקיד 25 jussit, et hac in forma plerumque adhibetur. Imprf. c. S. פקדונון 49¹³, Inf. פקד, Part. מפקיד. Constr. c. Acc. Ideo exstat et Itpa. פקד, 1 Prs. פקדתי 5, jussus sum. | פקדתי praeceptum Exod. 24, 12. | פקדתי, Pl. c. S. פקדתי 34 mandatum jussum.

פרא פרא foecundus fuit, Partic. plur. mscl. פָּרָן ferentes fructus 130. | פִּירָא Pl. פִּירִין fructus, v. פִּיר. | 147 hebr. אֶפְרָתָה Ephrata.

פִּרְזֵי Pl. פִּרְזֵי n. pr. populi Pherezaei.

פִּרְן n. pr. deserti Pharan 107³.

פִּרְנִים moderatus est, gubernavit, etiam aluit. Pro רעה ponitur at non ad animalia refertur. Imperat. פִּרְנִים 152. — Itpa. אֶת־פִּרְנִים, Imprf. Plur. ית־פִּרְנִים ductus, gubernatus est, nutritus est 153.

פִּרְסָה רִגְלָה 6¹⁸ planta pedis, pes, ungula; cstr. פִּרְסָה רִגְלָה planta pedis ejus 41, 126, 39⁵. Plur. פִּרְסָה, c. S. פִּרְסָה | פִּרְסָה 118⁶ servae. Cf. pers. پسرسته. Alii vert. dominae.

I. פִּרְעַ = פִּרְעַ caesariem habuit caput tegentem, comam nutrit. | פִּרְעָה, abs. cstr. פִּרְעָה caesaries 4 = פִּרְעַ, i. e. شعر crines capitis (Mutanabbi in Juynboll Oriental. I 198) unde אֶפְרַע multo crine praeditus, Hamasa 157. — Denominativum פִּרְעַ, פִּרְעַ crinem demisit, quod fit sublata cidari, itaque etiam caput nudavit 160⁴.

II. פִּרְעַ = פִּרְעַ definire, sancire, אֶפְרַע donare, אֶפְרַע jubere quae necessario praestanda sunt. Hinc פִּרְעַ = פִּרְעַ reddidit, persolvit, retribuit et Itpa. אֶת־פִּרְעַ, Imprf. ית־פִּרְעַ, Inf. אֶת־פִּרְעַ red-ditum est, retributum est, punitum est, praemio retributum est. Sensu bono habes Mich. 7, 9 עַד דִּית־פִּרְעַ עוֹלָבְנִי donec injuria mihi illata dato praemio retribuatur. Cf. Jes. 59, 18. Sensu malo c. c. מִן, e. c. אֶת־פִּרְעַ מִרְשָׁעִים sumere vindictam de peccatoribus 105, 66. | פִּרְעַ retributio, ultio, abs. פִּרְעַ 131; אֶת־פִּרְעַ poenam retribuam 49, פִּרְעַ מִתְּפִירַע ultio in favorem servorum ipsius sumitur 49. Cf. Deutr. 32, 43. | פִּרְעַ, c. ב. בִּפְרִיעַ cito, festinanter 37 et sic etiam hieros. טָאָרָא כִּפְרִיעַ.

I. פִּרְקַ, פִּרְקַ, וּפְרוֹק, אֶפְרַע, redemit, liberavit, salvavit. Imprf. c. S. וּפְרוֹקִינָה 90, תִּפְרוֹקִינָה 159¹⁷, Inf. in dialecto Palaest. מִפְרוֹקִינָה 158, c. S. מִפְרוֹקִינָה 159², ubi Lagarde edidit מִפְרוֹקִינָה. — Partic. פִּרְקַ, c. S. פִּרְקַ 464. — Itpa. אֶת־פִּרְקַ, Imprf. ית־פִּרְקַ

pass. redemptus est 78⁹. | Pa. פָּרִיק liberare, solvere, avellere scil. onus asino impositum Exod. 23, 5. — Itpa. Plur. אַחַדְפָּרְקוּ rupti, disrupti sunt 107¹⁴. | פֻּרְקָנָא redemptio. Nota vocabulum in linguam islamicam receptum esse in qua فَرَقَانٌ designat Quranum, idemque simul Syris christianis esse فَرَقَانٌ, i. e. redemptionem. A quibus deinde ad Armenios migravit, quibus prkan sensu christiano est λύτρον, ἀπολύτρωσις, redemptionis pretium, propitiatio. | פֻּרְקָא liberator 158⁹, 159⁸, Syr. فَرَقَانٌ salvator. | פֻּרְקָא, cstr. פֻּרְקָת 54⁵, syr. فَرَقَانٌ, vertebra, cervix. Cf. arab. فَرَقَانٌ in quo consonantium ordo diversus.

פרש פרש segregare, discernere. — Partic. pass. פֻּרְשָׁא segregatus, egregius, optimus 52¹², 80; fem. פֻּרְשָׁא, Plur. abs. פֻּרְשָׁין opera extraordinaria, miracula 131⁶, 153⁵, 84²⁶. | פֻּרְשָׁא = מְפֻרָּשָׁא distincte, clare. Deut. 27, 8. — Af. אֶפְרִישׁ 1. distinxit 155, 2. segregavit Genes. 1, 7, 3. extraordinario modo fecit 41, 4. Deo speciali modo reservavit et dicavit 97¹⁰, 97¹². Inf. אֶפְרִישָׁא, Partic. מְפֻרָּשָׁא. | מְפֻרָּשָׁא separatio, qua sacrificii pars Deo destinatur, pro hebr. תְּרוּמָה positum, שֶׁקָּא דַּאפֻּ = שׁוֹק הַתְּרוּמָה 51⁸ armus oblationis. — Itpa. Partic. pass. מִתְפָּרֵשׁ 617 distribuitur, separatur. — Pa. Inf. c. S. בְּפֻרְשׁוֹתָיָהּ 45⁵ (alia lectio Afel) = hebr. בְּהַפְרִידוֹ in separando ipsius, quum separaret. | פֻּרְשָׁא Pl. פֻּרְשָׁין eques 78.

פרת פרת nomen fluvii, Euphrates 18¹⁶.

פֻּשָׂא = פֻּשָׂא solvit, liquefecit. Hinc deducendum פֻּשָׂא i. e. liquefactum, solutum in stomacho, cibus in stomacho digeri coeptus. אֶסְק פֻּשָׂא Levit. 11, 3 efficere ut cibus primo gradu digestus iterum in os ascendat, ut masticetur, ruminavit. — פֻּשָׂא* Partic. פֻּשָׂא denominat. ruminavit, Levit. 11, 7 פֻּשָׂא cibus solutum ruminat. — Hebr. יָרָה et יָרָה, syr. ܦܫܐ dicitur ruminavit, quod a trahendo derivatum, at syr. etiam ܦܫܐ Pael a Severo explicatur per ܦܫܐ et ܦܫܐ est ruminatio. Sensu liquefaciendi ܦܫܐ habes in ܦܫܐ Euseb. Theoph. I, 33, ignis plumbum liquefacit. | פֻּשָׂא אֶפְרִישָׁא* לִי non possibile est, quod.

פתא *פתא, פתא, latus, amplus fuit. Af. אַפְתִּי amplum fecit, ampliavit 53³. | פתא *פתא cstr. פתא = פִּתְא, פִּתְא latus, amplus פתא תחומין amplis limitibus praeditum.

פתגם = פִּתְגָּם, Pl. c. S. פתגמיהון verbum, jussum. לפי קרב = לפי קרב. Vocabulum est indogermanicum, armen. patgam nuntius, jussum, neopers. پاگم paigam, et پیام payâm id., quod a prati = πρῶς et derivato radicis gam, ivit, derivavit Gildemeister, Zeitschr. für Kunde des Morgenlandes IV, 214. Quae afferuntur formae zendica, sanscr. facticiae sunt.

פתח 93¹¹ aperuit. Itpa. אַתְּפַתַּח, Plur. f. אַתְּפַתַּחָא apertus est. Imprf. *יִתְפַתְחוּ; יִתְפַתְחוּ 53, 159.

פתן Pl. cstr. פתני 78, 48 aspis, regulus, syr. פִּתְנִי.

פתור in פתור ארם Num. 22, 5 n. loci Pethor Aram. Non cum פתורא פִּתְוֹרָא mensa conjungendum, cui competit ālongum.

צ

צאן n. loci צאנן 141.

צבא *צבא Imprf. יִצְבֵּי voluit. Inf. מִצְבֵּא 96. Partic. Plur. m. צִבְּנִי 26¹⁶.

צבא 93 n. animalis immundi, lacertae species. Vocab. non est aram. sed ex hebr. ascitum, quia arab. respondet ضَبُّ, cui aram. צ responderet.

צבע = צָבַע, גָּבַע intinxit. — Pa. *צִבְּעִי, Imprf. יִצְבֵּעַ 8, intinxit, lavavit, vestimenta levitice immunda. | צִבְּעָא tinctura, color, צִבְּעָא זְהוּרִי = צָבַע זְהוּרִי Exod. 25, 4. | צִבְּעָא *צִבְּעָא, Pl. צִבְּעָנִי, tinctio, color, Plur. colores variegati 77¹⁷, 118¹⁰. | אִצְבְּעָא *אִצְבְּעָא fem. c. S. אִצְבְּעִיָּה 21² digitus. — Nota hierosol. אִצְבְּעָא, אִצְבְּעָא esse baptismum.

צדא *צדא, יִצְדֵּי, יִצְדֵּי, יִצְדֵּי desertus, vastatus, desolatus fuit, Partic. fem. abs. צִדְרָא 101⁶, 57² deserta. Pa. Plur. צִדְרֵי 17¹³ et fem. צִדְרָהּ 114¹⁴ idem. | צִדְרָהּ *צִדְרָהּ, abs. צִדְרָהּ desolatio 140¹².

צדע *צדעא, c. S. צדעיה, syr. ܘܢܘܢܐ ܘܥܝܢܐ, ar. صَدْعٌ pars capitis inter aurem et oculum.

צדק Pl. צדיקיא justus.

צהא *צהי, ܘܢܘܢܐ sitivit, צהוהא sitis 40⁹, ubi in Mspt. correctum est צהוהא, quod צהוהא legendum censeo, ex sahweṯā enim ṣāhuṯā non potest procedere, et vice versa a Partic. צהי procederet ṣāhyuṯā = *צהוהא. | צהוהא sitis, siccitas 45¹⁰. — Nota in cod. babyl. ubique ה scribi, nunquam vero צחא per ח, quod in aliis Msptis et editionibus legitur. Quod rectum habeo, nam צחי = ܘܢܘܢܐ esset maledicere, et צחח = ܘܢܘܢܐ esset serenus fuit.

צוד *צוד, *צוד = ܘܢܘܢܐ venatus est, 157 מצודהא rete venatorium. Radix vera ציד.

צולא Mich. 1, 11 in צולא, quod pro hebr. בית הקצל positum est. Bomb. 1547 ed. צולא, Levy in Lexicon recepit צולא, quod coriarii, urbs coriariorum (Gerber) ipse dubitans explicuit. Vestigia ejus pressit Ryssel (Untersuchungen über die Textgestalt des Micha 1887 P. 31). Res non patet.

צומא jejunium 137.

צור צר formavit. צורה Habac. 3, 1 forma, effigies. Circulum magicum Hab. fecit, ex quo non excessit, antequam de rebus futuris edoctus est. | צורה Pl. צורין 115, cstr. צורין pictura, figura, צ' צבענין 118¹⁰ imagines variis coloribus ornatae, tapetes picti.

צורי = ܘܢܘܢܐ, *צורך collum tuum Deut. 28, 48, Pl. cstr. צורי collum 118¹¹. In edd. vulg. scribi solet צור, ציאר, ציאר | ציאר ציאר coarctatio, obsidio Deut. 28, 53 sq. צורי ציאר Mich. 7, 12 confinia videntur, proprie castella, quibus regiones subditae defendebantur, et coercebantur (Zwingburgen). Contulerim ar. الثغور, confinia hostium incursionibus exposita. — ד'אשדין עלה בצור 147⁸ ad litteram: in quam effundunt obsidione, quam obsident, at lectio dubia.

צות Af. אצית = ܘܢܘܢܐ Gram. Syr. I 319. Imprf. תצית 86¹⁷, Imprt. אצית 25²¹, Pl. אציהו 44, f. אציהא 67. Ex forma Imprf. cernitur, א esse Hatef, itaque scriptura per צ cum Dages falsa est.

צחא in צחותהון 161 in cod. Tiberiensi sitis cf. צחא.

יצחק n. pr. Isaac.

ציר n. pr. deserti Sin. 50 | ציר n. pr. deserti Sin. 50

צירציר Lev. 11, 15, 9 pinnae piscis. | צירציר nomen avis immundae. Levit. 11, 16 hebr. חתמס dictae, quam LXX voce γλαύξ Vulg. voce noctua reddunt. Trg. Jon. hirundinem esse docet, si modo חַטְפִּיתָא est ar. حَطَّاقٌ i. e. hirundo. Bochartus struthio-camelum (ظلم = חמס, ظלیم), Knobelius cuculam vult.

ציר Num. 21, 29 pro hebr. פליטם. LXX פל' vertunt διασωζεσθαι, Vulg. in fugam. P. סַסְמַמְנִין i. e. inter obsides praebet, et eodem modo vocabulum ציריים Jes. 18, 2 in P. סַסְמַמְנִין vertitur, itaque P. Num. 21, 29 vocem targumicam ציר syriace expressit, cui eundem sensum tribuit, quo hebr. ציריים Jes. 18, 2 adhibetur. Aliis vero in locis hebr. ציריים aequae in Targ. et in P. voce ציר redditur Jes. 57, 9, Jer. 49, 14, Prov. 13, 17, Obadj. 1; et Prov. 25, 13 Trg. איתגרא sine dubio in איתגרא emendandum est. Hinc sequitur ציר in lingua Targ. legatos et obsides nullo modo designare, quae significatio hebraeo vocabulo competit, nam nusquam pro hebr. ציר in Targ. legitur ציר, quod haud dubie hic illic positum esset, si ציר legatos vel obsides designaret. — Itaque cum Levy ציר Partic. pass. rad. צור censeo, oppressus, misere tractatus.

ציר latus in לציר versus latus, i. e. versus 89³, quam vocem haud diversam a ציר censeo, quod pertinet ad ציר = ציר vultum avertit ab aliquo, declinavit, hebr. ציר latus, cf. Dan. 7, 25; 6, 5. Quaeritur vero num sit nihil nisi alia scriptura, an alia forma et feminina quidem ציר abs. ציר contr. in ציר.

צלם = צלם, Pe. inclinavit Joh. Ephes. ed. Cureton 173, Sever. Gram. P. 30. Hinc 14¹⁷ צלם inclina te, si lectio sana. Eodem modo Pe. exstat Exod. 23, 6 ubi הצלם Hoerningio teste in cod. correctum et lectio primaria הצלם fuit, quae etiam Deut. 16, 19; 24, 17 in cod. Mus. Brit. Or. 2363 exstat. Etiam in ed. Sab. legitur

tribus locis allatis תִּרְצָלִי, תִּרְצָלִי. Respondet hebr. הַשָּׂה, et in editionibus Afel solet scribi. | Pa. צָלַח, 1 Pl. צָלַחְנָא Num. 20, 16, 32^s, Imprf. *רִצְלוּ, Pl. רִצְלוּן, Inf. צָלַחְתָּ, Partic. מִצְלִי inclinationem (רִצְלוּ) fecit, precatus est. | *צָלוּהָא c. S. צָלוּהָרָח, צָלוּהָנָא precatio. Hinc صَلَوَةٌ et صَلَّى desumptum est; forma צָלוּהָא falsa est, syr. ܘܘܠܘܘܢ dicitur. Plur. non habeo chald., Levy attulit צָלוּתְהָא Ps. 72, 20. Formandus est *צָלוּהָא.

צלח Pe. syr. inusit. Af. אֶצְלַח, Imprf. רִצְלַח, 38 prosper, fortunatus fuit, prosperum reddidit, rem feliciter gessit. Cf. 111⁶, 44³. — Pa. *צָלַח findere, secare, itaque 29²¹ non recte legitur et Af. restituendum.

צלל *צָלַל sonum auribus percepit, aures tinniunt. צָלַל 3 fem. Plur. de labiis adhibetur Hab. 3, 16, labia sonant? motitantur? | צָלַל 67 n. pr. mulieris Şilla.

צלם *צָלַמָּא unde arab. صَمَمٌ desumptum est, statua, simulacrum. Cstr. abs. צָלַם (צָלַם) Dan. 2, 31) 59¹² et צָרַלַם 87⁵. C. S. צָלַמְתָּה, צָלַמְתָּה. Pl. *צָלַמְתָּה, cstr. צָלַמְתָּה 148⁹. | *צָלַמְתָּה idem. Pl. c. S. צָלַמְתָּה 140¹⁵. — צָלַם 59¹² ex hebr. צָלַם servatum est.

צמח *צָמַח pullulavit, germinavit 60¹⁷, fem. צָמַחְתָּ 160. Af. צָמַח fecit ut cresceret, germinaret. Radix sensu hebr. adhibita est, syr. ܘܘܠܘܘܢ est splenduit, arabicae radices longe diversam habent significationem.

צנע *צָנַע depressus, modestus, ex hebr. הִצְנִיעַ desumptum 150⁴. Rad. in lingua targ. est reposuit, servavit, et צָנַע est secretum, occultum; syr. vero ܘܘܠܘܘܢ est versutus, callidus, ܘܘܠܘܘܢ industria usus est, dolose egit.

צער *צָעַר abs. צָעַר 64¹⁰ dolor, c. S. 2 Prs. f. צָעַרְתָּ 64⁹. Syr. ܘܘܠܘܘܢ est ignominia, et ubi צָעַר in Targ. Prov. sensu ignominiae, opprobrii, usurpatur habes vestigia, Syriasmis hujus Targ. Prov. 3, 25; 9, 7 al. Hieros. ܘܘܠܘܘܢ sunt μάστιγες et ܘܘܠܘܘܢ βασανιστά. | צָעַר n. pr. urbis Şoar, Segor 54.

צפר 3^{13} diluculum, בַּצְפָּרָא mane, abs. צָפֵר Gen. 1, 5. | צפּוּרָא, abs. estr. צפּוּר hircus. Fem. צפּוּרָא*, estr. צפּוּרָת*. | צפּוּרָא* = צפּוּרָא = צפּוּרָא, 161²³ Pl. estr. צפּוּרָא שמיא aves coeli. Cstr. in Sing. est צפּוּרָא שפּוּרָא avis šahpa. Levit. 11, 16. | צפּוּר n. pr. viri Šippor, pater regis Balaq. 18.

צרה Itpa. אַצְרָה*, Imprf. Pl. fem. יצְרָה 30¹⁰ advocatus est. Af. enim אַצְרָה* est vociferatus est, clamavit, ar. صَرَخَ sonuit, clamavit. Buxt. l. l. vertit emittentur, et simul addit, Aben Ezr. Dan. 2, 39 et Genes. 27, 40 citare pro יצְרָה lectionem רִשְׁתָּלְתָּן, quam melius quadrare censet. Genes. 27, 40 in mea editione Aben Ezr. nihil de lectione monuit.

צרך Itpe. אַצְרָךְ* opus habuit, indiguit. צוּרְכָא*, Pl. c. S. צוּרְכָי 128¹⁸, צוּרְכָהוֹן id quo quis opus habet, necessitas, indigentia. Absolutus est צוּרְכָא utilitas 46, 133 צוּרְכָא דְלִית בְּהוֹן צוּרְכָא, quorum nulla est utilitas, accuratius, quorum nulla est indigentia, quibus nemo eget. | צרִיךְ mscl. abs. 116¹⁰ et צוּרְכָא fem. absol. Jes. 53, 2 egens, opus habens. Constr. c. ל objecti.

צרה Inf. מִצְרָה igne adhibito liquavit, conflavit, purgavit.

ק

קבב = קוּבְבָא = קוּבְבָא, quod est fornix, conclave concameratum, nec non tabernaculum. Num. 25, 8 jam veteres interpretes locum meretricum intellegunt, Vulg. lupanar, (LXX ἀμυνος) et sic קובה Abod. zar. 17⁶ dicitur קובה של זונה.

קבל e regione positum esse, adversus aliquem positum esse. — Pe. קבּוּל* 155¹³, Imprf. יקבּוּל 977, Inf. מִקבּוּל* 96²⁰, Partic. f. Pl. קבּוּלָן 66, clamavit, questus est, proprie rem aliquam e regione alicujus posuit, uti arab. dicitur عرض لا شييا proponere, unde pers. عَرَض libellus supplex et neosyr. קבּוּלָן petitio. Cf. ערע = عرض. | קבּוּלָתָא* c. S. קבּוּלָתָא 96²¹, 977 querela, querimonia, planctus. — Syr. مَصَّ est accusavit, مَصَّ accusatus.

Pa. קָבִיל 124, 2 Prs. קָבִילָהּ 40¹, Pl. קָבִילוּ 55², Imprf. תִּקְבִּיל 34⁵, אֶקְבִּיל Pl. וַקְבִּילוּ, Inf. קָבֵלָא accepit, suscepit, probavit, proprie rem ex adverso sibi posuit. — Itpa. *אֶתְקַבֵּל, Deut. 33, 21 acceptus est.

*קָבֵלָא id quod ante aliquem est, abs. קָבֵל, itaque מִקְבֵּל a facie 50¹³, מִקְבִּילָהוּן 45¹⁵ coram iis. Cum לַקְבִּיל ל 54¹⁶ coram. Cum Suff. et לַקְבִּילִי ל 22⁹ coram me 125¹³, deinde cum ל et מִן מִלְקָבִילִי coram me, in conspectu meo 18¹⁷. Form. syr. est ܩܒܠܐ, ܩܒܠܐ et c. S. ܩܒܠܐ, unde explicatur scriptura 50¹³ et לַקְבִּיל = syr. ܩܒܠܐ.

Imprf. יִקְבֵּל obscurum fuit, obtenebratum est 144. | קָבֵלָא 38 et קָבֵלָא 155¹¹ tenebrae, caligo. Hieros. ܩܒܠܐ est σκότος, ܩܒܠܐ σκαοτεινόν.

קָבֵר, יִקְבְּרוּ, syr. ܩܒܪܐ, Imprt. Plur. קָבְרוּ 80¹⁸, Partic. קָבֵר inhumavit, sepelivit. | קָבֻרָה c. S. abs. קָבֻרָה 81 sepultura, sepulcrum.

קָרִיא Levit. 11, 17 avis immunda, hebr. בַּיִט dicta, species ululae, bubo vel noctua. Knobel vult strigem passerinam Lin.

קָרַח Deut. 28, 22 = hebr. קַרַח febris ardens. Syr. ܩܪܚ subito exarsit B. B. Deut. 32, 22 Pes.

קָדַל, קָדֵלָא * קָדַל collum.

קָדַם = קָדַם * קָדַם a parte anteriore fuit, praecessit, pervenit. Ex Pe. habes Infinit. *מִקְדָּם in בשׁוֹפְרִיךָ אֶפְוֵהי 156 ut pervenias in conspectum ejus, ut procedas ad illum in pulcritudine tua. — Pa. *קָדַם 124⁶, Imprf. c. S. יִקְדָּמוּנִי 125⁷, Inf. c. S. לִקְדָּמוֹתַיָּה 13 in conspectum alicujus venit, obviam ivit, c. c. Acc. — Af. אֶקְדָּם, Partic. Pl. מִקְדָּמִין 142⁴ = הַשְּׁבִימִי mane aliquid fecit, tempore matutino surrexit. — Imprt. fem אֶקְדָּמִי יִתִּיה 156 cum Acc. idem quod Pa. in conspectum ejus (Dei) procedas cum precatatione, ut tibi concedat. — | בְּקְדָּמִיָּהּ 53; קְדָּמִיָּהּ; 53 בְּקְדָּמִיָּהּ primum, ab initio. | קָדַם ante, coram. c. S. Plur. קְדָּמוֹהִי et קְדָּמִי 46, *קְדָּמִי cet. Ad קָדַם cf. ܩܕܡܐ in ܩܕܡܐܝܢ, quod tamen ā breve

habet. | קָדְמָא, quod inusitatum syriaco ܩܕܡܐ anterior, primus, respondet, in Plur. בְּקֶדְמִין קָדְמִין est initium, primum, Gen. 1, 1 ab initio; מִלְּקֶדְמִין מִלְּקָדְמִין inde ab initio. — Gen. 3, 24 מִלְּקָדְרָא = מִמְּקָדְרָא ab oriente. | קִירוֹמָא 139, קָדוּם, קָדוּם, קָדוּם 47, 17⁴ latus orientale, ventus ex oriente veniens = קָדְרִים.

קָדְרָא קָדְרָא olla, lebes 144.

קָדְרָא קָדְרָא Pa. קָדְרִישׁ, Pl. קָדְרִישׁוֹן 50¹², Inf. c. S. קָדְרִישׁוֹרִי sanctificare, sanctum reddere, tamquam sanctum colere. — Itpa. אֶתְקָדְרָא pass. sanctificatus est et reflexive sanctum se praebuit Lev. 10, 3; Num. 20, 13. | קָדְרִישׁ, abs. קָדְרִישׁ, Pl. קָדְרִישִׁין sanctus, sacer. | קָדְרִישׁוֹן sanctitas, Pl. קָדְרִישׁוֹן. De נכסֵת קָדְרִישׁוֹן v. נכס. — Stat. cstr. vocabuli formatur קָדְרָא et קָדְרָא pro קָדְרִישׁ, quod factum ex imitatione hebr. קָדְרִישׁוֹן quod vertitur קָדְרִישׁוֹן 51² et קָדְרִישׁוֹן 64. | מִקְדָּשָׁא 145¹⁰ sanctuarium, locus sanctus. | קָדְרִישׁוֹן 70²⁵, 73¹³ inauris, proprie amuletum quod dicunt, cf. تَعْوِيذٌ et عُودَةٌ amuletum de collo dependens, quod est signum externum, hominem Dei tutelam quaerere, ut קָדְרִישׁוֹן in aure portatum est signum servitii Deo alicui praestandi, cui homo est sacer. Auris, i. e. organi audiendi et parendi in servis usum habes etiam Exod. 21, 6.

קָהֵל קָהֵל 18¹¹ congregatio, coetus, synagoga. Ita et hieros.

קָהֵל.

קָהֵל קָהֵל = קָהֵל = קָהֵל vox, sonus, 88 tonitru; קָהֵל sic! 102³ uno ore.

קָהֵל Pl. קָהֵל, Imprf. *קָהֵל, Partic. קָהֵל stetit surrexit. Inf. מקום 156¹² in dialecto Palaestinensi pro *מָקָם = מָקָם, pro aliquo stetit, eum tuitus est. — Pa. קָהֵל, קָהֵל 14, 2 Prs. קָהֵל 153, 1 Prs. קָהֵל 54, קָהֵל 22, constituit, definivit, foedus (קָהֵל) inivit. — Cum על Genes. 24, 3 jurejurando interposito aliquem adstrinxit et cum ל ib. 9 jusjurandum praestitit. Accuratus קָהֵל est foedus (קָהֵל) ei imposuit, et קָהֵל est foedus ei praestitit. קָהֵל Num. 21, 2 est votum fecit. — Imprf. אֶתְקָהֵל, c. S. יִקְהֵל et יִקְהֵל 90, 96, Inf. קָהֵל. — Itpa. אֶתְקָהֵל, Imprf. יִתְקָהֵל constitutum est, stabile fuit, יִתְקָהֵל Num. 21, 9 sanatus

est. — Af. *אָקום, Imprf. הָקום, Pl. הַקִּימוֹן erexit 33. — | קָמְהָא |
Pl. קָמְן, c. S. קָמְתוֹן 1. lapis erectus, statua = מצבה, pro quo syr.
dicitur ܩܡܢܐ. — 2. קָמָא 94¹⁷ ex hebr. קמה desumptum, fruges
in campo messi nondum maturae, culmi segetis. | קָומְהָא* abs.
קָומָא = ܩܡܢܐ statura. | קָרְמָא*, abs. קָרִים, Pl. קָרְמָא, c. S. קָרְמוֹהִי,
foedus. Saepius קָרְמָא per *i* scribitur secundum pronuntiationem
antiquam cf. sub עוק. Quodsi vero 128¹⁷ קָרִים scriptum est, falsum
est, nam — ante consonantes dagessatas ponendum in hoc voca-
bulo locum non habet, quia Jod est simplex. — Phrasis est קָרִים
קָרְמָא ad litt. erexit stationem, et קָרְמָא גֹר 101 ex hebr. כרה
בריה. — | קָרְמָא 74²¹, abs. קָרִים 138², קָרִים stabilis ex Pa., itaque
proprie se ipsum constituens, ita ut notio quaedam activa voca-
bulo inhaereat.

יִקְטֹל *קטל interfecit, 1 Prs. c. S. קָטְלוּךְ 22, Imprf. *יִקְטֹל,
Imprt. Plur. קָטְלוּ 31, nam קָטְלוּ 17⁶ Hebraismus est. Inf. מִקְטֹל,
c. S. מִקְטֹלִיה. Partic. Plur. קָטְלוּן. — Itpe. *אֶתְקַטֵּל, Imprf.
יִתְקַטֵּל, Inf. אֶתְקַטֵּל interfecit 91⁴. — Pa. *קָטֵל, Imprf.
יִקְטֹל 29¹⁷, אֶקְטֵל interfecit, occidit, sensu intensivo. | קָטְוֹא* =
ܩܬܘܥܐ homicida, occisor 53⁵, 66¹⁴.

ܩܬܘܥܐ, ܩܬܘܥܐ *קטם abs. קָטְמָא קטם.

ܩܬܘܥܐ = יִקְטֹף, ܩܬܘܥܐ decerpsit, et ut ar.
קָטֵף vindemiavit. Inf. מִקְטֵף 129. | קָטֵפָא* vindemia, abs. קָטֵף
quod 151⁴ ex falsa analogia Hebraismi male קָטֵף scriptum est.
Syr. ܩܬܘܥܐ. Ephr. II, 21, Josua Styliit: ed Wright 40, 19 vindemia.
Si קָטֵף rectum est procedit a *קָטֵפָא*.

קָטֵרָה 48, terminus technicus ex hebr. קְטוּרָה desump-
tus, suffimentum. Procedit a radice aram. et arab. inusitata,
nam ܩܬܘܥܐ est ligavit, ܩܬܘܥܐ stillavit. | קָטֵרָה 75¹⁰ n. pr. mulieris
Qetura.

קָיִן n. pr. Qain.

קָיִן 138 nomen plantae ex hebr. desumptum, ricinus.
Jablonsky Opusc. I, 110 aegyptiace ܩܝܢܐ.

אֶמְלֵךְ = יִקְלֵי, קָנֵא קלל
 audax fuit, despexit, ludibrio habuit. Hinc 34²⁰ יִקְלֵי in Pe. vilipendit, hebr. est מִקְלָה. Gesenius radicem cum קלל conjunxit levis fuit, incitat, ita ut מקלה sit vilipendens. Syr. **فعل** incitat, Isaac Ant. ed. Bickell II, 106. | קָלֵיא al. lect. קָלֵיא = שָׂרָה hebr. Num. 21, 8, quod quum designet urentem, venenosum anguem, *קָלֵיא legendum est, urens anguis, serpens ignitus, quem Moyses basi (אֶת) imponere jubetur. Ejus Plur. mascl. abs. est קָלֵי 14¹³ ad הַרְיִוֹן referendum, urentes.

קלל קלל levem esse. Af. **أقرى**, Imprf. הִקְרִי 97⁹ exoneravit, levem habuit, vilipendit, contempsit. Partic. fem. abs. *מִקְלָא = מִקְלָא scribendum, pro quo מִקְלָא 151²¹ in codice. — Inf. *אִקְלָא = אִקְלָא scribendus pro אִקְלָא 133 exonerare. | קָלֵיא Pl. abs. קָלֵיא 124¹⁷, 126¹² levis. | קָלֵיא paucum, paullum, breve tempus. Num. 21, 5. Quaeritur num rescribendum sit *קָלֵיא = קָלֵיא in ed. Sab. quia syr. dicitur **فعل**, at observandum, Buxtorfium scribere קָלֵיא in lexico. Palpel. *קָלֵיא perdidit, corruptit. Prf. Plur. c. S. קָלֵיא 151¹³ Hebraismus est pro קָלֵיא. Partic. מִקְלָא, Pl. מִקְלָא. | קָלֵיא c. S. fem. קָלֵיא, קָלֵיא! hydria, arab. **قلاء** syr. **فعل**, Plur. **فعل** Johan. Ephes. ed. Cureton 15.

קלמ 116⁸ קָלֵיא calamus.

קלף 7¹⁰ קָלֵיא, קָלֵיא, Pl. קָלֵיא, קָלֵיא *קָלֵיא קלף
 Syr. in Pes. editum est **فعل**. Ar. habes **قلف** et equidem crediderim **κέλυφος**, cortex esse vocabulum peregrinum a Graecis ex oriente arcessitum.

קנא I. קנא = קָנֵא = קָנֵא ruber fuit et **פלח** ardenti studio vel ira flagravit, Piel קָנֵא zelotypus fuit, Hiph. הִקְנִיא zelotypum reddidit. Hoc sensu adhibetur Af. *אִקְנִיא, Plur. אִקְנִיא, אִקְנִיא 46⁵ et Imprf. 1 Prs. c. S. אִקְנִיא 47 zelotypiam concitavit. — | קָנֵא nomen actoris, zelotypus, ex phrasi hebr. קָנֵא אֵל servatum 87. — Syr. nihil nisi **فعل** zelotypia in usu est.

II. קנא = קָנֵא, קָנֵא, **قنو**, acquisivit sibi. | קָנֵא c. S. קָנֵא possessio 160, cf. Genes. 14, 29.

קנן c. S. קְנִיָּה 45¹³ nidus.

קסם, syr. ܩܫܡܐ, divinavit, hariolatus est. | *קְסָמָא Pl. קְסָמָא divinator, hariolus 26. | *קְסָמָא Pl. קְסָמָא 196 = syr. ܩܫܡܐ instrumenta quibus divinatio instituitur. | קְסוּמָא Hab. 3, 17 tributum, vectigal 1117. — Origo et etymologia dubia. Fuere qui ex latino *censum* vocabulum desumptum censerent (Mercerus, Scaliger) at obstat quod *m* casus obliqui latini servatum, vocabulumque non forma graeca $\chi\eta\nu\sigma\omicron\varsigma$ a Judaeis receptum esset, quod a veri specie abest. — Similis est forma arab. اقسومة^{١٢} portio, dispertitio, at quomodo ad Aramaeos pervenit?

קפא, syr. ܩܦܐ aggregavit, coacervavit et coagulatus est, concrevit. Plur. קְפֵי Exod. 15, 8 = hebr. קפאו, et in Pesch. ܩܦܐ, undae coacervatae sunt, concreverunt. — In lingua talmudica vertitur etiam innatavit, supernatavit, scilicet res in aquam cadens non resoluta nec in superficie extensa quasi coagulata, coacervata est. Radix cohaeret cum ܩܦܐ adhaesit.

קפד contrahi, corrugari, unde ܩܦܕ Job. 7, 5. — Itpe. ܩܦܕ 142¹⁵ contractus, impeditus, cohibitus est. Ponitur pro hebr. קצר Mich. 2, 7.

קפוא nomen avis immundae Levit 11, 17 pro hebr. ܩܦܘܐ positum, quod noctuam, bubonem, ibin habent.

קפץ, Pa. *קפץ salit, Inf. ܩܦܥܐ ad saliendum. Cf. ar. قفز.

קצא c. S. קְצִיאָה 25⁸ pars, fragmentum, syr. ܩܥܐ. Stat. abs. irregularis קְצִיאָה 23¹⁰ legitur pro קצא.

קרא, 1 Prs. c. S. קְרִיאָה 28²³, Plur. f. קְרִיאָה 30¹⁴, Imprf. *יקרי, Plur. 1 Prs. נקרי, Inf. מְקִירי, Partic. קְרִי 62⁵ vocavit. — Itpe. *אתקרי, Partic. Plur. מִתְקָרִין, quod legendum pro אתקרי 126¹, vocatus est.

קריב, 2¹⁰, Plur. קְרִיבֵי accessit, appropinquavit. Imprf. ܩܪܒ 8, syr. ܩܪܒܐ, Plur. ܩܪܒܐ, Imprt. קְרַב Levit 9, 7, at in Plur. etiam קְרִיבֵי 4¹⁴. — Pa. קְרִיב, fem. קְרִיבָה, Pl. קְרִיבֵי quibus in formis *ā* hebraizat, adduxit, obtulit. — Itpa. *אתקרב, Imprf.

יתקרב 94²² adductus est. | קריבא*, abs. קריב, Pl. c. S. קריבי cum vocali hebraizante, propinquus, amicus. | קורבנא 65¹³, stat. constr. male hebraeo more cum *ā* קורבן Levit. 9, 7, Deutr. 33, 11, Plur. קורבנא oblatio, sacrificium. | קרבא Pl. קרבא, bellum.

קרי f. urbs, formam קריהא* = קריהא non legi. Cstr. Sing. קריה in עממא ק' urbs populorum 30, קריה מתיזיהי urbs refugiorum ejus 23 Hebraismum sapit. Plur. קריהא 16, קרויה 45, c. S. קרויה urbes tuae, קרויהון. Syr. קריה, Pl. קריה, cstr. קריה = קריה, Pl. קריה.

קרנא c. S. קרני cornu, f. Pl. קרנת מדבחה cornua altaris 2¹³. קרסל Levit. 11, 21 crura, hebr. קרעום. Syr. קרסל est talus, at loco laudato non de talis agi potest, qui קר super pedes esse dicuntur.

קרי v. קריהא קריה

קשיה abs. קשיהא* durus, asper, vehemens. | קשיהא קשיה durities, severitas 1634.

קשיה c. S. קשיה, cstr. קשיה veritas, rectitudo, syr. קשיה per Taw scriptum est, at hieros. קשיה est ἀληθῶς. | קשיה, hieros. קשיה, verax, justus, rectus, abs. קשיה, Pl. c. S. קשיה 24, 44. Eodem sensu scribitur קשיה 151⁶ et Mich. 7, 4.

קשיה 84¹³ stipula, palea.

קשה f. cstr. קשה arcus, Plur. קשה, קשה et קשה in Targ. Palaest. etiam קשה, syr. קשה, cstr. קשה generis com. est. Radix est קשה unde hebr. קשה et קשה. — Hieros. scribitur קשה τόξον (et קשה ἔντενον) et haec scriptio etiam hebr. exstat Ps. 60, 6 et palmyrenice DMZ XII 214, ubi קשה est sagittarius.

קשה Levit. 11, 18 pro hebr. קשה positum, avis immunda, pelecanus, onocrotalus. Jon. posuit קשה Pes. קשה, Saadj. القوق. Radix קשה proponitur a Gesenio sensu vomendi, quia avis conchas marinas aliasque res devoratas evomere solet.

ר

ראו n. propr. Ruben.

ראם Imprf. וראם v. רום.

ראש v. ריש | ראשית cum ב in inscriptionem libri Genesis efficit, et deinde tanquam terminus technicus *creationem* designat. זיהור בראשית 107 splendor creationis, סדרו מציטה בראשית ordines creationis. — Cf. מציטה מרפכה et מציטה בראשית speculationes de essentia divina et de creatione.

רבי = זבן, זבן = זבן, רבא * רבא auctus est, crevit. Pa. רבי auxit, nutrit 2 Prs. c. S. m. רביהו aluisti (plantam), produxisti et sic Partic. fem. act. מרביא producit 78²⁵. Imprf. Plur. הרבון aletis. Partic. pass. mscl. abs. מרביא auctus, exaltatus = מרביא 2 Sam. 23, 2. Ad ay = a' cf. Imperat. fem. הוה P. 189. Itpa. * אתרביא, Imprf. ותרביא 53, 130¹, 288, 776 celebratus est. — Hinc 29¹⁵ pro ותרביא legendum ותרביא | ותרביא 51, cstr. רבות 26¹⁸, 147, abs. רבו majestas, magnificentia.

רבב, רבב, רב multum esse, Aramaeis in verbo exceptis Palpel et Itpalp. inusitatum, qui radice סגא utuntur. — Palp. * ררב ex ררב, syr. זוס magnum fecit, extulit. Itpalp. Imprf. ותררב 48³ sese extulit, superbivit. | רב abs. cstr. רב magnus [-at hebr. multis], princeps, c. S. רבון juxta רב 677. | רבונא*, abs. cstr. רבון, Pl. * רבונא, fem. רבונא dominus, domina. Saepe in phrasi Dominus mundi. Forma per on a רב derivata est, quo plerumque diminutiva, nostro in vocabulo vero caritativum vel augmentativum derivatur. — Syr. habes זוס. — | רבונא Deut. 32, 33, Pl. רבונא 52, cstr. רבונא, רבונא myrias, hebr. רבונא unde o, syr. זוס, cum u. Abs. est רבו 139¹⁴. | רבונא* = זוס magnus, magnificus. Pl. רבונא, cstr. רבונא.

רבע I. רבע f. רבעת 21 se prostravit, recubuit. Af. ארבע effecit ut recubaret camelus, Genes. 24, 11 Jon. | רבע 98 prostratus, cubans. — Radix est ربيض.

II. רבע, רבע, quatuor, conjungitur cum fem. Lev. 11, 20, Exod. 21, 36, אַרְבַּעָה quatuor conjungitur cum masculino 31. | *רביעָה, abs. רביעִי 59 juxta רביעִי 87 quartus. — Radix est רָבַע.

רבָּךְ n. pr. Rebecca.

רגֵן desiderare, appetere, incertum num Pè. Perf. adhibeatur, scriptura רגַת et רגַת Pael potius indicat. Imprf. est רָגַן syr. رَغِنَ. — P. *רָגַן desideravit, concupivit, Partic. pass. מְרַגֵּן 616.

רָגַז 64 iratus est, Imprf. רָגַז, Buxt. רָגַז utrumque dubium, syr. enim est رَغَزَ. — Af. *أَرَاغَزُ 463 iram concitavit, irritavit, iratum fecit. Plur. أَرَاغِزُوا. Imprf. *أَرَاغِزُ, 1 Prs. c. S. أَرَاغِزُونَ, أَرَاغِزُونَ. — Partic. Plur. مَرَاغِزُونَ. | רָגַז, 1 Prs. c. S. אֲרָגַז, אֲרָגַז ira, c. S. אֲרָגַז, אֲרָגַז, אֲרָגַז. Stat. abs. est אֲרָגַז 107, 148.

רָגַל fem. 92, 21¹³ pes. Plur. abs. רָגְלִין juxta רָגְלִין 8¹⁵, c. S. בְּרָגְלִי 12¹⁵ pone me, vestigia mea premens, excursiones non faciens. | רָגְלִים Plur. רָגְלִים 78¹⁶ pedes.

אֲתָרְגִּים = רָגַם רָגַם = רָגַם lapidare, lapidibus obruere, Itpe. *אֲתָרְגִּים lapidatus est, Imprf. cum Inf. אֲתָרְגִּים וְתָרְגִּים 92¹⁷ sq.

רָגַף Itpe. אֲתָרְגִּים, f. אֲתָרְגִּים concussus est 2 Sam. 22, 8.

רָגַשׁ Itpe. *אֲתָרְגִּים sic! fem. אֲתָרְגִּים 124¹⁰ commotus est. | Inf. c. S. אֲתָרְגִּים וְתָרְגִּים 155 tumultus. Syr. رَغَشَ, رَغَشَ est sensit, percepit.

רָדַף = רָדַף רָדַף = רָדַף currere, fluere et exercere, castigare et arare. Notio posterior subjacet formae Itpe. *אֲתָרְדִּי castigatus, exercitus est, spec. de agro qui castigatur, aratur. Cf. paterna rura bobus exercet suis. Mich. 3, 12. — Ad hanc radicem trahendum est אֲתָרְדִּי 24¹⁷ si lectio sana. Esset Imprf. c. S., irregulare est ā pro e *אֲתָרְדִּי, quod vertendum est: non castigabit eos prorsus ut paganos.

רָדַף Imprf. אֲתָרְדִּי v. רָדַף.

רָדַף Pl. c. S. אֲתָרְדִּי, אֲתָרְדִּי, Pl. c. S. אֲתָרְדִּי persecutus est, prosecutus est.

רהט, Imprf. ירהוט Levy, ירהוט Buxt., Levy affert etiam ירהוט, syr. ܪܗܬܘܬܐ, ܪܗܬܘܬܐ cucurrit. | *רהטא 1184, Plur. רהטאי cursor, nuntius. Lectio vulg. est Partic. sed falso. — Conferunt radicem cum רוץ, et aethiop. ረዥ, quod arabice esse deberet رة, quae radix deest.

רוא, Imprf. ירוי, רווי* רוא ארוי, Pa. *רוי, Imprf. ארוי irrigavit, inebriavit. Af. *ארוי idem, Partic. מרוי inebrians, at *מרויא abs. cstr. מרוי Levit. 10, 9 est potus inebrians, sicera. | *רויהא, abs. רויו ebrietas 1438.

רוח, fem. abs. cstr. רוח spiritus, ventus, נבואה ר' spiritus prophetiae. Pl. *רוחין, רוחין, cstr. רוחי מטרא in רויה venti pluviam ferentes 44. Etiam forma fem. *רויהא exstat Jer. 49, 36 sensu plagae, regiones mundi. — Syr. plerumque generis est fem., de spiritu sancto posteriore aetate adhibetur mscl., antiquitus vero et fem. Ephraem III, 4, F. De angelis loquitur interpres genere fem. Euseb. Theoph. I 34, 41. | רויה, abs. cstr. *רויה 1259, latitudo, locus amplus, spatium, recreatio.

רום, רם רם altus fuit. Certa praeter רמת 1 Sam. 2, 1 exempla Perf. non habeo, nam ubicunque fere de Partic. cogitandum, et Prov. 16, 18 Bmb. I רמות pro רמת praebet et 30, 32 legitur in Bomb. תתרום. — Imprf. formatur a ראם Jes. 52, 13 יראם, quod ad רום pertinet uti מאך ad מכך, et hujus formae secundariae exemplum in Perf. exstat Ezech. 31, 10 ראמקא Bmb. ראמקא Buxt. Ex scriptura יראם explicatur scriptura יראם, quam Levy et ראם quam Buxt. attulit. Syr. Pe. inusitatum est, ideoque forma Imprf. ירום summopere dubia immo falsa est, nec minus falsa forma ירום in Pe. quum pertineat ad Afel. Deut. 17, 20 Buxt. affert ירום, Bomb. habet ירום at ed. Sab. ירום, i. e. יראם. Sic Deut 8, 14 Bmb. ירום, Sab. ירום = ירום male. Ps. 89, 14, 18 Bmb. habet ירום et ירום. — Hinc formas ita statuerim: Perf. *ראם, Imprf. יראם, Partic. *ראם, quod codice Reuchl. confirmatur, qui habet ראם, ראם Hos. 13, 6, Ezech. 28, 17 ראמקא Ezech. 31, 10 et in Imperf. יראמין Jes. 40, 4, יראמין Jes. 49, 11, יראמין Ezech. 31, 14. — Perf. fem. רמת 1 Sam. 2, 1 quod ex Hebr. servatum, etiam in R. exstat. Buxt. in Imprf. loc. laud. habet יראמין. — Af. ארום 322, Imprf. ירום, Inf.

לִאֲרִמָּה אֲרִמָּה, Partic. *מָרַם elevavit, erexit. Levit. 10, 15 אֲרִמָּה, Partic. *מָרַם elevavit, erexit. Levit. 10, 15 respondeat hebr. להניף תנופה, de quo consulas lexicon hebr. | אֲרִמָּה elevatio, id quod sumitur = תְּרוּמָה pars tamquam tributum oblata 5¹⁷. | Palp. רָמַם = syr. رَمَمَ elevavit, altavit, contractum in רָם cf. רָם habes in Partic. pass. מֵרָם elevatus 32, 127¹². Editiones vulg. habent מְרָם. | Polel *רָם, Itpol. *אֲתָרָם 155²⁰ exaltatus est. | אֲרִמָּה abs. *רָם altus cf. 34¹⁴. | רִמָּה altitudo, collis 25¹¹, Pl. abs. רִמָּן 52. | רִמָּה altitudo, locus celsus, dignitas. | מְרָם altitudo. Pl. cstr. מְרָם *שְׁמָרָם altitudines coeli 160. | רִמָּה n. pr. urbis, Roma, רִמָּה Romani 30, 111.

רוק Pe. inusit. mandaice sputum Norberg Lexid. Af. אֲרִיק effudit 2¹⁴. | רִיק abs. רִיק 50¹ vacuus. | רִיק f. *רִיקָה, abs. רִיקָה Genes. 1, 2 vacuus. Editiones habent רִיקָה.

רוז c. S. רִז 76¹¹, רִז 146, arcanum, mysterium. Vocabulum est persicum رُز, Syris forma رُز et رُز usitatum, cujus | primum collato armenio erêz explicuit Lagarde Ges. Abhdlg. 192¹¹.

רוזָה, al. lect. מְרוּסָה malleus 117¹⁴. Syr. رُز exstat Job. 41, 20 Hxpl.; Jud. 5, 26; 1 Reg. 6, 7. — Radici רוז syr. tribuitur sensus spargendi, fundendi, destillandi.

רוז ovis, agna; scriptura רוז haud dubie falsa est, arab. est رُز, syr. vocabulum inusitatum.

רוז, Partic. act. רוז, cum Pronom. רוז *רוז Imprf. רוז *רוז, Partic. act. רוז, cum Pronom. רוז 90⁹, Partic. pass. רוז, Inf. רוז amavit. — *Quodsi hebr. uno in loco Ps. 18, 2 אֶרְחַמְּךָ est amabo te, qui locus 2 Sam. 22, 2 deest, sequitur versiculum psalmo additum esse tempore florentis inter Judaeos Aramaismi, nam solis Aramaeis Peal et notio amandi in usu sunt.* — Pa. רוז misertus est. — Itpa. רוז *רוז Imprf. רוז c. על et קדם 137¹⁰ misericordia exhibita est. Sensus miserendi formae Pa. proprius videtur, et Pe. nihil nisi amare designare censeo. Syr. *Etpeel* est amatus est. | רוז misericors, a Muhammede in Qoranum receptum الرَحِيمُ.

רוז cuius Perf. rarum et quod plerumque in Participiis, Imperat. et in Infinit. usitatum est, fiduciam in aliquem ponere,

fidere, spem habere. — Itaque רָחִיק, Plur. רָחִיקִים 49 Partic. pass., seu potius Adjectivum qualitativum, confidens, fiduciam ponens. Ejus loco 40²², 123⁶ alia lectio est רָחִיק in A. et R. — Imperat. est רָחִיק et רָחִיבֵי Buxt. Inf. מְרַחֵק. Perf. habes Ps. 118, 10 sq.; 115, 10, 11. Imprf. exemplum non habeo. — Itpe. אֶת־רָחִיקִים* Imprf. נִתְרָחִיק 146², Partic. Plur. מִתְרַחֵץ confisus est. | רֹחֵץ אֲבָסִי* abs. רֹחֵץ 143¹, c. S. רֹחֵץ אֲבָסִי fiducia. — Radix ponitur pro hebr. בטח et חסה, לְרֹחֵץ = לְבִטָּח. Raro in Hagiogr. adhibetur, hierosol. et mandaice adhibetur, non vero syr.

רחק = רחיק* רחק, *ḤḤḤ*: radix arabice inusitata, longe abfuit. — Af. מְרַחֵק אֶת־רִיבֵי* amovit, removet, Partic. מְרַחֵק רִיבֵי removens iram, i. q. מוֹרִיד v. s. אֹרֵךְ. Pa. רָחִיק* removet, rejecit, respuit. Partic. Pass. מְרַחֵק קֹדֶר 34¹⁶, ubi Sab. מְרַחֵק קֹדֶר, Bmb. מְרַחֵק קֹדֶר et Adler מְרַחֵק קֹדֶר habent, quod pro תועבה positum est. מְרַחֵק est rejectum, abominandum. Ex lectione codicis babyl. reliquae fluxerunt. In A מְרַחֵק דִּי temere mutatum est, ut cum hebr. תועבה in Genetivo Targum concordaret. | רָחִיק = רָחִיק longinquus, remotus. Ita legendum 88¹⁹; 98⁸.

רחש = רחש* רחש Imprf. יִרְחֹשׁ, syr. רָחַשׁ, *ḤḤḤ* repsit, se movit. Partic. רָחִישׁ 92, fem. רָחִישָׁא 59⁶. — Af. אֶרְחֹשׁ* Pl. אֶרְחֹשׁוּ effecit ut sese moveret 59⁶. | רָחִישׁ, רָחִישָׁא, abs. רָחִישׁ animal repens (et natans) et collective animalia repentia et natantia. רָחִישׁ דְּעוֹפֵא, quatuor pedibus incedens, Levit. 11, 20 insecta designat. — Syr. scribitur רָחִישׁ.

רחש = רחש* רחש Imprf. יִרְחֹשׁ (vocales dant Buxt. et Levy) reliquit, rejecit, respuit. Imprf. c. S. אֶרְחֹשׁוּ Exod. 23, 11 incultum sinas. Respondet hebr. נָטַשׁ, raro עָזַב. — Editiones vulg. praebent Af. רָחַשׁ, sic etiam Sab.

רוק = רוק v. רוק.

רוש = רוש* רוש Pl. אֶרְשֹׁא, אֶרְשֹׁתִי, c. S. אֶרְשֹׁתִי Mich. 3, 11, אֶרְשֹׁתִי caput, princeps, initium, רוש יֶרְשָׁא initium mensis 52.

רכב = רכב* רכב Imprf. יִרְכַּב, *ḤḤḤ* insedit equo, equitavit. Prf. 3 Plur. f. רָכַבְו equitaverunt puellae Genes. 24, 60. Partic. רָכַב 21³, unde

22¹ aut רְכִיבָה equitas legendum, aut רְכִיבָהָ; c. S. רְכִיבָה 83⁴ — *רכיבא Pl. abs. רְכִיבִין insedentes eodem sensu Jud. 5, 10. Sic etiam syr. رُكِبَ وُجُوهٌ vehebatur. | *מְרַכְבֵּת Pl. cstr. מְרַכְבֵּתָא currus, at non adhibetur nisi de curru Dei מְרַכְבֵּתָא dicto: מִן הַקָּרְיָה thronus, currus majestatis ejus in Plur. Hab. 3, 4. Cf. ראשית. | *רכובא et רְכִיבָהָ = רְכִיבָהָ, Pl. *רְכִיבָהָ, abs. רְכִיבִין 39 et fem. *רְכִיבָהָ, c. S. רְכִיבָהָ 2 Sam. 22, 37 genu. Est femininum Jes. 35, 3.

רכך abs. רְכִיךָ, fem. abs. רְכִיכָה 41⁷ mollis, tener. | *רְכִיכָהָ, abs. רְכִיכָהָ mollities, luxuria.

רכן = רָכַן * רָכַן pass. inclinatus est, se inclinavit, f. אֶת־רָכַן, descendit de camelo = נָחַל 75. Cf. Jonath. Genes. 46, 29. Pl. אֶת־רָכִינוּ inclinati sunt 124. — Af. אֶרְכָּנִי inclinavit Imperat. fem. אֶרְכָּנִי 69²⁰, inclina.

רכפת עֲנָנִין sola haec forma cstr. fem. occurrit. In רכפת עֲנָנִין 124 respondet hebr. הַתְּשֵׁרֶת cui tribuenda significatio colligendi, congregandi = חֲשֵׁר, et רֶכֶּב עֲנָנִים vertendum densitas nubium, nimbi. — Notio *compositio, collectio, multitudo* omnibus locis, quos attulit Levy optime convenit, et etymologice collato *רָכַב composuit et רָכַבָּ explicatur. Buxt. duas significationes distinxit, 1. fremitus, 2. connexio, quarum prior ideo proposita est, quia רכפת pro hebr. הַמִּזְרָח, תְּשֵׁרֶת, תְּשֵׁרֶת, תְּשֵׁרֶת Job. 36, 29; 26, 14, Jer. 10, 16 al. positum est. — Arab. رُكِبَ est terrae inhaesit delapsa *nix*.

רכש 141¹⁴ = רָכַשׁ, quod semper est collectivum, equi, רָכַשׁוּ עֲלֵי עֲלֵי רָכַשׁ imponite sellas equis.

רמא רָמָא jecit, conjecit, Imprf. *רָמָא, Imprt. Sing. f. רָמָא Mich. 1, 16, Plur. רָמָא Mich. 1, 13. — Itpe. *אֶת־רָמָא, pass. Imprf. אֶת־רָמָא conjicietur, cadet Gen. 49, 17. — Ad Imprt. רָמָא cf. הָיָא, אֶסְגָּא.

רומח רֹמְחָה Pl. abs. רֹמְחִין hasta, lancea. Buxtorffii רומחא hebraizat.

רמל אֶרְמֵלָה abs. אֶרְמֵלָה, Pl. abs. אֶרְמֵלָה vidua.

רמס רָמַס Imprf. *רָמַס 140⁴, 148 = רָמַס hebr. conculcavit. — Radix hoc sensu non nisi apud Hebraeos adhibetur; syr. رَمَسَ

est *احکم*; *قنطابوند*; *cunctabundus, remissus, longanimis* Bhbr. Chr. 582¹² DMZ 25³³³, Prov. 14, 17, et *قنطابوند* quies, integritas = *قنطابوند*.
قنطابوند. *قنطابوند*, Severus, Aphraates ed. Wright P. 9.

רמש abs. *רמש* vesper, tempus vespertinum. Ad hanc radicem, quae Aramaeis hoc sensu propria, pertinet *الرَّوَامِسُ* aves noctu volantes, animalia nocte prodeuntia.

רסס cstr. *רססין** *רסס* guttae 44, 148.

רעא (*رضى*) et *רצה*, Imprf. *ירעי*, Plur. *ירעון* pastus est, comedit Jon. 3, 7; praeterea est 1. pavit, gubernavit, et 2. gratum acceptum habuit, c. c. ב 26¹⁸. — Hinc in Partic. pass. *רעי* = *רעי* acceptum, gratum, delectans, *רעי ליה* Deutr. 33, 16 gratum est ei, qui in coelis habitat. Idem Partic. vero et sensu activo adhibetur gratum habens, volens, proprie pastus, i. e. delectatus aliqua re 22⁸ *למי רעי* tu vis ire, et Num. 23, 23, Plur. *ירעון* delectantur. Et hoc quidem sensu punctatores etiam *רעי* ponunt Mich. 7, 18; 22⁸. Usus syriacus vocis *רעי* punctationi *רעי* favet. Buxt. in lexico nihil nisi Partic. activum affert, syr. vero *رعي*, *رعي* est pastor. — Itpe. *את רעי* 123⁸, Pl. *את רעיו* 114, Imprf. *ית רעי* delectatus est, oblectationem habuit. | *רעיה** cstr. *רעיה* in editionibus uti hebr. *רוח רעה* Qohel. 1, 14, at quaeritur, num *רעות** sit forma recta, abs. *רעוא* (cf. *רעוא*, *רעוא* sub. *הרע* et *רעוא* sub. *הרע*) beneplacitum, voluntas, res accepta. C. S. *רעויה*, *רעויה*, *רעויה*, et in abs. *רעוא*, *quod est femininum*, *רעויה* 65, et *רעויה* 27⁴, plaouit, si placuerit, ubi syntaxis postulat statum absolutum. | *רעויה* Pl. c. S. *רעויה* cogitatio.

רעם Itpa. *את רעם* 14⁸, Pl. *את רעמי* 86¹², *את רעמי* 14¹⁵ *missitavit, questus est, murmuravit*. Radix *רעם* est tonitru, at syr. *رعم* Joh. Ephes. 248 est concussus, vituperatus est, *رعم* *submissa voce precatus est*, Guidi Sette dormienti P. 43 *رعم* *verba maesta* Acta Pelagiae 5⁴ ed. Gildemeister.

רעע = *רעע*, abs. *רעע* 39¹ *fractus*. —

93⁵ fortasse Itpe. est, quod puncta suadent, confringantur, alia lectio vero radicem ררע praebet.

רפס 1 Prs. c. S. רפסהנון conculcavit 127. — Syr. etiam saltare, jubulare Isaac Ant. ed. Bickell II 202, Joh. Eph. 305.

רצע Af. 90¹⁵ ארצע* perforavit. | מרצעא subula.

רקם 11⁹ n. pr. urbis hebr. Kades appellatae. De Reqam, الرقم et الرقيم cf. Istakhri P. 64 et Mokaddasi 175, qui parasangam unam ab Ammano in Belqa vicum distare docent, undè sequitur Targumistis locum verum urbis Kades ignotum fuisse. De vera urbis Kades positione cf. Zeitschrift des deutschen Palaestina-Vereins VIII P. 182.

רקע רוקינא firmamentum.

רשא* רשא* potis fuit, facultatem alicujus rei habuit, potuit, syr. رها reprehendit, Pa. رها potestatem tribuit, dedit, rem obtulit Euseb. H. Eccl. arm. 675, certavit, pugnavit رها pro veritate Johan. Ephes. 278. Af. رها cum Prs. tribuit alicui Kalilah and Dimnah ed. Wright. Index. Mandaice mutuo foenorique dedit. Norberg Lexid. — Partic. act. רשא 96²⁶ is qui vim in aliquem exercet, exactor, creditor. Hinc deinde רשא בחבריה proximo pecuniam mutuo dabit, proprie ejus potestatem habebit. | רשא c. S. רשא 125²⁰, abs. רשא 90²³ potestas, facultas, licentia, denique res mutuo data, credita.

רשמ* רשמ* = רשמ, رشم, رشم signum fecit, signavit. Pa. idem Partic. act. vel pass. מרשמן Jud. 5, 14 = hebr. מחקקים signantes in bello; Levy: wenn sie aufzeichnen (die Mannschaften), Buxt.: quum consignati essent in bello.

רשע רשע, abs. רשע flagitium, impietas, scelus, syr. رسا. | רשע, Pl. abs. רשעין scelestus, impius.

רתך רתך, רתך* רתך* fem. currus, quadriga. Plur. רתך 78, estr. רתך 84, c. S. רתך 148; רתך fem. Plur. cunctantur quadrigae ejus Jud. 5, 28. Proprie equos jugales, sub fraeno superbe incedentes designare videtur, arab. رتک, enim est contracto brevi passu incessit camelus.

רתת רתת mscl. 85⁷ tremor, syr. رتت.

ש

Aramaice ש semper est ש, quodsi aliquoties ש in libris legitur, hebraizant scribae, nam pro ש aramaice scribendum ש. Formas per ש scriptas proposui puncto sinistro distinctas.

שאל 1 Prs. שאלית, Imprf. *ישאל, Imprt. שאל 45, Inf. שאל interrogavit, quaesivit. שאל בשלם פ' 77 salutavit. Syr. שאל. — Pa. שאל idem. | שאל n. pr. Saul.

שאר superesse = שאר et שאר in Pe. inusitatum. — Af. *שאר, Imprf. ישאר 41⁵, 40 effecit ut superesset, reliquit. — Itpe. שאר, f. אשהאר 51⁰, Plur. אשהארון, Imprf. Pl. ישארון 126, 111⁹ relictum est, remansit. | שאר abs. cstr. שאר, c. S. שארהון reliquum, residuum. — Radix syr. inusitata.

I. שבה n. pr. Saba 75, cf. سبأ Abulfeda Hist. anteisl. ed. Fleischer P. 182.

II. שבה = سبي, سبي bello cepit, captivum duxit. Imprf. *שבי, c. S. ישביןך, Imprt. שבי 14³. — Itpe. אשהבי pass. captus est. | שבי c. S. שביך praeda, captivi. — שובין* c. S. שוביהון* forma hebraizans, ducentes in captivitatem, raptores 162.

שבהר, c. S. שובהורי 163, 164 gloriatio, gloria, decor, syr. سبهرو. Radix est בהר. בהר splenduit, excelluit, שבהר splendidus, neosyr. בהר lux, בהר lucidus, בהר illuminavit.

שבח Pa., fem. שבתח 113¹, Plur. שבתחו laudavit, celebravit. Imprf. *ישבתח, Pl. 1 Prs. נשבתח, c. S. ישבתחון 117¹. Imprt. Plur. שבתחו 15¹². | הושבתחה laus, carmen, encomium, abs. הושבתחה 33, c. S. הושבתחתי. | שבתחה* Pl. שבתחה* 159 laus, canticum. Convenit cum syr. שבה quod pro šubḥeṭā ponitur; i pro u scripsi, quia saepe syr. u pro chald. i ponitur cf. שבהורא. Vocabulum aram. a Mohammede formā سُبْحَانَ receptum est.

שבט estr. שבטא 44¹ forma hebraizans, Pl. שבטא, c. S. שבטא tribus.

שבל 78¹⁴, abs. estr. שְׁבִיל, Plur. שְׁבִילִים 114¹² via. Arab. سَبِيلٌ. Vox Armenis recepta, Lagarde Arm. Stud. 1689.

שבע et שְׁבַע 23¹² conjungitur cum masculinis, septem; שְׁבִיעָה 60¹¹, septimus mscl. determinatum, שְׁבִיעָהּ Exod. 23, 11 fem. determ. septimus (annus). Cf. 90². שְׁבַע et שְׁבַעִין 86²² septuaginta. Syr. ܫܒܥܐ, ܫܒܥܝܢ.

שָׁבַק Impf. יִשְׁבֹּק, Inf. מִשְׁבֵּק, c. S. מִשְׁבָּקִי relinquit, sivit, concessit, condonavit. — Itpe. *אִשְׁתָּבִיק, Impf. יִשְׁתָּבִיק relictum, condonatum est.

שַׁבָּת fem. sabbathum, ex hebr. שַׁבָּת formatum, cujus ā infirmum cf. שַׁבְתִּי. Syr. ܫܒܬܐ cum Qu.

שָׁגַר projecit. Pa. idem, Partic. pass. מִשְׁגָּרָה et מִשְׁגָּרָה 38³. Syr. ܫܘܓܪܐ = ܫܘܓܪܐ et ܫܘܓܪܐ Bar Bahl., ܫܘܓܪܐ = مبعوث et ܫܘܓܪܐ = بَعُثَة et ܫܘܓܪܐ = انزال idem. — Distinguenda radix, quae cum שָׁגַר avertit, שָׁגַר remotus, longinquus, cohaerere videtur a שָׁגַר = ܫܘܓܪܐ et ܫܘܓܪܐ accendit ignem.

שָׁגַשׁ c. S. שָׁגַשׁ, Impf. 1 Prs. אֶשְׁגַּשׁ 100²² perturbavit, perterruit. Syr. Peal ܫܘܓܫܐ, ܫܘܓܫܐ in usu est. | שָׁגַשׁ 37⁵ perturbatio, tumultus, syr. ܫܘܓܫܐ. Arab. سَاجِس turbida fuit aqua.

שָׁדַד = שָׁדַד jecit, praecipitavit. Itpe. אִשְׁתָּדִד se projecit, se praecipitavit 40¹³ lectio recta, nam שָׁדַד tam saepe de avibus volantibus adhibetur, ut Buxt. radices duas proposuerit 1. jecit, 2. volavit, quod minime necessarium, si שָׁדַד intransitive sese projicere = volare intellegitur. Levy Buxtorfii distinctionem non sustulit. Cf. Job 39, 23.

שָׁדַד respondet hebr. יָדָד et יָדָדָה Jon. 1, 5 angulus, latus, μούκος Ps. 128, 3. Non cum צִדָד, צִדָד conferendum est sed cum שָׁדַד oclulit, unde שָׁדַד, שָׁדַד.

שָׁדַד שְׁדִי omnipotens, Deus ex hebr. desumptum.

שדך 118¹⁵ et שדוך* 156, ita et mandaice, Norberg Lexid. quievit, pacatus fuit, Hierosol. = ἐπαύσατο Land Anecd. IV, 223. — Syr. ܫܕܟܐ a Severo explicatur 1. per ܫܕܟܐ² viatica, cibi, allato loco Ephraemi ܫܕܟܐܐ ܕܥܫܪܐ ܕܥܫܪܐ, 2. per ܫܕܟܐܐ ܕܥܫܪܐ fundamenta.

שדל Pa. שדיל*, Imprf. רשדיל 66⁴ blanditiis pellexit, corrupit.

שדף שדפנא adustio, uredo segetum 37¹¹ ex hebr. שדפון formatum.

שהא Partic. שיהי 70²¹ obstupescens. Radix שהא est ut שהי incuriosus, quietus fuit, unde procedit 1. moratus est, cum stupore miratus est et 2. syr. ܫܗܐ refrigeratus, semiextinctus est, quod de igne, ܫܗܐܐ ܕܢܝܘܢ ܡܪܘܡܐܢܐ, ignis fumigans Euseb. Hist. eccl. P. 643 arm. = 8, 12, 1 graece dicitur, deinde compressus, desertus fuit.

שוא = שוא et שוי aequus, planus, bene dispositus fuit, unde שוי aequum. — Pa. שוי*, c. S. שדיה, 1 Prs. שוידי, Pl. שוידיא posuit, disposuit. Imprf. רשוי, רשוי, Plur. רשויין. Imperat. Sing. שוי 14²⁰, 30⁵, 68⁸ juxta שוי. Partic. משיי 126. | שוידי c. S. שוידי 76⁹ lectus, stratum. Quaeritur num legendum sit שוידי* an שדיה*, nam ex formis שוידי et שוידי utraque recta est. Lectioni שוידי favet prius Jod.

שוד Pl. שידה* שידה Pl. שידה, שידה 46, daemon, ex hebr. שידים de-sumptum, syr. ܫܘܕܐ. Radix est שוד unde שיד dominus.

שוח 75 n. pr. viri et gentis Šuah.

שוט remigavit, Partic. Plur. abs. שוטין 134 remigantes. Rad. שוט est movendo permiscuit. Hinc procedit שוט flagellum, שוט remus, שוט spatium et שוט natare.

שום שום, שום nomen vid. שמא.

שוק Imprf. תשוק se linivit, se unxit 150, 39. Syr. ܫܘܩ est respit et trivit, Pa. ܫܘܩ unxit.

שוק Pl. abs. שוקין platea, forum 127⁶ juxta שוקין 152, quae forma falsa est, quia arab. et syr. سوق, ܫܘܩ dicitur.

Desumpta est ex hebr. שׂוֹקֵרִים Cant. 3, 2 et ad formam segolatam recte pertineret. | שָׂקָא Pl. שָׂקִין 3²¹ = hebr. שׂוֹק, ar. سَاقٌ crus, armus in corpore animalis. Syr. سَاقٌ est fem.

שׂור mscl. abs. cstr. שׂוֹרָא * שׂור S. שׂוֹךְ. Interdum fem. esse Levy probavit ex 2 Chron. 32, 5. Cf. 40²¹ lectionem A. | שׂוֹרָא = שׂוֹרָא Pl. שׂוֹרָא 73, שׂוֹרָא armilla, pericarpium, arab. سَوَارٌ, non vero catena. | שׂוֹרָא v. שׂוֹרָא.

שׂוֹרָא 98¹², 145² donum iudici oblatum, munus, corruptio. Arab. nihil radici respondet, nisi ad شَكْدٌ confugis, de quo Lane conferendus.

שׂוֹרָא שׂוֹרָא ulcus inflammatum. Radix in omnibus dialectis semiticis caloris notione usu venit.

שׂוֹרָא שׂוֹרָא Levit. 11, 16 ex hebr. שׂוֹרָא desumptum, in forma שׂוֹרָא nomen avis immundae, quam larum esse LXX et Vulg. perhibent. Larus est Seemöwe, sea-gull, mouette. Gesenius-Roediger Thesaurus. | שׂוֹרָא Deut. 28, 22 ex hebr. שׂוֹרָא formatum, tabes, phthisis.

שׂוֹרָא Pe. שׂוֹרָא = שׂוֹרָא stultus fuit, inusit. Itpa. אֲשׂוֹרָא, Partic. מִשׂוֹרָא 39² insanum, dementem se monstravit.

שׂוֹרָא שׂוֹרָא expandit. Itp. אֲשׂוֹרָא — Buxt. et Levy Itpa. et Itpa. usitatum esse dicunt, — sese expandit, quod hebr. נָפַל עַל שׂוֹרָא respondet, se prostravit 153⁹. Ita et mandaice. Norberg Lexid.

שׂוֹרָא שׂוֹרָא 30¹³ n. loci Sittim, ad litteram acaciae, nam سَئِطٌ = copt. WANT spina, est Acacia nilotica.

שׂוֹרָא שׂוֹרָא largiter fluxit, operuit aqua terram, inundavit, lavit, Partic. שׂוֹרָא 155, Plur. שׂוֹרָא 109.

שׂוֹרָא שׂוֹרָא 157 fovea juxta שׂוֹרָא = hebr. שׂוֹרָא. Rad. שׂוֹרָא? שׂוֹרָא? Lagarde ed. שׂוֹרָא.

שׂוֹרָא שׂוֹרָא v. שׂוֹרָא.

שׂוֹרָא שׂוֹרָא 141¹ catena, abs. a שׂוֹרָא formatum, quod ex šilsalta contractum. Rad. שׂוֹרָא, arab. سَلْسَلٌ, syr. سَلْسَلٌ.

שכב 117¹⁸, Imprf. ישכוב 35, 96⁷ et ישכוב 97, Partic. שכב cubuit de dormituris, aegrotantibus, cum muliere concumbentibus, qua in re constr. c. Acc. Hinc c. S. ישכבנה 38 concumbet cum ea. | משכבא*, Pl. cstr. משכבי lectus, cubile.

שכח Af. אשכח 627, f. c. S. אשכחנה 121, Pl. אשכחו 86 invenit. Imprf. c. S. ישכחני 66¹³, Partic. Plur. משכחין 118. Cf. Gram. syr. I 351. — Itpe. אשכח*, Pl. אשכחו 141, Imprf. ישכח 51, 91¹⁷, 94⁶, Inf. אשכחה pass. inventus est.

שכל אשהכלל Šaf. כלל quod vide.

שכן = hebr. שָׁכַן habitavit, in Pe. ut videtur per Hebraismum tantum et rarissime adhibitum Dan. 4, 18, — (Cant. 3, 10 Cod. bab. habet Pa. שָׁכַן quod est ex usu hebr. desumptum,) — cui syr. سَكَنَ respondet. — | משכנא 75⁶, abs. cstr. משכן tentorium, tabernaculum. | שכונין 75 habitationes. Cf. Jud. 8, 11, Jer. 3, 2; 9, 25; 25, 24, tentoria. De loco Gen. 25, 3 v. s. נגן. | משכנא, syr. سَكَنًا pignus, سَكَنًا, non vero depositum quod alicui traditur et quod ar. وَدِيعةٌ dicitur. Barhebr. Scholion ad Job 17, 3. V. Juynboll Jus schafiticum P. 126. LXXV, XXXII De deposito agitur Exod. 22, 6. — Redit ad Pa. سَكَنًا collocavit, suppeditavit, praebuit, pass. سَكَنًا concessum est Joh. Ephes. 103; cf. Lagarde Anal. syr. 106¹⁴, hierosol. سَكَنًا donavit Land Anecd. IV 223, et سَكَنًا est proprie res apud aliquem collocata. Quodsi in lingua Rabbiorum juridica est pignus sensu strictiore, unde fit denominativ. בְּשִׁכְּן in pignus accipere, et in pignus dare, hic etiam Syrorum usus est, Bruns-Sachau Syrisch-römisches Rechtsbuch § 96. 97. 99. Nabataei aequè vocem רהק et משכן in pignus dare adhibuerunt, Euting. Nabat. Inschr. 3⁵; 4⁵. | שכנתיה c. S. שכנתיה habitatio, in specie praesentia gloriosa Dei, vocabulum saepissime adhibitum ad evitandos anthropomorphismos et anthropopathismos, quod ex theologia judaica Mohammedes in Qoranum recepit السكينة, unde in linguam Mysticorum migravit sensu tranquillitatis animi.

שלא = سَلَا i. e. שְׁלִי לִינָא extrahens pisces a שלא traxit, nomen avis immundae Lev. 11, 17, hebr. שְׁלִי dictae, quae

mergulus Vulg. *καταράκτης* LXX vertitur, Pelecanus Bassanus, Sturzpelecan. | שְׁלוּחָא Pl. שְׁלוּחָא Hab. 3, 1 quies, tranquillitas, a שְׁלַח subtraxit se labori, quievit. — Sensu speciali hinc procedit negligentia, oblivio, et peccatum ex incuria procedens, peccatillum, quo sensu בשלו respondet hebr. בשגגה Levit. 4, 2. — Sic etiam intellegendum Hab. 3, 1 ubi veritas: ac si essent omnia peccata Israelitarum rel. velut peccata ex negligentia profecta.

שלה 17⁵ שלה־ברֵהָא flamma, Šaf. להב quod v.

משלח misit. Imprf. ישלח, Inf. משלח 23², ubi משלח legendum. — Itp. *אשהלח, 1 Prs. אשהלחיה missus est 114¹⁵, Partic. Plur. משלחיהן missi 116. — Pa. שלח 23⁸ misit, comitatus est, c. S. שלחיה expulit cum Gen. 3, 23, Pl. שלחיה; Imprf. 1 Prs. משלחיה 89¹³, Imprt. c. S. שלחיה dimittite me 74, Partic. משלחיה emittens (agens) radices Jes. 53, 2. — Af. אשלח exuit, deposuit vestem, Imprt. אשלח 13, 160, excoriavit, quae notio etiam in Pe. usu venit. Nota Syros distinguere אשלח, אשלח misit a אשלח, אשלח exuit. Gram. syr. I, 242.

שלט Imprf. ישלט cf. 29¹⁸, Imprt. Plur. שלטו, Inf. משלט, c. S. משלטיה, Partic. Plur. שלטניהן imperavit, dominium exercuit, dominatus est, constr. c. ב. Syr. שלט, שלט. | שליט abs. שליט, Pl. שליט potens, dominus. | שליטו abs. שליטו, Plur. determ. שליטוֹ דֵּא dominus, dominator. | שולטו abs. שולטו dominatus, vis, ש' שולטו dominatum exercet, בשולטו vi, violenter 92².

שיל שישלה v. שיש.

שלם = שלם, שלם, Pl. שלמו 55 integer, absolutus, perfectus fuit. Partic. act. Plur. שלמיהן 44, et in Sing. שלם 97²⁰, ubi vertendum: ex multorum testimonio perfectum sit iudicium. Hoc etiam lectio שלם vult, lectio שלם est perficias. — Pro hebr. חמם solet poni. — Pa. שלם, Imprf. שלם 1 Prs. שלם 48¹⁷ et שלם, Inf. שלם perfectum reddidit, persolvit, retribuit, proprie in integrum restituit. Hunc ob sensum primitivum constr. c. Acc. e. c. שלם 125¹¹ retribuet mihi dominus secun-

dum virtutem meam, proprie restituet me sec. virt. = רָקַמְלִינִי
 hebr. — Af. אֲשַׁלֵּימִם perfecit, ad finem perduxit 2 Sam. 22, 26,
 tradidit = הִסְגִּיר Deut. 32, 30. Partic. Plur. מְשַׁלְּמִין 87¹² per-
 ficientes. | שְׁלָמָא * Adject., cf. syr. ܫܠܡܐ, abs. ܫܠܡܐ, abs. שלים
 Hab. 3, 1, 2 Sam. 22, 26. Plur. abs. m. שְׁלָמִין, שְׁלָמָן f. perfectus,
 integer, incolumis 33, 2. | שְׁלָמָא, abs. שְׁלָם pax 51⁶. | הוֹשַׁלְּמָהּ
 cstr. הוֹשַׁלְּמָהּ 48¹¹ retributio, compensatio.

שְׁלָמָהּ 30⁴, Jud. 5, 24 nomen populi, quod pro הַקִּינִי ponitur.
 Cf. Trg. Genes. 15, 19. Graece dicuntur Σαλάμιοι, de quibus
 Stephan. Byzant. s. v. haec habet: Σαλάμιοι ἔθνος Ἀράβιον·
 σαλάμα δὲ ἡ εἰρήνη· ὠνομάσθησαν δὲ ἀπὸ τοῦ ἐνσπονδα γενέσθαι
 τοῖς Ναβαταίοις. Nabataeis eos fuisse conjunctos jam nunc in-
 scriptionibus comprobatum est, in quibus תרם נבטו ושלמו sanctu-
 arium Nabataeorum cum Salamaeis conjunctorum commemoratur,
 quos igitur sacra communia habuisse constat. V. Euting Naba-
 täische Inschriften aus Arabien Berlin 1885, Nro. 24, 44, 93. Sunt
 inscriptiones annorum 1 ante Christ. et 4, 26 post Christ. De
 ratione, cur Qenitae pro Salamaeis sint habiti, conferenda est
 commentatio de decem populis Genes. 15, 19 in Beresch. rab.
 fol. 100^b, 2 ed. Stettin et Talm. babl. Bab. bathr. 56^a.

שלח שליפא * Imprf. אֲשַׁלֵּחַ, Partic. abs. שֹׁלֵחַ, f. שליפא eduxit
 gladium e vagina. — Itpa. 3 Plur. fem. אֲשַׁלְּפִין extractae sunt,
 Jud. 5, 22 solutae sunt ungulae.

שמא שמי, m. (syr.com.) cstr. שְׁמִי, coelum. Absol. habes in
 Βααλαμιν = שְׁמִי * Radix סמו? | שְׁמִי, c. S. שְׁמִיָּה, abs. cstr. שְׁוִם
 61⁸, Ezr. 5, 1 שְׁוִם et sic etiam mandaice, Pl. שְׁמִיָּה * abs. שְׁמִיָּה
 62, nomen. Radix שְׁמִי, quae cohaeret cum שְׁמִי et שְׁמִי. Wright apud
 Robertson Smith Kinship P. 303.

שמג שְׁמִגָּר n. pr. viri Samgar.

שמט שְׁמֵט, Imprf. c. S. הִשְׁמֵטָה = syr. ܫܡܬܐ extraxit,
 eduxit (gladium), — eduxit ex consuetudine, reliquit ut cessaret
 (ager), remisit, destitit Exod. 23, 10.

שמם in Itpe. Inf. אֲשַׁחֲמֵמוּ devastatio, desolatio.

שמן = שמירנא = ܫܡܝܪܢܐ pinguis 65¹⁴, hieros. ܫܡܝܪܢܐ = λαιπαινει Land Anecd. IV, 223.

שמע, 1 Prs. שמערה, Imprf. *שמעו audivit. Itpa. *שמעו, Imprf. Plur. ושמעו, Partic. משמעו, obedivit. | *שמעא abs. cstr. שמע et שמע 115⁸ rumor, fama, actio audiendi. | שמעו n. pr. Simeon.

שמר שמרון n. pr. Samaria.

שמש שמיש ministravit, famulatus est, = שרת et פהן. Imprf. c. S. רשמולונון 54³, (cf. Suff. in רחידונונון Jes. 13, 7 Bmb.) Partic. משמשין. | משמשא 103⁸ servus, famulus. | שמשא c. sol.

שנא = ܫܢܐ diversus fuit, mutatus est. Pa. *שני, Imprf. רשני 34²¹ mutavit. Af. אנשני 44¹², 51 idem. — Itpa. *אשנא, Plur. אנשנא 44¹³ pass. mutatus est.

שנה 62⁸, cstr. שנת 154¹, abs. שנה annus. Pl. שנא et שנין, at etiam fem. legitur Pl. שנתא apud Buxt. et Levy, quod non nisi exemplis ex Psalmis haustis comprobatur.

שנך שנה dens. Pl. שנין. Syr. et hebr. est fem. | שנא 65⁶, cstr. שני more hebraeo pro שניך, acies, acumen = syr. ܫܢܐ mucro, cuspis, arab. سنان.

שעא Itpa. אנשעא enarravit 101²⁵, Pl. אנשעא 129¹⁴, Partic. Plur. משעך 115. — 161¹¹ lectio אנשעא emendanda est in Plur. אנשעא narraverunt, nam אנשעא non potest esse passivum, ideoque hoc loco ineptum est. | שועא abs. שועי pro hebr. שנינה positum = ܫܘܥܐ narratio, enarratio, fabula Deutr. 28, 37. — In vulgatis editionibus legitur שועי. — | שועא 140⁶, in R vero שועא sit cera. Syr. respondet ܫܘܥܐ . Hinc quaeritur num שועא sit Pluralis globuli cerae, ita ut ex lectione Reuchl. Sing. sit שועא cum Plur. שועא statuendus. Quod in lexicis legitur שועא, nihil nisi Status absol. in Sing. est, pro quo vero שועא restituendum.

שעב עבד v. שעבד שעב.

שפך שפך effudit, שפוך in לנהלוא 157 est interpretatio etymologica litteralis nominis loci hebr. אשר הפחלים, i. e. effusio

vallium, quod locum quendam designat prope Ar Moab situm. Hebr. אשר אשך effundere hic aramaice radice שפך exprimitur, a qua שפוך est nomen actoris effundens, fusor. Editiones vulg. praebent שפוך et שפוך sensu passivo. De hujusmodi interpretationibus v. quae sub לחא disputavimus, neque de nomine loci Šafok lenahlayya serio inquirendum est.

שפל שפל humilem esse, in Pe. inusitatum in Targ. dicit Levy. — Syr. vero Pe. usitatum est. | שפולא* imum, infimum, בשפולר טורא 1027 in infimo monte. Syr. ܫܦܘܠܐ.

שפר שפר Imprf. *ישפר* bonus, pulcher fuit. | שפר Mich. 1, 11, Exod. 22, 4 Stat. constr. cujus determinatum censeo *שופרא*, ita ut sefar positum sit pro regulari sefur, šafra enim non occurrit in Targ. et syr. ܫܦܪܐ denotat auroram seu potius diluculum, hebr. שפר. — שופרא* est pulchritudo, שפר locis laudatis optimum, praestantissima pars. | שפיר abs. *שפירא* pulcher, quod 27¹⁵ adverbialiter intellegendum est, ut saepe syr. ܫܦܝܪܐ, bene, acute; דשפיר, qui bene videt, est interpretatio ex theoria de prophetica visione profecta, qua שפירא i. e. oculis clausis (cf. Gesenius Thes. sub שפירא) ad ecstasin refertur, in qua oculis clausis sola mente propheta mysteria divina percipit. Sic jam LXX ὁ ἀληθινὸς ὁρῶν. Cf. libr. meum Die Prophetie des Joel P. 356. VIII, X. Origenes Opp. ed. de la Rue I, 22, 10. | שופרא, syr. ܫܦܪܐ, hierosol. ܫܦܪܐ, buccina, tuba. | שפיר n. pr. oppidi Mich. 1, 11.

שקא Af. *אשקי* potavit, potum praebuit, f. אשקיא, c. S. אשקיא 70¹⁵ potavit eum. Imprt. fem. *אשקא*, c. S. אשקיא 70¹², 732, Imprf. אשקי, Inf. c. S. אשקיא ita legendum 70¹⁶ et אשקיא sine Suff. 61. Partic. משקי. | משקיא abs. משקי 9¹⁶ liquor, id quod bibunt. | שקיא = ܫܩܝܐ potus, irrigatio, 115, 70¹⁹, 28. ביה ש canalis, e quo bibunt animalia, Genes. 24, 20.

משקל = ܫܩܠܐ, ܫܩܠܐ sumsit, abstulit, Inf. משקל 984; lectio משרר ad שרר = ܫܪܪܐ firmus fuit pertinet.

שקע = hebr. שקע demergi unde משקע faex, quod in liquidis demergitur. Hinc Itpe. אשקעו in Plur. demersi sunt. Exod. 15, 10.

שקק = syr. ܫܩܩ , unde ܫܩܩܐ DMZ 27, 506 alapa, percussit. Hinc forma c. S. ܫܩܩܐܢܐ 28²¹, quo ܫܩܩܐܢܐ redditur. Lect. alia ܫܩܩ , alia ܫܩܩܐ praebet; ܫܩܩ vero est suffecit, satis fuit, deinde ܫܩܩ in Pa. transtulit et in Itpa. irruit in aliquem, accidit, effecit ut accideret. Patet Targumistas in reddendo textu hebr. haesisse. Mandaice de complosione manuum adhibitum est, Norberg Lexid. | * ܫܩܩܐܢܐ abs. ܫܩܩܐܢܐ Exod. 21, 25 plaga, vulnus.

ܫܩܩܐܢܐ in Pe. inusitatum, abominandum, turpem esse. Hinc forma c. S. ܫܩܩܐܢܐ impurum, res abominanda 7. — Pa. denominat. * ܫܩܩܐܢܐ , Imprf. Plur. ܫܩܩܐܢܐܢܐ declaravit rem turpem esse, detestatus est. Vocabulum linguae leviticae technicum, Hebraeis proprium, et ex eorum lingua in Targ. receptum.

ܫܩܩܐܢܐ per ܫܩܩܐܢܐ scriptum v. ܫܩܩܐܢܐ .

ܫܩܩܐܢܐ mentitus est, dolose egit 26⁸, constr. c. ב. Pa. ܫܩܩܐܢܐ 50¹¹ idem. | ܫܩܩܐܢܐ , abs. ܫܩܩܐܢܐ mendacium, fraus, falsitas, vanitas, syr. ܫܩܩܐܢܐ .

ܫܩܩܐܢܐ , f. ܫܩܩܐܢܐ , Pl. ܫܩܩܐܢܐ 1. solvit, 2. permisit, 3. solvit ionera et sarcinas jumentorum 71¹⁸, 4. solutis sarcinis substitit in tinere, castra posuit Num. 21, 10, consedit aliquo loco Num. 24, 2. Imprf. ܫܩܩܐܢܐ , Inf. * ܫܩܩܐܢܐ , c. S. ܫܩܩܐܢܐ 28⁴ actio considendi tua = ubi restitisti. — Partic. act. ܫܩܩܐܢܐ commorans Num. 25, 1, Plur. ܫܩܩܐܢܐ Jud. 5, 19, Sing. f. ܫܩܩܐܢܐ 111. — Partic. pass. ܫܩܩܐܢܐ eodem sensu usitatus est 53⁴, 26¹⁹, 27¹³. — Itpa. dissolvi, incipi, Partic. ܫܩܩܐܢܐ 40¹³, v. ܫܩܩܐܢܐ . — Pa. * ܫܩܩܐܢܐ et ܫܩܩܐܢܐ 137¹ incepit. — Af. ܫܩܩܐܢܐ Causativum notionis 4 in Peal, effecit ut commoraretur, collocavit; ܫܩܩܐܢܐ etiam de ܫܩܩܐܢܐ adhibetur 124¹⁸, Deus moratus est = ܫܩܩܐܢܐ . Formae sunt ܫܩܩܐܢܐ , c. S. ܫܩܩܐܢܐ , ܫܩܩܐܢܐ , Imprf. * ܫܩܩܐܢܐ , c. S. ܫܩܩܐܢܐ , Inf. ܫܩܩܐܢܐ , c. S. ܫܩܩܐܢܐ . Hinc LXX fecerunt κατάλυμα hospitium. | ܫܩܩܐܢܐ 54⁶ in ܫܩܩܐܢܐ = ܫܩܩܐܢܐ planities ubi degunt. Scriptura per ܫܩܩܐܢܐ , ad normam hebr. ܫܩܩܐܢܐ adhibita, radicem ܫܩܩܐܢܐ suadet, quae tamen aramaice non adhibetur. Hierosol. habes ܫܩܩܐܢܐ , πεδία Land Anecd. IV, 223. | ܫܩܩܐܢܐ , abs. ܫܩܩܐܢܐ , Plur. ܫܩܩܐܢܐ , abs. ܫܩܩܐܢܐ , c. S. ܫܩܩܐܢܐ , castra, παρεμβολή 24²¹, 75¹². | ܫܩܩܐܢܐ

n. act. ad Pa. *שִׁירָהָא* incepit pertinens, initium Gen. 49, 9. | שִׁירָהָא*
Pl. *שִׁירָהָא*, abs. שִׁירָהָן convivium, epulae, cibus. Syr. | ܫܝܪܗܐ
prandium, ἄριστον, est solutio jejunii et finis inediae, a solvendo
dictum, ut فطوره a findendo et breakfast a rumpendo.

שרש Pl. c. S. שִׁירָהָא 130³ radix, syr. | ܫܝܪܗܐ.

שרה n. pr. Sara, שׁ ex hebraea scripturà servatum.

שת n. pr. Seth. 67.

שתא = שִׁתָּא bibit, 1 Prs. שִׁתָּא, Pl. שִׁתָּאוּ 74⁴,
43; Imprf. שִׁתָּא, נִשְׁתָּא, וְשִׁתָּא, Imprt. mscl. שִׁתָּא 70¹³, 73³,
syr. שִׁתָּא. Partic. שִׁתָּי, cf. שִׁתָּי, f. שִׁתָּא, Plur. שִׁתָּן. — Itp.
שִׁתָּא, Imprf. יִשְׁתָּא 9 passiv. | מִשְׁתָּא potus, c. S. 100²⁰.

שתק siluit. Imprf. *שִׁתָּק, Pl. שִׁתָּקוּן Exod. 15, 16,
Partic. שִׁתָּק, syr. ܫܝܬܩܐ, ܫܝܬܩܐ. | שִׁתָּקָא 139⁷ revera tacitus,
mutus, at loco laudato interpretatio hebr. שִׁתָּקָא etymologica, de
quibus cf. לַחַא et שִׁפְךָ. — שִׁתָּקָא aliis est: ad tempus arandi perti-
nens, ventus qualis tempore arandi est, quem bis per annum in
agris colendis aegre cupiunt, aliis vero a שִׁתָּק surdus, mutus deri-
vatur. Ab horum partibus stat Targumista.

שתת conjungitur c. msc. sex. — שִׁתָּת 90¹ conj. cum f.
שִׁתָּת sex anni. *שִׁתָּתָא abs. שִׁתָּתָא sextus. Radix Aramaeis
non potest tribui nisi שתת, at a dialectis recedit, quibus radix
est سدس.

ת

תבן 71 תבנא stramen, palea.

תבע, יתבע* Imprf. c. S. תבעה postulat, quaesivit. Imprf. *יתבע,
Inf. תבע 6³, Partic. תבע.

תבר, תברא, f. תברת, Imprf. *יתבר, c. S. יתברו, Pl. תברו 9,
Imprt. *תבר, Pl. תברו fregit, confregit. Itpe. תברא 95, Imprf.
תברא 77² pass. fractus est. Pa. *תבר, 2 Prs. c. S. תברא 84¹⁰,
Imprf. תברא, Inf. תברא fregit, delevit. | תברא*, abs. תבר, c. S.

הַבְּרִהוֹן confractio, clades. Syr. | 𐤁𐤏𐤃𐤁𐤀 praeda. | מַחְבְּרָא 2 Sam. 22, 5 sella parturientium, quod ex tradita apud Rabbinos interpretatione hebr. מִשְׁבֵּר desumptum est in Targ., quamvis hebr. מִשְׁבֵּר re vera sit orificium uteri. Arab. مَشْبَرٌ cui est notio sellae parturientis, ex Aramaeo in arab. linguam receptam esse suspicor. Nam تَبْرٌ est retinuit, prohibuit, perdidit, et quis sana mente praeditus sellam parturientis dixerit a retinendo locum retentionis, perditionis?

תדר 159 perpetuitas, perpetuum, continuo. Radix תדר circuire, in orbem ire. — Respondet hebr. תמיד, rad. מדר.

תהם Pl. תהומים, abs. תהומין abyssus. Radicem Gesenius statuit תהם, assyriace tiāmtu interpretantur mare.

תוב f. תב, תבית (cf. sub. תוב et תוב de vocali brevi), Imprf. תבית, תבית Num. 22, 34, Partic. *תבית, Plur. תבית revertit, rediit, sese convertit. — Af. תבית, תבית 254, 198, תבית effecit ut reverteret, reduxit, retribuit, respondit, restituit. — Imprf. cum vocali longa Praefixi *תבית, תבית, c. S. תבית 974, 98 et sic Infinit. תבית pro legitimo *תבית, תבית. — Ittaf. תבית, Imprf. תבית 64¹⁶ reductus est, revertit. Male in editionibus passim scribitur תבית, quod pertinet ad תב et תבית. | תבית reditus, c. S. f. תבית reditus tuus pro hebr. תבית desiderium tuum positum est. | תב Particula, iterum, denuo. — Hebr. est תוב, arab.

توب, unde sequitur vocabulum توب poenitentia ex Aramaismo in linguam arabicam esse receptum.

תוה = 𐤏𐤍𐤁 trepidavit, pavit, perturbatus est. Partic. תוה 42¹⁹, 43² cf. Dan. 3, 24. | תוה cstr. תוה 43¹ terror, pavor. Abs. scribendus תוה sive תוה Genes. 27, 33, Sab. non vero תוה, quod in lexica receptum est.

תון Pl. תונם, תונם conclave, מתונם in domo Deut. 32, 25; hieros. 𐤏𐤍𐤁, ταμεία Land Anecd. IV, 224, syr. 𐤏𐤍𐤁. Radix re vera est תון, unde תון aedificium erectum et תון hebr., at fortasse vocabulum peregrinum est in omnibus dialectis.

תור abs. estr. תור, Pl. תורין, estr. תורי taurus, bos. Ar.
שור hebr. תור.

תחום, תחומך, תחומי, תחום abs. estr. תחומא * תחום
תחומי, estr. תחומי finis, terminus, limes, fines. Syr. ܬܚܘܡܐ.

תחת nomen abstr. infimum, id quod infra est, תחתה
36, 39 versus partem inferiorem. | תחתך sub, c. S. Plur. תחתיה.
תחתיה. Componitur cum מן e. c. תחתיה שמיא sub coelo. — Pro
תחתיה legendum est תחתיה 62¹⁰. Syr. ܬܚܘܡܐ, c. S. Pl. ܬܚܘܡܐ,
radix vero נתת.

תורף, תורף תורין, תורף תורין ficus, arbor et fructus 63,
Singular. est תורף, abs. תורף, syr. ܬܘܪܦܐ pro ܬܘܪܦܐ, estr. תורף,
Pl. תורף = תורף, c. S. תורף Joel 1, 7. Arab. تين est nomen
unitatis, تين collect. Radix תורף in תורף cernitur, at undenam
ficuum nomen repetendum?

תכל orbum esse, liberis destitutum esse. Partic. abs. f.
תכלת orbata liberis 100²¹. — Af. תכל, Imprf. תכל, תכלת
orbum reddidit, orbavit Deut. 32, 25. — Hebr. תכל, arab. تكل.

תלך = תלך, תלך תלך, תלך תלך
suspensus, dependens 136¹, Pl. m. תלך 42¹⁷, fem. תלך 157. —
Itp. תלך תלך suspensus est, Pl. תלך תלך procrastinati sunt Genes. 4, 24.

תלך 39, 139¹, vermis, syr. ܬܠܚܐ, Pl. ܬܠܚܐ
Aphraat. 95, 96. Jes. 66, 24. Radix videtur תלך caput exeruit,
e loco, in quo fuit; longo collo fuit.

תלש, תלש תלש, תלש תלש (editiones תלש) Imperat. fem.
תלש evulsit, decerpit, Mich. 1, 16, Jer. 7, 29; Partic. pass. תלש
avulsus, Exod. 22, 30. Caro ab animali vivo avulsa lege Noachica
vetita est, et a תלש, pro quo loco laudato posita est, diversa.

תלת conjungitur c. msel. et תלת conjungitur cum fem.
tres. | תלת abs. תלתי 58¹², 87¹⁰ tertius. | תלת triginta.

תמה Pl. תמהו 109⁸ miratus est, stupuit, obstupuit.
Syr. ܬܡܗܐ.

תמם הַמִּמִּים 51 Tummim ex hebr. תְּמִים desumptum.

תִּמְךָ Partic. localis, ibi, מִהֵמָּן inde, לְהֵמָּן illuc. Radix תִּמְךָ cf. שָׁמָּה et שָׁמָּה, arab. تَمَّ | תִּמְךָ* conjungitur c. mascl., תִּמְךָ* conj. cum. fem. octo, syr. ܛܡܘܟܐ, ܛܡܘܟܐ. תִּמְךָ* octavus. | תִּמְךָ* octaginta, quod babylonice etiam תִּמְךָ scribi potest, unde explicatur תִּמְךָ editionum vulgatarum Genes. 5, 25, Exod. 7, 7, ubi etiam Sab. habet Pathach. Adler praebet תִּמְךָ.

תִּנָּה = תִּנָּה = תִּנָּה, תִּנָּה iterare unde תִּנָּה, abs. תִּנָּה secundus 61⁹ etiam hierosol. Land Anecd. IV, 227; תִּנָּה 107 et תִּנָּה 67⁶ fem. secunda. | תִּנָּה secunda vice. Ita syr. ܛܢܘܟܐ, at reliquae formae syr. non adhibentur v. תִּנָּה. Si Apoc. 2, 11; 20, 6, 14; 21, 8 ܛܢܘܟܐ | ܛܢܘܟܐ legitur, vocabulum est terminus technicus theologiae judaicae et ita interpreti illi receptum. Cf. מִתָּה P. 227.

I. תִּנָּה I. תִּנָּה fumare, unde Partic. act. תִּנָּה 88¹⁸ fumans. | תִּנָּה 124¹², c. S. תִּנָּה 114⁸ fumus. Editiones praebent תִּנָּה, Sab. תִּנָּה Gen. 19, 28 et תִּנָּה juxta תִּנָּה Exod. 19, 18, denique תִּנָּה abs. Genes. 15, 17. Neosyriace scribitur תִּנָּה et תִּנָּה, in lingua veteri תִּנָּה Apoc. 9, 2, 3 Urm., quae est forma secundaria per ān a תִּנָּה = תִּנָּה uti mandaice תִּנָּה derivata. Etiam aethiopice est vox monosyllaba ܛܢܐ: vapor, fumus.

II. תִּנָּה Pl. תִּנָּה, תִּנָּה, balaena, cetus, draco.

תִּנָּה abs. תִּנָּה fornax, furnus 9.

תִּעֵבָה Pl. תִּעֵבָה ex hebr. תִּעֵבָה aramaice formatum, — nam in reliquis dialectis praeter hebraeam radix תִּעֵבָה inusitata est, — res abominanda, foeda, abominatio.

תִּעֵבָה n. pr. urbis Taanach 117 rad. תִּעֵבָה.

תִּפְּחָה 85²² cymbalum, Pl. תִּפְּחָה 86. Ar. est تَفَّح, at syr. inusitatum et voce ܛܦܚܐ redditum, ܛܦܚܐ enim syr. est fluxit et ܛܦܚܐ fluvius.

תִּקַּל = תִּקַּל, Imprf. תִּקַּל ponderavit, 96 argentum ponderatum dedit. | תִּקַּל = hebr. תִּקַּל, rad. تَقَّل siclus 70. | מִתִּקַּל*

c. S. מִתְקַלֵּיהַּ, Pl. מִתְקַלֵּיָן pondus 70²⁶. Editiones praebent formas a *מִתְקַלֵּא derivandas, at respondet arab. مَثْقَالٌ, hebr. מִשְׁקוּל et syr. مَثْقَالٌ, itaque hae formae rejiciendae sunt. — Nota תִּקַּל et תִּקְלָה Perfectum passivum esse Dan. 5, 25, 27. Cf. Gram. syr. I, 253. — | תִּקְלָה 101 offendiculum, scandalum, lapsus. Exod. 23, 33.

תִּקַּן = תִּקַּן = تَقَانَ firmum, stabilem, rectum esse, Inf. תִּקַּן hebr. Qohel. 1, 15. — Pa. תִּקַּן ordinavit, ornavit, composuit, stabilivit, Partic. pass. מִתְקַן Mich. 4, 1 = נָכוֹן hebr. — Af. אֶתְקַן, 1 Prs. אֶתְקַנְתִּי 49⁹, 2 Prs. אֶתְקַנְתְּ, 3 Plur. fem. c. S. אֶתְקַנְהִי 85¹⁶ ordinavit, constituit, praeparavit. | תִּקַּן 6 stabilis, firmus, rectus, conveniens, pro quo editiones vulgatae scribere solent תִּקַּן, Plur. m. תִּקְנִין 75; f. תִּקְנִן 36. — Lectio תִּקַּן 27⁹ emendanda est in תִּקַּן | תִּקְנִן* 160 ordinatio, ornatus, directio, ornamentum.

תִּקַּח I. תִּקַּח 21¹⁷, juxta תִּקַּח 139⁹ bis, firmus, validus, onerosus fuit. Imperat. Plur. תִּקְחוּ 60, unde Imprf. expectatur *תִּתְקַח, cf. 48¹⁹; in editt. vero legitur Imprf. תִּתְקַח, et sic 48¹⁹, 53 juxta תִּתְקַח et Imperat. תִּתְקַח. — Pa. *תִּתְקַח 1. roboravit et 2. violenter tractavit 2 Sam. 22, 18 in Plur. c. S. תִּתְקַחוּ me aggressi sunt. — Itpa. *תִּתְקַח, Imprf. תִּתְקַח 28⁹ potentem se monstravit. | תִּתְקַח 26¹⁴, c. S. תִּתְקַח 123², abs. תִּתְקַח vis, robur, vehementia. | *תִּתְקַח abs. תִּתְקַח, תִּתְקַח 47, fem. abs. תִּתְקַח male pro תִּתְקַח 13, fortis, firmus, validus.

תִּרָא I. תִּרָא ex תִּנָא mutatum; תִּרָא conjungitur cum masculino, duo 94. — תִּרָא, תִּרָא conj. cum fem. duo, תִּרָא duae myriades 139. — תִּרָא תִּרָא duodecim conjung. cum msc. תִּרָא תִּרָא duodecim 102⁸ conjungitur cum fem. תִּרָא 102. — תִּרָא תִּרָא duodecim 102⁸ conjungitur cum fem. תִּרָא. — Cf. syr. تَرَا et تَرَا. | תִּרָא, c. S. duo, ambo, itaque תִּרָא illi duo.

II. *תִּרָא Imprf. *תִּרָא emollivit, maceravit. Plur. תִּרָא Deut. 28, 40 macerabunt olivas tuas, i. e. oleum praeparabunt. Oleum enim olivarum ita praeparatur, ut olivis contusis aqua infundatur, quo facto oleum, quod pro levi suo pondere aquae innatat, de aqua hauritur. Mandaice et syr. تَرَا, ar. تَرَا.

INSUNT IN HOC LIBRO

Genesis 1—4, P. 57.

Genesis 24, P. 68.

Genesis 49, P. 76.

Exodus 15, P. 83.

Exodus 20—24, P. 87.

Levitic. 9—11, P. 1.

Num. 20, 12—25, 9, P. 11.

Deuter. 26—29, 8, P. 32.

Deuter. 32—34, P. 44.

Judic. 5, P. 113.

2 Sam. 22—23, 7, P. 123.

Jesajas 52, 13—53, 12, P. 129.

Jona 1—4, P. 132.

Micha 1—7, P. 140.

Habacuc 3, P. 104.

Somnium Mordechai P. 154.

Glossarium P. 167.

Excerpta e Buxtorfii Babylonia P. 81 et 118.

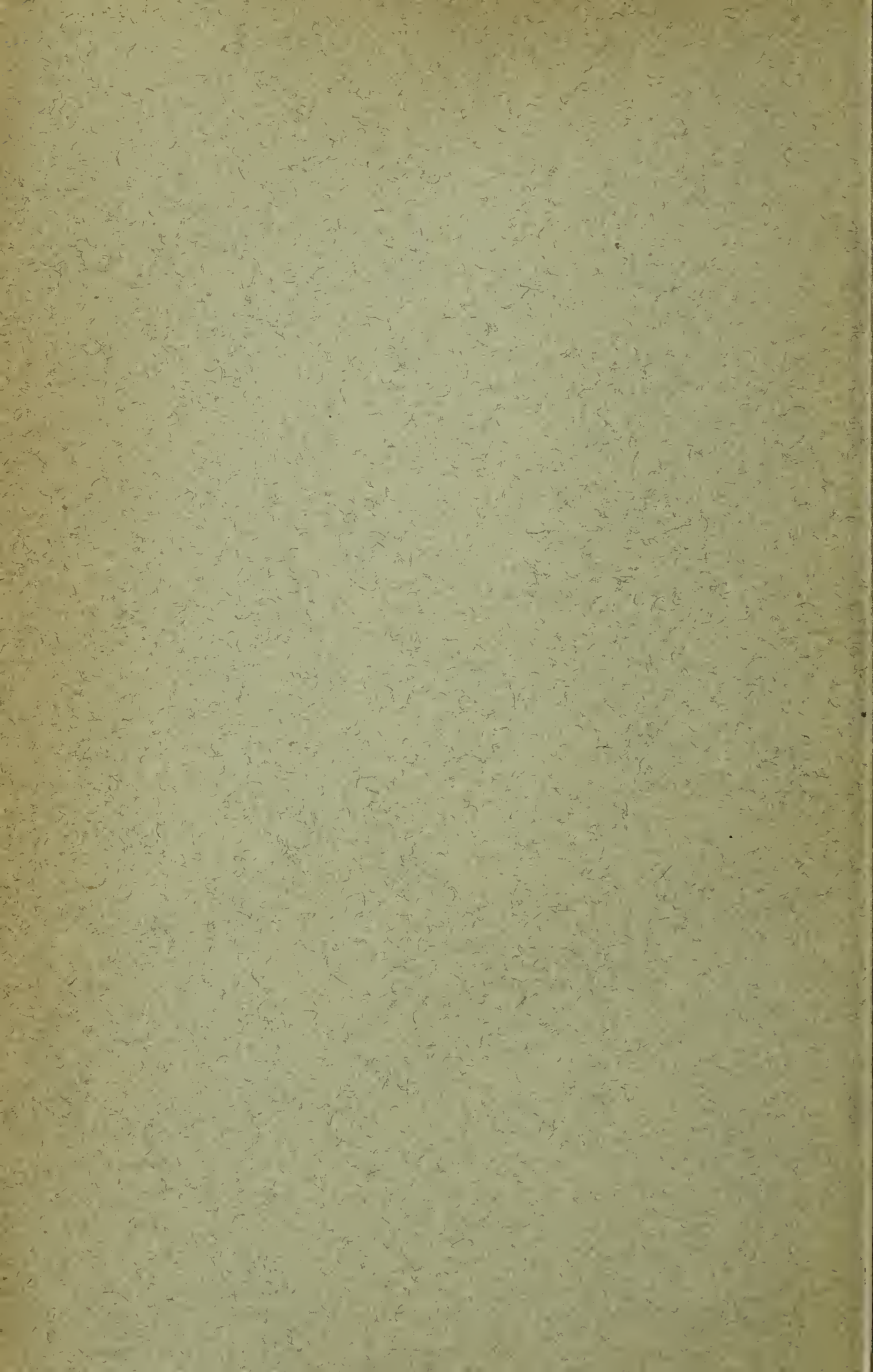

Division PJ 5259

Section M 57

No. .....

